הארץ

4.20 שקלים, יום שני ד' בכסלו התשנ"ה, 7 בנובמבר 1994 VOL 76/22883 NOVEMBER 7
כולל מע"מ, באילת 3.60 שקלים

פתרונות בזמן!!!
לביא
* שעוני נוכחות ותוכנה לחישוב שעות עבודה *
לביא מחשבים בע"מ, הירדן 29 ר"ג, טל' 03-6775110 פקס' 03-6775233

חייל גנב טנק מבסיס צה"ל, נסע בכבישי הדרום וירה לעבר אזרחים

הטנק התנגש באוטובוס ו־8 נוסעים נפצעו קל. החייל הסגיר עצמו לאחר מו"מ עם פסיכולוגים; צה"ל מינה ועדת חקירה

מאת משה מובאל, דניאל אביב, איתן רבין וראובן שפירא

חייל צה"ל בשירות סדיר, סמל עמית נחמיה, גנב אמש טנק מדגם "מג"ח" (אם־48) מבסיס השריון ג'וליס שבדרום, ונהג עם הטנק מן הבסיס. הטנק דהר בכבישים בין־עירוניים בדרום והחייל אף ירה מנשקו האישי לעבר עוברים ושבים.

לאחר נסיעה של יותר מ־20 קילומטרים לכיוון צפון, התנגש הטנק באוטובוס של אגד. הנהג ושבעה נוסעים נפצעו קל. בתום מו"מ שנמשך קרוב לשעתיים, הסגיר עצמו החייל לידי כוחות הביטחון.

הטנק נעצר לאחר שפרס זחל (אחת השרשראות נשמטה), סמוך למקום התאונה, ליד היישוב בן זכאי, כקילומטר מדרום ליבנה. כוחות גדולים של צבא ומשטרה ואף שני מסוקי קרב של חיל האוויר הגיעו לאזור. למקום הוזעקו גם יחידות מובחרות, ובהן היחידה ללוחמה בטרור של המשטרה. מאז השעה 11 בלילה התנהל משא ומתן עם החייל, בניסיון לשכנעו להסגיר את עצמו.

ראו עמוד 3א

סמוך לשעה 1 בלילה, יצא נחמיה, בן 21 מיהוד, מן הטנק והסגיר עצמו. קודם לכן נכנס לטנק פסיכולוג ושוחח עם החייל. נחמיה הסגיר עצמו לאחר שלמקום הובא חברו, שדיבר איתו, ולאחר שקיבל הבטחה כי יסייעו לו בפתרון בעיותיו האישיות. נחמיה הוא מכונאי טנקים, המשתייך ליחידה של חיל החימוש.

הוא אמר כי ביצע את המעשה על רקע מערכת יחסים עכורה עם מפקדיו. את המו"מ ניהלו הפסיכולוג וסגן מפקד משטרת המחוז הדרומי, ניצב משה מזרחי. במשך רוב האירוע דיברו השוטרים עם נחמיה באמצעות רמקול. החייל מסר את נשקו, רובה מסוג אם־16, לידי אנשי המשטרה שהגיעו במקום ונלקח לחקירה.

אלוף פיקוד הדרום, אילן בירן, מינה אמש ועדת חקירה בראשותו של קצין בדרגת אלוף־משנה, לחקור את נסיבות האירוע. גם מפקד הבסיס מינה צוות לבדיקת המקרה. קצינים בכירים בצה"ל הגדירו אמש את האירוע "חמור ביותר". ועדת החקירה תצטרך לברר כיצד הצליח החייל לגנוב את הטנק ולצאת מן הבסיס מבלי שאיש עצר אותו בדרכו.

סמל עמית נחמיה גנב את הטנק סמוך לשעה 10 בערב מבסיסו, מדרום לקריית מלאכי. הוא החל לנסוע צפונה לכיוון אשדוד, בנסיעה פרועה, לעתים נגד כיוון התנועה. ליד מושב בן־זכאי פגע הטנק באוטובוס אגד בקו 212, שנסע ריקומה, מרחובות לאשדוד. החייל צידד ככל הנראה את צריח הטנק, והקנה פגע באוטובוס. לאוטובוס נגרם נזק בעיקר בחזית, והנהג ושבעה מנוסעיו נפצעו פצעים קלים משברי השמשות. הנוסעים פונו בידי אמבולנסים של מד"א לבית החולים קפלן.

לאחר שפגע באוטובוס המשיך הטנק מעט צפונה, ואחרי שעשה פניית פרסה לכיוון אשדוד, ירד לשולים בגשר ליד בן זכאי, פרס זחל ונאלץ לעצור. ג'יפ של משמר הגבול רדף אחריו לשם. החייל, לבוש מדים, יצא מן הטנק וירה לעבר אזרחים שעמדו בסביבה מנשקו האישי. לא היו נפגעים מן הירי. לאחר מכן חזר החייל להתבצר בטנק.

המשטרה הרחיקה אזרחים מהסביבה, וסביב הטנק נפרסו כוחות משטרה, צה"ל, היחידה המיוחדת ללוחמה בטרור של מג"ב, ומכבי אש. מפכ"ל המשטרה, רב ניצב אסף חפץ, אמר אמש בעת שהחייל עדיין התבצר בטנק: "אני נמצא במקום. הטנק פה, והוא לא יכול לזוז. אנחנו נמצאים בקשר עם הבחור שלקח אותו ללא רשות".

כאמור, סמוך לשעה 1 בלילה הסתיימה הפרשה.

(ע). ח"כ מיכאל איתן מהליכוד, תבע אמש מראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, "לקבל על עצמו אחריות מיניסטריאלית לשורה ארוכה של בזיונות, מחדלים ותאונות, שהגיעו לשיאם בגניבת הטנק מצה"ל, ולהתפטר מיד מתפקידו".

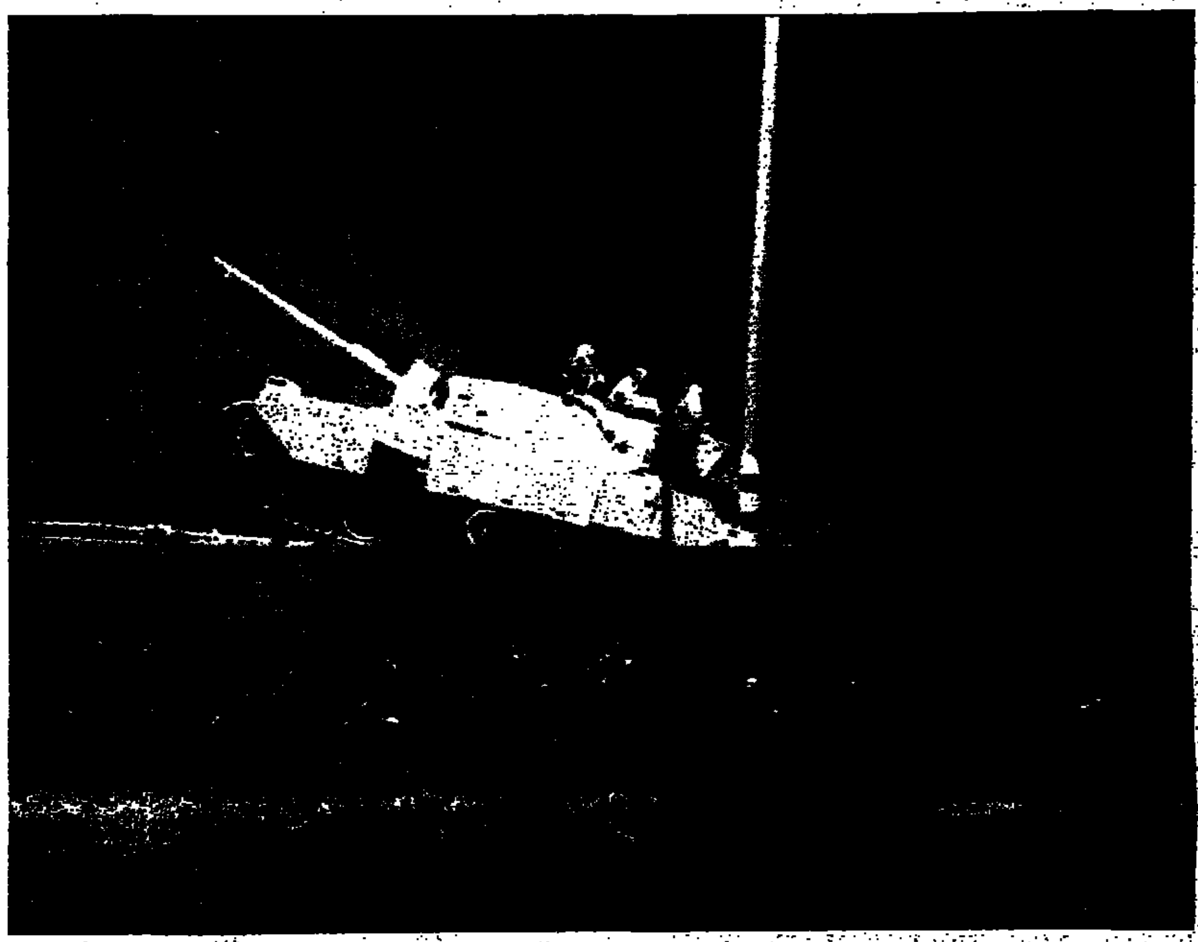

תצלום: רב פיינר
אנשי כוחות הביטחון משוחחים עם סמל עמית נחמיה, שגנב את הטנק והתבצר בתוכו. המו"מ עמו נמשך שעתיים

מערת המכפלה נפתחת היום למתפללים; צה"ל תיגבר את כוחותיו בחברון

תימנע כניסת פעילי ימין קיצוניים. המתנחלים והפלשתינאים מתחו ביקורת על ההסדרים החדשים

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

מערת המכפלה תיפתח הבוקר מחדש למתפללים, תחת אמצעי ביטחון בהיקף נרחב ביותר. צה"ל תיגבר במידה ניכרת את כוחותיו באזור חברון, בשל התרעות על כוונת ארגוני הסירוב הפלשתיניים לבצע פיגוע במערה ומחשש להפגנות של התושבים הערבים בחברון. המערה היתה סגורה מאז הטבח ב־25 בפברואר השנה, שבו רצח ברוך גולדשטיין עשרות מתפללים מוסלמים.

ראו עמוד 2א

מערת המכפלה תיפתח ליומיים, על־פי החלטת הממשלה שהתקבלה אתמול, ומחרתיים תיסגר שוב ליומיים. המערה תיפתח באורח קבוע החל מאמצע חודש דצמבר. מקור צבאי בכיר אמר אתמול כי אם היומיים הקרובים יעברו ללא תקלות, "אין כל סיבה שהמערה לא תיפתח בהמשך באופן קבוע".

במערה תתקיים מעתה הפרדה מוחלטת בין מתפללים יהודים למוסלמים. המתפללים בני כל אחת מהדתות ייכנסו למערה דרך כניסות נפרדות ויישמרו אולמות תפילה נפרדים לכל דת. בשלב ראשון, יתירו כוחות הביטחון רק כניסת 300 מתפללים מכל דת מדי יום.

כמו כן נקבע כי המערה תהיה פתוחה ליהודים בלבד במשך 10 ימים בחגים יהודיים ולפרק זמן דומה, למוסלמים בלבד, במהלך צום הרמדאן. כוחות צה"ל הונחו למנוע כניסה של כמה מפעילי הימין הקיצוניים למערה. רשימת האנשים שתיאסר כניסתם תהיה תלויה במערה ולחיילים יחולקו תמונות של אותם אנשי ימין.

אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן, מפקד כוחות צה"ל בגזרה המערבית, האלוף גבי אופיר, וקצינים בכירים יהיו הבוקר במערה, כדי לעקוב אחר פתיחתה. לקראת הפתיחה המחודשת הוציא צה"ל שורה ארוכה של נהלים חדשים, שרובם מתבססים על מסקנות ועדת שמגר, אשר חקרה את הטבח בחברון. הוראות הפתיחה באש שהופצו לחיילים מבהירות כי בכל מקרה של פיגוע, גם אם מבצעו הוא יהודי, יש לקיים נוהל של "ירי על מנת להרוג" לעבר מבצע הפיגוע.

"עדיף שיישאר סגור"

אורי ניר מוסיף: אישי ציבור פלשתינאים בחברון מוחים מפני "התפרצות של זעם" היום, עם פתיחתה מחדש של מערת המכפלה. פרנסי העיר, שביקרו אמש באתר בלוויית של עיתונאים פלשתינאים, בהזמנת הממשל הצבאי, אמרו כי עדיף יהיה בעיניהם אם האתר הקדוש יישאר סגור, עד שתיווצר בחברון אווירה שקטה יותר, כדי למנוע התפרצויות זעם אלימות בחברון ובסביבתה.

"אני חושש מאוד שהימים הקרובים יהיו ימים חמים מאוד", אמר אתמול עזאם אל־תמימי, מזכיר עיריית חברון; "עלולה להיות התפרצות של זעם".

לדבריו, "מה שעשו (השלטונות הישראליים) במסגד מגדיל את התחושה של תושבי חברון שהם שילמו פעמיים את מחיר הטבח של ברוך גולדשטיין. פעם אחת שילמו בדם ופעם אחת בחלוקתו של המסגד" בין יהודים למוסלמים.

ראש עיריית חברון, מוסטפא עבד אל־נבי נתשה, אמר כי כי ישראל "לקחה מסגד מוסלמי, והפכה אותו למבצר". לדבריו, "קל יותר להיכנס לבית הלבן מאשר למסגד (במערת המכפלה), ואמצעי הביטחון המסובכים מקשים על המוסלמי להתפלל בשקט נפשי".

נתשה אמר כי הוא ועמיתיו, פרנסי חברון, דוחים באופן עקרוני את חלוקת האתר בין יהודים למוסלמים, משום שהוא כולו מסגד מוסלמי, אתר קדוש לאיסלאם, ולאיש אין הזכות לשנות את אופיו או את הסידורים בתוכו או סביבו. "המקום הזה הוא מסגד כבר יותר מ־1,300 שנה", אמר נתשה, "ואף פעם לא היה בו בית כנסת ליהודים".

"נישלו את היהודים"

נדב שרגאי מוסיף: דובר ועד היהודים בחברון, נועם ארנון, קרא לציבור היהודי להגיע הבוקר בהמוניו למערת המכפלה ולהתפלל גם מחוץ למערה, אם לא יתיר צה"ל כניסה לאולמות אברהם ויעקב מעבר למספר הנקוב בהחלטת הממשלה – 300 איש. עם זאת, קרא ארנון לציבור שלא להתעמת עם צה"ל.

"הסדרי התפילה שנקבעו במערת המכפלה הם עוול גדול לעם היהודי", אמר ארנון. "מנשלים את היהודים מאולם יצחק, שהוא הגדול המקודש שבאולמות ושבו נמצא גם הפתח של המערה עצמה. שטח אולם יצחק, שנמסר למעשה למוסלמים הוא כ־615 מ"ר בעוד ששטח אולמות אברהם ויעקב יחד מגיע לכ־65 מ"ר".

עתידות לבג"ץ:
"ערוץ 1 מקדם אחוזי צפייה על חשבון זכרה של חנה סנש"
(עמוד 6א)

בגליון זה 38 עמודים בשלושה חלקים

בורסה

שבוע המסחר בבורסה נפתח אתמול במגמות שאיפיינו את השבוע הקודם – היצעים וירידות. מדד המשתנים ירד ב־1.73% לרמה של 183.77 נקודות.

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	3.0100	—
שחור	3.03	—
סל		
יציג	3.3904	—

החברה מס' 1 בארץ המייצרת מערכות אל פסק ON-LINE
נמאטרוניק
טל: 02-821777

ביילין יצא לעומאן כדי לדון בפתיחת משרדי אינטרסים

י־ם מקיימת קשרים עם עומאן כ־15 שנה; נציגות ישראלית פועלת במסקט

מקורות ישראליים: שר החוץ העומאני ביקר בישראל "יותר מפעם אחת"

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

סגן שר החוץ, יוסי ביילין, יצא אתמול לביקור בעומאן, כדי לדון בפתיחת משרדי אינטרסים רשמי של ישראל במסקט. מקורות מדיניים בירושלים אמרו כי אם יושג סיכום חיובי עם עומאן, צפויה קטאר ללכת בעקבותיה. המקורות אמרו כי ביילין יצא לדרכו בלי הבטחה מוקדמת שביקורו יסתיים בהודעה על קשירת יחסים רשמיים.

ביילין אמור היה להגיע למסקט לפנות בוקר, לאחר שהתעכב בקהיר, ולקיים היום פגישות עם נציגי ממשלת עומאן. מחר ימשיך בדרכו לביקור במקסיקו ובארה"ב.

במשרד החוץ ניסו לשמור את נסיעתו לעומאן בחשאי, אך העומאנים פרסמו רשמית את דבר הביקור ולא ניסו כלל להסתירו.

כינון היחסים עם עומאן יעניק תוקף רשמי למערכת קשרים הדוקה ביותר, הנמשכת זה יותר מ־15 שנה, ונוהלה עד כה בידי משרד ראש הממשלה, שאף מקיים נציגות במסקט.

החל בשנות ה־70' קיימו נציגים ישראלים בכירים מגעים עם הסולטן קאבוס בן־סעיד ועם עוזריו הבכירים, ובהם שר החוץ העומאני, יוסף בן־עלאווי.

לדברי מקורות שונים, בן־עלאווי ביקר בעבר בישראל "יותר מפעם אחת". אותם מקורות אמרו כי קאבוס היה מקורב לחוסיין מלך ירדן, וישראל קיימה קשרים במקביל עם השניים. הקשרים עם קאבוס סייעו בהחלטתה של עומאן לתמוך בהסכם קמפ־דייוויד ולא לנתק את היחסים עם מצרים בעקבות השלום עם ישראל.

ביילין ביקר בעומאן במאי השנה, בראש המשלחת הישראלית לשיחות הרב־צדדיות בענייני מים. במשלחת היו עיתונאים רבים, ונלווה אליה הנציג של משרד ראש הממשלה בעומאן. שר החוץ העומאני השתתף לפני כשבועיים בטקס החתימה על חוזה השלום עם ירדן בערבה.

בראיון לכתב "הארץ" גיא בכור, אמר בן עלאווי כי "עומאן תכונן בקרוב יחסים דיפלומטיים עם ישראל. עומאן לא היתה במצב מלחמה עם ישראל ולכן אין צורך בחוזה שלום ביניהן".

השר העומאני רמז לקיום הקשרים בין ארצו לישראל, ואמר כי "למעשה, הבסיס הונח כבר ליחסים בין עומאן למדינת ישראל, ועתה נותר רק להשלים את הדיונים על רמת הקשרים האלה".

בשבוע שעבר נפגש בן־עלאווי עם שר החוץ, שמעון פרס, בוועידת קזבלנקה. כפי שפורסם, בפגישות שקיים פרס בוועידה דובר על פתיחת משרדי אינטרסים של בחריין, קטאר ועומאן בתל אביב בתוך חצי שנה.

60 ימי מאסר לחייל שנטש את העמדה במוצב בלבנון

קצין במוצב ננזף והודח; קצין נוסף ננזף

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

מפקד חטיבת גבעתי, אלוף־משנה מ', גזר אתמול את דינם של חמשת החיילים מחטיבת גבעתי המעורבים בתקרית בגזרה המזרחית ברצועת הביטחון בדרום לבנון, שבה כוח חיזבאללה תקף וכבש עמדה של צה"ל.

סגן מפקד המוצב, קצין בדרגת סגן נידון לנזיפה חמורה והודח מתפקידו בפלוגה; עתה יוחלט אם הוא ראוי להיות מפקד בחטיבה. קצין שני בדרגת סג"ם ננזף ולא הודח מהיחידה.

חייל שלישי שנטש את העמדה נדון ל־60 ימי מאסר ולהדחה מהפלוגה. הוא האשם בכך שהתנהג בצורה שאינה הולמת את תפקידו ולא פעל כמצופה מלוחם. חייל רביעי נדון לנזיפה והחייל החמישי יצא זכאי.

בשבוע שעבר נשפטו בפרשה זו שני חיילים מיחידת המודיעין ונדונו לעונשי מאסר של 28 ו־25 ימי מחבוש.

במשפטים של לוחמי גבעתי קבע מפקד החטיבה כי לסגן מפקד המוצב יש אחריות ישירה לנעשה, וכמוהו גם לחייל שנטש את העמדה. לגבי החייל שננזף קבע מפקד החטיבה כי אחריותו משנית בלבד. באשר לחייל החמישי קבע מפקד החטיבה כי לא היתה לו כל אחריות לנעשה. בכך למעשה סתר מפקד חטיבת גבעתי את ממצאי אלוף פיקוד הצפון יצחק מרדכי שקבע כי כל שבעת החיילים לא קיימו את הוראות הצבא.

רבין מגבש צעדים שימנעו פעילות מדינית ופוליטית באוריינט האוס

שחל הורה למשטרה למנוע ביקורים בבניין שלא על דעת ישראל

מאת איתן רבין, גדעון אלון, אלוף בן וראובן שפירא

ראש הממשלה, יצחק רבין, קיים אתמול התייעצויות בדרג בכיר כדי למנוע פעילות מדינית ופוליטית בבניין האוריינט האוס במזרח ירושלים, על ידי אש"ף והרשות הפלשתינית.

ראו עמוד 4א

בהתייעצויות, שהחלו אתמול ויימשכו גם היום, נוטלים חלק שר המשטרה משה שחל, שר המשפטים דוד ליבאי, היועץ המשפטי לממשלה מיכאל בן־יאיר וגורמים בכירים בשב"כ. רבין זימן את ההתייעצות בעקבות ביקורה של ראש ממשלת טורקיה, טנסו צ'ילר, באוריינט האוס במוצאי שבת, שנעשה בתיאום עם פייסל חוסייני ואנשיו.

פקיד ממשלתי בכיר אמר אמש כי הצעת החוק שאושרה ליישום הסכם עזה ויריחו, שאושרה לפני חודשים ספורים על ידי הממשלה, נותנת תשובה לכל ניסיון של אש"ף להפוך את האוריינט האוס למוקד של פעילות מדינית ופוליטית של הרשות הפלשתינית. אולם הבעיה היא שהקואליציה מתקשה לגייס רוב לאישורו של החוק בכנסת.

נודע שגורמי ביטחון ציינו בהתייעצות כי פייסל חוסייני ואנשיו שאבו עידוד מהעובדה שהצעת החוק הממשלתית "נתקעה" בכנסת והממשלה מתקשה לגייס רוב לאישורה, והחליטו לנצל זאת כדי לארח את ראש ממשלת טורקיה בבניין, למרות שברור להם שהדבר אינו עולה בקנה אחד עם הסכמי עזה ויריחו.

מקור ממשלתי בכיר אמר אמש כי אם הממשלה לא תצליח לגייס רוב בכנסת לאישורו של החוק, היא תצטרך למצוא פתרונות משפטיים אחרים כדי למנוע פעילות מדינית ופוליטית של הרשות הפלשתינית במזרח ירושלים.

שר בכיר בממשלה מתח אמש ביקורת על נוסח הצעת החוק שגובשה על ידי הממשלה. לדבריו, "הצעת החוק הוכנה ללא מחשבה פוליטית, ולכן יש בה חלקים שמפלגות השמאל מתנגדות להן וחלקים אחרים שמפלגות הימין מתנגדות להן. ללא תמיכה של הסיעות התומכות בקואליציה או ללא סיוע של האופוזיציה, קשה יהיה להביא לאישורו של החוק".

במערכת הביטחון רואים בחומרה רבה את התקרית. גורמי ביטחון אמרו כי ראש ממשלת טורקיה, שאובטחה על ידי אנשי אבטחה ישראלים, הפתיעה את כל הגורמים שליוו אותה. ביקורה באוריינט האוס עורר דאגה רבה בקרב אנשי הביטחון הישראלים, שראו עצמם אחראים לשלומה.

מקורות במערכת הביטחון הדגישו כי האוריינט האוס נמצא

(סוף בעמוד 2א)

נתניהו פועל לצירוף האלוף יצחק מרדכי לליכוד לאחר פרישתו מהצבא

מאת יהודה גול
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

לאחר פרישתו של האלוף יצחק מרדכי מצה"ל מתכוון יו"ר הליכוד, בנימין נתניהו, להיפגש עמו ולהציע לו להצטרף לליכוד, תמורת תפקיד בכיר בממשלה אם וכאשר יחזור הליכוד לשלטון. שי בזק, יועץ התקשורת של יו"ר הליכוד, מסר אמש כי נתניהו לא שוחח בנושא הזה עם מרדכי עצמו וכי אין בכוונתו לדבר עמו בנושא כל עוד הוא לובש מדים "כדי לא לערב את צה"ל בפוליטיקה".

גם מפלגת העבודה פנתה בעבר ליצחק מרדכי והציעה לו בשעתו להתמודד מטעמה על ראשות עיריית ירושלים, אולם מרדכי סירב.

האלוף מרדכי מקיים קשר הדוק עם ח"כ דוד לוי מהליכוד. לא מכבר התארח מרדכי בשבת בביתו של לוי בבית שאן לארוחת צהריים ודן עמו בעתידו לאחר פרישתו מצה"ל. במחנה לוי טענו כי המחשבה היא שאם לוי יחליט לפרוש מהליכוד ולהקים מפלגה חדשה, בכוונת לוי להציע ליצחק מרדכי להיות אחד מראשיה. מרדכי עצמו הודיע כי אין בכוונתו להתייחס לכל ההצעות הללו כל עוד הוא במדים, ועדיין לא החליט אם בכלל ישתלב בפוליטיקה לאחר פרישתו מהצבא.

במקביל נמשכים בליכוד המאמצים להביא לסיום הסכסוך המתמשך בין נתניהו לח"כ דוד לוי. קבוצת ח"כים מהליכוד תיפגש היום עם יו"ר מרכז הליכוד, מקסים לוי, כדי לבחון עמו דרכים להביא לפגישת פיוס בין אחיו, דוד לוי, לנתניהו. מקסים לוי אמר כי המפגש מתקיים ביוזמת הח"כים המבקשים להביא לאיחוי הקרע בצמרת הליכוד מוקדם ככל האפשר.

מקסים לוי ציין כי הוא שמח לכל יוזמה שתכליתה להביא לליכוד הליכוד. לדבריו, הוא עצמו לא פסק לנסות להביא לפיוס בין אחיו לנתניהו, והוא לא חדל מכך אף שהדבר גרם בתקופה מסוימת למשבר ביחסיו עם אחיו. מקסים לוי ציין, כי כדי להגיע לפיוס המיוחל בין לוי לנתניהו יש צורך להתגבר על אווירת ההשתנות ההדדית השוררת בין השניים, גם לאחר התנצלותו של נתניהו בפני דוד לוי בישיבת מרכז הליכוד ביום חמישי שעבר.

מקסים לוי הביע תקווה כי בסופו של דבר תושג הבנה בין שני האישים והנהגת הליכוד תחזור להיות מלוכדת לקראת הבחירות הבאות. עם זאת, אמר מקסים לוי כי אינו צופה שבקרוב תהיה פגישה בין נתניהו ללוי.

ח"כ צחי הנגבי ניסה אתמול בראיון משותף עם מקסים לוי בגלי צה"ל ליישר את ההדורים עם מקסים לוי בעקבות ההתבטאות של הנגבי בראיון רדיו ביום חמישי שהביא לכך שמקסים לוי ירים ישיבת המרכז.

המשטרה: פוענח רצח אמנון בחשיאן

הרקע – חיסול חשבונות בין עבריינים

מאת משה מובאל

המשטרה הודיעה אתמול כי פיענחה את רצח אמנון בחשיאן, שנרצח בליל ה־10 באוגוסט בפתח המסעדה שלו בתל אביב. החשוד, ראובן גרציאני, בן 36 מבת ים, יואשם מחר בבית המשפט המחוזי בתל אביב ברצח בחשיאן, והפרקליטות תבקש להאריך את מעצרו עד תום ההליכים נגדו. גרציאני עצור כבר 65 ימים, ואתמול התיר בית משפט השלום בתל אביב לפרסם את שמו ותמונתו.

ראו עמוד 6א

גרציאני נעצר כחודש לאחר הרצח, ושמר על זכות השתיקה כל תקופת מעצרו. הוא הכחיש באמצעות פרקליטיו את החשד המיוחס לו, אבל למרות זאת סירב לעמוד למסדר זיהוי על פי תנאי החוקרים. בסוף השבוע ביצעה המשטרה מסדר זיהוי על פי תמונות, ובכלל הנראה הצביעו עדי הראייה על גרציאני כבעל הרוצח. אם המשטרה מסתמכת על זיהוי על פי תמונות, הגיב אתמול פרקליטו, "מצב התיק מבחינתנו קשה".

גרציאני ירד ללוס אנג'לס בעקבות אחיו ג'ו. לפני כשש וחצי שנים הוא הורשע בסחר בסמים ונידון לשש שנות מאסר. אחרי שריצה בארה"ב שלוש שנות מאסר, שוחרר מהכלא וגורש מיד לישראל.

לפי גרסת המשטרה, הרקע לחיסולו של בחשיאן הוא ניסיון של אחיינו של בחשיאן לרצוח את ג'ו גרציאני. בחשיאן וג'ו גרציאני, שהיו בעבר שותפים בעסקים, נפגשו במסעדה בלוס אנג'לס; במהלך הפגישה הדליק בחשיאן סיגריה, ובאותו רגע הגיח אחיינו של בחשיאן וירה בגרציאני, שנפצע באורח קל. ג'ו גרציאני ייחס את ניסיון הרצח לבחשיאן, וביקש מאחיו ראובן לרצוח אותו. בתמורה, הבטיח לו, יסייע לו לחזור לארה"ב ולהשתקע בה.

פתיחת מערת המכפלה

מרדכי גור: בסוף כולם יסכימו לסידורי הביטחון שקבענו

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

קצין בכיר בפיקוד מרכז אמר אתמול כי "פתיחת מערת המכפלה מחר (היום) תהיה מבחן לשיתוף הפעולה בין היהודים למוסלמים במקום. אנחנו, מבחינתנו, נשקיע כל מאמץ למנוע חיכוך מיותר. הפקנו את כל הלקחים בתוצאה מהטבח במערה".

לדבריו, "סידורי הביטחון במערת המכפלה יבטיחו שלא יתאפשר לאף אחד להסתובב בתוך המערה מבלי שמצלמות הטלוויזיה במעגל סגור יצלמו אותו. בכך תושג שליטה מקסימלית על כל אזור המערה, הן באולמות של המתפללים הערבים והן באולמות של היהודים".

מערת המכפלה תיפתח הבוקר, שמונה חודשים וחצי לאחר שברוך גולדשטיין רצח במקום 29 מוסלמים. הממשלה החליטה אתמול על פתיחת המערה ואישרה את המלצות הדרג הצבאי לגבי הפתיחה. המערה תיפתח ליומיים ואחר כך תיסגר שוב ליומיים, כדי להפיק לקחים. בימי כפור ושבת תיפתח שוב, ולאחר מכן תיסגר – כשההערכה היא כי באמצע חודש דצמבר תהיה המערה פתוחה באופן קבוע.

סגן שר הביטחון, מרדכי גור, אמר אתמול כי סידורי הביטחון נראים לו "דיאליים מאוד". לדבריו, "התייעצנו לגביהם עם כל הגורמים, עם יהודים ועם מוסלמים. מובן שאי אפשר להגיע לפתרון אשר משביע את רצון כולם, אבל בהתחשב באירועים שקרו בעבר וגם בהמלצות של ועדת שמגר, נראה לי שהגענו להסדר הטוב ביותר ואני משוכנע שעם רצון ותבונה של כל המתפללים אפשר יהיה להגיע למקום שקט ומכובד, כיאות למקום תפילה".

בהתייחסו לטענות שנשמעו בדבר קיפוח זכויות המתפללים, הן מצד יהודים והן מצד ערבים, אמר סגן השר גור: "אנחנו צריכים להמתין עד שהגל הזה יחלוף. צריך לזכור שהיה ברור שסידורי ביטחון, שנועדו למנוע אסונות כפי שהיו בעבר – פוגעים בהסדרים הקודמים ובהרגלים. כמובן, אי אפשר גם לשמור על הביטחון המלא וגם על חופש הפעולה הדתי. לכן, ודאי שכל צד מרגיש את עצמו נפגע במידה מסוימת.

"בחנו את כל הכיוונים על מנת ליצור את האיזון המירבי בין היהודים לבין המוסלמים. אני מניח שבסופו של דבר כולם יקבלו את הסידורים שלנו". כוחות הביטחון ייערכו היום בכוחות מתוגברים מאוד, עם פתיחת המערה. צה"ל יקיים היערכות מיוחדת בכל אזור חברון, מחשש לפיגועים ולעימותים עם תושבים פלשתינאים.

אתמול נעשו ההכנות האחרונות לפתיחת המערה. כל הכוחות המופקדים על שמירת המערה תודרכו, הוצאו נהלים חדשים, והם קיימו תרגילים. ראש המינהל האזרחי באזור חברון נפגש במערה עם ראשי הציבור הפלשתיני בעיר ודיווח להם על ההסדרים החדשים.

ירי על מנת להרוג

על-פי ההנחיות החדשות, תתקיים הפרדה מוחלטת בשטח המערה בין מתפללים יהודים למוסלמים. לקראת פתיחת המערה, הפיצה חטיבת המבצעים במטה הכללי הבהרות חדשות לנוהלי הפתיחה באש. הפקודות מבהירות לחיילים בצורה חד משמעית כי "אם וכאשר יורה אדם לעבר קבוצת אנשים ירי תכליתי על מנת לפגוע ולהרוג, יש לבצע נגדו ירי על מנת לחסל אותו. יש לבצע לעברו ירי מיידי על מנת שלא ירחיב את מעגל הפיגוע".

בתוכנית האבטחה של המערה נעשו שינויים רבים. על המערה ישמור כוח של משמר הגבול בסדר גודל של שלוש פלוגות. בתוך המערה יוצב "משמר המערה" שיהיה מופקד על הביטחון בתוך האולמות. קצין משמר הגבול בדרגת רב-פקד יהיה מפקד המשמר. מפקד הכוח שיוצב מחוץ למערה יהיה בדרגת סגן-ניצב.

שום אורח יהודי לא יורשה להיכנס למערה עם נשק, גם בשבת וחג. נושאי נשק יפקידו במתקן ליד המערה ויקבלו תג ממוספר. בשלוש הכניסות למערה הותקנו שערים מגנטיים.

בתוך המערה הותקנו 15 מצלמות טלוויזיה במעגל סגור. מקורות צבאיים אמרו כי המצלמות הותקנו כך שאחרי תנועת כל אדם הנכנס למערה, מרגע כניסתו ועד צאתו – יתנהל מעקב מתמיד.

מפקד מערת המכפלה לשעבר, רב-סרן דב סטלמן, ישמש כיועץ למפקד הנוכחי של המשמר. "הושקעו כאן מיליונים של שקלים, תוקנו הליקויים והופקו הלקחים שציינה ועדת שמגר", אמר אתמול הקצין הבכיר.

אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן, מפקד כוחות צה"ל בגדה, תא"ל גבי אופיר, מפקד חטיבת חברון וקצינים בכירים נוספים ישהו הם משעות הבוקר במערה ויפקחו באופן אישי על סידורי הבטח[illegible]

הכניסה למוסלמים במערת המכפלה. תהיה הפרדה מוחלטת בין מתפללי שתי הדתות
צילום: [illegible]

המתנחלים: מנשלים אותנו מאולם יצחק

מאת נדב שרגאי

ראש הממשלה, יצחק רבין, דחה את בקשת ראשי מועצת יש"ע, אשר נועדו עמו לפני כשבועיים, להקדים את פתיחתה של מערת המכפלה. ראשי המתנחלים ביקשו מרבין לאפשר ליהודים תפילה בכל אולמות המערה בשבת, כשהדבר יימנע באותו היום מהמוסלמים ובמקביל לאפשר למוסלמים תפילות בכל יום השישי, כשתפילה תימנע באותו היום מיהודים. גם בקשה זו נדחתה.

בפגישה עם רבין השתתפו מזכ"ל מועצת יש"ע אורי אריאל, מזכ"ל תנועת "אמנה", זאב חבר וראש ישיבת ניר בקרית ארבע, הרב אליעזר ולדמן. במקביל, נדחתה בקשה דומה של שני הרבנים הראשיים לישראל, הרב ישראל לאו והרב אליהו בקשי דורון, להקצות שעתיים בליל שבת וארבע שעות בבוקר שבת ליהודים במערת המכפלה ושש שעות ביום שישי – למוסלמים.

על הרקע הזה, תקפו אתמול בחריפות ועד יהודי חברון, מועצת קרית ארבע וועד הנשים שהיה פעיל בחודשים האחרונים למען זכויות היהודים במערה – את החלטת הממשלה למנוע מיהודים כמעט כליל שימוש באולם הגדול של המערה, אולם יצחק. אורית סטרוק, פעילה מרכזית בוועד הנשים, אמרה אתמול ל"הארץ" כי ועדת שמגר שללה חלוקה טריטוריאלית של המערה.

סטרוק טענה כי ראש הממשלה רבין התחייב לקבוע את סדרי התפילה במערה על-פי חוות הדעת של הרבנים הראשיים, אולם משאלו המליצו לאפשר תפילת יהודים בכל אולמות המערה בלילות שבת ובשבת בבוקר, "ממשלת ישראל התכחשה להתחייבותה".

דובר ועד היהודים בחברון, נעם ארנון, קרא לציבור היהודי להגיע הבוקר בהמוניו למערת המכפלה ולהתפלל גם מחוץ למערה, אם לא יתיר צה"ל כניסה לאולמות אברהם ויעקב מעבר למספר הנקוב בהחלטת הממשלה – 300 איש. עם זאת, קרא ארנון לציבור שלא להתעמת עם צה"ל.

"הסדרי התפילה שנקבעו במערת המכפלה הם עוול גדול לעם היהודי", אמר ארנון. "מנשלים את היהודים מאולם יצחק, שהוא הגדול המקודש שבאולמות ושבו נמצא גם הפתח של המערה עצמה. שטח אולם יצחק, שנמסר למעשה למוסלמים הוא כ-615 מ"ר בעוד ששטח אולמות אברהם ויעקב יחד מגיע לכ-85 מ"ר".

ארנון אמר עוד כי שעות הפתיחה שנקבעו למערה במסגרת הסדרים החדשים, 8:00–21:00, אינן מאפשרות קיום נהגים ותפילות שהתקיימו במערה קודם הטבח. מדובר בתפילת ותיקין, שהתקיימה עם אור ראשון, בסביבות השעה 5 בבוקר, בקיום תפילת שחרית בשעות סבירות, 6 או 7 בבוקר, קודם שקהל המתפללים יוצא לעבודה, קיום תיקון חצות, שחל בחצות הליל וערבי לימוד והתעוררות, שהתקיימו לעתים.

"הצענו לדרגים הצבאיים והמדיניים הבכירים ביותר לתת למוסלמים את המערה ביום שישי וליהודים – בשבת. זה הדבר הכי הגיוני ומשום מה לא קיבלו את זה. ניאבק בצורה דמוקרטית והגונה כדי לשנות את ההחלטה. יש דעת קהל, יש הסברה וכשצריך – גם הפגנות", אמר ארנון.

סגן שר החינוך, מיכה גולדמן, שביקר אתמול בקרית ארבע ונפגש עם תלמידי תיכון במקום, אמר כי הפתרון שעליו החליטה הממשלה, מתחשב ברצונות סותרים של שתי הדתות במערת המכפלה. לדבריו, מדובר בהסדר שהוא בגדר ניסוי והמסקנות יוסקו בתום ששה חודשים.

ועדת שמגר המליצה על ההפרדה בין מתפללים יהודים למוסלמים

מאת דליה שחורי

ועדת שמגר לעניין הטבח במערת המכפלה בחברון, שהגישה את הדו"ח שלה ב-26 ביוני '94, גיבשה שורת המלצות מפורטות לגבי הצעדים שיש לנקוט במערת המכפלה. ההמלצות מבוססות על הפרדה מוחלטת בין המתפללים המוסלמים והיהודים, כדי למנוע חיכוך ביניהם וכדי להיערך לאפשרות של פיגוע מצד מוסלמי נגד מתפללים יהודים, ושל פיגוע שיבצע יהודי נגד מתפללים מוסלמים.

הוועדה המליצה לקבוע שערי כניסה נפרדים למתפללים מוסלמים ויהודים. בשערי הכניסה ייקבעו אמצעי גילוי ובקרה משוכללים, שישמשו לביקורת של כל הנכנסים (ולא רק לביקורת של המוסלמים כפי שהיה עד הטבח). הוועדה הציעה להנהיג הפרדה בין המתפללים בני שתי הדתות גם בתוך המערה.

"לא תותר כניסת בני דת אחת למקום בו מתקיימת אותה שעה תפילת בני הדת האחרת", נאמר בדו"ח. כמו כן הומלץ כי מפקד המערה יוכל לאסור כליל כניסת מתפללים במועד מוגדר מטעמי ביטחון. הוועדה העלתה שתי הצעות חלופיות לגבי שיטת ההפרדה במקומות התפילה.

החלופה האחת – קיום התפילה בזמנים נפרדים, תוך הקפדה כי לא תהיה במערה נוכחות בו-זמנית של יהודים ומוסלמים. החלופה השנייה – קיום תפילות מקבילות באותו זמן, באולמות שונים. ההפרדה המוחלטת תובטח בחלופה זו באמצעות איסור על בן דת אחת להיכנס באולם שבו מתקיימת אותה שעה תפילה של בני הדת האחרת.

כמו כן ייקבעו אמצעים טכנולוגיים, כמו דלתות או שערים אלקטרוניים, שימנעו מעבר מאולם לאולם ויופעלו כחלק מאבטחה פנימית, לאותו צורך. הוועדה ציינה כי אין כל מניעה לכך, שהיהודים יוכלו להמשיך להתפלל באולם יצחק (אולם התפילה המוסלמי, שבו אירע הטבח), בימים מוגדרים ובאותם תנאים שבהם היתה התפילה מותרת עד הטבח. זאת, בתנאי שתיווצר תקופת חיץ של שעה לפחות בין תום התפילה של בני הדת האחת לבין תחילת התפילה של בני הדת האחרת.

הוועדה המליצה כי לוח זמנים מפורט של התפילות והסדרי התפילה ייערך בידי גורמי הממשל, לאחר התייעצות עם הנציגים המוסמכים של בני שתי הדתות. הוועדה המליצה להקים את יחידת "משמר המערה", שתאבטח את שערי הכניסה לתוך המערה ואת פנים המערה. אנשי היחידה ישרתו במערה תקופה של שנה אחת לפחות. הם יהיו בעלי סמכות מעצר, כמו כל חייל ושוטר, ייבחרו בקפדנות ויאומנו לתפקידים הרגישים. הומלץ כי משמר המערה יתפרס בשערים ובכל שטח המערה ויצטרך להיות גדול דיו כדי שיוכל לכסות את כל תחומיה. האבטחה בכל אולם תיעשה תמיד בידי שני חיילים לפחות, הפועלים בצוותא, ולא בידי חייל בודד.

הוועדה הבחינה בין אבטחת הכניסה למערה ופנים המערה, שייעשו בידי "משמר המערה", ובין אבטחת השטח מחוץ למערה, שתבוצע בידי צבא סדיר, או יחידת מילואים. הוועדה המליצה לאסור באופן מוחלט על כניסה למערה עם נשק. האיסור יחול על אזרחים וחיילים, למעט כוח האבטחה המיוחד או כוח תגבור המוזעק במקרה חירום.

בשערים יותקנו אמצעי בדיקה יעילים לגילוי כלי נשק, ובתוך המערה תותקן מערכת טלוויזיה במעגל סגור, שתכלול הסדרים לקליטת קול והקלטה, כדי להבטיח פיקוח נאות על כל הנעשה במערה. בעת סכנת חיים תתאפשר היציאה מן המערה מכל שעריה. כמו כן ייקבעו במערה סדרי עזרה ראשונה ויימצא בה ציוד ביצור והצלה.

הוועדה המליצה כי מפקד המערה יוכל להגביל את מספר הנכנסים במועדים מסוימים, על-פי הנסיבות והאירועים ואף יוכל לאסור על כניסת מבקרים כליל, מטעמי ביטחון.

בעיריית חברון מזהירים מפני "התפוצצות זעם" מצד התושבים

מאת אורי ניר
סופר "הארץ" בשטחים

אישי ציבור פלשתינאים בחברון מזהירים מפני "התפוצצות של זעם" היום, עם פתיחתה מחדש של מערת המכפלה לתפילת מוסלמים ויהודים. פרנסי העיר, שביקרו אמש באתר בלוויית של עיתונאים פלשתינאים, בהזמנת הממשל האזרחי, אמרו כי עדיף יהיה בעיניהם אם האתר הקדוש יישאר סגור, עד שתיווצר בחברון אווירה שקטה יותר, כדי למנוע התפרצויות זעם ואלימות.

"אני חושש מאוד שהימים הקרובים יהיו ימים חמים מאוד", אמר אתמול עזאם אל-מוחתסיב, מזכיר עיריית חברון: "עלולה להיות התפוצצות של זעם". לדבריו, "מה שעשו (השלטונות הישראליים) במסגד מגדיל את התחושה של תושבי חברון שהם שילמו פעמיים את מחיר הטבח של ברוך גולדשטיין. פעם אחת שילמו בדם ופעם אחת בחלוקתו של המסגד" בין יהודים למוסלמים.

אמש, ערב פתיחתה של מערת המכפלה, התירו שלטונות הביטחון לקבוצה קטנה של אישים פלשתינאים מחברון לבקר במערה. המשלחת, בראשותו של ראש העירייה, מוסטפא עבד אל-נבי נתשה, סיירה באתר וקיבלה תדרוך מקצינים ישראלים על סידורי הביטחון במקום. בסיום הסיור אמר ראש העירייה נתשה כי ישראל "לקחה מסגד מוסלמי, והפכה אותו למבצר". לדבריו, "קל יותר להיכנס לבית הלבן מאשר למסגד, ואמצעי הביטחון המסובכים מקשים על המוסלמי להתפלל בשקט נפשי".

נתשה אמר כי הוא ועמיתיו, פרנסי חברון, דוחים באופן עקרוני את חלוקת האתר בין יהודים למוסלמים, משום שהוא כולו מסגד מוסלמי, אתר קדוש לאיסלאם, ולאיש אין הזכות לשנות את אופיו או את הסידורים בתוכו או סביבו. "המקום הזה הוא מסגד כבר יותר מ-1,300 שנה", אמר נתשה "ואף פעם לא היה בו בית כנסת ליהודים".

בניגוד לאמנת ז'נווה

אחרי כיבושה של חברון בידי ישראל במלחמת 1967, אמר נתשה, כפו שלטונות הכיבוש של ישראל את המתנחלים על תושבי חברון הערבים, ואת הימצאותם בתוך אתר מערת המכפלה. עכשיו, נתנה ישראל גושפנקה רשמית למצב שהיה קיים בפועל בעבר, אשר מעולם לא היה מקובל על דעתם של הפלשתינאים, אמר נתשה. לדבריו, הצעד הישראלי נוגד את התחייבותה של ישראל מ-1967 לשמור על חופש הפולחן באתרים הקדושים לאיסלאם בשטחים שבשליטתה, וכי הוא נוגד את אמנת ז'נווה.

עשרה ימי תפילה נפרדים יוקצו לכל דת במשך השנה

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

בישיבת הממשלה, שבה אושרה פתיחת מערת המכפלה נקבע שהסדר ייעשה תוך תגבור משמעותי בהיערכות הביטחונית, "הן מבחינת אנשי ביטחון מוכשרים למשימה והן מבחינת אמצעים טכניים וטכנולוגיים".

בהחלטת הממשלה נקבעו סדרי התפילה החדשים: אולם יצחק והג'אוליה יעמדו לרשות המוסלמים; אולם יעקב, אולם אברהם, אולם הבריתות והחצר הפנימית המקורה יעמדו לרשות המתפללים היהודים. כל צד יורשה להכניס למערה בו זמנית עד 300 איש בשלב זה.

בעשרה ימי תפילה נפרדים יוקצו לכל דת במהלך השנה, לצורך תפילה בחגים בכל חלקי המערה. ראש הממשלה, יצחק רבין, אמר לשרים כי "המודל יהיה הפרדה בדרך כלל במקום, בין המתפללים היהודים למוסלמים, ובמשך עשרה ימים בשנה הפרדה בזמן, שבה תהיה המערה פתוחה למתפללים מדת אחת בלבד".

אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן, הציג לשרים דגם של מערת המכפלה ותיאר בפירוט את סידורי התפילה החדשים. השרה שולמית אלוני נמנעה בהצבעה ואמרה כי אמנם אין בידה להציע פתרון אחר, אך הסידורים המוצעים מעוררים בה חשש כבד.

"המקום משמש מאות שנים כמסגד. אחרי הכיבוש הכניסה שלנו, התורה שם שלב אחר שלב תפילת יחיד, ומניין ותיקין. החלוקה החדשה הפכה חלק מהמערה למסגד וחלקה לבית כנסת, וזה שינוי מהותי", אמרה.

לדברי אלוני, "עד לרצח, היתה במערת המכפלה תפילה די צבועה במספרים די צבועים, ועכשיו זה עשוי להפוך להפגנה, וליצור קונפליקט בין הקנאים משתי הדתות".

דבר
ENGLISH
ITALIANO·DEUTSCH
ESPAÑOL · РУССК
РУССКИЙ·日本語
عربي · FRANÇAIS
ביה"ס המוביל בעולם ללימוד שפות
BERLITZ
לומדים תוך שבועיים עד 10 שבועות:
◆ כל השפות... ◆ כל הרמות ◆ כל השעות
◆ תוכניות לימוד שונות, כולל קורסים אינטנסיביים ותוכניות לימוד פרטיות.
הצטרף עכשיו ל- 35 מיליון תלמידים ברחבי העולם
חדש סניף ברליץ בירושלים
לפרטים והרשמה:
ת"א – בית אירופה, שד' שאול המלך 37, טל' 03-6952131
ירושלים – רח' קינג ג'ורג' 21 טל' 02 - 236288

בעיות בדרכי השתן?
צלצל 24 שעות ביממה
5623333

רבין מגבש

(סוף מעמוד 1א)

בשטח תחת ריבונות ישראלית, והסמכות הנובעת מריבונות זו תופעל כל אימת שהדבר יתבקש. זו תופעל ואין כל בעיה להפעיל צעדים ביטחוניים אם יהיה צורך.

שחל אמר אתמול כי "יש להפיק לקחים ממה שקרה", והדגיש כי נתן הנחיה ברורה למשטרה לפעול על מנת שמקרים כאלה לא יישנו בעתיד, וכי המשטרה תיערך לכך שבעתיד כל ביקור באוריינט האוס ייעשה בהסכמתם של הגורמים הישראליים המוסמכים. עם זאת, מלבד להתגברות נוכחות המשטרה ליד האוריינט-האוס לא ננקטו אתמול צעדים כלשהם בכיוון זה.

בצמרת המשטרה ובמשרד המשטרה נערכו אתמול דיונים במטרה לגבש מדיניות כלפי הפעילות באוריינט-האוס הפלשתיני במזרח ירושלים, ולנסח עמדה לגבי מעמדו של מבנה זה.

בדיונים שנערכו אתמול לא התקבלו החלטות מעשיות ממשיות, ונראה כי במשטרה ממתינים להנחיות של הדרג המדיני הבכיר בפרשה זו. בהתייחסויותיהם של גורמים בכירים במשטרה ובמשרד המשטרה לפרשת האוריינט האוס ניכרה אתמול מבוכה, וההתבטאויות היו מעורפלות. אישים בכירים במשטרה ובמשרד המשטרה לא היו מוכנים לומר באילו צעדים מתכוונים גורמי הביטחון והמשטרה לנקוט לנוכח האירועים באוריינט האוס.

מקורות במטה הארצי של המשטרה הביעו אתמול חשש כי האירוע שלשום יהווה תקדים, ויצור מוקד נוסף בתחום זה. המקורות אמרו כי מסיבה זו מתייחסים במשטרה בחומרה לתקרית, אולם בשלב זה נמנעים שר המשטרה וראשי המשטרה מנקיטת צעדים גלויים בשטח, כדי לא לעורר מהומות ותקריות עם הפלשתינאים.

בניגוד להצהרות רשמיות של ראשי המשטרה טוענים קציני משטרה בכירים כבר זמן רב שבבניין האוריינט האוס, אף שהוא בתחום של ריבונות ישראלית, נמצא מחוץ לשליטתם של גורמי אכיפת החוק, ולמעשה מהווה טריטוריה פלשתינית בירושלים.

דיון הכנה

רבין יקיים היום בלשכתו דיון הכנה לקראת פגישתו מחר עם יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, במחסום ארז. בדיון יקבע רבין את עמדתו ביחס להמשך המו"מ עם הפלשתינאים על הבחירות בשטחים והסדר הביניים בגדה. שר החוץ, שמעון פרס, תומך בהאצת המו"מ עם אש"ף על הסדר הביניים, תוך מתן סמכויות נוספות לרשות הפלשתינית, ובחינת האפשרות ליישום הדרגתי של ההסדר בגדה.

מסמך עמדה שגובש באחרונה במשרד החוץ מציע לפעול כבר עתה בדיונים על מרכיבים של הסדר הקבע עם הפלשתינאים, כיוון שהמו"מ הצפוי על הסדר הביניים יהיה קשה ומסובך, ויחייב ממילא דיונים בסוגיות ההתנחלויות, הגבולות וירושלים, השייכות להסדר הקבע.

בישיבת הממשלה אתמול מתח רבין ביקורת חריפה על ערפאת. בתשובה לדברי השרה אורה נמיר, שאמרה כי יש לפעול לחיזוק מעמדו של ערפאת ולהסיר את הסגר, אמר ראש הממשלה: "ערפאת צריך קודם כל לחזק את עצמו, לפני שעוזרים לו. מציעים לו כיום 220 מיליון דולר, ואין לו מענה לזה". רבין פירט את כשלונותיו של ערפאת, והזהיר כי "אם החמאס והג'יהאד האיסלאמי ינצחו, זה הסיכון הכי גדול לשלום".

לשרים דיווח כי עד כה נעצרו 170 אנשי חמאס בשטחים שבשליטת ישראל, וכי המשטרה הפלשתינית שחררה את כל אנשי החמאס שעצרה לאחר חטיפת החייל נחשון וקסמן. עוד דווח כי ירדן הודלה להטיל מכס על סחורות שמקורן בגדה המערבית, והדבר מכביד על כלכלת השטחים.

מ.ע.צ. משרד הבינוי והשיכון
מהנדס מחוז ת"א והמרכז מודיע:
עבודות בגשר להולכי רגל מול מרכז הטניס – רמת השרון – כביש 5
ביום ב', 7.11.94, מהשעה 10:00 עד 18:00, יסגר לתנועה, בשני מסלולי הנסיעה, קטע מכביש 5, בין צומת מורשה לבין צומת הכפר הירוק, לצורך עבודות בגשר להולכי רגל, מול מרכז הטניס-רמת השרון.
ציבור הנהגים מתבקש להשמע להוראות הכוונת המשטרה במקום.
כי הפתרון בדרך.
דובר מ.ע.צ.

אתמול

אופרה

פאוסט מקאברי ותיאטרלי

האופרה הישראלית החדשה מציגה "פאוסט" מאת גונו. באריה וקארה, על פי גתה. תזמורת ראשון לציון ומקהלת האופרה. מנצח: מארק סוסטרו. בימוי: דייויד אולדן. מעצב תפאורה: משה שטרנפלד ז"ל. מחדש תפאורה: דרור הרנזון. *מעצבת תלבושות: בוקי שיף. מעצבת תאורה:* החר קארסון. מחדש תאורה: ניב שדה. כוריאוגרפיה: סאלי אן פרידלנד. משתתפים: ניל וילסון, פאוסט; מייקל דוולין, מפיסטופלס; מיכל שמיר, מרגריט

עם הצגת חידוש ההפקה של "פאוסט", שהועלתה על ידי האופרה באולם "נגה", מתחיל משכן בית האופרה החדש לתפקד כבית אופרה כמו בערים אחרות בעולם. לא עוד הפקה אחרי הפקה, עד שנגמרים הלקוחות, אלא הצגת רפרטואר, כשביום אחד באותו אולם רואים את "בוריס גודונוב", ולמחרת את "פאוסט". כך לא ירחק היום בו יציע בית האופרה רפרטואר אופראי מגוון, יש לקוות בביצועים מרהיבים.

הבימוי של דייויד אולדן מצטיין יותר בעיצוב התמונות התיאטרליות הקבוצתיות, הגדולות. כך, למשל, התמונה השנייה במערכה הראשונה, בכיכר העיר, לפני צאת החיילים לקרב, או התמונה השנייה במערכה השלישית, כשבמארש הניצחון הופך למארש אבל מאקאברי, הזוכה להדגשים במעט נקרופיליים באריה של מפיסטופלס (מייקל דוולין), בלבוש קצין כמרגנאצי.

זו הפקת אופרה מן הסוג שהאופרה הישראלית שואפת אליה: תיאטרון המעניק פרשנות חדשה, ויזואלית (התפאורה של משה שטרנפלד הותאמה לבמה הגדולה של המשכן, אם כי אינה מנצלת – וגם לא היתה יכולה – לנצל את כל אפשרויותיה), אחרת-מודרנית (והדגש על כך מתבטא בבגדי הדמויות המודרניים), למציאות מוסיקלית מוכרת. זה מצליח כל עוד מדובר בתיאטרליות המאקאברית הגדולה, ופחות כשמדובר בעימותים האנושיים בין הדמויות, גם בגלל חולשות המשחק של תפקידי הזמרים הגברים (ובעיקר פאוסט, הטנור ניל וילסון).

למרבה המזל נמצאות על הבמה הדד הלוי בתפקיד הנער סיבל ומיכל שמיר בתפקיד מרגריט – הצוברת את עוצמה אחרי התחלה מעט מהוססת. ולכן אמנם המערכה השנייה (כולה בצל פנס גדול, שבמערכה השלישית מונח מוטל על צדו) אינה מקבלת את מלוא העוצמה ומאבדת מתח דרמטי, אך המערכה השלישית צוברת תאוצה ומגיעה לשיא תיאטרלי מרשים ביותר.

אני יודע שזה מקובל ובאופנה לבוא בטענות גם למשכן החדש וגם לאופרה, אבל אשאר הפעם נאמן לעצמי ומנוגד לאופנה: האולם הזה נעים, סימפטי וחגיגי, הן במבוא האלגנטי והמאופק שלו, והן באולם האופרה המאפשר ליהנות מאופרה כמו שצריך. בוודאי שיש באולם מגרעות (הכסאות, למשל), ואני אולי חרש במקצת אבל לי האקוסטיקה נשמעת מספקת בהחלט. אחרי שהייה שלישית אני עדיין נהנה ממנו מאוד.

מיכאל הנדלזלץ

ללא בשורה

אפשר להבין את הצורך של האופרה הישראלית לאזן את תקציבה שעורער לאחר הפקת הפאר "בוריס גודונוב" שחנכה את אולמה החדש. לצורך זה הוצאה ממחסניה – 4 שנים לאחר שנגנזה בהם ושנתיים לאחר שאוורה מעט שוב – האופרה "פאוסט", אפופה בריחות נפטלין.

"פאוסט" היא אופרה שרבים נהנים לזלזל בה. נכון שכבר בזמנה היא נחשבה למיושנת (אם לא ריאקציונית), ונכון גם שיצירתו הגדולה של גתה עוותה בה ללא הכר (עד כדי כך שהגרמנים אינם קוראים לה בשמה המקורי אלא "מרגריטה", כדי לא לפגוע בזיכרו של משוררם הגדול). למרות כל זאת רגעי הקסם שבה רבים, אלא שבהפקה זאת נראה שנעשה מאמץ מיוחד להסתיר אותם.

ההפקה כולה נשלטה על ידי הבימוי של דייויד אולדן, שהגה אותה בהשראת העולם הדוחה של הסאדו-מזוכיזם. הנשים באופרה מוצאות עצמן מושלכות שוב ושוב על הבימה, מתפלשות באבק הקרשים, זוחלות על ארבע, מופשטות מבגדיהן, נקשרות ונאנסות, והגברים (בבגדי קלגסים, כרגיל) נתקפים אף הם בטלטלות גופניות עזות בין התקפי אלימות אחד למשנהו. זוהי תפיסה בימתית לגיטימית, אולי, אבל למרבה הצער באופרה צריך גם לשיר. עובדה זו לא כל כך נלקחה בחשבון על ידי אולדן, ונסיונותיהם של הזמרים לשיר בשכיבה על הגב היו קצת מעוררי רחמים.

מייקל דוולין הוא דמות שטנית ממש: גמלוני וגבוה, נע כנמר שוחר לטרף ובעל ידיים ארוכות ואצבעות מעוקלות, אבל גם הבחירה בו הוכיחה על *התעלמות מהצורך האלמנטרי* ביכולת זימרה מינימלית: קול מתקבל על הדעת באופיו (ולא רק בעוצמתו), יכולת לשיר ללא זיוף וגם להגיע מדי פעם לצלילים הנמוכים – ובעיקר יכולת להגות כראוי לפחות עשרים אחוזים מהטקסט הצרפתי. לניל וילסון כפאוסט היה קול יפה כשהוא נשמע, וזה קרה לעתים נדירות, וגם שאר הגברים הכזיבו ונדמו כאוסף שלוקט בחופזה וללא בחירה קפדנית.

נקודת האור באופרה היתה מיכל שמיר בתפקיד מרגריט: זמרת בעלת קול עמוק ומעניין והיחידה שהפגינה אופי אופראי אמיתי. המנצח מרק סוסטרו ניסה, והרבה פעמים גם הצליח, להפיק דקויות מתזמורת ראשון לציון; והמקהלה (ובייחוד הגברים שבה) הרשימה בקולות רועמים. החזרה על "פאוסט" *לא הביאה עמה בשורה ואף הצליחה לקלקל את ההתרגשות מהישיבה כבית האופרה החדש.* בקצב הזה תלך האופרה הדשה ותזדקן במהירות.

נעם בן זאב

חייג
02-254245-8
03-5121333/44
04-623166/7
הארץ

"שמענו קול של התנגשות, ופתאום ראינו צריח של טנק בתוך האוטובוס"

מאת דניאל אביב ומשה בובאל

בסביבות השעה 10 בלילה גנב טנק מבסיס ג'וליס, על ידי חייל בשירות סדיר, עמית נחמיה. הוא התחיל לנסוע לכיוון אשדוד.

> "נהג הטנק נסע בצורה מופרעת לגמרי. הוא עבר ממסלול אחד למסלול השני, נהג נגד כיוון התנועה, ואחר כך התנגש בגדר"

בנסיעה פרועה, לעתים נגד כיוון התנועה. ליד מושב בן זכאי, סמוך לכניסה הדרומית ליבנה, פגע הטנק באוטובוס אגד קו 212, שנסע מרחובות לאשדוד. נחמיה צידד ככל הנראה את הצריח, והקנה פגע באוטובוס.

לאוטובוס נגרם נזק, בעיקר בחזיתו. נהג האוטובוס ושבעה מנוסעיו נפצעו פצעים קלים משברי השמשות ופונו על ידי אמבולנסים של מד"א לבית החולים קפלן ברחובות. לאחר כשעה כבר שוחררו חמישה מהם לבתיהם. נהג האוטובוס, שנפגע גם בכתפו, נלקח לבדיקות.

אחת מנוסעות האוטובוס, אולגה יורסקי, תושבת אשדוד בת 26, סיפרה: "היה בלאגן גדול באוטובוס. אנשים צעקו כל הזמן. הנהג פתח את הדלתות ונפלטנו כולנו החוצה. לא הבנתי בכלל מה קורה. באוטובוס היו כ-30 אנשים, חלקם ישנו וחלקם דיברו".

אלי מרציאנו, שהיה אף הוא בין נוסעי האוטובוס, סיפר: "נסענו באוטובוס מרחובות לאשדוד. האוטובוס עבר את הגשר ליד בן זכאי, ופתאום שמענו קול של התנגשות, ומשהו נכנס לתוך האוטובוס. כשהסתכלנו ראינו פתאום צריח של טנק בתוך האוטובוס". מרציאנו, שנפצע קל בידיו וברגליו, אמר כי מיד כשהבחין בטנק סטה נהג האוטובוס לצד הדרך, ובכך מנע פגיעה קשה יותר. "אני המום", הוסיף. "בהתחלה חשבנו שמדובר במחבל, אבל אחר כך נודע לנו שזה חייל שגנב טנק".

נהג האוטובוס, צביקה שטיין, תיאר את שקרה: "מול היישוב בן זכאי ראיתי אורות מתקרבים וראיתי גם ניצוצות על הכביש. לא הבנתי מה זה. במרחק קרוב יותר ראיתי את הטנק. הוא נסע לכיוון שלי. כשהייתי מולו הוא כיוון את הקנה אלי ופגע עם הקנה באוטובוס. כתוצאה מהמכה נשברה הקורה השמאלית של האוטובוס וגם הגג".

שטיין עצר את האוטובוס ופתח את הדלתות בידיו, כאשר שמערכת החשמל של האוטובוס נפגעה. "חשבתי שהוא רוצה לדרוס אותי. לא הבנתי מה קורה. הייתי המום. חשבתי שהטנק נפל ממוביל, או שמחבל גנב טנק", הוסיף.

> נהג האוטובוס: "חשבתי שהוא רוצה לדרוס אותי. לא הבנתי מה קורה. הייתי המום. חשבתי שהטנק נפל ממוביל, או שמחבל גנב טנק"

חייל בשירות סדיר, שנסע במכוניתו לעבר בלילה בצומת הודיה, סיפר כי ניסה לרדוף אחרי הטנק. "נסעתי באוטו וראיתי את הטנק נוסע באמצע הכביש. נהג הטנק נסע בצורה מופרעת לגמרי. פעם אחת הוא עבר למסלול השני, ואחר כך התנגש בגדר. הבנתי שמשהו לא כשורה. רדפתי אחריו עד צומת אשדוד".

לאחר שפגע באוטובוס המשיך הטנק לנסוע צפונה. אחרי כמה מאות מטרים ביצע פניית פרסה, והחל לנוע לכיוון אשדוד. מעט אחרי גשר בן זכאי, ליד מושב בן זכאי, נקרע אחד מזחליו של הטנק, והוא ירד לשולי הכביש.

סמוך לשעה 10:40 הגיע ג'יפ של משמר הגבול למקום בו עמד הטנק. נחמיה, לבוש מדים, יצא מהטנק וירה לעבר אורחים שעמדו בסביבה מנשקו האישי. לא היו נפגעים מן הירי. לאחר מכן חזר להתבצר בטנק. המשטרה הרחיקה אורחים מהסביבה, וסביב הטנק נפרסו כוחות משטרה, צה"ל, היחידה המיוחדת למלחמה בטרור של מג"ב ומכבי אש.

תושב בן-זכאי עשה את דרכו אל מחוץ ליישוב בדיוק כשהטנק הגיע למקום. "באנו מהיציאה של המושב. פתאום ראינו טנק שנופל לתוך הוואדי, לאחר שנקרע לו הזחל. מיד כשהוא נפל יצא מהטנק אדם והתחיל לירות לכל הכיוונים. ברחנו לצדדים עד שהגיע כוח משטרה, שהרחיק אותנו מן המקום. היריות עברו ממש לידנו".

מפכ"ל המשטרה, רב ניצב אסף חפץ, הגיע למקום בשעה 10:50. "הטנק פה, והוא לא יכול לזוז. אנחנו נמצאים בקשר עם החייל שלקח אותו ללא רשות. הטנק לא חמוש. אין עליו מקלעים או פגזים", אמר.

הוא הביע תקווה כי הפרשה תסתיים במשא ומתן. "אנחנו יודעים את זהותו של החייל, ואנחנו מדברים אתו. אנחנו לא יודעים מה הם המניעים שלו. נביא לכאן את המפקדים שלו. אני מקווה שנסיים את העניין ללא שימוש בכוח. יש מספר נפגעים קטן, כבר אחרי ההתנגשות בין הטנק לאוטובוס. כל אלה שנפגעו פצועים קל".

למקום הוזעקו בני משפחתו של החייל, שניסו לשכנע אותו, בסיוע מיחידת המשא-ומתן של המשטרה, לצאת מהטנק. למקום הוזעקו גם הליקופטרים של חיל האוויר, אבל התברר שהטנק אינו חמוש, והסכנה היחידה היא מנשקו האישי של החייל.

משטרת התנועה סגרה את כל הכבישים באזור.

בשעה 11:20 נכנסו שלושה אנשי משטרה לטנק כדי לדבר עם נחמיה. עד ראייה סיפר שהחייל נופף באקדח לעבר השוטרים, ואלה ניסו לשכנע אותו שבאו רק לדבר אתו.

> "פתאום ראינו טנק שנפל לתוך הוואדי, לאחר שנקרע לו הזחל. מיד כשהוא נפל יצא מהטנק אדם והתחיל לירות לכל הכיוונים. ברחנו לצדדים, והיריות עברו ממש לידנו"

נחמיה טען כי הסיבה שהביאה אותו לבצע את המעשה היא יחסי אנוש גרועים בינו ובין מפקדו. סמוך לשעה 1 אחר חצות הסגיר עצמו לידי השוטרים, לאחר שהובטח לו כי בעיותיו האישיות יטופלו.

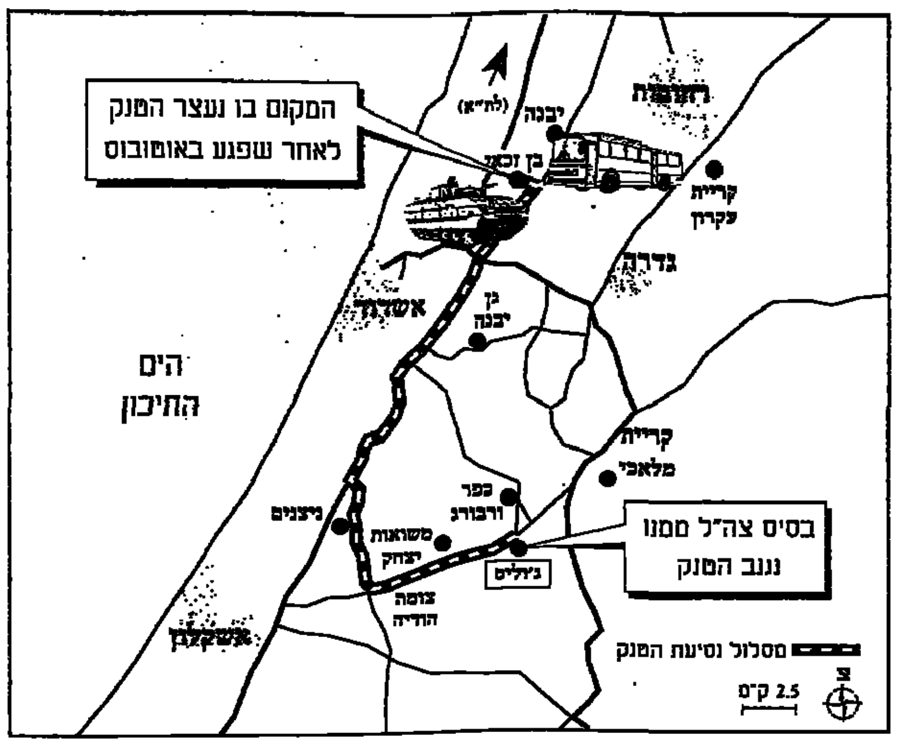

מג"ח. נמצא בשירות צה"ל משנות ה-60
תצלום: ארכיון

בצה"ל 1,740 טנקים מסוג מג"ח

מאת שרון שדה
סופר "הארץ" לביטחון

על פי הדיווחים שנמסרו אמש, הטנק שנגנב ממחנה ג'וליס הוא טנק מסוג פאטון M-48, שכינויו בצה"ל – מג"ח.

המג"ח הינו טנק מתוצרת אמריקאית, הוא נמצא בשירות צה"ל משנות ה-60', ומאז זכה לשיפורים טכניים רבים. שני דגמים מתקדמים יותר – M-60 ו-M-60 משופר – המבוססים על טנק זה, נמצאים אף הם בשירות צה"ל.

על פי פרסומי המרכז למחקרים אסטרטגיים נמצאים בצה"ל כ-340 טנקים מסוג M-48, כ-650 טנקים מסוג M-60 וכ-750 טנקים מסוג M-60 משופר.

בצה"ל הותקן בפאטון M-48 תותח בקוטר 105 מ"מ, מקלע בקוטר 7.62 מ"מ ומקלע נגד מטוסים בקוטר 12.7 מ"מ. משקל הטנק כ-45 טון ומהירותו המקסימלית, כ-48 קמ"ש. צוות הטנק מונה ארבעה לוחמים, וטווח הנסיעה המירבי שלו הוא כ-240 ק"מ.

בדגמים המשופרים, שאינם שונים בחזותם מהדגם הבסיסי, הותקנו מנועים חזקים יותר, שהגדילו את טווח נסיעתם ואת מהירותם. כמו כן הותקנו שיפורים בצריח ובאטימת הטנק מפני נשק לא קונבנציונלי.

צה"ל החליט לבצע פרויקט לשיפור טנקי ה-M-60 הנמצאים ברשותו, המכונה "מגח 9". שלב הפיתוח והתכנון של הפרויקט, בהיקף של כ-25 מיליון שקל, יבוצע באחד ממפעלי התעשייה האווירית. עלות הפרויקט כולו, אם יבוצע, תסתכם במאות מיליוני שקלים.

המשטרה פעלה בתיאום עם צה"ל, מסוקי קרב צבאיים הועמדו בכוננות

נהג הטנק ירה מנשקו האישי לעבר צוות מג"ב בג'יפ

מאת ראובן שפירא

כוחות המשטרה שהוזעקו אמש לאזור הדרום בעקבות דיווח על טנק הנוסע בפראות בכבישים ויד־רה, לא תורגלו להתמודד במצב כגון זה. המפקדות ויחידות המשטרה שקיבלו אתמול את הדיווח, בערך בשעה 9 בערב, לא אומנו כיצד לפעול.

תוך זמן קצר מרגע קבלת הדיווח זרמו למקום הימצאו של הטנק כוחות גדולים של משטרה ומג"ב ממרחב לכיש וממטה המרחב של המשטרה. כוחות המשטרה נעו בעקבות הטנק, אך כל שיכלו לעשות היה לחסום את הכבישים בכיוון בו נע הטנק, כדי למנוע פגיעה בכלי רכב ובעוברי אורח. ברשת הקשר המשטרתית נמסרו דיווחים שוטפים על תנועת הטנק. בכירי המשטרה וביניהם המפכ"ל, אסף חפץ, מיהרו לאזור ההתרחשות.

תוך זמן קצר עלו קציני צבא בכירים על רשת הקשר המשטרתית, על פי תרגולות קבועות למקרי חרום. התיאום בין כוחות המשטרה לכוחות צה"ל ארך זמן מה, וברשתות הקשר נשמעה המולה רבה. קציני הצבא מסרו למפקדי המשטרה כי מסוקי קרב של צה"ל נמצאים בכוננות לפעולה מיידית, בינתיים הגו באוויר מסוקים משטרתיים.

מלבד יחידות המשטרה ומג"ב שדלקו אחרי הטנק, הוזעקו למקום גם היחידה המיוחדת למלחמה בטרור (ימ"מ) של מג"ב, וצוות המשא והמתן המשטרתי. לוחמי הימ"מ המאומנים להשתלט על מבנים, כלי רכב, מטוסים ואפילו אניות, לא היו מוכנים הפעם למשימה יוצאת הדופן. הלוחמים נערכו בשטח לקראת אפשרות של פריצה לטנק, בעוד צוות המשא והמתן המשטרתי – בו חברים פסיכולוגים וקציני משטרה מנוסים – מנסה לשכנע את המתבצר בטנק להסגיר עצמו.

הרוחות נרגעו מעט כאשר בערך בשעה 10 בערב התברר שהטנק נעצר, כנראה עקב תקלה טכנית, ליד המושב בן זכאי. במרכז השליטה של המשטרה במטה הארצי התקבל דיווח על פיו נעצר הטנק, ויצא ממנו צעיר לבוש מדים. הצעיר הבחין בצוות מג"ב בג'יפ שהיה ליד הטנק, ופתח לעברו באש מנשקו האישי. שוטרי מג"ב השיבו אש והצעיר נמלט אל תוך הטנק. בתוך זמן קצר הוקף הטנק על ידי מאות שוטרים, אנשי מג"ב וחיילים, בעוד צוות המשא ומתן וקציני צבא מנסים לשכנע את הצעיר המתבצר בטנק, להסגיר עצמו.

אתמול סמוך לחצות אמר מפכ"ל המשטרה, אסף חפץ, כי תגובת כוחות המשטרה בשטח לאירוע יוצא הדופן היתה "בסדר". לדבריו "הם יצרו קשר עין עם הטנק וסגרו את השטח. היה גם תיאום טוב עם הצבא".

בסדנא במחנה ג'וליס מטופלים מאות טנקים

מאת איתן רבין

בבסיס צה"ל בג'וליס פועלת כיום סדנא לטיפול ברכב משוריין. בעבר פעלה בבסיס סדנא גייסית. בג'וליס מטפלים במאות טנקים של צה"ל, המגיעים למקום מבסיסים שונים. מדובר בטנקים שניזוקו, טנקים שנזקקים לטיפול תקופתי או טנקים הזקוקים לשיפוץ.

מחנה ג'וליס מגודר, ומוצבים סביבו שומרים. במחנה משרתים מאות חיילים, רובם מכונאי טנקים שקיבלו את הכשרתם בקורסים צה"ליים. מפקד המחנה הוא אלוף משנה מ'.

המחנה צמוד לבסיסים נוספים, ביניהם בסיס שריון. עם רדת החשכה נסגרות הסדנאות – והחיילים עוברים למגורים, ואנשי הקבע המופקדים על הסדנא יוצאים מהמחנה לבתיהם.

בעבר היו שני מקרי פריצה למחנה, בהם נגנבו כלי נשק. בנוסף לכך – ב-1958 גנבו חיילים טנק מהמחנה. לאחר מרדף נלכדו תשעתם.

קצין בכיר בצה"ל אמר אמש: "קשה לקבל איך אדם מוציא טנק מתוך מחנה צבאי, לא מן הנמנע כי מדובר באדם המתמצא היטב בסידורי הביטחון, מכיר את הנהלים וכן את השומרים".

הדיווח על גניבת הטנק הועבר מיד למפקד המחנה, לראש אגף אפסנאות אלוף תני שלום, לאלוף פיקוד הדרום מתן וילנאי וכן ללשכת הרמטכ"ל.

אם לוקח לך יותר זמן לישר את הפקסים מלקרוא אותם,

תשמח לשמוע שפקס נייר רגיל עולה רק 4,590 ש"ח*

כל פקס שמגיע למשרד היום הוא הכרזת מלחמה על ההגיון: קודם כל צריך לגהץ אותו, אחר כך לפענח מה בעצם כתוב בו ולסיום, חייבים לצלם אותו כדי שלא יעלם לתמיד. בזבוז משווע של זמן וכסף. את כל זה אתה יודע. אתה גם יודע בדיוק מה התשובה - **פקס נייר רגיל.**
הדבר היחיד שאנחנו ב-"אלקטיס" מחדשים לך, היא העובדה שמהיום פקס נייר רגיל עולה 4,590 ש"ח* בלבד. "אלקטיס" מציעה לך פקס נייר רגיל בטכנולוגית הזרקת דיו של אוליבטי: הנייר הרגיל זול יותר ואינו מחייב צילום. תקבל פקסים איכותיים וברורים ותחסוך את הזמן, הכסף והעצבים שעולה לך הפקס המיושן שלך. בנוסף, אנו היחידים בישראל שמעניקים לך אחריות כפולה - שנתיים של בטחון וחסכון. אז אל תשאר מאחור. קח את הפקס הישן שלך הביתה או תרום אותו למוזיאון וצלצל אלינו עכשיו. כדי שנביא לך את הפקס הנכון במחיר הכי נכון.

* החל מ-4,590 ש"ח ללא מע"מ * אפשרות ל - Trade in

אלקטיס – תקשורת ומיכון בעסקים מובילים
olivetti פקסימיליות אוליבטי

להשיג - באלקטיס טל: 03-5760540 ואצל המשווקים המורשים

הכנסת תדון בהצעה לסגירת האוריינט האוס ומוקדי פעילות מדינית של אש"ף בי-ם

מאת גדעון אלון
סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

מליאת הכנסת תדון מחרתיים בהצעת חוק פרטית שיזם יו"ר ועדת הפנים, ח"כ יהושע מצא (ליכוד), הקובעת כי על הממשלה לסגור את האוריינט האוס וכל מוסד אחר של אש"ף בירושלים בו מתקיימת פעילות מדינית ופוליטית.

מצא אמר אמש כי "ביקורו של ראש ממשלת טורקיה, טנסו צ'ילר, בבניין האוריינט האוס, מוכיח כי מדובר בבניין של הממשלה הפלשתינית ומשרד החוץ העתידיים שלה, ולכן אין לו מקום בירושלים". מצא סיפר כי ביקש מראש הממשלה, יצחק רבין, לאפשר לחברי הקואליציה חופש הצבעה בעת ההצעה על החוק כי "זה רגיש". לדבריו, רבין הבטיח לו כי ישקול שלא לחייב את חברי העבודה להתנגד להצעת החוק.

מצא החליט ליזום את הצעת החוק כולו לאחר שהממשלה עיכבה את הבאתה לאישור הכנסת של הצעת החוק ליישום ההסכם עם אש"ף ברצועת עזה וביריחו, המקבלת בתוכה את עבודת החקיקה המתחייבת מההסכם עם אש"ף. החוק נועד להעניק לרשויות המדינה את הסמכויות החוקיות הדרושות ליישום וביצוע ההתחייבות שישראל נטלה על עצמה בהסכם עם אש"ף.

הפרק החשוב ביותר בחוק הוא הפרק השמיני, המיועד לתת לישראל את הכלים המשפטיים להבטחת קיום התחייבות של הפלשתינאים כי משרדי הרשות הפלשתינית ימוקמו ברצועת עזה ובאזור יריחו, בכוונה למנוע פעילות ממלכתית-שלטונית בתחומי ישראל, ובעיקר בירושלים.

הצעת החוק של לנדאו אושרה בקריאה טרומית לפני כשנה במליאת הכנסת, ומאז קיימה ועדת החוקה רק ישיבה אחת בנושא זה. לנדאו האשים את הממשלה ב"גניבת דעתו של הציבור".

ח"כ צוקר אמר אמש בתגובה כי העיכוב בדיונים על אישורה של הצעת החוק נבע מהעומס הרב של הוועדה, הצעות חוק פרטיות שהונחו על שולחן הוועדה.

דו"ח "מבט לשלום": מאז חתימת הסכם קהיר לא ביצע אש"ף אף פיגוע

מאת אורי ניר
סופר "הארץ" בשטחים

בששה החודשים האחרונים, מאז חתימת הסכם העקרונות בקהיר, לא ביצע אש"ף אף פיגוע טרור אחד – כפי שהתחייב בהסכם הצהרת העקרונות עם ישראל – אם כי תומכי פתח ואנשים המזוהים עם הארגון ביצעו כמה פעולות אלימות שאינן קשות, מן הסוג של יידוי אבנים ובקבוקי תבערה על מכוניות של ישראלים. נתון זה נכלל בדו"ח מעקב שעורך ארגון "מבט לשלום" אחרי פיגועי טרור של ארגונים פלשתיניים נגד מטרות ישראליות.

41 הרוגים בחצי שנה

מן הנתונים שמפרסם הארגון מתברר עוד כי בששת החודשים שמאז החתימה על הסכם קהיר לא נהרג אף ישראלי מפיגוע של אנשי פתח. 41 ישראלים – אזרחים וחיילים – נהרגו בפיגועים של ארגונים פלשתיניים אחרים משני צדי הקו הירוק בחצי השנה האחרונה. כמעט כולם (37 איש) נהרגו מפיגועים של אנשי ארגון החמאס.

קמיליה סאדאת בשדה התעופה בן-גוריון

בתו של סאדאת הגיעה לישראל; תבקר גם במזרח ירושלים וביריחו

מאת גבי זהר

קמיליה סאדאת, בתו הבכורה של נשיא מצרים לשעבר, אנואר סאדאת, הגיעה אתמול אחר הצהרים לישראל, עם קבוצת חבר הנאמנים של סמינר הקיבוץ הארצי, גבעת חביבה. זהו ביקורה הראשון בישראל. סאדאת תבקר גם בירדן, ותשהה באזור עשרה ימים.

היום תהיה אורחת המכון היהודי-ערבי לשלום בגבעת חביבה ותיפגש, בין השאר, עם רות דיין. מחר תסייר ברמת הגולן. עוד היא עשויה להיפגש עם נשיא המדינה, חברי כנסת ואישים פלשתינאים. הקבוצה אמורה לסייר גם במזרח ירושלים וביריחו.

קמיליה סאדאת החליטה להצטרף לחבר הנאמנים של גבעת חביבה כחלק מפעילותה למען השלום. היא מתגוררת בבוסטון שבארה"ב, שם ייסדה את מכון השלום על שם אנואר סאדאת. לפני כחמש שנים אמרה בראיון כי העיכוב בתהליך השלום באזור גרם לה "לחוש כאילו אבי מת פעם נוספת".

בספר שכתבה על אביה היא מתארת את גירושיו מאמה, את תהליך השלום שהנהיג, ואת המהלומה שהוכתה בה בעקבות הירצחו.

רבין ופרס נפגשו במוצ"ש עם טנסו צ'ילר, אך לא דנו עמה על ביקורה באוריינט האוס

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

ראש הממשלה, יצחק רבין, שר החוץ, שמעון פרס, וראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, נפגשו בשבת בערב עם ראש ממשלת טורקיה, טנסו צ'ילר, לאחר ביקורה באוריינט האוס בירושלים – אך בשיחה עמה לא התייחסו כלל לביקור באוריינט האוס, ולא הזכירו דבר על כך. קודם לכן נועד פרס עם עמיתו הטורקי, מומתז סויסאל, לשיחה שנמשכה כשעה וחצי, ולא הזכיר את הפרשה.

בישיבת הממשלה אתמול מתח רבין ביקורת קשה על צ'ילר ואמר כי היא "עשתה תרגיל" והפתיעה את מארחיה הישראלים בביקור לא מתוכנן. הוא הביע מורת רוח מהעיכובים בחקיקת החוק להגבלת הפעילות הפלשתינית הלאומית בירושלים.

שר החוץ, שמעון פרס, אמר כי ישראל תפנה בקרוב לפלשתינאים כדי להסדיר עמם את אופי הפעילות המתנהלת באוריינט האוס.

בהתייחסו לתקרית שלשום אמר שר החוץ כי "איש הביטחון הפלשתיני, שאמר כי לאנשי הביטחון הישראלים אין סמכות באוריינט האוס, עבר על החוק. אין לו שום מעמד, הוא אינו יכול להגיד שזאת טריטוריה שלו. אף אחד לא נתן לו טריטוריה כזאת וסמכות כזאת. ברור שהביטחון מצוי בידי אנשי הביטחון שלנו, ומותר להם לנקוט באמצעים שנראים להם".

הוא הדגיש כי האשמה לתקרית לא נעוצה בראש ממשלת טורקיה. "אני מניח שצ'ילר רוצה יחסים טובים גם עם הפלשתינאים וגם אתנו, ואני לא המום מזה".

השרה אורה נמיר העירה כי אינה מופתעת מהתנהגותה של ראש ממשלת טורקיה. "מי שחשב שהיא בובה שמתלבשת יפה, לא מבין מה זה שאשה מגיעה לתפקיד כזה במדינה מוסלמית", אמרה. השר שמעון שטרית הציע להתקין תקנות לשעת חירום, שיאסרו על פעילות אש"ף במזרח ירושלים, ולהאריך את תוקפן עד לקבלת החוק בעניין זה.

שר המשטרה, משה שחל, אמר כי "צריך לקבוע שמה שקרה לא היה צריך לקרות, אסור שיקרה, ובעתיד לא נעבור על כך לסדר היום". הוא הוסיף כי בהתייעצויות שערך עם ראש הממשלה ועם ראשי שירותי הביטחון הוחלט לתגבר את הנוכחות המשטרתית באזור האוריינט האוס.

עם זאת, הוא הדגיש כי הבעיה המרכזית היא דווקא בתחום החקיקה. "חוסר היכולת להגיע לידי חקיקה מוסכמת נובע מהשבירה שהאופוזיציה רואה את החקיקה שמציעה הממשלה כרכה מדי, בעוד שבקואליציה יש הסבורים לעתים שהיא קשה מדי", אמר. הוא התייחס לטענה שמעשה החקיקה מעיד על אי-ריבונותה של ישראל במזרח ירושלים, באומרו כי "הטענה הזו אינה נכונה. ההסכם עם אש"ף קבע ששום פעילות מדינית לא תיערך מחוץ לעזה וליריחו. לשם כך, דרושה חקיקה. ללא חקיקה מתעוררות בעיות בתחום זה, והראיה – פרשת פעילותו של השב"כ הפלשתיני במלון אמריקן קולוני לפני זמן מה".

"מעמד מיוחד לדתות"

שר התעשייה והמסחר, מיכה חריש, אמר כי "ראש הממשלה הבהיר עוד בקזבלנקה את עמדת ממשלת ישראל בעניין מזרח ירושלים, באופן חד משמעי. אנו רואים עצמנו כממשלה שמקיימת את הריבונות הישראלית בירושלים לאורך זמן, תוך מתן מעמד מיוחד לדתות השונות. אנו לוקחים בחשבון שיש שם אוכלוסיה שמתנגדת לכך. אבל פייסל חוסייני וחבריו התגרו בנו בנושא זה. הדבר אינו משרת את העניין הפלשתיני, ועל פרובוקציה כזו נשיב בצעד נגדי".

שר החינוך, אמנון רובינשטיין, הדגיש כי "אנו עומדים על כך שמעמדה של ירושלים יישמר". אולם הוא הביע הסתייגות מההתקפה החמורה על ראש ממשלת טורקיה. "אין למצות את כל חומרת הדין בכל מקרה ומקרה", אמר. "מדובר בראש ממשלה של מדינה מוסלמית גדולה וידידותית, ואין לנהוג בה כבראש מדינה אויב".

שרת המדע, התקשורת והאמנויות, שולמית אלוני, הביעה הסתייגות מ"צעדי ענישה כלפי האוריינט האוס". היא אמרה כי "בירושלים יש 160 אלף פלשתינאים. הם אף פעם לא היו אזרחים ישראלים. ירושלים היא מרכז תרבותי, דתי ולאומי פלשתיני".

גדעון אלון מוסיף: ח"כ שאול יהלום (מפד"ל) קרא לממשלה "להרוס את בית האוריינט האוס מן היסוד". לדבריו, "האוריינט האוס הוא סרטן בגופה של ירושלים. שום תרופת דמה של חוקים ותקנות למיניהן לא תפסיק את הפעילות המסוכנת אותה מנהל אש"ף מהבניין בירושלים".

ח"כ סילבן שלום (ליכוד) הודיע כי יעלה השבוע במסגרת הצעה דחופה לסדר היום במליאת הכנסת את התקרית באוריינט האוס. "זהו צעד נוסף שמוכיח כניעה, התקפלות וויתור מהולם על הריבונות הישראלית במזרח ירושלים", אמר. הוא הזהיר כי "צעד זה יביא לכך שבעתיד לא יאפשרו הפלשתינאים לישראלים להיכנס למזרח ירושלים".

נדב שרגאי מוסיף: ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, אמר כי "הממשלה מתחמקת מלטפל באופן ישיר בבעיית האוריינט האוס, ומנסה בדרכי עקיפין, שלא יצליחו, להתחמק מסגירתו". אולמרט תבע לסגור את האוריינט האוס לאלתר.

"הממשלה", הדגיש, "חייבת סוף סוף להכיר בכך, כי מהאוריינט האוס מבוצעת פעילות תמידית של חתירה תחת מעמדה של ירושלים כבירת ישראל. אין מדינה בעולם שמכבדת את עצמה, שהיתה מאפשרת לעשות את זה. לא צריך לחפש תירוצים. צריך לסגור את האוריינט האוס, ואם יש צורך, יש לחוקק חוק, שיקבע שמי שחותר נגד מעמדה של הבירה, יהיה חשוף לצעדים".

סוכנות עתי"ם מוסיפה: רשות האוטונומיה הפלשתינית הודיעה אתמול כי ביקורה של ראש ממשלת טורקיה במטה הרשות במזרח-ירושלים חיזק את תביעת הפלשתינאים על ירושלים כבירתם. פייסל חוסייני אמר כי "ביקור זה הוכיח את העמדה הפלשתינית ביחס למזרח-ירושלים כבירה העתידה של המדינה הפלשתינית".

פלשתינאים שתמכו בהסכם אוסלו מיידים אבנים בגדה

מאת איתן רבין

קצינים בפיקוד המרכז מסרו כי בשבועות האחרונים ניכרת שוב עלייה במספר ההפגנות האלימות המלוות ביידוי אבנים. הפעם בהפגנות אלה משתתפים גם פלשתינאים שתמכו בעבר בתהליך השלום ובהסכם אוסלו.

מחברון דווח אתמול על כמה תקריות של יידוי אבנים, שבהן נפצע איש משמר הגבול באורח קל. מקורות פלשתיניים דיווחו מחברון כי 2 תושבים נפצעו מירי כוחות צה"ל, שהתעמתו עם מיידי אבנים. גם מרמאללה דווח על כמה תקריות. כן נמסר כי בקבוק תבערה הושלך שלשום בלילה על סיור של צה"ל בגדה המערבית. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

מקורות צבאיים מדווחים גם כי ניכרת עלייה בהצטרפות לחמאס ולארגונים איסלאמיים אחרים. מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, אלוף גבי אופיר, שנכנס לתפקידו בשבוע שעבר בודק עתה את כל ההוראות וההנחיות, הקשורות בטיפול בהפרות סדר.

מקורות ביטחוניים מסרו כי מאז הפיגוע הקטלני בקו 5 ברחוב דיזנגוף נעצרו 180 פעילי החמאס והג'יהאד האיסלאמי. נעצרו בעיקר מי שמוגדרים "פעילי שטח בדרגים א' וב'" וביניהם אימאמים, ואנשי דת מהמסגדים אשר הסיתו נגד ישראל. חלק מהעצורים נלקחו למעצר מנהלי ואחרים נמצאים עדיין בחקירה. מקורות ביטחוניים מסרו כי הצעדים נגד החמאס והג'יהאד האיסלאמי יימשכו בכל המישורים תוך המשך המעצרים וכן סגירת מוסדות המזוהים עם החמאס. במקביל, נמשך המצוד אחר חוליות עז א-דין אל קסאם ואחר המבוקש מספר אחד יחיא עיאש שלו מיוחסת הכנת מטען הנפץ באוטובוס קו 5.

שופט בית משפט השלום באשדוד, שלמה שוהם, גזר אתמול שבעה חודשי מאסר בפועל על תושבת העיר, שלומית כנפו (30). כנפו הורשעה בתקיפת תושב חברון, ח'אלד עואודה, בשוק העירוני של העיר בפברואר אשתקד.

על פי כתב האישום תקפה כנפו את עואודה בסכין יפאנית וגרמה לחתכים בידו ובאוזנו. בדיון שהתקיים בעניינה בבית המשפט, הביעה אתמול כנפו חרטה על המעשה וביקשה מרחמי בית המשפט. בהחלטתו כתב השופט: "לנאשמת הרשעות קודמות בעבירות דומות ונראה בעליל כי לא היה בכל אלה כדי להרתיעה מלשוב ולעבור עבירות חמורות ביותר של פגיעה בגופו של אחר". עוד כתב השופט בהחלטתו כי במידע שהגיע לידיו התברר שכבר הכירה את האיש שתקפה אך השופט לא פירט את טיב ההיכרות.

"אין לעבור לסדר היום על העבירה ולא לגזור עונש של מאסר בפועל", כתב השופט.

הפרלמנט הירדני וממשלת ישראל אישרו ההסכם בין שתי המדינות

מאת אלוף בן
וסוכנויות הידיעות

הפרלמנט הירדני אישר אתמול את הסכם השלום שנחתם ב-26 באוקטובר בין ישראל וירדן. 55 מתוך 79 חברי הפרלמנט שנכחו בדיון תמכו בהסכם, רק אחד נעדר מהדיון, עקב שהות בארה"ב, ולא היו נמנעים.

עם היוודע התוצאה מחאו הנוכחים כפיים, ואחרים השמיעו סיסמאות תמיכה במלך חוסיין. "זהו ניצחון לדמוקרטיה. זו מתנתנו למלך חוסיין, המביא תהילה לארצנו", אמר יו"ר הפרלמנט, סעיד סרור.

מתנגדי ההסכם, שרובם חברים בחזית לפעולה איסלאמית, גינו את הקשרים עם ישראל ואמרו כי ישתמשו בכל האמצעים החוקיים כדי לחבל בהסכם ובנורמליזציה בין שתי המדינות. "זהו הסכם של כניעה, ולא של שלום", אמר עבדאללה אכאיילה.

ראש ממשלת ירדן, עבד אל סלאם אל-מג'אלי, אמר כי אינו מבין כיצד יכול השלום – כדברי המתנגדים לו – להחליש את ירדן ולאיים על כלכלתה וביטחונה. עוד אמר כי ירדן, המונה 4.2 מיליון בני אדם, מסוגלת להתמודד עם האתגרים התרבותיים והכלכליים העומדים בפניה, וקרא למדיניות של "האליום".

"אנו עומדים בפני אתגרים כלכליים ותרבותיים, אתם לא נוכל לפתור אם נסתגר בתוך עצמנו. לאחר שהתנסינו ב-50 שנות מלחמה, השלום נותן לנו הזדמנות לפתוח את עצמנו ואת העבר שלנו", אמר.

לדבריו, ההסכם לא פגע בזכויותיהם של הפלשתינאים בגדה המערבית, ולא באלה של הפלשתינאים שברחו לירדן אחרי שישראל כבשה את הגדה ב-67'.

עוד יובא ההסכם לאישור הסנאט הירדני. ככל הנראה יתמוך הסנאט, ש-40 מחבריו ממונים בידי המלך, בהסכם. רק אז יוכל חוסיין להוציא צו מלכותי, ההופך את ההסכם לבר תוקף.

אתמול אישרה גם ממשלת ישראל – פה אחד – את חוזה השלום עם ירדן. עם החלפת מסמכי האשרור בין שתי המדינות ייכנס ההסכם לתוקפו. המלך חוסיין וראש הממשלה, יצחק רבין, ייפגשו ביום חמישי בטקס פתיחת מעבר הגבול הצפוני בין ישראל לירדן, בגשר שייח חוסיין שליד מעוז חיים, בעמק בית שאן.

בישיבת הממשלה אתמול אמר עוד רבין כי "לא יהיה משא ומתן עם החמאס", בתשובה לשאלתו של שר התחבורה, ישראל קיסר. בישיבה דווח על הפיצוץ בעזה בשבוע שעבר, בו נהרג איש הג'יהאד האיסלאמי, האני עבד. "אם יש גורם שהוא אויב השלום, זהו התנועה האיסלאמית", אמר רבין. לדבריו, יש להילחם ללא פשרות, ובמסגרת החוק, בארגוני החמאס והג'יהאד האיסלאמי.

דובר תנועת החמאס בירדן, איברהים גושה, חזר אתמול על הצעה, לפיה יופסקו הפיגועים באזרחים ישראלים, אם ישראל תפסיק להרוג אזרחים פלשתינאים. לדבריו, הצעה זו "נמסרה באפריל לישראל, אך זו לא הגיבה". עוד אמר כי "החמאס דוחה ניהול דו-שיח עם ישראל והשתתפות בבחירות למועצת האוטונומיה, אך קורא לבחירות חופשיות בשטחים הכבושים".

נציג החמאס בירדן, מוחמד נזאל, הגיב אתמול על דברי סגן שר הביטחון, מרדכי גור, כי ישראל אינה שוללת דו-שיח עם החמאס. לדבריו, קיים פער גדול בין הכרזות מנהיגי ישראל לבין מעשיהם.

השרים אישרו את התקציב הנוסף, אך ביקרו את כישלונות האוצר בתחומי הדיור והסכמי השכר

מאת צבי זרחיה

הממשלה אישרה אתמול את הצעתו של שר האוצר להנהיג תקציב נוסף לשנת 94' בהיקף של 5.6 מיליארד שקל. תקציב זה אמור לכסות, בין היתר, את תוספת השכר לכמה מגזרים במשק ואת גירעונה של קופת חולים הכללית. בעד ההצעה הצביעו מרבית שרי הממשלה. נגדה הצביעו השרים שמעון שטרית ומשה שחל. השרה אורה נמיר נמנעה.

מרבית השרים ניצלו את הדיון למתיחת ביקורת על המדיניות הכלכלית, על אי עמידה ביעד אינפלציה חד ספרתי בשנת 94', וחוסר הצלחה לבלום את מחירי הדירות. כמו כן, נטען כי הממשלה לא התייחסה ברצינות הדרושה להרחבה המוניטרית. הביקורת החריפה שלה היו שותפים מרבית השרים היתה בנושא הסכמי השכר במשק שהוגדר על ידי אחדים מהשרים ככישלון של האוצר. גם בנק ישראל מתח בקורת על הגשת התקציב הנוסף.

ראש הממשלה יצחק רבין אמר כי צריך וחייבים לאשר את התקציב הנוסף כי מדובר בדבר מכבי. בקשר לביקורת השרים על המדיניות הכלכלית אמר כי צריך לקיים דיון נפרד בנושא המאקרו.

שר המשטרה והאנרגיה משה שחל טען בישיבה כי מרבית הסכומים מן התקציב הנוסף נובעים מ"כשל של האוצר". הוא קבל על עמדת הממשלה בנושא קבלה של עובדות מוגמרות שהוצבו לה בנוגע לשורת צעדי הבראה בקופת חולים הכללית.

השר תבע משר האוצר להציג בפני הממשלה מדיניות כלכלית שתתמודד עם האינפלציה. "כ-36% מהוצאות התקציב החדש נובעות מפריצת הסכמי השכר", טען שחל. לדבריו, עלה השכר הריאלי במשק מעל ומעבר לעליית הפריון בסקטור הציבורי.

שר החקלאות יעקב צור אמר כי הממשלה צריכה להוסיף מספר דגלים חדש: קליטת העלייה וקידום אזורי הפיתוח.

שר הקליטה יאיר צבן אמר כי שר האוצר היה מיטיב לעשות אם היה כולל כבר בתקציב הנוסף שני סעיפים מיוחדים כמו תקציב לטיפול נקודתי באבטלה, במיוחד בערי הפיתוח, וכן תקציב לבנייה ציבורית ולדיור ציבורי: הצורך בתקציב לדיור נחוץ כדי לאותת לחברות הבנייה שאם לא יתחילו מיד בתהליך מאסיבי של בנייה על הקרקעות המופשרות – תרחיב הממשלה את ממדי הבנייה הציבורית.

שר התעשייה והמסחר מיכה חריש אמר כי הוא רואה בעיה ברווחיות היצוא בה בשעה שבמשק שוררת ריבית גבוהה מדי. לדעתו, יש לפתור את בעיית הרווחיות.

שוחט אמר כי הממשלה הצליחה למעלה מהמצופה ביעדים שקבעה לעצמה, בהמשך הגידול בצמיחה ובהורדת האבטלה. לדבריו, יש לטפל בבעיית האינפלציה, הדיור ומאזן התשלומים ולבצע את התוכנית להורדת מחירי הדיור על בסיס שיווק קרקעות מאסיבי, טיפול בחסמים בירוקרטיים הקשורים באישור תוכניות בנייה ובפתרון בעיית כוח האדם בענף.

שוחט הוסיף כי אין הוא מאושר מהצורך בהגשת תקציב נוסף אבל תקציב זה מחויב המציאות מהחלטות, שבאחריותן לתוספות שכר. שר האוצר ציין כי אם יש אכן בלבם של השרים דאגה אמיתית בנושא האינפלציה יהיה גם עליהם לרסן תביעות לתוספות נוספות הכרוכות בפעילות משרדיהם.

בבנק ישראל מתחו ביקורת על הגשת התקציב הנוסף על ידי האוצר. חבר ההנהלה הבכירה בבנק המרכזי ד"ר אבי בן בסט אמר כי הבעיה המרכזית הנובעת מהגשת התקציב הנוסף הוא הגידול בהוצאות הממשלה שבעיקרו הוא פרמננטי.

מבנק ישראל נמסר כי ישנה חשיבות-רבה גם לגדלים המוחלטים של ההוצאות וההכנסות ולא רק לשמירת יעד הגירעון. ככל שהממשלה מוציאה יותר מתחייב נטל מס גבוה יותר וכך מופנים יותר מקורות משימוש הסקטור הפרטי לשימוש הממשלה. הגידול בנטל המס, לכ-44% בשנת 94' משפיע לרעה על הסקטור העסקי ומקטין את פוטנציאל הצמיחה של המשק.

בבנק ישראל הדגישו כי מאחר שהחריגה הגדולה המזיקה ביותר היא בתחום השכר ומצבת כוח האדם בסקטור הציבורי, מתבקש במ[illegible] יותר לצמצם את ההוצאה בתחום זה. הדרך לצמצם את החריגה ולהקטין את הלחץ שנוצר בשוק העבודה היא לצמצם את מספר העובדים בסקטור הציבורי וזאת באמצעות ניצול הפרישה הטבעי. בבנק ישראל קראו עוד שלא לתת תוספות שכר חדשות בסקטור הציבורי.

שר האוצר אברהם שוחט מגיע לישיבת הממשלה. "איני מאושר מהגשת התקציב הנוסף, אך הוא מחויב המציאות", אמר

הממשלה אישרה הפיכתה של רפא"ל מיחידת סמך לחברה ממשלתית

מאת שרון שדה וצבי זרחיה

הממשלה אישרה אתמול את הצעת ראש הממשלה יצחק רבין ושר האוצר אברהם שוחט להפוך את רפא"ל לחברה ממשלתית שתשלב בחלוקה פעילות עסקית ובחלוקה פעילות מתוקצבת. לפני מספר שבועות סוכם בין הנהלת משרד הביטחון לבין הנהלת רפא"ל כי יוקצבו כ-55 מיליון דולר להבטחת הפעילות הסודית שתתבצע ברשות למערכת הביטחון.

החלטת הממשלה התקבלה ברוב מוחלט, למעט שני נמנעים. ההצעה נבעה ממצבה הכלכלי של הרשות כיחידת סמך והקשיים בהקצאת משאבי מדינה בהיקפים הנדרשים לצורך המשך הפעלתה במתכונת הקיימת. הפעלת רפא"ל במתכונת של תאגיד תאפשר גמישות ניהולית ועסקית.

נושא הפיכת רפא"ל מיחידת סמך של משרד הביטחון לחברה ממשלתית נדון במערכת הממשלתית במספר פעמים עקב העובדה כי הרשות, בהיותה גוף המעסיק אלפי עובדים ומקיים מחזור עסקים בהיקף של 1.1 מיליארד שקל אינה מתאימה יותר לתפקד כמחלקה במשרד ממשלתי. גורמים ביטחוניים ציינו כי אלמלא הוחלט לשנות את מצבה של רפא"ל ולפעול להבראתה, הרשות היתה נקלעת לסחרור כספי. על פי הערכות הנהלת רפא"ל צפוי הגירעון של הרשות לגדול באופן משמעותי. בשנת 93' הוא הסתכם ב-30 מיליון שקל, ב-94' הוא מסתכם בכ-180 מיליון שקל ובשנה הבאה הוא יגיע ככל הנראה לכ-320 מיליון שקל.

תקופת המעבר בין הקמת החברה ועד תחילת פעולתה תארך כחצי שנה, ועד אז תמשיך הרשות לפעול כיחידת סמך.

במערכת הביטחון הביעו אתמול סיפוק מהחלטת הממשלה להפוך את רפא"ל מיחידת סמך במשרד הביטחון לחברה ממשלתית. החברה החדשה תכונה הרשות לפיתוח אמצעי לחימה בע"מ.

על פי הערכת משרדי הביטחון והאוצר יעלה תהליך המעבר של רפא"ל לחברה כ-2 מיליארד שקל והסכום ניכר ממנו מיועד להפרשות פנסיה והטבות סוציאליות לעובדים. מנכ"ל רפא"ל, יצחק גת, מעריך כי נוכח השינוי, יפוטרו כ-1,000 עובדים.

ועד העובדים של רפא"ל הביע אכזבה מההחלטה. ב-16 בנובמבר ייערך דיון בבג"ץ לבקשת עובדי רפא"ל הדורשים לבטל את הפיכת הרשות לתאגיד, בנימוק שההחלטה מבוססת על שיקולים שגויים ולא נלקחו בה בחשבון היבטים ביטחוניים.

קנה מודם חיוג וקבל קו מוזל מבזק ב- 299* ש"ח בלבד

אם יש לך מחשב אישי, אתה יכול לדבר עם כל העולם. כל מה שצריך זה מודם ו...קו מוזל מבזק: רק 299 ש"ח (במקום 450 ש"ח) עם הצגת קבלה על רכישת מודם.

מכל מחשב אישי אפשר:
- להתחבר למאגרי מידע בארץ ובעולם
- לקבל נתונים פיננסיים מכל העולם
- לדעת על מכרזים לפני כולם
- לערוך קניות

מודם של מבצע עד 30.12.94

לפרטים והזמנות חיוג 199

בזק

*המחיר כולל מע"מ - 350 ש"ח. לא יסופק מכשיר טלפון עם התקנת קו זה.

אגף השיווק

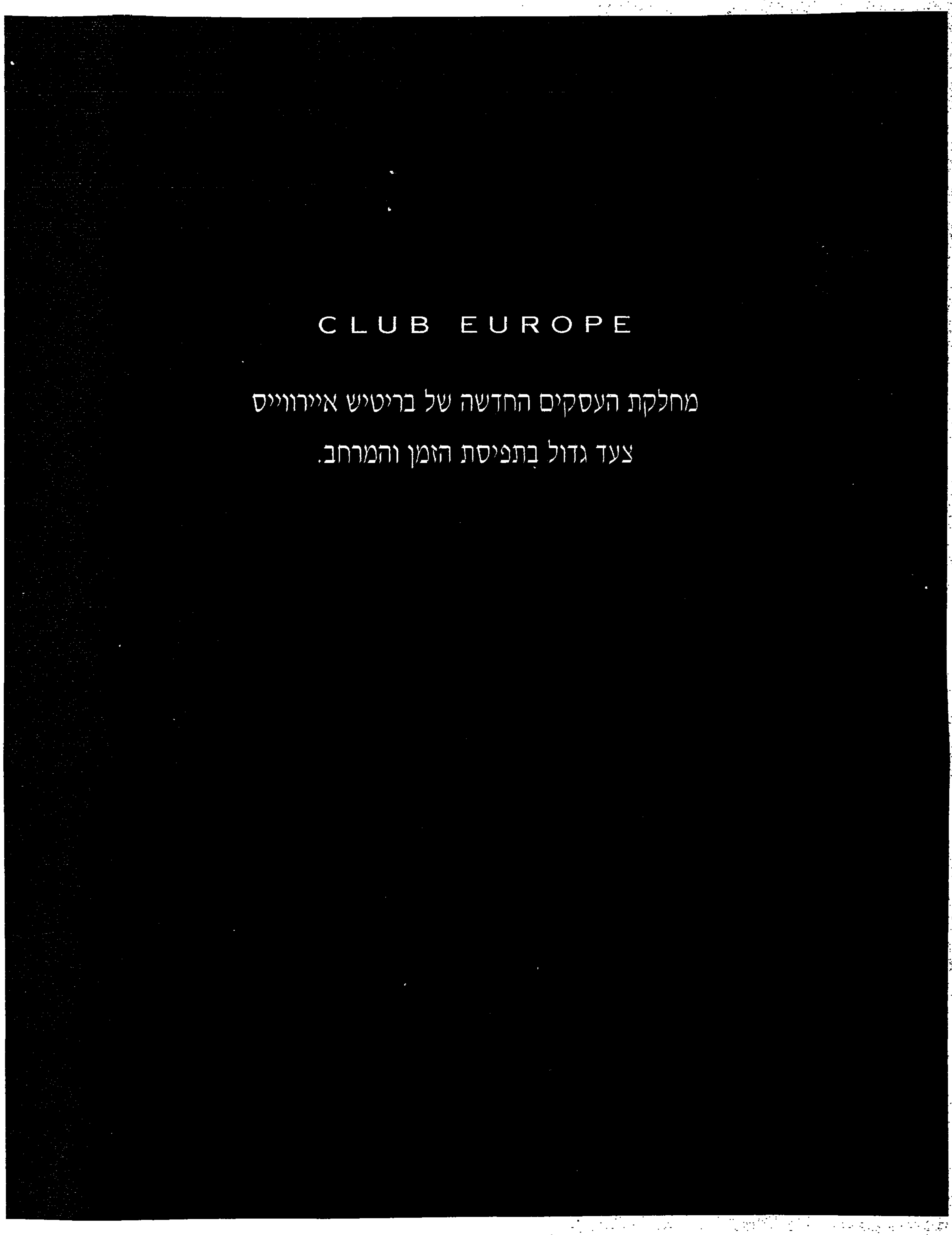

הרבה פחות זמן על הקרקע, הרבה יותר מרחב באויר - זוהי התפיסה החדשה של בריטיש איירווייס לטיסת העסקים.
CLUB EUROPE - מחלקת העסקים החדשה של בריטיש איירווייס.
אפשר לבצע "צ'ק אין" בטלפון ולהתייצב בדלפק מיוחד בשדה התעופה, זמן קצר לפני הטיסה. "מסלול מהיר" (Fast Track) בשדות התעופה בלונדון.
כמעט בכל שדה תעופה באירופה יש לנוסעי CLUB EUROPE ולמחזיקי כרטיס Executive Club טרקלין עסקים מרווח לנוחותם, לפני העליה למטוס.

נוסעי CLUB EUROPE יכולים להצטרף ל- Executive Club ללא תשלום ולצבור פי 3 מיילים על טיסותיהם במחלקה זו, עד מרץ 95'.
המושבים החדשים של CLUB EUROPE רחבים יותר ונותנים מרחב גדול יותר במטוס.

CLUB EUROPE - מחלקת העסקים החדשה של בריטיש איירווייס.
צעד גדול בתפיסת הזמן והמרחב. זה מגיע לך!

BRITISH AIRWAYS
The world's favourite airline.

החשוד ברצח בחשיאן – אחיו של שותפו לשעבר

המשטרה: ראובן גרציאני, עבריין סמים שגורש מארה"ב, התבקש על ידי אחיו ג'ו לחסל את בחשיאן. בתמורה הבטיח האח שידאג להחזרתו לארה"ב

מאת משה טובאל

חוקרי מפלג התשאול ביחידה המרכזית של משטרת תל אביב סבורים כי עלה בידם לפענח את רצח המסעדן אמנון בחשיאן, שבוצע לפני כשלושה חודשים. המניע, לדבריהם: "חיסול חשבונות בין עבריינים בגין סכסוכים ביניהם בחו"ל ובארץ". החשוד ברצח – ראובן גרציאני, בן 36 מבת ים – נעצר לפני 65 ימים. אתמול, לבקשת המשטרה, הסיר בית משפט השלום בתל אביב את הצו האוסר על פרסום שמו ותמונתו.

מחר יואשם גרציאני בבית המשפט המחוזי בתל אביב ברצח, והפרקליטות תבקש להאריך את מעצרו עד תום ההליכים נגדו.

אמנון בחשיאן, בן 51, התגורר בשנים האחרונות בהרצליה, והמשטרה החשיבה אותו לאחד מ"ראשי המאפיה הישראלית בארה"ב". הוא נרצח ב–10 באוגוסט, סמוך לחצות, בשעה שעמד בפתח המסעדה שלו, "מפגש שאול", ברחוב אבן גבירול בתל אביב. עדי ראייה תיארו את הרוצח כחבוש כובע מצחייה ומרכיב משקפיים; הוא התקרב לבחשיאן, ירה בראשו מטווח של מטר אחד שלושה כדורי אקדח, ונמלט. בחשיאן מת מפצעיו כשעה לאחר שהגיע לבית החולים.

בעזרת ארבעה עדי ראייה הרכיבה המשטרה ארבעה קלסתרונים של החשוד. הם פורסמו שמונה ימים לאחר הרצח, אבל במשך כחודש לא נודע על התקדמות בחקירה, שנוהלה על ידי רפ"ק רחמים כהן ממפלג התשאול.

בערב ראש השנה, 5 בספטמבר, חלה תפנית: המשטרה עצרה את ראובן גרציאני בבית הוריו בבת ים, כחשוד ברצח. המשטרה טענה שגרציאני נעצר כמה שעות לפני שתיכנן לצאת מהארץ. בראש השנה הובא לבית משפט השלום בתל אביב, ומעצרו הוארך ב–15 יום. מאז הובא גרציאני עוד 10 פעמים להארכת מעצרו, ובסך הכל היה עצור עד עתה במשך 65 ימים.

גרציאני שמר על זכות השתיקה במשך כל תקופת מעצרו. באמצעות פרקליטיו, דוד יפתח ודוד זילברמן, הכחיש את החשד המיוחס לו. לבני משפחתו של בחשיאן אמר באולם בית המשפט: "לא עשיתי כלום, הכל עלילה". לבד מהכחשתו, קיבל גרציאני את עצת פרקליטיו וסירב לעמוד למסדר זיהוי על פי תנאי החוקרים. חוקרי המשטרה טענו שלגרציאני יש מניע לרצח. הם נעזרו בחומר חקירה שנשלח אליהם על ידי האף־בי־איי, שעוקב אחרי עבריינים ישראלים בארה"ב.

ראובן גרציאני, רווק, ירד ללוס אנג'לס בעקבות אחיו ג'ו, והשתלב בעסקיו. לפני כשש וחצי שנים הורשע בסחר בסמים, ונידון לשש שנות מאסר בפועל. בחודש יולי השנה, לאחר שלוש שנים בכלא האמריקאי (וחודש לפני רצח בחשיאן) שוחרר מהכלא, אבל מכיוון שלא היה לו היתר עבודה בארה"ב הוא גורש מיד לישראל.

על פי המידע שבידי המשטרה, גרציאני התבקש לבצע תוכנית ישנה של אחיו ג'ו, ולחסל את בחשיאן. בתמורה הבטיח לו ג'ו, על פי המשטרה, שיסייע לו לחזור לארה"ב ולהשתקע שם. במשטרה טוענים כי הרקע לחיסולו של בחשיאן הוא ניסיון של אחיינו של בחשיאן לרצוח את ג'ו גרציאני.

תצלום: עדי ינאי

ראובן גרציאני (במרכז), החשוד ברצח בחשיאן, עם פרקליטיו דוד יפתח (מימין) ודוד זילברמן. התפנית חלה בערב ראש השנה

בחשיאן וג'ו גרציאני היו שותפים בעסקים שונים, ואחר כך נפרדו דרכיהם. גורמים במשטרה אומרים, על סמך חומר החקירה שהגיע אליהם מהאף־בי־איי, שבחשיאן וג'ו גרציאני נפגשו בסעדה בלוס אנג'לס. במהלך הפגישה הדליק בחשיאן מצית שהחזיק בידה. באותו רגע הגיח איציק הרוש – אחיינו של בחשיאן – וירה בגרציאני. הרוש לא דייק, וגרציאני נפצע באורח קל. מאז, לפי המידע, ייחס גרציאני את ניסיון הרצח לבחשיאן, וטען שהדלקת המצית היתה הסימן לירי.

מאז הרצח היה גרציאני במעקב סמוי, בין היתר בגלל שאחד מעדי הראייה הצביע על אופן הליכתו של החשוד ברצח, ותיאר גם את כתובת הקעקע שעל אחת מזרועותיו. כמה ימים לפני ראש השנה הגיש גרציאני למשרד הפנים בקשה לחידוש דרכונו, ואז החליטה המשטרה לעצור אותו.

בסוף השבוע ביצעה המשטרה מסדר זיהוי על פי תמונות, וככל הנראה הצביעו עליו עדי הראייה כעל הרוצח. עו"ד דוד יפתח, פרקליטו של ראובן גרציאני, אמר שאם המשטרה מסתמכת על זיהוי על פי תמונות, "אוי מצב התיק מבחינתה קשה".

עתירות לבג"ץ: "ערוץ 1 מקדם אחוזי צפייה על חשבון זכרה של חנה סנש"

מאת משה ריינפלד

לבית המשפט הגבוה לצדק הוגשו אתמול שתי עתירות לחייב את רשות השידור ואת יוצרי סדרת הטלוויזיה "משפט קסטנר" למחוק מסגה את הקטע בו מוצגת הצנחנית המנוחה חנה סנש כמי שנשברה בחקירה והסגירה אותם לידי הנאצים.

בג"ץ גם מתבקש לאסור בצו ביניים להקרין את הפרק שבו מופיע הקטע עד שיידונו העתירות. פרק זה אמור להיות מוקרן מחר.

את אחת העתירות הגישו אחיה של חנה סנש, גיורא, שני בניו איתן ודוד, והמפקד של סנש במשימת הצניחה מעבר לקווי הגרמנים, ראובן דפני, באמצעות עו"ד גבי לוי. את העתירה האחרת הגישה עמותת "נשים כזוק", באמצעות עו"ד אביעד הכהן.

היום מלאו 50 שנה להוצאתה של חנה סנש להורג בידי הנאצים בהונגריה. בעתירות נטען כי לאחר שנתפסה סנש בהונגריה, עינו אותה הגרמנים כדי להוציא מפיה את צופן המשדר שלה. מטרתם היתה לשדר לבריטים מידע כוזב. אולם, עד תום המלחמה לא התקבלה אצל הבריטים כל ידיעה מוצפנת בצופן זה, והדבר מוכיח כי סנש לא נשברה.

כשבועיים לאחר תפיסת סנש, הסגירו עצמם חבריה הצנחנים יואל פלגי ופרץ גולדשטיין, על פי עצתו של ד"ר קסטנר. לטענת העותרים, סנש לא ידעה דבר על משימתם של השניים, בגלל המידור שהיה נהוג בפעילות מסוג זה. אולם בקטע שיוקרן בטלוויזיה מוצגת סנש – בדברים שמטיח ד"ר קסטנר באמה, קתרינה, בעת שהיא מעידה במשפטו – כמי שגילתה למשטרה ההונגרית כי פלגי וגולדשטיין עומדים להגיע אל ד"ר קסטנר, ובכך הביאה למעצרם.

כאשר נודע לגיורא סנש על קטע זה, ביקש מיו"ר רשות השידור, מיכה ינון, וממנכ"ל הטלוויזיה, יאיר שטרן, למחוק אותו, אך הפנייה נדחתה בנימוק שיש להגן על חופש הביטוי וכי מדובר ב"דרמה בדיונית הכתובה בהשראת אירועים שאכן התרחשו". רשות השידור רק הסכימה לאפשר לבני משפחת סנש להגיב בדיון שיהיה באולפן לאחר שתסתיים הקרנת הסדרה.

בעתירה נטען כי מחבר התסריט, מרדכי לרנר, אמר בראיון לעיתון כי הוא רואה עצמו "כמי שחושף את האמת הסובייקטיווית של קסטנר וחבריו: נער ההצלה שנלכדו במלכודת של מיתולוגיה ומיתוס". כאשר שאלה אותו המראיינת אם חנה סנש בגדה, השיב לרנר: "אני לא הייתי בחקירה ואני לא יודע". עם זאת, המשיך להעלות השערות שלפיהן היו הדברים ששם בפיו של קסטנר – אפשריים.

לדעת העותרים, הדבר מוכיח כי התסריטאי עצמו אינו טוען שהמחזה דמיוני, אלא שהוא מנסה להעביר אמת "סובייקטיווית" השונה, לדעתו, מה"מיתוס", תוך ניצול כוחה של הטלוויזיה.

בדף התנצלות של לרנר שחולק בעת הקרנת הסרט בסינמטק בתל־אביב, נאמר: "נטלתי לעצמי את החירות לברוא את הדברים מדמיוני – בהסתייגות ברורה, שתוצאות המתרחש בתמונות אלה חייבת להתאים לאירועי האמת".

בא כוח העותרים, עו"ד לוי, שלח לנציגי רשות השידור קטע מספר המפריך באופן חד משמעי את התיאוריה של לרנר. לפי קטע זה, קסטנר עצמו קובע כי חנה סנש, גולדשטיין ופלגי הוסגרו בידי סוכן כפול הונגרי. עו"ד לוי ציין במכתבו כי רשות השידור חייבת, כרשות ציבורית, למנוע הפצת שקרים ופגיעת שווא בשמה של סנש.

בעתירה נטען כי רשות השידור פוגעת ברגשות הציבור, בכבוד האדם ובשמה הטוב של חנה סנש במסווה של חופש הביטוי. "זכרה וכבודה של חנה, אשר מתה על קידוש השם, חשובים יותר מעקרון חופש הביטוי המנוצל לרעה למען קידום הצפייה בדראמה", נאמר בעתירה.

לדעת העותרים, הרשות "מעדיפה מלחמה על זכיונות על פני מלחמה על זכויות". הם מרגישים כי תמונה טלוויזיונית שקרית אחת, העושה שימוש נכון בכוח הבימוי וכשרון השחקנים, חזקה יותר מאלף מלים הכתובות ביומניה, שיריה ומכתביה של חנה סנש או בספרי ההיסטוריה.

לשתי העתירות צורף תצהיר של ח"כ דב שילנסקי לפיו השופט שדן את חנה סנש למוות סיפר לו בפגישה בארגנטינה לפני 9 שנים כי חנה סנש לא נשברה בחקירתה. השופט ההונגרי הגדיר אותה "ז'אן דארק היהודייה".

מנהל מח' הכספים בסוכנות צפה בסרט במלון במנהטן והגיש חשבון

ברק: הפקיד באגף השליחים היה אמור לדעת כי מדובר בהוצאה פרטית

מאת משה ריינפלד

מנכ"ל מחלקת הכספים של הסוכנות, צבי ברק, סיים אתמול את עדותו במשפטו של יו"ר הסוכנות שמחה דיניץ. ברק, הנחשב לאחד מעדי המפתח של התביעה, התחיל להעיד לפני כשבועיים וחצי.

בסוף הישיבה אתמול החל להעיד משה קורב, שהיה מנהל החשבונות הראשי בגזברות הסוכנות. היום אמורים להעיד אלוף (מיל') עוזי נרקיס, שהיה ראש משלחת הסוכנות בניו־יורק אחרי עמירה דותן, וד"ר שמעון רביד, ששימש לצבי ברק בתפקיד מנכ"ל מחלקת הכספים של הסוכנות, וכיום הוא המשנה למנכ"ל בנק הפועלים.

בראשית הישיבה אתמול הציג הסניגור, עו"ד אורי וגמן, לעד צבי ברק חשבון של מלון במנהטן ששילם ברק במאי '92 בכרטיס אמריקן אקספרס של הסוכנות. בחשבון זה מופיע, בין השאר, "תשלום בעד סרט" בסך כ–8 דולרים. "האם ריווחת על הסרט כהוצאה פרטית?" שאל הסניגור את העד. ברק השיב כי צירף את כל חשבון המלון לדו"ח שהגיש לסוכנות, וכי אגף השליחים היה אמור לדעת שזו הוצאה פרטית.

השופט שלום ברנר שאל את העד אם מכאן יש להבין שהפקיד באגף השליחים צריך להבחין שכתוב "תשלום בעד סרט" ולחייב אותו על כך. לאחר שברק השיב בחיוב, שאל השופט: "מהיכן הפקיד יודע שזו הוצאה פרטית? אולי זה סרט דוקומנטרי הקשור לעבודתו של השליח?" ברק הגיב בתמיהה: "סרט דוקומנטרי בבית מלון?" השופט ברנר אמר כי תיתכן אפשרות כזאת, ושאל אם העד סבור ש"הפקיד צריך למיין מה פרטי ומה לא פרטי" בחשבון המוגש לו. ברק השיב בחיוב.

הסניגור הציג לעד שני דו"חות המלמדים כי קיבל מהסוכנות מקדמות בסכומים הגבוהים מהוצאותיו בפועל בנסיעותיו בחו"ל, וכי לאחר שהצטברו יתרות לחובתו בתום התקופות שהמסמכים מתייחסים אליהן – האחת חצי שנה והאחרת שנה – פרע אותן ב־4–5 תשלומים. הסניגור ציין באוזני העד כי עובדות אלה סותרות את הדברים שאמר בעת שנחקר במשטרה כי השימוש בכרטיס אמריקן אקספרס של הסוכנות להוצאות פרטיות בחו"ל יכול להיעשות רק בגבולות דמי האש"ל המוקצבים לשליח לאותה נסיעה, שכן הכרטיס אינו אלא תחליף למזומן.

ברק השיב כי המקדמות הללו ניתנו לשלוש נסיעות בלבד, וכי קיבל אותן לצורך כיסוי הוצאות בנסיעות נוספות שהיו מתוכננות לאותו זמן. ואולם עו"ד וגמן הזכיר לעד כי הוא עצמו דרש מדיניץ לפרוע את יתרת החוב שלו בשנת '91 בתשלום אחד.

כן ציין הסניגור כי אחת הטענות בכתב האישום היא שדיניץ שילם את חובו לסוכנות בתשלומים. "גם אתה החזרת את 'האשראי' המוגדל הזה בכמה תשלומים, ורציתי לשאול אותך אם כך היה מקובל בסוכנות", אמר עו"ד וגמן לברק.

על כך התלונן העד לפני השופט: "אני עלול להצטייר כמי שלוקח כסף ואינו מחזיר. הסניגור רוצה ליצור תדמית שאינה מתאימה למציאות".

בהמשך החקירה אמר עו"ד וגמן לעד: "תסכים אתי שהעובדה שלקחת סכומים גבוהים יותר מדמי האש"ל לאותן נסיעות מלמדת על גמישות מסוימת לעומת הנהלים הכתובים". ברק השיב בשלילה, וטען כי היו תקופות אחרות שבהן היתה יתרת זכות לטובתו. עו"ד וגמן הגיב בהצעה כי העד יגיש לבית המשפט מאזן כזה, אבל התובע, עו"ד שמעון דולן, התנגד.

העד משה קורב אמר בחקירה הראשית לתובע דולן כי על פי הנחייתו העבירו הפקידים הכפופים לו באופן אוטומטי כל חשבון שקיבלו מגזברות ניו־יורק לאגף השליחים.

הוא השיב בחיוב על שאלת השופט ברנר אם פירוש הדבר שגזברות הסוכנות בירושלים שימשה רק "תיבת דואר" להתחשבנות אלה.

מנכ"ל חב' "ערים" לשעבר: דרעי לא נהג כשתדלן פוליטי, הפגישה היתה תרבותית

מאת דליה שחורי

משה עידמור, מנכ"ל חברת "ערים" הממשלתית מסוף '82 עד ספטמבר '90, אמר אתמול בעדותו במשפט דרעי, כי כאשר ח"כ אריה דרעי (ש"ס) נפגש אתו, בקשר למסירת הפיתוח באתר ערים החלופי לעמותת משתכני הר שמואל, "הוא בא לבקש עבור קבוצה, ולא יכולתי להבין אם הוא חלק מהקבוצה ואם לאו".

סניגורו של דרעי, עו"ד דן אבי־יצחק, עימת את עידמור עם הודעתו במשטרה, בה אמר: "הייתי אומר כשיא הכנות, שמר דרעי לא הציג עצמו כשתדלן, הפועל בצד העמותה או למענה כאיש פוליטי, אלא פעל באופן הישיר ביותר עבור העמותה". עידמור הסביר, כי בעיניו יש למלים "שתדלן פוליטי" משמעות לא סימפטית. הוא הסביר, כי שתדלנים הם אנשים המטרידים כל הזמן את הקשרים הפוליטיים שלהם ואומרים "דיברתי עם השר", ואילו דרעי לא נהג כך. עידמור הוסיף שהשיחה עם דרעי היתה מנומסת ותרבותית.

בהמשך החקירה הנגדית ביקש אבי־יצחק למקם את מועד הפגישה השנייה של עידמור עם דרעי, בעקבות הנטען בכתב האישום, כי דרעי יזם שתי פגישות עם עידמור, השנייה אחרי החלטת הממשלה מ–21 בינואר '88. באותה תקופה היה דרעי מנכ"ל משרד הפנים. עידמור אמר, שהוא משער, כי הפגישה היתה כשדרעי היה מנכ"ל משרד הפנים, אך התברר, כי עידמור סבר שדרעי מונה למנכ"ל משרד הפנים ימים אחרים לאחר שחדל לכהן כעוזר שר הפנים והוא לא ידע, שחלפה תקופה של כמעט שנה בין הכהונות.

אבי־יצחק: "לכן תסכים אתי, שאין לך שום יסוד ממשי לקבוע – בזיכרון או בעובדה – אם הפגישה השנייה היתה בזמן שמר דרעי היה עוזר שר הפנים, או לא נשא שום תפקיד ממלכתי, או בזמן שהיה מנכ"ל משרד הפנים?" עידמור: "נכון".

אבי־יצחק ניסה להראות אתמול, כי גם לאחר שהממשלה החליטה, שתכנון אתר ערים יעבור לידי משרד השיכון והפיתוח יועבר לידי עמותות המשתכנים – עדיין נמשך שיתוף פעולה מלא בין העמותות ובין חברת ערים. אבי־יצחק הראה לעד מסמכים שונים, בהם ביקש להראות, כי שיתוף הפעולה בין העמותות והחברה נמשך, כדי להביא את התכנון באתר ערים לסיומו, במטרה להגיש את התוכנית לאישור מועצת התכנון העליונה, וכדי לאפשר לחברת "ערים" להמשיך לבצע את הפיתוח. המשא ומתן נמשך, טען אבי־יצחק, עד שנכשל, על רקע המחירים הגבוהים שהציעה "ערים".

מצב זה, שאבי־יצחק ביקש כי עידמור יאשר, סותר את כתב האישום, בו נטען כי לאחר החלטת הממשלה מ–21 בינואר '88 לאפשר למשתכני נבי סמואל לקבל בתנאים מסוימים מגרש חלופי באתר ערים – המשיך דרעי לפעול, "תוך ניצול מעמדו כעובד ציבור, לשם העברת עבודות הפיתוח באתר ערים מחברת ערים לעמותת משתכני הר שמואל, ולשם כך נפגש שוב עם עידמור".

עידמור אמר כי אמנם נוהל משא ומתן בין חברת ערים ובין עמותות המשתכנים החרדיות והחילוניות, במגמה לחתום על חוזה, שלפיו תבצע חברת ערים את פיתוח האתר תמורת תשלום. אך הוא סירב לאשר, כי המשא ומתן נפסק אחרי שהעמותות לא הסכימו למחירים שהציעה "ערים".

הוא חזר על גרסתו, כי באותו זמן "התחילו לזרום הרמזים הבסיס", אותם שמע מפי מנכ"ל משרד השיכון עמוס אונגר, כי על החברה יהיה לצאת מפיתוח האתר בשל שינוי הנסיבות.

אבי־יצחק שאל את עידמור אם לשר החקלאות לשעבר אריה נחמקין לא היתה ביקורת על תפקודו. עידמור השיב, כי יש לו סימוכין להפך מזה. לדבריו, אמר לו נחמקין: "יכול להיות שאתה המנכ"ל הכי טוב בעולם. אבל החברים שלי, עושים לי חור בראש. אומרים לי, שאני שר כבר שנה, ועוד לא הכנסתי איש שלי. בוא, נמצא לך מקום אחר והכל יבוא על מקומו בשלום".

היום תחל חקירת עו"ד פליאה אלבק.

סנה פנה לזוילי: דובר המפלגה עיוות את דברי וגרם נזק

מאת ירח טל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

שר הבריאות, ד"ר אפרים סנה, טוען במכתב ששלח אתמול למזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ נסים זוילי, כי דברים שאמר ביום ששי בישיבת לשכת מפלגת העבודה בנושא העולים הוצאו מהקשרם ועוותו בפרוטוקול הישיבה שהופץ לעיתונאים. סנה טוען כי הציטוט מדבריו גורם נזק כבד למפלגת העבודה בקרב העולים החדשים, ותובע מזוילי לפטר את דובר המפלגה.

מהדברים שנרשמו בפרוטוקול השתמע, לטענת סנה, כי הוא תוקף את העולים ומציע שלא להקצות להם סיוע, בשל דברי שסנה נגד הממשלה שמפיצה העיתונות בשפה הרוסית. בפרוטוקול נכתב: "האם אני צריך לשנורר כספים כדי לעזור לעולים? עיתונות רוסית מלאה ברעל. אנחנו צריכים לדעת שיש לנו בעיה. הציבור הזה הביא אותנו. הציבור הזה יפיל אותנו".

בהודעה לעיתונות שפירסם אתמול רזי דיסו, יועץ התקשורת של שר הבריאות, נאמר כי סנה כיוון בדבריו לממשלה. השר הדגיש שעצם העובדה שבגלל העדר תקציב הוא נאלץ "לשנורר", כלשונו, כסף מקרנות פרטיות על מנת לדאוג לשקמות והתאמות בבתי חולים לרופאים עולים, מעידה שאין משקיעים מספיק בעולים. יועץ השר הודה, עם זאת, שסנה ביקר את העיתונות ברוסית, אך קבע שאחד הגורמים לכך הוא כשל הסברתי של המפלגה.

דיסו מציין עוד בהודעתו כי מהפרוטוקול שהועבר לעיתונות השתמע כאילו שר הבריאות מבקש "להעניש" את ציבור העולים במניעת תקציבים, משום שהעיתונות הרוסית "מלאה רעל". דברים אלה, כתב סנה לזוילי, יש בהם בבחינת "לקחת דברים שנועדו להדגיש את מחויבות מפלגת העבודה לעולים, ולהפוך אותם לדברים שמשתמע מהם ההפך".

דובר מפלגת העבודה, יורם דורי, הודה שהשר סנה לא אמר את המשפט "אני לא מציע לשנורר כסף כדי לעזור לעולים שהעיתונות שלהם ברוסית מלאה רעל". לדבריו, השר ביקר את העובדה שעליו לגייס כסף מעת לעת כדי לעזור לרופאים עולים, תוך הדגשה שהדבר חייב להיות מתוקצב בתקציב המדינה.

"אין ולא היה כל קשר בין אמירה חיובית זו למען העולים, לבין ביקורת שנמתחה, ושלא היה שותף ד"ר סנה, על חלק מהעיתונות ברוסית, המנהלת זה זמן מסע שיסוי נגד העבודה", אמר דורי. "דבריו של השר סנה בכל נושא העלייה מתוך המדיניות כוונו להביא להגברת פעילות העבודה בקרבם". בלשכת המזכ"ל הביעו תקווה שאחרי ההבהרה יחזור בו סנה מתביעתו לפטר את הדובר.

פלילים

● **47 חודשי מאסר לנאשם במעשים מגונים בבתו.** אתמול נידון בבית המשפט המחוזי בחיפה אדם שהורשע במעשים מגונים בבתו הנערה בת השבע ל–47 חודשי מאסר בפועל ו–13 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים. השופטת בלהה גילאד הביעה בגזר הדין שאט נפש ממעשיו של הנאשם. (ע)

● **4 וחצי שנות מאסר לגבר שחתך את אשתו.** אברהם אביטן, בן 22 משדרות, נידון אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב לארבע וחצי שנות מאסר על שחתך את אשתו בפניה ובחלקים אחרים בגופה. התביעה טענה כי ימים ספורים קודם לכן איים הנאשם להכות את אשתו. השופט נתן עמית מתח ביקורת על אופן טיפולה של המשטרה בפרשה; הוא ציין כי אילו היתה פועלת בעקבות תלונתה הראשונה של האשה על איומים, שבוע קודם לאירוע, אולי היה אפשר למנוע את הפגיעה הקשה בה. (ע)

● **שוד מזוין בתחנת דלק.** משטרת מרחב העמקים מחפשת אחרי שני אלמונים החשודים בשוד מזוין של פנחס אורן, מנהל תחנת דלק בכפר קרע במשולש, ופציעתו באורח בינוני. אתמול בשעה 10 בבוקר ארבו שני רעולי פנים לאורן, שיצא מתחנת הדלק כשבתיקו כ–30 אלף שקל, פדיון התחנה בסוף השבוע. השניים גנבו את התיק והלכו להימלט. אורן רדף אחרי השודדים, ואחד מהם ירה לעברו כמה יריות מאקדח. הפצוע הועבר לבית החולים הלל יפה בחדרה. כוחות משטרה גדולים, בסיוע מסוק, משתתפים במצוד אחרי השודדים. גבי זהר

● **חשוד במעשים מגונים במתנדבות בקיבוץ.** גשש בדואי בן 24 מהכפר בית זרזיר, המשרת בקבע, חשוד במעשים מגונים בשתי מתנדבות בקיבוץ. ביום חמישי הבחינה מתנדבת מהונגריה, בת 36, באלמוני שנכנס לחדרה דרך החלון ועשה בה מעשה מגונה. המתנדבת נמלטה לחדר חברתה, מתנדבת בת 25 מאנגליה. התברר כי זמן קצר קודם לכן נכנס הצעיר גם לחדר המתנדבת מאנגליה ועשה מעשה מגונה בגופה. שתי המתנדבות הבחינו בצעיר ובאדם נוסף שנמלטו במכונית, רשמו את מספרה ומסרו אותו לחוקרי משטרת נצרת. כך אותר החשוד, שהודה במעשה. חברו עדיין לא אותר. (ע)

● **נגנבו אדני מסילת העמק.** משטרת עפולה החלה לחקור משפחה במושב אדירים בחשד שבניה גנבו אלפי טונות של אדני רכבת ממסילת העמק ההיסטורית. בעקבות תלונה של פקחי רכבת ישראל על היעלמם של אדני רכבת סמוך למושב מרחביה, ממזרח לעפולה, בתוואי ההיסטורי של רכבת העמק, הוגשה תלונה למשטרה וזו פתחה בחקירה. הבדיקה של פקחי הרכבת החלה בעקבות תלונה אנונימית שהתקבלה בלשכה המסחרית של רכבת ישראל בחיפה. להערכת פקחי הרכבת, שוויים של האדנים עשרות אלפי שקלים, בנוסף לערכם ההיסטורי. גבי זהר

משפחתו של שוקי בסו דורשת פיצוי מחברת הביטוח בגין מותו של האב

מאת יונתן אהרונסון

אמו, אחיו ואחותו של שוקי בסו – החייל שהרג את אביו האלים – דורשים מבית המשפט לחייב את חברת הביטוח אריה לשלם להם דמי ביטוח בגין מותו של האב.

השלושה הגישו אתמול לבית משפט השלום בהרצליה תביעה בענין בסך 61 אלף שקלים.

התובעים, האם מזל, האח רועי בסו והאחות הגית נבון, באמצעות עו"ד פז מוזר, טוענים כי למשפחה הוצאה פוליסת ביטוח נגד תאונות אישיות, וכי מותו של האב, רפי בסו, נכנס לגדר "תאונה" כהגדרתה בפוליסה.

שוקי בסו (22) הורשע ב־93' ברצח אביו, רפי בסו, ונדון לעשר שנות מאסר.

צעיר הומוסקסואל נרצח בפרדס כץ

מאת יוסי המוני

גופתו של צחי וינקלר, רווק הומוסקסואל בן 30, נמצאה אתמול בערב בביתו ברחוב הרצל בפרדס כץ. על הגופה נמצאו סימני אלימות וחתכים רבים. ככל הנראה נרצח במכשיר חד.

מחקירה ראשונית של המשטרה עולה כי לנרצח אין עבר פלילי. סגן מפקד מחוז תל אביב, תת ניצב שלמה תורג'מן, מסר כי נבדקת אפשרות שהרצח בוצע על רקע הומוסקסואלי. תורג'מן אמר כי בשלב זה לא נראה שיש קשר בין רצח זה לפרשת רצח המהנדס ההומוסקסואל ישעיהו דמנר מחיפה.

וינקלר עבד בשש השנים האחרונות במסעדה בתל אביב, כמנהל משמרת. אתמול נעדר מעבודתו, ומעבידו התקשר למשטרה. מכבי אש ומשטרה הוזעקו לדירה, אולם לא פרצו לתוכה. בערב הגיע אחיו לדירה, ומצא את הגופה.

גבי זהר מוסר: צוות החקירה המיוחד החוקר את פרשת רצח ישעיהו דמנר, מהנדס החשמל מהטכניון, עדיין לא עצר אף חשוד בפרשה. בידי החוקרים נאסף חומר רב, בעיקר מסמכים שנתגלו בדירתו של הנרצח.

קריאת המשטרה להומוסקסואלים שבאו במגע מיני עם דמנר, שהיה חולה איידס, ללכת ולהיבדק, נתקלת לפי שעה בחשדנות מסוימת. למרות ההבטחה לחסיון רפואי לנבדקים, חוששים ההומוסקסואלים כי אם ילכו להיבדק הם עלולים להיחשד במעורבות ברצח. ואולם, במשטרה מקווים כי בסופו של דבר יעברו אותם אלה שבאו במגע עם דמנר את הבדיקות הנדרשות לגילוי המחלה.

ההערכה הרווחת בקרב צוות החקירה, לפי שעה, היא כי רוצחו של דמנר ביצע את הרצח בנקמה, לאחר שנודע לו כי דמנר, עמו בא במגע מיני, נגוע באיידס.

דמנר עצמו, לפי הערכת המשטרה, ערך מעין "מסע ענישה" בקרב אוכלוסיית ההומוסקסואלים, לאחר שנודע לו כי נדבק באיידס. מיומן שניהל, בו פירט את מגעיו המיניים, עולה כי דמנר, שהיה ידוע כ"זונה ממין זכר" בקרב הקהילה ההומוסקסואלית, קיים עשרות מגעים מיניים, ככל הנראה מתוך כוונה להדביק את בני זוגו במחלה.

הרוצח נעל דלת דירתו של דמנר, והותיר את גופתו הערומה בדירה, כשידיה כפותות.

AEROMAR
INTERNATIONAL
מקבוצת אסיה סנטר
חדש!
לטוס לגן עדן אקזוטי
ניו זילנד
air new zealand
THE PRIDE OF THE PACIFIC
לנוחיותכם!
בדרך לניו זילנד או לפסיפיק כרטיס גמיש
בלי מינימום שהיה ובלי לסגור מראש תאריכי חזרה.
כדאי לבלות חופשה מקסימה באיי הפסיפיק:
הוואי ★ טהיטי ★ פיג'י
קוק ★ סמואה ואחרים
עד 6 עצירות בדרך - ללא תוספת תשלום.
טיסות מישראל ולישראל באל על לאירופה, ארה"ב ובנגקוק והמשך באייר ניו זילנד-אחת מחברות התעופה הטובות בעולם.
פרטים והזמנות אצל כל סוכני הנסיעות.
נציגים בישראל אירומרט: טל. 03-5228444 פקס: 03-5231241

משרד החינוך, התרבות והספורט
מרכז ההסברה
יד בן-גוריון
•
מדרשת בן-גוריון

טקס האזכרה הממלכתי
לראש הממשלה הראשון של מדינת ישראל
דוד בן-גוריון
במלאת 21 שנים לפטירתו

ייערך ביום רביעי, ו' בכסלו תשנ"ה, 9.11.94,
בשעה 11.00, במדרשת בן-גוריון ליד שדה-בוקר

הציבור מוזמן

■ בית בן-גוריון בשד' בן-גוריון 17, תל-אביב, יהיה פתוח לקהל הרחב בשעות 17.00–08.00
■ צריף בן-גוריון בקיבוץ שדה-בוקר, יהיה פתוח לקהל הרחב בשעות 15.30–08.00
■ בשעה 13.00 יתקיים טקס חלוקת מלגות ופרסים מקרן דוד ופולה בן-גוריון וקרן יוליאן ליכט, באולם ע"ש אכסל שפרינגר, בבניין המכון למורשת בן-גוריון במדרשה

עכשיו MAITRE D'
100 מסעדות מובחרות בישראל
מבצע בלעדי לקוראי הארץ
הזמן עכשיו את המדריך
בטלפון: 03-496645
44 ש"ח כולל מע"מ ומשלות.

"נפולת של פקידים"

הנהלת רשות שדות התעופה החליטה למסור לידי אדריכלים ומהנדסים זרים את תכנון הטרמינל "נתב"ג 2000",
הפרוייקט היוקרתי ביותר במדינה, בהיקף של 800 מיליון דולר.

הנהלת רשות שדות התעופה **גורסת כי שער הכניסה והיציאה לישראל חייב להיות גאוות "האמריקאים".**

היכן ממשלת ישראל!?
היכן כנסת ישראל!?
היכן אזרחי מדינת ישראל!?

הנהלת רשות שדות התעופה ברוב "נדיבותה" הואילה לאפשר לאדריכלים ומהנדסים ישראליים לעבוד, כקבלני משנה של המתכננים הזרים.

האדריכלים והמהנדסים בישראל לא יהיו "חוטבי עצים ושואבי מים" בארצם !!

האדריכלים והמהנדסים הישראלים לא יהיו "נפולת של נמושות" בארצם !!

אדריכלי ומהנדסי ישראל הציגו לפני ימים ספורים בוועידת קזבלנקה ובחסות ממשלת ישראל, את היכולת המקצועית והביצועית המרשימה המצויה בישראל.

מסירת עבודות תכנון הטרמינל "נתב"ג 2000" לזרים, תהווה פגיעה בלתי חוזרת בענף התכנון ובמוניטין הבינלאומי של האדריכלים והמהנדסים בישראל.

אדוני ראש הממשלה
שרים וחברי כנסת

אל תבזו את המדינה
החזירו לנו את "נתב"ג 2000"

ארגון האקדמאים העצמאיים
במקצועות ההנדסה האדריכלות והטכנולוגיה בישראל

שריג

ספורט

עורך אבי רצון

דורון שפר בלט בניצחון של נבחרת ישראל, 91–54, על הפועל גבעתיים

שפר קלע תשע נקודות ומסר שבעה אסיסטים. מאמן הנבחרת, צבי שרף: "שפר הוא שחקן מצוין. יש לו אישיות שמקרינה על כולם"

מאת אלי סהרי

נבחרת ישראל הביסה אמש במשחק אימון 91–54 (42–24) את הפועל גבעתיים, ששיחקה בלי הוד ג'ארי פלאמר, מור נעמן ודודי אדלר. שלושה ימים לפני המשחק עם טורקיה, יש סיבות לאופטימיות באשר ליכולת הנבחרת, בגלל שיתוף הפעולה הפורה בין השחקנים בחלקים רבים של המשחק.

הדקות בהן הפגינה הנבחרת משחק מסונכרן היו, כאשר דורון שפר שיחק. שפר, שקלע תשע נקודות ומסר שבעה אסיסטים, גרם לשחקנים להיות מרוצים ממנו במשחק ההתקפה. "שפר הוא שחקן מצוין. יש לו אישיות שמקרינה על כולם, רק חסר לו כושר משחק", אמר עליו בסיום מאמן הנבחרת, צבי שרף.

עם שפר ובדד ליף, הנבחרת הזכירה אמש לעיתים את הפועל גליל עליון של לפני שתי עונות – העברות כדור מהירה בין כל השחקנים, משחק פנים וחוץ יעיל, כאשר לכל השחקנים יש חלק במשחק ההתקפה.

ישראל פתחה בחמישיה עם עדי גורדון, דורון ג'מצ'י, נדב הנפלד, ליף ותומר שטיינהאור. השינוי החל מהדקה ה־13, במצב של 22–16 לנבחרת, כשבחמישיה שיחקו אז שפר, גורדון, מוטי דניאל, עופר פליישר ושטיינהאור.

דניאל, המצטיין במשחקי הנבחרת עד כה, דוחק את מקומו של ליאור ארדיטי, ששותף אמש לראשונה רק בדקה ה־27. התלבטות נוספת שתהיה לשרף, היא מי יהיה הרכז השלישי שיירשם במשחק נגד טורקיה – עודד קטש או גיא גודס שלא שותף אתמול עקב פציעתו.

הבעיה של הנבחרת, כמו בעבר, היתה ריבאונד הגנה. גבעתיים (בעיקר דרור פחימה) קלטו 12 כדורים חוזרים מתחת לסל הנבחרת. אין ספק, שסאמר אריגוץ', שחקן הציר של נבחרת טורקיה, ינצל זאת טוב יותר משחקני גבעתיים.

קובי בלול ופיני ליר, שלא שותפו אמש, עשויים להיות המגרפים הבאים מהסגל.

● לנבחרת: ג'מצ'י 15, הנפלד 14, ליף 12, ע. גורדון 12, שפר 9, ארדיטי 9, פליישר 6, שטיינהאור 5 (5 אסיסטים), דניאל 5, מוכתרי 4.

● לגבעתיים: בראנץ' 16, פחימה 12, אשכנזי 10, פרישמן 6, בנס 5, שרקי 3, אטלס 2.

שפטו משה ביטון ורוני זרקן, 50 צופים, ביד אליהו.

תצלום: עדי יהן

דורון שפר (מימין) אמש מול דרור פחימה. שרף מרוצה משפר

טורקיה ניצחה את בולגריה 95–80

נבחרת טורקיה, שתגיע מחר לישראל, מצויה בכושר טוב. אמש ניצחה טורקיה את בולגריה 95–80 (53–33) במשחק אימון באיסטנבול. בולגריה, נאבקת עם צרפת על אחד מכרטיסי העליה בבית אחר. כאשר אשתקד ניצחה את הצרפתים.

הטורקים, למרות חסרונו של אופוק סאריצ'ה הפצוע שלא יגיע לישראל, שיחקו היטב. השחקן הבולט היה עומר בויקאיקאן עם 28 נקודות. סאמר אריגוץ' הוסיף 20 נקודות.

הטורקים פתחו בחמישיה עם אורהן אינה וארון ארדנאיי, שניהם מאולקר איסטנבול, וולקאן אידין ואוריג'וץ' מאפס פילזן ומוראט קונוק מטופאש בורסה.

ראשי הנבחרת הטורקית לא חושבים כי ינצחו ביד אליהו (המשחק יועבר בשידור ישיר בטורקיה). הטורקים מקווים לנצח באיסטנבול את ספרד וצ'כיה, ולסיים במקום השלישי בבית.

לדברי עיתונאים טורקים, המקום השלישי עשוי להספיק לנבחרתם כדי להעפיל למשחקי אליפות אירופה בקיץ 1995 ביוון, כי פיב"א עשויה להחליט בסוף החודש על שיתופה של יוגוסלביה באליפות ועל הגדלת מספר המשתתפות בה ל־16. במקרה כזה יתקיים טורניר מוקדם בחודש מאי בהשתתפות יוגוסלביה, וכל הנבחרות שיסיימו במקום השלישי בבתים המוקדמים.

טוטו: מנחשי ה־15 יקבלו 500,000 ש'

חמישה משתתפים ניחשו 15 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל 500,000 שקל. 194 ניחשו 14, וכל אחד מהם יקבל 3,410 שקל. 2,986 דייקו ב־13 משחקים, וכל אחד מהם יקבל 221 שקל. 22,280 ניחשו 12 תוצאות נכונות, וכל אחד יקבל 29 שקל.

ההכנסה במחזור היתה 8,545,667 שקל, ולפרסים הופרשו 5,149,644 שקל.

מינימום הפרס הראשון במחזור הבא: 1.6 מיליון שקל.

גודס נפצע קל בתאונת דרכים

נפגע בצוואר. יחזור היום לאימוני הנבחרת

מאת אלי סהרי

גיא גודס, כדורסלן מכבי תל אביב ונבחרת ישראל, נפצע קל בצווארו בתאונת דרכים שהיתה ביום ראשון לפנות בוקר בתל אביב.

גודס, שחזר מטיפולי פיזיותרפיה בדרכו למלון דן אכדיה, בו שוכנת הנבחרת, עצר את מכוניתו באחד הצמתים ביציאה מתל אביב. בעודו עומד, הגיחה מאחוריו מכונית מדגם פיאט אונו ופגעה במכונית הרנו בה נהג.

מכוניתו של גודס התכווצה, וגודס הוחש לבית החולים איכילוב, שם שהה כשעתיים לצורך צילומים. צווארו של גודס נחבש, והוא לא נטל אתמול חלק באימוני הנבחרת.

לדעת רופא הנבחרת, ד"ר יוסי וייס, גודס יוכל לחזור היום לאימוני הנבחרת. אגב, בדיוק לפני שנתיים (במוצאי שבת) נפצע גודס בדרכו במשחק אימון של הנבחרת, שהשביתה אותו מפעילות עונה שלמה.

גדי קידר, עוזר מאמן נבחרת הנשים, לא ייצא למסע בארה"ב

הנהלת הפועל ירושלים, אותה מאמן קידר, דרשה כי ישוב לפני סיום המסע. איגוד הכדורסל התנגד

מאת אריה ליבנה

גדי קידר, מאמן הפועל ירושלים ועוזרו של אריק שיבק בנבחרת הנשים, לא יסע הלילה עם נבחרת הנשים לארה"ב. הנהלת הפועל ירושלים דרשה, שקידר יחזור לארץ לפחות ב־15 בנובמבר. מנגד, איגוד הכדורסל לא רצה לשלוח את קידר למחצית מהזמן. אפשרות נוספת שהועלתה היא להקדים את משחק הליגה של הפועל ירושלים נגד הפועל אילת, שנועד ל־20 בנובמבר להערב, אולם אילת דחתה את הרעיון.

במהלך המסע תקיים הנבחרת שבעה משחקים נגד מיכללות שונות. משחקה הראשון יהיה בלילה שבין רביעי לחמישי נגד אוניברסיטת אילינוי.

סגל הנבחרת: אלומה גורן, לימור מזרחי, אירים דינרמן ואורלי קסטן מרמת השרון; אורלי גרוסמן, לירון קופילוב וויקה רוזובסקי מאליצור רמלה; סוזי גרבש, שירי גולד וטל חרד ממכבי תל אביב; תמר מעוז מאליצור חולון ועינבל ציונוב מהפועל קישון. ראש המשלחת הוא יעקב מנקין. השופט המלווה הוא זאב גרינמן.

● הפועל חיפה. כדורסלני הקבוצה אמורים לחזור בימים הקרובים לאימונים סדירים. יו"ר הקבוצה, משה לב, אמר כי הוא מקווה שהעניינים הכספיים יסתדרו, ואז השחקנים ישובו להתאמן.

דרור מרשלקוביץ

אולימפיאקוס היא הקבוצה היחידה שטרם נוצחה ביוון

אלופת יוון ניצחה 67–65 את פאנתינייקוס

מאת אלי סהרי

אולימפיאקוס פיראוס, אלופת יוון, היא הקבוצה היחידה בליגה היוונית שלא נוצחה העונה. אמש ניצחה אולימפיאקוס 67–65 (39–36) את פאנתינייקוס אתונה במשחק בין הגדולות שנערך באולמה הביתי של פאנתינייקוס, גאליפאדה.

אמש זה היה משחקו האחרון של קוסטאס פוליטיס כמאמן פאנתינייקוס. הנהלת הקבוצה פנתה אל בוז'ידאר מאליקוביץ', מאמנה הסרבי של לימוז', כדי שיפר את חוזהו באלופה הצרפתית ויחתום בקבוצה, אולם לימוז' ומאליקוביץ' דחו את ההצעה. גם אל דושן איוקוביץ', מאמנה של פאניוניוס, פנו ראשי פאנתינייקוס.

צמרת הטבלה (מחזור 5): 1. אולימפיאקוס 10 נקודות; 2–4. פאנתינייקוס, פאוק, הירקליס 9 נקודות; 5–6. אריס ופאניוניוס 8 נקודות; 7–10. פריסטרי, א.א.ק, פאגראסטי, אמפלוקיפי 7 נקודות.

● איטליה. המוליכה, ביידקס ורונה, הביסה את איל טריסטה 93–55. סטיב בארט קלע 28 נקודות לטריסטה. סקאווליני פזארו נוצחה בוארזה 97–100 אחרי הארכה. סטפאנל מילאנו ניצחה את רג'יו קלאבריה 90–79. למילאנו: בודירוגה 25. לקלאבריה: אלכסיס 25.

תוצאות נוספות: פילדורו בולוניה – רומא 83–67; באקלר בולוניה – פיסטויה 84–76; סיינה – רג'יו אמיליה 91–72; בנטון טרוויזו – מונטקאטיני 98–81.

הצמרת: (מחזור 11): 1. ורונה 18; 2–4. באקלר, פילדורו, מילאנו 16; 5–7. וארזה, פזארו, רומא 14.

● ספרד. ריאל מדריד, יריבתה הבאה של מכבי תל אביב בגביע אליפות אירופה לקבוצות, ניצחה בארנה 94–86. קאסרס, יריבת הפועל אילת בקוראץ', ניצחה את בראוגן 83–78. טאוגרס, יריבת הפועל תל אביב בגביע אירופה לקבוצות, הובסה בליאון 89–67. המוליכה, ברצלונה, הביסה את הוראסקה 76–54. ריאל מדריד מדורגת שלישית בליגה.

הנבחרת תחזור מטרבזון 3 שעות לאחר המשחק נגד אזרבייג'אן

מאת אשר גולדברג

נבחרת ישראל תמריא לטורקיה ביום ב' הבא, למשחק נגד אזרבייג'אן בעיר טרבזון שיהיה כעבור יומיים. הנבחרת תחזור לארץ 3 שעות אחרי המשחק.

היום יזמין המאמן שלמה שרף 18 שחקנים למחנה אימון שיפתח מחרתיים. הבוקר יחליט שרף אם להזמין את יעקב שוורץ ואת דוד אמסלם מהפועל ת"א.

ג'ודוקא מכווית סירב להתמודד עם פוגל באליפות העולם בקהיר

קהיר (מיוחד ל"ספורט הארץ"). ג'ודוקא מכווית סירב להתמודד כאן אתמול נגד גיא פוגל מישראל, באליפות העולם בג'ודו עד גיל 21. לעומת הסירוב של הספורטאי הכוויתי, שופט מכווית שפט בהתמודדות של פוגל (עד משקל 60 ק"ג) נגד יריב רוסי על המקום השביעי, שבו סיים פוגל.

פוגל זכה כאן להישג הטוב ביותר מכל שמונת הג'ודוקאים של ישראל. החלטת שופטים מנעה ממנו ניצחון על מרטין קרטמוק מגרמניה והעפלה לחצי הגמר. בסה"כ הוא השיג ארבעה ניצחונות ושני הפסדים.

דוד ביבידובי (65 ק"ג), אחרון המשתתפים הישראלים באליפות שהסתיימה אתמול, נוצח בבריה בידי גלן קלאודיו מברזיל.

המשלחת הישראלית תהיה היום אורחת בבית שגריר ישראל במצרים, דוד סולטן.

הפועל ת"א לחיים רמון: החובות שלנו מסתכמים ב־1,666,770 דולר

עמותת ידידי הפועל תל אביב, בכדורסל, הגישה אתמול את גירסתה בעניין החובות שמתעיים את תיפקודה הסדיר למזכ"ל ההסתדרות, חיים רמון.

לפי המידע שנמסר לרמון, חובות העמותה הם: 1,270,000 דולר של הקבוצה הבוגרת, 102,270 דולר חובות מחלקות הנשים והנוער ו־294,500 דולר חובות לספקים ונותני שירותים. החוב מסתכם ב־1,666,770 דולר (כחמישה מיליון שקל). החוב אינו כולל חובות מצטברים למס הכנסה.

במסמך מציינים ראשי העמותה, כי באוגוסט 1992 קיבלו לידיהם את האחריות לעמותה, עם חובות ששכר השחקנים בהם הסתכם ב־1.6 מיליון דולר, לפי מידע שמסר להם גזבר מועצת הפועלים, עוזי כהן. הצלחת הקבוצה בעונה זו, מקום ראשון בסיום הליגה הסדירה, עליה לגמר"ל וזכיה בגביע המדינה, העלו את עלויות השכר עד 2.9 מיליון דולר.

ראשי העמותה מציינים, כי לפני תחילת עונת 1993/94 אישר מזכיר מועצת פועלי תל אביב־יפו, גרשון גלמן, את כל ההתקשרויות של העמותה הנוכחית, ובמקביל הבטיח לדאוג למימון חובות העבר. בפועל, הוקצאו סכומים לסילוק חובות עבר, אך נוצר גרעון בתקציב השוטף לעונה זו.

רמון מסר אתמול באמצעות הדוברת, מירה גשל, כי יעביר את המסמכים שמסרה העמותה לבדיקה של מבקר ההסתדרות. לשאלה האם תעביר ההסתדרות מימון בינים להפועל תל אביב, השיבה גשל בשלילה.

אגאסי זכה בברסי

פאריס (רויטר). אנדרה אגאסי, המדורג שמיני, זכה בטורניר ברסי אחרי שניצח בגמר את מרק רוסה (14) משווייץ. אגאסי ניצח 3–6, 3–6, 6–4, 5–7.

כדוריד: נתניה – הפועל ראשל"צ במשחק המרכזי

מאת אמי רוזנברג

המשחק המרכזי במסגרת המחזור התשיעי בליגה בכדוריד יהיה בין מכבי נתניה להפועל ראשון לציון.

שאר המשחקים (20.30): מכבי פתח תקוה – א.ב. נס ציונה; מכבי רחובות – מכבי רעננה; הפועל רמת גן – מכבי תל אביב; מכבי קרית שרת חולון – אליצור הרצליה; מכבי ראשון לציון – הפועל רחובות; אס"א תל אביב – הפועל פתח תקוה.

מכבי ת"א מוכנה להשאיל את מזרחי

המאמן אברהם גרנט שלא אהב את דברי הביקורת של החלוץ על קשרי הקבוצה: "מי אתה בכלל שתעביר ביקורת על קשרי הקבוצה?" מקורביו של מזרחי טוענים שהוא כועס על גרנט, ששיטת המשחק שלו מונעת ממנו לבוא לידי ביטוי. הפועל חיפה מתעניינת בחלוץ

תצלום: ...

המאמן אברהם גרנט (מימין) ואלון מזרחי. בעבר הם חייכו

מאת אשר גולדברג

מכבי תל אביב מוכנה להשאיל את אלון מזרחי, אם תהיה קבוצה שתהיה מעוניינת בו. הדברים התבררו אתמול בעקבות ויכוח שהתגלע בין החלוץ למאמן הקבוצה אברהם גרנט, בעקבות דברי ביקורת של מזרחי על קשרי הקבוצה. נודע, שהפועל חיפה גילתה התעניינות במזרחי.

מזרחי, מלך השערים בליגה הלאומית בשלוש השנים האחרונות, אינו מצליח העונה. בתשעת המחזורים בהם שיחק כבש רק שער אחד. בשבת הוא העביר ביקורת על קשרי הקבוצה, שלטענתו אינם משתפים אותו במשחקם ואינם מוסרים לו כדורים לשערים. במכבי תל אביב לא אהבו את דבריו של מזרחי.

המאמן אברהם גרנט מתח אתמול ביקורת קשה על מזרחי באסיפת הקבוצה ואסר עליו להעביר ביקורת על חברים דרך העיתונות. בשיחה שהתקיימה בין השניים אמר מזרחי, כי הוא אינו מרגיש שייך לקבוצה ואינו יכול לתפקד כאשר אינו מגיע למצבי הבקעה. הוא הוסיף, כי משחקה של מכבי תל אביב חייב להיות מבוסס רק עליו, אחרת הוא אינו יכול להביא תועלת.

בדבריו למזרחי אמר גרנט בין היתר: "מי אתה בכלל שתעביר ביקורת על קשרים? אתה מדבר על אהבה הדדית. תראה איזה צנעה יש להם, גם בעזרה להגנה וגם כדי לקבל כדור".

גרנט אמר לקיים מחר שיחה נוספת עם מזרחי. בינתיים נראה שמזרחי יאבד בקרוב את מקומו בהרכב הראשון. היועץ המקצועי עמנואל אופיר: "אנחנו לא מגיבים דרך העיתונות וכשמפסידים, שותקים בדרך כלל. יכול להיות שמזרחי אמר את האמת שלו. אנחנו לא נגיב ולא נגיד לו מה שחושבים עליו דרך העיתונות. יכול להיות שאת מה שאמר בא מהרהורי ליבו. אני לא יודע בדיוק מה יקרה עכשיו, אבל המאבק על החולצה כמוך התקפה תהיה שוה לאלי דריקס, מזרחי וניר סביליה".

מתברר שהטענות של מזרחי אינם דווקא על הקשרים, כמו שהתבטא שלשום. אתמול אמר מזרחי: "אין לי שום טענה לאבי נמני, בלקין או שוקאגוב. הסיפור הוא אחר ואני לא רוצה לדבר עליו".

מקורביו של הכדורגלן סיפרו אתמול, כי מזרחי כועס על המאמן אברהם גרנט, שהוא הבעיה של מזרחי. שיטת המשחק של גרנט מונעת ממנו לקבל כדורים והקשרים מוסרים לו מעט מדי כדורים, וגם זה לפי הוראה של גרנט.

נודע שהכדורגלן מתכוון להיפגש כבר היום עם יו"ר חברת הניהול דייויד פדרמן ולספר לו על המצב אליו נקלע.

אתמול בערב יצאו שחקני מכבי תל אביב לירושלים להשתתף במסיבת ברית המילה לבנו של הכדורגלן אבי כהן.

האופוזיציה במכבי ת"א מתכנסת

מחר היום הגדולי במכבי תל אביב, בו יחליט ועד האגודה בעניין מכירת מחלקת הכדורגל והעברתה למשך שלוש שנים לחבורת אנשי עסקים, בראשות דייויד פדרמן. אם פדרמן יקבל את ניהול המחלקה לידיו, הוא עתיד להזרים בימים הקרובים 8 מיליון שקלים לקופת המחלקה. בינתיים מתכוננים אנשי האופוזיציה לטרפד את ההעברה או לפחות לדחותה מחודש. היום יקיימו אנשי האופוזיציה, המתנגדים להעברת מחלקת הכדורגל לקבוצת הניהול של פדרמן, ישיבת הסברה, בה יבהירו את החלטתם ואת מניעיהם להתנגד למכירת המחלקה. כותבתם לשמוע בימים הקרובים הצעות נוספות של בעלי עסקים אחרים.

אשר גולדברג

איגוד השופטים קיבל הסבר השופט על אי פסיקת בעיטת 11 מ' בירושלים

קורן הרחיק את הפולני לוקאשיק שקילל אותו בעברית: "שופט בן זונה"

מאת משה הר געש

הועדה המקצועית של איגוד השופטים קיבלה את גירסת שופט הכדורגל יצחק בן יצחק, ששפט בשבת את המשחק במלחה בין בית"ר ירושלים לבין מכבי תל אביב, מדוע לא שרק לבעיטת עונשין מ־11 מטרים, כאשר הכדור פגע בידו של אחד משחקני מכבי תל אביב ברחבת קבוצתו. בן יצחק קבע, כי הכדור שיחק בידו של השחקן ולא היה מקום לשרוק לבעיטת עונשין.

לגבי הרחקות שוקאגוב ממכבי תל אביב ובנאדו מבית"ר ירושלים, כתב בן יצחק בדו"ח השיפוט, כי בנאדו בעט בגופו של שחקן יריב ושוקאגוב היכה באגרופו את אחד משחקני בית"ר.

להלן עוד הסברים בדו"חות השיפוט לגבי מורחקים אחרים במחזור התשיעי: רפי קורן, ששפט במשחק בין הפועל תל אביב לבין מכבי נתניה, כתב בדו"ח, כי הרחיק את השחקן הפולני לוקאשיק מהפועל בגלל שקילל אותו בעברית במלים "שופט בן זונה". לגבי אילן בארון, ממכבי נתניה, נאמר כי הוא הורחק בגלל שפגע מאחור בשחקן שהיה עם הכדור.

מרקו בלבול ממכבי חיפה הורחק בגלל שתפס שחקן יריב בחולצתו. ג'מיל עזו מבית שאן הורחק בגלל צהוב שני במשחק מסוכן. אלי בוגלגן מעירוני אשדוד הורחק בגלל שהכשיל שחקן יריב.

הועדה המקצועית של איגוד השופטים העירה לשופט יהושע לויה, על כך שהיה עליו להוציא כרטיס צהוב לשחקן מכבי פתח תקוה, גולן מלול, בגלל שנגע בכדור בידו מחוץ לרחבת העונשין. אל יהושע לויה ישלח מכתב ובו הסבר על מה שהיה עליו לעשות, אך לא ינקטו נגדו בצעדים משמעתיים.

גיורא שפיגל המריא לאיטליה יעבור השתלמות בסמפדוריה

גיורא שפיגל, מנהלה המקצועי של מכבי חיפה, המריא אתמול לאיטליה להשתלמות קצרה בת מספר ימים בקבוצת סמפדוריה. מהיעדרו יעבירו את אימוני הקבוצה אברהם אבוקסיס ואנדריי באל. לאימוני מכבי חיפה חזר משה גלאם, ששהה שלשום בסיום המשחק בחולה. גלאם יוזהר להרכב במשחק הבית בעוד שבועיים, נגד הפועל תל אביב, במקום מרקו בלבול שהורחק בכרטיס אדום ויעדר משני משחקים, לפחות, מכיוון שבמשחק זה גם קיבל את הכרטיס הצהוב השלישי שלו העונה. בינתיים כועסים אוהדי מכבי חיפה על כך שבאיצטדיון בקרית אליעזר עדיין לא נבנה גג, כפי שהובטח למנויים בתחילת העונה. היו"ר יעקב שחר הבטיח שעם בוא הגשם הראשון ייהנו המנויים ממחסה. שחר שהה בחו"ל ואילו דובר הקבוצה, גיא פלג, אמר אתמול שהדבר אינו תלוי במכבי חיפה וכי תפקיד העירייה לדאוג לגג. מהעירייה הבטיחו שתוך זמן קצר תחל בניית הגג באיצטדיון.

דרור מרשלקוביץ

הועלה שכר סבצ'נקו בבאר שבע

ויטלי סבצ'נקו, מאמן הפועל באר שבע, יקבל בימים הקרובים תוספת 30% לשכרו. סבצ'נקו עשוי להגיע לשכר של 70 אלף דולר בעונה, בעיקבות החלטת ההנהלה להעלות את שכרו. רן פסח, יו"ר הקבוצה, הודיע על כך אתמול בישיבת הנהלה שכונסה במיוחד לצורך זה וכל חברי ההנהלה הצביעו פה אחד בעד ההחלטה להעלות את שכר המאמן. נודע שהנהלת באר שבע עושה מאמצים להאריך את חוזה העבודה של סבצ'נקו, שנהנה מאהדה רבה בעיר, ונראה שבימים הקרובים תתקבל החלטה על העסקתו שתי עונות נוספות. ויקטור מורוז הקשר האוקראיני עשוי גם הוא להישאר בבאר שבע בשתי העונות הקרובות. פסח, שחזר מקייב, נועד עם ראשי הקבוצה האוקראינית והגיע עימם לסיכום עקרוני בעניין. דמי השאלת מורוז לשתי העונות הקרובות יגיעו ל־80 אלף דולר.

איברהים אבו רקייק

עוד נזיפה לסהר מזרחי

קשר בני יהודה, עוזי אוחשי, פנה אתמול ליו"ר גד סולמי וביקש לעזוב את הקבוצה, משום שלדבריו המאמן ניסים בכר אינו משתף אותו במשחקים. סולמי אישר לו לעזוב ונראה שישחק בעונה הבאה במכבי הרצליה. אתמול ננזף הקשר סהר מזרחי בנזיפה חמורה ע"י היו"ר סולמי, לאחר שבשבת, כאשר הוחלף ע"י המאמן בכר, פלט: "נמאס לי מהמאמן הזה". למזרחי הובהר שהתבטאות נוספת תגרום להשעייתו מהקבוצה.

אשר גולדברג

דדש סירב לקבל המחאות של הראל

מאיר מליקה עדיין לא בהפועל ת"א. אתמול הגיעו ראשי הפועל תל אביב לפגישה עם יו"ר בית"ר ירושלים, משה דדש, לדיון בהעברת מאיר מליקה להפועל ת"א. התל אביבים הביאו המחאות אישיות של היו"ר מוני הראל, אותם סירב דדש לקבל. ענין ההעברה נדחה למועד אחר.

אשר גולדברג

לא צפויים שינויים בהפועל חיפה

למרות היכולת הלא משכנעת של הפועל חיפה בליגה, לא צפויים שינויים בהרכב הקבוצה בזמן הקרוב – אמר אתמול מנכ"ל הפועל חיפה אבי קאופמן. בניסיונו למצוא גם פרט אופטימי בסיפור אי ההצלחה של קבוצתו אמר: "לפחות זה השבוע השלישי ברציפות שהקבוצה לא נוצחה". רובי שפירא, פטרון הקבוצה, אמור לחזור לארץ מחר. עם שובו תתקבל אולי החלטה להוציא שוב את הקבוצה למחנה אימונים סגור.

דרור מרשלקוביץ

נתי עזריה ממשיך עוד עונה בטייבה

נתי עזריה, חלוץ מכבי נתניה ששיחק בעונה שעברה בהפועל טייבה, חתם בסוף השבוע בטייבה לעונה נוספת. הנהלת הקבוצה החליטה להחתימו לאחר סידרת אימונים ומשחקי אימון בקבוצה, ולאחר שמאמן הקבוצה, מאיר נמני, שוכנע שעזריה מתאים לתוכניותיו המקצועיות. עזריה שיערוך את הופעת הבכורה המחודשת שלו בקבוצה בשבת בגביע הטוטו נגד מכבי יפו, עשוי להשתכר בטייבה כ־40 אלף דולר עד סוף העונה. יו"ר קבוצת הפועל טייבה עבד אל קאדר ואג' יחיה, עומד מאחורי החתמת עזריה ואומר: "עם החתמתו נתגבר על בעיית הבקעת השערים ממנה סבלה הקבוצה מתחילת העונה".

יאסר מואסי

● וילי בראון, קשר בן 21 מגאנה, אמור להגיע בסוף השבוע לקבוצת הפועל רמת גן. בראון שיחק בעבר בנבחרת הנוער ובנבחרת האולימפית של גאנה. בשנה שעברה נחשב לאחת התקוות הגדולות המבטיחות של ארצו. הוא שותף בקיץ במסע הנבחרת האולימפית של גאנה ליפאן.

אשר גולדברג

● מגרש האימונים של בית"ר תל אביב הוצף אתמול בעיקבות הגשמים העזים. המגרש כוסה מים בגובה כמטר, הציוד הספורטיווי וציוד אחר שהיה במקום נפגעו והנזק הכספי מוערך בכ־40 אלף דולר.

אשר גולדברג

אין חדש בצמרת באיטליה: יתרון שתי נקודות לפארמה אחרי 1–1 עם מילאן

תיקו גם לשניה בטבלה לאציו, 0–0 נגד האחרונה בדירוג רג'יאנה. מזג אוויר סוער דחה להיום את ההתמודדות בין יובנטוס לטורינו

פארמה שמרה על יתרון שתי נקודות בצמרת האיטלקית, אחרי תיקו 1–1 נגד האלופה מילאן בסן סירו. דניאלה מסארו העלה את מילאן ליתרון בדקה ה־32 בשערו הראשון העונה, אך מאסימו קריפה השווה רבע שעה לסיום.

תנאי המגרש הקשים הקשו מאוד על פיתוח משחק טכני ואצטדיון סן סירו נראה כביצה. מילאן היתה טובה יותר ורק יכולת מצויינת של לוקה בוצ'י, שוער פארמה, שמפגין משחקים מעולים בשבועות האחרונים, מנעה ממילאן ניצחון.

לאציו נשארה שניה במרחק שתי נקודות מפארמה, אחרי 0–0 נגד האחרונה בטבלה רג'יאנה. פיורנטינה עלתה למקום השלישי אחרי ניצחון 2–0 נגד בארי. סנדרו קריס העלה את פיורנטינה ליתרון בדקה ה־6, גבריאל באטיסטוטה כבש בבעיטת 11 בדקה ה־75 ושמר על מאזן מרשים של שער בכל משחק מתחילת העונה.

באיצטדיון האולימפי ברומא סיימה רומא רק ב־1–1 נגד נאפולי אחרי שפיגרה משער של בוגרסיאן בדקה ה־38. פראנצ'סקו מורירו השווה לרומא בדקה ה־69. סמפדוריה ממשיכה לאכזב ואתמול הפסידה 2–0 לקרמונזה. עושה המשחק של סמפדוריה, סיניסה מיכאילוביץ', הורחק. טנטוני (43) ופלוריאנצ'יץ' (83) כבשו לקרמונזה.

פוג'יה ניצחה את קאליארי 2–0 ואילו סקולי, מאמן גנואה, נחלץ מפיטורין אחרי ניצחון 2–1 נגד אינטר. האנ"ס שחיפ וזה זולו כבשו לגנואה, דל וקיו השווה זמנית. פאדובה ניצחה את ברשיה 2–0 כשהרכש ההולנדי החדש קייק כבש את השער הראשון.

המשחק בין יובנטוס לטורינו שהיה אמור להיערך אתמול בערב נדחה בגלל סערת גשמים גדולה באיזור טורינו. לפחות 10 אנשים נהרגו באיזור וכל שירותי ההצלה והשיטור היו עסוקים בסופה. המשחק נדחה ב־24 שעות (יתקיים הערב ב־21:30) בגלל שלא היה כוח שיטור.

הליגה האיטלקית

1.	פארמה	9	8–16	20
2.	לאציו	9	7–16	18
3.	פיורנטינה	9	11–19	18
4.	יובנטוס	8	4–9	17
5.	רומא	9	7–14	16
6.	פוג'יה	9	6–12	16
7.	בארי	9	10–9	12
8.	סמפדוריה	9	6–11	12
9.	אינטר	9	6–8	12
10.	קליארי	9	8–8	12
11.	מילאן	9	7–8	12
12.	גנואה	9	17–13	11
13.	טורינו	9	10–8	10
14.	נאפולי	9	16–12	10
15.	קרמונזה	9	12–8	9
16.	פאדובה	9	19–8	8
17.	ברשיה	9	17–5	2
18.	רג'יאנה	9	15–4	2

ניצחון חוץ ליונייטד 2–1 על אסטון וילה

מנצ'סטר יונייטד הפכה פיגור לניצחון 2–1 במשחק החוץ נגד אסטון וילה. דייויאן אטקינסון העלה את וילה ליתרון בדקה ה־29, אך פול אינס השווה דקה למחצית. שש דקות אחרי פתיחת המחצית כבש אנדריי קנצ'לסקיס את שער הניצחון, שקירב את האלופה לניוקאסל ובלקבורן בצמרת.

ארסנל ושפילד וונסדיי סיימו את המשחק ביניהן ב־0–0 ואילו צ'לסי סיימה ב־2–2 את משחקה הביתי נגד קובנטרי. ראבלין העלה את קובנטרי ליתרון בדקה ה־45. עם פתיחת המחצית השניה השווה ספנסר וקילרבורג העלה ל־2–1 בדקה ה־69, אך נדלובו השווה לקובנטרי בדקה ה־77.

לה קורוניה חזרה למקום הראשון בספרד

דפורטיבו לה קורוניה חזרה למקום הראשון בספרד אחרי ניצחון 3–1 על ריאל סוסיאדד. הקפטן פראן גונזאלס, אמיל קוסטאדינוב ואדולפו אראלנה, הבקיעו לזכות לה קורוניה שפיגרה 1–0.

ריאל סראגוסה, שהובילה במשך שבוע, סיימה רק ב־0–0 נגד לוגרוניס האחרונה בטבלה.

ריאל מדריד, שניצחה שלשום בלילה בדרבי מדריד את אתלטיקו 4–2, נותרה שלישית ואחריה ברצלונה שגברה על אוביידו 1–0 משער של סטויצ'קוב.

שאר התוצאות: ריאל ויאדוליד – סוויליה 0–4; סלטה – טנריף 3–2; ריאל בטיס – ואלנסיה 1–1; אלבסטה – קומפוסטלה 1–3; אתלטיק בילבאו – אספניול 1–3; ג'יחון – סנטאנדר 2–3.

הצמרת אחרי 10 מחזורים: לה קורוניה 16, סראגוסה 15, ריאל מדריד 14, ברצלונה 14.

אייאקס ראשונה בהולנד

אייאקס הביסה את ווילם 2 4–1 ועלתה למקום הראשון למרות משחקים חסרים. ואן דוסן כבש ראשון (12) שפתח בהרכב במקום אוברמארס הפצוע. פיניידי ג'ורג' במבצע אישי בישל לליטמאנן כעבור ארבע דקות. במחצית השניה כבש פינידי עצמו, ארדי סכ...

יוארט האמריקאי צימצם בדקה ה־62, ואדגר דייויס כבש את השער האחרון חמש דקות לסיום.

שאר התוצאות: ניימכן – דורדכט 0–4; פיינורד – רודה 2–0; ברדה 1–0; ולגנים – טוונטה 2–0; אוטרכט – פ.ס.וו 1–2; הרינגנג – ויטסה 1–1. הצמרת: אייאקס 17 (שני משחקים חסרים), רודה 17; פיינורד 15 (משחק חסר).

איזק אבידור, אמסטרדם

שלוש נקודות יתרון לדורטמונד בגרמניה

דורטמונד ניצחה את ורדר ברמן 2–0 והגדילה את יתרונה בצמרת הטבלה לשלוש נקודות. פרידר (71) ומולר (80) הבקיעו. הצמרת: דורטמונד 20, ברמן 17, מנשנגלבאך 16, קייזרסלאוטרן 16.

● צרפת. בורדו – אוקזר 1–3.

● פורטוגל. בנפיקה – פארנסה 2–1; פורטו – גימראיש 3–0; בראגה – סלגואירוש 1–2; ויל ויסנטה – צ'אבז 2–0; סטנטול – אסטורלה אמאדורה 0–0; פינגאפה – מארטימו 0–1; יונאאו ליתא – בלנגשה 1–0; ביירה מאר – באואי שטה 1–3. הצמרת: ספורטינג 18, פורטו 17, בנפיקה 13 (משחק חסר).

● טורקיה. פנרבאצ'ה – אלטאי 1–2; טראבזונספור – ואקיספור 3–0; קוצ'אליספור – גלאטסראי 3–0; בשיקטאש – קייסריספור 2–0. הצמרת: בשיקטאש 28, גלאטסראי 27, טראבזונספור 24.

● גביע אפריקה לאלופות. זמאלק עלתה לגמר למרות הפסד 1–0 לנקאנה רד דיוולס מזמביה. זמאלק ניצחה 2–1 בסיבוב. גביע המחזיקות: אגאנה לומה (טוגו) – מוסטה פמבה (זאיר) 1–1 (2–4).

ספורט

היל ניצח את שומאכר ודחה ההכרעה על אליפות העולם למירוץ האחרון

המירוץ ביפאן נערך תחת גשם שוטף, והיל צימצם הפער בצמרת לנקודה. בשבוע הבא באדלייד, אוסטרליה, תקבע היסטוריה: תואר עולמי ראשון לנהג גרמני (שומאכר) או לנהג שאביו זכה בעבר באליפות (היל)

תצלום: איי־פי

דיימון היל. במרחק נקודה מהתואר העולמי בפורמולה 1

דיימון היל ניצח אתמול את מיכאל שומאכר בעימות ישיר ביניהם בגרנד פרי היפאני בסוזוקה, ודחה את ההכרעה על אליפות העולם למירוץ האחרון של העונה שיהיה ביום ראשון הקרוב באדלייד, אוסטרליה. שומאכר ממשיך להוביל בדירוג העולמי, כי הוא מוביל מהמירוץ הראשון, עם 92 נקודות לעומת 91 של היל.

שלביו הראשונים של המירוץ נערכו תחת גשם שוטף. המסלול היה רטוב מאוד וחלק כל המירוץ. שומאכר, בבנטון־פורד, הוביל בחלק הראשון של המירוץ, עד להפסקתו אחרי 14 הקפות, בעקבות תאונה בה היתה מעורבת מכונית המקלארן־פורד של מרטין בראנדל ושבה נפצע פקח מסלול.

בעת הפסקת המירוץ היה לשומאכר יתרון של שמונה שניות על פני היל. שומאכר המשיך להוביל עם חידוש המירוץ, ואף הגדיל את יתרונו. אולם כניסה מוקדמת להחלפת צמיגים ותידלוק גרמה לשומאכר לאבד זמן רב, והיל, בויליאמס־רנו, חלף על פניו הן על המסלול והן בזמן המצטבר של שני חלקי המירוץ.

היל שמר על מקומו הראשון גם אחרי חניית התידלוק שלו, אולם שומאכר, במכונית קלה יותר, סגר את הפער ועלה למקום הראשון. תיכנון המירוץ של שומאכר היה מוטעה אתמול, כיוון שהוא נאלץ לעשות חניית תידלוק נוספת. היל ניצל זאת, ופתח פער של 11 שניות, ששומאכר לא היה מסוגל לסגור.

בהקפות האחרונות שומאכר הקטין את הפער. הוא לא צריך היה לעקוף את היל כדי לנצח, אלא רק לסיים אחרי היל בהפרש קטן מזה שבו הקדים את הנהג הבריטי בחלק הראשון של המירוץ – בפחות משמונה שניות. בהקפה האחרונה נתקל שומאכר בסמבים אחוריים, והיל, לעומתו, השלים הקפה כמעט מושלמת. היל ניצח בזמן כולל של 1:55.53.532 שעות (151.796 קמ"ש). שומאכר פיגר ב־3.365 שניות, ובפעם הראשונה העונה נוצח בעימות ישיר מול היל ללא מעורבות שיפוטית.

במקום השלישי סיים ז'אן אלזי בפרארי, ואחריו נייג'ל מנסל בויליאמס־רנו השנייה. ויליאמס חזרה למקום הראשון באליפות היצרנים, תהגתה מפרישתו המוקדמת של ג'וני הרברט, נהגה החדש של בנטון, שאיבד את השליטה במכוניתו כבר בהקפה השלישית באמצע הישורת שהיתה מוצפת מים.

במסיבת עיתונאים בסיום המירוץ נראה שומאכר מאוכזב ומתוח, וגם נשמע כך. "כמובן שהיה נחמד לסגור את העניין היום, אבל זה לא הסתדר", אמר. "אני בטוח שכנהגים רגילים האסטרטגיה שלנו היתה טובה. ניצחנו איתה בעבר".

היל, שהקדיש את נצחונו למשפחתו של איירטון סנה, שנהרג בגרנד פרי של סן מרינו בראשית העונה, אמר: "לא ידעתי שניצחתי עד שהודיעו אחרי סיום המירוץ". היל התייחס לשיטת החישוב של שני חלקי המירוץ, ולקרב הצמוד שנערך בינו לבין שומאכר.

"זה היה מירוץ מלהיב. זו היתה הנאה להשתתף בו, ואני מקווה שגם לצפות. רק חבל שמיכאל ואני לא התחרינו צמוד בסיום".

פחות משבוע נותרו להכנות לקרב האחרון של עונת 94' בגרנד פרי האוסטרלי. בפעם האחרונה שאליפות הוכרעה במירוץ האחרון, זה קרה ב־1986, כשאלן פרוסט במקלארן־פורשה ניצח כנגד כל הסיכויים את נייג'ל מנסל ונלסון פיקה וזכה באליפות.

בשבוע הקרוב ידברו הרבה על ההיסטוריה שעומדת מאחורי המירוץ הקרוב. שומאכר יכול להיות אלוף העולם הגרמני הראשון, ודיימון היל יכול להיות האלוף הראשון שגם אביו זכה באליפות העולם.

דירוג הנהגים: 1. שומאכר 92 נקודות; 2. היל 91; 3. ברגר 35; 4. האקינן 26.

אליפות היצרנים: 1. ויליאמס־רנו 108 נקודות; 2. בנטון־פורד 103; 3. פרארי 64; 4. מקלארן־פז'ו 26.

בבני יהודה אליפות אינה מלת גנאי

אומר הבלם ניר שטרית ומוסיף: השחקנים בשכונה לא שכחו לשוער אשדוד בוני גינצבורג את הדברים שאמר בטלוויזיה, כאילו בני יהודה תופעה חולפת. בשבת הוא יצא מהשכונה בזול, רק עם שלושה שערים. כל אחד חייב להיזהר בלשונו, גם כשחקן גם כפרשן

תצלום: רג פיינר

ניר שטרית, אתמול באימון בני יהודה בשכונת התקוה. הוא בועט על ג'ורא שפיגל ולא שוכח לו שהרחיקו מהשכונה

מאת אשר גולדברג

בקיץ היה נדמה שבני יהודה הולכת לאבד את שני הבלמים שלה: גיא שרעבי היה בדרך להפועל תל אביב, ניר שטרית ניהל ברוגז והיה בדרך לעירוני ראשון לציון. בהתערבות המאמן ניסים בכר שיחרר היו"ר גד סולמי את היד הקפוצה ואיפשר לבלם ניר שטרית לזכות בחוזה סביר, אם כי צנוע יחסית לעומת חוזי הכדורגלנים הבכירים במכבי תל אביב, במכבי חיפה, בבית"ר ירושלים ובהפועל חיפה. כיום ניר שטרית הוא השחקן הבולט בקו האחורי של בני יהודה. תשעה מחזורים חלפו והשכונה נרנית מאחרי פסגות בראש טבלת הליגה הלאומית. סולמי שוב צוחק כל הדרך לבנק. הוא מצא, בתקציב דל יחסית, את הנוסחה הנכונה, שמזכירה לאחרים את היכולת מעונת האליפות עם משה סיני. אחד הגורמים הוא הבלם ניר שטרית, בן 25, מתנשא לגובה 1.84 מ', על כתפיו מונחת האחריות והוא מצליח להנהיג הגנת ברזל. בכל משחק שלו הוא כמו מאותת למאמן הלאומי שלמה שרף שאפשר לבסות גם אותו.

● נדמה לי שיש לך משהו על הלב שאתה מרגיש צורך לשחרר.

"כן, יש בי עדיין כעס גדול על ג'ורא שפיגל, בגלל שויתר עלי בבני יהודה וגרם לי להיות שלוש שנים מחוץ לשכונה. הייתי שנה בשעריים ושתי עונות במכבי הרצליה. המנהל המקצועי אמציה לבקבין, שאימן אותי שם, החזיר אותי לבני יהודה. כאן מקומי".

בשנתיים שעברו שיחק ניר שטרית ב־70 מ־72 משחקי הקבוצה ובכולם שותף 90 דקות. את דרכו התחיל בבני יהודה ועבר את מסגרות כל הנבחרות: נערים, נוער, האולימפית. רק לנבחרת הבוגרת עדיין לא הגיע.

● בני יהודה זו הפתעת הליגה?

"התקשורת התמקדה בקבוצות שעשו רכש מאסיבי. בני יהודה לא קנתה שחקנים בכמות כמו הפועל חיפה ומכבי הרצליה. אני שמח שהתקשורת לא משוחדת ומה שקובע זה רק היכולת במגרש. אנחנו עומדים טוב על הדשא, יש לנו קו הגנה שקשה לפרוץ אותו. היכולת שלנו לא מקרית ולכן אנחנו לא הפתעה".

● נראה שהיתה לכם בשבת מוטיבציה מיוחדת לנצח את אשדוד ולהכניע את בוני גינצבורג. מדוע?

"בוני גינצבורג יצא מהשכונה בזול. הוא קיבל רק שלושה שערים. השחקנים לא שכחו לו את הדברים שאמר לפני שבוע בטלוויזיה, כאילו בני יהודה תופעה חולפת. אנחנו בהחלט לא תופעה חולפת. כל אחד חייב להיזהר בלשונו, גם כשחקן גם כפרשן".

● אתה מקנא בחברים שמרוויחים בדורגלנים בקבוצות הגדולות?

"כשמגיע איש עסקים כמו רוני שפירא עם ארנק פתוח, ברור שכל שחקן היה מעוניין לשחק אצלו. אני לא מרוויח כל כך הרבה, אבל בשכונה האווירה מצויינת והרגשה טובה. אני מסתפק בחוזה המשופר שנתן לי סולמי".

● איך זה לשחק ליד שוער חדש כמו לירן שטראובר?

"הוא שוער יוצא מהכלל. עם פוטנציאל גדול ואת העיסוי שלו ירכוש בשכונה. אסור לשכוח שלירן שיחק בהפועל תל אביב ושהוא כיום השוער הראשון של הנבחרת האולימפית. הוא עובד קשה, מתקדם, מפגין ביטחון. אני משחק לפניו בעיניים עצומות. זה מוסיף לי שקט וביטחון בפעולות שאני עושה בתוך רחבת ה־16".

● איזה שינוי הביא איתו המאמן נסים בכר?

"בכר הוא מאמן ותיק מאוד. הוא מכיר את הליגה הלאומית כמו את כף ידו. הוא חיזק את הקבוצה במקומות הנכונים, הביא שחקני חיזוק נכונים, כמו מייקל יפה, שטראובר, עוזי אדחיון ובסילי מוקו. הוא יצר שילוב ותחרות. כל אחד צריך להוכיח את עצמו, אחרת יכיר את הספסל".

● אתה בשלים לאליפות?

"אני חושב שכן. המועמדות שלי הן בני יהודה, מכבי תל אביב, מכבי חיפה ובית"ר ירושלים. ברור שמי שמשקיע כסף יוצר ציפיות. הפתיחה הטובה שלנו גרמה לקבוצות לתת לנו כבוד. הן מתייחסות אלינו אחרת. יש לנו קבוצה טובה והמלה אליפות היא אצלנו לא מלת גנאי".

● אין לנבחרת הלאומית בלב קבוע. זה עושה לך משהו?

"כל שחקן רוצה לשחק בנבחרת. המאמן שלמה שרף לוקח כמובן את הטובים ביותר. רוב שחקני הנבחרת באים מחיפה וממכבי תל אביב, אבל אני מאמין שאם אהיה בכושר טוב הזמן משלמה שרף לנבחרת, במוקדם או במאוחר, יגיע".

חברים מספרים על ניר שטרית

● אבי נמני: "הוא מתקדם ממשחק למשחק. הוא בלם מצויין שיודע לשחק סטוח ובגובה. שיחקתי מולו כמה פעמים ובהחלט קשה לחדור דרך מרכז ההגנה, שם שטרית הוא המנהיג הבלעדי".

● לירן שטראובר: "יש בינינו תיאום מופלא. הוא חבר שלי במגרש ומחוצה לו. בלם שאוהב להתאמן קשה, יודע מה זה להיות כדורגלן ויודע שזה מקצוע מכובד".

● גיא שרעבי: "שיחקתי איתו כמה שנים בבני יהודה. הוא לוחם אמיתי. תמיד מגיע ראשון לאימונים. הוא כאילו רוצה לאכול את הכדור. כל קבוצה יכולה להתברך בשחקן כמו ניר שטרית. הוא בהחלט חסר לידי".

עם 37 נק' הוביל ג'ים ג'קסון את דאלאס לניצחון פתיחה

גלן רובינסון, הבחירה מס. 1 בדראפט, החל קריירה מקצוענית במילווקי שגברה על לוס אנג'לס לייקרס 97–96

דאלאס (רויטר). דאלאס מאווריקס, הקבוצה בעלת המאזן הגרוע בליגת אן.בי.איי. בשנתיים האחרונות, ניצחה אתמול לפנות בוקר את ניו ג'רסי נטס 112–103. זו הפעם הראשונה בשבע העונות האחרונות, שדאלאס מנצחת במשחק הפתיחה שלה.

ג'ים ג'קסון קבע שיא קריירה של 37 נקודות. ג'מאל מאשבורן הוסיף 30 נקודות. ג'ייסון קיד, הבחירה מספר שתיים בדראפט, כמעט השיג מאזן די סיפרתי בשלוש קטיגוריות (טריפל־דאבל) במשחק הראשון בליגה – 10 נקודות, 11 אסיסטים, 9 ריבאונדים. "לקראת סיום המשחק שחקני ניו ג'רסי היו עייפים מהמאבק שהיה להם לילה לפני זה ביוסטון", הסביר בסיום מאמן דאלאס, דיק מוטה. קני אנדרסון, עם 30 נקודות, ודריק קולמן, 18, היו הבולטים בניו ג'רסי, שמאזנה הוא 0–2.

האלופה, יוסטון רוקטס, השיגה ניצחון שני העונה, כשגברה במשחק חוץ על מינסוטה 115–85. בלטו ביוסטון: אקים אולאג'ואן עם 23 נקודות, ורנון מאקסוול 17. הקלע הבולט של מינסוטה היה איזיה ריידר עם 18 נקודות.

● מילווקי באקס – לוס אנג'לס לייקרס 97–96. גלן רובינסון, הבחירה מספר אחת בדראפט, החל בקריירה המקצוענית שלו. 18,623 צופים השתוללו משמחה בעת הצגת השחקנים בבראדלי סנטר במילווקי, ורובינסון אמר בסיום "זו היתה הרגשה אדירה". רובינסון סיים את המשחק עם 8 נקודות, 5 איבודי כדור ושלוש עבירות.

מארטי קינלון, שרייק בשלוש קליעות עונשין ברקה האחרונה, הבטיח למילווקי את הניצחון.

● גולדן סטייט ווריירס – דנבר נאגטס 108–104. גולדן סטייט השיגה ניצחון חוץ שני העונה, למרות היעדרו של כריס וובר. טים הארדווי סיים עם 28 נקודות, ריקי פירס 25 ולאטרל ספריוול 24 בכסו בקבוצה המנצחת.

● סיאטל סופרסוניקס – יוטה ג'אז 110–103. בעלת המאזן הטוב בעונה שעברה פתחה את העונה עם ניצחון בית. 8.43 דקות לפני סיום המשחק, הובילה יוטה 87–84 אך אז פתחה סיאטל מהלך של 14–2 כדי להוביל 98–89. גארי פייטון, 24, בלט בסיאטל. קארל מלון, 27, וג'ון סטוקטון, 27, בלטו ביוטה.

● וואשינגטון בולטס – שיקאגו בולס 100–99 (בהארכה). שיקאגו נחלה הפסד ראשון באולמה החדש, יונייטד סנטר. לוואשינגטון היה זה ניצחון שני מפתיחת העונה. רקס צ'פמן הצטיין עם 26 נקודות, 7 מהן בהארכה. לשיקאגו היה סיכוי לנצח את המשחק בשניה האחרונה, אבל הכדור שזרק סקוטי פיפן פגע בתחתית טבעת הסל.

● שאר המשחקים: דטרויט – אטלנטה 109–114 (בהארכה); קליוולנד – שארלוט 115–107; אינדיאנה – בוסטון 112–103; אורלנדו – פילדלפיה 122–107; פורטלנד – לוס אנג'לס קליפרס 112–95.

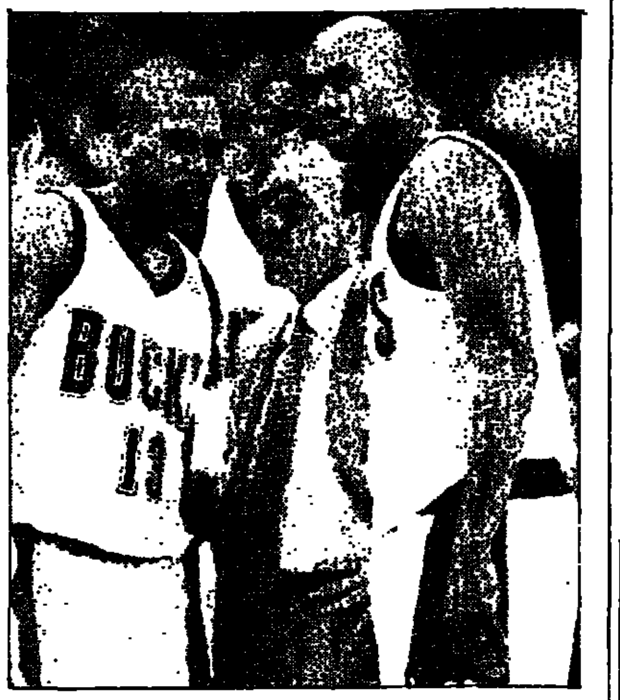

תצלום: איי־פי

מאמן מילווקי באקס מייק דאנליווי מתדרך את גלן רובינסון (משמאל), הבחירה הראשונה בדראפט, לפני הופעת הבכורה שלו

נוק אאוט מדהים של פורמן הכתירו לאלוף המבוגר בהיסטוריית האיגרוף

ג'ורג' פורמן בן ה־45 נראה בתשעת הסיבובים הראשונים כמתאגרף זקן ועייף אבל שתי חבטות אדירות הפילו את מייקל מורר לקרשים

תצלום: איי־פי

ג'ורג' פורמן (מימין) שולח את מייק מורר לקרשים בנוק אאוט בסיבוב ה־10

לאס ואגאס (אי־פי). ג'ורג' פורמן ניצח אתמול בבוקר את מייקל מורר בנוק אאוט בסיבוב ה־10 והפך לאלוף העולם המבוגר (בן 45) ביותר בהיסטוריה של האיגרוף.

שתי חבטות אדירות של פורמן הפילו את מורר לקרשים והפכו אותו לאלוף של שתיים משלוש ההתאחדויות החשובות ה־IBF (WBA). "סילקתי את רוח הרפאים של מוחמד עלי מפני לתמיד", אמר פורמן.

בתשעה הסיבובים הראשונים פורמן נראה כמתאגרף זקן ועייף שלא יוכל להגשים את חלומו ולהחזיר לעצמו חלק מתארים שמוחמד עלי לקח ממנו בקרב ב־30 באוקטובר 1974 בזאיר. פניו של פורמן היו חבולות ממכותיו של מורר, בייחוד ממכת הזו הימנית, ועינו השמאלית הלכה להתנפח. הוא נשם בכבדות וזה נראה עניין של זמן עד שמורר ינצח. אבל אז הגיע הסיבוב העשירי בו הדהים פורמן בנוק אאוט. "הוא לא היה צריך או יכול לעמוד בדרכי", אמר פורמן השוקל 113 ק"ג.

שילוב של חבטה שמאלית וימנית שלח את מורר בן ה־26 לקרשים כשהוא נופל על גבו ורגליו פשוטות לצדדים. השופט ג'ו קורטז ספר עד עשר ואז כרע פורמן בפינה שלו והתפלל.

"זה כמו בשיר שאתה מתפלל והחלומות מתגשמים", אמר פורמן. מאמנו של מורר אמר כי מורר "לא ראה את המכה האחרונה מגיעה אליו. זו היתה המכה הטובה ביותר של פורמן כל הקרב וזה בדיוק מה שהפתיע אותנו". מורר הסביר אחרי הקרב: "הפכתי לאדיש והוא תפס אותי. זה חלק מהאיגרוף ואני אצטרך לחיות עם זה".

וולקוט – האלוף המבוגר ביותר עד כה היה בן 37

פורמן הפך לאלוף המבוגר ביותר בכל משקל שהוא. אלוף העולם המבוגר ביותר במשקל כבד עד היום היה ג'רסי ג'ו וולקוט שהיה בן 37 כשזכה בתואר ב־1951. השמחה במחנהו של פורמן לא ידעה גבולות ואחיו הצעיר רוי התעלף על הזירה ושוב באלונקה, אך הופיע אחר כך במסיבת העיתונאים.

"אני מתאגרף של יד ימין ובמוקדם או במאוחר הימין שלי ישיג את היריב", אמר פורמן במסיבת העיתונאים. מורר הוביל בנקודות בצורה ברורה מאוד בנקודות אחרי תשעה סיבובים לפי שלושת השופטים וכן לפי כתב סוכנות אי־פי.

מורר הוביל בנקודות

לפני הקרב הגם אחריו נשמעה ביקורת על פורמן שלא מגיע לו להתחרות על התואר העולמי. הוא לא התאגרף כלל ב־17 החודשים האחרונים והפסיד בקרב האחרון שלו לטומי מוריסון. פורמן דחה את ההאשמות האלה ואמר: "יום אחד, אולי כבר היום, אנשים יגידו 'הוא זכה בתואר כי הוא הגיע לו'".

פורמן, שהפסיד לעלי ב־1974, פרש מהזירה ב־1977 אחרי הפסד לג'ימי יאנג והפך למטיף. הוא חזר לזירה ב־1987 והגיע לקרב על הכתר באפריל 1991 מול מי שהיה אז אלוף העולם, אוונדר הוליפילד.

מורר הרוויח מהקרב 7.5 מיליון דולר ואילו פורמן רק מיליון דולר.

טוטנהאם זקוקה לבעלים שמתרכזים בכדורגל

מועדון הכדורגל האנגלי שנוסד ב־1882 היה במשך כמאה שנה שם נרדף להצלחה. מאז השתלט המיליונר הבריטי אירווינג סקולאר על הקבוצה ב־1982, החלה ההידרדרות. מנהלים ושחקנים מצטיינים הצטרפו, אבל הבעלים שהתחלפו במרוצת 10 שנים ניהלו את עסקי הקבוצה בצורה כושלת וגרמו למשבר הקשה שפוקד אותה כיום

טרי ונבלס (מימין) ואלן שוגר אחרי הזכייה של טוטנהאם בגביע ב־1991. אחר כך היחסים ביניהם היו בלתי אפשריים

מאת עוזי דן

במשך כמאה שנה נחשב מועדון הכדורגל של טוטנהאם הוטספרס לאחד החשובים, המצליחים והמצלחים בין קבוצות הכדורגל האנגליות. אבל בעשור האחרון עוברים על הקבוצה מצפון לונדון משברים רצופים, הן מבחינה מקצועית והן מבחינת ניהול ובעלות, כך שטוטנהאם נמצאת בחדשות, אבל לא בגלל הסיבות הרצויות. פיטוריו של אוסי ארדילס, זמן מועט אחרי הפחתת נקודות, השעייה מהגביע ועסקי ניהול מפוקפקים, הם צעד נוסף בהידרדרות של קבוצה מפוארת.

טוטנהאם הוטספרס נוסדה ב־1882 על ידי קבוצת נערי בית ספר מתחת לפנס רחוב, לא רחוק מהמקום שבו שוכן כיום מגרש ווייט הארט ליין בצפון לונדון. לליגה הם הצטרפו רק בתחילת המאה ומאז זכו בשתי אליפויות (1951, 1961) ושמונה גביעים (1901, 1921, 1961, 1962, 1967, 1981, 1982, 1991) – שיא אנגלי בזכייה בגביע.

לטוטנהאם זכות ראשונים בכמה תחומים. ב־1901 היתה הקבוצה הראשונה והיחידה שזכתה בגביע ולא היתה חברה בליגה. ב־1961 היתה הראשונה במאה ה־20 לזכות בדאבל. ב־1963 היתה טוטנהאם למועדון הבריטי הראשון שזכה בגביע אירופי (גביע המחזיקות). ב־1983 היתה טוטנהאם הקבוצה הראשונה שהנפיקה את עצמה בבורסה.

אבל באותה תקופה החלה גם ההידרדרות. קית' בורקינשאו, שהיה המנהל בין 1976 ל־1984 וזכה עם טוטנהאם בשני גביעים, עזב בזעם ומלותיו האחרונות בווייט הארט ליין היו: "פעם היה כאן מועדון כדורגל". בורקינשאו היה מנהל מצליח ואהוד ומה ששבר אותו היתה השתלטותו (בנובמבר 1982) של המיליונר הבריטי אירווינג סקולאר (שישב במונאקו כדי לא לשלם מס) על המועדון. סקולאר הוביל את טוטנהאם להרפתקאות כספיות שעלו מיליונים, השקיע כספים בנכסים שאינם קשורים לכדורגל ובאמור הנפיק את הקבוצה בבורסה.

הבעיות הכספיות והניהוליות הלכו וגברו. פיטר שריבס, שהיה עוזרו של בורקינשאו, אימן את הקבוצה שנתיים ואחריו מונה דייויד פליט. הוא בנה קבוצה מעולה עם גלן הודל, כריס וודל, אוסי ארדילס ואחרים, איתם הגיע לגמר הגביע (הפסד סנסציוני 3–2 לקובנטרי). בתחילת העונה הבאה נאלץ פליט, שהיה מרבים על שובו לטוטנהאם, להתפטר בגלל פרשיות אישיות שלא קשורות לכדורגל.

טרי ונבלס, היום מנהל נבחרת אנגליה, מונה במקומו. ונבלס הביא שחקנים כגארי לינקר ופול גאסקוין, אבל בעיות הניהול החריפו. ונבלס וסקולאר לא ממש הבינו אחד את השני ובסופו של דבר, ב־1991, קנו ונבלס והמיליונר אלן שוגר את הקבוצה שעמדה על סף פירוק בגלל חובות של 18 מיליון לירות שטרלינג בתקופתו של סקולאר.

טוטנהאם זכתה ב־1991 בגביע האנגלי תחת ונבלס, שיחד עם שוגר הציל אותה. אבל היחסים בין השניים היו בלתי אפשריים. במאי 1993 פיטר שוגר את ונבלס, שהיה למעשה שותפו. בית המשפט ביטל את הפיטורין, אך בסופו של עירעור ארוך שבמהלכו התנהגו השניים בכל צורה אפשרית, איבד ונבלס את חלקו בקבוצה ואת משרתו כמנהל ביוני 1993.

שוגר וונבלס ממשיכים עד היום להחליף האשמות, כולל בביוגרפיות שונות ובכל אמצעי התקשורת. "שיתוף הפעולה" ביניהם הניב אי־סדרים כספיים שעלו לטוטנהאם בקנס של 1.5 מיליון לירות שטרלינג, השעייה לעונה מהגביע האנגלי והורדה של שש נקודות ליגה.

ביוני 1993 מונה כמנהל אוסי ארדילס, שפוטר בשבוע שעבר. בקיץ האחרון הוא הוציא כ־15 מיליון דולר על קניית שחקנים כיורגן קלינסמן, איליה דימיטרסקו וג'יג'ה פופסקו. פתיחת הליגה נראתה מבטיחה, אבל אז באה נפילה – הפסדים מבישים והדחה מגביע הליגה.

נכון לעכשיו מחליף את ארדילס סטיב פרימן, שחקן עבר מצויין שמחזיק בשיא ההופעות של הקבוצה (יותר מ־800 משחקים, בין 1969 ל־1896). אבל נראה כי בזמן הקרוב יסגור שוגר עם אחד מהמועמדים הרבים לתפקיד. בכל מקרה הגיע הזמן שבווייט הארט ליין יתרכזו בכדורגל, לא רק המאמנים והמנהל, אלא גם הבעלים.

ארדילס / תעודת זהות

● 3.8.1952: אוסוואלדו ארדילס נולד בקורדובה, ארגנטינה.
● 1978: מתחיל בקריירת כדורגלן בקבוצת הוראקאן.
● 1974: מוזמן לנבחרת ארגנטינה.
יוני 1978: זוכה עם ארגנטינה בגביע העולם, בארגנטינה.
● אוגוסט 1978: מועבר עם חברו לנבחרת ריקארדו וילה לטוטנהאם תמורת 750 אלף לי"ש.
● מאי 1981: זוכה עם טוטנהאם בגביע האנגלי.
● אפריל 1982: חוזר לארגנטינה, בגלל מלחמת פוקלנד והמתח בין ארגנטינה לבין בריטניה. מחמיץ את הזכייה של טוטנהאם בגביע האנגלי.
● אוגוסט 1982: מושאל לפאריס סן ז'רמן לשנה.
● ינואר 1983: חוזר לטוטנהאם.
● מאי 1984: זוכה עם טוטנהאם בגביע אופ"א אחרי ניצחון בבעיטות 11 נגד אנדרלכט.
● מארס 1988: מושאל לבלקבורן רוברס, מופיע בחמישה משחקים. בסוף העונה משוחרר ללא תמורה על ידי טוטנהאם.
● אוגוסט 1988: מצטרף לק.פ.ר.
● ינואר 1989: שובר את רגלו הימנית במשחק גביע הליגה ומסיים את הקריירה כשחקן.
● יולי 1989: מונה למנהל סווינדון.
● מאי 1990: מעלה את סווינדון לליגה הראשונה אחרי משחקי הפליי אוף, אך ההתאחדות מענישה את הקבוצה בהורדה לליגה השלישית, בגלל אי סדרים כספיים. אחרי עירעור הקבוצה נותרת בליגה השנייה.
● מארס 1991: מתמנה למנהל ניוקאסל.
● פברואר 1992: מפוטר מניוקאסל.
● מאי 1992: מתמנה לנהל וסט ברומיץ' אלביון.
● יוני 1993: מתמנה למנהל טוטנהאם.
● יוני 1994: טוטנהאם סופגת עונש של הורדת 12 נקודות (הומתק לשש נקודות) והשעייה מהגביע.
● אוגוסט 1994: ארדילס מחתים את יורגן קלינסמן, איליה דימיטרסקו וג'יג'ה פופסקו, טוטנהאם פותחת את העונה עם שלושה נצחונות בארבעה משחקים.
● אוקטובר 1994: אחרי סידרת כשלונות בליגה, טוטנהאם מודחת מגביע הליגה בידי נוטס קאונטי מהליגה השנייה.
● 1.11.1994: ארדילס מפוטר.

עוזי דן

עקב הגידול בהפניית תלמידים לחינוך המיוחד, רובינשטיין תומך בשינוי החוק

מאת אור קשתי
סופר "הארץ" לענייני חינוך

מנתוני משרד החינוך מתברר שבמחוז תל־אביב הופנה מספר התלמידים הגבוה ביותר לוועדות ההשמה, המחליטות על שיבוצו של תלמיד במסגרות החינוך המיוחד. לקראת שנת הלימודים הנוכחית הופנו 2,232 תלמידים לוועדות ההשמה.

עוד מתברר כי מחוז תל־אביב מוביל, בהשוואה לשאר מחוזות משרד החינוך, במספר התלמידים, שוועדות ההשמה החליטו לגביהם כי ילמדו לבסוף במסגרות החינוך המיוחד. 62% מהתלמידים אשר הופנו לוועדות ההשמה במחוז זה – שובצו בחינוך המיוחד. לשם השוואה, שיעור שיבוץ התלמידים בחינוך המיוחד במחוזות האחרים נע בין 46% ל־57%. כמו כן מתברר שבהשוואה לשנה שעברה, גדל שיעור השיבוץ בחינוך המיוחד במחוז תל־אביב ב־24%.

שר החינוך אמנון רובינשטיין אמר אתמול כי הנחה את אנשי משרדו לבחון את האפשרות לשנות את חוק החינוך המיוחד, באופן שיאפשר התערבות רבה יותר בהחלטות ועדות ההשמה. הנהלת משרד החינוך קיימה אתמול דיון ראשוני בנושא, ודיון נוסף ייערך בשבוע הבא. האפשרות לשנות את חוק החינוך המיוחד נבחנה על רקע הגידול במספר התלמידים אשר הופנו לוועדות ההשמה ושובצו במסגרות החינוך המיוחד, בניגוד למדיניות, עליה הכריז השר.

אתמול אמר שר החינוך כי "יש לנו אכן בעיה עם ועדות ההשמה. נתתי לאנשי המשרד הנחיה רעיונית בדבר צמצום ההפניה לחינוך המיוחד, אבל מצד שני, החוק נתן עצמאות מוחלטת לוועדות ההשמה. לצערי הרב, הוועדות הגדילו את מספר התלמידים המופנים לחינוך המיוחד". לדבריו, "עיקרו של השינוי בחוק, שנבחן כעת, יהיה הגדלת המעורבות של משרד החינוך בוועדות ההשמה. מעורבות יתר זו עשויה לבוא לידי ביטוי במתן זכות ערעור למשרד על החלטות ועדות ההשמה, זכות שאינה נתונה כיום. אפשרות אחרת היא לחייב את בית הספר לקבל אישור מוקדם מהמפקח או ממנהל המחוז לפנייה לוועדת ההשמה".

השר רובינשטיין הוסיף כי "ועדות ההשמה הן גוף סטאטוטורי, עצמאי, ואיני זכאי לתת להם הוראות. אחת התוצאות לכך היא גידול בלתי פרופורציונאלי ומדאיג בהשמת תלמידים לכיתות חינוך מיוחד. עם השינוי במדיניות, היה לנו רושם שיש ירידה בהשמה לחינוך מיוחד, וכעת נוכחנו לדעת שלמרות המדיניות המוצהרת, לא היתה ירידה בשיעור ההפניה, אלא אפילו עלייה".

למרות הנתונים, שבכירי משרד החינוך הגדירו כמאכזבים, אמר שר החינוך כי "הדבר רק מחזק את דעתי שצריך להמשיך בתוכניות שילוב התלמידים החריגים במסגרות הלימוד הרגילות. תוכניות השילוב כבר פועלות בחלק מהיישובים. בגבעתיים, למשל, ישנו שילוב יוצא דופן, עם הצלחות גדולות מאוד, בין תלמידים מהחינוך המיוחד לבין תלמידים 'רגילים'".

כפי שפורסם אתמול ב"הארץ", מספר ההפניות לוועדות ההשמה גדל לקראת שנת הלימודים הנוכחית בכ־5%, והוא עומד על 5,127 תלמידים. כמו כן חל גידול במספר התלמידים, אשר הוחלט לבסוף לשבצם במסגרות החינוך המיוחד. מספרם של תלמידים אלה גדל ב־12%, והוא מסתכם בכ־2,894 תלמידים.

מהמסמך הפנימי עולה עוד כי ועדות ההשמה החזירו, לקראת שנת הלימודים הנוכחית, פחות תלמידים למסגרות החינוך הרגילות, בהשוואה לשנה שקדמה. מספרם של תלמידים אלה קטן בכ־25%, מ־636 תלמידים ל־479. גם מספר התלמידים, שוועדות ההשמה החליטו על שיבוצם בכיתות רגילות, תוך המלצה על מתן כמה שעות תגבור, קטן בכ־6%. עם זאת, מספר התלמידים, אשר הוחלט כי ילמדו בכיתות שילוב או בגנים משולבים, גדל לעומת השנה הקודמת, והוא עומד על 1,256 תלמידים.

הילדה הירדנית תאושפז היום ב"הדסה" להשתלת מוח עצם

מאת עינה ארידור
סופרת "הארץ" לענייני בריאות

הילדה הירדנית, הבה רושדה, תבוא היום לבית החולים "הדסה" עין־כרם לצורך ביצוע השתלת מוח עצם העשויה להציל את חייה. הילדה תגיע בליווי בני משפחתה בשעות הבוקר דרך גשר אלנבי.

הגעתה להדסה התאפשרה לאחר שדגימות הדם של הילדה ושל בני משפחתה, שהועברו בשבוע שעבר לבית חולים בירושלים, גילו כי אחיה בן ה־10 חודשים הוא תורם מתאים וכי יש התאמה מלאה ביניהם בסיווג רקמות. מנהל היחידה להשתלת מוח עצם, פרופ' שמעון סלביו, הודיע על תוצאות הבדיקה למשפחה בעמאן והורה לה להגיע בדחיפות לבית החולים לצורך ביצוע ההשתלה.

סנה דורש מעובדי קופ"ח תוכנית התייעלות בהיקף של 240 מיליון ש' לשנתיים הבאות

מאת עינה ארידור
סופרת "הארץ" לענייני בריאות

ארגוני העובדים בקופת חולים הכללית נדרשו להגיש לשר הבריאות אפרים סנה הצעה כוללת לתרומתם להבראת הקופה בשנתיים הבאות. הדרישה הוצגה לאחר שהעובדים דחו את הדרישות מהם הכלולות בתוכנית ההבראה שגובשה בממשלה.

השר סנה נפגש עם נציגי העובדים בלשכתו בתל־אביב. בפגישה נכחו גם יו"ר ההסתדרות חיים רמון וגזבר ההסתדרות ח"כ חיים אורון.

בפגישה ניסה סנה להבהיר שוב לעובדים את חומרת מצבה של הקופה. השר הדגיש כי תרומתם של העובדים להתייעלות צריכה להיות בהיקף של 120 מיליון שקלים בשנתיים הבאות. מדבריו השתמע כי גם אין מנוס מפיטורי עובדים ומהוספת שעות עבודה במרפאות הקהילה.

השר לא קבע זמן להגשת התוכנית של העובדים. "אני בטוח שהעובדים מבינים כי הזמן שעומד לרשותם קצר ביותר", אמר. הוא הבטיח להעביר את הצעת העובדים לדיון בממשלה ובוועדת הכספים.

שר האוצר, אברהם שוחט, כינה את התרומה הנדרשת מהעובדים במסגרת תוכנית ההבראה "מזערית", ואמר כי הם אינם יכולים להתעלם ממצבה הכספי הקשה של הקופה. הוא קרא להם לגלות אחריות – "ההחלטה על עתיד הקופה מצויה בידי העובדים", אמר.

ממלא מקום יו"ר ארגון העובדים משה זלינגר מחה על כך שמסדרים את תשלום משכורות אוקטובר לעובדים עם ניהול המשא ומתן על תוכנית ההבראה. לדבריו, המשכורות קודמות לכל משא ומתן.

היום מתכנסים נציגי העובדים לדון בסדרי השבתת מתקני הקופה, אם עד יום חמישי לא יקבלו את משכורות אוקטובר.

מומחי לוחמה בטרור יופיעו בכנס בנושא מניעת פיגועים באתרים יהודיים הנפתח במקסיקו

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו יורק

כנס יהודי עולמי ראשון מסוגו שיוקדש לדיונים על הטרור נגד יעדים יהודיים בעולם נפתח הבוקר במקסיקו־סיטי בהשתתפותם של כ־200 מנהיגים ועסקנים יהודים, נציגי קהילות יהודיות מכ־30 מדינות. בין המשתתפים נציגי כל הקהילות היהודיות במדינות דרום אמריקה.

מומחים ללוחמה בטרור מארה"ב וממדינות אירופיות יופיעו בסדרה של תדרוכים מיוחדים לנציגי הקהילות היהודיות וידווחו בפניהם על יישום אמצעי ביטחון נגד פיגועים, ועל נקיטת צעדי זהירות והתראה מוקדמים למניעת פעולות טרור נגד יעדים יהודיים.

הכנס אורגן על־ידי הקונגרס היהודי העולמי כדי לתת עדיפות עליונה לנושא הטרור והלוחמה בסדר יומן של קהילות יהודיות בעולם.

בנוסף לכך, מבקשים ראשי הקונגרס היהודי העולמי להגביר את הלחצים על השלטונות בארגנטינה ולהזהיר בהם להקדיש מאמצים מיוחדים לחשיפת וללכידת מבצעי הפיגוע הקטלני בבניין הקהילה היהודית בבואנוס איירס, שגרם למותם של קרוב למאה יהודים. חקירת הפיגוע לא העלתה עד עתה תוצאות מעשיות.

את ממשלת ישראל מייצג בכנס סגן שר החוץ, יוסי ביילין.

מישראל הגיע לכנס גם יושב ראש הסוכנות היהודית יהואל לקט. בין המומחים ללוחמה בטרור שיופיעו היום בפגישה סגורה עם נציגי הקהילות היהודיות יהיה פיליפ וילקוקס, בכיר במחלקת המדינה הממונה על תיאום פעולות נגד הטרור הבינלאומי.

לדברי מנכ"ל הקונגרס היהודי, אילן שטיינברג, הבכיר האמריקאי מתכוון להאשים את ממשלת ארגנטינה בכך שלאחר הפיגוע בבואנוס איירס היא השתמטה מבקשת סיוע אמריקאי בחקירת הפיגוע וחשיפת זהות מבצעיו. וילקוקס טוען כי ארצות הברית מוכנה תמיד לסייע לממשלות זרות בחקירת פיגועי טרור אך לעתים קרובות נמנעות מדינות משימוש בסיוע האמריקאי בנימוק שיש בכך התערבות בריבונותן. את סירובם של השלטונות בארגנטינה לשתף פעולה עם ארצות הברית בחקירת הפיגוע בבואנוס איירס הגדיר הבכיר כ"נטייה להפגין מאצ'ואיזם".

דבריו אלה של וילקוקס סותרים את ההצהרות שנשיא ארגנטינה השמיע זה לא כבר בפגישות עם מנהיגים וראשי ארגונים יהודיים בניו יורק, שבהן הדגיש כי ממשלתו לא תתחשב בנימוקים של פגיעה בריבונותה במאמצים ללכידת מבצעי הפיגוע בבניין הקהילה היהודית בבואנוס איירס.

בראיון לשבועון היהודי בשפה האנגלית "פורוורד" תוקף המזכיר הכללי של הקונגרס היהודי העולמי ד"ר ישראל זינגר את ההנהגה היהודית בארצות הברית על מה שכינה "הזנחת נושא הטרור נגד יהודים". לדבריו, פעולת הטרור נגד הקהילה היהודית בארגנטינה לא עוררה פעילות מצד ראשי ארגונים יהודיים.

זינגר אמר לעיתון, "אני רוגז יותר על מנהיגים יהודים בגין אדישותם כלפי מה שאירע בבואנוס איירס מאשר על גורמים לא־יהודים". לדבריו, "ראשי ארגוני גג יהודיים בארצות הברית נוהגים כמוכי לב ונלחמים כאשר הם מסתפקים בהסבריה של ממשלת ארגנטינה, ומקבלים את טיעוניה כי עשתה הכל במאמציה לחשיפת מבצעי הפיגוע בבניין הקהילה בבואנוס איירס". זינגר תובע ממנהיגים יהודים לא להרפות מלחץ על ארגנטינה עד אשר יימצאו האחראים לפיגוע ויבואו על עונשם.

מנכ"ל הליגה למניעת השמצה, אברהם פוקסמן, דחה את האשמותיו של זינגר ואמר כי "העובדה שעד עתה לא נלכדו האחראים לפיגוע בבואנוס איירס אינה צריכה לשמש מודד למידת פעילותם של הארגונים היהודיים בנושא זה".

בידיעה מבואנוס איירס שפורסמה בגיליונו האחרון של השבועון "פורוורד" דווח על פגישה שהתקיימה לאחרונה, שבה הסכים נשיא ארגנטינה קארלוס מנם להקים ועדה מיוחדת לחקירת הפיגוע בבניין הקהילה, וקרן שתקבע פרס כספי למי שימסור מידע שיסייע לחשיפת זהותם של האחראים לפיגוע.

בידיעה מצוטטים גורמים יהודיים בארגנטינה שהביעו דעתם כי כישלונם של השלטונות בגילוי מבצעי הפיגוע עלול לעודד גורמים קיצוניים לפיגוע נוסף נגד יהודים במדינה. שר החוץ של ארגנטינה, גוידו דהטילה, גילה זה לא כבר למנהיגים יהודים בניו יורק כי החוקר הראשי שנתמנה לחקירת הפיגוע בבואנוס איירס עומד לפרסם בקרוב את תוצאות החקירה שלדבריו אין בתוכנן מידע חדש.

דני כרמון משגרירות ישראל בבואנוס איירס אמר לעיתון כי הכישלון בחשיפת האחראים לפיגוע מדאיג ביותר כיון שגורמים מסוימים עשויים להסיק ממנו כי אם זה כל כך פשוט לבצע פעולת טרור בארגנטינה, "מדוע לא לנסות שוב?"

תושבי נצרת הפגינו נגד מתן מגורים למשתפי פעולה בעירם

מאת גבי זהר
סופר "הארץ" בחיפה

תושבי נצרת קיימו שלשום שתי הפגנות מחאה נגד מתן מגורים למשתפי פעולה מהשטחים, ביישובים ערביים בתחומי הקו הירוק. ראש עיריית נצרת, ראמז ג'רייסי, אמר כי העירייה תנקוט בכל הדרכים למנוע מגורי משתפי פעולה מהשטחים בשכונות מגורים בעירו ובכפרים ערביים.

ראש עיריית נצרת אף איים כי אם יאלצו את ראשי הרשויות הערביות לאפשר למשתפי הפעולה להתגורר בשכונות ובערים הערביות עלולים מנהיגי הערבים בישראל להכריז על שביתה.

ג'רייסי גילה כי עיריית נצרת מתכוונת להקים "מיליציות" של מתנדבים שיפעלו למנוע ממשתפי הפעולה להתגורר בתחומי הכפרים הערביים ואף "לשים קץ להתנהגות המחפירה של משתפי הפעולה".

הדברים הללו נאמרו בעקבות יוזמה, שעליה פורסם לראשונה ב"הארץ", לפני שבועיים, של מועצת עיריית שפרעם, שהחליטה פה אחד למנוע ממשתפי פעולה להתגורר בעיר. גם סיעת חד"ש דנה בסוף השבוע בסוגיית משתפי הפעולה ובכוונה לצאת בשורה של צעדי מחאה נגד הכוונה לשכנם בין ערבים בישראל.

ח"כ מהאמיד: נפרוש מהממשלה

ראש סיעת חד"ש, ח"כ האשם מהאמיד, אמר בסוף השבוע, כי סיעתו לא תהסס לפרוש מתמיכתה בגוש החוסם בממשלה ואף להביא להפלת הממשלה אם לא ייעצר תהליך העברת משתפי הפעולה ליישובים הערביים. מהאמיד דרש להוציא את משתפי הפעולה מתחומי הכפרים הערביים. לשכת חד"ש בחיפה קראה לממשלה להוציא את משתפי הפעולה, שבהם רואים ערביי ישראל בוגדים בעמם, ואמרה בהודעה כי מדיניות יישוב משתפי פעולה ביישובים הערביים היא בחזקת התגרות ופגיעה בערכי האוכלוסייה הערבית בישראל.

תומס קלסטיל יגיע ביום א' לביקור ראשון של נשיא אוסטרי בישראל

בשיחותיו בארץ יידון גם הישגה של מפלגת החירות הימנית־קיצונית בבחירות באוסטריה

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

נשיא אוסטריה, תומס קלסטיל, יבוא ביום ראשון הבא לביקור בארץ; זה יהיה ביקור ראשון של נשיא אוסטרי בישראל. יתלוו אליו שר החוץ האוסטרי, אלויס מוק, ומשלחת כלכלית של כ־25 מראשי החברות הגדולות באוסטריה.

קלסטיל, שנבחר לתפקידו ב־1992, הבטיח לבקר בישראל בשנת כהונתו הראשונה כדי להפגין את השיפור ביחסים בין שתי המדינות לאחר סיום כהונתו של קודמו, קורט ואלדהיים, אך הביקור התעכב מסיבות שונות.

מתעניין בבעיות המים

קלסטיל ייפגש עם נשיא המדינה עזר וייצמן, עם ראש הממשלה יצחק רבין ועם שר החוץ שמעון פרס. הוא יסייר בשדה בוקר ויבקר שם במכון לחקר המדבר, כדי לשמוע על המלחמה במדבור ועל בעיות המים באזור – שני תחומים שבהם פעילה אוסטריה בשיתוף הרב־צדדי.

אחד הנושאים העיקריים שיעלו בשיחותיו של קלסטיל בישראל יהיה תוצאות הבחירות האחרונות באוסטריה, שבהן נרשם הישג למפלגת החירות הימנית־קיצונית: היא זכתה ב־22.5% מהקולות והפכה למפלגה הקיצונית הגדולה באירופה.

נשיא אוסטריה, בן 61, ביקר בעבר בישראל בתפקידו הקודם – מנכ"ל משרד החוץ האוסטרי, שבו עבד תחת שר החוץ הנוכחי. לקלסטיל יש ניסיון רב במדיניות חוץ, והוא מגלה מעורבות בתחום זה, להיות שתפקידו כנשיא ייצוגי בעיקרו.

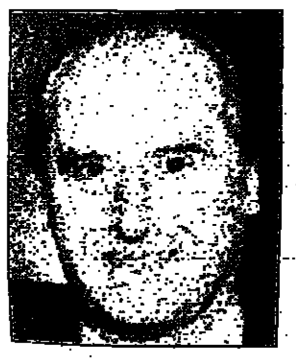

קלסטיל. מעורב במדיניות חוץ

ועדה משנה לתכנון ולבניה
עיריית באר־שבע

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 ניתנת בזאת כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה באר־שבע בקשה לשימוש חורג מקווי בנין בתכנית מפורטת לגבי מגרש קליטה ע"ש "אלטשולר". מהות הבקשה: חריגה מקווי בנין המותרים לפי התכנית הנ"ל בחלקה 167 בגוש 38006 בכתובת: יצחק שדה 11 בבאר שבע. כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המוצעת אלה ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית בימים ובשעות בהם המשרד פתוח לקהל. כל הרואה שלו נפגע או עלול להיפגע מענין החריגה רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתון.

יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה עיריית באר שבע

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה

הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה. למתן הקלה: בקו בנין: תוספת מגורים בקו בנין 2.70 מ' בחזית הצפונית במקום 3.00 מ' במגורים שעל חלקה: 78 בגוש 18146 רחוב הרמון 43. עיר נבאה את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית בעיריית נהריה. לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

דוד קדוש
יו"ר הועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה נהריה

חייג
02-254245-8
03-5121333/44
04-623166/7
הארץ

בצער רב וביגון קודר
אנו מודיעים על פטירת
אבינו וסבינו היקר

ירמיהו הלר

הלוויה תצא היום, יום שני,
ד' בכסלו תשנ"ה 7.11.94 בשעה 10.00 בבוקר
מבית הלוויות סנהדריה
לבית העלמין בהר הזיתים

האבלים:
אחיו וגיסו
בתו וחתנה: שולמית ואברהם שנידובסקי
בנו וכלתו: יוסף ושולמית הלר
נכדיו, ניניו וכל בני המשפחה

השבעה ברחוב בית וגן 36 ירושלים

במלאת שלושים לפטירתה של
יקירתנו

רחל גוראון ז"ל

נעלה לקברה לגילוי מצבה ביום חמישי
10.11.94 בשעה 15:30
נפגשים בשער בית העלמין גבעת שאול, ירושלים

המשפחה

מועצת מנהלי בתי־הספר
לעבודה סוציאלית בישראל
אבלה על מותה ללא עת של

ד"ר רוזלי בקלינסקי ז"ל

ומשתתפת בצער המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
האב והסב

יהושע מלמוד

הלוויה תתקיים מחר יום שלישי ה' בכסלו
תשנ"ה 8.11.94 בשעה 1:00 בצהריים בבית העלמין
שדה יהושע – חיפה שער מס' 3

האבלים:
רות ועמי ברזילי — גבע, עמית ודני
מירי ואלכס רובסון — הנינות: שני
גיא ושרונה — ושהר

השבעה בבית משפחת ברזילי רח' התשבי 23, חיפה

עיריית תל־אביב - יפו
משתתפת בצערו של
ח"כ אברהם הירשזון יו"ר פורום
ח"כים תל־אביבים למען
תל־אביב־יפו
במות רעייתו

דינה הירשזון ז"ל

רוני מילוא
ראש העיר
וחברי מועצת העירייה

לפריס גולדמן (בולק)

איתך באבלך הכבד
על מות

אימך

משה ושושנה נתיב
ומשפחתם

לח"כ אברהם הירשזון, עפר
והמשפחה

אתכם באבלכם הכבד על מות

דינה ז"ל

יעקב כץ וב"ב
אילנה דריהר וב"ב
שי טאובר וב"ב

לד"ר חנה הרצוג ובני משפחתה
משתתפים באבלכם הכבד על מות

האם ז"ל

חברי החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה
הפקולטה למדעי החברה
אוניברסיטת תל־אביב

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

ליורם אלפרין

חברי התזמורת והנהלתה
משתתפים בצערך במות עליך אביך

זיגפריד ז"ל

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

ששון גורג'י רג'ואן ז"ל

נתייחד עם זכרו ביום שלישי ה' בכסלו תשנ"ה 8.11.94
תפילה בביתו ככר מלכי ישראל 5, תל־אביב בשעה 15:45

ביום רביעי, ו' בכסלו תשנ"ה, 9.11.94
גילוי מצבה בשעה 15:00 בבית העלמין קרית שאול

לכל מנחמינו תודה

המשפחה

לד"ר ירון דגן
הננו משתתפים בצערך במות

אביך ז"ל

החוג לפסיכולוגיה
הפקולטה למדעי החברה
אוניברסיטת תל־אביב

האוניברסיטה העברית בירושלים
ארגון הגימלאים
ביה"ס לרפואה של האוניברסיטה העברית ו"הדסה"
אבלים על פטירתו של

שלום גן־אל ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה
יושבים שבעה ברח' הארזים 7, ירושלים

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי, אבינו וסבנו היקר

רפאל כהן

הלויה התקיימה ביום א' 6/11/94 ג' בכסלו תשנ"ה.

מתאבלים:
רעייתו: מלכה כהן
בנו וכלתו: דן ובתיה כהן
בתו: גליה וולפסון
בתו וחתנה: דינה ומשה גרטלר
הנכדים והנינים

האוניברסיטה העברית בירושלים
ארגון הגימלאים
מחלקת המשק
אבלים על פטירתו של

מנחם סולטן ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה
יושבים שבעה ברח' אלעזר מודעי 5, ירושלים

קבלת מודעות אבל
03-5661111 24 שעות ביממה
177-022-1516 ובחיוג חינם

מודפון
קבלת מודעות אבל 24 שעות ביממה
03—38 38 38

קבלת מודעות
177-022-3000
חיוג חינם
עד חצות

הארץ
קבלת מודעות אבל
סניף ת"א טל 03-5121212 פקס 03-6815859 עד חצות
סניף חיפה טל' 04-623166 פקס 04-670715 עד 16:00
סניף ירושלים טל 02-254245 פקס 02-254249 עד 22:00

קבלת מודעות אבל
-03-
5755555

רחוב
24 שעות קבלת מודעות דחופות
דיזנגוף 118 (מול כסית)
03-5239952 03-5246363
לבעלי כרטיסי אשראי ב־3 תשלומים

פרסום רם מודעות אבל עד חצות
03-5605731 03-5605591 ובערב 03-5032969

מזג האוויר הסוער גרם לחסימת צירי תנועה ברחבי הארץ

כבישים רבים הוצפו, וצוותי הצלה חילצו נהגים ממכוניות שנתקעו. באזור תל אביב הוצפו דירות מגורים וגני ילדים, ובאזור הדרום נעקרו ממקומם קטעי כביש רבים

מאת אבירמה גולן, אמנון יוסף, דניאל אביב, גבי זוהר ועתיים

מזג האוויר גרם להצפתם וסגירתם של צירי תנועה בכל רחבי הארץ. מכוניות רבות נלכדו בכבישים המוצפים, ונהגיהם פונו על ידי שירותי ההצלה. בכמה אזורים בארץ הוצפו גם בתי מגורים כתוצאה מהגשמים העזים. נגרם נזק לרכוש, אולם לא היו נפגעים.

● תל אביב. כחצי שעה לאחר שהחל הגשם לרדת, כבר הוצפו כמה כבישים בצפון תל אביב: קטע מדרך נמיר בכניסה הצפונית, קטע מרחוב פנחס רוזן ליד בית הרופאה "ביתן", קטע מרחוב בני אפרים כשצולבת עם רחוב רפידים, וקטע גדול משדרות רוקח מתחת לנתיבי איילון.

עיריית תל אביב הוציאה לפעולה שלושה טרקטורים, לפעולת ניקוי ופינוי. אנשי אגף חזות העיר בראשות מנכ"ל העירייה, מאיר דורון, הגיעו לשדרות רוקח ב-8.30 בבוקר. לאחר פינוי הבוץ שנערם על הכביש וחסם אותו בלילה, נפתחה הדרך לתנועה. בשעה 10 החלו לרדת ברד, שהפיל ענפים גדולים ועלווה שחסמו רחובות קטנים בצפון העיר. עד השעה הצהריים נמשכו עבודות הניקוי ברחובות אלה.

דירות מוצפות

אתמול הבהירו בעירייה כי נחל האיילון עצמו לא היה מוצף כלל, וכי עיקר הבעיה היתה פסולת בניין ואשפה בלתי מתכלה שמצטברת במערכת הניקוז. "ההצפה נבעה מכתימה במערכת הניקוז", אמר דורון, "מדובר במקומות נמוכים, שהכמות והפתאומיות התוקף של הגשם הציפה אותם במהירות".

בשעות הבוקר הגיעו למוקד העירוני כ-150 קריאות של אזרחים שהתלוננו בעיקר על רחובות מוצפים ועל דירות מוצפות. גם השנה הוצפו דירות בשכונת הדר יוסף שבצפון תל אביב. מים חדרו לכ-21 דירות, רובן ברחוב קהילת לודג'. בשעה 11 בבוקר הגיע לשכונה סיור של העירייה. עובדי העירייה שאבו את המים, וניקו את הדירות המוצפות.

● ברמת גן. המשטרה חסמה אתמול לתנועה את רחוב ז'בוטינסקי ברמת-גן, מתחת לגשרי הנתיבים ההולכים, שהוצפו כתוצאה מהגשמים. כמו כן נחסם רחוב ז'בוטינסקי ברמת-גן, בצומת גהה.

בחולון הוצף כיכר סוקולוב ורחוב רב הן. בגבעתיים פינו כבאים ילדים מארבעה גני ילדים בעיר, שהוצפו במי גשמים. לא היו נפגעים.

הפארק נמחק

● אזור הנגב. השיטפונות בנגב המשיכו אתמול לגרום לנזקים עצומים ולשיבושים בחיי התושבים. אזור רמת נגב, מדרום לבאר שבע, נפגע באופן קשה במיוחד. פארק גולדה, הסמוך לקיבוץ רביבים שבנגב הדרומי, נמחק כליל מעל פני האדמה. על פי עדויות הגיעו פני המים בנחל רביבים לגובה של 6.5 מטר, והדמו באפיק שרוחבו כק"מ אחד. בהקמת פארק גולדה השקיעו מיליוני שקלים, וחברי המועצה האזורית אמרו כי "עבודה של 20 שנה ירדה לטמיון".

הגשמים והשיטפון בנחל רביבים גרמו גם לניתוק קיבוץ רתמים שברמת נגב. הקיבוץ מנותק מאז שלשום בערב, לאחר שקטע באורך כ-40 מטרים בכביש המוביל אליו, נסחף על ידי מי השיטפונות. עובדי המועצה האזורית העבירו במשך היום אספקה לחברי הקיבוץ. גם הדרך לקיבוץ משאבי שדה נחסמה, לאחר שקטע בכביש מצומת טללים לכיוון הקיבוץ נסחף על ידי מי השיטפונות. ביישובים רבים באזור נותקו קווי החשמל והטלפון.

ראש מועצת רמת נגב, שמואל ריפמן, שיגר אתמול מברקים לראש הממשלה ולשר הבינוי והשיכון, ודרש סיוע מיידי כדי להחזיר את החיים למסלולם.

● באר שבע. כבישי הנגב והערבה נסגרו אתמול בבוקר לסירוגין על ידי המשטרה, בשל הצפתם במי שיטפונות. כתוצאה נוצרו פקקי תנועה ארוכים בכבישים המובילים של באר שבע, המשמשים למעבר כלי רכב דרומה. בתוך כשעתיים נחסמו כמעט כל כבישי באר שבע בפקקי תנועה ארוכים. גם בכבישים רבים בשכונות העיר, שנהגים ניסו לעקוף דרכם את פקקי התנועה – נחסמו.

הרמזורים בעיר התקלקלו, ושוטרים כיוונו את התנועה, שנחסמה בפקקים שאורכם הגיע ל-3 ק"מ. המשטרה קראה לציבור להימנע ככל האפשר מנסיעה בתוך העיר, ואף הקימה מחסום בצומת להבים, מצפון לבאר-שבע, ומנעה מנהגים שביקשו לנסוע לדרום הארץ לעבור דרך העיר.

אתמול אחר הצהרים נפתח זמנית הכביש בין שכונת נווה נוי לעיר העתיקה בבאר-שבע, שהיה סגור במשך יממה, לאחר שכשבת עלה על גדותיו נחל באר שבע וגרם לחסימתו של הכביש. בשעה 5.00 בערב שב ונסגר הכביש לתנועה, מחשש להידרדרות מחודשת של הנחל. התנועה לשתי שכונות אלה מתאפשרת להולכי רגל דרך גשר מיוחד להולכי רגל בלבד.

אתמול לפנות בוקר הסתיימו בשלום שני מבצעי חילוץ של נוסעים שנתקעו בשיטפונות. בנחל צאלים, ליד אופקים, חולצו חמישה חיילי מילואים שניסו לחצות הכביש למרות ההוראות, ומכוניתם התהפכה. במשך כארבע שעות נאחזו החיילים בסלעים, עד שחולצו על ידי כוחות שהגיעו למקום, והסתייעו במסוק. שני התיירים מגרמניה שנתקעו בשיטפונות באזור המכתש הקטן, חולצו בשלום על ידי יחידת החילוץ של הערבה.

● צפון הארץ. הגשמים העזים שירדו בצפון הארץ חידשו את זרימת המים בנחלי הגולן והגליל, אל הכנרת. בנהר הירדן נרשמה זרימה ערה של מים.

החקלאים בצפון בירכו על הגשמים, והפסיקו את ההשקיה בשדות. הגשמים לא גרמו לתקלות בצירי התנועה באזור.

אתמול נרשמה עלייה של סנטימטר אחד במפלס מי הכנרת. למרות שברוב חלקי הארץ ירדה כמות גשמים גדולה יותר, במרכז, מאזור הצפון, החלה הכנרת להתמלא במי הנחלים בשבועיים האחרונים, ואתמול נרשם רום של -208.04 מטרים.

באזור צפון הארץ לא נרשמו נזקים לחקלאות ולתשתית מאז יום חמישי. הגשמים שהציפו את נחל חרוד גרמו לנזקים מועטים באזור, אולם בסוף השבוע לא ירדה כמות גדולה של משקעים וגם הרוחות היו מתונות. לא נרשמו תלונות בדבר נזק לחקלאות.

● אשדוד וחבל לכיש. מזג האוויר הסוער גרם לנזקים קשים באתרי הקרוואנים באשדוד ובבת הצור, שליד קרית מלאכי. נציגי התושבים אמרו כי קירות הקרוואנים לא עמידים במים, ונזקים קשים נגרמו לעשרות קרוואנים.

"התרענו בפני הגורמים המטפלים על הנזקים הצפויים לתושבי האתר עם בוא הגשמים, אבל לא התייחסו ברצינות לתלונות שלנו", אמר אחד הנציגים.

בעקבות הנזקים פנו אתמול דיירי האתר בפנייה דחופה למשרד השיכון ולעיריית אשדוד, וביקשו לשלוח נציג שיטפל בנזקים שנגרמו ויסייע לתושבי האתר. באתר הקרוואנים באשדוד מתגוררות כ-300 משפחות.

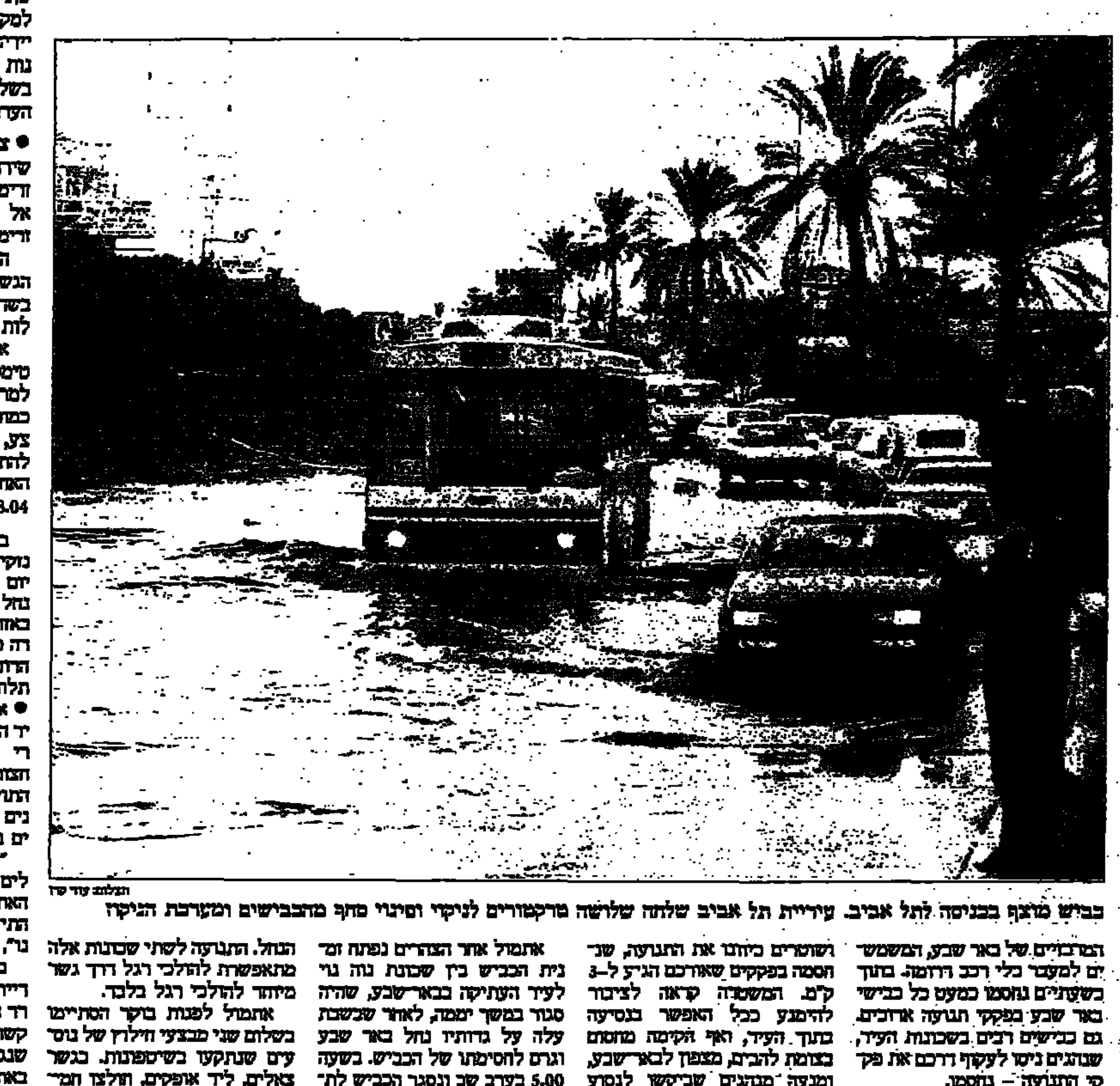

כביש מוצף בכניסה לתל אביב. עיריית תל אביב שלחה שלושה טרקטורים לניקוי ופינוי מהכבישים ומערכת הניקוז
תצלום: [illegible]

הנזקים לגידולים החקלאיים נאמדים בעשרות מיליוני שקלים

מאת עמירם כהן

878 הודעות בדבר נזקים לחקלאות נתקבלו בקרן לנזקי טבע בחקלאות מאז סוף השבוע. על פי הערכות ראשוניות, נאמדים הנזקים בעשרות מיליוני שקלים. מנכ"ל הקרן, שלומה שחורי, מסר כי מספר ההודעות הוא הגדול ביותר זה שלוש שנים, מאז החורף הקשה בשנת 92'. לדבריו, החקלאים והמבוטחים בקרן יפוצו בהתאם להערכות של שמאים, וכעת נבדקות בקרן ובמשרד החקלאות הדרכים לספל בחקלאים שאינם מבוטחים בקרן.

במשרד החקלאות נמסר כי נפגעו שטחי חקלאות רבים בנגב, בערבה, בדרום הארץ ובבקעת הירדן. הנפגעים הקשים ביותר הם יישובי אזור שער הנגב. עיקר הפגיעות הן בחממות, הפרדסים והדרקות, וכן בשטחי הירקות הפתוחים. אתמול יצא מנכ"ל משרד החקלאות, יהודה בשיא, לסיור בשטחים שנפגעו.

מנהל מחוז הנגב במשרד החקלאות, יהודה שאולסקי, מסר כי במספר מושבים בנגב ובשער הנגב נהרסו 50% מחממות הפרחים והירקות. בנוסף קרסו עשרות מחסנים, לולים ומבנים חקלאיים שונים.

במשרד החקלאות הביעו חשש כי השמדתם של שטחי ירקות רבים באזור הדרום והערבה תגרום למחסור ולעלייה נוספת במחירי הירקות בחודשים הקרובים. הגידולים שנפגעו במיוחד הם עגבניות, תפוחי אדמה, מלונים, גזר, בצל ותבלינים.

חשב מועצת הפרחים, מיכה קינג, אמר כי יצוא הפרחים לאירופה לקראת חג המולד ייפגע באופן חמור.

סגן שר החקלאות, ואליד צאדיק, תבע אתמול מראש הממשלה לפצות את הבדואים בנגב שנפגעו גם הם קשה ביותר מהסופה.

מזכיר ארגון מגדלי הדרים, ידידיה אונגר, מסר כי דיווחים קשים על נזקים לפרדסים הולכים להגיע מאזור הדרום, בעיקר מאזור שער הנגב. אך רק בימים הקרובים יוכרו הממצאים. הברד הכבד שירד אמש גרם לפגיעה נוספת בגידולי ההדרים.

מזכיר ארגון מגדלי פירות, עמי אוליאל, אמר אתמול כי להערכתו עשוי להיגרם נזק ליבוא האבוקדו והאפרסמון כתוצאה מהסופה.

38 מיליון

(עו). הממשלה אישרה אתמול תשלום פיצוי בסך 38 מיליון שקל לחקלאים, בגלל אסון הטבע בחורף 1992. מדובר בתוספת ל-280 מיליון שקל ששולמו בעבר. עוד אישרה הממשלה 46.5 מיליון שקל למימון ההסכם לפיצוי מגדלי הירקות בשל הוזלת האספקה מיה ופתיחת הגבולות למעבר של תוצרת חקלאית. העלות הכוללת של ההסכם היא 210 מיליון שקל. התשלומים יתפרסו על פני ארבע שנים, 46.5 מיליון שקל ישולמו בשנה הנוכחית.

הולך רגל נדרס למוות בב"ש. מת נהג שמכוניתו התהפכה בנתיבי איילון

20 נפצעו בתאונות שאירעו בשל מזג האוויר

מאת אמנון יוסף וסוכנות עתיים

בנימין אמונה, בן 50 מבאר שבע, נדרס אתמול למוות בעת שחצה כביש בדרכו למקום עבודתו. סמוך לשעה שבע בבוקר חצו שני הולכי רגל את שדרות טוביהו שבעיר. מכונית פגעה באמונה, והוא מת בדרך לבית החולים סורוקה בבאר שבע.

נסיבות המקרה טרם הובהרו. הנהג, בן 40, נעצר בידי חוקרי לשכת התנועה של משטרת מרחב הנגב.

מסעוד תעמי, בן 36 מלוד, מת אתמול לפנות בוקר בבית החולים איכילוב בתל-אביב מפצעיו.

בחצות ליל שבת התהפכה מכוניתו בנתיבי איילון. לימור אבוטבול, נוסעת שישבה לצדו, בת 24 ממושב עזריה, עדיין מאושפזת, ומצבה קשה.

מכוניתו של תעמי החליקה על הכביש הרטוב, בין מחלף ההלכה למחלף רוקח, סטתה ממסלול נסיעתה והתהפכה לתעלה שבצד הדרך.

רות בר-דיין, בת 63 מהרצליה, שנפגעה בשבת בצהרים בתאונת "פגע וברח" בדרך נמיר בתל-אביב, מאושפזת במצב קשה בבית החולים איכילוב. טרם אותר הנהג שפגע בה.

20 בני אדם נפצעו אתמול בתאונות דרכים ברחבי הארץ, שאירעו כתוצאה ממזג האוויר הסוער. בימטי משטרת התנועה הארצית נרשמו אתמול 12 תאונות דרכים עם נפגעים, כולם פצועים קל.

תחזית עונתית צופה כמות משקעים ממוצעת בחורף '95

מאת צפריר רינת

השירות המטאורולוגי מסר אתמול כי על פי תוצאות מודל החיזוי העונתי שלו לחורף 94'-95' – בחודשים דצמבר, ינואר ופברואר צפוי סך המשקעים להיות קרוב לממוצע הרב שנתי.

על פי ההגדרה במודל החיזוי, כמות המשקעים עשויה לנוע בין 90%–110% מהממוצע הרב שנתי לשלושת החודשים הללו. הגדרת הממוצע הרב שנתי במודל כוללת חריגה של 10% מהממוצע.

מודל החיזוי של השירות המטאורולוגי מתבסס על ניתוח סטטיסטי של כ-40 שנות גשם ב-21 תחנות מדגם המייצגות את כל אזורי הארץ, למעט אלה שמדרום לבאר שבע. כמו כן מתבסס המודל על התבנית של השירות המטאורולוגיים על הקרקע ובהם באוקטובר.

מניסיון העבר הוכח כי תשקיף מזג אוויר עונתי עשוי להתאמת בכ-65% מהמקרים.

27 נהרגו בשיטפונות באיטליה; 7 הרוגים נוספים במצרים

100,000 מצרים נותרו ללא קורת גג

וע"ד. כ-27 אנשים נהרגו ו-9 נוספים נעדרים, באסונות שנגרמו כתוצאה מפגיעת מזג האוויר הסוער בצפון איטליה.

יותר מ-1,500 כבאים עבדו במחוזות פימונטה וליגוריה, בהם גרמו גשמי זעף לגאות בנהרות ולניתוק דרכי תחבורה וקווי חשמל. פקידים במשרד הפנים אמרו כי מחוזות שלמים סביב העיר טורינו מבודדים לחלוטין, וכל הקשרים אתם נותקו.

שר הבריאות, רפאלה קוסטה, אמר במהלך ביקור בעיר המוצפת צ'בה, הנמצאת 80 ק"מ דרומית מזרחית לטורינו, כי ביקש מהממשלה לשלוח חיילים כדי לסייע לאזור. בית החולים של העיר הוצף לאחר שמימי נהר טנארו עלו על גדותיהם, ומפולת עפר קברה את מסילות הברזל בקרבת תחנת הרכבת.

כל הערים והמבצאות לגדות הנהר פו הועמדו במצב הכן. הנהר כבר עלה על גדותיו בכמה מקומות, וגרם נזק למפעל לטיהור מים המשמש את טורינו וסביבתה.

שלטונות העיר טורינו מסרו כי הוחלט לדחות משחק כדורגל מהליגה הראשונה בין טורינו ויובנטוס, שאמור היה להתקיים אתמול בערב, משום שאין די שוטרים ושירותי חירום כדי לפעול באיצטדיון העירוני.

שיטפונות במצרים

קהיר (ע"צ). שבעה בני אדם נהרגו שלשום בלילה באזורים שונים במצרים, כתוצאה מגשמים כבדים שגרמו לשיטפונות. מאז יום רביעי שעבר נהרגו 588 בני אדם כתוצאה ממזג האוויר הקשה הפוקד את מצרים, כך מסרו מקורות מסורתיים.

שלושה אנשים נהרגו כאשר השיטפונות הרסו את בתיהם באזור קליוביה, בשפך הנילוס.

ארבעה בני משפחה נהרגו באזור אסואן שבדרום מצרים, כשהתמוטט עליהם ביתם, שקרס כתוצאה מהשיטפונות.

דליקה שפרצה ביום רביעי בכפר דרונקה בדרום מצרים, כתוצאה מהתפוצצות מאגרי דלק שנפגעו מברק, גרמה למותם של 506 איש. 75 אחרים נהרגו כתוצאה משיטפונות.

בתים חדשים

100,000 תושבים נותרו ללא קורת גג, בעיקר בדרום מצרים. צבא מצרים התחיל להקים מאהלים כדי להבטיח להם מחסה. ראש ממשלת מצרים, עאטף סידקי, הבטיח כי הממשלה תתחיל ביד לבנות בתים חדשים.

אחד מיערות הכרמל מגלה סימני ניוון

מאת צפריר רינת

בישראל נרשמה בשנים האחרונות רק פגיעה אחת ביער כתוצאה מזיהום אוויר, מסר עמרי בונה, היועץ הראשי של הקרן הקיימת.

הפגיעה היתה באחד מיערות הכרמל הסמוכים לקיבוץ יגור. היער החל לגלות בשנה שעברה סימני ניוון, כנראה עקב פליטות עשן מגברות ממפעלים בסביבה. בונה הוסיף כי כ-10% מיערות ישראל נגועים ביערכיית האורן, מחלה טפילית הפוגעת רק באורן ירושלים.

בונה מסר את הנתונים בעקבות פרסום במגזין "ניו-סיינטיסט" על מצב היערות באירופה. לפי נתונים אלה הגיעה תמותת היערות במדינות מרכז ומזרח אירופה ל-50% כתוצאה מזיהום אוויר.

להתכונן לבחינות הבגרות במחיר נמוך משני שיעורים פרטיים

הספר המקיף ביותר
לקראת בחינות הבגרות במתמטיקה 5 יחידות

פיליפ ארד

ספר הפתרונות השלם

מתמטיקה 5 יחידות

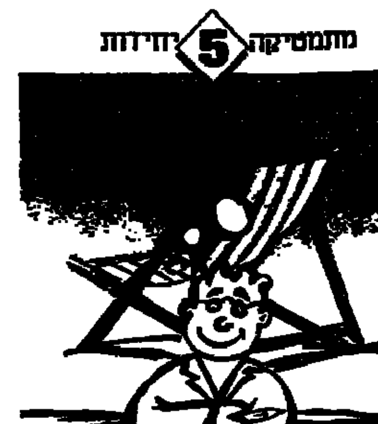

■ 500 שאלות ופתרונות מלאים
■ 22 נספחים, כולל נושא הווקטורים
■ תוכן עניינים לפי דרגת קושי
הכנה לבחינת בגרות לטכניון ולמכינות הקדם-אוניברסיטאיות

ספר הפתרונות השלם הוא הספר המקיף ביותר לנבחני בחינות הבגרות במתמטיקה ברמה של 5 יחידות. הספר כולל עשרות שאלוני בחינות בגרות לפי סדר הופעתם, ופתרונות מפורטים ומלאים, עם שרטוטים והפניות לנספחים המתאימים.

החומר, כולל נושא הווקטורים, מותאם לתכנית הלימודים החדשה של משרד החינוך והתרבות, ועשוי להיות לעזר גם ללומדים ברמה של 4 יחידות, ולאלה המבקשים להתקבל למכינות בטכניון או למכינות קדם-אוניברסיטאיות.

חלקו השני של הספר כולל 22 נספחים, המרכזים חומר חיוני ובסיסי להבנת הנושאים השונים המוסברים בספר וכן הבהרה נוספת של דרכי הפתרון המוצעות בחלק מן הפתרונות. הנספחים כוללים, בין השאר, דרכים שיטתיות לפתרון סוגי משוואות (טריגונומטריות, מעריכיות ולוגריתמיות), גישה לבעיות הנדסיות בטריגונומטריה, הוכחות כל משפטי היסוד בהנדסת המרחב, תיאורים גרפיים של פונקציות תשובות, נטסחאון ועוד. נספח מיוחד בנושא הווקטורים כולל פתרונות לשאלות שהופיעו בבחינות הבגרות בשנים האחרונות.

תוכן העניינים של הספר בנוי על פי נושאים ועל פי דרגת הקושי של החומר וכך יכולים התלמידים לעבוד לפי נושאים ולהקיף כל נושא בשלמותו.
שני כרכים, 700 עמודים, מאות שרטוטים, המחיר 76 שקל כולל מע"מ.

ש

הוצאת שוקן/ירושלים ותל-אביב

לכבוד הוצאת שוקן, ת"ד 2316 תל-אביב 61022, טל' 5610130 (אמי)

אבקש לשלוח לי ______ עותקים במחיר 76 ש"ח לעותק.
סה"כ ______ ש"ח
☐ רצ"ב המחאה
☐ כרטיס אשראי ויזה/ישראכרט מס' ______
תוקף כרטיס ______ תעודת זהות ______
שם ומשפחה ______ טלפון ______
כתובת ______ תאריך ______

הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו
THE SECOND TELEVISION AND RADIO AUTHORITY
המכון הישראלי לדמוקרטיה
THE ISRAEL DEMOCRACY INSTITUTE

כינוס:
שנה אחת - ערוץ 2

יתקיים בימים ד'-ה' – 9-10/11/94

בתכנית:

יום ד', 9/11/94 – מלון לרום, ירושלים

20:30–22:30 דיון ציבורי – ערוץ מסחרי–איכותי ותרבות פוליטית בישראל.

בהשתתפות:
פרופ' שמעון שטרית – שר הכלכלה והתכנון
מר גרג דייק – המנכ"ל היוצא של L.W.T., אנגליה
פרופ' ירון אזרחי – המכון הישראלי לדמוקרטיה
מר אלכס גלעדי – נשיא ומנכ"ל שידורי "קשת"
מר עוזי פלד – מנכ"ל "טלעד"
אלוף (מיל') יוסי פלד – יו"ר מועצת הרשות השנייה
מנחה: מר נחמן שי – מנכ"ל הרשות השנייה

יום ה', 10/11/94 – מלון לרום, ירושלים

18:30 דיון ציבורי – השלכות ערוץ 2 על תרבות הדמוקרטיה בישראל.

בהשתתפות:
עו"ד חיים י. צדוק – נשיא מועצת העיתונות
ח"כ זאב בנימין בגין
ח"כ נעמי חזן
פרופ' חנה אדוני – ראש מכון סמארט לקומוניקציה
מר דני בלוך – עורך "דבר"
מנחה: פרופ' ירון אזרחי – המכון הישראלי לדמוקרטיה

– הציבור מוזמן –
מספר המקומות מוגבל

מכרזי הארץ

קרן קימת לישראל
מכרזים

מכרז מס' 166/94

קיבוץ מרחביה – החצר הגדולה – פיתוח

קרן קימת לישראל מבקשת לקבל הצעות מקבלנים מורשים לבצוע פיתוח בקבוץ מרחביה.
משך בצוע 60 יום קלנדרים
סיור קבלנים יתקיים ביום 14/11/94 בשעה 13:00
מקום המפגש בכניסה לקיבוץ מרחביה.
תכניות ומפרטים ניתן לקבל במשרדי הקק"ל בפס הירק ת.ד. 45 קרית-חיים במשרדו של מר א. קליין מול משטרת קרית-חיים. תמורת 200 ש"ח שלא יוחזרו.
את ההצעות עם הצירופים הנדרשים (לרבות ערבות בנקאית, אישור ניהול ספרים, רשיון קבלן וכו') יש להגיש לא יאוחר מתאריך 21.11.94 למשרדי הקק"ל בפס הירק ת.ד. 45 קרית-חיים.
אין קרן קימת לישראל מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מנע אש ביערות

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק אימוץ 75/94

למר יצחק ששון
מס' הזהות והכתובת בלתי ידועים

הזמנה לדין

הנך מוזמן לביהמ"ש המחוזי בחיפה בענין בקשת אימוץ בתיק 75/94 המתייחס לבתך הקטינה.
הדיון יתקיים ביום 23.11.94 בשעה 08.15 בפני כב' השופט ת. פיום, בבית המשפט המחוזי בחיפה.
אם לא תופיע לדיון כנקוב לעיל יהיה רשאי ביהמ"ש לשמוע המשפט בהעדרך.

רות מתרו
מנהלת מחוז אישות

לשכת ההוצאה לפועל בנגב
תיק הוצל"פ 5848/94

בענין: בנק ירושלים לפתוח ומשכנתאות בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד י. וילברמן
מרחוב המשפט 28 עכו 24101
הזוכה
- נ ג ד -
1. פיסמני גרגורי, ת.ז. 310741194
2. פיסמני נטליה ת.ז. 310741301
החייבים

הודעה ואזהרה

אל החייבים הנ"ל:
1. דעו כי ביום 19.10.94 נתן כבוד ראש ההוצל"פ בעכו צו לפינוי פיזי ע"י ע"י וילברמן המכונס בנכס במכל להוציא ב"ח וכן כב' 55 ברחוב א"ד 5 בעכו הידועה כחלק מחלקה 205/55 בגוש 18004.
2. לפי סעיף 7 לחוק ההוצל"פ תשכ"ז – 1967 הנכם מוזהרים בזאת כי תוך 20 יום מיום פרסום הודעה זו עליכם לצאת מהנכס ... לחוק לרבות מכירת הדירה.
3. להוי ידוע לכם כי הדירה הנ"ל ... בסכום של 150,000 ש"ח.
4. ... בהתאם לחוק ההוצל"פ תשכ"ז – 1967 ותקנות ההוצל"פ תש"מ – 1979.

י. וילברמן
ב"כ הזוכה

בבית המשפט המחוזי בבאר שבע
תיק אימוץ 35/94
בבקשת: היועץ המשפטי לממשלה
ע"י ב"כ שבתובתו למסירת מסמכים הינה:
לשכת היועץ המשפטי, משרד העבודה והרווחה
רח' יד חרוצים 10, ירושלים
נגד
המשיב: מאיר יפרח ת.ז. 22222764
כתובת לא ידועה

בענין: הקטינים ילידי 29.8.90

הנך ידוע לך כי הוגשה לבית המשפט המחוזי בבאר – שבע בקשה לפי סעיף 13 לחוק אימוץ ילדים התשמ"א – 1981 להכריז על ילדיך ילידי 29.8.90 לבני אימוץ.
אם ברצונך להתנגד לבקשה עליך להופיע בבית המשפט המחוזי בבאר – שבע בפני כב' השופט פלפל ביום 29.11.94 בשעה 11:00 ולהשמיע עמדתך.
ניתן לקבל פרטים נוספים במזכירות מעמד אישי – אימוץ, בבית המשפט המחוזי בבאר-שבע.

אפרים זכריה
מזכיר ראשי
בית המשפט המחוזי באר-שבע

פרטים על פרסום במדור מכרזים הארץ ...

MAITRE D' עכשיו
100 מסעדות מובחרות בישראל
הזמן עכשיו את המדריך
בטלפון: 03-496645
44 ש"ח כולל מע"מ ומשלוח.
מבצע בלעדי לקוראי הארץ

מ — כ — ר — ז — י — ם

רשות שדות התעופה בישראל

מכרז ח"מ 19/94

לקבלת הרשאה למתן שירות של מכירה באמצעות אוטומטים חדישים של כריכים, משקאות קרים וחמים, דברי מתיקה ושלגונים בנמל התעופה בן־גוריון, בשדות התעופה הפנים "ארציים ובמעברי הגבול היבשתיים שמפעילה ומנהלת רשות שדות התעופה

1. על המציע להיות תאגיד הרשום כחוק בישראל, שנתקיימו בו כל אלה:
(א) הינו הבעלים והמחזיק של לפחות 100 אוטומטים לשתיה ו/או למוצרי מזון ביום הגשת ההצעה במכרז.
(ב) הינו בעל ניסיון מוכח של 18 חודשים ב־18 החודשים האחרונים שקדמו ליום תחילת מתן השירות, דהיינו, ליום 1.1.95, במכירת כריכים ומשקאות קרים וחמים באוטומטים.
(ג) הוא מעסיק שירותי אחזקה ותחזוקה לאוטומטים שהוא בעליהם.
(ד) שביכולתו להציב ביום תחילת מתן השירות עד 10 אוטומטים במעברי הגבול היבשתיים שמפעילה ומנהלת רשות שדות התעופה, ואילו החל ב־1.4.94 ביכולתו להציב בנמל התעופה בן־גוריון עד 30 אוטומטים ובשדות התעופה הפנים ארציים עד 10 אוטומטים, ובסך הכל — עד 50 אוטומטים.
(ה) מחזור העסקים המכירות המצטבר שלו בתחום הניסיון ב־18 חודשים מתוך 36 החודשים האחרונים שקדמו ליום האחרון שנקבע להגשת ההצעה במכרז היה לפחות 1,000,000 ש"ח (מיליון שקלים חדשים).
2. ההצעה במכרז יכול שתוגש בשותוף ע"י 2 מציעים שהם תאגידים ובתנאי שכל אחד מהם בנפרד עונה על כל הדרישות המפורטות בסעיף 1 לעיל.
3. תקופת ההתקשרות היא שלוש שנים החל ב־1.1.95.
4. את מסמכי המכרז ניתן לקבל באגף המסחר ברשות שדות התעופה במשרד הראשי, קומה 2, חדר מס' 318, החל ביום 07.11.94, בשעות העבודה הרגילות, לאחר שהמבקש ימסור בקשה בכתב ותמורת תשלום בכתב ותמורת תשלום במזומנים או בהמחאה בנקאית של 2,000 ש"ח (אלפיים שקלים חדשים), בתוספת מס ערך מוסף, הסכום האמור לא יוחזר.
5. הרשות תקיים סיור לרוכשי המכרז בלבד ביום 23.11.94.
6. על ההצעות בהתאם לאמור בתנאי המכרז, להיות בתיבת המכרזים, הנמצאת במדור רשומות ותיעוד (ארכיב) במשרד הראשי של רשות שדות התעופה, בנמל התעופה בן־גוריון, עד ליום 08.12.94 בשעה 10:00.
7. רשות שדות התעופה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

רשות הדואר

מוזמנות בזאת הצעות תוך ניהול מו"מ למכרז מס' 1308/94—

ביטוח הרשות.

דרישות סף:
1. הזמנה זו מיועדת אך ורק למציעים בעלי רשיון "מבטח ישראלי" כאמור בסעיף 15 (א) בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א 1981.
2. בעל נסיון מוכח בביטוח של לפחות 3 גופים בסדר גודל של הרשות או עולה על כך.
3. יתר דרישות הסף עפ"י הפירוט במסמכי המכרז.

את ההצעה יש להגיש עד לתאריך 1.12.94 לא יאוחר מהשעה 12:00 בתיבת המכרזים יפו 217 י־ם.

את הטפסים ניתן לרכוש בתמורה ל־1,500 ש"ח שלא יוחזרו במח' רכש ואפסנאות בחדר 4314 רח' יפו 217 י־ם, טלפון: 02־290837.
בימים ב־ה' בין השעות 14:00 - 09:00.

יש אפשרות לראות את הטפסים לפני התשלום במשרדנו.

הרשות אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בנק ישראל
יחידת נכסים ובינוי

מכרז מס. 22/94

התקנת מעלית נוסעים בבנק ישראל ת"א

1. מוזמנות בזה הצעות לביצוע החלפת מעלית בבנין הבנק ברח' נחלת בנימין 69 ת"א.
2. על המציע לצרף להצעתו אישור לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים התשל"ו 1976 בדבר ניהול פנקסי חשבונות ורשומות, שיק ערבות כמפורט בתנאי המכרז ורשיון להתקנת מעליות מטעם מפקח העבודה הראשי של משרד העבודה הרווחה.
3. המציעים חייבים להשתתף בסיור קבלנים שיתקיים בבנין הבנק ביום א' ה־20 בנובמבר 1994 שעה 10:00.
מקום המפגש: רחבת הכניסה ברח' נחלת בנימין 69 ת"א.
4. את מסמכי המכרז ניתן לקבל תמורת תשלום של 250 ש"ח, שלא יוחזרו, ביחידת נכסים ובינוי, אגף דרום, קרית בן גוריון, ירושלים, טל. 02־552705.
5. ניתן להגיש הצעות עד ליום ד' ה־7 בדצמבר 1994, שעה 14:00 לתיבת המכרזים בבנק ישראל, יחידת נכסים ובינוי, ת.ד. 780 ירושלים.

הבנק אינו מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.

משרד הבינוי והשיכון
המנהל לתכנון והנדסה

מכרז מס' 123/94

1. מוזמנות בזה הצעות מקבלנים מוכרים לעבודות ממשלתיות בענף 200 — בכבישים תשתית ופיתוח בסיווג ג1 ומעלה
לביצוע

נטיעות והשקיית גן ציבורי מס' 838 והשלמת מעבר מס' 841

במתחם: ירושלים ישוב: ים פסגת זאב מערב
2. את חומר המכרז ניתן לקבל, בשעות העבודה המקובלות, במשרדי המחוז מחוז י־ם, רח' הלל 23 ירושלים קומה 13 חדר 308 תמורת תשלום כך של 600 ש"ח (שלא יוחזרו) לזכות משרד הבינוי והשיכון חשבון בנק הדואר מס' 4־0"05036 עבור מכרז 123/94
3. סיור קבלנים יערך ביום 14/11/94 בשעה 10:30
נקודת המפגש במשרד הפקוח בסר — פסגת זאב ירושלים
4. תקופת ביצוע העבודה 18.0 חודשים מיום מתן צו התחלת העבודה.
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במחוז י־ם, רח' הלל 23 ירושלים קומה 13 חדר 308 עד השעה 12:00 ביום 20 11 94.
6. על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית בנוסח המפורט במסמכי המכרז בלבד בגובה של 10% מהמחיר הכולל של הצעתו.
7. תוקף הערבות יהיה 90 יום מתאריך הגשת ההצעה.
הערבות תוחזר לקבלן שלא זכה במכרז לא יאוחר מ־60 יום מיום הגשת הצעתו.
8. קבלן שלא יעמוד בתנאים המפורטים לעיל, הצעתו תיפסל ולא תובא לדיון בוועדת מכרזים.
9. אין המשרד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

משרד הביטחון — אגף הבינוי
תחשיבים והתקשרויות

מכרז מס' 456/5343/300

שינויים ושיפוצים במבנה באוניברסיטת בר־אילן

1. מוזמנות בזה הצעות מקבלנים לביצוע שינויים ושיפוצים במרתף בבנין באוניברסיטת בר אילן.
2. רשאים להגיש הצעותיהם למכרז קבלנים רשומים על פי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות אשר נכללים ברשימת הקבלנים המוכרים לעבודות ממשלתיות בענף 100 בסיווג ג'1 ומעלה, אשר הינם ספקים מוכרים במשהב"ט.
3. ניתן לעיין בחומר המכרז ללא תשלום, במשרדנו שבמתחם בינוי מרכז, רח' יהודה הימית 43 יפו, בימים א־ה בשעות העבודה המקובלות (טל: 03—6829137) ולפנות אל מר ש. אלרם.
4. קבלנים, העונים לקריטריונים כמפורט בסעיף 2 לעיל, אשר לאחר עיון בחומר המכרז, יביעו רצונם להשתתף במכרז יוכלו לקבל את חומר המכרז במשרדי המחוז, לא יאוחר מ־17.11.94. תמורת תשלום בסך 250 ש"ח (שלא יוחזר) לזכות ח"ן משהב"ט בבנק הדואר מס' 6־0"08703 עבור מכרז מס' 456/5343/300. (שובר משלוח ימסר לקבלן במשרדי המחוז ביפו).
5. סיור קבלנים יערך ביום: 20.11.94 בשעה 09.00. מקום מפגש: בכניסה הראשית של אוניברסיטת בר אילן.
6. תקופת ביצוע העבודה תהיה 8 (שמונה) שבועות מיום מתן צו התחלת עבודה.
7. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים שבאגף הבינוי בחדר מס' 101 בקריה רח' קפלן 24 תל־אביב ביום ה' 1.12.94 עד השעה 09.00.

משרד הבינוי והשיכון
מחלקת עבודות ציבוריות
מחוז חיפה

מחלקת עבודות ציבוריות, משרד הבינוי והשכון — להלן — מעי"צ, מבקשת בזה הצעות מחיר
למכרז מס' חי'/44/94
לביצוע

כביש 65 צומת קרע, אספקה והתקנת מערכת רמזורים

תקופת הביצוע החוזית 45 יום קלנדריים רשאים להשתתף במכרז רק המציעים העונים לתנאים הבאים:
1. קבלן הרשום על פי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט 1969.
2. קבלן מוכר (בעל כוכבית) לביצוע עבודות קבלניות עבור הממשלה.
3. על הקבלן להיות בעל סיווג 280 במקצוע התקנת רמזורים.
4. על הקבלן להיות בעל סיווג כספי א־1 ומעלה, למקצוע זה.
5. על המציע להיות בעל נסיון מוכח לשביעות רצון המזמין בתחום העבודות נשוא מכרז זה.
6. את מסמכי המכרז ניתן לרכוש תמורת סך של —.200 ש"ח.
במחוז חיפה עד ליום 16.11.94 לפי הכתובת שד' בן גוריון 3, מע"צ חיפה טל: 546888 בימי א' — ה' בין השעות 12.00 — 8.00.
7. על המציע להמציא את כל האישורים הנדרשים לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים, (אכיפת ניהול חשבונות ותשלום חובות מס) התשל"ו 1976.
8. על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית לקיום תנאי המכרז בגובה 2% מערך ההצעה בתוקף ל־60 מתאריך הגשת ההצעה.
9. המועד האחרון להגשת ההצעות יום ראשון 20.11.94 שעה 10.00 משרדי מע"צ ירושלים.
10. אין ועדת הצעות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

המשרד לקליטת העליה
האגף למערכות מידע

מכרז מס' 30/94

המשרד לקליטת העליה מבקש לקבל הצעות

למתן שירותי הפעלה, אחזקת חומרה ואחזקת תוכנה בסיסית ויישומית למתקני המחשב של המשרד בתל־אביב ובנמל חיפה.

המחשבים הינם מסוג TOWER מתוצרת חברת NCR. מערכת ההפעלה היא UNIX. התוכנה היישומית כתובה בשפת RMCOBOL. השירותים המבוקשים כוללים את הפעלת המחשב בשלוש משמרות, מתן שירותי סיוע ויעוץ למשתמשים (HELP DESK) אחזקת חומרה ושירותי תוכנה בסיסית ותוכנה יישומית.
ההתקשרות תהיה החל מיום חתימת ההסכם ועד 31.12.95. למשרד שמורה זכות ברירה להאריך את משך ההתקשרות עד שנתיים נוספות.

להצעה תיבה לצרף:
- ערבות בנקאית בגובה 10% מערך ההצעה, בתוקף למשך 120 יום מהמועד האחרון להגשת ההצעות.
- הצהרה כי אין כל מניעה או הגבלה על הצעת הפתרון למשרד. במקרים בהם זכויות הקנין בחלק מהפתרון המוצע או כולו שייכות לצד שלישי, יפורט הדבר בהצהרה בתוספת הסבר מקור זכותו של המציע להציע לממשלה את הפתרון.
- הצהרה כי המציע מבצע שרותים דומים לאלה המתוארים במפרט, בסביבה הטכנולוגית המתוארת במפרט, לפחות בשני ארגונים בישראל במשך שלוש השנים האחרונות (1994־1992).
- אישורים הצהרות נוספים, כמפורט במסמכי המכרז.

המשרד רשאי, לפי שיקול דעתו:
א. לבטל את המכרז או לצאת במכרז חדש ואת על פי החלטתו ללא מתן שום הסברים למציעים, או לכל גורם אחר וללא הודעה מוקדמת. המשרד יהיה רשאי גם לבטל כל אחד מתחומי המכרז בנפרד.
ב. לא להתחשב כלל בהצעה שהיא בלתי סבירה מבחינת המחיר, או במקרה של חוסר התייחסות מפורטת לסעיף מסעיפי המכרז שלדעת המשרד מונע הערכת ההצעה כדבעי.
ג. לא לבחור בהצעה הזולה ביותר או בכל הצעה שהיא כזוכה.
ד. לפצל את המכרז בין מספר מציעים.

יש למסור את ההצעות בתיבת המכרזים של המשרד ברח' קפלן 2 ירושלים, חדר 483, עד לתאריך 6.12.94 בשעה 12:00.
את מסמכי המכרז ניתן לקבל תמורת תשלום בסך 250 ש"ח, אשר ישולם לזכות חשבון מס' 8־0"03039 בבנק הדואר, לפקודת המשרד לקליטת העליה. תשלום זה לא יוחזר בשום מקרה. המסמכים ימסרו החל מיום 8.11.94 בכתובת לעיל, בימים א'־ה', בין השעות 08:00־12:00, כנגד הצגת שובר התשלום ומסירת תצלומו.
פירוט מלא של דרישות המכרז ואופן הגשת ההצעות קיים במסמכי המכרז, ניתן לעיין בהם ללא תשלום, בתאום עם נציג המשרד שפרטיו להלן, בין התאריכים 15.11.94 — 8.11.94.
רוכשי המפרט רשאים להגיש שאלות, בפקס בלבד, לנציג המשרד עד לתאריך 16.11.94. תשובות המשרד תימסרנה בפקס לכל רוכשי המפרט, עד ליום 22.11.94. בכל פניה כזו יצוינו פרטי השואל, כתובתו ומספר פקס למתן תשובת המשרד. לא יקויים כנס ספקים. מציע שיבקש לעיין בהצעה הזוכה ידרש לשלם דמי עיון בסך 100 ש"ח.
למידע נוסף ניתן לפנות לנציג המשרד, מר חיים בן שלמה, מנהל התפעול באגף למערכות מידע, טלפון 02־752678, פקס 02־752675.

המשרד לקליטת העליה
האגף למערכות מידע

מכרז מס' 31/94

המשרד לקליטת העליה מבקש לקבל הצעות למתן שירותי הפעלה, אחזקת חומרה ואחזקת תוכנה בסיסית למתקן המחשב המרכזי של המשרד בירושלים.
המחשב המרכזי של המשרד הוא מסוג AVIION מתוצרת חברת DATA GENERAL. מערכת ההפעלה היא UNIX. השירותים המבוקשים כוללים את הפעלת המחשב בשלוש משמרות, הפעלת מערך התקשורת של המשרד, מתן שירותי סיוע ויעוץ למשתמשים (HELP DESK), ביצוע פעולות קלט/פלט, אחזקת חומרה ושירותי תוכנה בסיסית.
ההתקשרות תהיה החל מיום חתימת ההסכם ועד 31.12.95. למשרד שמורה זכות ברירה להאריך את משך ההתקשרות עד שנתיים נוספות.

להצעה תיבה לצרף:
- ערבות כספית בנקאית בגובה 10% מערך ההצעה, בתוקף למשך 120 יום מהמועד האחרון להגשת ההצעות.
- הצהרה כי אין כל מניעה או הגבלה על הצעת הפתרון למשרד. במקרים בהם זכויות הקנין בחלק מהפתרון המוצע או כולו שייכות לצד שלישי, יפורט הדבר בהצהרה בתוספת הסבר מקור זכותו של המציע להציע לממשלה את הפתרון.
- הצהרה כי המציע מבצע שרותים דומים לאלה המתוארים במפרט, בסביבה הטכנולוגית המתוארת במפרט, לפחות בשני ארגונים בישראל במשך שלוש השנים האחרונות (1994—1992).
- אישורים הצהרות נוספים, כמפורט במסמכי המכרז.

המשרד רשאי, לפי שיקול דעתו:
א. לבטל את המכרז או לצאת במכרז חדש וזאת על פי החלטתו ללא מתן שום הסברים למציעים, או לכל גורם אחר וללא הודעה מוקדמת. המשרד יהיה רשאי גם לבטל כל אחד מתחומי המכרז בנפרד.
ב. לא להתחשב כלל בהצעה שהיא בלתי סבירה מבחינת המחיר, או במקרה של חוסר התייחסות מפורטת לסעיף מסעיפי המכרז שלדעת המשרד מונע הערכת ההצעה כדבעי.
ג. לא לבחור בהצעה הזולה ביותר או בכל הצעה שהיא כזוכה.
ד. לפצל את המכרז בין מספר מציעים.

יש למסור את ההצעות בתיבת המכרזים של המשרד ברח' קפלן 2 ירושלים, חדר 483, עד לתאריך 6.12.94 בשעה 12.00.
את מסמכי המכרז ניתן לקבל תמורת תשלום בסך 250 ש"ח, אשר ישולם לזכות חשבון מס' 8"03039־0 בבנק הדואר, לפקודת המשרד לקליטת העליה. תשלום זה לא יוחזר בשום מקרה. המסמכים ימסרו החל מיום 8.11.94 בכתובת לעיל, בימים א'־ה', בין השעות 08.00—12.00, כנגד הצגת שובר התשלום ומסירת תצלומו.
פירוט מלא של דרישות המכרז ואופן הגשת ההצעות קיים במסמכי המכרז, ניתן לעיין בהם ללא תשלום, בתאום עם נציג המשרד שפרטיו להלן, בין התאריכים 8.11.94—15.11.94.
רוכשי המפרט רשאים להגיש שאלות, בפקס בלבד, לנציג המשרד עד לתאריך 16.11.94. תשובות המשרד תימסרנה בפקס לכל רוכשי המפרט, עד ליום 22.11.94. בכל פניה כזו יצוינו פרטי השואל, כתובתו ומספר פקס למתן תשובת המשרד. לא יקויים כנס ספקים. מציע שיבקש לעיין בהצעה הזוכה ידרש לשלם דמי עיון בסך 100 ש"ח.
למידע נוסף ניתן לפנות לנציג המשרד, מר חיים בן שלמה, מנהל התפעול באגף למערכות מידע, טלפון 02־752678, פקס 02־752675.

משרד הביטחון
מינהל ההרכשה והייצור

1. להלן רשימת המכרזים המומבים, תבולת המכרזים ומועד אחרון להגשת הצעות מחיר:

מס' מכרז	שם המיחלק הנוגע	טלפון	תאור העסקה	מועד אחרון להגשת הצעות מחיר (תאריך ושעה)	מסמכי המכרז ניתן לקבל
118-35236-01	עזר הצעלה	03-6977475	משתת נעליים	עד 17.11.94 שעה 08:30	מ־07.11.94 עד 15.11.94
214-55175-01	עזר הצעלה	03-6977475	מיכלל אטימה לביגודי הד"י	עד 17.11.94 שעה 08:30	מ־07.11.94 עד 15.11.94
188-43201-01	ציוד יעודי	03-6977302	יתד לאוהל 45 ס"מ	עד 21.11.94 שעה 08:30	מ־07.11.94 עד 20.11.94
214-55092-01	ציוד יעודי	03-6977302	עמוד 180 ס"מ יתדות 60,90 ס"מ	עד 21.11.94 שעה 08:30	מ־07.11.94 עד 20.11.94
188-43094-01	ציוד יעודי	03-6977302	מנעול תליה מס' 2	עד 28.11.94 שעה 08:30	מ־07.11.94 עד 27.11.94
173-40159-02	ציוד יעודי	03-6977302	קסדות חילוץ	עד 28.11.94 שעה 08:30	מ־07.11.94 עד 27.11.94
114-46234-01	בינוי חשמל וכיבוי אש	03-6975793	גופי תאורה ומערכות פלואורניות	עד 23.11.94 שעה 08:30	מ־08.11.94 עד 22.11.94
114-46275-01	בינוי חשמל וכיבוי אש	03-6975793	מפסיקי פחת	עד 28.11.94 שעה 08:30	מ־08.11.94 עד 27.11.94
688-42806-01	אב"כ	03-6977315	אבקת כביסה קלה למכונה רציפה	עד 24.11.94 שעה 08:30	מ־07.11.94 עד 22.11.94
688-42749-01	אב"כ	03-6977315	גז פראון 22	עד 24.11.94 שעה 08:30	מ־07.11.94 עד 22.11.94
28844082-01	מיכון ושירותי אחזקה	03-6977306	שיקום נעלי הכלנים	עד 23.11.94 שעה 08:30	מ־07.11.94 עד 20.11.94
190-55391-01	ציוד משרדי	03-6975388	סכין יפני + להב	עד 24.11.94 שעה 08:30	מ־07.11.94 עד 22.11.94
190-55169-01	ציוד משרדי	03-6975388	שדוך לתיק	עד 24.11.94 שעה 08:30	מ־07.11.94 עד 22.11.94
190-55342-01	ציוד משרדי	03-6975388	מנקב	עד 24.11.94 שעה 08:30	מ־07.11.94 עד 22.11.94
190-55318-01	ציוד משרדי	03-6975388	עטי סימון עבים מאוד	עד 24.11.94 שעה 08:30	מ־07.11.94 עד 22.11.94
190-55300-01	ציוד משרדי	03-6975388	עטי סימון עבים	עד 24.11.94 שעה 08:30	מ־07.11.94 עד 22.11.94
190-55292-01	ציוד משרדי	03-6975388	עטי סימון בינוניים	עד 24.11.94 שעה 08:30	מ־07.11.94 עד 22.11.94
190-55193-01	ציוד משרדי	03-6975388	עטי כתיבה	עד 24.11.94 שעה 08:30	מ־07.11.94 עד 22.11.94
190-55177-01	ציוד משרדי	03-6975388	עטי סימון ע"ב אבקה	עד 24.11.94 שעה 08:30	מ־07.11.94 עד 22.11.94
115-41166-01	ריהוט	03-6975388	שולחן לטכנאי קשר	עד 28.11.94 שעה 08:30	מ־07.11.94 עד 27.11.94
188-43003-01	ריהוט	03-6975388	כסאות תפקוד	עד 28.11.94 שעה 08:30	מ־07.11.94 עד 27.11.94
188-42633-02	מיכון ושרותי אחזקה	03-6977306	סכו"ם לשימוש חד פעמי	עד 28.11.94 שעה 08:30	מ־08.11.94 עד 24.11.94

2. תנאי המכרז:
א. רשאים לקבל את טפסי המכרז רק ספקים מוכרים ע"י משהב"ט העונים על התנאים המוקדמים להשתתפות במכרז.
ב. המקום לקבלת מסמכי המכרז, הגשת הצעות למכרז וכן פרטים נוספים בהקשר למכרז, ניתן לקבל במיחלק הנוגע כפי שצויין לעיל.

החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

בזק

מס' מכרז	תאור העסקה	אופציה	מועד להגשת הצעות	תשלום בגין מסמכי המכרז	טלפון
56/94/065/0	פנוי ומכירת פסולת סמנים	---	30.11.94 שעה 12:00	ללא תמורה	02-395428 226
68/95/133/2	שרותי רכב שכור עם נהג למחוז י־ם הדרום כולל המגזר הערבי	---	30.11.94 שעה 12:00	500 ש"ח	02-395614 615
50/94/013/0	מקרר מים חשמלי ברז אחד	רכישה נוספת של עד 100% מכמות המכרז	30.11.94 שעה 12:00	50 ש"ח	02-395616 429
55/94/014/0	מתקן מיקר חשמלי בקיבולת 160־180 ליטר	רכישה נוספת של עד 100% מכמות המכרז	30.11.94 שעה 12:00	50 ש"ח	02-395616 429
50/94/006/0*	מערכת התרעה המתבססת על גלאי אות חוזי	---	30.11.94 שעה 12:00	500 ש"ח	02-395616 429

* הערה למכרז 50/94/006/0:
סיור קבלנים יתקיים ביום ג', 15.11.94 שעה: 11:00.
נפגשים: בתחנת עמקהאלה.
לפרטים נוספים נא לפנות לגב' יהודית כהן טל': 03-5635718.

השתתפות בסיור קבלנים — חובה.
1. ניתן לעיין בטפסי המכרז במשרד מח' ההזמנות ברח' הסורג 1, ירושלים בימים א' — ה' ובשעות 09:00 — 12:00.
2. את מסמכי המכרז ניתן לקבל בכתובת ובשעות המצויינות לעיל.
מסמכי המכרז ימסרו כנגד הצגת קבלה המעידה על ביצוע הפקדה של הסכום הנקוב בטבלה לעיל, בבנק הדואר, בחשבון בזק מס' 5—311757.
התמורה בגין המסמכים לא תוחזר.
3. תנאי סף:
א. עמידה בדרישות כל דין לרבות ניהול ספרים, עוסק מורשה, רישום, רשיונות ותקן.
ב. ערבות לקיום ההצעה בסך המפורט בטופסי המכרז.
ג. תנאי סף עבור מכרז 56/94/065:
על הקבלן לנהוג עפ"י הוראות "חוק חומרים מסוכנים התשנ"ג 1993" וגם "תקנות רישוי עסקים וסילוק פסולת חומרים מסוכנים" התשנ"א 1991 (המשרד לאיכות הסביבה).
יתר תנאי הסף, עפ"י טופסי המכרז.
עבור מכרז מס' 68/95/133/2 תנאי סף נוספים כמפורט בטופסי המכרז.
4. החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או כל הצעה שהיא, או להזמין את כל הכמות ממציע אחד.
5. את ההצעות יש להגיש לתיבת המכרזים הממוקמת בכתובת הנ"ל.
6. הצעות בפקס ובמברקים לא תתקבלנה.

משרד התעשיה והמסחר
ועדת מכרזים

מכרז מספר 35/94

להקמה ושיפוץ של תשתית תקשורת מחשבים באתרי משרד התעשיה והמסחר.

יחידת מערכות מידע מזמינה בזאת הצעות לשיפוץ הקמה של תשתיות מחשב. (פסיבי בלבד).
את המפרט ניתן לקבל ביחידת מערכות מידע במשרד התמ"ס, רחוב אגרון 30, ירושלים. טלפון: 02־240556, 02־220166 כנגד תשלום בגובה של 500 שקל אשר יבוצע באמצעות שובר תשלום של בנק הדואר לחשבון משרד התמ"ס מספר 31514 עבור מכרז מספר 35/94. הסכום הנ"ל לא יוחזר.
המפרט הוא חלק בלתי נפרד ממכרז זה.
ניתן לעיין במפרט במשרד יחידת מערכות מידע ללא תשלום.
כנס ספקים יערך במשרד התעשיה והמסחר, רחוב אגרון 30, ירושלים, ביום א', י"ז בכסלו התשנ"ה (20.11.1994) בשעה 11:00. השתתפות — חובה.
שאלות יש להפנות בכתב בלבד לפקס מספר: 02־233140 לא יאוחר מיום א', י' בכסלו התשנ"ה (13.11.1994).
השאלות וכל התשובות תופצנה בכתב לכל רוכשי המכרז. תנאי הסף להגשת ההצעה מפורטים במסמכי המכרז.
להצעה יש לצרף:
א. ערבות בנקאית ל־90 יום בגובה של 10% מערך ההצעה, כולל מע"מ.
ב. האישורים הדרושים לפי סעיף 2(א) לחוק עסקאות גופים ציבוריים (אכיפת ניהול חשבונות ותשלום חובות מס), התשל"ו — 1976.
את ההצעות בשלושה עותקים יש למסור במעטפה סגורה, בציון מספר המכרז לתיבת המכרזים ברח' אגרון 30, ירושלים, יחידת בנא"מ, חדר 22, עד ליום א', ט"ו בטבת התשנ"ה (18.12.1994), בשעה 12:00.
אין המשרד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזו הצעה שהיא, כולה או מקצתה.
המשרד שומר לעצמו את הזכות לפנות במהלך הבדיקה וההערכה אל המציע כדי לקבל הבהרות להצעתו, או כדי להסיר אי בהירות העלולה להתעורר בבדיקת ההצעות, בכפוף לכללי חוק חובת המכרזים, התשנ"ג — 1993.
הערה: כל מקום במכרז זה שבו נאמר לשון זכר, הכוונה גם ללשון נקבה.

משרד התעשיה והמסחר
ועדת מכרזים

מכרז מספר 36/94

לאספקה והתקנה של ציוד לתקשורת מחשבים והרחבה באתרי משרד התעשיה והמסחר.

יחידת מערכות מידע מזמינה בזאת הצעות להתקנה ואספקה של ציוד לתקשורת מקומית והרחבה. (ציוד אקטיבי).
את המפרט ניתן לקבל ביחידת מערכות מידע במשרד התמ"ס, רחוב אגרון 30, ירושלים. טלפון: 02־240556, 02־220166 כנגד תשלום בגובה של 500 שקל אשר יבוצע באמצעות שובר תשלום של בנק הדואר לחשבון משרד התמ"ס מספר 31514 עבור מכרז מספר 36/94. הסכום הנ"ל לא יוחזר.
המפרט הוא חלק בלתי נפרד במכרז זה.
ניתן לעיין במפרט במשרד יחידת מערכות מידע ללא תשלום.
לא יערך כנס ספקים.
שאלות יש להפנות בכתב בלבד לפקס מספר: 02־233140 לא יאוחר מיום א', י' בכסלו התשנ"ה (13.11.1994).
השאלות וכל התשובות תופצנה בכתב לכל רוכשי המכרז. תנאי הסף להגשת ההצעה מפורטים במסמכי המכרז.
להצעה יש לצרף:
א. ערבות בנקאית ל־90 יום בגובה של 10% מערך ההצעה, כולל מע"מ.
ב. האישורים הדרושים לפי סעיף 2(א) לחוק עסקאות גופים ציבוריים (אכיפת ניהול חשבונות ותשלום חובות מס), התשל"ו — 1976.
את ההצעות בשלושה עותקים יש למסור במעטפה סגורה, בציון מספר המכרז לתיבת המכרזים ברח' אגרון 30, ירושלים, יחידת בנא"מ, חדר 22, עד ליום א', ט"ו בטבת התשנ"ה (18.12.1994), בשעה 12:00.
אין המשרד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזו הצעה שהיא, כולה או מקצתה.
המשרד שומר לעצמו את הזכות לפנות במהלך הבדיקה וההערכה אל המציע כדי לקבל הבהרות להצעתו, או כדי להסיר אי בהירות העלולה להתעורר בבדיקת ההצעות, בכפוף לכללי חוק חובת המכרזים, התשנ"ג — 1993.
הערה: כל מקום במכרז זה שבו נאמר לשון זכר, הכוונה גם ללשון נקבה.

לשכת הפרסום הממשלתית

יום לפני בחירות המשנה בארה"ב מעריכים פרשנים פוליטיים:

לראשונה מאז 86' יפסידו הדמוקרטים רוב בסנאט; יתקשו להעביר רפורמה חברתית

מאת עקיבא אלדר
שליח "הארץ" בוואשינגטון

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). הבחירות לקונגרס ה־104 שיתקיימו מחר ברחבי ארה"ב עלולות להפוך את המחצית השנייה של כהונת הנשיא ביל קלינטון להתמודדות בלתי פוסקת מול סנאט ובית נבחרים קשוחים, עם רוב לשמרנים, שיבלמו כל ניסיון לרפורמה חברתית. כך עולה מהסקרים והערכות המצב של הפרשנים הפוליטיים. כמעט כולם מנבאים, כי לראשונה מאז 1986 ייהנו הרפובליקאים מרוב בסנאט – 51 עד 52 לעומת 48–49.

סקר שערך "וואשינגטון פוסט" צופה מעבר של 36 מושבים בבית הנבחרים מהדמוקרטים לרפובליקאים. נראה כי את ארבעת המושבים הדרושים לרפובליקאים, כדי להחזיר לעצמם את הרוב בבית, לראשונה זה 40 שנה, הם ישיגו, ככל הנראה, בעזרת מעבר של צירים דמוקרטיים שמרנים מהדרום לשורותיהם.

בשעות האחרונות של מערכת הבחירות ממקדים הדמוקרטים את מאמציהם להוציא את בוחריהם לקלפיות. מול מנהיגי הקואליציה הנוצרית ושדולת סוחרי הנשק מגייסים הדמוקרטים את הכומר ג'סי ג'קסון, בתקווה שישכנע את השחורים לממש את זכותם לבחור את נציגיהם לסנאט, בית הנבחרים ומושלי מדינות. אחוז הצבעה גבוה ישפר את מצבם של הדמוקרטים, שכן בקרב השכבות העליונות – בסיס התמיכה של הרפובליקאים – צפוי שיעור הצבעה גבוה.

הנשיא קלינטון וסגנו, אל גור, עורכים בימים האחרונים אסיפות בחירות בכמה מדינות מפתח. הם מציגים את השיפור הכלכלי ואת הצלחותיו האחרונות של הממשל במדיניות החוץ.

ניסיון להפחיד את הקשישים מהרפובליקאים

עיקר המאמץ מתמקד בניסיון להפחיד את אוכלוסיית הקשישים, שהרפובליקאים יגעו בדמי הביטוח הלאומי ויפגעו בביטוח הבריאות שלהם.

ואולם, מתנגדים, כרזות ומדבקות של הדמוקרטים, נעלמו כמעט גם במחוזות ליברליים מובהקים כמו וואשינגטון ומרילנד, שם מובילים בבטחה מועמדים אלמונים ודלי אמצעים, המניפים את דגל הקיצוץ במסים ובהוצאות הממשלה. גם בדרום השמרני, צפויים ניצחון סוחף לרפובליקאים.

עם זאת, מצבם של כמה סנאטורים ומושלים דמוקרטים השתפר בימים האחרונים, ועתה מנהלים טד קנדי (מסצ'וסטס), דייאן פיינשטיין (קליפורניה), פראנק לאוטנברג (ניו ג'רזי) והאריס וופורד (פנסילווניה) מאבקים צמודים מול מועמדים רפובליקאים חדשים.

ההערכה הרווחת כמעט בין כל הפרשנים היא, שהרפובליקאים יצרפו ל־44 המושבים שלהם בסנאט את מושבי הסנאטורים הדמוקרטים הפורשים באריזונה, מיין, אוהיו וטנסי. יש להם סיכויים טובים לזכות גם במישיגן, אוקלהומה, וירג'יניה, פנסילווניה, קליפורניה וטנסי.

יו"ר בית הנבחרים, טום פולי, נאבק אף הוא על חייו הפוליטיים, שעה שחבר הקונגרס דן רוסטנקובסקי, ידידו של קלינטון, המואשם במעשי שחיתות עומד להפסיד באילינוי ליריב רפובליקאי בן 31.

המועמדים הדמוקרטים בבחירות למושלים, ובראשם מושל מדינת ניו־יורק הוותיק, מאריו קואומו, מראים בימים האחרונים סימני התאוששות. כמו כן, בניגוד להערכות מוקדמות, צפויים מאבקים קשים לבניו של ג'ורג' בוש על משרות מושלי טקסס ופלורידה, מול המושלים הדמוקרטים, אן ריצ'רדס ולאוטון צ'ילס. לעומת זאת, מקדימים מועמדים רפובליקאים את הדמוקרטים בהפרש ניכר בקליפורניה ובג'ורג'יה, שם מתמודד המושל, זל מילר, האיש שהציג את מועמדותו של קלינטון בוועידה הדמוקרטית.

קמפיין להסברת הכישלון

שלמה שמיר מוסיף:

יועציו הקרובים של הנשיא קלינטון כבר עסוקים בהכנת קמפיין הסברה להקטנת הנזק למעמדו של הנשיא מתוצאות הבחירות.

לדברי השבועון "טיים", המדווח על כך בגיליונו המופיע היום, החליט קלינטון להופיע בנאום לאומה ביום רביעי, למחרת הבחירות.

בנאום זה יסביר הנשיא, כי הלקח שיש ללמוד מהכרסום בכוחה של המפלגה הדמוקרטית בבחירות הוא, שהעם האמריקאי רוצה שינוי.

האופוזיציה החרימה את הבחירות הראשונות לנשיאות טג'יקיסטאן

דושאנבה, טאג'יקיסטאן (רויטר). אתמול התקיימו הבחירות הראשונות לנשיאות בטג'יקיסטאן שסועת המלחמה, תחת פיקוח כבד של כוחות הביטחון.

בנוסף לבחירות מתקיים ברפובליקה המרכז אסיאתית גם משאל עם על חוקה חדשה. בחוצות המושים שמרו על תחנות הקלפי בבירה, ונגמ"שים סיירו ברחובות העיר.

דובר של משרד החוץ מסר כי עד שעות הצהריים הצביעו כ־56% מבעלי זכות הבחירה.

בבחירות מתמודד יו"ר הפרלמנט וראש המדינה בפועל, עימומלי רחמונוב, מול ראש הממשלה לשעבר, המכהן כיום כשגריר הטג'יקי במוסקווה, עבדומאליק עבדולאיאנוב.

בריתת של קבוצות איסלאמיות ושל ליברלים המתנגדים את רוב אנשי האופוזיציה לממשלה הקומוניסטית, החרימו את הבחירות בטענה, כי לא ניתן להם מספיק זמן להתכונן להן. רבים ממנהיגי האופוזיציה נמצאים כעת בגלות, לאחר שהפסידו במלחמה.

טג'יקיסטן תלויה כעת מאוד ברוסיה, המחזיקה ב־25 אלף חיילים במדינה, לשם ביטחון המדינה וחיזוק כלכלתה. האווירה בימיה האחרונים של מערכת הבחירות העכורה עקב ארבע התפוצצויות שאירעו בבירה ביום שישי, גרמו נזק לבניינים והביאו לפציעתם של כמה אנשים.

הממשלה האשימה את האופוזיציה באחריות לפיצוצים, והטלוויזיה הטג'יקית דיווחה שלשום, כי כמה חשודים נעצרו. משרד החוץ הרוסי פירסם אף הוא גינוי לתקריות, שתוארו על ידו כניסיון לערער את יציבות טג'יקיסטאן ערב הבחירות.

נאמנויות לקבוצות אתניות שונות, חשובות ככל הנראה יותר מהאידיאולוגיה בטג'יקיסטאן – מדינה בת 5.1 מיליון תושבים הנמצאת בין סין לבין אפגניסטאן, שכן בין שני המועמדים לנשיאות קיימים הבדלים מעטים בלבד.

רחמונוב, לשעבר בעל חווה במחוז קוליאבי בדרום טג'יקיסטאן, זוכה לתמיכה רבה בדרום, ואילו מעוז התמיכה של ידיבו עבדולאיאנוב, איש עסקים עשיר, נמצא סביב העיר חוג'אנד שבצפון המדינה.

כמה פרשנים אמרו, כי ללא השתתפות האופוזיציה, לא יוכלו הבחירות לפתור את בעיותיה של טג'יקיסטאן. הוועידה לביטחון ולשיתוף פעולה באירופה (CSCE), שהביעה את אי שביעות רצונה מההכנות לבחירות, לא שלחה משקיפים לטג'יקיסטאן.

אזרחי אלבניה השתתפו במשאל עם על כינון חוקה חדשה

"החוקה תעניק לנשיא בֶּרישה כוח רב מדי"

טיראנה, אלבניה (אי־פי). אזרחי אלבניה הצביעו אתמול במשאל עם על החוקה הראשונה של מדינה זו בעידן הפוסט־סטאליניסטי. אך מתנגדי החוקה המוצעת טוענים, כי אם תתקבל – גם החוקה החדשה תתיר כוח רב מדי בידי אדם אחד.

נשיא אלבניה, סאלי בֶּרישה, הגדיר את ההצבעה "היום הגדול ביותר בהיסטוריה של אלבניה". ברישה טען, כי החוקה החדשה תסייע לארצו, המדינה הענייה ביותר באירופה, לסגור את הפער הקיים בינה לבין יתר מדינות היבשת. "האידיאלים והתקוות של בני העם האלבני ינצחו", אמר ברישה בעת שהטיל את פתק ההצבעה שלו.

מתנגדיו של ברישה טוענים, כי החוקה החדשה תעניק לו כוח רב מדי, וכי אסור לקיים את משאל העם. לטענתם, אישור החוקה הוא תפקיד של הפרלמנט, אך ברישה פנה לדרך של משאל עם משום שלא יכול היה להשיג בפרלמנט את הרוב של שני השלישים שלהם נזקק לקבלת החוקה החדשה.

הוועדה המרכזת של משאל העם מסרה, כי תוצאות המשאל יפורסמו מחר בלילה. הוועדה דיווחה, כי לפחות 70% מכלל בעלי זכות הבחירה, שמספרם נאמד ב־2 מיליון, השתתפו בבחירות. נמסרו כמה דיווחים על אי סדרים ועל אלימות. דובר המפלגה הדמוקרטית, סוקול בלה, אמר כי אחד ממשקיפי הבחירות של מפלגתו נורה ונהרג ליד ריג, כ־180 ק"מ צפונית לטיראנה. לדבריו, משקיף אחר של המפלגה נפצע שם, ומשקיף שלישי נפצע בעיר לושנייה שבמרכז המדינה.

מעצר 197 ניאו־נאצים סיכל הקמת מפלגה קיצונית חדשה בגרמניה

מאת יהודית וינקלר
שליחות "הארץ" בגרמניה

בון (מיוחד ל"הארץ"). 197 ניאו־נאצים נעצרו בפשיטה משטרתית על כנס יסוד של מפלגת ימין קיצונית חדשה. 186 עצורים שוחררו ואילו 7 חיילים המשרתים בחיל הרגלים הגרמני, שנעצרו בכנס, הועברו ליחידותיהם להמשך חקירה. משטרת שטוטגארט סבורה כי הפשיטה מנעה את הקמת המפלגה.

כ־100 שוטרים שהשתתפו במבצע החרימו ספרות ניאו־נאצית וסמלים, בהם צלבי קרס. 8 שוטרים נפצעו בפשיטה לאחר שהושלכו לעברם בקבוקים וכוסות. 4 עצורים הובאו בפני שופט.

בית כנסת נהרס בפרבר של פאריס

(סי"צ). בית כנסת ומרכז קהילתי יהודי נהרסו בשבת בלילה באחד הפרברים הגדולים ביותר של פאריס, גארז'־לה־גונס, מסרה המשטרה. כ־10 חדרים, ביניהם אולם בית הכנסת, נהרסו כליל; הרהיטים והספרים הופלו ונשברו והקירות הוכתמו. האלמונים גם שברו את ארון הקודש. איומים בצרפתית ובערבית צוירו על הקירות בחתימת "חזית ההצלה האיסלאמית" האלג'ירית.

מלכת אנגליה אישרה את חזרתה של הנסיכה דיאנה לפעילות ציבורית

מאת דפנה ורדי
סופרת "הארץ" בבריטניה

המלכה אישרה את החלטתה של הנסיכה דיאנה לחזור לפעילות ציבורית. בקרוב תודיע הנסיכה רשמית על תפקידה החדש, כבר שתוביל את התגייסות במלאת 125 שנה לצלב האדום בבריטניה, כך מוסר ה"סאנדיי טיימס" הלונדוני, המסתמך על ספרו החדש של העיתונאי אנדרו מורטון.

לטענת מורטון, בשנה האחרונה התייעצה הנסיכה עם גורמים בכירים במערכת הפוליטית בבריטניה – כולל ראש הממשלה, ג'ון מייג'ור – בעניין חזרתה לפעילות ציבורית. זו תכלול, ככל הנראה, קרן חדשה שתשא את שמה, ודרכה תכוון הנסיכה את פעילותה בתחומי צדקה שונים.

ספרו החדש של מורטון, "דיאנה, חייה החדשים", כולל פרטים על חייה מאז פרידתה הרשמית מבעלה. לטענת המחבר, למרות שהנסיך צ'ארלס היה רוצה שרעייתו תבוא בנפרד הפתח בהליכי גירושין, היא אינה מתכוונת לעשות זאת.

לפי הפרסומים, בעצת פרקליטה החליטה הנסיכה להמתין, ביודעה כי קשה יהיה לצ'ארלס להתגרש לאחר הכתרתו למלך. היא מעדיפה שהוא יוותר על הכתר ויאפשר לבנו לקבל את התפקיד כשיגיע לגיל המתאים.

אם נכונות הידיעות לפיהן ב־14 בנובמבר, יום הולדתו של צ'ארלס, תודיע דיאנה על חזרתה לפעילות ציבורית, יתחדש ביניהם המאבק על אהדת הציבור הבריטי.

בקצרה

● מוסקווה. בקיע חדש בצינור נפט חלוד העובר דרך האזור הארקטי במחוז הרחוק הרוסי גרם לדליפת 13 אלף טונות נוספות של נפט בוער, מסר אתמול ארגון "גרינפיס". כמות הנפט שדלפה בחודש שעבר ברוסיה נאמדה על ידי מומחים אמריקאים ב־270 אלף טונות, פי שמונה מכמות הנפט שדלפה ב־1989 באסון באלאסקה. אתמול מסר המשרד הרוסי למצבי חירום, כי לא ידוע לו דבר על דליפת נפט חדשה ליד אוזינסק. אולם, דוברים של "גרינפיס" הציגו צילומים וסרטי וידאו בהם נראו אגמי נפט בוערים בטונדרה. (ע"ד)

● פרטוריה. התיאולוג הדרום אפריקאי הליברלי יוהאן היינס נורה למוות בביתו, כנראה בידי אנשי ימין קיצוני לבנים, מסרו אתמול מקורות משטרתיים. המשטרה הציעה פרס בסך 100 אלף ראנד (28 אלף דולר) עבור מידע על הרצח. היינס, 66, היה מרצה תיאולוגי מכובד, שתמך בתנועה נגד האפרטהייד בשעה שעמד בראש הכנסייה ההולנדית הרפורמית, הכנסייה העיקרית של האפריקאנרים. הוא עורר שנאה רבה מצד ימנים קיצוניים בשנים האחרונות לשלטון המיעוט הלבן, בשל קריאתו לפיוס בין־גזעי. (ע"צ)

● לונדון. חבר הפרלמנט הבריטי דייוויד מלור הודיע על פרידתו מרעייתו ג'ודית, שעמדה לצדו במהלך כל התקופה בה היה מעורב בשערוריות אישיות, ואשר בסופן הוא נאלץ להתפטר מתפקידו כשר לענייני מורשה לאומית. לפני כשנתיים התגלו פרטים על קשריו של מלור עם שחקנית מובטלת, וכן על כך שהוא ובני משפחתו יצאו לחופשה, שמומנה על ידי בתו של האיש העומד בראש הקרן הלאומית הפלשתינית. מלור פירסם הודעה קצרה על הפרידה מרעייתו לאחר שהתגלה לו שהשבועון "ניוז אוף דה וורלד" מתכוון לפרסם פרטים על קשריו עם ליידי קונה־אם הנשואה זה 20 שנה לבן משפחת אצולה. (דפנה ורדי)

● מוסקווה. ציר המפלגה הקומוניסטית בדומא, הבית התחתון בפרלמנט הרוסי, שהותקף בידי אלמונים ביום שלישי בערב, מת בשבת מפצעיו, נמסר אתמול ממרכז המפלגה הקומוניסטית. ולנטין מארטמיאנוב בן ה־62 היה ציר מטעם אזור מוסקווה בדומא. זו הפעם השנייה בה נרצח ציר בדומא בידי פושעים, מאז הבחירות בדצמבר. מסוכנות איטר־טאס נמסר, כי משרד התובע הכללי אישר את תקיפתו ומותו של מארטמיאנוב והודיע, כי אנשיו החלו בחקירת המקרה. (ע"צ)

חדשות חוץ

רונלד רייגן הודיע כי לקה במחלת האלצהיימר

מאת עקיבא אלדר
שליח "הארץ" בוואשינגטון

נשיא ארה"ב לשעבר, רונלד רייגן, בן ה־83, הודיע שלשום לציבור האמריקאי כי לקה במחלת האלצהיימר. רייגן נעדר בחודש האחרון מארועים פומביים, ואנשים שעמדו בקרבתו בהלווייתו של הנשיא לשעבר, ריצ'רד ניקסון, הבחינו במצבו הירוד.

רייגן היה בן יותר מ־70 כאשר נבחר לנשיאות ב־1980 – הנשיא המבוגר ביותר בהיסטוריה של ארה"ב. יריביו הפוליטיים והעיתונות האמריקאית הרבו להתלוצץ על מנהגו להיעזר בכרטיסיות בפגישותיו עם מנהיגים זרים.

עם זאת, שחקן הקולנוע לשעבר, נחשב לנשיא התקשורתי ביותר בעידן המודרני. הוא השתמש במצלמות הטלוויזיה, ובניגוד לקודמו ולמחליפו בבית הלבן, ג'ורג' בוש, נבחר, בקלות יחסית, לתקופת כהונה שנייה. ב־1981 נפצע רייגן באורח קשה תוך כדי ניסיון התנקשות בחייו. שמונה שנים אחר כך הוא הושלך מגב של סוס, ונזקק לניתוח כדי להסיר קריש דם ממוחו.

במכתבו לעם האמריקאי מסביר רייגן, כי ביחד עם רעייתו נאנסי החליט לוותר על הזכות לפרטיות בהיותו אורח מן השורה, ולשתף את הציבור בידיעה על מצבו, בתקווה שהדבר יגביר את המודעות למחלת האלצהיימר, ולמצבן של משפחות שיקיריהן לקו במחלה חשוכת מרפא זו.

רייגן הזכיר במכתבו, כי חשיפת הניתוחים שעברו הוא ורעייתו להסרת גידולים סרטניים עודדה רבים לעבור בדיקות תקופתיות לאיתור גידולים ממאירים. הוא כותב, כי לפי שעה הוא חש בטוב. "למרבה הצער", כותב רייגן, "עם התפתחות המחלה מוטלת על המשפחה לעתים קרובות מעמסה כבדה. הלוואי והייתה נתונה בידי הדרך לחסוך לננסי את ההתנסות הכואבת הזו. בבוא העת אני בטוח שבעזרתכם, היא תעמוד בכך באמונה ובאומץ לב".

בבימה של פרידה מודה רייגן לעם האמריקאי על הכבוד לשרתו כנשיא ומוסיף, כי

רייגן. "אופטימיות נצחית"

"כאשר תגיע שעתי להחזיר את נשמתי לבורא, אעזוב בתחושה של אהבה גדולה לארצנו ואופטימיות נצחית באשר לעתיד. אני פותח עתה במסע שיוביל אותי לשקיעת חיי. אני יודע שבפני אמריקה יעמוד תמיד שחר זוהר".

באחרונה עלה שמו של רייגן לכותרות לאחר שרעייתו נאנסי ניצלה הופעה פומבית נדירה, כדי לתקוף את המועמד הרפובליקאי לסנאט אוליבר נורת. היא אמרה כי הקולונל ואיש המועצה לביטחון לאומי לשעבר, נורת, שסיבך את ממשל רייגן בפרשת איראן־קונטראס, מתקשה להבחין בין מציאות לדמיון.

גברת רייגן האשימה את נורת, בכך שהוליך שולל את בעלה. דבריה של נאנסי רייגן שודרו בהרחבה בתשדירי הבחירות של הסנאטור הדמוקרטי צ'ארלס רוב, המתמודד מול נורת במדינת וירג'יניה.

הודעתו של רייגן באה ערב הבחירות לקונגרס, כאשר הנשיא, ביל קלינטון, דן באסיפת הבחירות שהוא מקיים בצורך להכריע בין רפורמה כלכלית־חברתית לבין נסיגה לעידן הרייגניזם של אמצע שנות ה־80'.

קלינטון, המקיים בקליפורניה אסיפת בחירות לעידוד המועמדים הדמוקרטים לבחירות המשנה שיתקיימו מחר, הפסיק את אחד מנאומיו, כדי להביע רחשי כבוד לנשיא לשעבר רייגן. "היו בינינו חילוקי דעות בעניינים רבים, אבל רייגן נלחם תמיד על דעותיו, כאשר האופטימיות מלווה אותו", אמר קלינטון.

משרד הבריאות
שירותי אספקה

שירותי אספקה מזמינים בזאת הצעות מחירים לאספקת מוצרים, בהתאם לפירוט הבא:

1. מכרז מס' 80/0122/94
נייר קרפ חתוך בגדלים שונים ובגלילים, כ־11,000 חב'/גלילים

2. מכרז מס' 80/0123/94
גביעים ומכסים לבדיקות מעבדה לשימוש חד פעמי, כ־3,750,000 יח'

3. מכרז מס' 80/0124/94
נייר רפואי לאריזת ערכות לסטריליזציה בגדלים שונים, כ־1350 חב' X 5000 גליונות.

4. מכרז מס' 80/0125/94
שקיות נייר שונות עם הדפסה, כ־11,000,000 יח'.

5. מכרז מס' 80/0126/94
כלי אוכל מסוגים שונים עם הכתובת "משרד הבריאות" עשויים מלמין ואו"ב.מ.11 כ־65,000 יח'.

המכרזים הנ"ל 80/0122/94, 80/0123/94, 80/0124/94, 80/0125/94, 80/0126/94 הם מכרזים לאספקה ישירה למוסדות משרד הבריאות לתקופה של שנה בלבד.

מועד הגשת המכרזים עד 18.12.94 שעה 12.00

6. מכרז מס' 80/133/94
מכונה "תא וחצי" להדחת כלים "מוביל פנימי" עבור מטבח ביה"ח שער מנשה.

מועד הגשת המכרז עד 20/11/94 שעה 12.00

7. מכרז מס' 30/0127/94
פלטה לדיאטרמיה למבוגר ולילד מסוג "REM" – 20,000 יח'
עפרון לדיאטרמיה, הפעלת יד, 2,500 יח'
לאספקות החל מינואר 95'.
רכש בפועל מותנה באישור ועדה מקצועית לתבנית.

מועד הגשת המכרז עד 04/12/94 שעה 12.00

8. מכרז מס' 41/0118/94 – תיקון פרסומנו מ־3/11/94
מכרז זה מתייחס למשאבות הזנה אנטרלית וסטים להזנה למשאבות אלו.

מועד הגשת המכרז עד 04/12/94 שעה 12.00

מסמכי מכרז זה ניתן לקבל החל מ־8.11.94. ההצעות למכרזים הנ"ל חייבות להגיע במעטפה סגורה לתיבת המכרזים לפי הכתובת: משרד הבריאות – שירותי אספקה, רח' י. הנה מחט 15, תל־אביב.
פרטים ומסמכים המתייחסים למכרזים הנ"ל ניתן להשיג תמורת תשלום של 200 ש"ח למכרז, בשרותי אספקה, חדר מס' 1, טל' 03-6972020, בכל יום בין שעות: 09:00–13:00, מלבד יום ו'.

אין משרד הבריאות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות המפורטת במכרז הנ"ל.

משרד הבינוי והשיכון
ת.ד. 13198 ים 91131
מחלקת עבודות ציבוריות
מחלקת אספקות ראשית
דרך שכם שיח ג'ראח
מאחורי המטה הארצי
המשרד הראשי ירושלים

מכרזים

מכרז מכירה מס' 139/94/א

מחלקת עבודות ציבוריות מבקשת בזה הצעות לקניית עמודי תאורה ופנסי תאורה משומשים המצאים במחסן מע"צ ברמות ים.

מסמכי המכרז הנדרשים, ניתן לקבל במשרדי האספקות הראשית החל מיום שני 7.11.94 בימים ובשעות העבודה הרגילים, לפי הכתובת דלעיל (טלפון ישיר 02-847430), או במחסני מע"צ ברמות ים, בת־ים, אזור התעשייה, רח' העבודה 32, טל: 03-5514791. שם גם ניתן לראות את הציוד.

בצרוף להצעה יש להמציא ערבות בנקאית, או המחאה עצמאית בשיעור הנקוב בגוף מסמכי המכרז.
אי מילוי תנאי זה ישחרר את מע"צ מהתחייבות לדון בהצעות.
המועד האחרון להגשת ההצעות: 20.11.94 שעה 08:30 בבוקר.
אין מע"צ מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, כל חלק ממנה, או כל הצעה שהיא.

משרד הביטחון – אגף הבינוי
תחשיבים והתקשרויות

מכרז מס' 461/1722/200
תכנון, ייצור, הובלה והצבת מבנים יבילים קלים

1. מוזמנות בזה הצעות מקבלנים לתכנון, ייצור, הובלה והצבת 25 מבנים יבילים קלים למשרד במידות 3.60 X 12.00 מטר
2. רשאים להגיש הצעותיהם למכרז יצרני מבנים יבילים קלים אשר הינם ספקים מוכרים במשהב"ט (בעלי מספר ספק), אשר יוכיחו ניסיון קודם בייצור מבנים דומים.
3. ניתן לעיין בחומר המכרז ללא תשלום, במשרדנו שבמחוז בינוי הדרום, רח' מרשוב 5 רחובות, בימים א־ה בשעות העבודה המקובלות (טל. 03-442921) ולפנות אל מר שמעון דוידזון.
4. קבלנים, העונים לקריטריונים כמפורט בסעיף 2 לעיל, אשר לאחר עיון בחומר המכרז, יביעו רצונם להשתתף במכרז יוכלו לקבל את חומר המכרז במשרדי המחוז, לא יאוחר מ־13.11.94 תמורת תשלום סך 230 ש"ח (שלא יוחזר) לזכות ח"ן משהב"ט בבנק הדואר מס' 6-08703-0 עבור מכרז מס' 461/1722/200, (שובר תשלום ימסר לקבלן במשרדי המחוז ברחובות).
5. תקופת ביצוע העבודה ארבעה (4) חודשים מיום מתן צו התחלת עבודה.
6. את ההצעות למכרז יש להכניס לתיבת המכרזים שבאגף הבינוי בחדר מס' 101 בקריה רח' קפלן 24 תל אביב ביום ה' – 1.12.94 עד השעה 09.00.

לשכת הפרסום הממשלתית

עיריית תל־אביב־יפו מודיעה:
הפנינג הפתיחה של
המרכז הקהילתי
לב תל־אביב
נ ד ח ה
למועד אחר עקב מזג האויר הגשום
טקס צנוע יתקיים היום, יום שני 7.11.94 בשעה 17:00
בבניין המרכז הקהילתי, מרכז בעלי מלאכה 16, תל־אביב.
במעמד ראש העיר רוני מילוא

חברת החשמל לישראל בע"מ
הודעה לספקים

הננו להודיע לספקי חברת החשמל כי החל מ־1.1.96 בכוונת החברה לדרוש כתנאי להתקשרות עם ספקים, אישורים מתאימים על מילוי דרישות תקני ניהול איכות ואבטחת איכות לפי ISO-9000 או ת"י 2000.

ספקים, המתעתדים להתקשר עם חברת החשמל, מתבקשים לפתוח בהליכים לקבלת אישורים על עמידה בדרישות התקן בהתאם לדירוג הנדרש ע"י החברה.

אין באמור לעיל כדי למנוע מחברת החשמל לדרוש מספקיה אישורים על עמידה בתנאי תקן ISO-9000 או תקן ישראלי מקביל, אף לפני 1.1.96, במקרים בהם מוצאת החברה לנכון לעשות זאת.

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז תל אביב

הזמנה לקבלת הצעות להחכרת 4 מגרשים לבנית 4 יח"ד דו משפחתיות בקיר משותף בנוה עמל בהרצליה

מכרז מס תא/259/94

מינהל מקרקעי ישראל - (להלן: המינהל), מזמין בזה הצעות לחתימה על חוזה פיתוח לתקופה של 3 שנים שבעקבותיו יחתם חוזה חכירה ל־49 שנה עם אופציה להארכה לעוד 49 שנה בגין השטח שפרטיו ואפשרויות הבניה עליו הם כדלהלן:

גוש מספר	חלק מחלקה מספר	מגרש מספר	שטח המגרש במ"ר בערך	קיבולת הבניה באחוזים	**מחיר מינימום נדרש בש"ח לא כולל מע"מ	גובה הפקדון בש"ח
6558	485	א485	341	50%	164,201	35,000
6558	485	ב485	341	50%	205,227	35,000
6558	503	א503	362	50%	211,783	35,000
6558	503	ב503	362	50%	217,345	35,000

• בהתאם לת.ב.ע. 1441 ניתן לבנות על כל אחד מהמגרשים יחידת דיור צמודת קרקע בקיר משותף עם המחצית השניה של החלקה, לכל יחידת דיור סה"כ אחוזי הבניה 25% לקומה וסך ־ 2 קומות. הכל כפוף לאמור במסמכי התב"ע.

מגרש א485 - בגבולו המזרחי והדרומי של המגרש עוברים קוי טלפון, על גבולו הדרומי בתחום המגרש קיים עמוד הטמך בעוגן, ועל גבולו הצפוני עובר חלק מכביש אספלט תחום באבני שפה - המינהל מטפל בסילוק הכביש.

בגין המפגעים הנ"ל הזוכה במכרז לא יבוא בכל טענה שהיא מכל סוג ומין שהוא למינהל מקרקעי ישראל.

מגרש ב485 - בגבולו המזרחי של המגרש עובר קו טלפון, הזוכה במכרז לא יבוא בגין זאת בכל טענה שהיא מכל סוג ומין שהוא למינהל מקרקעי ישראל.

מגרש א503 - בגבולו הצפון מערבי של המגרש עובר קו טלפון, הזוכה במכרז לא יבוא בגין זאת בכל טענה שהיא מכל סוג ומין שהוא למינהל מקרקעי ישראל.

מגרש ב503 - בגבולו הצפון מערבי של המגרש עובר קו טלפון הנתמך בעוגן אשר נמצא בתחום המגרש, הזוכה במכרז לא יבוא בגין זאת בכל טענה שהיא מכל סוג ומין שהוא למינהל מקרקעי ישראל.

•• בנוסף לסכום שיוצע עבור הקרקע יהיה על הזוכה במכרז לשלם הוצאות הפיתוח אשר ישולמו ישירות לרשות המקומית עפ"י אגרות והיטלים הנהוגים ברשות.

כל מציע רשאי להגיש הצעה למגרש אחד או יותר. ובכל מקרה לא יזכה המציע ביותר ממגרש אחד.

הערה: תשומת לב המציע מופנית לכך שהמינהל לא יקבל הצעה המוגשת ע"י נאמן עבור נהנה אחר, אלא בכפוף לתנאים המופיעים בסעיף 6 בתנאי המכרז.

מינהל מקרקעי ישראל שומר לעצמו את הזכות לקבל כל הצעה שהיא או לדחות את כל ההצעות לרבות הגבוהה ביותר.

את חוברות המכרז ניתן לרכוש החל מיום 10.11.94 כנגד קבלה אשר תומצא בנק הדואר בגין תשלום בסך 100 ש"ח במזומן בלבד (כולל מע"מ) לחשבון מספר 0-24180־0 לפקודת מינהל מקרקעי ישראל, לכל חוברת, במשרדי מינהל מקרקעי ישראל, מחוז תל אביב, דרך פתח תקוה 116 (בית קלקא) תל אביב טל 03-5638111, בימים ובשעות העבודה המקובלים.

לכל הצעה יש לצרף פקדון בערבות בנקאית או המחאה בנקאית בסכום הנקוב לעיל.

המועד האחרון להגשת ההצעות הינו 14.12.94 בשעה 12:00 בצהריים, הצעה שלא תמצא בתיבת המכרזים המיועדת למכרז זה בכתובת הרשומה לעיל ביום ובשעה האמורים. מסיבה כלשהי - לא תדון.

הודעה לפי סעיפים 5 ו־7
לפקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 5 ו־7 לפקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943 (להלן־הפקודה), אני מכריז כי הקרקע המתוארת בתוספת דרושה לחלוטין לצרכי ציבור, למטרת הרחבת בית עלמין צבאי, וכי שר האוצר מוכן לשאת ולתת בדבר רכישתה.

מי שרשום במרשם המקרקעין כבעל הקרקע הנדונה או מי שיש לו טובת הנאה בקרקע זאת, והוא מבקש להשמיע טענותיו נגד הפקעת הקרקע, ולא רק לגבי הפיצויים עבור ההפקעה, יכול לשלוח טענותיו בכתב, תוך שלושים יום ממועד פרסומה של הודעה זאת, אל הממונה הארצי על ההפקעות, במינהל מקרקעי ישראל, בירושלים. אם הוא מבקש להשמיע טענותיו בעל־פה, יודיע על כך בכתב, תוך עשרים יום ממועד פרסומה של הודעה זאת, אל הממונה הארצי על ההפקעות במינהל מקרקעי ישראל, והוועדה המייעצת לענייני הפקעות במינהל מקרקעי ישראל תחליט ותודיע לו אם יוזמן להשמיע טענותיו בפניה.

האמור לעיל בעניין השמעת טענות נגד הפקעת הקרקע אינו גורע מהוראות הפקודה בעניין ההפקעה, לרבות בעניין תפיסת החזקה בקרקע, או מיתר ההוראות בהודעה זאת.

כל הטוען לעצמו זכות או טובת הנאה כל שהן בקרקע האמורה ורוצה לקבל פיצוי על כך, נדרש לשלוח לראש אגף רישום והסדר מקרקעין - תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות - הרצאה על זכותו או על טובת ההנאה אשר לו בקרקע האמורה, בצירוף ראיות לחיזוק תביעתו, שיכללו את פרטי הרישום, אם ישנו, בפנקסי רישום המקרקעין, והודעת המפרטת לסעיפיהם את הפיצויים שהוא תובע, וחישוב הסכום הנתבע בכל סעיף וסעיף.

כן נמסרת בזה הודעה כי שר האוצר מתכוון לקנות מיד חזקה בקרקע האמורה מפני שהקרקע דרושה באופן דחוף לצרכי ציבור שלמענם הוא עומד לרוכשה וכי שר האוצר מורה כי כל אדם המחזיק בקרקע האמורה ימסור מיד את החזקה בהם.

תוספת

חטיבת קרקע בשטח של 2,350 ד' בערך המהווה חלק מחלקה 32 בגוש 11026 בקרית־אתא.

חטיבת הקרקע האמורה מסומנת בצבע כתום לשם זיהוי בלבד ולא שם קביעת גבולות בתשריט מס' הפ' 335/5 הערוך בקנה מידה 1:1000 והחתום בידי שר האוצר.

העתקי התשריט האמור מופקדים במשרדי מנהל אגף רישום והסדר מקרקעין, ירושלים, ובמשרדי הממונה על מחוז חיפה, וכל המעוניין בדבר זכאי לעיין בהם בשעות העבודה הרגילות.

כ' בתשרי תשנ"ה
28 בספטמבר 1994

אברהם שוחט
שר האוצר

1. ע"ר 1943, תוס' 1, עמ' 32.
פורסם בילקוט הפרסומים 4253 מיום 13.10.94 עמ' 388

הקשחה רוסית

באחרונה מורגשת הקשחה בכמה מתחומי מדיניות החוץ הרוסית, בייחוד בעניינים בעלי השלכות ביטחוניות. ביטול ביקורו, ברגע האחרון, של ראש ממשלת רוסיה, ויקטור צ'רנומירדין, בפולין נומק בחוסר תגובה מספקת של השלטונות להתקפה על קבוצת תיירים רוסים בוארשה. אולם בוארשה סבורים, כי הביטול מהווה אזהרה לפולין בעקבות בקשותיה להצטרף לנאט"ו. בצעד לא שגרתי הצהיר השגריר הרוסי בוארשה, כי ארצו סבורה שהתרחבות נאט"ו מזרחה "פוגעת בביטחון רוסיה" – נוסח המוכר היטב מתקופת ברית וארשה.

צ'רנומירדין עמד לחתום בוארשה על שורת הסכמים כלכליים, ביניהם הנחת צינור גאז שיעבור דרך פולין לגרמניה, כדי ליצור חלופה לצינור העובר דרך אוקראינה, שבעבר איימה לנתק את המעבר למערב. רוסיה ופולין מעוניינות גם בהרחבת קשרי הסחר ביניהן. בתקופת המשטר הקומוניסטי היה היצוא והיבוא אל רוסיה וממנה כשליש מסחר החוץ של פולין. השנה הוא מהווה רק 6%. מוסקווה מעוניינת גם במעבר חופשי מרוסיה דרך בלארוס ופולין למובלעת קלינינגראד, כדי לעקוף את המעבר דרך ליטא. במובלעת נמצאים כעת כ–100 אלף חיילים רוסים, וליטא והמדינות הבאלטיות דורשות את פירוזה. מוסקווה מעוניינת במעבר החופשי דרך פולין, כדי לשלול מהמדינות הבאלטיות קלף מיקוח בדיונים על צמצום הנוכחות הרוסית בקלינינגראד. שלושת הנושאים חשובים מאוד למוסקווה. נכונותה לדחותם למועד מאוחר יותר מדגישה את הרגישות הגוברת של רוסיה לאפשרות של קיום קשרים ביטחוניים בין המערב לבין גרורותיה לשעבר.

רוסיה הקשיחה את עמדתה גם לגבי החלטת נאט"ו להתריף את התגובות האוויריות על התקפות סרביות נגד יחידות האו"ם בבוסניה. המערב הבטיח לרוסים, כי תישמר מדיניות "המפתח הכפול", לפיה כל הפצצה מותנית באישור של האו"ם ושל נאט"ו. ואולם, דיפלומטים רוסים בבריסל הגדירו את ההחלטה כ"ניסיון של נאט"ו לחטוף סמכויות – עמו מוסקווה אינה יכולה להשלים".

אליהו סלפטר

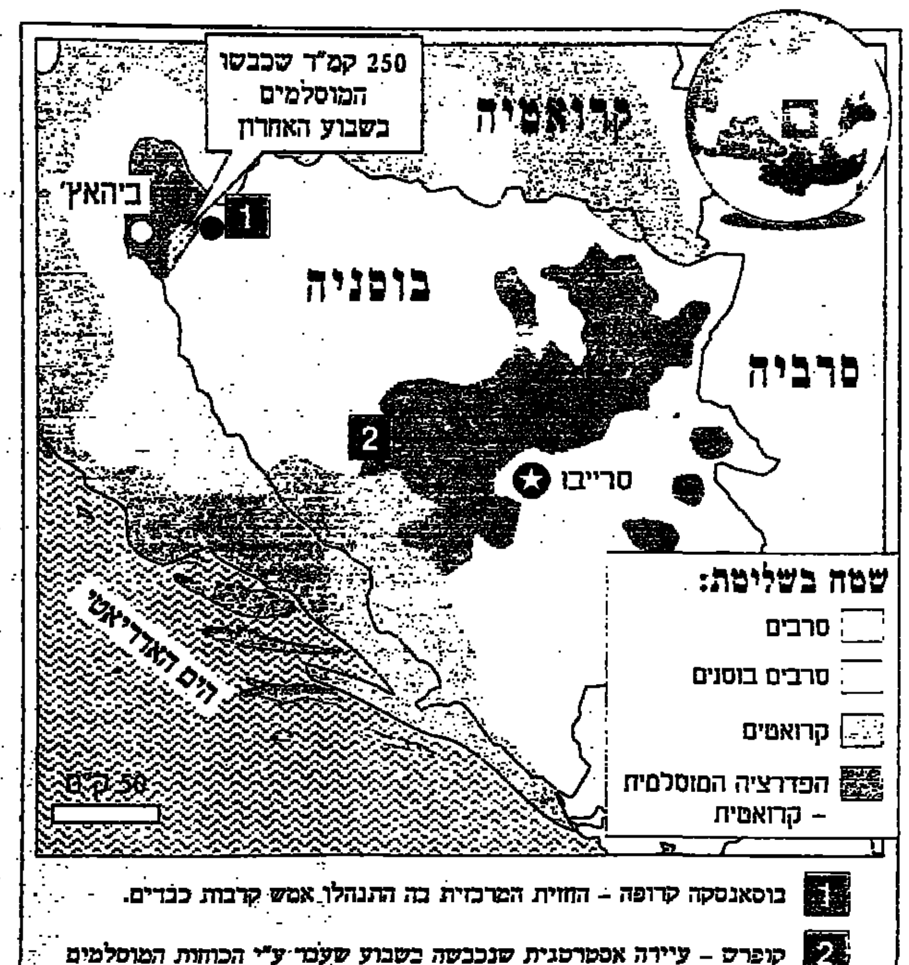

1 בוסאנסקה קרופה – החזית המרכזית בה התנהלו אמש קרבות כבדים.

2 קופרס – עיירה אסטרטגית שנכבשה בשבוע שעבר ע"י הכוחות המוסלמים והקרואטים.

חדשות חוץ

לבקשת מפקדי האו"ם חגו מטוסי נאט"ו מעל סרייבו בניסיון לשים קץ לקרבות

מפקד כוחות האו"ם בבוסניה זימן את הצדדים הלוחמים לדון בהידרדרות המצב

הסרבים בבוסניה טוענים שכבשו חזרה שליש מהשטחים שנפלו לידי כוחות הממשלה בשבוע שעבר

מאת סוכנויות הידיעות

הקרבות בבוסניה התעצמו אתמול, ומפקדים צבאיים של האו"ם נאלצו להזעיק כוחות של נאט"ו לחוג מעל האזור, כדי לשים קץ לקרבות הנטושים בסרייבו וסביבתה, וכדי למנוע את המשך הפרת הפסקת האש בבירה.

במקביל קרא מפקד כוחות האו"ם בבוסניה, לוטננט גנראל סר מייקל רוז, למנהיגי שני הצדדים הלוחמים להצטרף לשיחות על הידרדרות המצב סביב סרייבו.

מפקד צבא האו"ם בסרייבו, גנראל הרב גוביאר, מחה על שידוע "בלתי קביל" של שני הצדדים בבלי נשק שלשום בלילה, תוך הפרת האיסור שהטיל האו"ם על הימצאות כלי נשק כבדים ברדיוס של 20 קילומטרים מסרייבו. דובר האו"ם, מייג'ור הרב גר רמלון, אמר כי המאבק על השליטה בבוסאנסקה קרופה, שבצפון מערב בוסניה, נמשך אתמול, כאשר הן כוחות התקיפה המוסלמיים והן כוחות הסרבים, המגנים על העיר, סובלים מאבדות כבדות.

כוחות ממשלת בוסניה צרים על העיירה מאז פתחו במתקפתם, לפני 11 יום. במתקפה זו הם אילצו את הסרבים לסגת בצפון מערב ובמרכז בוסניה, וכבשו שטח בן כ–250 קמ"ר במובלעת ביהאץ'.

ניסיון לגיוס סרבי כללי

התתקפה המוסלמית בחזיתות צפון מערב, מרכז ומזרח בוסניה התישה את כוח הלחימה המצומצם של הסרבים־הבוסנים ופגעה בתנועת כוחותיהם. ההתקפה אילצה את הסרבים, בפעם הראשונה ב–31 חודשי מלחמת האזרחים, לסגת משטחי אדמה שכבשו ולהתיר לשליטת אויביהם המוסלמים.

מזכיר הפרלמנט הסרבי־בוסני, מילוס סאוריץ', מסר כי הפרלמנט יתכנס מחרתיים בבהירים, כדי לאשר את החלטת הפיקוד העליון לאכוף את החוק הצבאי על 70% משטח בוסניה, הנמצא בשליטת הסרבים. צעד זה, בנוסף לגיוס הכללי המתבצע כעת, נועד לאפשר לסרבים־הבוסנים לנסות ולהתאושש מהמפלות שספגו.

עם זאת, נראה כי הסרבים כבשו בחזרה כשליש מהשטחים שנפלו לידי המוסלמים בשבוע האחרון, והגיעו אתמול בבוקר אל הכביש הראשי המוביל לעיירה ביהאץ'. על פי דיווח של סוכנות הידיעות היוגוסלווית טאניוג, הסרבים־הבוסנים טוענים גם כי כבשו אתמול בבוקר את העיירות ריפאץ' ופריטוקה, כ–15 קילומטרים מזרחית לביהאץ'.

עיירות אלו והמובלעת כולה ספגו שלשום הפצצות כבדות, אך האו"ם לא יכול היה לאשר את טענות הסרבים, כי כבשו בחזרה שטחים מידי המוסלמים. לדברי האו"ם, שלשום בלילה פסקו הקרבות העזים באזור.

יהודית יעקב מחיפה:

מקורות הגנה בבון נערך לשגר חיילים גרמנים במסגרת כוח האו"ם לבוסניה ולקרואטיה – כך מדווח שבועון החדשות "דר שפיגל" בגיליונו החדש. משרד ההגנה הכחיש את הידיעה, אך עם זאת אמר שמתנהלים מגעים בלתי רשמיים עם גורמים באו"ם כדי לתמוך במאמצים להשכנת שלום.

העיתון טען, כי ארה"ב, בלגיה והולנד דרשו מגרמניה לשגר כוחות קרב כדי להשתתף בפיקוח המרחב האווירי של בוסניה.

איראן שיגרה טילי סקאד לבסיס ה"מוג'אהידין חאלק" בעיראק

האופוזיציה האיראנית: ארה"ב אישרה ההתקפה

בגדאד (רויטר). איראן שיגרה אתמול טילי סקאד לעבר מחנה אשרף, המשמש את לוחמי הגרילה של קבוצת המוג'אהידין חאלק, בעיראק. דובר של המוג'אהידין מסר כי שני בניינים ניזוקו, אך איש לא נפגע.

כתבים שסיירו במחנה אמרו, כי במקום נפערו שני מכתשים מנפילת הטילים, וכן נראו זכוכיות שבורות ורסיסים.

מחנה אשרף הוא הבסיס הצבאי העיקרי של המוג'אהידין, שנחלו הפסד בקרבות שניהלו נגד קנאים מוסלמים בטהראן לאחר נפילת השאה. הקבוצה הקימה צבא קטן בחסות עיראק, ולחמה לצדה במהלך מלחמת איראן־עיראק, בשנים 1980–1988.

מאז סיום המלחמה לא הופעל הכוח הצבאי של המוג'אהידין, המצויד בטנקים, אך טהראן האשימה את הקבוצה בביצוע התקפות על מטרות אזרחיות באיראן ומחוצה לה. המוג'אהידין מכחישים האשמות אלו.

היתה זו הפעם הראשונה שממשלת איראן השתמשה בהתקפות טילים נגד אויביה הגולים, אף שפגעה במחנה אשרף בהתקפות אוויריות באפריל '92 ובמאי '93.

הודעה של סוכנות הידיעות הרשמית של איראן מסרה כי ההתקפה באה בעקבות ניסיון של לוחמי המוג'אהידין לחדור לאיראן כדי לפוצץ קווי צינורות נפט. שניים מהם נהרגו, שלושה נשבו והיתר ברחו חזרה לעיראק. דובר המוג'אהידין הכחיש את הידיעה.

"פייסנות בוטה"

יו"ר הוועדה לענייני חוץ של מועצת ההתנגדות הלאומית של איראן, הנמצאת תחת הנהגת המוג'אהידין, מוחמד מוהדסין, טען בפני כתבים, כי מחלקת המדינה האמריקאית "נתנה אור ירוק להתקפת הטילים על מחנה אשרף". מוהדסין הוסיף, כי "אנו רואים בהצהרה של מחלקת המדינה האמריקאית צעד של פייסנות בוטה כלפי המשטר האיראני". הוא הכחיש כי המוג'אהידין שלחו חבלנים לאיראן.

דובר ממשלתי בעיראק אמר בתגובה לירי הטילים, כי "עיראק שומרת לעצמה את הזכות להגן על עצמה ולהגיב בעיתוי המתאים ועם האמצעים המתאימים".

המיליציות בסומאליה הודיעו על הקמת ממשלות יריבות; חשש לחידוש המלחמה

מוגדישו (ע"ד). ראשי המיליציות בסומאליה הודיעו אתמול, כי הם עומדים להקים ממשלות יריבות, ולדעת משקיפים אין ספק שצעד זה יוביל לחידוש מלחמת האזרחים.

דובר "ועידת פיוס" שכונסה על ידי מנהיג המיליציה מוחמד פארח איידיד אמר, כי נכבדי השבט דנו בהקמת ממשלה בעלת בסיס רחב, שבראשה יעמוד קרוב לוודאי איידיד עצמו. יריבו הראשי, מוחמד עלי מאהדי, הודיע כי הוא מתכונן להודיע על הקמת ממשלת קואליציה נפרדת. שני המנהיגים מתכוננים להודיע בתוך שבועות ספורים על הקמת ממשלותיהם.

הודעת האו"ם בשבוע שעבר על החלטתו לסיים את משימתו בסומאליה עד סוף מארס '95, הכניסה בהלם את האזרחים מן השורה. הם אמרו, כי הם חוששים שהמיליציות היריבות שוב יילחמו כדי להשתלט על מתקני מפתח כגון שדה התעופה והנמל – ברגע שכוחות האו"ם יעזבו את המדינה.

מבחן הגיון למהירי החלטה!

לשכור 250 מ"ר ב-$9 למ"ר,
או לקנות 250 מ"ר ב-$7* למ"ר?

בדרייב–אין סנטר אתה רוכש אולם תעשיה בעלות משכנתא של 75% מערך הנכס ללא ערבים ו־25% במזומן והנכס שלך. הגיוני.

דרייב–אין סנטר מציע לך הצעה שלא תוכל לסרב לה. חשוב בהגיון, במקום לשלם אלפי דולרים בחודש, דמי שכירות לבעל אולם תעשיה, שלם פחות – עבור נכס שהוא שלך.

בדרייב–אין סנטר אתה רוכש אולם תעשיה – 250 מ"ר או יותר, עם משכנתא של 75% מערך הנכס ללא ערבים ו–25% בלבד במזומן – לנכס שלך.

דרייב–אין סנטר נמצא במיקום מעולה – במזרח ראשל"צ (אזור התעשיה הישן). זהו אזור מתפתח עם נגישות מירבית מכל גוש דן והשפלה, בצמוד לצומת בית־דגן.

דרייב–אין סנטר – 45,000 מ"ר של שטחי תעשיה שוקקים, המתחלקים על־פני 4 קומות של מפעלים, עסקים, אולמות תצוגה, חניה ושטחי אחסון. מסלולים וכבישים עוברים בתוך המבנה לנוחיות בעלי העסקים. לכל עסק כניסה פרטית וגישה ישירה לרכב.

לא פחות מ–800 מקומות חניה (!) עומדים לרשות העובדים והלקוחות בחניה רחבת הידיים.

היזם: בטרטון פיתוח ונכסים בע"מ

משווק בלעדי: אנגלדסכסון ראשל"צ

רח' רוטשילד 58 טל. 03-9671717
באתר: 050-30 76 76

דרייב-אין סנטר

עיר התעשיה והעסקים בראשל"צ

* המחיר מתייחס לקומות א' ו–ב' בלבד.

מזג האוויר

תחזית להיום | שלישי | רביעי | חמישי

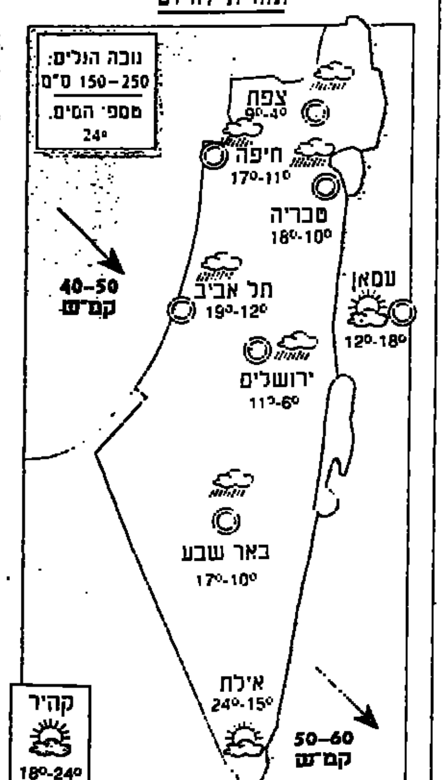

הגשמים ייחלשו

היום ייחלשו הגשמים ותהיה ירידה נוספת בטמפרטורות. הים יהיה גבה גלים: גובה הגלים מ–1.5 עד 2.5 מטרים: טמפרטורת המים – 24 מעלות. רוח צפון־מערבית תנשב במהירות של 40 עד 50 קמ"ש עם משבים של עד 70 קמ"ש, וישררו תנאים מסוכנים לדאייה.

המפה הסינופטית: שקע מדרום לבריטניה גורם לגשמים באזור מערב הים התיכון. רכס במרכז אירופה גורם שם למזג אוויר מעונן חלקית. אפיק במזרח הים התיכון גורם למזג אוויר מעונן וגשום באזורנו.

ביום שלישי ייפסקו הגשמים וייעשה מעונן חלקית: בימים רביעי וחמישי יהיה בהיר עד מעונן חלקית עם עלייה הדרגתית בטמפרטורות.

כמות המשקעים

במילימטרים. בעודכן ליום 6.11.94 שעה 20:00

	הכמות שנמדדה	מתחילת העונה	ממוצע רב שנתי
חיפה	15	48	550
שדה דב ת"א	26	81	524
בת"ג	11	59	571
הגליל ומצפה הרשים	--	לא דווח	900
מרחביה	1	95	452
רגביה	--	לא דווח	408
ירושלים (עכורה)	3	53	590
באר שבע	16	43	206
חוף עזה	23	76	405
אילת	--	10	31
[illegible]	0.7	37	163

הטמפרטורות בעולם

	מיני	מקסי	מזג האוויר
איסטנבול	7	14	מעונן חלקית
אמסטרדם	9	13	מעונן חלקית
אתונה	11	16	מעונן חלקית
בודפשט	4	12	מעונן חלקית
בוקרשט	2	9	בהיר
בריסל	9	13	מעונן
ברלין	7	12	מעונן חלקית
וינה	6	11	מעונן
ז'נבה	8	12	מעונן
[illegible]	11	16	גשם
לונדון	8	14	מעונן
ליסבון	13	17	גשם
מדריד	6	16	מעונן
מוסקווה	-6	0	מעונן
ניו יורק	14	21	רוחות עזות
פאריס	9	15	מעונן חלקית
ציריך	9	12	מעונן חלקית
קופנהאגן	6	13	מעונן חלקית
רומא	10	16	מעונן חלקית

מפלס הכנרת

המפלס ב–6.11.94 – 211.04 – עליה של 1 ס"מ מאתמול. 216 ס"מ מתחת לקו האדום

זריחת השמש	שקיעת השמש	זריחת הירח	שקיעת הירח
06.02	16.45	09.55	20.41

זיהום האוויר

ריכוז גופרית דו־חמצנית, שנמדדו בימים 30.10 עד 5.11 (במיקרוגרם למ"ק אוויר)

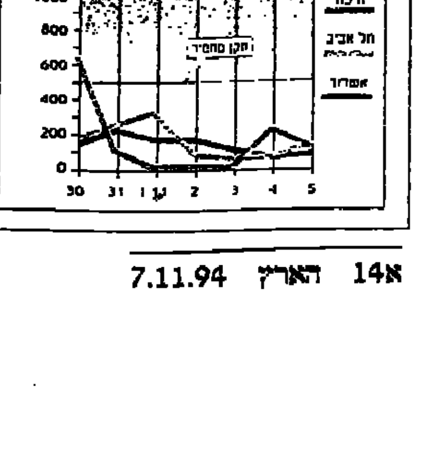

הארץ
כלכלה

יום שני 7.11.94 · העורך: נחמיה שטרסלר

קרנות הפנסיה מוותרות על החזר מאות מ' ש' שהשקיעו בחב' העובדים

בניגוד להמלצת מבקרת המדינה, על פיה האוצר יתבע מחברת העובדים לפצות את הקרנות על ההפסד הריאלי

מאת חיים ביאור

קרנות הפנסיה ההסתדרותיות ויתרו סופית על דרישתן שחברת העובדים תחזיר להן מאות מיליוני שקלים שהעבירו אליה בשנים '70–'83; הקרנות רכשו איגרות חוב צמיתות ובלתי צמודות שהו־פיקה קרן ההשקעות של חברת העובדים.

בכיר במשרד האוצר מסר אתמול שאגף שוק ההון והביטוח במשרד החליט שלא לדרוש מקר־נות הפנסיה כי יתבעו החזר של הכספים. זאת, לנוכח ההחלטה שהתגבשה בהנהלות של הקרנות לסרב לתבוע את הכספים, גם אם האוצר ידרוש מהן לעשות זאת.

עמדת הקרנות התגבשה בעקבות חוות הדעת של השופט בדימוס שאול אלוני (שפורסמה ביום ו' ב"הארץ"), ולפיה אין סיכוי שה־קרנות יזכו בתביעה זו מחברת העובדים.

מנהל מחלקת הפנסיה באגף לביטחון סוציאלי של ההסתדרות, אהוד נתנזון, הודיע בימים אלה לממונה על שוק ההון, מאיר שביט, שקרנות הפנסיה ינהגו על־פי העולה מחוות דעתו של אלוני, ולפיה אין כל בסיס להגשת תבי־עה על־ידי קרנות הפנסיה נגד חב־רת העובדים.

החלטת קרנות הפנסיה שלא לתבוע את הכספים שהושקעו בחברת העובדים מנוגדת להמלצה של מבקרת המדינה, מרים בן פר־רת, לפיה משרד האוצר יעמוד על כך שחברת העובדים תפצה את קרנות הפנסיה על ההפסד הריאלי שנגרם להן. לפי דו"ח המבקרת לשנת '93, ההפסד שנגרם לקרנות הגיע בסוף '92 ל־297 מיליון שקל. כיום שווי הפסד 450 מיליון שקל. מבקרת המדינה הסתפקה בהמלצה בלבד שהפנתה למשרד האוצר, מאחר שקרנות הפנסיה אינן כפופות לביקורתה.

בשנת '93 היה שיעור החיסכון הגולמי של משקי הבית 24% מההכנסה הפנויה שלהם. שיעור החיסכון החל לרדת ב־'92, בה היה 26.5%, לאחר שמאז '87 הלך שיעור החיסכון הגולמי של משקי הבית ועלה עד ל־27.9% ב־'91.

שרת המדע המצרית הגיעה לביקור בישראל

(ע). שרת המדע של מצרים, פרופ' ונים גודה, הגיעה אתמול לביקור בן 3 ימים בישראל. זהו ביקורה הראשון של השרה בישר־אל. היא תבקר בתעשיות עתירות ידע, באוניברסיטאות ובמכונים טכנולוגיים ותשתתף בדיונים על פרויקטים אזוריים משותפים.

אתמול, לאחר שנחתה בישר־אל, יצאה השרה לביקור קצר ביר־ושלים ולאחר מכן השתתפה בסעודה שערכה לכבודה שרת המדע והאמנויות, שולמית אלוני. אלוני הביעה תקווה, שביקורה של השרה המצרית יעמיק את שיתוף הפעולה בין המדינות.

בתשובה לשאלות עיתונאים אמרה אלוני, כי ישראל ומצרים משתפות פעולה בתחום המחקר הפיתוח כבר כמה שנים, וכי במ־סגרת ההסכמים שנחתמו עם ירדן ועם הפלשתינאים הוחל בעריכת מחקרים משותפים חדשים, רובם במימון זר. היא ציינה, כי כמה פרויקטים "רציניים" יקבלו תנופה בעקבות ביקורה של השרה המצ־רית – במיוחד בתחום חקר הימים ובעיות אקולוגיות.

גודה אמרה, כי שיתוף פעולה אזורי בתחומי המדע והטכנולוגיה ישפר את מצבם של עמי האזור ובכך יסייע לתהליך השלום. היא העריכה, כי בעתיד יוקמו פרויקטים של שיתוף פעולה כולל בין מצרים, ישראל, ירדן והפלשתינאים.

ליהמן ברדרס – החתם הראשי בהנפקת כימיקלים לישראל

מאת אבי שוברט

חברת ליהמן ברדרס, המשמשת כבנק השקעות בארצות הב־רית, נבחרה לשמש כחתם ראשי בהנפקה המתוכננת של 22%–32% מהון המניות של קונצרן כימיקלים לישראל בבורסה האמ־ריקאית.

ליהמן ברדרס נבחרה על הצעות של שישה בנקים אמריקאיים להשקעות שביקשו לשמש כחתמים ראשיים בהנפקה: ביר סטר־נס, מורגן־סטנלי, סמית־ברני, די־אל־ג'יי, סולומון ברדרס, ומריל לינץ'. כמו כן, מתעתדת רשות החברות הממשלתיות לשלב בהנפקה נציגים של בנק שוויצרי ובנק אנגלי.

קונצרן כימיקלים לישראל עומד לבצע הנפקה של 22%–32% מהון המניות שלו בבורסה בארצות הברית ובמדינות נוספות באירופה. במקביל פועלים למכירת חבילת מניות בקונצרן לשו־תף אסטרטגי שיחזיק את גרעין השליטה בקונצרן.

היום הוא היום האחרון להגשת הצעות לרכישת גרעין השלי־טה בכי"ל. בשבועות האחרונים היו פניות של חברות וקבוצות משקיעים לרשות החברות הממשלתיות שביקשו לברר פרטים שונים הקשורים למצבו של קונצרן כימיקלים לישראל. להערכת גורמים בכי"ל, יוגשו ארבע הצעות לרכישת גרעין השליטה בקונצרן, בידי קבוצות משקיעים מהארץ ומחו"ל.

רשות החברות הממשלתיות פועלת למכירת גרעין השליטה בכימיקלים לישראל: היא הציעה לרכוש 15%–24.9% מהון המני־ות של הקונצרן. גיבוש נוהלי המכירה הפומבית הושלם לפני שבועות אחדים בניו־יורק, בהתייעצויות שהתקיימו עם היועצים המשפטיים ארנולד אנד פורטר ועם היועצים הפיננסיים והטוחים שרנוד.

רשות החברות הממשלתיות מבקשת להשלים את המכירה עד לסוף פברואר '95. רשות החברות מסרה כי הממשלה מתכוונת להעביר חלק מסמכויות הניהול וחלק מתפקידי הניהול הבכירים בקונצרן למשקיעים פרטיים. לאחר השלמת ההפרטה, תיוותר הממשלה עם 28% מהון המניות של כי"ל ועם מניית זהב. על־פי תנאי המכרז יהיה רשאי הרוכש את חבילת המניות למנות שלושה מתוך 14 חברי הדירקטוריון בכימיקלים לישראל.

האוצר: השבוע תתפרסם הזמנה למנהלי חיתום בהנפקת בזק

מאת צבי זרחיה

ועדת השרים לענייני הפרטה קבעה אתמול, כי משרד התקשו־רת ישלים עד סוף שנת '94 את קביעת העקרונות לפתיחת התק־שורת הבינלאומית – (שיחות לחו"ל) לתחרות. עקרונות אלה נדרשים כדי לאפשר פרסום תש־קיף לבזק וגילוי נאות כאשר לפי־תיה לתחרות של שיחות טלפון לחו"ל – בדרך להפרטת החברה. המכרז להפעלת שיחות בינלאו־מיות על ידי מפעיל שני אמור להתפרסם בתחילת '95.

כמו כן, אישרה הוועדה את האינטרסים החיוניים של המדינה בבזק, שיעוגנו בתקנה לאחר אישור של ועדת השרים לחקיקה. בין הנושאים שהוגדרו כאינטרסים של המדינה שיש להבטיחם: מני־עת השתלטותם של גורמים עוי־נים על שירותי בזק וכן הבטחת רציפותם של שירותי בזק חיוניים לציבור ולכוחות הביטחון.

ממשרד האוצר נמסר, כי על בסיס החלטות אלה תפרסם רשות החברות הממשלתיות עוד השבוע הזמנה לקבלת הצעות למנהלי חי־תום, לצורך ההנפקה הבינלאומית של בזק.

בראשות ועדת השרים להפרטה עומד ראש הממשלה. חברים בה שר האוצר ושר המשפטים. בישי־בה אתמול השתתפו גם מנכ"ל משרד התקשורת, שלמה וקס, ויו"ר בזק, משה הבא.

מבזק

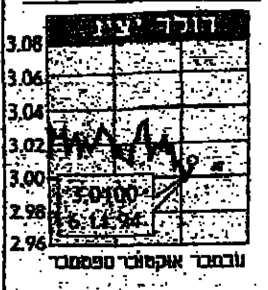

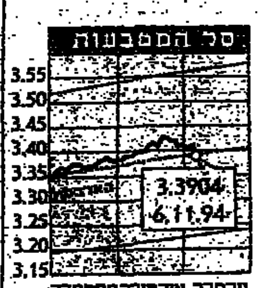

מודריך: אגרוסקו משווקת לגרמניה אשכוליות מקו־כה שמתהדרות ביצוא מישראל (עמוד 2ג).

300 ק"ג בשר מקולקל מע־זה נתפסו במחסום ארז (עמוד 2ג).

ועדי עובדים יוציאו 155 מ' ד' על רכישת מתנות לחג הפסח (עמוד 2ג).

צ'לבי: תובעת מהן אגר ברוסטיגס 10 מיליון שק' [illegible]

[illegible] 3 שנים 15% ממכירות החברה יהיו בתחום האודיו (עמוד 3ג).

שוהל: אין עדיין מקום לדי־בר על הפרטת חברת חשמל (עמוד 3ג).

הפסד של 4.5 מיליון ד' לביוטכנולוגיה בללית (עמוד 3ג).

בני גאון ויצחק תשובה נקים רשת מלונות בהשקעה של 100 מ' ד' (עמוד 4ג).

מוטורולה ישראל תשווק את מושבי החברה האם (עמוד 4ג).

לובלסקי: הסכם הסחר החופשי עם טורקיה לא יכ־לול תעשיות רגישות (עמוד 4ג).

מסעדת יוסבתה בעיר נוזקרת על הוספת סוכר ל"מיצים טבעיים" (עמוד 4ג).

אר־ג'ייאר נביסקו תנקוט צעדים להגנה על בעלי האג"ח שלה (עמוד 13ג).

מספנת סואן האנגסד הב־ריטית עשויה למצוא לה קו־נה (עמוד 13ג).

תיבדק הגדלת מספר העמ־לות המוכרות כהוצאה לצו־רך מס הבורסה (עמוד 16ג).

אל על תחתום הסכם עם "קוואנטאס" לטיסות המשך מבנגקוק לאוסטרליה (עמוד 16ג).

מדורים

בית המשפט. מבגי גוית האגודים עוסר: עמר־תת ידידי ירדניק הפרה חוזה (עמוד 3ג).

שוק ההון. מנפיקי אל־איי – חשד למניפול־ציות בדו"חות ויזאמנסט־ריקס סמוך להנפקה (עמוד 7ג).

ביטוח. יו"ר איגוד המ־בוטחים: לפרסם את תוי־בית על גביית פרמיה בתשלומים (עמוד 15ג).

דיוקן תעשייתי. אינטרקוסמא – מאמץ להרחבת היצוא לאירופה ולמדינות ערב (עמוד 15ג).

יומן

קוברים את הפנסיה

שוחט. עדיין לא החליט

מה הקשר של מחירי העגב־ניות בשווקים ומחירי הדירות בכוכב יאיר למצבן של קרנות הפנסיה? אין קשר – אבל נוש־אים אלה הועלו על ידי הח"כים בדיון המרתוני על חוק קרנות הפנסיה שנערך בסוף השבוע במליאת הכנסת.

המליאה כונסה כדי להצביע בקריאה שנייה ושלישית על חוק קרנות הפנסיה החדשות, שנועד להאריך ב־5 חודשים את תוקף החוק הקיים, שפג בסוף אוקטובר '94. ואולם, ארבעה ח"כים מהליכוד (מיכ־אל איתן, דן תיכון, אריאל ויינשטיין ונעמי בלומנטל) עשו "פיליבסטר" בהגישם עשרות הסתייגויות. בכך ריתקו למליאה את שר האוצר בייגה שוחט וקבוצת ח"כים מהקואליציה.

הפיליבסטר הוא כלי לגיטימי, המאפשר לח"כים (במיוחד מהאופוזיציה) להביע את דעתם. עם זאת, דומה שגם לכלי זה צריך לשים גבול. במקום שהח"כים ידברו במליאה על נושאים שלא לעניין כדי להאריך את הדיון – תוך ביזוי הכנסת – מוטב לקבוע שלכל ח"כ יוקצו 30 דקות לנימוק הסתייגויותיו מכל חוק. זו מכסת זמן לא קצרה, שתספק לליכוד, למשל, 16 שעות דיון לנימוק הסתייגויותיו.

מצד שני, אי אפשר להתעלם מאחריותה של הממשלה ושל הקואליציה לסדרי הדיון המבזים של חוק הקרנות החדשות. מתברר שהממשלה נזכרה באיחור לבקש מהכנסת את הארכת החוק הקודם. הממשלה יכלה להגיש כבר לפני שבועיים (ולאחר פסיקת הבג"ץ בעניין) את החוק החדש, אלא שהשרים והח"כים היו עסוקים אז בטקסי השלום עם ירדן; ובתחילת השבוע שעבר לא היה לממשלה רוב בכנסת מאחר שמרבית שריה ואחדים מהח"כים שלה טסו לוועידת קזבלנקה. כך קרה שהחוק הקודם פג ב־31 באוקטובר '94 והחוק המאריך את תוקפו נחקק, רטרואקטי־ווית, רק שלושה ימים לאחר מכן.

ולגופו של עניין: קרנות הפנסיה עומדות בפני קריסה. מנכ"ל האוצר אהרון פוגל אף הזהיר באחרונה כי "העמיתים ברוב הקופות לא יוכלו לקבל את מה שהובטח להם". לפני חמישה חודשים קיבל שוחט המלצות של ועדה בראשות פוגל לטיפול במשבר הפנסיות, אבל שוחט עדיין לא גיבש את עמדתו, ולכן נאלצת הממשלה מפעם לפעם להאריך את חוק הפנסיה הישן. השאלה היא אם עד סוף מארס '95 כבר תוצג המדיניות הפנסיו־נית החדשה, או שמא תתבקש שוב הכנסת להאריך את תוקף החוק שנחקק השבוע.

היום תציג שרת העבודה והרווחה אורה נמיר את דו"ח העוני ל־'93 ותתבע לחוקק חוק פנסיה ממלכתי. טיפול יסודי ומזורז בנושא הפנסיה חיוני כדי למנוע גידול במספר הקשישים החיים מתחת לקו העוני בשנים הבאות.

צבי זרחיה

הפרטת שוברים

אסור שהאכזבה מתהליך ההפרטה בארץ תביא לבחירת שיטה פופוליסטית, שאומצה במשקים הזרים את מרבית הסממנים של כלכלת שוק – אנחנו במצב טוב יותר חלק אחרון

מאת איתן ששינסקי

בחלק הראשון של המאמר, (ביום ו' 4.11), נטען כי הסיבות לאימוץ הפרטת שוברים ברוסיה היו פוליטי־ות. מה היו תוצאות ההפרטה?

לפיתות שלפי התוכנית יכלו המנהלים ברוסיה לרכוש רק כ־10% מהמניות בחברות שהופרטו, והעב־דו בדיעבד שבידיהם כ־20% (רכישות בידי בני משפחה וכו'). בידי המנהלים נצבר איפוא כוח המאפ־שר שליטה. למעשה, המניות שלא ניתנו לעובדים ולמנהלים נמכרו במכרזים בתמורה לשוברים. כיוון שהותר לסחור בשוברים, נוצר להם מחיר שוק (ברוב־לים).

לפי מספר השוברים שנדרשו לכל מניה אפשר לקבוע את ערך החברות שהופרטו. התוצאות מדהי־מות: לפי ערך השוברים בשוק, שווי התעשייה הרו־סית כולה הוא כ־5 מיליארד דולר! זה השווי של חברה ממוצעת אחת ברשימת ה־500 של כתב העת "FORTUNE". למשל, שווי של מפעל המכוניות הגדול ZIL (100 אלף מועסקים) הוא 15 מיליון דולר. שיטות הייצור והמוצרים המיושנים אינם מהו־ים הסבר מספק לערך הנמוך.

שכר העבודה ברוסיה (200 דולר לחודש) הוא כעשירית מהשכר במע־רב, וזה גם היחס לפי אר־מדנים שונים של רמות חיים. ניתן היה איפוא לצפות, שגם בשווי חברות יהיה היחס בערך 1:10. נהוג לחשב שווי של חברה מערבית, בממו־צע, לפי 100 אלף דולר למועסק. ברוסיה השווי הוא 100 דולר למועסק הפער הוא איפוא 1:1000.

ההסבר שהוצע לפער האדיר הוא, ששיטת ההפר־טה ברוסיה השאירה כוח כה רב בידי המנהלים-הע־ובדים, עד כי אין סיכוי שהמשקיע החיצוני יראה פירות בהשקעתו. כל שיפור ברווחיות "יבלע" על ידי תמיכות לעובדים, שחיתות מנהלים וכו'. אמנם תוצאות עגומות אלו אינן ישימות במלואן למשקים המערביים, אבל מבחינת ריכוז הכוח שבידי 'שומרי הסטטוס קוו', יש כאן לקח חשוב.

ברוסיה שקלו אם השוברים יהיו נקובים ביחידות כספיות (זאת אומרת ברובלים, או בשקלים-אצלנו), או במונחי נקודות, שיכוונו שהשובר אינו מטבע נוסף. מבחינה כלכלית, האבחנה לא חשובה, שכן המסחר בשוברים קבע את המחיר הכספי לשובר (ברוסיה נקבו את השוברים ברובלים כדי שהאוכלו־סייה תרגיש שקיבלה מתנה מן הממשלה. מצד שני, המחיר הנמוך בשוק לשוברים ודאי גרם אכזבה).

מניות ניתנו תמורת שוברים במכרזים לכל חברה בנפרד. המבקשים רשמו את מספר השוברים שהם מציעים תמורת מניות של חברה כלשהי, ללא הת־חשבות במחיר (בלשון הכלכלנים: ביקוש בעל גמיש־ות יחידתית).

חלוקת סך השוברים שהציע הציבור בסך המניות המוצעות קבע את מספר השוברים שנתקבלו תמורת כל מניה. בצ'כוסלובקיה, אגב, נקטו שיטה אחרת, "דיכוטית": בשלב ראשון הוצעו מניות כל החברות במחירים שהיו אמורים לשקף "ערך כלכלי נכון". אם מספר השוברים שנרשמו במחיר זה נפל מסך המניות, קיבלו הנרשמים את כל המניות; בשלב שני הורד המחיר – עד שנמכרו כל המניות. אם הביקוש בשוב־רים עלה על ההיצע, קיבל כל מי שנרשם חלק יחסי מן הביקוש, וכל המניות נמכרו בסיבוב הראשון. מבחינתנו, אין צורך לדון כאן ביתרונות ובחסרונות של שיטות שונות למכירי שוברים.

הרוסים אימצו את שיטת השוברים, כפי שטענו, בראש ובראשונה מסיבות פוליטיות – גיוס תמיכתו של הציבור הרחב בהפרטה ופיוס של קבוצות לחץ; כן יוחסה חשיבות רבה למהירות ההפרטה, מחשש שממשלה שמרנית עלולה להפסיק את התהליך.

בשלב ראשון, התוצאה העיקרית של ההפרטה ברוסיה (הופרטו כ־20% מהחברות) היא הנצחת השי־ליטה של שכבת המנהלים הקיימת, בקואליציה עם העובדים. הכוח של קואליציה זו משתקף, אגב, בהגד־לה של תקציב הסובסידיות הממשלתי למפעלים לאחר ההפרטה. קואליציה זו לא מאפשרת ביצוע השינויים המבניים, שהיו היעד העיקרי בהפרטה. בצ'כוסלובקיה המצב טוב במקצת, שכן שכבת המנה־לים הקודמת הרבה פחות חזקה מבחינה פוליטית, וחברות מערביות קנו שליטה בכמה חברות חשובות.

מאידך, אין עוררין על הצלחת המכירה של חברות ממשלתיות. מחקר שפורסם זה לא כבר (Megginson et al, Journal of Finance '94) מצביע על שיפור מהותי ברווחיות החברות המופרטות כתוצאה משינויי מבנה הניהול וההשקעות. הצלחה זו אינה נחלת המדינות המפותחות בלבד, אלא גם נחלת מדינות כמקסיקו וארגנטינה, שכבר הפריטו כ־70% מהמשק הממשלתי.

מדוע לא אימצה שום מדינה מערבית את שיטת השוברים? חיסרון הבולט של שיטת השוברים, בהש־וואה למכירת חבילות של מניות באמצעות מכרז והצעת יתר המניות בבורסה, הוא בהשגת היעד של התייעלות כלכלית. חולשת שיטת השוברים גדולה יותר ככל שגדול הצורך בשינוי בניהול, בשינויים מבניים (ביזור, מכירת ומכירת קווי ייצור) ובהשקעות הון חדשות.

> החיסרון הבולט של שיטת השוברים, בהשוואה למכירת חבילות מניות במכרז והצעת היתרה בבורסה, הוא בהשגת יעד ההתייעלות הכלכלית

הסיבה ברורה: בעלות מבוזרת באוכלוסייה אינה יוצרת מרכז כוח חיצוני שיכוון לשינויים אלו. ייתכן, אמנם, שלאחר חלוקת השוברים תוקמנה קרנות שמטרתן צבירת שוברים, כדי להתחרות באמצעותם על רכישת חבילות שליטה של מני־ות מופרטות, אך זה תהליך שעלול לארוך זמן רב.

יתר על כן: בריכוזיות הקיימת בשוק ההון הישרא־לי (ומקומם של הבנקים במערך זה), השליטה בקרנות אלו עלולה לפעול נגד המגמה של ביזור השוק.

בשלב ראשון יחולקו השוברים לאזרחי ישראל. הון מחו"ל יוכל להיכנס בשלבים מאוחרים יותר, אם באמצעות השקעה בקרנות השוברים, אם בקנייה בבורסה. בכל מקרה, יהיה זה הון פיננסי המעוניין בהשקעות בישראל. לפחות בשלבים הראשונים אין לצפות להשתתפותם של שותפים אסטרטגיים מחו"ל – כלומר, של חברות המעוניינות בהשקעות ספציפי־ות בתחום פעילותן.

בשיטת המכרזים, מאידך, הקבוצות המתחרות כוללות בדרך כלל שותפים אסטרטגיים ופיננסיים מחו"ל ומהארץ. נכון שבשוק הון משוכלל ופעיל, כל הרכישות והמיזוגים המוכתבים משיקולי יעילות יכו־לים להתבצע בסופו של דבר, אבל אי אפשר לטעון ששיטת המכירה באמצעות מכרזים אינה מתאפשרת בארץ בגלל מגבלות שוק ההון והמשק הישראלי (ריכוזיות יתר ושליטה בנקאית, המגבלת השתתפות רחבה, וכו'), ובאותה נשימה לטעון ששיטת השוברים תביא לתוצאות הרצויות מבחינה כלכלית, כתוצאה מתפקוד מעולה של שוק ההון.

החסרונות של שיטת השוברים בולטים במיוחד במקרה של "המונופולים הטבעיים" (בזק, חברת החשמל, מקורות), במקרה של אל על, הפועלת בשוק אוליגופוליסטי שזוכה להגנה ממשלתית מקיפה, וב־מקרה של חברה השולטת על אוצרות טבע ייחודיים (כימיקלים לישראל). לגבי המונופולים, משמעות הה־פרטה היא שינוי כללי המשחק: הכנסת תחרות מהאר־ץ ומחו"ל, תוך שמירה על פיקוח ציבורי מסוים על תעריפים והרווחיות. הדיון הנוקב על תנאי הרישיון הכללי של בזק הוא דוגמה לכך.

ברור שהפרטת שוברים ללא קביעה מוקדמת של תנאי הרישיון תחליש ואולי אף תמנע לגמרי את האפשרות לבצע את השינויים הנדרשים, שכן בשלב הראשון הפרטת שוברים תביא לחיזוק את אלו שמ־נהלים למעשה את החברות.

נימוק חשוב נוסף בעד מכירת מניות ונגד שיטת השוברים הוא ההכנסה לממשלה. העברת הכנסות מהציבור לממשלה באמצעים פיסקאליים

המשך בעמוד 2ג

אנשים ועסקים

סקל. הגיבוי אושר

יסעור. יערער על הפיטורים

לוין. יפתח יום עיון

קפלן. חנך מרפאה

גרנצ'רובסקי. הודיע על קרן

סבב אלופים בקצא"א

מועצת המנהלים של חברת קו צינור אילת־אשקלון (קצא"א) אישרה את מינויו של אלוף (מיל') עמנואל סקל (54) למנכ"ל החברה.

סקל ייכנס לתפקידו החדש ב־1.1.95 ויחליף את אלוף (מיל') אברהם בוצר, שכיהן כ־20 השנים האחרונות כמנכ"ל החברה ופרש לא מכבר לגמלאות.

בתפקידו האחרון בצה"ל היה סקל מפקד חילות השדה. הוא מוסמך בגיאולוגיה ובוגר בית הספר לפיקוד ומטה של צבא ארה"ב. בשנים 88'–90' הוא היה מנכ"ל פוספטים בנגב מקבוצת כי"ל.

בנובמבר 93' החליט דירקטוריון קצא"א, בהסכמת שר האוצר, לפטר את בוצר מתפקידו על רקע חילוקי דעות מקצועיים ויחסי עבודה מעורערים עם חברי הדירקטוריון. תוכנם של חילוקי הדעות לא פורסם.

לאחר שבוצר הגיש ערעור על פיטוריו לבית הדין לעבודה, הושגה פשרה והוא יצא לחופשה בתשלום עד שהגיע זמנו לצאת לגמלאות ב־1.7.94.

יצוין כי זה זמן רב תובע שר האנרגיה, משה שחל, להעביר את קצא"א מתחום סמכותו של משרד האוצר לסמכות משרד האנרגיה. לטענתו, משרד האוצר אינו ערוך לטפל כראוי בקצא"א.

עמירם כהן

שוחט מינה דירקטורית

שר האוצר, אברהם שוחט, מינה את לינדה בן שושן – סגנית בכירה לממונה על שוק ההון באוצר – לדירקטור בבורסה לניירות ערך בתל אביב. היא תמשיך במקביל למלא את תפקידה במשרד האוצר.

בן שושן (29) היא בעלת תואר שני במינהל עסקים באוניברסיטה העברית עם התמחות במימון ובבנקאות. היא החלה לעבוד באגף שוק ההון באוצר ב־90'.

בדירקטוריון הבורסה תחליף בן שושן את משה שגיא, שהיה סגן הממונה על שוק ההון באוצר ועבר לאחרונה לשמש כמנהל קופת הגמל של בנק דיסקונט.

צבי זרחיה

עומדים על המשמר

עובדי עיתון "על המשמר" שכרו את שירותיה של עו"ד נעמי לנדאו לקראת האפשרות שהקבלן והמלונאי יצחק תשובה יקנה את העיתון. העובדים דורשים להבטיח, שפיצויי הפיטורים שיקבלו יחושבו על־פי הסכמי העבודה הנהוגים בעיתון.

יו"ר ועד העובדים ב"על המשמר", אבשלום קווה, אמר כי העובדים דורשים החזר של 50% מהשכר, שעליהם ויתרו ב־92'.

קווה מסר עוד, כי עובדי העיתון קיבלו אישור מאגודת העיתונאים להכריז על סכסוך עבודה אם דרישותיהם לא ייענו.

הקיבוץ הארצי, שהוא הבעלים של "על המשמר", דורש שלאחר שהעיתון יימכר – יישארו בידיו 26% מהבעלות על העיתון. תשובה, מצדו, מוכן להשאיר בידי הקיבוץ הארצי 25% – או לחילופין 49% – מהבעלות.

חיים ביאור

רופאים ישראלים לכנס בקהיר

פרופ' יוסף קלאוזנר, מנהל המחלקה הכירורגית במרכז הרפואי ע"ש סוראסקי בתל־אביב, וד"ר יצחק מלר, מנהל היחידה לאורתופדיה אונקולוגית בבית החולים, הוזמנו לכנס בינלאומי לאונקולוגיה שייפתח מחר בקהיר.

השניים יציגו בכנס שתי גישות טיפוליות בסרטן של הגפיים. פרופ' קלאוזנר יציג את השימוש החדשני בתרופת TNF, הגורמת להרס מהיר וסלקטיווי של גידולים בגפיים. בשל רעילותה הגבוהה מוזרקת התרופה לגפה, תוך כדי הניתוח, כשהגפה מנותקת ממחזור הדם. ד"ר מלר יציג גישות טיפוליות חדשות באורתופדיה אונקולוגית, בעיקר בתחום גידולים בגפיים אצל ילדים, והאפשרות להימנע מקטיעת גפיים.

עדנה ארידור

אין ארוחות חינם

הפרטת חדרי האוכל בקיבוצים עשויה לחסוך עד 25% מהוצאות של הקיבוצים על מזון. כך קובע סקר שערכה חברת "נותנים מערכות" מהרצליה, העוסקת בפיתוח, בשיווק ובתכנון מערכות מזון.

לדברי מנכ"ל החברה, שי עובר, חורגים כיום רוב הקיבוצים בכ־25% מתקציב הכלכלה שנקבע להם. באמצעות הפרטת חדר־האוכל והפעלתו כמרכז רווח עסקי אפשר לאזן את התקציב.

החברה סייעה לאחרונה להפריט את חדר האוכל בקיבוץ שדות ים, המשמש כ־800 סועדים. 25% משטחו של חדר האוכל הפכו למסעדה המשרתת אורחים בתשלום: חדר האוכל עצמו שופץ וצויד מחדש, והורכב תפריט משופר, המוגש לחברים ולאורחי המסעדה כאחד. החברים משלמים עבור הארוחות באמצעות כרטיסים מגנטיים.

כיום מספק חדר האוכל לחברים ולסועדים חיצוניים כ־21 אלף מנות לחודש ומכניס כ־315 אלף שקל לחודש.

עמירם כהן

מי יעזור לעוז

מינהלת מרכז הפרישה שהוקם בימים אלה כדי לעזור למפוטרי ההסתדרות – נכלל בעצמו ברשימת 265 המפוטרים הראשונים מההסתדרות. המדובר בצבי עוז, החשב של יחידת הרווחה בהסתדרות.

מנהל האגף למטה ולתכנון בהסתדרות, בנימין יסעור, מתכוון לערער על ההחלטה, כדי שהעדרו של עוז לא ישבש את תפקוד מרכז הפרישה, שאמור לסייע למאות מפוטרי ההסתדרות ולמאות המפוטרים הצפויים מקופת חולים הכללית בתכנון קריירה חדשה.

שמה של מרים קורה, מנהלת מרכז היזמות ההסתדרותי, מופיע אף הוא ברשימת המפוטרים.

חיים ביאור

אורח מאמריקה

האווארד דראפט, יו"ר ומנכ"ל החברה קובס אנד דראפט – הנחשבת למשרד הפרסום הרביעי בגודלו בעולם המתמחה בשיווק ישיר – ישתתף היום כאורח רשות הדואר ביום עיון בנושא "מערכות, חברים ומערכות קשרים, באמצעות שיווק ישיר".

יום העיון יתקיים במלון הילטון בתל־אביב ויפתח אותו מנכ"ל רשות הדואר, רן לוין.

האורח ירצה על המגמות והשינויים בשיווק האמריקאי לקראת שנות האלפיים והשפעתם על מפרסמים המנהלים מערכות קשרים שונות בדיוור ישיר.

קובס אנד דראפט מטפלת בישראל בכמה חברות, בהן תלמה, סאיק דיאגנוסטיקה ודטה מיכון. החברה מעסיקה כ־600 עובדים ויש לה 25 סניפים.

ביום העיון שייערך בהילטון ירצו, בין השאר, גם מנכ"ל המשכיר לצרכן, משה ברזון – על מסקנות הרשת מניהול מועדון לקוחות, ומנכ"ל יונדאי ישראל, הורון ודאי, שידבר על הקונפליקט שבו מצוי מנכ"ל בחברה משווקת.

זהר בלומנקרנץ

פלד תרם את הפרס

יו"ר ארגון הקבלנים בתל אביב, יעקב גרנצ'רובסקי, הודיע אתמול על הקמת קרן שתעודד חיילים משוחררים ועולים חדשים לפנות לעבודות בניין. גרנצ'רובסקי מסר על הקמת הקרן בטקס הענקת הפרס לבנייה איכותית בתל אביב־יפו לשנת 94', שנערך ביוזמת ארגון הקבלנים בת"א והעירייה.

הוא מסר, כי בשלב ראשון יוקצו לקרן כמיליון שקל. גם ראובן פלד, הקבלן שזכה במקום הראשון בתחרות הבניין האיכותי בתל אביב יפו על בניין בית הנביאים ברחוב אחד העם בתל אביב – תרם את הפרס שקיבל, בסך 10,000 שקל, לקרן.

רונית מורגנשטרן

מדריך עסקים למדינות ערב

"לשכת התעשייה והיזום" – חברה פרטית – מפיקה מדריך עסקים ישראלי למדינות ערב, שייקרא קסטום. המדריך יכלול שמות של חברות ישראליות, בערבית, לפי סיווגן העסקי. המדריך ייצא לאור בשיתוף עם לשכות המסחר הערביות הפועלות בשטחים, ובאמצעותן יופץ במדינות ערב.

זהר בלומנקרנץ

הד ארצי תפיץ דיסקים של דיסני

חברת הד־ארצי קיבלה את זכויות ההפצה של קטלוג המוסיקה של חברת דיסני בארץ. מדובר בפסקולים שהוציאה חברת דיסני בקלטות אודיו ובדיסקים.

בעלי הד ארצי היא מלונות הכשרת היישוב, ומנהליה הם מיקי מתנים ושמיל סתר.

זהר בלומנקרנץ

קופ"ח בלב ת"א

ראש עיריית תל־אביב, רוני מילוא, ומנכ"ל קופת חולים הכללית, אביגדור קפלן, חנכו אתמול מרפאה חדשה של הקופה, "לב העיר", ברחוב אלנבי.

קפלן מסר כי המרכז הרפואי החדש כולל בית מרקחת גדול ומשרד ממוחשב. מנהל מחוז תל־אביב של הקופה, אורי רביבי, מתכוון להכניס למרפאה החדשה ציוד אבחון מתקדם ושירותי רפואה מונעת.

עדנה ארידור

מינויים

● מינויים חדשים ב"סופר אר־פיס" בתל־אביב: יואל אשר מונה למנהל; יואב איזיק מונה לסגן המנהל.

מהדרין: אגרקסקו משווקת לגרמניה אשכוליות מקובה שמתחרות ביצוא מישראל

מאת עמירם כהן

חברת מהדרין, יצואנית ההדרים הגדולה בישראל, מאשימה את חברת אגרקסקו בשיווק לגרמניה של אשכוליות מקובה, המתחרות בתוצרת ישראל.

לדברי נציגי מהדרין, הגיעו לשוק הסיטונאי בהמבורג כמויות גדולות של אשכוליות (לבנות ואדומות) מקובה, תחת שם המותג "קרמקסקו" שהיא חברה בת של אגרקסקו.

קרמקסקו רשומה בהולנד ובמועצת המנהלים שלה יושבים מנהליה של אגרקסקו.

עוד מציינים נציגי מהדרין, כי תיבת אשכוליות קרמקסקו מקובה נמכרת בשוק של המבורג במחיר 11–10 מרקים גרמניים, שהוא מחיר נמוך בהרבה ממחיר האשכוליות מישראל. להשוואה, אשכוליות קרמקסקו מקובה נמכרות ב־FOT – "פורט און טראק" – המחיר בנמל אנטוורפן ב־7.5 מרקים גרמניים לתיבה של 16 ק"ג, בהשוואה ל־15.51 מרקים גרמניים לתיבה של 15 ק"ג אשכוליות מישראל.

בתגובה, מסר דובר אגרקסקו, כי קרמקסקו שיווקה אשכוליות מקובה לפני שנתיים, אך לאחר דיונים שהתקיימו עם משרד החקלאות הוחלט להפסיק את השיווק ואת השימוש בקרטונים עם שם המותג קרמקסקו.

קרטונים לפרי מקובה

יצוין, כי ל"הארץ" הגיע דו"ח באוקטובר 93', שהוצג בישיבת המועצה לשיווק פרי הדר, שבו נאמר על בקשת אגרקסקו להשתמש בעונה 93'–94' בקרטונים, שמיועדים לשיווק אשכוליות מקובה, עם הכיתוב "קרמקסקו".

מגדלים: "אגרקסקו משווקת באירופה אבוקדו מספרד המתחרה בתוצרת ישראל"

מאת עמירם כהן

מגדלי אבוקדו בארץ התלוננו לאחרונה כי חברת אגרקסקו משווקת לאירופה אבוקדו מספרד, המתחרה ביצוא האבוקדו מישראל. לאגרקסקו, הנמצאת בבעלות ארגוני המגדלים בישראל, בלעדיות על יצוא האבוקדו מישראל לאירופה.

לטענת אותם מגדלים, היבוא מספרד נעשה על ידי החברה־הבת של אגרקסקו בשם "דליה", שמנהלה הכללי הוא מנהל אגרקסקו בפרנקפורט, דוד גורן.

עוד אומרים אותם מגדלים, כי זה כמה שנים פועלת חברת "דליה" באירופה, אך עד לשנה האחרונה עסקה בשיווק פירות שלא גדלים בארץ, כגון אננס, או ששיווקה לאירופה פירות הגדלים בארץ, אך בעונות מתות מבחינת היצוא הישראלי.

דובר אגרקסקו, מסר בתגובה, כי ההחלטה ליבא כמות מסוימת של אבוקדו מספרד באמצעות חברת "דליה", התקבלה כבר לפני שנתיים על ידי תאגיד האבוקדו של המגדלים הישראלים, המיצא באמצעות אגרקסקו.

לדבריו, מדובר בזן ה"האס" שהוא המוביל באירופה, אך יצואו מישראל מתחיל רק בדצמבר. לפיכך, כדי לא לפגוע ביצואם של הזנים המובילים בישראל, "אטינגר" ו"פוארטה", הוחלט להשלים את סל הזנים שהמשווקים הישראלים יכולים להציע לאירופאים עם ה"האס" מספרד.

קלר מסר כי ב־93'/94' שיווקה "דליה" כ־400 טונות אבוקדו "האס" מספרד, ובעונה הנוכחית, 94'/95', תשווק ככל הנראה כמה עשרות טונות בלבד.

העגבניות המיובאות יקרות ב־20% מהמקומיות

מאת עמירם כהן וזהר בלומנקרנץ

מחיר העגבניות המיובאות מהולנד גבוה בכ־20% ממחיר העגבניות הישראליות. 30 טונות העגבניות שיובאו לאחרונה מהולנד במסגרת מכסת יבוא של 1,000 טונות, נמכרו בשוק הסיטונאי במחיר של 6.5 שקל קילו, לעומת מחיר סיטונאי של 5.5 שקל לעגבניות המקומיות.

סמנכ"ל משרד החקלאות לייבוא, צבי אלון, הסביר כי העגבניות מהולנד נרכשות במחיר של 3 ש' לקילו, מחיר ההובלה הוא כ־3 ש' ולכך מתווסף רווח ליבואן. עוד נמסר כי תפוחי האדמה שיובאו לאחרונה לא זולים מהמקומיים ומחירם הסיטונאי 2–2.3 שקלים.

● רשת הייפרכל ייבאה באישור משרד החקלאות, 20 טונה אגסי אלכסנדרוס מצרפת בהיקף של כ־100 אלף שקלים. האגסים ישווקו במחיר 7.90 ש' לק"ג, לעומת 9.90 ש' לק"ג, מחיר אגסים מקומיים.

יבול החיטה השנה – 30% בלבד מהיבול הממוצע

מאת עמירם כהן

יבול החיטה השנה מסתכם בכ־60 אלף טונה, לעומת 180–215 אלף טונות בשנים רגילות, כך נמסר מהמרכז החקלאי. הסיבה ליבולים הנמוכים היא עצירת הגשמים הממושכת ששררה בחורף 93'/94' בחודשים ינואר־פברואר.

מאידך, מיעוט המשקעים הביא לעלייה באחוז החלבון בחיטה והוא עמד השנה על 11.5% ב־86% מהחיטה. שיעור זה נחשב גבוה מאוד, וחיטה כזו טובה במיוחד לאפייה, אך בגלל שנת השמיטה יימכר כל היבול למאכל לבעלי חיים ולא יגיע לתעשיית הקמח.

עוד נמסר, כי עקב מיעוט היבולים, כמעט כל הארגונים והספקים לא עמדו בהתחייבויות של כמויות, אותם תכננו לשווק במרוכז, ונוצר קושי בתכנון יעיל של אכסון החיטה.

שונו שלטי חוצות של לי־קופר בעקבות לחץ החרדים

מאת זהר בלומנקרנץ

משרד הפרסום רינגברג־קרסר שמיר שינה אתמול את שילוט החוצות לאופנת LEE COOPER בעקבות לחץ החרדים.

מדובר בכרזה שבה נראה חלק גופם התחתון של שלושה דוגמנים לבושים במכנסי ג'ינס, כשמכנסיה של הדמות האמצעית (ככל הנראה דוגמנית) פתוחים וחושפים את הבגדים התחתונים.

הכרזה עוררה את חמתם של שלושה רבנים ב"ועדה הארצית למניעת פרסומי שחץ". הוועדה שיגרה הוראה חד משמעית להסיר את כל פרסומי החוצות בתוך 24 שעות, בנימוק ש"הם פורצים את הקווים המינימליים המוסכמים".

לאחר משא ומתן, הוסכם לצבוע את האזור החשוף בצבע אדום, על מנת שייראה כמו חולצה.

פינת המס / נחום פריידקס

דירות להשקעה ומיסוי

המציעים להטיל מסים על דירות להשקעה מתייחסים למעשה לשני סוגי מס. האחד הוא מס רכוש על החזקת דירה שנייה, כלומר דירה שאינה משמשת למגורי הבעלים. והשני הוא מס שבח על רווח ריאלי ממכירת דירה שלא שימשה כאמור למגורי המוכר. ההצעות אינן מתייחסות בדרך כלל לביטול הפטור ממס הכנסה על השכרת הדירה למגורים.

המציעים מודים, כי מס רכוש שיוטל על דירות מושכרות בלבד יועבר למעשה לשכמם של הדיירים, וכך יגרום להפלייתם לעומת אלה הגרים בדירה משלהם. התוצאות החברתיות והכלכליות השליליות של מהלך כזה ברורות ולא טעונות הוכחה. יצוין, כי גם אם הפטור ממס על שכר הדירה לא יוארך (לפי החוק הקיים הוא בתוקף רק עד 31.12.95) יגרום הדבר להעלאה ניכרת בדמי השכירות. עם זאת, המעלים הצעות למיסוי דירות להשקעה טוענים, כי מיסוי כזה יקטין את הביקוש לדירות ויגרום להורדת מחיריהן.

סביר להניח כי התוצאה תהיה הפוכה מהמצופה. הסיבה לכך היא שהבנייה ניזונה מהביקוש – וירידה בביקוש תגרום להקטנת ההיצע. חשוב לזכור כי להיקף הבנייה בארץ השפעה מרחיקת לכת על המשק כולו, על צמיחתו או על דעיכתו. צמצום הבנייה גרם תמיד למיתון חריף וגרר את כל המשק למשבר. הרחבת הבנייה גרמה תמיד להרחבה ולגידול. לבלימה מלאכותית של ענף הבניין במיסוי נוסף עלולות להיות תוצאות שליליות המרחיקות לכת בהרבה מהשפעה השלילית על מחירי פתרונות הדיור.

צריך גם להתייחס לשימוש חלופי שיעשו החוסכים בכספם אם לא יהיה כדאי להשקיע בדירות. אפיק חלופי אחד הוא השקעה בתוכניות חיסכון, בקופות גמל ובבורסה. אפיק אחר הוא בריחה לכיוון מטבע חוץ באופן חוקי או בלתי חוקי, ואף הברחת כספי לחו"ל. אפשרות נוספת היא פשוט בזבוז הכספים על צריכה נוספת בהעדר אפשרויות חיסכון אטרקטיביות.

במאמרנו הקודם התייחסנו לכך שהממשלה ניסתה, ועדיין מנסה, לעודד בנייה להשכרה על בסיס עסקי באמצעות חוקי עידוד. מאמצים אלה לא הניבו עד כה פירות משמעותיים. מהצד השני, התפתח אפיק של השקעת משקי בית בדירות בהחזקת בצורת חיסכון לטווח ארוך. נראה לנו כי מכל הבחינות, האינטרס הציבורי הוא לעודד סוג חיסכון זה ולא להרוס – פגיעה בדירות להשקעה פוגעת בהיצע של דירות להשכרה. העידוד צריך לכלול הארכה מיידית של הפטור ממס הכנסה על הכנסות משכר דירה (כפוף לתקרת הכנסה כמקובל כיום), הצהרה ברורה על יעדים של עידוד הבנייה להשכרה לא רק במישור המסחרי־מוסדי אלא גם במישור החיסכון האישי.

שאלה נוספת הקשורה במיסוי המגורים מתייחסת למס שבח ושיטות הפטורים הקיימת על השבח ממכירת דירות מגורים. נתייחס לכך ב"פינת המס" בנפרד.

הכותב הוא רואה־חשבון

ועדי עובדים יוציאו 155 מ' ד' על רכישת מתנות לחג הפסח

מאת חיים ביאור

ועדי עובדים והנהלות של מפעלים יוציאו כ־155 מיליון דולר לרכישת שי לעובדים לקראת חג הפסח – גידול של 15% לעומת הרכישות לקראת פסח שעבר. כך עולה מסקר תקופתי שערך הירחון "ועדים".

שווי השי הממוצע לעובד יעמוד השנה על 310–360 שקלים. השי בסכום הגבוה ביותר יינתן לעובדי חברת החשמל וחברת אגן כימיקלים: שווי – 700 שקל. לעובדי בתי הזיקוק בחיפה יינתן שי בשווי 680 שקלים לעובד; לעובדי כור תעשיות – 650 ש'; חברת הספנות צים – 560 ש'; מגרעי בית שמש – 400 ש'; בנק איגוד – 400 ש'; בזק – 380 ש'; משרד הבריאות – 300 ש'; בנק דיסקונט – 200 ש'; שכדי אגד – 180 ש'; מגן דוד אדום – 100 ש'.

השי הצנוע ביותר יינתן לעובדי אסם ושוויו 60 שקלים לעובד. עובדי בנק לאומי יסתפקו אף בפחות מזה – בקבוק יין וכרטיס ברכה, וזאת מאחר שהשי העיקרי ניתן להם בראש השנה.

עורכי הסקר טוענים כי התקציבים הנדיבים יחסית שניתנו לוועדים לרכישת שי לעובדים, הביאו להתעוררות מסוימת בענף מוצרי החשמל והאלקטרוניקה.

מכללת מיטב לשוק ההון
מזמינה את הציבור הרחב
לכנס הסברה
ביום ג' 8.11.94 בשעה 19:00
במכללת לוינסקי, חדר 180
במסגרת כנס ההסברה תועבר הרצאתו של מר צבי סטפק, מנכ"ל מיטב, בנושא "הבורסה - לאן?"
ההרשמה לקורס
"הבורסה ושוק ההון" - נמשכת
מסלול בוקר: 11.11.94 ימי ו' 09:00-12:15
מסלול ערב: 27.11.94 ימי א' 17:30-20:45
40 שעות לימוד בעשרה מפגשים שבועיים.
הקורס מיועד גם לחסרי רקע בשוק ההון.
לפרטים והרשמה:
טל. 03-6423555,
פקס. 03-6422322 או בדואר
אל: מכללת מיטב לשוק ההון
ת.ד. 17479, ת"א 61174
מכללת מיטב לשוק ההון

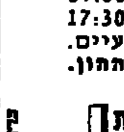

פיגור ביצוא ההדרים לאירופה בגלל הסגר על השטחים

מאת עמירם כהן

נתונים שנאספו במועצה לשיווק פרי הדר מעלים, כי יצוא ההדרים לאירופה מפגר עד כה לעומת היצוא בשנה שעברה. בתכנון עונת היצוא נלקח בחשבון גידול של 10% ביצוא מ־270 אלף טונות ל־300 אלף טונות. עד כה ייצאה המועצה 1.351 מיליון תיבות, לעומת 1.551 מיליון תיבות בתקופה המקבילה אשתקד.

הפיגור העיקרי הוא בזנים אשכוליות לבנות, פומלו אדום ובסוויטי. הפיגור ביצוא נובע מהסגר על השטחים שלא מאפשר לעובדי קטיף להגיע לעבודתם. היצוא ייפגע גם בגלל איכות הפרי הירודה כתוצאה מהאיחור בקטיף. כמו כן נגרמו נזקים כבדים לפרי בסופה האחרונה.

לאחרונה מתרכז מאמץ הקטיף בזן סוויטי המיועד ליפאן, ומעט כוח האדם מרוכז בקטיף ובטיפול בזן זה. לפי דרישות היפאנים, חייב הפרי לעבור סטריליזציה וטיפול בקור על פי תקנות הגנת הצומח ביפאן, הוא יישלח ליפאן חודש לאחר הקטיף.

מזכיר ארגון מגדלי ההדרים, יוסי אנגבר, אמר כי קטיף ההדרים הושבת למעשה בשלושת השבועות האחרונים. עוד אמר כי המגדלים מחו בפני הממשלה על כי רק פועלי בניין מהשטחים הורשו לחזור לעבודה בישראל, ואילו לפועלי הקטיף לא הותר לשוב.

יו"ר המועצה לשיווק פרי הדר, דני קריצ'מן, אמר כי המועצה עושה מאמץ כדי לשווק השנה אחוז גדול יותר של פרי לחו"ל, מתוך סך היבול הצפוי, 850 אלף טונות.

אוראל ספרינג תשווק בארה"ב

מאת זהר בלומנקרנץ

חברת אוראליין הישראלית חתמה על הסכם שיווק עם חברת קרוול (CARWELL) האמריקאית, להפצת מברשת השיניים אוראל ספרינג בארה"ב ובקנדה.

מדובר בהזמנה ראשונה של החברה הישראלית לשוק האמריקאי. בשלב ראשון הוזמנו 2.5 מיליון מברשות שיניים, שיסופקו בארבעה החודשים.

לדברי מנכ"ל אוראליין, אוהד פז, נערכת החברה בארץ להגדיל את כושר הייצור שלה פי שלושה בתוך שנה, ולהגיע להיקף ייצור שנתי של 30–40 מיליון מברשות שיניים בשנה.

החברה היא בבעלות אוהד פז; רוד רוניק; יגאל גבה; דבורת־שרם; עופר פריצקי; וקיבוץ רביבים המייצר את בסיס הפלסטיק.

300 ק"ג בשר מקולקל מעזה נתפסו במחסום ארז

מאת עמירה הס

הרשות לפיקוח חקלאי תפסה אתמול ליד מחסום ארז 300 ק"ג בשר מקולקל, שמקורו ברצועת עזה. לפי דיווח הרשות, הבשר, שלא היה ברור מה סוגו, היה בתנאים סניטריים גרועים ולא ראוי למאכל. הבשר יועד לשיווק במסעדות, חנויות מזון ובתי חולים. מובילי הבשר נעצרו וייפתחו נגדם הליכים.

הרשות לפיקוח חקלאי מבצעת מארבים ומאתרת משלוחי בשר שאינו ראוי למאכל אדם, גם בעזרת מידע מודיעיני. מחמוד אבו סמרה, מנכ"ל משרד החקלאות ברשות הפלשתינית, אמר בתגובה שלא ידוע לו עדיין על תפיסת הבשר אתמול. לדבריו, לעתים קרובות קורה גם ההיפך, ומוצרי מזון מקולקלים מגיעים לרצועה ומשווקים בה.

שימורי מזון מקולקלים

יצוין, כי אחת התופעות המוכרות היא שסוחרים ברצועה קונים שימורי מזון שהתאריך האחרון לשיווקם כבר פג, במחיר נמוך ממחיר השוק אצל הסוחרים הישראלים, ומשווקים אותם בעיקר בחנויות במחנות הפליטים.

באפשרותינו להנפיק את חברתכם בארה"ב בתהליך מהיר.
נציג חברת הברוקרים האמריקאית
ישהה בארץ בין ה־13–25/11
חברות ומפעלים המעוניינים לתאם
פגישה יפנו לטל' 09-902528
(מיועד לחברות בעלות הון עצמי
של 2 מליון דולר ומעלה)

רוצה לדעת מה שער הדולר ברגע זה?
שקל/דולר, השירות החדש של "קו מנחה", מאפשר לך להשתלב במהפכה שחלה בשוק המט"ח בישראל. שירות זה מאפשר לעקוב אחר המסחר במט"ח של כל הבנקים בארץ לאורך כל שעות העסקים. אנו נותנים לך את כל הכלים לבצע את העיסקה הטובה ביותר.
הכל במחיר 8 ש"ח ליום. הזמן עוד היום. כדאי לך.
עכשיו גם במהירויות של 14,400 סל"ש
אם יש לך P.C. ומודם, התקשר כבר עכשיו:
מלכי ענבר 03-6388226
פקס: 03-6388288
קו מנחה
מידע ממוחשב בקצה הקו

הפרטת שוברים

המשך מעמוד ג1

(מסים, תשלומי חובה וכו') או מוניטאריים (גירעון המוביל לאינפלציה), כרוכה בנטל כלכלי, מעבר לסכום עצמו, בגלל העיוותים הנגרמים למשק עקב אמצעים אלו.

שווי החברות הממשלתיות המועמדות למכירה יכול להיות גבוה מ־5 מיליארד דולר. אי אפשר להתעלם מהתרומה שבסכום שכזה להשגת יעדים של הממשלה. יתר על כן: הממשלה צריכה להימנע מן הנטייה הטבעית לראות בכך מקור מימון לתקציב השוטף, ולייעד סכומים אלו לפתרון בעיות החיוניות בטווח הארוך למבנה המשק. למשל, להחלת חוק פנסיה ממלכתית ולפתרון המשבר של קרנות הפנסיה (כולל מעבר מפנסיה תקציבית לקרנות), או להחלת חוק בריאות ממלכתי כולל.

מבחינה חברתית, בשיטת השוברים לא ברור מי יהיו המרוויחים העיקריים – בעיקר משום שהשיפורים הצפויים בתפקוד החברות המופרטות יבואו רק לאחר זמן רב – אם בכלל – והסיכונים גדולים. מאידך, על ידי הקצאת התמורה ממכירת חברות ממשלתיות ליעדים מהסוג דלעיל, יש סיכוי רב יותר שגם ייעשה צדק חברתי.

סיכום

הכלכלנים מכירים בעדיפותה של שיטת המכרזים על שיטת השוברים להפרטת חברות ממשלתיות. רוסיה אימצה את שיטת השוברים כדי להשיג תמיכה פוליטית בתוכנית. אצלנו אין צורך בכך, אם כי אפשר לשקול, כפי שנעשה בבריטניה, מתן מניות במחיר מוזל לעובדי ומנהלי החברות המופרטות, כדי להאיץ את תהליך המכירה.

במבט ראשון, נראית שיטת השוברים קלה ומהירה לביצוע. למעשה, כבר בשאלה ההתחלתית: למי יינתנו השוברים (לכל אזרחי המדינה ללא הבדל דת וגיל? ללא התחשבות בוותק השהייה בארץ? מה בנוגע לאזרחים בחו"ל, "יורדים" וכו'), יתעוררו מחלוקות פוליטיות שתוצאותיהן אינן ברורות, אבל ברור שיהיו על שולחן הדיונים הציבורי זמן רב.

ועוד, שיטת השוברים תלויה באופן קריטי בתפקוד "חלק" של שוק ההון והבורסה. קשה להצדיק אמון כזה לאור הניסיון.

חלק מן העיכובים בהפרטה בארץ נובעים מהפער שבין הערכת שווי החברות, שנעשתה בידי "מומחים", לבין הסכומים שמציעים קונים אפשריים. הערכת שווי של חברות – ויותר מהערכה אחת – היא רצויה, וראוי גם להעמיד הערכות אלו לרשות הציבור.

עם זאת, אסור שהערכות אלו ישמשו כדי לקבוע "מחיר מינימום". המחיר ה"נכון" הוא המחיר שבו נמכרת חברה במכרז פתוח לכל.

אסור שהאכזבה מתהליך ההפרטה בארץ תביא לאימוץ שיטה פופוליסטית בעייתית, שאומצה במשקים שחסרים בהם מרכיבים בסיסיים של כלכלת שוק. אנחנו במצב טוב יותר.

הכותב הוא יו"ר דירקטוריון כור ופרופסור לכלכלה באוניברסיטה העברית בירושלים

העשרה אינסטרומנטלית
סמינר עם
פרופ' ראובן פויירשטיין
חתן פרס ישראל
יום ג', 15.11.94, בין השעות 09.00–13.15, בתל-אביב
הסמינר מיועד למנהלי הדרכה, מנהלי משאבי אנוש
ולמנהלים המעוניינים להכיר דרך נוספת
להניע את עובדיהם.
פרטים והרשמה: טל. 03-6957202, פקס 03-6953104
המרכז הישראלי לניהול – מועדון מנהלי הדרכה

638-20-20 לוח העיר מי שלא זוכר - לא מוכר!

צ'לבי תובעת מדן אנד ברדסטריט 10 מ' ש': "פירסמה נתונים שגויים"

חברת צ'לבי, המתכננת הנפקה ב-95': מנהל מחלקת העסקים של דן אנד ברדסטריט הודה בטעות

מאת יונתן אהרונסון

חברת דן אנד ברדסטריט, העוסקת בפרסום מידע מפורט על חברות, פירסמה מידע שגוי על חברת צ'לבי פיתוח השקעות וגרמה לה בכך נזקים של 10 מיליון שקלים. כך טוענת צ'לבי בתביעת נזיקין ולשון הרע, שהגישה אתמול לבית המשפט המחוזי בת"א.

צ'לבי טוענת עוד, כי דן אנד ברדסטריט הודתה בטעותה אך לא עשתה את הנדרש לתיקונה, ובינתיים מנע ממנה הפרסום הכוזב לבוא בקשרים כספיים עסקיים עם בנקים וספקים.

התביעה – באמצעות עורכי הדין חנה ויעקב קלודון – טוענת כי הדו"ח של דן אנד ברדסטריט על אודותיה רצוף טעויות: בין השאר כתוב תחת הכותרת "חוסן פיננסי וסיכון אשראי", כי דירוג הסיכון של צ'לבי הוא "04" – כלומר "סיכון התקשרות גבוה". זאת, בעוד שלמעשה הסיכון שלה הינו "03" – סיכון התקשרות רגיל. עוד טוענת החברה, כי במקום אחר נכתב שהונה "מוגבל" – נתון שלטענתה אינו נכון.

צ'לבי טוענת כי מנהל מחלקת העסקים של דן אנד ברדסטריט הודה בטעות שנעשתה והבטיח לשלוח הודעה מתוקנת למנוייה, אך לא עשה כן באורח הנדרש.

מהתביעה עולה, כי צ'לבי עוסקת בעבודות תשתית ופיתוח בכלל ובעבודות תשתית לשם הנחת כבלי חשמל תת קרקעיים בפרט. היא הוקמה ב-93' מתוך מגמה לצאת בהנפקת מניות לציבור ב-95'; מחזורה הכספי המשוער ל-94' יעמוד על כ-12 מיליון ש'.

בחודש יולי 94' החליטה צ'לבי לארגן את תיק האשראי שלה כחלק מהכנותיה ליציאה להנפקה לציבור ב-95'. לשם כך היא פנתה לבנק לפיתוח התעשייה לשם קבלת הלוואה בסך 6 מיליון ש' בכסף ועוד מיליון ש' בערבויות. המגעים בין התובעת לבנק הגיעו לשלבים מתקדמים וסוכמו הפרטים הנוגעים למסגרת האשראי.

ואולם, באוגוסט 94' התקשר נציג הבנק אל חברת צ'לבי והודיע לה כי הבנק קיבל לידיו דו"ח מידע עסקי מדן אנד ברדסטריט ובו נתונים המודים על צ'לבי, המצביעים על כך שמצבה הכספי כביר רע, וכי ספק אם נוכח מידע זה תאושר מסגרת האשראי. ואכן, שבועיים לאחר מכן נדחתה הבקשה למתן האשראי.

צ'לבי טוענת שדחייה זו גרמה לה נזק של 7 מיליון ש', וכי בעל השליטה בחברה נאלץ בשל דחייה זו להוציא מכיסו 4 מיליון ש'.

החברה מפרטת מקרים נוספים בהם נגרמו לה נזקים עקב הדו"ח המוטעה לטענתה. בין השאר צוין בתביעה, כי בגין הדו"ח לא יצאה לפועל התקשרות החברה עם חברת פיוניר. לטענת צ'לבי, בספטמבר 94' הוחלט בחברה להחליף את אחד הספקים ולשם כך פנו לחברת פיוניר; בפגישות שנערכו בין נציגי החברות סוכמו פרטי העסקה. ואולם, בסוף אותו חודש הודיע לחברה נציג פיוניר, כי בעקבות בדיקה שערכה פיוניר בנוגע לכושר הפירעון של צ'לבי היא דורשת כי תוענק לה ערבות בנקאית. לטענת צ'לבי, החלטה זו של פיוניר נגרמה בעקבות עיון בדו"ח שפירסמה הנתבעת.

צ'לבי טוענת כי קשה לאמוד את ההיקף המדויק של הנזקים שנגרמו לה, ועל כן היא שומרת לעצמה את הזכות להגדיל את סכום התביעה.

טרם הוגש כתב הגנה.

הפסד של 4.5 מיליון ד' לביוטכנולוגיה כללית ברבעון השלישי השנה

מאת אבי שוברט

חברת ביוטכנולוגיה כללית הציגה גידול בהפסדיה ברבעון השלישי של השנה. החברה הציגה הפסד של 4.5 מיליון דולר ברבעון השלישי של 94', לעומת הפסד של 3.2 מיליון דולר ברבעון המקביל אשתקד.

ביוטכנולוגיה כללית הציגה הפסד של 3.3 מיליון דולר בתשעת החודשים הראשונים של השנה, לעומת הפסד של 8.9 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות החברה בתשעת החודשים הראשונים של השנה גדלו והסתכמו ב-15.3 מיליון דולר, לעומת 9.3 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. עם זאת, רשמה החברה ירידה במכירות ברבעון השלישי של השנה ואלה הסתכמו ב-1.9 מיליון דולר, לעומת 4.4 מיליון דולר ברבעון המקביל אשתקד.

הנהלת החברה ריווחה על אי קבלת 2.2 מיליון דולר לצרכי מחקר ופיתוח שהיו אמורים להתקבל ברבעון השלישי מחברת ביו קרדיה קורפוריישן, וזאת עקב אי ביצוע תשלומים על־ידי חלק מבעלי המניות של ביו קרדיה. כתוצאה מכך, ביוטכנולוגיה כללית בודקת מחדש את יחסיה עם ביו קרדיה ודחתה הכנסה של 1.7 מיליון דולר שהתקבלו מאת ביו קרדיה עבור מחקר ופיתוח עד לגמר הערכת האלטרנטיבות העומדות לרשות החברה.

על בד מתרחבת ב-6 מ' ד'

מאת אבי שוברט

חברת על בד מתכננת להשקיע 6 מיליון דולר ברכישת מבנים וציוד במשך השנתיים הקרובות. כך מסר מנכ"ל על בד, אמנון ברודי. הוא ציין, כי בעקבות הרחבת הפעילות לשווקים חדשים צפוי גידול של 25% במכירות החברה.

מפעל על בד עוסק בייצור של מטליות לחות ושל בד לא ארוג מסיבי ויסקוזה, ומועסקים בו 180 עובדים. בהנפקת המפעל בבורסה בינואר 94' גייסה החברה 40 מיליון שקל. הבעלות על המפעל מתחלקת בין משפחת יצחק (75%) והציבור (25%).

מחזור המכירות של המפעל הסתכם ב-93' ב-12.3 מיליון דולר, ולהערכת הנהלת החברה יגיע היקף המכירות ל-15 מיליון דולר ב-94'. היקף המכירות של המפעל ב-93' כלל יצוא ב-9 מיליון דולר ולהערכת הנהלת החברה יגדל היצוא ב-94' בשיעור של 30% ויסתכם בכ-12 מיליון דולר.

בית המשפט / יונתן אהרונסון

מבני גוית והאחים עופר: עמותת ידידי ויז'ניץ הפרה חוזה בסך 19.5 מיליון דולר

חברות הבנייה האחים עופר ומבני גוית הגישו לפני ימים אחדים לבית המשפט המחוזי בתל־אביב בקשה למתן צו המורה לעמותת "ש"י-ידידי ויז'ניץ בחו"ל" ולמשרד האדריכלים "תואמס ופיקוף" לחתום על תוכנית בינוי ועל מסמכים נוספים, הדרושים לשם קבלת היתר בנייה למקרקעין בגבעת שמואל, שהם נשוא התביעה.

מהבקשה עולה כי לעמותת ידידי ויז'ניץ הזכויות הבלעדיות במגרש בגבעת שמואל המיועד לבנייה למגורים. באוגוסט 93' נחתם הסכם בין חברות הבנייה לבין ידידי ויז'ניץ על מכירת כל הזכויות לידיהן. משרד האדריכלים "תואמס ופיקוף" נשכר על ידי העמותה לבצע את התכנון. תמורת המקרקעין נקבעה לכ-19.5 מיליון דולר בצירוף מע"מ.

עם חתימת ההסכם החלו שני הצדדים בביצועו, כאשר מטרת הרוכשות – שהיתה ידועה לידידי ויז'ניץ – לקבל היתר בנייה ולהתחיל בבנייה ובמכירת יחידות הדיור בהקדם האפשרי. במועד החתימה הפקידו הקונות 3 מיליון דולר בידי העמותה, ומאוחר יותר סכומי כסף נוספים המגיעים עד היום בסך הכל לכ-10 מיליון דולר.

ואולם המבקשות, באמצעות עו"ד אפי פרי, טוענות כי בניגוד לעמדת ידידי ויז'ניץ אינם חותמים על תוכנית הפרויקט, האמורה להיות מוגשת לוועדה לבנייה למגורים מרכז (ול"ל), ואינם חותמים על המסמכים שנדרשים לצורך קבלת היתר בנייה על פי התוכנית. זאת, תוך העברת מסרים ורמזים, לפיהם מחיר העסקה שנקבע נמוך כביכול מהתמורה הראויה.

האחים עופר ומבני גוית טוענים כי אי החתימה על התוכנית והמסמכים הנזכרים מהווה הפרה יסודית של ההסכם שנחתם, וגורמת להם נזקים כספיים חמורים. הם דורשים, לכן, כי בית המשפט יורה לעמותה לחתום על המסמכים הנזכרים.

טרם הוגש כתב הגנה.

נעצרו מנהלים נוספים ב"גולדשטיין שירותי תברואה" בחשד לעבירות מס

חוקרי מס הכנסה ממשיכים במעצרים של בכירים בחברת "גולדשטיין שירותי תברואה", החשודים במעורבות בעבירות מס.

אתמול שוחררו בערבות של 350 אלף שקל כל אחד שני מנהלים בחברה, שנעצרו בסוף השבוע: יוסף גולדשטיין (73) מרחובות, מייסד החברה, מנהלה הפעיל ובעלי 25% ממניותיה, וחתנו, צבי וייס (52) מקרית אתא, המשמש כמנהל סניף החברה בקרית אתא והמחזיק גם הוא ב-25% ממניותיה.

בשבוע שעבר שיחררה שופטת בית משפט השלום בתל־אביב, עדנה בקשטיין, בערבות של 575 אלף שקל את מאיר שחר (52) מרחובות, המנהל הכללי ובעלי 25% ממניות החברה, שנעצר גם הוא בחשד למעורבות בפרשה.

חוקרי מס הכנסה טוענים בין השאר, כי במשך השנים האחרונות הוציאה החברה משכורות פיקטיביות במיליוני שקלים. "משכורות" אלה שולמו לעובדים שלמעשה כלל לא עבדו במפעל; החוקרים סבורים שהכספים הגיעו בסופו של דבר לידי גולדשטיין, וייס, שחר ועובדים נוספים בחברה.

"גולדשטיין שירותי תברואה" מעסיקה כ-200 עובדים, והיא החברה המובילה בארץ בתחום הייצור וההרכבה של מכליות לפינוי פסולת ושאיבת ביוב. כן מספקת החברה שירותי פינוי פסולת רגילה, שאיבות מבריכות ותמצון.

רכז המבצעים של פקיד שומה חקירות, יוסף שבירו, מסר בראיון, כי צפויים להיחקר עוד עשרות מעורבים, לאחר שעשרות כבר נחקרו ומסרו גרסאות המחזקות את השערות החוקרים.

נדחתה תביעת רועה צאן שרגלו נקטעה בהתפוצצות מוקש נעל: "חצה את הגבול ביודעין ותוך סיכון מודע"

(ע). בית המשפט המחוזי בחיפה דחה אתמול תביעת נזיקין של רועה צאן שרגלו נקטעה בעלותו על מוקש־נעל בגבול ישראל־ירדן, ואשר תבע מהמדינה פיצויים בסכום של 1.7 מיליון שקל.

התובע, כיום בן 27, מכפר עוג'ה שבבקעת הירדן, עתר לבית המשפט באמצעות עו"ד מירון קין. בעתירתו מציין התובע כי במחצית פברואר 83', בהיותו כבן 16, נפצע קשה בעלותו על מוקש־נעל בסמוך לגדר המערכת שבגבול ישראל־ירדן.

לטענת התובע, תוך כדי תנועה בשטח, בסמוך לירדן, בעת שרעה את צאן אביו, עלה על מוקש נעל, שהתפוצץ וגרם לקטיעת רגלו השמאלית.

התובע ייחס למדינה רשלנות שילוחית, כמי שאחראית לשדה המוקשים שנפרש בשטח ובמקום התקרית, שבה נפגע.

בא כוח המדינה טען שהתובע נטל על עצמו סיכון, שעה שחצה את גדר המערכת בניסיון להסתנן ולברוח לירדן, לאחר שהסתכסך עם אביו. לטענת בא כוח המדינה, לא ציית התובע לשלושה אותות שנקבעו בשטח גדר המערכת, שהזהירו מפני מוקשים.

עדותו של התובע הוצגה לשופט שמואל פינקלמן, כפי שנגבתה על־ידי חוקרי המשטרה, בעת שאושפז לאחר פציעתו בבית החולים. בעדות נאמר כי חצה את גדר המערכת, בדרכו מתחום ישראל לירדן, מתוך ייאוש, לאחר שאביו גירש אותו מהבית.

השופט פינקלמן אימץ את גרסת בא כוח המדינה וקבע שהתובע חצה את גדר המערכת ביודעין ותוך סיכון, ובידיעה שחציית הגבול אסורה ובלתי חוקית.

בנסיבות אשר כאלה "מה לו לתובע כי ילין נגד המדינה", קבע השופט בדחותו את תביעת הנזיקין.

השופט חייב את התובע בתשלום הוצאות המשפט – 5,000 שקל.

עו"ד ריצ'רד רוברטס: אלמנתו של הארכיטקט ז'אק סאלם מעלה טענות שקריות

מפרק חברת רוסמרין, עו"ד ריצ'רד רוברטס, הגיש לפני ימים אחדים תצהיר לבית המשפט המחוזי בתל־אביב, שבו הוא טוען שהטענות שמעלה אלמנתו של הארכיטקט ז'אק סלאם הן "שקריות ועומדות בסתירה למציאות".

התצהיר הוגש כחלק מהליכים משפטיים המתנהלים בין השותפים לשעבר בחברת רוסמרין (בפירוק מרצון) והמפרק – ביניהם ובין בנק איגוד. מהתצהיר עולה כי חברת רוסמרין הוקמה ב-78' לשם רכישת מקרקעין בהרצליה פיתוח והקמת מבנה יוקרתי עליהם. השותפים בה היו הקבלן אהרן מרד (40%), שני אדריכלים – רם כרמי וז'אק סאלם (20% כל אחד) ושני עורכי דין, אמנון שגלת וריצ'רד רוברטס (10% כל אחד). השותפים אמורים היו לתרום לחברה איש על פי תחומו.

משיקולי מס הוחלט ב-85' לפרק את החברה ולחלק את המקרקעין בין השותפים. ואולם לפני שהושלמה פעולת החלוקה פתחה רחל סאלם – אשתו לשעבר של ז'אק סאלם והידועה בציבור לשעבר של כרמי – בהליכים משפטיים נגד שניהם, שעיכבו את החלוקה.

בין השאר מתייחס הסכסוך בין השותפים למשכנתא על הפרויקט, שלקחה החברה למטרת מימון חלק מפעולות הבנייה המתוכננות. רחל סאלם טוענת כי בעלה המנוח לא ידע על המשכנתא שנלקחה לצורך הפרויקט, והעלתה טענות חמורות נגד השותפים.

עו"ד רוברטס טוען בתצהיר, כי סאלם ידע על המשכנתא, על צורת המימון ועל גובה החוב לבנק. עוד הוא טוען כי טענותיה של רחל סאלם נולדו על רקע ניסיונה להתנער מחובותיו של סאלם שהועברו אליה כיורשת – ומצד שני לזכות ברווחים שהגיעו לסאלם על פי ההסכם.

מנכ"ל אלישרא: בעוד 3 שנים 15% ממכירות החברה יהיו בתחום האזרחי

מאת שרון שדה

בעוד כ-3 שנים יתפסו המוצרים בתחום האזרחי 15% ממכירות אלישרא. כך צופה מנכ"ל החברה, אבנר רז. בראיון ל"הארץ" אמר רז עוד, כי בעוד כשנה וחצי תתחיל אלישרא בהדגמות ראשונות של מערכות הלוחמה האלקטרונית החדשות שהיא מפתחת עבור מטוסי האף-15-איי החדשים שיקבל חיל האוויר ב-97'.

"ההחלטה להעדיף את המערכת שהציעה אלישרא היתה קריטית מבחינת החברה ואין לי ספק שהדבר ישמש מנוף לעסקות חדשות", אמר רז. "בעקבות קבלת החוזים לאספקת המערכות למטוסי אף-15-איי השתפר צבר ההזמנות של החברה באופן משמעותי. היקף ההזמנות ל-94' גדול יותר מהיקף ההזמנות שאלישרא קיבלה ב-93' וב-92' ביחד. צבר ההזמנות ל-94' עומד על כ-160 מיליון דולר. בעקבות צבר ההזמנות, אני מעריך שב-94' נוכל לייצב את מאזן החברה ואפילו להשיג רווח קטן".

בחודשים האחרונים ירדה מצבת כוח האדם בחברה באופן משמעותי, והיא תסתכם בכ-900 עד 1,000 עובדים. אלישרא מתמקדת היום ב-3 מישורים שנבחרו לאחר בחינת המגמות בשוק העולמי ויכולתה השיווקית. לדברי רז, תשאף החברה להרחיב את פעילותה בפרויקטים צבאיים הקשורים לתחום הלוחמה האלקטרונית ותנסה להשתלב בפרויקטים עתירי טכנולוגיה צבאית. היא גם תפעל להשיג דריסת רגל בתחום השבחת תתי מערכות מוטסות.

בנוסף, כאמור, מרחיבה החברה את מעורבותה בתחום האזרחי ומתמקדת בפרויקטים הקשורים בטכנולוגיות של תקשורת לוויינים, יישום טכנולוגיות במישור רפואי וכן מנסה להשתלב בתחום הבינה המלאכותית. רז מעריך, כי רק בעוד כ-3 שנים תשיג אלישרא הישגים בתחום האזרחי ואז יתפוס התחום כ-15% ממכירותיה.

תחום שלישי שבו צוברת אלישרא מעמד שיווקי הוא מכירת רכיבים אלקטרוניים. חטיבת הרכיבים של אלישרא פועלת היום בשיווק מוצריה לתחום האזרחי.

רז מעריך, כי בשנים הקרובות צפויה ירידה בהיקף מכירותיה של אלישרא בתחום הצבאי והוא מקווה, שהפעילות המורחבת בתחומים אחרים תפצה על כך. אלישרא מעוניינת, לדבריו, לשתף פעולה עם חברת אלתא בשיווק מערכות לחימה אלקטרונית בחו"ל והיא מגבשת תוכנית שתוצג בקרוב בפני מנהלי אלתא. אלתא הפסידה מול אלישרא בתחרות להספקת מערכות לחימה אלקטרונית אקטיביות למטוסי האף-15-איי.

מחזור הפעילות של אלישרא ב-94': 100 מיליון דולר.

פוד קלאב רכשה את השליטה בשף הים

מאת זהר בלומנקרנץ

חברת פוד קלאב רכשה את השליטה במפעל שף הים, בהשקעה של שני מיליון דולר. המפעל, המתמחה בשיטת עיבוד יפאנית של דגים, היה בשנה האחרונה בבעלות קיבוץ אילון.

על רכישת המפעל התחרו כמה גורמים. בהקמתו השקעו בזמנו כ-11 מיליון דולר, ומיליון דולר נוספים בפיתוח מוצרים. המפעל, בניהולו של אורי אוסמן, קיבל לאחרונה את תו תקן האיכות הבינלאומי ISO 9000.

יו"ר מועצת המנהלים של חברת פוד קלאב, מנחם קלת, הסביר אתמול, בתשובה ל"הארץ", כי "כיוון שפוד קלאב עוסקת גם בפיתוח מוצרי מזון וגם שיווקה את מוצרי שפע ים קודם לכן, קיים פוטנציאל לפיתוח נוסף".

פוד קלאב היא חברת ההפצה של חברות מזון, בבעלות האחים יהושע ומשה טנצר – 61%–39% חברת מצפה כנרת. זו חברה פרטית שקיימת מ-87' ומחזורה נע בין 50 ל-60 מיליון שקל בשנה.

שחל: אין עדיין מקום לדבר על הפרטת חברת חשמל

מאת עמירם כהן

בדיון שנערך על עתיד חברת החשמל עם תום זיכיון החברה ב-1996, אמר שחל כי "אין עדיין מקום לדבר על הפרטת חברת החשמל".

שחל הביע תמיכה בפיצול יחידות הייצור של החברה למרכזי רווח עצמאיים במסגרת החברה, וכן הוא תומך בהפיכת מקטע ההולכה למרכז רווח עצמאי, או אף חברת בת נפרדת במסגרת חברת החשמל.

כן תומך שחל בכך שארבעה מחוזות של חברת החשמל יהפכו תוך שנתיים, מיום קבלת חוק החשמל החדש שיתקבל לאחר תום הזיכיון, לארבע חברות חלוקה נפרדות.

יחד עם זאת שלל שחל הפרטה של חלקים בחברת החשמל והעברתם לידיים פרטיות כל עוד לא יושם המבנה הסופי של החברה. שחל הביע תמיכה בהקמת רשות ציבורית לחשמל, שתהיה בעלת סמכויות ייעוץ, המלצה על תעריפים ופיקוח על טיב השירות, וכן תייעץ לשר האנרגיה בכל דבר הקשור לרישוי.

בדיון השתתפו נציגי חברת החשמל, הדירקטוריון, ועדי העובדים וראשי משרד האנרגיה והאוצר.

עמדתה של הנהלת חברת החשמל לגבי המבנה העתידי של החברה הוגשה באמצעות דו"ח שהכין מנהל משאבי כוח אדם בחברה, יעקב רונן. רונן קבע כי אין מקום לפיצול מערך הייצור של החברה למרכזים עצמאיים ולפי חישוביו לא נראה שניתן יהיה להפיק התייעלות גבוהה יותר כתוצאה מפיצולו. באשר למקטע ההולכה, טוען רונן, כי הינו מונופול טבעי על כן אין לפצלו ליחידות, אם כי ניתן להפרידו ממערך הייצור.

"ביטוח חובה לעשות באליהו"

חובה לעשות ביטוח. וכדי להרוויח, חובה לעשות ביטוח לרכב באליהו - משתלם מכל הבחינות:

הכי משתלם במחיר
ע"פי טבלה השוואתית שהופיעה בידיעות אחרונות ב-1.11.94 אליהו עולה לך פחות, כי רק ביטוח באליהו **כולל הכל**, עם הטבות נוספות כגון ביטוח גרירה וביטוח רדיו עד 700 ש"ח - חינם!

הכי משתלם בשירות
הביטוח באליהו נעשה באמצעות סוכן ביטוח מקצועי ומיומן, לכן השירות הוא אישי, עם כתובת. בשעת הצורך תקבל שירות מהיר ויעיל מהסוכן ולא תצטרך לדבר עם צגי מחשב.

הכי בטוח
אליהו היא החברה **הראשונה** בישראל, האחראית במאה אחוז לכל פוליסת ביטוח חובה המונפקת על ידה - בגיבוי מבטחי משנה מהשורה הראשונה בחו"ל.

דרוש ביטוח אליהו באמצעות סוכן הביטוח שלך.

אליהו חברה לביטוח בע"מ
ביטחון מלא עם שירות מעולה

לובלסקי: הסכם הסחר החופשי עם טורקיה לא יכלול תעשיות רגישות

מאת זוהר בלומנקרנץ

תעשיות רגישות בארץ – כמו ענף הטקסטיל – לא ייכללו בהסכמי הסחר החופשי שייחתמו בין ישראל לטורקיה. כך הבהירה סגנית שר התעשייה והמסחר, מאשה לובלסקי, בפגישה שקיימה בסוף השבוע עם סגן השר לסחר חוץ בטורקיה, ארטוגרול אונן, החבר במשלחת ראש ממשלת טורקיה המבקרת בארץ.

לדברי לובלסקי, קיימות עדיין כמה תעשיות רגישות בארץ, בהן תעשיית הטקסטיל, שבהן אין הליך חשיפה מואץ ולא ניתן לבטל לגביהן את כל המכסים.

באסיפת חירום של יצרני הטקסטיל וההלבשה, החברים בהתאחדות המלאכה והתעשייה, שהתקיימה בסוף השבוע, נטען כי ההסכם הצפוי להיחתם עם טורקיה "יתן מכת מוות לענף". לדבריהם, "יבואנים קונים מייבאים ארצה מוצרים מוגמרים, שמחיריהם נמוכים בהרבה מחומר הגלם הנמכר ליצרן הישראלי, לאחר הטלת המסים כחוק.

לדברי היצרנים, מצב זה אילץ בשנתיים האחרונות 40 מפעלים ישראליים מתחומי אריגת הבד, הסריגה והקונפקציה, לנעול את שעריהם ולשלוח את העובדים הביתה.

הנהלת ענף הטקסטיל הצהירה באסיפת החירום, כי "אין ליצרן הישראלי בעיה להתמודד ישירות עם היצרן האירופאי בתחומי האיכות, העיצוב, השירות והמחיר. עם זאת, שום יצרן לא יוכל להתמודד עם מוצרים באיכות נחותה המיובאים במחירי היצף".

יו"ר ארגון יצרני הטקסטיל, רני פלד, תבע מאגף המכס להיערך מיד לאכיפת החוק האוסר יבוא סחורות במחירי היצף, ולהקפיד על איכות המוצרים המיובאים בהתאם לתקנים.

בחודש הבא תבוא לארץ משלחת של חברי לשכת המסחר טורקיה-אמריקה, כדי לסכם את הכללים לגבי הקמת אזור סחר חופשי בין המדינות.

בני גאון ויצחק תשובה: נקים רשת מלונות בהשקעה של 100 מ' ד'

מאת נגה הדריאן

מנכ"ל כור, בני גאון, ואיש העסקים יצחק תשובה, בעל השליטה בחברות תשלוז ואלעד מהדרנות, סיכמו שלשום בוועידת ירושלים לעסקים על שיתוף פעולה לבניית רשת בתי מלון חדשה בארץ. ההערכה היא כי ברשת יושקעו כ-100 מיליון דולר. יצוין כי מדובר בהערכה כספית ראשונית בלבד.

שר התיירות, עוזי ברעם, אמר אתמול בוועידה כי ישראל וירדן יציגו השבוע בכנס איכה"א של סוכני נסיעות אמריקאים, בליסבון, תוכנה לשיווק משותף של שתי המדינות בארה"ב. ברעם אמר כי הוא תומך בהקמת קזינו בישראל, בשל העובדה שיש קזינו בטאבה וישנה אפשרות של הקמת בתי קזינו נוספים בעקבה ואולי גם בתחום האוטונומיה הפלשתינית ביריחו.

יו"ר אינטרפרייס גרופ, שלמה אילסון, הנחשב למומחה בענפי תיירות, המליץ על הקמת שלושה בתי קזינו באילת, לפי מפתח של בית קזינו לכל 2,000 חדרי מלון. לדבריו, בתי הקזינו אינם אמורים להיות קשורים לבתי מלון, אלא לשרת כמה בתי מלון בו זמנית. לדבריו, הקמת קזינו תוסיף לאילת אלפי מקומות עבודה חדשים, תתבע בריחת כסף שחור, תעצור בשני מיליארד שקל, בישראל. הוא שלל מתן מונופול לקזינו אחד, כדי להבטיח תחרות על הבאת תיירים בין המפעילים, ומתן אפשרות לתייר לנוע מקזינו לקזינו.

גאון. שיתוף פעולה

תשובה. רשת חדשה

מנגד אמר סול קרונר, יו"ר קבוצת סאן אינטרנשיונל מדרום אפריקה, כי ממשלת ישראל צריכה לתת את הזיכיון להפעלת הקזינו לגוף אחד. לדבריו, אם יחליטו לא לנהוג בדרך זו, יש להקים שלושה בתי קזינו אחרים באילת, ים המלח וטבריה, על הגבול המשותף עם ירדן.

בוועידה נודע כי קרונר, אשר פעל בעבר להקמת קזינו בתנבע, ביחד עם קבוצת אפריקה ישראל, יפעל מעתה להקמת קזינו באילת ולא בתנבע.

סול קרונר וקבוצת אפריקה ישראל הודיעו אתמול כי אם יקבלו את הזיכיון להקמת הקזינו בארץ, ואפילו בדרך של מכרז, ישקיעו בהקמת פרויקטים תיירותיים, הכוללים את הקזינו, בסכום של כ-500 מיליון דולר.

שר התיירות ברשות הפלשתינית, אליאס פרייג', קבל על העדר תשתית מתאימה לשירותי תיירות, וקרא ליזמים מחו"ל להשקיע בפיתוח תיירות, נוכח הסיכוי להסדר שלום כולל במזרח התיכון.

יו"ר התאחדות התעשיינים במצרים, עלי גמאל, ציין כי שיתוף פעולה ישראלי-מצרי, עשוי לנצל את הפוטנציאל התיירותי, ולהביא ביקורים של 40 מיליון תיירים בשנה. לדבריו, על מנת להשיג מטרה זו יש להקים מערכות משותפות לשיווק, פרסום ותחבורה.

פרופסור סטנלי פישר, משנה למנכ"ל קרן המטבע הבינלאומית, העריך בדיון על כלכלת השלום, כי בתוך כשנה יוקם בנק אזורי למזה"ת, שייקרא "הבנק המזרח תיכוני לשיתוף פעולה כלכלי".

טיימק תשווק את "אניגמה פלוס" בארה"ב ב-3 מ' ד'

מאת אבי בליזובסקי

חברת טיימק, מפתחת מחולל המיפוי הגיאוגרפי "אניגמה פלוס", חתמה עם חברת ביטיסיסי מבוסטון, הסכם לשיווק המחולל בארצות הברית. היקף ההסכם לפי הערכות שלושה מיליון דולר בשנתיים הקרובות.

חברת ביטיסיסי, המשווקת בין היתר את מוצרי סימנס בארצות הברית, התחייבה לרכוש לפחות 1,000 מערכות, בין נובמבר '94 לנובמבר '95. בנוסף התחייבה החברה לרכוש בשנה שלאחר מכן לפחות 3,000 מערכות. במקביל חתמה טיימק על הסכם עם חברת ביט ביי ביט להפצת "אניגמה פלוס" בתערוכת קומדקס בארצות הברית. בתערוכה יופצו כ-10 אלפים תקליטורים של המחולל לגרסיה, למנהלים ומקבלי החלטות.

ה"אניגמה פלוס" היא מחולל מיפוי גראפי ראשון בעולם לסביבת חלונות, המשלב בסיסי נתונים, מיפוי, גרפיקה ויכולות מולטימדיה. "אניגמה פלוס" הינה מחולל לפיתוח יישומים בתחומים מגוונים, כמו ניהול תשתית, מחקר אבטחי ורפואי, בקרת פעילות צבאית, ניתוח מכירות ושיווק, יישומים גיאוגרפיים ועוד. המערכת מיועדת לארגונים גדולים וקטנים כאחד.

חברת טיימק נמצאת בבעלות חיים סידה, היא נוסדה ב-'85 והתמחה בפיתוח בסיסי נתונים.

מוטורולה ישראל תשווק מחשבי החברה האם

מאת אבי בליזובסקי

רונן. מנהלת הקבוצה

חברת מוטורולה ישראל, שמכרה לפני כחודש לחברה לישראל את החברה הבת שלה, CMS מערכות מידע, סוכנת מחשבי HP, חוזרת לענף המחשבים עם מחשב מתוצרת החברה האם, מוטורולה העולמית. מדובר בתחנות עבודה בדולות מבוססות טכנולוגיית RISC, ובעתיד, מבסיסים בתבנה, ישווק מחשבים מכל הסוגים.

כזכור, נמכרה CMS לחברה לישראל ולמשקיע נוסף ב-8.5 מיליון דולר. את השמועות סביב המכירה, ואשר אושרה על ידי מוטורולה בזמנו, היתה כי HP העולמית מבקשת להוציא את הסוכן שלה בארץ מידי מוטורולה, שהפכה למתחרה בתחום המחשבים.

שיווק המחשבים ייעשה באמצעות קבוצת המחשבים במוטורולה ישראל, שהיא חלק מקבוצת המחשבים העולמית של מוטורולה. דפנה רונן מונתה למנהלת הקבוצה.

רונן היא בוגרת הטכניון ובעלת תואר שני בהנדסת תעשייה וניהול מערכות מידע מאוניברסיטת סטנפורד, עבדה כ-14 שנה בחברת HP בארץ ובארה"ב ומילאה תפקידי ניהול בתחומי פיתוח, תמיכה ושיווק.

יצרנית המחשבים הבריטית אלונקס תקים חברה בישראל

מאת אבי בליזובסקי

חברת אלונקס, יצרנית המחשבים המובילות בבריטניה, הכריזה על הקמת חברה בת בישראל בשם אלונקס מחשבים. איש העסקים יהודה יניב יהיה מנכ"ל החברה.

לצורך פעילותה השוטפת שכרה החברה שתי קומות בבית אגיש רבר בתל-אביב, שם תרכז את עיקר פעילותה. בין היתר תקים החברה מעבדת שירות משוכללת שתעניק את השירותים הטכניים הדרושים ללקוחות החברה ברחבי הארץ.

אלונקס הוקמה בבריטניה ב-'86 על ידי ישראל ודורין, הבעלים של החברה עד היום. כיום, שמונה שנים לאחר הקמתה, היא נחשבת לאחת מיצרניות המחשבים המובילות באירופה.

היקף פעילותה העסקית של אלונקס גדל בהתמדה. בשנת הפעילות הנוכחית יגיע מחזור המכירות של החברה ליותר מ-200 מיליון דולר.

מערכות המחשב מתוצרת אלונקס כוללות מחשבים אישיים המבוססים על מעבדי אינטל, כולל מעבדי פנטיום ומחשבים ניידים.

אלונקס הודיעה גם על הקמת סניף חדש בשוויץ. לחברה מרכז פיתוח בקליפורניה ארה"ב ומפעל לייצור מחשבים בסקוטלנד. החברה רשמה עד היום יותר מ-15 פטנטים טכנולוגיים.

ורדין מסר כי החליט להקים החברה הבת בארץ הודות לפוטנציאל הגדול של השוק הישראלי בתחום המחשוב.

לדבריו, פוטנציאל זה ילך ויגדל הודות לתהליך השלום שיפתח בפני ישראל שווקים חדשים במזרח התיכון ובארצות ערב.

יהב ופילת מקימים בבאר שבע מרכז לשירותי אבחון ממוחשבים

מאת אבי בליזובסקי

חברת המחשבים יהב והמכון לאבחון מקצועי פילת מקימים בבאר שבע מרכז לשירותי אבחון ממוחשבים. השירות יינתן במרכז ההדרכה של יהב בבאר שבע וישמש את כל אזור הדרום.

עד כה נאלצו מפעלים בדרום, שהיו זקוקים לאבחונים מסוג זה, לשלוח את מועמדיהם למרכז הארץ.

מערכת האבחון מבוססת על סוללת מבחנים חדישים שפותחו על ידי החברה הבריטית S.H.L ואשר יותאמו על ידי פילת לשימוש בארץ. מערכת האבחון הממוחשבת מאפשרת אבחון בסיסי ובדיקת את מידת ההתאמה של מועמדים לעבודה.

השירות החדש כולל אפיון מערכת אבחון מתאימה לתפקיד תוך התייחסות לכישורים שכליים כלליים וספציפיים, סגנון עבודה ומאפיינים אישיותיים.

בתום כל אבחון יופק דו"ח ממוחשב שיכלול את הממצאים העיקריים, וילווה בייעוץ וראיון של יועץ מקצועי.

משה גבאי (מא"ל במיל'), מומחה בתחום ניהול משאבי אנוש והדרכה, ינהל את המרכז החדש.

אדיונטיקס זכתה במכרז של משרד החינוך בצפון קרוליינה

מאת אבי בליזובסקי

שניים ממוצרי חברת אדיונטיקס מהרצליה, המפתחת ומשווקת מערכות תוכנה לימודיות, זכו במכרז משרד החינוך במדינת צפון קרוליינה.

מדובר במערכת ללימוד מדעים בחטיבות הביניים ובמערכת ללימוד מדעים בבתי ספר תיכוניים. לדברי אנשי החברה, מערכות אלה הן מערכות התוכנה היחידות שאושרו במכרז.

הזכייה מכניסה את החברה לרשימת הספקים המאושרים, אך אינה מחייבת את בתי הספר לקנות ממנה מוצרים.

ד"ר בני חן, נשיא אדיונטיקס, מסר כי תוצאות המכרז יאפשרו לבתי הספר בצפון קרוליינה לרכוש את מערכות אדיונטיקס בתקציבים ששימשו עד היום לרכישת ספרי לימוד בלבד.

לדברי ד"ר חן, "בעקבות הזכייה במכרז נוצרו הזדמנויות חדשות, עבור מוצרי החברה בשוק האמריקאי, ובכוונתנו להשתתף במכרזים נוספים בעתיד".

אדיונטיקס נסחרת בבורסת נאסד"ק בארה"ב. בעליה הם החברה לישראל (56%), המייסדים ד"ר בני חן, ד"ר סמואל ברגמן ושושנה חן (כ-6% כל אחד), והציבור האמריקאי.

החברה הוקמה ב-1982 והיא עוסקת במשקים ומערכות תוכנה לתחום החינוך. המחזור שלה ב-'93 היה כ-10 מיליון דולר.

הולנד וישראל ישתפו פעולה בתחום העסקים הקטנים

מאת זוהר בלומנקרנץ

הולנד וישראל ישתפו פעולה לראשונה בתחום העסקים הקטנים. משלחת של אנשי עסקים מהולנד ביקרה בסוף השבוע ברשות לעסקים קטנים ונפגשה עם יו"ר הרשות, שמואל בהט. בראש המשלחת מהולנד עמד יאן שרמינק, נשיא האגודה הממלכתית של הולנד לעסקים קטנים ובינוניים, המאגדת 120 אלף עסקים.

בביקור התקיים דיון בבעיות של עסקים קטנים, ובכלים הקיימים כדי לסייע להם. סוכם להקים קבוצת עבודה משותפת לשתי המדינות. האורח הבטיח להשתתף בוועידה הבינלאומית לעסקים קטנים שתתקיים בנובמבר '95 כאן. נציגי המשלחת אף חתמו על הסכם לשיתוף פעולה עם המועצה לעסקים קטנים ובינוניים בהתאחדות התעשיינים.

לדברי בהט, "קיימת בהולנד חשיבה מאוד מקורית בנושא, כמו למשל השיתוף בין הממשלה, לעיריות ולמגזר העסקי, או מגוון השירותים שניתנים ע"י הארגונים של העסקים הקטנים".

קשיים במכירת אבוקדו ישראלי בצרפת עקב תחרות ממקסיקו

מאת עמירם כהן

קשיים ומצוקים בשיווק אבוקדו ישראלי בצרפת נגרמו באחרונה כתוצאה מתחרות גוברת מצד מגדלי האבוקדו-ממקסיקו. צרפת היא צרכנית האבוקדו הישראלי הגדולה באירופה.

התחרות מצד הפרי המקסיקני בתוספת לתחרות המסורתית מצד הספרדים, הביאו לירידה גדולה במכירות האבוקדו הישראלי. בגרינה, רק כ-50% מהאבוקדו שמגיע באחרונה לצרפת נמכר, וזאת למרות שמחיר האבוקדו בצרפת נמוך מבשאר ארצות אירופה.

ההצעה לעצור לזמן מה את קטיף זן האטינגר המשווק עתה נדחתה בגלל תנאי מזג האוויר וההבשלה המהירה של הפרי. נמסר כי בגלל העיכוב במכירות יידרשו לאחסן בקירור בארץ כמויות גדולות של אבוקדו.

כן נודע כי בגלל הבשלה לא אחידה של הפרי הישראלי, שנגרמה כתוצאה משינויי מזג האוויר בסוף הקיץ, שהיה חם במיוחד וגרם כמה גלי פריחה, הפרי אינו בשל בצורה אחידה וכן יש בו פגמים, ועל כן ייאלצו המשווקים להשאירו בארץ לשיווק מקומי.

נתוני המכירה המצטברים של אבוקדו בכמה מארצות אירופה מעלים, כי חלה נסיגה ברמת המחירים שקיבלה אגרקסקו במספר ארצות. לדוגמה, המחיר הממוצע המשוקלל המצטבר לטונה פרי שקיבל האבוקדו מישראל באנגליה הוא 1,329 דולר לטונה (פר"ב) בעוד שלפני שנה השיגו המשווקים הישראלים 1,714 דולר לטונה – קיטון של 24%.

גם בגרמניה חלה ירידה במחירים והאבוקדו השיג עד כה 1,422 ד' לטונה (פר"ב), לעומת 1,539 ד' לטונה אשתקד – קיטון של 8%.

מסעדת יוטבתה בעיר נחקרת על הוספת סוכר ל"מיצים טבעיים"

מאת לאה פורת

בעקבות המצאות תוספת סוכר ב"מיצים טבעיים" המוגשים במסעדה תל אביבית "יוטבתה בעיר", בבדיקת המועצה הישראלית לצרכנות, הורתה סגנית שר התמ"ס, מאשה לובלסקי, לממונה על הגנת הצרכן וללשכה המשפטית במשרדה – לחקור ולבדוק אפשרות להגיש כתבי אישום נגד המסעדה.

בדיקת המועצה לצרכנות החלה בעקבות תלונה של ח"כ אוריאל לין, שגילה כי למיץ הטבעי שהוגש לו הוסף סוכר. באותה שעה עוד החשד שמדובר בהפרת התקן הישראלי למיצים טבעיים האוסר הוספת סוכר, וחשד להטעיה בפרסום לפי חוק הגנת הצרכן, החליטה המועצה לפנות למסעדה. מנהלת המקום הודתה כי מוסיפים למיצים הטבעיים סוכר, והבטיחה שהתפריט יתוקן ויודגש שהמיצים מוגשים בתוספת ממתיק.

בביקור נוסף במקום התברר כי ההבטחה לא קוימה. המועצה החליטה לערוך בדיקת מעבדה לאימות התלונה, והתגלה שלמיצים הוסף סוכר בשיעורים של 5.5%-8.9%. בתפריט המסעדה נאמר: "כל מלצר מתודרך ליידע את הלקוחות שיש סוכר במיצים, והם יכולים לקבל ממתיק אחר או מיץ בלי ממתיק".

בביקור נוסף במסעדה גילו נציגי המועצה לצרכנות כי לא נענתה דרישתם לתיקון התפריט, או להפסיק מכירת מיצים טבעיים מומתקים.

לנוכח התנהגות בעלי המסעדה, החליטה מנכ"ל המועצה לצרכנות, עו"ד אסתר גלוזמן, להעביר את החומר ללובלסקי.

דרישה לבטל הצורך באישור מיוחד לייבוא מכשירי שמיעה

מאת זוהר בלומנקרנץ

איגוד לשכות המסחר פנה למשרד הבריאות בדרישה לבטל את הצורך באישור מיוחד של אגף הרוקחות, לגבי יבוא מכשירי שמיעה והאביזרים לכבדי שמיעה.

במכתב לסגן ראש אגף הרוקחות ומנהל המחלקה לרישום אביזרים ומכשור רפואי, ד"ר אבי לבנת, טוען מנהל אגף ציוד רפואי באיגוד לשכות המסחר, יוסף שמלר, כי המוצרים הינם לשימוש חיצוני לגוף האדם בלבד, ואין בשימוש בהם כל סיכון בריאותי או בטיחותי.

מכון היצוא הישראלי

יום עיון

מצרים – הפוטנציאל שטרם נוצל

בהשתתפות השגרירים:

מר מוחמד בסיוני, שגריר מצרים בישראל
מר דוד סולטן, שגריר ישראל במצרים

יום העיון מיועד:

* **לכלל ציבור היצואנים והיבואנים, יצרנים ואנשי עסקים המקיימים או העומדים בפני קיום עסקים עם מצרים או באמצעות מצרים עם ארצות ערב אחרות.**
* **לנציגי 107 החברות אשר אושרה השתתפותן במפגש לשיתוף פעולה בקהיר בחסות נציבות האיחוד האירופאי – Parteneriat EU Middle - East, 6–8/12/94.**

המטרה:

להציג בפני הקהילייה העיסקית את השינויים המרכזיים המבניים שחלו במשק המצרי ולדון בשיתופי פעולה כלכליים – מסחריים בין המדינות, תוך הדגשת ההיבטים המשפטיים, הבנקאיים והתובלתיים.

בתוכנית:

* **דברי פתיחה –**
  מר עוזי נתנאל, יו"ר מכון היצוא הישראלי.
* **שיתוף פעולה מסחרי בין ישראל ומצרים לאור הסכמי השלום –**
  מר מוחמד בסיוני, שגריר מצרים בישראל (הרצאה באנגלית).
* **יחסי ישראל – מצרים בתחום הכלכלי –**
  מר דוד סולטן, שגריר ישראל במצרים.
* **שיתוף פעולה מסחרי בין חברות ישראליות ומצריות – היבטים משפטיים ומעשיים –**
  עו"ד הלנהביילין, משרד עו"ד שיבולת, ישראלי, רוברטס ושות'.
* **החקיקה המצרית בנושא שיתופי פעולה בין חברות מצריות וזרות –**
  עו"ד נדורי, משרד עו"ד נדורי – נהס, קהיר (הרצאה באנגלית).
* **אפשרויות לשיתוף פעולה בין חברות ישראליות ומצריות –**
  מר ווגי סיאג, נשיא קבוצת סיאג (חב' סחר מצרית, בעלת קשרים ענפים בישראל).
* **היבטים בנקאיים בסחר בין ישראל למצרים –**
  מר אהוד ארנון, מנהל מח' סחר-חוץ, בנק הפועלים.
* **היבטים מסחריים מנקודת המבט התובלתית למצרים וממנה –**
  מר יעקב תגר, מנכ"ל, חב' אילת סוכני מכס ותחבורה בע"מ.
* **הערכת הסיכונים בעסקים עם מצרים –**
  מר שלומי שריד, סמנכ"ל, החב' לביטוח סיכוני סחר חוץ.

מנחה: מר יאיר אופק – סמנכ"ל מכון היצוא ומנהל אגף שיווק

מועד ומקום:

יום ב' 14.11.94 בין השעות 08:30-15:00, מלון "דן", רח' הירקון 99, ת"א

דמי השתתפות:

270 ש"ח לחברי מכון היצוא 320 ש"ח לשאינם חברים.
דמי השתתפות כוללים כיבוד קל, ארוחת צהריים וחוברת חדשה "מדריך עסקים למצרים".

. בין השעות: 15:00-16:00 יתקיים תדרוך למשתתפי המפגש בקהיר בלבד. ההשתתפות בתדרוך חובה והינה ללא תשלום.
לתשומת לב: ההשתתפות במפגש בקהיר סגורה ואין אפשרות להצטרף.

הרשמה:

גזור ופקסס

לכבוד
המרכז להשתלמויות יצוא, פקס: 03-5142815. טלפונים: 03-5142829/845/834/960.

אבקש להרשם ליום העיון בלבד ( ) ליום העיון + תדרוך ( ) אבקש להרשם לתדרוך בלבד, ללא תשלום ( )

שם ומשפחה: ________ **שם החברה:** ________

כתובת: ________

טלפון: ________ **פקס:** ________

מכון היצוא הישראלי - הדרך הקצרה שלך לחו"ל

هكذا من الأصل

שוק ההון

עורך גיא רולניק

לידר

"המשקיעים צריכים להתחיל להתרגל לכך שלא יחזירו את ההפסדים". מנהל המחלקה הכלכלית של החברה המרכזית, מיכאל פליצר, מספר על האנרגיה הפסימית בענף הברוקרים נוכח המחזורים הדלים בשוק, ואינו פוסל עלייה נוספת בריבית עד סוף השנה (עמוד ג6).

מנפיקי אל.איי – חשד למניפולציות בדו"חות וידאומטריקס סמוך להנפקה. כנראה שכאשר רו"ח אמריקאי מעורב בחברה ציבורית, הדברים נראים אחרת. בעוד לא מקובל בחברה ציבורית ישראלית, מינה משרד רו"ח של וידאומטריקס עורך דין שיבדוק עסקות בעלי עניין חשודות. בשבוע שעבר הוא הגיש התייחסות ראשונית: שני בעלי השליטה, נדי גבעול ואלון כרמל, נאלצו להתפטר (עמוד ג7).

ניקוב תמחשב את מש' הפנים בזימבבואה. חברת ניקוב מחשבים חתמה על חוזה עם ממשלת זימבבואה לפיו היא תבצע פרויקט מיחשוב מקיף של משרד הפנים, מרשם האוכלוסין ומערכת הבחירות של זימבבואה. היקף הפרויקט כ־45 מיליון שקל (עמוד ג7).

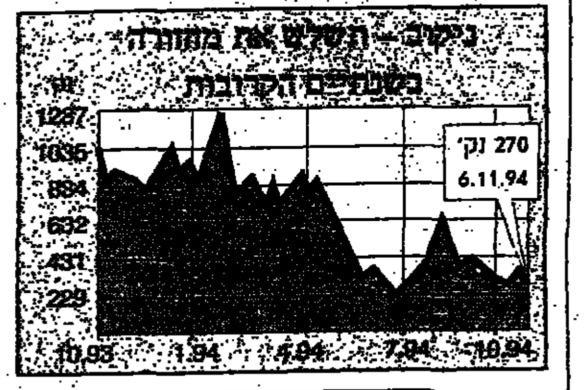

ביוטכנולוגיה – הפסד צפוי וירידה במכירות. החברה הודיעה כבר לפני כחודש וחצי, כי ברבעון השלישי תציג הפסד, אך ההפתעה בדו"חות הגיעה דווקא מצד המכירות – ירידה לעומת המקביל (עמוד ג6).

הרשות אישרה 15 תשקיפים. הוועדה לאישור תשקיפים של הרשות לני"ע אישרה עקרונית בסוף השבוע שעבר פרסום 15 תשקיפים: דרבן השקעות; דור אנרגיה; קיני קבוצת ברל"ן ישראלית; דגלי א.מ פיננסים; סי.אס.טי טכנולוגיות רפואיות; קלאב אין אילת; און תעשיות מיזוג אוויר; תעשיות פרוסט ובניה; אופטיקה תדיראן; מלון ימית תל אביב; אינטראלקטוריק אפריקה ישראל; אמינים סוכנות ביטוח; וצילומטוניק.

אלרון – זכויות בארה"ב. אחרי הנפקת הזכויות שביצעה אלרון בתל־אביב, היא פונה בעת אל בעלי מניות אלרון בוול סטריט להשתתף גם הם בהנפקה דומה. על פי הצעת הזכויות בארצות הברית, כל מחזיק שהיה רשום בעלי המניות ב־24 מניות רגילות של החברה יהיה זכאי לקבל זכות לרכוש יחידה אחת במחיר של 32.5 דולר. כל יחידה כוללת ארבע מניות רגילות ועם כתב אופציה מסדרה 2, הניתן למימוש למניה רגילה אחת עד ה־1 בספטמבר 1998 במחיר מימוש של 10.43 דולר למניה. הצעת הזכויות בארצות הברית תפקע בסיום יום העסקים של ה־22 בנובמבר 94'.

6 ימים רצופים של ירידות; חולשה מתמשכת במניות הביטוח

שבוע המסחר בבורסה נפתח אתמול במגמות שאיפיינו את השבוע הקודם – היצעים, ירידות חזקות יותר במניות הכר"ם ונטייה לביקושים בצמודים. בהיקף הפעילות היה שיפור מסוים – המחזור עלה ל־123 מיליון שקל

גשמי הזלעפות והשמים הקודרים שהיו אתמול בבוקר בת"א התאימו לאווירה בבורסה. השבוע החדש לא הצליח לסלק את העבים התלויים מעל שוק ההון. הלידר של הבוקר בישר שוב על עודפי היצע גדולים בסך 81 מיליון שקל, מזה 47 מיליון שקל למניות הכר"ם.

במהלך השעתיים הראשונות של המסחר במשתנים התריפו הירידות ורק לקראת סיום הורגש שיפור מה – בעיקר במניות הכבדות. את הירידות הובילו אתמול מניות ענף הביטוח, הסובלות מחולשה כבר כמה ימים. מקרב הנציגות של ענף זה במשתנים בלטו כלל ביטוח, שאיבדה 2.5%, ונפיתנאל, שאיבדה 3.25%. המגמה של זו האחרונה הנסחרים בכר"ם ספגו ירידות חריפות: אופציה 1 איבדה 8.75% ואופציה 2 ירדה ב־16% (הרחבה בנושא ענף הביטוח במסגרת למטה).

הנתון הסטטיסטי המעודד היחיד בו אפשר להיתלות הבוקר הוא העלייה במחזורי המסחר אתמול ל־123 מיליון שקל, לעומת רמה של כ־100 מיליון שקל בשבוע שעבר.

את המחזור הגבוה בשוק ריכזה אתמול בזק – 6 מיליון שקל – אולי על רקע ההנפקה המתקרבת בזול סטוק. בזק, שרבים מוכרים אותה בחודשים האחרונים כמניה שאמורה להיות מועדפת על ידי המשקיעים הזרים, שמרה אתמול על מחירה כנגד השוק היורד במחזור של 5 מיליון שקלים.

קורסות לכיוון הערך הנקוב

עוד בלטו אתמול בעליות מניות אלביט ואלרון, ליפשיץ שהודיעה על מו"מ למכירת הנכס העיקרי שלה – מלון ג'ירוזאלם, פורמולה, שבתה ניקוב הביאה אתמול בשורה טובה מזימבבואה הרחוקה, אמריקה 0.1 שעלתה בחצי אחוז לעומת ירידה של 1.5% במניית ה־1 – כנראה בשל הפרצי לו יוכו בעלי מניות השליטה.

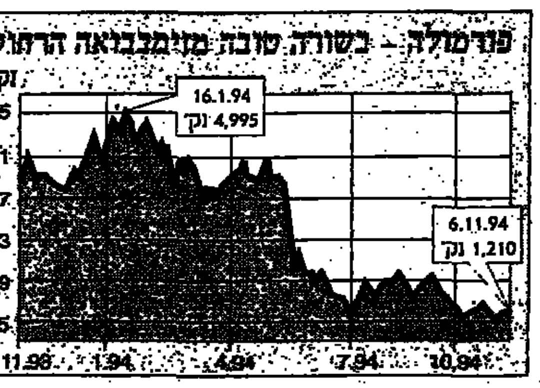

עם השוואת הכימיות וישראמקו שנבלמה אתמול לאחר 6 ימים רצופים, בהם גדעה כדי 24 שעות 10% מכספם של המשקיעים.

עלייה של 1.5% מול השוק היורד במחזור גבוה יחסית של 3.3 מיליון שקל היתה אתמול בדלק. הסיבה להתעוררות המניה היא הדו"חות הכספיים שפירסמה החברה הבת דלק רכב. דלק רכב הפכה בשנה האחרונה לאחד ממרכזי הרווח החשובים בקבוצת דלק. בתשעת החודשים הראשונים של השנה היא הרוויחה 11.7 מיליון שקל, בשעה שהרווח של דלק במחצית הראשונה (דו"חות לרבעון השלישי עדיין לא פורסמו) היה 28 מיליון שקל (הרחבה בנושא דלק רכב ב"שווי שוק").

גם אתמול המשיכו עשרות מניות כר"ם לקרוס לכיוון הערך הנקוב על מניותיה: 27 מניות רשמו שערי מוכרים בלבד ו־151 ניירות ירדו ביותר מ־5%.

בין הירידות הבולטות היו אתמול אילון ביטוח, בה רכישות מאסיביות של בעלת העניין פייר סטאר השקעות לא מסייעות בידי המניה; אינטרנאבא, שהמשקיעים במניותיה עדיין מחכים להנפקה של דלתא פילם; ליפמן, שהוכיחה בחוזה הדרום־אפריקאי שלה מתמהמה; סי.די.איי, שעלתה בשבוע שעבר ב־10% ואתמול החזירה את כל העלייה הזו במכה אחת וקרדן השקעות. כולן ירדו ב־10%.

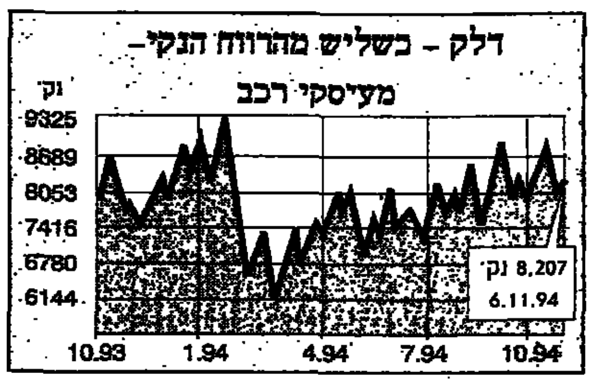

ירידה בולטת היתה אתמול במניות גיבור ספורט. היא השילה מעצמה 10% לאחר שנתבססה בעוצמה כבר בשבוע שעבר, בעקבות הורדת הדירוג של חברת מעלות מ־BB ל־B. אתמול דווקא הגיעה בשורה חיובית למשקיעים בגיבור: החברה הבת גיבור ספורט, שהיתה עד לפני שנתיים מרכז רווח עיקרי בחברה ונקלעה לאחר הנפקתה להפסדים כבדים, פירסמה אתמול את הדו"חות לרבעון השלישי, שהצביעו על מעבר לרווח – בעיקר כתוצאה מהתחזקות המרק – מטבע היצוא העיקרי של החברה. למעשה, המפנה הגיע כבר ברבעון הקודם, אלא שאז סבלה החברה מהפסדים בבורסה (ניתוח מלא של הדו"ח בעמוד ג6).

גם אתמול רשם מדד הכר"ם ירידה חריפה יותר מהמשתנים – הוא איבד 1.78% וירד ל־162 נקודות. רמות המחירים המוגדרות כ"נמוכות" על ידי חלק מהשחקנים בשוק עדיין לא מביאות קונים לרשימה הזו – בעיקר בשל הסחירות הנמוכה בה.

בשוק איגרות החוב נמשכה אתמול המגמה החיובית, אם כי באג"ח לטווחים של 7 עד 10 שנים היו ירידות של כ־0.15% בממוצע. בשוק המק"מים של בנק ישראל היתה מגמה מעורבת – ההערכות בשוק הן, שהזיצעים בשני האפיקים הסולידים מגיעים בעיקר מקרנות הנאמנות, שעדיין סובלות מפדיונות.

הביטוח – החלק התחתון של הסינוס

מדד מניות חברות הביטוח ירד אתמול ב־2.4% והשלים ירידה של 25% מאז אמצע ספטמבר – 15% מתחת לתשואת מדד המניות. קריסת הענף הזולה ביום בו קבע מדד המניות הכללי שפל של כל הזמנים – 4.7.94 – הוא לא היה שותף להתאוששות והציג מאותו מועד תשואה נמוכה ב־25% ממדד המניות הכללי.

ענף הביטוח הוא אחד הענפים הקשים ביותר לניתוח ובינצוע הערכות שווי. לענף כללי חשבונאות משלו וכדי להבין את הנעשה בדו"חות רצוי להיות בין באקטואריה – תחום בו האנליסט הממוצע לא שולט להוב. יש הטוענים, כי בענף זה, יותר מבכל ענף אחר, זקוק המנתח להרבה מידע שאינו כלול בדו"חות והנתונים שהחברות מחויבות על־פי חוק להעביר לבורסה.

החולשה במניות הענף בחודשים האחרונים נובעת כנראה משתי סיבות עיקריות – האחת ישנה והשנייה חדשה. הישנה היא, שהפעילות בענף הביטוח נוהגת לאורך שנים להתנהג בצורה סינוסואידלית – מחזורית. מה שנותן לענף את הצורה הזו הוא גלי התחרות בין החברות, בעיקר בתחום הרכב. התהליך פשוט: החברות נלחמות זו בזו בהורדת תעריפים, עד שהן עוברות להפסדים. בשלב זה הן מתעשתות, אולי מגיעות ל"הבנה" ביניהן – והתעריפים שוב חוזרים לרמות רווח – וחוזר חלילה.

בשנה שעברה היו החברות ברום של הסינוס – רווחיות ענף הרכב היתה בשיאה. כך, למשל, כלל ביטוח הרוויחה 37 מיליון שקל בתחום הביטוח הכללי. השנה – שוב החלה התחרות להשתולל – כלל ביטוח, רק לצורך הדוגמה, הפסידה ברבעון השני 6.4 מיליון שקל בביטוח הכללי. סיבה נוספת להפסדים הכבדים היא התגברות הגניבות.

הסיבה השנייה – החדשה לחלוטין לשה של ענף הביטוח היא כניסת הביטוח הישיר. הוא יקסיף את נתח השוק של החברות הקיימות וילחץ את התעריפים. למרות שמוקדם לקבוע מה תהיה בדיוק ההשפעה של הביטוח הישיר – הרי שצירוף המקרים בין החלטת האוצר על אישור הביטוח הישיר לבין החולשה בבורסה – כנראה אינו מקרי.

אשר לדו"חות הכספיים לרבעון השלישי – אלה יצביעו על שיפור. לאו דווקא בגלל עסקי הביטוח אלא בעיקר משום שבמחצית הראשונה של השנה היו לחברות הביטוח הפסדים כבדים בהשקעות. האלם מובן, כי מחיריהן של חברות הביטוח ייקבעו לא על־פי רווחיהן בבורסה אלא על־פי המגמות בעסקי הביטוח עצמם.

מדדי המניות – בשבוע

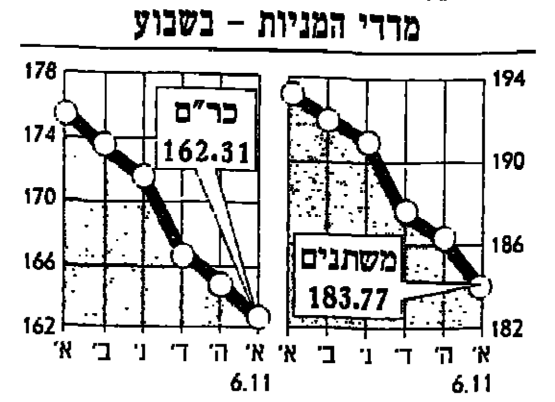

המניות הפעילות במשתנים

מחזור במיליוני ש"ח

כימיקלים	▲	6.1
בזק 1 ש"ח	—	5.2
טבע	▼	5.0
כלל ישראל	▼	4.4
כור בכ	▼	3.5

המניות הפעילות בכר"מ

מחזור במיליוני ש"ח

אורדע פרנט	—	0.5
קומסק	—	0.5
תא"פ אגח 1	—	0.4
גרופית	—	0.3
סקום	▼	0.3

עליות בולטות במשתנים

העלייה ב־%

פורמולה	▲	6%
ישראמקו	▲	4%
אלרון	▲	2%

עליות בולטות בכר"מ

העלייה ב־%

מליבו אגתב	▲	9%
מולט	▲	7%
וולקן 1	▲	7%

ירידות בולטות במשתנים

הירידה ב־%

אבג' ק 1	▼	10%
פטרוכימיים	▼	6%
חנ'ל המלח	▼	5%

ירידות בולטות בכר"מ

הירידה ב־%

חנ'ל או ה	▼	16%
לוחות הגליל	▼	10%
טופר	▼	10%

המסחר במשתנים

מדדים מובילים

משתנים	▼	-1.37%
מעו"ף	▼	-1.34%
כר"מ	▼	-1.78%
אג"ח מדדיות	▲	+0.06%

המחזור – 123 מ' ש

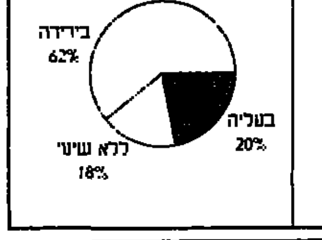

תנועות ניירות ערך

עלו	▲	110
ירדו	▼	741
ללא שינוי	—	350

הרבה לפני שאתה גומר לשלם אתה כבר מרוויח!

שלם עכשיו רק 30% מהמחיר
ואת היתרה ב־18 תשלומים, ללא ריבית

מחפרוני סדרה B האיכותית של קטרפילר
עכשיו במחירים מיוחדים

לדוגמא: דגם 428B החל מ־ $53,950 + מע"מ
(במפרט הכולל: כף קדמית רגילה, הכנה לפטיש, קבינה + מזגן מקורי, 4x4 טורבו).

CAT קטרפילר
יש לך את כל הכלים להחליט

CAT טרקטורים וציוד

החברה הישראלית לטרקטורים וציוד בע"מ. מפיצי CATERPILLAR בישראל
חולון: טל' 03-5571555, חיפה: 04-761477, ב"ש: 07-273810

הדבסט.מאיר.קלפר

להימור על השתוללות הצריכה הפרטית – דלק רכב היא סוס טוב

שווי שוק
גיא רולניק

בעיצומה של המפולת לפני כחצי שנה הדהד לה לפתע חשש בקרב פעילים בבורסה, כי מוזיקת העושר הפיננסי של הציבור תאט את הביקושים המקומיים, תעצור את השקעות במשק, תרפה את ידי היזמים וכך תהפוך קטסטרופה פיננסית למשבר ריאלי – למיתון.

אצל מרבית הפעילים זה היה בגדר חשש. אבל היו גם כאלה שהפכו זאת לעניין גמור ומוחלט – מפולת בבורסה תביא לנפילת הצריכה הפרטית ומכאן ועד המיתון – הדרך קצרה. לכמה מראשי הטורות אלו היו גם פתרונות – על הממשלה להתערב בעצירת המפולת, להורות לרשות לני"ע להפסיק את חקירת השחיתויות ולהבהיר כי אין היגיון בנפילת הבורסה.

אם לנפילת הבורסה יש אכן השפעה מהותית על הצריכה במשק אין היום – חצי שנה לאחר תחילת המפולת – היא כבר קיבלה את ביטויה במשק. שהרי לאחר תקופה כה ארוכה של שפל בבורסה סביר שמרבית המשקיעים רואים כבר את המחיקה של העושר הפיננסי שלהם כפרמננטית ולא כעניין חולף. ומכאן, שהמפולת כבר צריכה לבוא לידי ביטוי בנטייה של הציבור לצרוך.

נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מוסרים לנו היטב – בכל הקשור לצריכה הפרטית הם נחרצים וברורים מאוד בחודשים האחרונים. 94' – שנת המשבר העמוק בשוק ההון היא גם שנת הצריכה בישראל. הצריכה הפרטית תגדל השנה בשיעור חריג של 8% – כלומר, קריסת מדד המשתנים מ־256 ל־148 וחזרה ל־183 נקודות אתמול – לא הצליחה לרסן את הקפיצה החריפה בביקושים המקומיים.

נדמה שהמודל לפיו משבר פיננסי גורר האטה ריאלית, לא מתאים הפעם לתנאים השוררים במשק הישראלי. ומה שיותר מעניין – ייתכן שהמצב הוא הפוך: עודפי הביקוש במשק, והדת הצריכה הפרטית ובעיקר הקפיצה ביבוא מוצרי צריכה הם כמה מהבעיות המקרו־כלכליות המטרידות ביותר. אם לקריסת הבורסה יש השפעה עליהן – זה בעיקר בכיוון הריסון.

זאת ועוד – יש סיבות טובות להאמין, כי המשבר בבורסה גדע תהליך הרסני של עיוות בהקצאת המקורות במשק, שנגרם כתוצאה מהטירוף שאחז בשוק ניירות הערך. טירוף שהסיט משאבים ניהוליים לעסקי נייר והפנה מיליונים רבים לרכישת עסקים יקרים וכושלים.

אבל, את מושקעי המניות המחוברכים תיאוריות אלה בוודאי פחות מעניינות היום. ולכן נעבור לביטוי יותר פרקטי של התהליכים המתוארים – כיצד אפשר, אולי, ליהנות מהנאות בצריכה הפרטית ההדרגה במאזן התשלומים.

דלק רכב (לשעבר גל וויס־פילר) פירסמה אתמול את הדו"חות לרבעון השלישי של השנה ואם מחפשים דרך להמר על השתוללות הישראלית של מכוניות חדשות – כנראה שזהו הסוס.

דלק רכב החלה את פעילותה במתכונת הנוכחית בתחילת השנה. עסקי האריזות הכושלים של גל נקנו תמורה על ידי החברה האם דלק השקעות. לתוך השלד הבורסאי יצקה דלק את שני עסקי הרכב שלה – דלק מוטורס יבואנית המאזדה (100%) ושגריר – שירותי דרך (50%).

לפי התחזיות הכספיות של דלק נראה שמדד הכר"ם הוא, למרות הכל, לא המדד הטוב ביותר להתרות הקנייה של העשירונים העליונים בישראל. קחו למשל את האלאנטיס – הדגם החדש של מאזדה. דלק החלה לשווק במהלך אוקטובר. אנחנו רק ב־7 בנובמבר ו־600 הזמנות כבר התקבלו. העניין הזה, בניגוד לכר"ם, המחירים לא יורדים – כלי להיפרד מ־80 אלף שקל אתה לא יכול להיפגש עם ארבעת הגלגלים הללו.

הרבעון השלישי, בו מתחלף המודל, הוא חלש עונתית בתחום הרכב – ולכן השיפור החזק ברווח הגולמי מפתיע – 9% מהמחזור מול 5.6% בשני.

מה שעשוי להסביר את השיפור בגולמי הוא הפעילות המוגברת בתחום החלפים, שרווחיותה עולה ככל שגדל מספר כלי הרכב מתוצרת מאזדה על הכבישים. כיום מדובר ב־18 אלף מכוניות, שהן כנראה מאסה קריטית, ההופכת את פעילות התחזוקה למקור רווח חשוב.

תחום הרכב הוא בנבואה גדולה בתקופה האחרונה – השאלה היא, כמה זמן תחזיק ההשתוללות של הישראלים בקניית מכוניות חדשות. מאזדה היא סוכנות הרכב הגדולה היחידה הנסחרת בבורסה. שתי הסוכנויות האחרות, המחזקות על ידי קרדן (GMI, אופל ואיסוזו) וקמור (BMW), קטנות יחסית ולכן החשיפה הציבורית־אנליסטית של הענף היתה עד היום נמוכה. גורם בכיר בענף מעריך, כי עסקי החלפים של הסוכנויות הגדולות מכסים להן את ההוצאות הקבועות ומכאן שמקטינים מאוד את הסיכון בענף.

עם חלוף הזמן פועלים שני גורמים על תחום התחזוקה – מחד גיסא מספר המכוניות גדל וכך גם הבלאי שלהן; מאידך, ככל שיש יותר כלי רכב על הכביש ה"נאמנות" של בעליהם לחלפים המקוריים ולמוסכים המורשים – קטנה. המכוניות האירופאיות נהנות מנאמנות גבוהה יחסית – היפניות פחות.

מכת הגשמים שהחלה שלשום בלילה מזכירה לנו את הביזנס השני של דלק רכב – שגריר. בחודשי "גובים" התגים מהחברה את דמי המנוי שהם משלמים כל השנה. האוטו לא מניע, מים נכנסו למערכת ההצתה – ואנחנו כבר עומדים עצבניים ליד המכונית ומחכים לשגריר –"הוא בדרך, אני מאוד מצטער אדוני, אבל היו לנו הבוקר 200 קריאות".

שגריר היא עסק טוב, המרוויח לאורך זמן, ובדלק רכב אומרים שאין שינוי במצב התחרות בענף זה. בשלושת הרבעונים האחרונים הוא תרם לדלק כמיליון שקל לאחר מס. לפני שמתחילים להכפיל את הרווח של דלק ברבעון השלישי ולמצוא את המכפיל הראוי לזכור, כי מוטורוס משלמת היום מס מופחת בשל ההפסדים הצבורים מהאריזות. זה עומד להיגמר ברבעון הקרוב או בבא אחריו. דלק רכב נסחרת היום לפי שווי שוק של 95 מיליון שקל – פי 4 מההון העצמי אבל רק פי 6 מקצב הרווחים השנתי. ארבעת מנהלי החברה רכשו לפני כמה חודשים מהחברה האם חבילה של כמיליון מניות במחיר של 1.37 ש'. היום נסחרת המניה ב־1.47 שקל.

דלק רכב (באלפי שקלים)

שנת 94'	רבעון III	רבעון II
מכירות	76,355	106,671
רווח גלמי	6,854	5,953
הוצאות הנהלה	3,569	4,477
רווח תפעולי	3,285	1,476
הוצאות מימון	368	1,443
רווח שגריר	1,165	895
רווח נקי	3,854	3,814
הון עצמי	23,267	
שווי שוק	94,500	

סאיטקס – ההשקעה הסחירה בראסטרופס לא נראית היום מוצלחת

וול סטריט
צבי רבין

מאות מיליוני הדולרים שנערמו בקופתה של סאיטקס בשנתיים האחרונות מרווחים שוטפים ומהנפקה הפרטית לאינטרנשיונל פייפר היו אחד הגורמים העיקריים שהעיקו על המניה. התשואה על הררי הנזילות הללו היתה נמוכה בהרבה מהתשואה בפעילותה הריאלית – שגם היא נשחקה בהדרגה.

משך תקופה ארוכה היתה בשוק ציפייה ל"עסקה הגדולה" – רכישה אסטרטגית של חברה גדולה שתפתור את מצוקת המזומנים ותאפשר לחברה לחדש את צמיחתה. אלא שבסאיטקס אימצו מדיניות זהירה יותר, ועל מנת לפזר את הסיכונים, ביצעה החברה בשנה וחצי האחרונות כ־4 רכישות קטנות – ריישון, איריס, ליף וראסטרופס.

האחרונה היא גם חברה ציבורית ולכן יש יתרונות היסטוריות. היתרון מבחינתנו המשקיעים הוא שהיא נסחרת בבורסה, יש לה מחיר המבטא את הערכת השוק לפעילותה והיא גם מפרסמת דו"חות כספיים נפרדים. כך ניתן לקבוע ביתר קלות אם היתה זאת רכישה מוצלחת. ונכון להיום – היא לא נראית כזאת.

ראסטרופס פירסמה בסוף השבוע את דו"חותיה הכספיים לרבעון השלישי אשר הצביעו על גידול חד בהפסדים ל־15 מיליון דולר, לעומת 11 מיליון דולר ברבעון המקביל. בניגוד לסאיטקס בה הירידה ברווח נובעת משחיקת שיעורי הרווח הרי בראסטרופס הסיבה היא פרוזאית יותר – נפילה במכירות. אלה נפלו ברבעון ב־22%, והסתכמו ב־16.2 מיליון דולר לעומת 21 מיליון דולר ברבעון המקביל. 11.8 מיליון דולר מהפסד נובעים מארגון מחדש שביצעה החברה, ושנגרר הוצאה חד פעמית.

ביוני 93' הודיעה סאיטקס על רכישת 19.4% ממניות ראסטרופס בהשקעה של 14.5 מיליון דולר לפי מחיר של כ־9 דולר. מניית ראסטרופס זינקה אז ב־20% בעקבות הרכישה, והגיעה למחיר של 11 דולר. כיום נסחרת המניה במחיר של 3 דולר. ראסטרופס פעלה בעבר בעיקר בתחום הייצור ופיתוח של כרטיסים משולבים במחשבי מקינטוש, המאפשרים עבודות גרפיות. ואולם, כיום היא שינתה כיוון לאחר כניסתו של מחשב החדש של אפל, הכולל את כרטיס זה. כיום פעלת החברה בעיקר בפיתוח כרטיסים המאפשרים חיבור למחשבי וידאו.

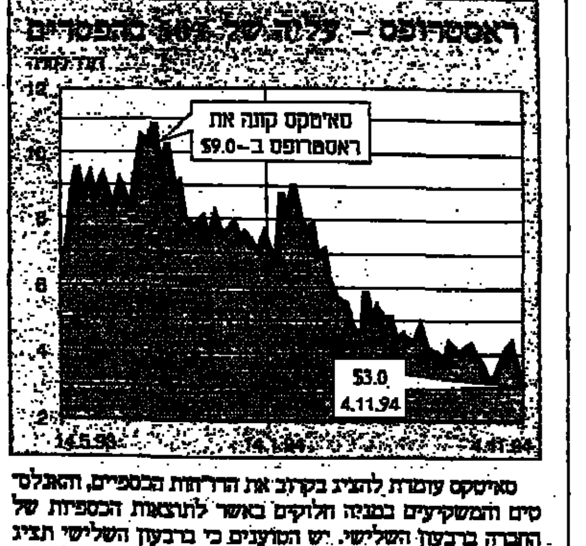

סאיטקס עומדת להציג בקרוב את הדו"חות הכספיים, האנליסטים והמשקיעים במניה חלוקים באשר לתוצאות הכספיות של החברה ברבעון השלישי. יש הטוענים כי ברבעון השלישי תציג החברה שיפור לעומת הרבעון המקביל, אך כמה מהאנליסטים עדיין חוששים, כי בשוק האמריקאי והאירופאי סובלת החברה עדיין מבעיות.

לתוצאות של ראסטרופס אין השפעה בטווח הקצר על הדו"חות של סאיטקס מאחר והיא רשומה במאזנה בעלות.

"המשקיעים צריכים להתחיל להתרגל לכך שלא יחזירו את ההפסדים"

מאת גלית חמי

מנהל המחלקה הכלכלית של החברה המרכזית, מיכאל פוליצר, מספר על האווירה הפסימית בענף הברוקרים נוכח המחזורים הדלים בשוק, ואינו פוסל עלייה נוספת בריבית עד סוף השנה

למי שעדיין יושב ומחכה להתאוששות של שוק המניות שתפגיש אותו שוב עם מחצית מכספו שנמחקה מתחילת השנה, ממליץ מנהל המחלקה הכלכלית של החברה המרכזית, מיכאל פוליצר, להיות קצת פחות אופטימי. "משקיעים צריכים להתחיל להתרגל לעובדה, כי לא יקבלו חזרה את הכספים שאיבדו במפולת האחרונה. לא ניתן למצוא היום בשוק אלטרנטיבה להחזיר בזמן קצר יחסית את מה שאבד".

אך מי שרוצה להתנחם בצרתם של אחרים, יכול להתעודד בכך שמי שמודאג יותר ממצב השוק הם חברות הברוקרים. לדבריו של פוליצר, "חברות רבות נכוו קשה בשנה האחרונה, וכיום המצב הולך ומחריף, בעיקר נוכח המחזורים הדלים של השוק. ניכר כי המשקיעים הפרטיים איבדו אמון בשוק ובברוקרים. השוק לא יוכל להמשיך ולהתקיים לאורך זמן על היקפי המסחר הנוכחיים, ובמבחינת כמות חברות הברוקרים הקיימת כיום בשוק – הוא נמצא בבעיה קיומית. כבר היום נשמעות אורות מצוקה אצל כמה מהחברות, אך ללא ספק, האווירה הפסימית השוררת בענף מבטאת את הבעייתיות לגבי השוק כולו".

אלא שפוליצר אינו מאמין, כי אנו עומדים כעת בפתחה של תקופת דישדוש שתימשך כמה שנים. "זה אינו מתאים לטמפרמנט הישראלי. אמנם מסתמנת כיום בשוק מגמת חזרה לתוכניות החיסכון, שהפכו שוב לאטרקטיביות. צפויה שנה קשה מאוד לענף הברוקרים, אך קרוב לוודאי, כי מחזורים ממוצעים של 250 מיליון שקל, ובעקבותיהם העניין יחזור לשוק המניות".

אולי בגלל גילו הצעיר פוליצר, בן 31, עדיין לא לוקה באופטימיות חסרת התקנה שנושבת בדרך כלל בעין ממרבית הראיונות עם אנשים המתפרנסים מניירות ערך. הוא בוחר לראות את חצי הכוס הריקה בשורה של פרמטרים מקרו-כלכליים שפורסמו באחרונה: "צריך לזכור כי אנו מתקרבים לתחילת '95, והאוצר עדיין עומד על שלו, כי תוקף המיסוי ייכנס לתוקפו במועד שנקבע – מה שעשוי להדיר רגליהם של שחקנים נוספים מהשוק. חמור מכך, אין שום סיבה שלא תהיה עד סוף השנה העלאה נוספת של הריבית. כיום אני שומע הערכות לגבי אוקטובר שנעות בין 1.1% ל-1.3%, ובמידה שתחזיות אלו יתבררו כנכונות, רמת הציפייה לא תוכל להמשיך ולהעלות מבלי התערבות. בטווח הארוך אני מאמין, כי יצליחו לבלום את האינפלציה, אך מה שברור הוא שעד אז לא ימהרו להוריד את הריבית".

על רקע תמונה קודרת זו, עולה השאלה מה עושים היום האנליסטים והכלכלנים היושבים בחברות הברוקרים? "ממשיכים לנתח, כאילו כלום לא קרה. זה אולי נשמע אבסורדי, אבל דווקא בתקופה זו יש לנו הרבה עבודה. על רקע השינוי ברמות המחירים, רמות המכפילים ורווחיות החברות, אנו נדרשים לתת התייחסות שונה והערכות שונות לחברות שנתתנו רק לפני פחות משנה מסיבה לגמרי שונה. היום מכפיל 10 זה כבר לא מה שהיה לפני חצי שנה". עוד מוסיף פוליצר, כי "היום מנהלי תיקים רבים איבדו את הביטחון, הנהתחים הולכים ותופסים חלק רב בהחלטותיהם של מנהלי תיקים. יותר מכך, כיום יש יותר לחץ של הלקוחות, הם מגלים יותר עניין ושואלים יותר שאלות. זה לכשעצמו תהליך בריא אלא שחוסר האמון במנהל התיקים, וחוסר הביטחון של מנהלי התיקים בעצם לעיתים את תהליך קבלת ההחלטות.

"אתמול העליתי לדיון המלצה שלי על חברה תעסוקת בכור"ם. מנהלי התיקים לא רצו כלל לשמוע. תגובתם היתה: "אל תכניס אותנו לרשימה הזו. אנו רק רוצים לצאת ממנה". למרות שהצייר לכשעצמו כלכלי, הרשימה כבה הוא נסתר מונעת מלממש את ההחלטה. חברות מעדיפות היום להיכנס לחברות בעלות סחירות גבוהה". להערכתו של פוליצר, תופעה זו היא תוצר לוואי של חוסר הביטחון של מנהלי התיקים מצד אחד, ולחץ של הלקוחות מצד שני.

אלא שבמחלקות הכלכליות לא נכנעים לתכתיבי השוק ובודקים כל חברה לגופה. "מידי שבוע אנו מבצעים 3–4 ניתוחים, כאשר לאחד מהם נעשית הערכת שווי כלכלית".

פוליצר, שעבד חמש שנים באגף שוק ההון במשרד האוצר, מבסס את הערכות השווי שהוא מבצע בעיקר על נתונים מקרו-כלכליים. "מתקציב המדינה ניתן ללמוד הרבה על עתידם של חברות, על סמך חלוקת התקציבים לענפים שונים במשק. בשנה הבאה, למשל, ניכר תגבור התקציב של ענפי התשתית והבינוי וענף הכימיה. בתחום לבצע התשואה הצפוי בשוק שנה הבאה, ניתן למצוא כי חברות בענפי האלקטרוניקה, מזון, פלסטיק, טקסטיל והלבשה – שנהנו מצריכה גבוהה בשנה האחרונה. צריכה זו לא תימשך לאורך זמן, והיא תמותן".

מרמת הניתוח מקרו זה, עובר פוליצר לרמה פרטנית של חברות. "אחת ההמלצות המוצלחות שלי בשנה האחרונה היתה בנק הספנות. על סמך נתוני הרבעון השני, ועל סמך ההפר שעבר הבנק, צפיתי כי מדובר היה בהשקעה טובה.

"דוגמה להמלצה שבדיעבד לא היתה מוצלחת היתה בענף התכשיטים. ראיתי פוטנציאל עצום בביזוג גולן ופז חן. שתי החברות הציגו כספים רבים לצורך עסקה הזו, שהיתה נחוצה בכדי לחזק את מעמדן של שתי החברות, בעיקר מול שוקים חיצוניים. כל חברה שכזה עורכי דין ודאי חשבון, וכפי הנראה העסקה נפלה בשלב הערכות שווי, בדומה לנפילתן של עסקות רבות.

לדברי פוליצר, הוא מעדיף להתמקד בהשקעות סולידיות וארוכות טווח. כיום, הוא אומר, ניתן לראות את התחזקותה של כור, בפרט בהשוואה לקונצרנים תעשייתיים אחרים. הם פורצים לתחומים חדשים, וגם אם לא בכולם הם ינחלו הצלחה בכולם, אני עדיין מעדיף אותן על פני חברה ששומרת על קפאיה. כיום אי אפשר להשוות את מצבה של כור לכלל, המצאת בשקיעה מסוימת, לחברה לישראל או לדסק"ס.

"השקעה נוספת שנראית כבר זמן רב אטרקטיבית היא איגרות החוב להמרה. התשואות של האגל"ה עדיין גבוהות מדי, מה שמרתיע משקיעים מלהיכנס, אך עדיין יש מקום לסלקטיביות".

אופציות מעו"ף

עלייה במחזורים

מחזורי המסחר בזירת המעו"ף היו גבוהים ביחס לימים האחרונים והסתכמו בכ-22,800 אופציות – כ-428 מיליון שקל במונחי נכס הבסיס. סטיות התקן באופציות הקול הקרובות לכסף, לנובמבר, נעו בתחום של 28%–33% וסטיות התקן באופציות לינואר היו כ- 31%–32%. איתי יצחקי ממחלקת מעו"ף בבנק לאומי מעריך, כי סטיית התקן של מדד המעו"ף נעה בתחום שבין 26% ל-31%, ומכאן, שמחירי האופציות קרובים לרמה המשקפת נכונה את הסיכון בשוק.

תהליך ההתכנסות של סטיות התקן הגלומות לסטיית התקן של השוק אינו מאפשר להצביע בבירור על כדאיות הרכישה או הכתיבה של אופציות, וההחלטה על כך תלויה בכיוון השוק שצופה המשקיע. הירידה הקלה בסטיות התקן של הפוט ושחיקת הזמן שלהן הקטינו את השפעת השינוי במדד על מחירן. כך למשל, מחירה של ונוב' P(190 עלה בכ-60 ש'. עלייה זו מוסברת בעלייה של 130 ש' הנובעת מעליית המדד: ירידה של 25 ש' משחיקת הזמן, וירידה של 45 ש' הנובעת בירידת סטיית התקן הגלומה.

חוזה עתידי סינתטי לנובמבר נסחר ברמה של 189.3 נק', המשקפת ריבית שנתית של כ-18.5%, וחוזה עתידי סינתטי לינואר נסחר ברמה של 193.8 נקודה, המשקפת ריבית שנתית של כ-15.5%.

אופציות דולר

ציפייה לפיחות

שער החליפין של הדולר פרחת ביום ו' ב-0.06%. למרות הפיחות ירדו חלק מאופציות הקול, ונראה שהמשקיעים מושפעים מהמשך היחלשות הדולר בעולם. היקף המסחר באופציות הדולר-שקל הסתכם אתמול ב-228 חוזים ב-29 עסקות – כ-7 מיליון שקל במונחי נכס הבסיס. סטיות התקן הגלומות במחירי הקול לדצמבר ופברואר גבוהות יחסית – כ-5.5%–7.5% – רמות המגלמות ציפייה לפיחות בעתיד.

טבלאות המסחר באופציות המעו"ף והדולר מובאות בעמוד ג10

ביוטכנולוגיה – הפסד צפוי וירידה במכירות

למרות טבטבי הרבעונים הראשונים של '94 הציגה חברת ביוטכנולוגיה שיפור ניכר בתוצאות, ואפילו רשמה רווח – הרי שבחודש האחרון הראתה המניה סימני חולשה דרדה לשפל של 1.8 דולר.

הסבר חלקי לחולשה זו סיפקו הדו"חות הכספיים של החברה לרבעון השלישי של השנה. ביוטכנולוגיה אמנם הודיעה לפני כחודש וחצי, כי ברבעון השלישי תציג הפסד, אך ההפתעה בדו"חות הגיעה דווקא מצד המכירות. בסעיף זה רשמה החברה ירידה לעומת הרבעון המקביל. הכנסות החברה ברבעון השלישי של '94 הסתכמו ב-1.9 מיליון דולר, לעומת 4.4 מיליון דולר ברבעון המקביל אשתקד. בביוטכנולוגיה מסבירים, כי ברבעון השלישי של '93 סיפקה החברה משלוח גדול של הורמון גדילה ליפאן.

ביוטכנולוגיה באלפי דולרים	'94	'93
הרבעון השלישי		
סה"כ הכנסות	1,897	4,354
הוצאות הנהלה	2,545	2,253
הוצאות מחקר	3,388	3,402
הפסד נקי	4,479	3,229
ינואר-ספטמבר	'94	'93
סה"כ מכירות	15,335	9,304
הוצאות הנהלה	8,170	5,369
הוצאות מחקר	10,641	10,156
הפסד נקי	5,314	8,870
מחיר המניה	1.8	
הון עצמי	23.0	
שווי שוק	72.7	

בתחילת אוקטובר השנה ובעקבות הקשיים שפקדו את דוד בלך, שהיה בעל המניות הגדול בחברה, הודיעה ביוטכנולוגיה כי תסיים את הרבעון השלישי ואת השנה כולה בהפסדים, בעקבות סכום כסף אותו היתה אמורה לקבל מחברת ביוקרידיה עבור המשך פיתוח של מוצרים חדשים. מתוך סכום כולל של 3.75 מיליון דולר, שהיתה החברה אמורה לקבל לצורך מחקר ופיתוח – קיבלה רק 1.4 מיליון דולר, ולכן עליה להשלים את הכסף החסר ממקורות עצמאיים.

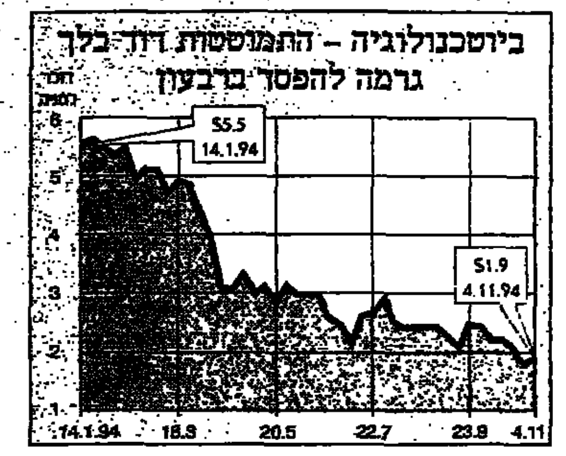

מנכ"ל ביוטכנולוגיה, דוד הולקרן, אמר אתמול ל"הארץ", כי החברה מתכוונת להתנתק מהסכם עם ביוקרידיה ולהתארגן מחדש. ואולם, לדבריו, "יש משקיעים בביוקרידיה שעמדו בהתחייבויותיהם, ולכן קשה למצוא כיום דרך טובה לסיים הסכם זה. החברה תרשום הכרת הכנסה של 1.7 מיליון דולר, שהתקבלה בעבר מביוקרידיה עבור מחקר ופיתוח, עד אשר תסתיים הערכת האלטרנטיבות".

ההפסד של ביוטכנולוגיה הסתכם ב-4.5 מיליון דולר, בהשוואה להפסד של 3.2 מיליון דולר במקביל. לחברה יתרת מזומנים בסך 10.1 מיליון דולר. *שווי השוק שבו נסחרת המניה כיום הוא 72 מיליון דולר.*

ביוטכנולוגיה היא אחת החברות הישראליות הוותיקות בוול סטריט. היא הונפקה לראשונה ב-'83, ומאז ועד היום הצליחה לגייס בחמישה גיוסי הון שונים סכום של כ-160 מיליון דולר, כשרוב הכסף הוזרם למחקר ולפיתוח מוצרים.

בשנה האחרונה סבלה המניה מתרמית לקיחה לאחר שאחד מבעלי המניות הגדולים בחברה, דויד בלך, פשט את הרגל לפני כמה חודשים, והיה חייב למכור את כל מניותיו בביוטכנולוגיה תוך שהמחיר יורד בחוזקה.

בשנה האחרונה חלה התקדמות וגידול משמעותי במכירות של החברה, ואף גידול במתן רשיונות ואישורים למכירת מוצרים, בעיקר באירופה.

המוצר העיקרי, הורמון הגדילה, נמכר כיום במדינות רבות, ומוצר זה את גורם ההכנסות הגבוהות של ביוטכנולוגיה.

אדיונטיקס – המשך הפיתוח מעיב על התוצאות לרבעון

הדו"חות הכספיים שפירסמה אדיונטיקס בסוף השבוע נותנים הסבר חלקי למחיר שאליו צנחה המניה בתקופה האחרונה.

אדיונטיקס סיימה את הרבעון השלישי של השנה בהפסד של 716 אלף דולר לעומת רווח של 1.1 מיליון דולר ברבעון המקביל אשתקד. הכנסותיה של אדיונטיקס ירדו גם הן, והסתכמו ב-2.3 מיליון דולר, לעומת 3 מיליון דולר ברבעון המקביל.

אדיונטיקס מיליוני דולר	'94	'93
הרבעון השלישי		
סה"כ הכנסות	2.3	3.0
הוצאות מחקר	1.3	0.9
רווח תפעולי	1.5	2.5
הוצאות שיווק	1.6	1.0
שיווק וכלליות	2.3	1.3
רווח תפעולי	(0.8)	1.1
רווח נקי	(0.7)	1.1
הון עצמי	15.0	
שווי שוק	13.0	

הירידה הכבדה במניה הביאה את החברה לשווי שוק של 13 מיליון דולר, הנמוך ב-2 מיליון דולר מההון עצמי, המורכב מ-8 מיליון דולר מזומן בקופה.

אדיונטיקס מפתחת תוכנות לימודיות, בעיקר בתחום המדעים לכיתות בבתי ספר יסודיים ולחטיבות הביניים. התוכנה מציעה מערך לימודי הכולל 150 שיעורים וכ-100 פריטי מבחן. שוק היעד העיקרי של החברה כיום הוא ארצות הברית, ו-90.4% מהמכירות ברבעון השלישי היו בשוק זה. מטבע הדברים, עיקר מאמצי השיווק ומרבית אנשי המכירות של אדיונטיקס נמצאים בארה"ב. על פי הערכות, לחברה כ-30 אנשי שיווק שעלותם לחברה מסתכמת בסכומים גדולים. ברבעון השלישי הסתכמו הוצאות השיווק ב-1.6 מיליון דולר, ובתשעת החודשים הראשונים ב-4.8 מיליון דולר.

סעיף נוסף שמכביד זמן רב על החברה הוא הוצאות המחקר והפיתוח. אדיונטיקס עוסקת היום בפיתוח תוכנות חדשות: כ-70 עובדים בישראל שוקדים על פיתוח המערכת החדשה, שלדברי הנהלת החברה תהיה מוכנה בספטמבר '95.

בחברה מסבירים את ההפסד ברבעון השלישי בהשקעות הגדולות במתח פלנו טקסס, לבניית מערכת לימוד חדשה ויהודית. על פי הערכת החברה, סך ההשקעה בפרויקט המשותף יסתכם ב-20 מיליון דולר.

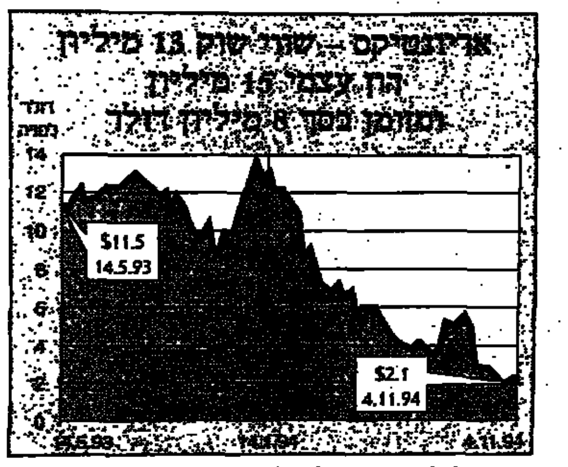

במקביל לדו"חות הכספיים, החברה הודיעה אתמול כי זכתה במכרז לאספקת מערכות תוכנות לימודיות לצפון קרוליינה. מדובר במערכת ללימוד מדעים בחטיבות הביניים, ובמערכת ללימוד מדעים בבתי ספר תיכוניים.

צבי רבין

מקסימה – ירידה ברווח, והפעם גם במכירות

דו"חות כספיים

שלמה פרידמן

מקסימה שוברת את ה"מסורת", על פיה הדו"חות הראשונים להתפרסם הם הטובים יותר. החברה הגישה אתמול דו"ח שמוכיח מאוד דו"חות של חברות רבות ברבעון השני: ירידה במכירות וברווח הגולמי, עלייה בהוצאות הנהלה וכלליות, ותיתוך חד ברווח התפעולי. השורה התחתונה לא שונה: הרווח הנקי ברבעון השלישי קטן ביותר ממחצית הרווח ברבעון המקביל.

מקסימה באלפי שקלים	'94	'93
הרבעון השלישי		
מכירות	6,233	7,166
רווח גולמי	2,347	3,391
הוצאות הנהלה	1,270	1,127
רווח תפעולי	731	1,853
הכנסות מימון	511	846
רווח נקי	780	1,786
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	21,232	21,305
רווח גולמי	9,515	10,047
הוצאות הנהלה	3,507	3,216
רווח תפעולי	4,960	5,637
הוצאות מימון	3,190	215
רווח נקי	1,419	3,699
רווח למניה (ש"ח)		
מחיר מניה (ש"ח)	13.00	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.49	
הון עצמי	40,796	
שווי שוק	76,153	

בולטת במיוחד הירידה ברווחיות הגולמית. ברבעון השלישי השנה היה הרווח הגולמי 38% מהמכירות, לעומת 47% ברבעון המקביל, 48% בשנת '93 כולה, 43% ברבעון הראשון של '94, ורווחיות שיא של 52% ברבעון השני של '94.

מול שני הרבעונים הקודמים יש גם ירידה משמעותית ברווח התפעולי. מה ששונה ברבעון זה מול שני קודמיו הם הפסדי הבורסה. הוצאות המימון הגדולות בשני הרבעונים במחצית הראשונה של השנה נעלמו בשלישי, ובמקומם היו למקסימה הכנסות מימון ברבעון זה. *מקסימה מחזיקה תיק ניירות ערך גדול* שבסוף ספטמבר '94 היה שווי 15.8 מיליון שקל. בעקבות סיום המפולת בבורסה גדל הרווח הנקי ברבעון השלישי מול זה של שני קודמיו.

מנכ"ל מקסימה, עודד ארז, ויו"ר הדירקטוריון, צבי לידור, מציינים בסקירת המנהלים כי בחודשים האחרונים הושם דגש בחברה על הרחבת כושר הייצור, במיוחד עבור הלקוחות הגדולים. סך ההשקעות ברכוש קבוע בתשעת החודשים הראשונים של '94 היה 2.7 מיליון שקל לעומת 0.8 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

במארס '94 רכשה מקסימה 50% ממניות חברת "ביטרודקסיד" על מנת להעמיק את מעורבותה בתחום גדי הרפואה. מאידך גיסא מכרה החברה את חלקה (33%) ב"דיסקומדיק" המייצרת מזרקים חד-פעמיים.

עודד ארז, מנכ"ל החברה, הגיש את התפטרותו ויעזוב את התפקיד ב-31 בינואר '95. עד אשר ימונה מנכ"ל חדש ימלא את מקומו צבי לידור – יו"ר הדירקטוריון.

גיבור ספורט: יוצאת מהבור שכרתה למשקיעים

הפיחות של המארק הגרמני ביחס לעליית מדד המחירים לצרכן – הוא הגורם לשיפור המשמעותי שמציגה גיבור ספורט ברווח הגולמי שלה. להתחזקות המארק יש להוסיף את ההתייצבות במחירי הכותנה, המהווה את חומר הגלם העיקרי של החברה. אלו מסבירים מדוע מול הפסד גולמי ברבעון המקביל ורווח גולמי של 9.6% מהמחזור ברבעון השני, עלה הרווח הגולמי ל-22.3% מהמכירות ברבעון השלישי של השנה.

נראה כי גיבור ספורט מתחילה לצאת מהבור העמוק אותו כרתה למשקיעים בה. לאחר שהונפקה ביולי '93 פגשה גיבור ספורט בתחרות גוברת, בהתייקרות הכותנה ובעליית הוצאות שכר העובדים. כל אלה גרמו לירידה חדה ברווחיות, אשר ברבעונים מסויימים אף הפכו להפסדים משמעותיים.

לא רק ברווחיות הגולמית ניכר שיפור. גם הוצאות ההנהלה והכלליות שמרו ברבעון השלישי על רמה דומה לזו של המקביל ובעיקר – הוצאות המימון האדירות שהיו לחברה הפכו ברבעון זה להכנסות מימון נאות בסך 890 אלף שקל.

גיבור ספורט באלפי שקלים	'94	'93
הרבעון השלישי		
מכירות	9,800	3,273
רווח גולמי	2,189	(216)
הוצאות הנהלה	876	877
רווח תפעולי	890	(1,435)
הוצאות מימון	137	172
רווח נקי	567	(1,224)
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	27,615	20,618
רווח גולמי	5,750	5,575
הוצאות הנהלה	2,741	2,713
רווח תפעולי	1,825	1,872
הוצאות מימון	1,513	431
רווח נקי	204	887
רווח למניה (ש"ח)	0.02	0.07
מחיר המניה (ש"ח)	2.04	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.09	
הון עצמי	34,820	
שווי שוק	26,187	

סיבה נוספת לעלייה במכירות ברבעון השלישי לעומת המוצגות הראשונה של השנה מוסברת בסקירת המנהלים בעלייה בכמויות המוצרים שנמכרו, הן בשוק חו"ל והן בשוק המקומי. מספיק לראות את נתוני המכירה ללקוח העיקרי שלה (שמשום מה שמו אינו מוזכר בסקירה) שברבעון השלישי מכרה לו גיבור ספורט 54.3% מהמכירות לעומת 17.5% במקביל, כדי להבין את השיפור.

גיבור שומרת על יתרת נזילות גבוהה וב-30 בספטמבר היתה יתרת המזומנים בקופתה 9.4 מיליון שקל. החברה מתבססת בעיקר על הון עצמי. מתוך 42.7 מיליון שקל – סך המאזן של גיבור ספורט בסוף ספטמבר – מימן הון של 34.8 מיליון שקל.

מחירה של מניית גיבור ספורט 2 שקלים, שמייצג שווי שוק של 26 מיליון שקל. המכפיל, על פי ארבעת הרבעונים האחרונים הוא 25, אבל אם ההנחה היא כי גיבור מתחילה לצאת מהקשיים לה היתה נתונה והרבעון האחרון משקף יותר אזי מדובר במכפיל נמוך במחצית – 12.

נכסי הדרים – עלייה קלה ברווח הנקי

עלייה בחלקה של נכסי הדרים מהחברות הכלולות קיזזה ברבעון השלישי של השנה בירידה בהכנסות ממכירת פרי ומהמימון והמי מיוזל, כך שסך הכל ירדו הכנסותיה של החברה ברבעון. במקביל חלה ירידה גם בהוצאות החברה: בעיקר בעלות גידול פרי הדר אך גם בהוצאות ההנהלה והכלליות. יחד עם ירידה בהוצאות המס חלה בשורה התחתונה עלייה קלה ברווח הנקי של נכסי הדרים מ-3.8 מיליון שקל ברבעון המקביל ל-3.9 מיליון שקל ברבעון השלישי השנה.

נכסי הדרים באלפי שקלים	'94	'93
הרבעון השלישי		
הכנסות מכלולות	3,594	3,231
-משכירות	244	247
הוצאות הנהלה	109	125
-מימון	–	14
רווח לפני מס	3,975	4,138
רווח נקי	3,936	3,802
רווח למניה (ש"ח)	2.07	2.00
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות מכלולות	3,061	4,588
-משכירות	727	728
הוצאות הנהלה	353	398
-מימון	3,920	65
רווח לפני מס	528	4,989
רווח נקי	503	4,871
רווח למניה (ש"ח)	0.26	2.56
מחיר המניה (ש"ח)	68.37	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	1.42	
הון עצמי	116,025	
שווי שוק	129,600	

נכסי הדרים השקיעה סכומים נכבדים בבורסה ושווי תיק ניירות הערך שלה בסוף ספטמבר הסתכם בכ-20 מיליון שקל. לאחר הפסד של 4.2 מיליון שקל במחצית הראשונה של השנה נהנתה נכסי הדרים מההתייצבות בבורסה וברבעון השלישי רשמה רווח של 359 אלף שקל מניירות הערך.

מודגל – עליה בגולמי ובתפעולי

ברבעון השלישי של השנה ניכרת ירידה קלה בהיקף מכירותיה של מודגל, אלא שהחברה ממשיכה להציג שיפור בשיעורי הרווח הגולמי ל-36% ברבעון השלישי של השנה לעומת 34% בתקופה המקבילה אשתקד. בנוסף לגידול ברווח הגולמי הקטינה החברה את הוצאות ההנהלה והכלליות שלה שהביאו לעלייה ברווח התפעולי לעומת התקופה המקבילה.

מודגל באלפי שקלים	'94	'93
הרבעון השלישי		
הכנסות	13,875	14,268
רווח גולמי	5,090	4,899
הוצאות הנהלה	1,193	1,235
רווח תפעולי	3,091	2,461
הוצאות מימון	618	310
רווח נקי	1,677	1,563
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	40,130	39,395
רווח גולמי	14,721	13,681
הוצאות הנהלה	3,473	4,001
רווח תפעולי	8,896	6,632
הוצאות מימון	1,361	693
רווח נקי	5,077	4,389
רווח למניה (ש"ח)	0.57	0.50
מחיר המניה (ש"ח)	9.60	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.72	
הון עצמי	56,622	
שווי שוק	86,700	

מודגל עוסקת בייצור ושיווק מוצרי מתכת הכוללים אביזרי צנרת, מוצרי יציקת ברזל ואביזרים לקווי חשמל ותקשורת. בשלושת הרבעונים הראשונים של השנה היוו מכירותיה לשוק המקומי 87% מסך המכירות, לעומת 84% בתקופה המקבילה.

שדות נפט – גם ההנפקה לא תספיק

שותפות הנפט שדות נפט מתכננת כבר תקופה ארוכה הנפקה חדשה, שעדיין לא יצאה אל הפועל. אלא שמהדו"חות לרבעון השלישי שהגישה השותפות אתמול מתברר כי גם ההנפקה הצפויה לא תספיק לממן את תוכנית חיפושי הנפט שלה. בסקירת הדירקטוריון מסבירים משה ורטהיים, יו"ר השותף הכללי, ואבירם גוליאלי, מנכ"ל השותף הכללי, כי כדי לבשר על הפעלה תפעל שדות נפט בכמה מישורים: גיוסי הון נוספים, צרוף שותפים לנכסי הנפט, צמצום או דחיית הוצאותיה השגת מימון ביניים, צמצום עלויות כספיות מתוכננות ונטילת אשראים.

שדות נפט באלפי שקלים	'94	'93
הרבעון השלישי		
הוצאות:		
חיפושי נפט	271	—
דמי מפעיל	73	—
הנהלה וכלליות	185	—
רווח מני"ע	125	—
הכנסות מימון	13	—
הפסד נקי	391	—
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הוצאות:		
חיפושי נפט	1,884	—
דמי מפעיל	226	—
הנהלה וכלליות	518	—
הפסד מני"ע	1,761	—
הכנסות מימון	27	—
רווח נקי	4,362	—
רווח ליחה"ש (ש"ח)	0.08	—
מחיר יחה"ש (ש"ח)	0.079	
הון עצמי	16,263	
שווי שוק	4,515	

לשני הרישיונות (רביבים ומעגית) והתיתר המוקדם "צ'רדן" הצטרף לפני כחודש גם היתר מוקדם "כרמל". אתמול קיבלה שדות ב-6 באוקטובר למשך שנה. השותפות, שטרם ביצעה ולו קידוח אחד, מתכננת לבצע תחילה את הקידוח "מעגית 1", לעומק של 5,000 מטר. תקציב הקידוח הכולל עומד על 6.6 מיליון דולר.

צבר – לא תהיה הקצאה לעובדים

מצבו הקשה של שוק ההון לא גורם רק לביטולן של הנפקות, אלא גם לביטולן של הקצאות פרטיות. אתמול הודיעה צבר כי לא תבצע את ההקצאה שתכננה לבצע הודיעה עליה בתשקיף. על התוכנית התכוונה צבר להקצות עד 100 אלף מניות ו-100 אלף אופציות לעובדי החברה. הבת (צוות ביצוע רעיונות). "הנהלת החברה תבחן חלופות אחרות לתגמול העובדים, או ביצוע הקצאה במועד אחר", נאמר בהודעה.

ברוקר טוב ישראל!
אשמח לארח אותך באופן אישי ולהציג את הצוות המיומן והמקצועי העומד לרשותך ב"בינלאומי סלקטיב". הנך מוזמן להתקשר לטל. 03-5173871
הבינלאומי סלקטיב
מקבוצת הבנק הבינלאומי הראשון
ישככר קאופמן - מנכ"ל
A SAFRA BANK

אנליסט קופות גמל
בטוח כמו בבנק - ריווחי כמו באנליסט!
אם ברשותך קופות גמל בשווי 50,000 ש"ח ומעלה, אתה מוזמן להצטרף!
טל. 03-5663401

לפני שאתם קונים ציוד ממוחשב בתערוכה
כדאי לבדוק
בסקנסופט
03-5759368
פרטים בעמ' 47 במוסף "פיס"

אספה כללית יוצאת מן הכלל של אגודת סכבי בע"מ, אגודה שיתופית לביטוח הדדי נגד מחלות בע"מ.

אספה כללית יוצאת מהכלל של האגודה תתקיים ביום א' 20.11.94 בשעה 08.30 בבוקר ברח' המרד 27 קומה 16, ת"א.

על סדר היום:

1. בחירת יו"ר האסיפה.
2. הבהרת יו"ר ועד ההנהלה בדבר הצורך בקיום האסיפה
3. הערכות האגודה לחוק ביטוח בריאות ממלכתי וקשריה עם קופ"ח מכבי ועם עמותת קרן מכבי.
4. תיקון תקנות האגודה בסעיפים המפורטים להלן והנוגעים לנושאים הבאים:

א. בחלק ב' ס' 1 – בכל הכרוך בזיקה בין החברות בקופה לחברות באגודה.
ב. בחלק ב' ס' 6 – יצירת אפשרויות נוספות לאגודה להפסקת חברות של חבר באגודה בהתקיים לו סוג נכסים, מפרק או מנהל מורשה וכו'.
ג. בחלק ה' ס' 1 – יצירת אפשרות לקיום אסיפה כללית של באי כח שנבחרו ע"י חברי האגודה אשר ייצגו את שולחיהם באסיפה הכללית של האגודה.
ד. בחלק ה' ס' 2 – הכנסת סעיפים מתאימים אשר יסדירו קיום הליך של בחירות באי כחם של חברי האגודה.
ה. בחלק ה' ס' 2 – ויתור על זכותה של מכבי למנות את מחצית חברי הנהלת האגודה לרבות יושב הראש שלה.
ו. בחלק ו' ס' 2 – קביעת הוראות מתאימות באשר לטיפול בעודף וכושר של האגודה אם וכאשר תחוסל מכל סיבה שהיא.
ז. התאמת סעיפים, ככל שידרש מתיקון התקנות עליהם תחליט האסיפה.

היה ובשעה היעודה לא ימצא בהקום מנין חוקי, תידחה האסיפה ליום א' 4.12.94 בשעה 08.30 בבוקר באותו מקום כנ"ל ותתקיים בכל מנין של נוכחים.

ועד ההנהלה

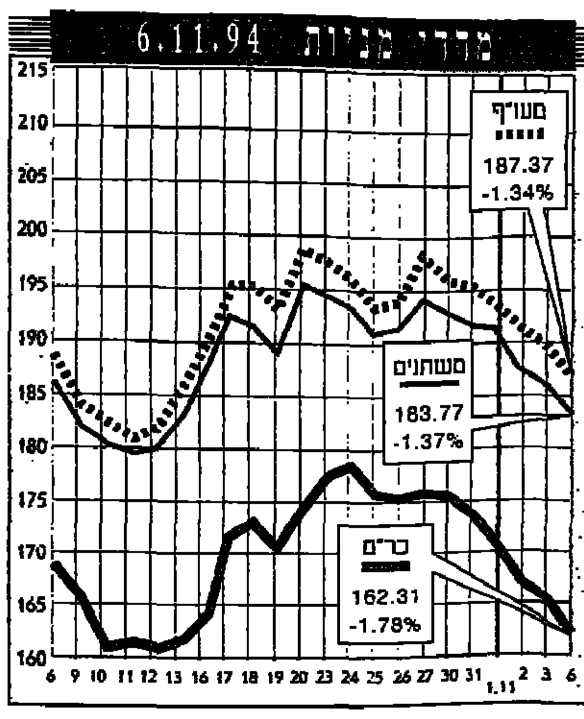

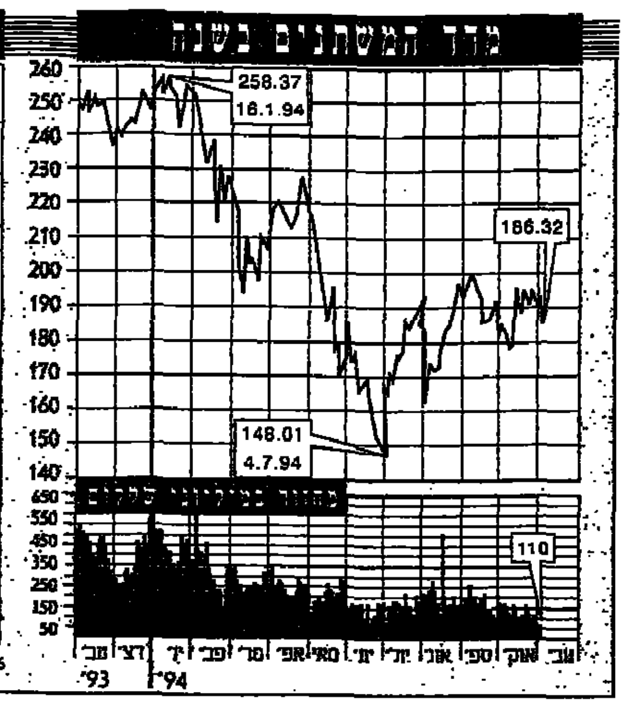

מדדי מניות

שם הענף	מדד בנקודות	% שינוי יומי	% שינוי מתחילת החודש	% שינוי מתחילת השנה	% שינוי ריאלי מתחילת השנה
כללי	173.41	-1.50%	-5.10%	-35.81%	-42.95%
כר"מ	162.31	-1.78%	-6.58%	-49.35%	-54.99%
משתנים	183.77	-1.37%	-4.33%	-25.80%	-34.06%
מעו"ף	187.37	-1.34%	-4.05%	-23.53%	-32.04%
אופציות כללי	80.24	-3.89%	-15.32%	-77.38%	-79.90%
אג"ח להמרה כללי	174.98	-0.34%	-1.81%	-20.91%	-29.71%
בנקים מסחריים	211.42	-1.43%	-3.28%	-16.86%	-26.11%
בנקים למשכנתאות	193.30	-1.13%	-3.96%	-27.85%	-35.88%
חברות ביטוח	182.07	-2.41%	-8.68%	-47.69%	-53.51%
מסחר ושירותים	159.75	-0.81%	-4.48%	-37.98%	-44.88%
נדל"ן וחקלאות	153.07	-1.66%	-6.18%	-46.11%	-52.11%
חברות תעשיה	174.17	-1.77%	-5.65%	-33.38%	-40.80%
חברות להשקעה	195.70	-1.39%	-4.35%	-37.82%	-44.74%
חיפושי נפט	75.75	-0.95%	-11.72%	-72.15%	-75.25%
מקבילה	203.78	-1.70%	-7.05%	-56.77%	-61.58%

מדדי איגרות החוב

שם הענף	מדד בנקודות	% שינוי יומי	% שינוי מתחילת החודש	% שינוי מתחילת השנה	% שינוי ריאלי מתחילת השנה
כללי	140.02	0.06%	0.43%	9.41%	-2.77%
כללי ממש.	139.44	0.05%	0.45%	9.55%	-2.65%
צמוד למדד ממש	139.97	0.06%	0.56%	10.63%	-1.68%
צמוד מט"ח ממש.	139.18	0.01%	-0.43%	1.03%	-10.21%
כללי קונצרניות	143.79	0.07%	0.25%	8.37%	-3.69%
צמוד למדד קונ	143.49	0.08%	0.29%	9.33%	-2.84%
צמוד מט"ח קונ.	146.82	-0.12%	-0.22%	-3.29%	-14.06%
מק"מ	120.33	0.10%	0.19%	8.13%	-3.90%
גליל	122.18	0.40%	0.62%	6.95%	-4.95%
צ.מדד ממש. 0-2 שנים	139.43	0.11%	0.45%	13.36%	0.74%
צ.מדד ממש. 2-5 שנים	139.71	0.05%	0.60%	12.22%	-0.27%
צ.מדד ממש. 5-7 שנים	141.48	0.27%	0.74%	11.38%	-1.01%
צ.מדד ממש. 7-10 שנים	144.22	-0.15%	0.71%	8.93%	-3.20%
צ.מדד ממש. 10-15 שנים	139.45	0.01%	0.35%	7.01%	-4.90%

אופ' בפרמיה נמוכה

	שם האופציה	פרמיה ב-%
1	אן אם טי	-3.5%
2	נ.א	-3.4%
3	יפאורה	-3.3%
4	לה נסיונל 1	-2.0%
5	כנרת	-2.0%
6	דטאל גרופ ב	-1.2%
7	רומטקס	-1.0%
8	לבידי אשקלון 2	-1.0%
9	דוסיקאר	-1.0%
10	נורפולק	-0.8%

אג"ח בפרמיה נמוכה

	האג"ח להמרה	פרמיה ב-%
1	איסוע ב	-3.0%
2	מבט 5	-1.0%
3	עלית 5	-0.5%
4	תא"פ 2	-0.5%
5	יפאורה	-0.3%
6	בנק למסחר עד"ה 1	0.0%
7	נביגטור *	0.1%
8	כלל תעשיות 8	0.1%
9	אסותא 1	0.3%
10	אפריקה ישראל 2	0.4%

מלוות קצרי מועד

מס' הנייר	מחיר	תשואה שנתית לפדיון	ימים לפדיון	מס' הנייר	מחיר	תשואה שנתית לפדיון	ימים לפדיון
1124	99.91	18.05%	2	335	94.93	16.00%	128
1134	99.63	16.00%	9	345	94.67	15.95%	135
1144	99.43	14.00%	16	355	94.41	15.95%	142
1154	99.00	17.30%	23	415	94.07	16.15%	149
1214	98.93	14.00%	30	425	93.85	16.00%	156
1224	98.49	16.15%	37	435	93.60	15.95%	163
1234	98.21	16.20%	44	445	93.30	16.05%	170
1244	97.97	15.80%	51	515	93.00	16.15%	177
115	97.65	16.15%	58	555	91.94	16.15%	205
125	97.39	16.00%	65	715	90.65	16.10%	240
135	97.09	16.15%	72	815	89.59	16.15%	268
145	96.80	16.20%	79	915	88.41	16.00%	303
215	96.53	16.15%	86	1015	87.27	16.15%	331
225	96.45	15.25%	93	1115	86.23	16.25%	359
235	96.08	15.70%	100				
245	95.78	15.85%	107				
315	95.44	16.10%	114				
325	95.20	16.00%	121				

תנודות בולטות באופ'

	שם האופציה	% שינוי
1	קימאל אופ' א	-75.8%
2	נתברג אופ' 1	-47.0%
3	כור אופ' 1	-44.0%
4	יעקובוביץ אופ' 1	-38.0%
5	נעבים אופ' 1	-38.0%
6	כלל סחר אופ' ה	-35.2%
7	אל.איי.אם. אופ' 1	-32.0%
8	רבנורס אופ' 1	-30.0%
9	בי עדן אופ' 1	-30.0%
10	אורמל אופ' 1	-30.0%

אג"ח ממשלתיות

מספר שנים לפדיון	תשואה שנתית (צמוד)	תשואה שנתית (בדולר)
0.5-1	0.4	2.2
1-2	0.9	2.8
2-3	1.3	2.9
3-5	1.6	3.0
5-7	1.7	3.1
7-10	1.7	3.2
10-13	1.8	3.3
13-17	2.1	3.5

בדיוק כמו להשקיע באופצית בסיס - (Call 1) רק יותר זול!

קרן מרכזית מעו"ף של החברה המרכזית לני"ע

יותר נזילה מאופציה:
הקרן משמשת כנכס בסיס נזיל וזול לאופציות מעו"ף

הכי נאמנה למקור:
לפחות 90% מנכסי הקרן מושקעים במניות המעו"ף, לפי משקלן היחסי במדד המעו"ף, ולכן הקרן מייצגת באופן הטוב ביותר את מדד המעו"ף.

יותר זולה מהשקעה ישירה במניות:
ההפרש בין שער קנייה ומכירה כ-0.25% בלבד!
הקרן נסחרת ללא שיעור הוספה.

הוראות קניה ומכירה לקרן מתקבלות עד השעה 14:00

החברה המרכזית
החברה המרכזית לניירות ערך בע"מ
המטרה שתרוויח יותר

נאמן הקרן: החברה לנאמנות של בנק כללי לישראל בע"מ
תל-אביב: אחד העם 28, טל. 03-5194111 פקס. 03-5194100 בני-ברק: רח' רבי עקיבא 14, טל. 03-5798720, פקס. 03-5798727
נתניה: רח' רזה 15, טל. 09-826127, פקס. 09-826324 חיפה: רח' ארלוזורוב 11 (פינת מיכאל) טל. 04-667788, פקס. 04-666888

אין במודעה זו משום הצעה לרכישת יחידות הקרן

שוק ההון

מנפיקי אל.איי – חשד למניפולציות בדו"חות וידאומטריקס סמוך להנפקה

כנראה שכאשר רו"ח אמריקאי מעורב בחברה ציבורית, הדברים נראים אחרת. בצעד לא מקובל בחברה ציבורית ישראלית, מינה משרד רו"ח של וידאומטריקס עורך דין שיבדוק עסקות בעלי עניין חשודות. בשבוע שעבר הוא הגיש התייחסות ראשונית; שני בעלי השליטה, גדי גבעול ואלון כרמל, נאלצו להתפטר

מאת שלמה פרידמן

מניות חברת וידאומטריקס נפלו מאז שהונפקו במארס השנה ב–77%. היו להן סיבות טובות: לקוח עיקרי שעזב אותה בדיוק ברבעון שבו הנפיקה; מעבר מרווחים לפני ההנפקה להפסדים מיד אחריה ובעיקר הפרשה מהותית של 100 אלף דולר לחובות מסופקים.

עשרות חברות בורסאיות שהנפיקו בשנתיים האחרונות הראו הרעה דרמטית ברווחיות לאחר ההנפקה. לעיתים ניתן היה להבין את הסיבות – הרעה בשוק, תחרות גוברת או הפסדי מימון. אבל היו לא מעט מקרים שבהם הרעה ברווחיות היתה בלתי מובנת, ולא נותר אלא רק להרהר: האם היתה כאן מניפולציה בדו"חות ערב ההנפקה שהיה צורך "ליישרה" לאחר ההנפקה או גרוע מזה – האם לאחר ההנפקה מצאו המנהלים דרך לשלוח יד אל הכסף הציבורי מבלי שניתן יהיה לגלות את זה מהדו"חות.

במרבית המקרים עד היום נותרו הערכות אלה רק בגדר של ספקולציות. לאיש מהמשקיעים לא היה רצון, כוח, משאבים או מוטיבאציה להגיע לשורש העניין. התביעות והתבענות הייצוגיות הגיעו בדרך כלל רק לאחר שהחברה פשטה את הרגל – ראו המקרים של עיט ויצהר.

וידאומטריקס היא אחת מיני חברות רבות שהציגה הרעה כזו בתוצאות מיד לאחר ההנפקה. אלא שבמקרה שלה, יש סיכוי שהמשקיעים יזכו, לשם שינוי, להסברים לפשר ההרעה בתוצאות.

מדוע דווקא בווידאומטריקס? יתכן שכאן האירועים היו קיצוניים במיוחד. אבל אין להוציא מכלל אפשרות שהפרמטר המכריע כאן הוא זהותו של משרד רואי החשבון המבקר את החברה.

מעטים מאוד הם המקרים הזכורים לנו, שבהם רואה חשבון ישראלי של חברה הנסחרת בבורסה יצא נגד ההנהלה באופן תקיף והלבין את פניה ברבים. יש חיכוכים, אך אלה נסגרים בדרך כלל בתוך החברה. לווידאומטריקס היה רואה חשבון מסוג אחר. מדובר במשרד רואי חשבון האמריקאי, Coopers & Lybrand, הנחשב לאחד הגדולים (יש הטוענים [illegible]) בארצות הברית. ועם רואה חשבון כזה הדברים נראים אחרת.

בדו"חות הכספיים לרבעון השני של השנה שפרסמה וידאומטריקס, שהציגו הרעה דרמטית ברווחיות, נודע למשקיעים כי משרד רואי החשבון נכנס לעובי הקורה, והוא בודק עסקת בהיקף של 300 אלף דולר שביצעה וידאומטריקס עם החברה האמריקאית D.A Trading. אצל רו"ח התעורר החשש שלמנהלי וידאומטריקס יש השפעה מהותית על ניהולה. בשלב הראשון של הבדיקה החליט המשרד לבצע הפרשה של 100 אלף דולר לחובות מסופקים, ולמנות עורך דין שיבצע בדיקה מעמיקה של הנעשה בחברה.

לפני כחודש, כאשר נשאל גדי גבעול, מבעלי השליטה בחברה, מדוע אינו רוכש מניות של החברה לאחר שאלו התמוטטו ב–86%, הוא אמר ל"הארץ": "אני לא מעוניין להרוויח על גב אלה שמכרו מניות במחיר נמוך". כאשר להפרשה לחובות מסופקים סירב גבעול להתייחס: "אני לא יכול לפרט, כי אנחנו עורכים בדיקה של הנושא. אנחנו לא יודעים אם קרה משהו או לא" – זה כל מה שהיה מוכן לומר בפרשה.

לפני כחודש לא היה מעוניין גבעול להרוויח על גבם של המוכרים במחיר נמוך. היום מסתבר, כי יתכן שהוא הרוויח בכל זאת על גבם של אי אילו משקיעים. יש להדגיש, גבעול לא חשוד בדבר, ולא נפתח נגדו כל הליך משפטי. אולם, על פי הודעה שנמסרה אתמול לבורסה, מסתבר שעורך הדין האמריקאי שמונה לבדוק את העסקות, העלה חשש לביצוע מעשים חמורים העלולים להיות עבירות על חוקי מדינת קליפורניה.

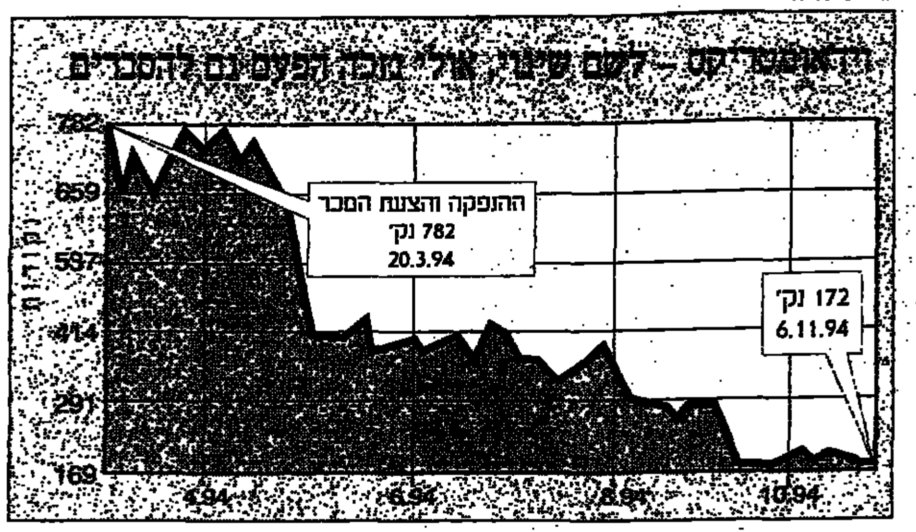

האם לאחר ההנפקה מצאו המנהלים דרך לשלוח יד אל הכסף הציבורי מבלי שניתן יהיה לגלות את זה מהדו"חות? לאיש מהמשקיעים לא היה רצון, כוח, משאבים או מוטיואציה להגיע לשורש העניין

חברות וידאומטריקס והחברה הבת שלה בארצות הברית – מטריקס – הן שתיים שהן אחת: וידאומטריקס הוקמה בישראל כשמטרתה העיקרית היתה הנפקתה של מטריקס הקליפורנית העוסקת בשיכפול קלטות וידאו. לצורך כך הוקם מפעל בדרום נתניה לשכפול קלטות. את החברה הקימו שני ישראלים יורדים המתגוררים באל.איי.

את עלייתה והנפקתה של החברה לישראל יזמה קבוצת דבורת־שרם: קבוצת משקיעים שכללה את קרנות השקעה של דבורת שרם ולידר. הנפקות השלימו את ההון של החברה, ובמחצית מארס השנה הנפקה וידאומטריקס. בהנפקה, בניהול לידר, גייסה החברה 11.2 מיליון שקל ו–4.2 מיליון שקל נוספים קיבלו בעלי המניות מהצעת המכר.

רשימת בעלי המניות של וידאומטריקס לפני ההנפקה כללה את אלון כרמל וגדי גבעול, הבעלים של מטריקס לשעבר – 28.5% כל אחד; יצחק זינגר ואילן ניר החזיקו 6.5% כל אחד; קרן שחקים, קרן ריינבו וחברת כי־סקיי – 6.25% כל אחת; לידר הנפקות החזיקה 5%; יואב שפירא 4.96%; ואיתן גונן 1.25%. גבעול, כרמל וזינגר מונו לדירקטורים בווידאומטריקס. בעוד שגבעול וכרמל הם תושבי ארצות הברית ומוגדרים בתשקיף כ"דירקטורים בחברות זרות בארצות הברית", זינגר הוא תושב הארץ, והוא משמש כדירקטור בחברות מגוד, תוף ארבל, זינגר ניר שרותי ניהול, זינגר ניר ראש העין נכסים, סנו, זלר־אבלגון ותמים האהליאב. לדירקטוריון מונה גם אורי איינברג מדבורת שרם ואפרים שטרום – תושב לוס־אנג'לס גם הוא, ודירקטור במטריקס. יואב שפירא נותר מחוץ לדירקטוריון, ושימש כמנהל המפעל של מטריקס בלוס־אנג'לס.

כשהגישה וידאומטריקס את דו"חותיה לרבעון השני היו התוצאות העסקיות החלק הטפל שלהם. הם אמנם הצביעו על הפסד של כמיליון שקל ברבעון, אבל החלק המעניין היה ההפרשה לחובות המסופקים. ההפרשה הזו הוזכרה בדו"חות בשני מקומות: בסקירת המנהלים ובבאורים לדו"חות. בסקירה שכתב גדי גבעול, מבעלי החברה ויו"ר הדירקטוריון שלה, נאמר כי "במהלך חודש אוגוסט הובהר ל־Coopers & Lybrand כי קיים חשש שלמנהלים בחברת מטריקס (חברה בת של וידאומטריקס) יש השפעה מהותית על הניהול ועל הפעילות של חברה זרה בשם D.A Trading Inc. הנהלות וידאומטריקס ומטריקס נמצאות בהליך של בדיקת העסקות".

בבאורים לדו"חות הוסיפו במשרד קוסט לב אורי את פורר, המבקר את ספרי החברה האם וידאומטריקס, כי היקף המכירות ל־D.A Trading ברבעון הראשון הסתכם ב–100 אלף דולר, וברבעון השני ב–200 אלף דולר.

בהודעה שמסרה אתמול וידאומטריקס לבורסה נאמר, כי עורך הדין האמריקאי שמונה לבדוק את העסקות מסר, כי על פי ממצאי הבדיקה נראה, כי בוצעו פעולות שנועדו להשפיע באופן מניפולטיבי על נתוניה הכספיים של מטריקס ועל דיוקם של דו"חותיה הכספיים. כמו כן מדובר, בין השאר, גם באי סדרים ברישום פעולות בספרי החברה הבת, ובניצול הזדמנויות עסקיות של החברה לטובת פעילות עסקית פרטית של חלק ממנהליה ושל גופים קשורים להם. לדעת עורך הדין, פעולות אלה, אם יוכחו, מעלות חשש לביצוע מעשים המהווים בין השאר עבירות על חוקי קליפורניה. בעקבות מידע זה, המליץ עורך הדין לווידאומטריקס להשעות שלושה חברי דירקטוריון של מטריקס המועסקים גם כנושאי משרה במטריקס, והם – כרמל, גבעול ושפירא.

על פי ממצאי הבדיקה נראה, שבוצעו פעולות שנועדו להשפיע באופן מניפולטיווי על נתוניה הכספיים של מטריקס, באי־סדרים ברישום פעולות בספרי הבת, ובניצול הזדמנויות עסקיות לפעילות פרטית של חלק מהמנהלים

בתום ישיבת דירקטוריון שהיתה כנראה סוערת מאוד, הודיעו אלון כרמל ויואב שפירא על התפטרותם מכל תפקידיהם (בחברה הבת), ואילו גדי גבעול הודיע, כי הוא משעה עצמו מתפקידיו, לא כולל את חברותו בדירקטוריון. יחד עם זאת הודיעו השלושה, כי הם לא מסכימים למסקנותיו של עורך הדין.

"בהתאם לדיווח שקיבל דירקטוריון החברה מיצחק זינגר, יו"ר משותף של החברה, ומאיתן גונן, דירקטור במטריקס, הנמצאים כעת בארצות הברית, ננקטו פעולות כדי לשמור על המשך פעילותה התקין של מטריקס, ובהן מינויו של גונן כנשיא החדש של מטריקס. החברה מבקשת לחזור ולהבהיר, כי מדובר במידע ראשוני בלבד, כי דו"ח ביניים בדבר ממצאי הבדיקה אמור להימסר לה בקרוב, וכי טרם הסתיים הליך הבדיקה לרבות קבלת תגובתם של גבעול, שפירא וכרמל.

"לדעת הנהלת החברה, בהסתמך על רואה החשבון של החברה הבת, ולפי המידע הידוע במועד דיווח זה, לבדיקה האמורה לא תהיה השפעה מהותית על מצבה הכספי ופעילותה של החברה ל–30 ביוני '94 כמו גם ל–30 בספטמבר '94", מסיימים בווידאומטריקס את ההודעה.

עכשיו כבר די ברור שעסקת 300 אלף הדולרים בין מטריקס ל־D.A Trading לא היתה עסקה תמימה. אבל נותרו עוד הרבה שאלות פתוחות: האם התפטרות גבעול, כרמל ושפירא היא רק מדירקטוריון מטריקס או שמדובר גם בהתפטרות מדירקטוריון וידאומטריקס? ואם כן, מי מנהל בפועל את החברה? ובעיקר, איפה הכסף, והאם יש סיכוי שיוחזר לחברה?

הודעות וניתוחים

שלמה פרידמן

ניקוב תמחשב את משרד הפנים בזימבבואה

חברת ניקוב מחשבים חתמה ביום ששי האחרון על חוזה עם ממשלת זימבבואה לפיו היא תבצע פרויקט מיחשוב מקיף של משרד הפנים, מרשם האוכלוסין ומערכת הבחירות של זימבבואה. היקף הפרויקט כ–45 מיליון שקל. מימון הפרויקט יבוצע בחלקו באמצעות ערבויות של החברה לביטוח סיכוני סחר חוץ, ובחלקו ישולם במזומן על ידי ממשלת זימבבואה. פרויקט זה יכפיל את מחזורה של ניקוב בשנתיים הקרובות פי שלושה מאשר היום. זהו הפרויקט הגדול ביותר מאז רכשה את ניקוב חברת פורמולה. האחרונה מחזיקה ב–56% ממניות ניקוב, ותהיה גם קבלן משנה לפרויקט, יחד עם חברת מלי"ם. מנכ"ל קבוצת פורמולה, דני גולדשטיין, אמר אתמול, כי כקבלני משנה יהיה חלקם של פורמולה ומלי"ם כ–20% מהפרויקט. הוא הוסיף, כי יתכן שכבר בדו"חות לרבעון הרביעי של '94 יהיה לפרויקט ביטוי בדו"חות.

לדברי גולדשטיין, למרות שגם חברות זרות ניגשות למכרזי המיחשוב באפריקה יש לישראל יתרון: "מערכות המידע שעובדות בארץ סבירות יותר למדינות אפריקה מאשר מערכות בארצות הברית או באנגליה, למשל. במקרה שלנו, הדבר יותר הגיוני שהם ירכשו מערכת מירשם אוכלוסין כמו זו שבארץ, עם אוכלוסיה של 5 מיליון איש, מאשר המערכת של ארצות הברית עם אוכלוסיה של מאות מיליונים".

ניקוב מסרה, כי משך הפרויקט בזימבבואה יהיה כ–20 חודשים כאשר הביצוע יחל מייד. חלקו הראשון והמיידי יטפל במיחשוב מרשם האוכלוסין, המונה כ–10 מיליון תושבים. בשלב השני יופקו תעודות זהות ודרכונים וימוחשב הקשר עם מרבית מערכות הפנים האחרות כמו תנועה, ביטוח לאומי, בריאות ועוד.

ניקוב עומדת לחתום בימים הקרובים על עסקה נוספת של מיחשוב מערכת המים ברומניה. פרויקט זה יהיה בהיקף של כ–16 מיליון שקל. לפני 10 חודשים הוחל במשא ומתן, העומד כפני סיומו בימים הקרובים.

ליפשיר וחוף אלמוג במו"מ על נירוונה

חברות חוף אלמוג וליפשיר הודיעו על משא ומתן, לפיו תרכוש חוף אלמוג את חברת מגדלי על – החברה הבת של ליפשיר המחזיקה ומנהלת את מלון נירוונה בים המלח. בהודעתה של ליפשיר נאמר, כי בעסקה המתגבשת נבדקת האפשרות, כי התמורה או חלקה תשולם במניות חוף אלמוג.

העסקה טרם גובשה סופית, והמחיר עבור המלון טרם נקבע בין הצדדים. עם זאת ציינו החברות בהודעות, כי ההון העצמי של מגדלי על ב–30 ביוני '94 היה 45 מיליון שקל.

לפני שהשתלטה קבוצת המשקיעים בראשות חברת מגור על ליפשיר היו החברה רגישים מאוד בנושא מלון נירוונה – הנכס העיקרי ומרכז הרווח היחיד של ליפשיר. המשקיעים אפילו פנו לבית המשפט כדי למנוע ממנהליה של ליפשיר, המנכ"ל הקודם של ליפשיר, למכור את המלון. עכשיו, ארבעה חודשים לאחר שהשליטה עברה לידיו של עודד רתנן, מנכ"ל מגור, הוא פותח במשא ומתן על מכירת המלון. מקור המקורב לליפשיר הסביר אתמול, כי הכל עניין של מחיר: "לפני ההשתלטות פחדנו שליפשיר ימכור את המלון בזול, ולכן מנענו ממנו למכרו. עכשיו אנחנו בטוחים שנקבל מחיר הוגן עבור המלון".

גמאטרוניק קיבלה הסמכה ל–ISO 9001

חברת גמאטרוניק קיבלה ב–1 בנובמבר הסמכה לתקן ISO 9001 – המקיף, המחמיר והמודרך ביותר בסדרת תקני ISO 9000 הבינלאומית לניהול איכות בתעשייה ובשרותים. גמאטרוניק עוסקת בפיתוח וייצור של מערכות אל פסק וספקי כוח.

מזה שנתיים שגמאטרוניק עובדת לפי תקן ISO 9002, הכולל תחומי ייצור והתקנה בלבד, ואף הוסמכה לכך בינואר '94. מאז הסמכה זו הטמיעה גמאטרוניק את נהלי הבטחת האיכות גם בפיתוח. החברה נסקרה על ידי מכון התקנים והוסמכה עתה לתקן ISO 9001 הכולל את כל תחומי פעילות החברה – פיתוח, ייצור התקנה ושרות.

סדרת התקנים ISO 9000 מהווה בסיס להתקשרות חוזית בין ספק ללקוח, ובשנים האחרונות מהווה ברבות ממדינות העולם המתועש בסיס לאישור פורמלי של מערכות איכות על ידי גורמים בלתי תלויים.

במציאות הנדרשת שנוצרה לאחרונה, אישור לפי אחד מסדרת תקנים זו היא תנאי הכרחי להשתלבות באיחוד האירופי ובשוק העולמי.

ג. פלדמן משקיעה בכתיבה טכנית

ב–31 באוקטובר '94 חתמה ג. פלדמן על הסכם עם חברת מ.ב מור כרמי, העוסקת בכתיבה טכנית. על פי ההסכם, תקצה מור כרמי לפלדמן ולקבוצת משקיעים 40% מהמניות הרגילות שלה, ו–50% ממניות ההנהלה בתמורה להלוואה שתלווה פלדמן למור כרמי בסכום של 125 אלף דולר. ההלוואה תהיה צמודה למדד וללא ריבית.

בנוסף העניקה מור כרמי לפלדמן ולקבוצת המשקיעים אופציה לרכוש 24% נוספים מהמניות הרגילות, ו–20% ממניות ההנהלה תמורת הלוואה נוספת של 125 אלף דולר, והעמדת ערבויות בסך 125 אלף דולר נוספים. תוקף האופציה ל–18 החודשים. חלקה של פלדמן בעסקה 55%–60%, וחלק המשקיעים האחרים 40%–45%. הרווח הנקי של מור כרמי ב–'93 היה 22 אלף שקל, ובמחצית הראשונה של '94 695 אלף ש'. בסוף יוני '94 היה למור כרמי גירעון של 2 מיליון שקל בהון העצמי.

אוסיף רכשה מבנה ב–15 מיליון שקל

ב–3 בנובמבר '94 רכשה אוסיף מבנה באזור התעשייה קרית אריה בפתח תקווה. הסכם הרכישה נעשה עם "גבעת המודיעין רחובות". המבנה הוא ברמת גימור בסיסית וממוקם על מגרש בשטח של 5,089 מ"ר. שטח המבנה 6,107 מ"ר ויעודו למסחר ומשרדים. תמורת המבנה תשלם אוסיף 15.2 מיליון שקל לבעלי הקרקע.

בעלי עניין קונים

החברה	בעל העניין	שער	כמות	סכום*	תאריך	החזקה
איתן	כלל החזר ביטוח	302-308	32,472	99	23-26.10.94	63.44
אל קבית	אלרוב נכסים	826-856	12,239	102	27.10-1.11.94	80.30
אליטב	מורוד בצלאל	370	14,394	53	30.10-2.11.94	6.93
אלישב	מורוד חיים	570	2,845	11	30.10.94	0.14
בלנשיין	מסלול פיננות	1314	4,566	60	31.10.94	0.68
רסטינ	אפסילון קבאמ	4154	295	12	26.10.94	17.55
ים סוף	מועדון ים אדום	688	20,102	138	2.11.94	3.88
כיתן אג' א	בטוחה ק. נאמ'	138-139	23,975	33	23-27.10.94	—
כלל העשיות	ארדם	2050	7,619	156	25.10.94	0.01
ליפמן	ליפמן אהרון	2379	1,988	47	31.10.94	20.64
ליפמן	ליפמן רמי	2379	881	21	2.11.94	20.77
ליפשיר	מגור	273	30,000	82	24.10.94	12.04
בנם אג' א	אריה ביטוח	131.5	7,335	10	23.10.94	—
מישור החוף	גולף השקי	618-652	32,145	206	30.10-2.11.94	5.08
מלל	שור עבידם	451-536	23,956	120	9-27.10.94	12.52
בחיפתק נכסי	קיפסאל לוגין	189.5-195	35,577	68	24-27.10.94	1.54
יצ"ים	רסקיש	1943	204,500	3,973	1.11.94	9.72
יצ"ים	פיאסי	1945	204,500	3,973	1.11.94	9.72
מור ב"ע	מור מסון	527-598	4,938	26	10-26.10.94	44.58
סקוריטס	כמעט השקי	3089	1,108	34	1.11.94	4.40

החברה	בעל העניין	שער	כמות	סכום*	תאריך	החזקה
עלית	פינסון סדיר	1600	5,702	91	1-2.11.94	0.73
עסק	הירא	229-253	40,332	98	30.10-2.11.94	34.37
פלנת אג' א	איתן	180	1,628	30	25.10.94	—
פן רוד	החופר	1047-1075	6,110	65	1-2.11.94	8.32
רמגור 4	בן משיח מנחם	417-438	10,745	46	26-31.10.94	0.23
רמגור 4	מטאיוף שלמה	417-438	5,944	25	26.10-1.11.94	0.12
רמגור 4	מטאיוף עליזה	417-438	5,943	25	26.10-1.11.94	0.12
רפק	אינטרנאבטו	1776-1787	3,091	55	27-31.10.94	54.55

בעלי עניין מוכרים

החברה	בעל העניין	שער	כמות	סכום*	תאריך	החזקה
ברן	גל מנחם	2002	4,980	100	25.10.94	7.02
מנופים	גרסלד אהוד	137.5	8,781	12	12.10.94	6.90
יצ"ים	אדיר דוד	1943	68,470	1,330	1.11.94	6.56
יצ"ים	לוין בנימין	1943	64,470	1,253	1.11.94	6.64
יצ"ים	אבטליון זאב	1943	66,470	1,292	1.11.94	6.34
יצ"ים	גולן מרדכי	1943	46,954	912	1.11.94	4.70
יצ"ים	לוי אברהם	1943	46,954	912	1.11.94	4.74
יצ"ים	אברהם ניסים	1943	32,508	632	1.11.94	3.10

* עסקה מחוץ לבורסה – הסכום הינו באלפי שקלים

בנקים ותב' אחזקה

מכפיל	שווי/תשו'	שווי שוק	הון עצמי	רווח נקי	תאריך הדו"ח	תשו' שנתית	תשו' חדשית	שער גבוה	שער נמוך	הצע/ביקוש	שינוי בגבר	שינוי בשער	הבדל בשער	המחזור שווי	% ב"ח	השער אתמול	שם החברה
12.5	1.6	48.0	29.7	3.8	6.94	-56.6	-2.0	291160	114254						הם	115860	אגוד
10.9	1.3	551.2	467.4	50.7	6.94	-63.5	-2.2	11097	1804	-430			14	430		1278	בינ"ל שוק
7.8	0.8	47.9	56.8	6.1	6.94	-42.0	-6.2	17143	8803	-1083	-1.0	-84	111	1326		8152	בנדי 1
11.7	1.7	54.1	32.7	4.6	6.94	-65.6	-15.1	3445	354	-9056	-5.0	-48	44	5000		912	בנפות אופ
						-36.1	-14.0	3502	668	-2504	-3.0	-52	83	4979		1697	מפות אופ
						-15.9	-0.4	150	95	-19874			105	92505		113.5	מפות שה ב
						-35.0	-5.4	371	146.5	-7768	-3.3	-6.5	0	68		193	מפות תה א
14.0	0.8	113.1	145.7	8.1	6.94	-15.5	-1.8	24791	12023	-210			11	88		12116	פ"ח חשוב 1
						-14.7	-1.7	910663	716234						נפ	716734	פ"ח חשוב ג
						-21.2	0.0	1005936	713514						הם	713514	פ"ח חשוב גו
-100	2.2	19.1	8.7	0.1	6.94	-32.4	-2.5	1258	592	-28776	-1.5	-11	236	12026		718	בנק מסחר 1
						-32.9	-2.4	306	156.5	-39500	-2.4	-4.5	9	5006		164.5	מסחר אופ א

משכנתאות

מכפיל	שווי/תשו'	שווי שוק	הון עצמי	רווח נקי	תאריך הדו"ח	תשו' שנתית	תשו' חדשית	שער גבוה	שער נמוך	הצע/ביקוש	שינוי בגבר	שינוי בשער	הבדל בשער	המחזור שווי	% ב"ח	השער אתמול	שם החברה
15.5	1.8	19.9	11.0	1.3	6.94	-41.0	-6.4	664937	314609						הם	125125	אדנים 2ב
15.4	1.1	72.1	67.9	4.7	6.94	-29.6	-10.1	57988	31570	-1447 / -106	-4.0		35	100	94	34723	בינ"ל למשכ
17.9	1.1	26.0	24.7	1.5	6.94	-57.1	-5.4	722	269	-7287	-1.4	-4	52	18771		283	בנק ירושלים
						-17.9	-0.4	168	119	-89650	-0.4	-0.5	9	7000		128	ירושלים אופ
69.1	1.0	20.0	20.3	0.3	6.94	-51.7	-10.3	1548	625	-34133	-2.0	-13	40	6380		677	כרמל
						-46.8	-3.2	624	253	-14488	-2.8	-8				274	כרמל אופ
16.3	1.8	97.9	53.9	6.0	6.94	-9.0	-3.0	179636	75586	-1641 / -154	-1.7		6	7		97137	לאומי משכ
15.0	1.7	175.4	104.8	13.5	6.94	-53.9	-5.2	10261	1831				8	227		3368	טפחות 4
						2.9	1.0	210	161						נפ	193	טפחות אופ
13.9	1.1	29.2	27.4	2.1	6.94	-41.5	-1.5	137001	54919	-35	-1.0	-675	11	17		66808	עצמאות
13.4	1.6	335.3	205.9	25.1	6.94	-10.4	-6.8	259456	136860	11	1.0	1814	9	5		183221	משכן בנה"פ
12.4	1.4	98.1	69.3	7.9	6.94	-34.3	-5.3	29112	16028	-770	-1.0	-577	28	150		18644	דיסקונט משכ
13.4	1.4	23.4	17.2	2.2	6.94	-22.5	-7.6	11154	6361	-66			36	466		7790	פרלמן

מימון

ביטוח

מסחר

שירותים

תיירות

מחשבים

נדל"ן ובינוי

חקלאות

מזון וטבק

טקסטיל

מתכת

אלקטרוניקה

מוצרי בניה

מוצרים כימיים

עץ ונייר

אחריות

מערכת הארץ עושה כמיטב יכולתה לדכו ולעבר תוך זמן קצר נתונים לידיעת הקורא. כל שימוש בנתונים המתפרסמים, טעון בדיקת אימות, החלטה על ידי המשתמש ונעשה על אחריותו.

מילון מושגים וקיצורים

% ב"ח: אחוז ביצוע חלקי. שער נמוך: השער הנמוך ביותר ב־12 החודשים האחרונים. שער גבוה: השער הגבוה ביותר ב־12 החודשים האחרונים.תשואה חדשית: התשואה של נייר הערך מתחילתהחודש. תשואה שנתית: התשואה של נייר הערך מתחילת השנה. האריך הדו"ח: תאריך הדו"חות הכספיים האחרונים שפורסמו. מכירות, רווח נקי: במליוני דולרים, ב־4 הרבעונים האחרונים. הבם תנודה בלתי מוגבלת. המ: הפסקת מסחר. הממ: הפסקת מסחר ממושכת. לנ: לא נסחר. שב: שער בלבד. ק: קונים בלבד. מ: מוכרים בלבד.

מכפיל	שווי/הע.	שווי שוק	הון עצמי	רווח נקי	הכנסות	תאריך הדוח	תשואה מתחילת השנה	תשואה החודש	שער גבוה	שער נמוך	היצע/ביקוש ש"ח	שינוי בסך	שינוי בי"ז	הפרה באלפי ש"ח	המחזור ש"ח	% בית	השער אתמול	שם המניה
7.9	1.0	9.9	9.9	1.3	33.8	6.94	-47.5	-4.2	1585	497	130			2	380		498	[illegible]
14.6	1.5	49.4	33.0	3.4	72.5	6.94	-10.1	-4.0	2341	1090	-470			7	478		1573	[illegible]
							5.9	0.8	282	230						30	251	[illegible]
6.6	0.6	8.4	13.7	1.3	42.5	6.94	-69.8	-6.7	180607	42177	23			68	160		42179	[illegible]

תעשיות שונות

מכפיל	שווי/הע.	שווי שוק	הון עצמי	רווח נקי	הכנסות	תאריך הדוח	תשואה מתחילת השנה	תשואה החודש	שער גבוה	שער נמוך	היצע/ביקוש ש"ח	שינוי בסך	שינוי בי"ז	הפרה באלפי ש"ח	המחזור ש"ח	% בית	השער אתמול	שם המניה
11.8	1.5	11.6	7.6	1.0	15.2	6.94	-27.8	-8.8	784	433	-17796	-3.0	-14	35	10000		447	[illegible]
							-58.3	-18.1	893	225	-3464	-9.8	-25	4	1579		230	[illegible]
20.3	0.8	15.3	19.8	0.8	21.3	6.94	-55.6	-6.9	1997	668	-19236	-3.0	-27	104	11950		368	[illegible]
הפ"ד	0.5	3.7	6.7	-1.0	31.7	6.94	-78.4	-7.6	1440	346	-25269	-7.6	-27	65	24469		346	[illegible]
							-90.9	-3.6	741	35	-10797	-2.8	-1.5	6	10797		53	[illegible]
							-24.7	-1.1	128.5	81.5	375613			324	359946		98	[illegible]
8.9	1.3	25.6	20.4	2.9	35.3	6.94	-49.5	-4.5	1308	507	-34190	-1.7	-9	138	26787		514	[illegible]
											-1979			43	1703		2518	[illegible]
9.9	1.9	1079.1	556.2	109.2		6.94	-10.3	-51.6	8117	2007	-44.0							[illegible]
הפ"ד	0.7	5.3	7.4	-0.3	10.3	6.94	-58.4	-11.8	919	262	635			17	5000		330	[illegible]
17.9	1.5	905.2	609.3	50.6		6.94	-21.8	-3.0	265	-1963	-91970	-2.8	-4				197	[illegible]

השקעה ואחזקות

מכפיל	שווי/הע.	שווי שוק	הון עצמי	רווח נקי	הכנסות	תאריך הדוח	תשואה מתחילת השנה	תשואה החודש	שער גבוה	שער נמוך	היצע/ביקוש ש"ח	שינוי בסך	שינוי בי"ז	הפרה באלפי ש"ח	המחזור ש"ח	% בית	השער אתמול	שם המניה
>100	2.0	15.1	7.4	0.1		6.94	-42.3	-5.4	13113	3901	-680	-2.3	-155	34	500		4728	[illegible]
הפ"ד	1.4	58.0	42.5	-1.6		6.94	-40.0	-14.5	13841	1803	-2392	-4.3	-293	17	376		4393	[illegible]
							-11.2	-2.7	202	102.5				83	69950		126.5	[illegible]
							-36.4	-2.0	489	134.5				123	63600		196	[illegible]
12.2	1.7	22.1	12.3	-1.8		6.94	-54.9	-5.9	38684	6791	-644	-2.0	-247	68	564		12102	[illegible]
הפ"ד	0.8	9.8	11.8	-0.0		6.94	-41.8	-6.9	9715	3062	-61			3	61		4277	[illegible]
12.7	1.0	28.6	29.2	2.3		6.94	-48.9	-10.9	8031	2553	-1514	-2.0	-73	48	1354		3566	[illegible]
13.5	2.4	592.7	242.4	43.9		6.94	-23.8	-2.9	898	397	191811	3.2	17	128	60395		543	[illegible]
38.4	1.0	18.8	19.8	0.5		6.94	-49.2	-18.8	13604	2473	-45	0.5	13	1	45		2655	[illegible]
							-45.6	-1.9	568	190	50801	8.5	1	0	1		282	[illegible]
19.0	1.3	15.9	12.5	0.8		6.94	-41.2	-6.4	289787	117039				23	19		121778	[illegible]
22.7	1.0	45.9	47.8	2.0		6.94	-57.1	-10.6	2906	1088	-7989	-1.5	-38	37	3500		1052	[illegible]
							-53.4	-5.4	2400	938	-5800	-2.5	-27	5	500		1044	[illegible]
3.3	1.0	13.5	12.9	4.1		6.94	-48.1	-4.5	3619	875	-2588	-0.6	-5	24	2679		903	[illegible]
9.5	0.9	138.5	152.8	14.6		6.94	-22.4	-0.5	266	170.5	-222093	-1.1	-2	267	142943		187	[illegible]
14.1	1.0	12.8	13.4	0.9		6.94	-28.3	-4.9	18171	7290	-701	-2.0	-169	5	60		8284	[illegible]
							-24.7	-2.5	14720	7026	-1143	-2.0	-146	50	700		7165	[illegible]
18.9	1.5	52.8	36.2	2.8		6.94	-43.5	-3.9	516	207	-8533	-4.8	-13	22	8534		257	[illegible]
13.7	1.4	8.1	5.7	0.6		6.94	-64.2	-7.9	4436	1400	994			52	3695		1432	[illegible]
18.0	1.5	897.7	596.3	49.7		6.94	-36.1	-5.2	13526	6165	61			48	476	95	8359	[illegible]
							-68.9	-13.4	9057	1178	-11256	-5.0	-138	89	3394		2621	[illegible]
5.2	1.2	14.2	11.9	2.7		6.94	-27.0	-4.7	5801	1611	3803	4.0	87	18	796		2268	[illegible]
							-27.6	-9.1	4913	1508	1022	-1.0	-22	49	2245		2196	[illegible]
הפ"ד	0.8	2.6	3.1	-1.6		6.94	-75.4	-6.6	2830.9	517	6149	7.2	32	6	1060	52	554	[illegible]
		14.0					-33.9	-4.5	100.5	46.5	-374114	-2.3	-1.5	96	154234		63.5	[illegible]
		4.0					-25.8	-11.7	107	72	-230682	-4.0	-3	13	58064		72	[illegible]
34.0	2.3	47.8	21.7	1.4		6.94	-42.1	-8.3	5492	2134	-149			13	449		2778	[illegible]
7.1	1.4	46.8	33.9	6.6		6.94	-38.1	-13.6	1686	775	-7646	-8.0	-73	61	7286		838	[illegible]
							-60.1	-29.1	722	100	-34273	-18.0	-24	27	12914		217	[illegible]
							-7.8	-0.5	118	89	-16010			20	20010		100	[illegible]
הפ"ד	1.4	17.8	12.3	-3.3		6.94	-51.0	-3.7	7779	2786	-731	-1.0	-30	22	731		2975	[illegible]
							-75.9	-7.5	4645	628	-997	-1.3	-10	16	2004		787	[illegible]
							-18.2	-1.9	184.5	122.5	-96267	-8.4	-0.5	82	34237		128	[illegible]
25.3	2.1	46.9	22.0	1.9		6.94	-46.4	-3.7	534	192.5	-49827	-2.7	-5.5	35	14000		195.5	[illegible]
15.6	1.1	17.4	15.2	1.1		6.94	-60.1	-4.9	20268	6166	-159	-2.5	-177	7	100		6890	[illegible]
15.0	1.4	154.5	109.5	10.3		6.94	-99.9	-5.0	6253	5.7	-29333	-5.0	-0.3	2	33472		5.7	[illegible]
							-73.1	-16.8	8371	739	-848	-0.7	-14	24	1300		1667	[illegible]
							-12.4	0.0	133	95	-316			13	32684	98	102.5	[illegible]
2.2	1.1	61.5	58.2	28.0		6.94	-63.8	-17.6	28334	5485	-87	-0.5	-41	67	580		8113	[illegible]
14.3	1.5	14.8	9.8	1.0		6.94	-73.5	-12.1	6910	786	-5339	-2.3	-26	45	4039		1114	[illegible]
הפ"ד	0.7	20.0	29.2	-0.6		6.94	-51.1	-14.2	227	79	-81025	-5.2	-5	51	56500		98.5	[illegible]
							-39.8	-6.4	130.5	75.5	-124059	-3.0	-2.5	4	4466		81	[illegible]
							-14.4	-4.7	67	13.7	-8191			1	4158		26.2	[illegible]
							-9.7	-2.8	217	163	498			190	54874		176	[illegible]
							-18.0	-3.5	104	78.5	-133841	-1.8	-1.5	8	88090		82	[illegible]
3.4	0.9	11.1	12.5	3.3		6.94	-50.6	-1.7	1042	346	-7890	-0.2	-1	29	7257	81	491	[illegible]
							-61.0	-11.9	879	233	-51583	-7.5	-21	12	4444		258	[illegible]
							-40.8	0.0	435	175	-7499	-5.1	-10	2	1001		187	[illegible]
							-5.0	-1.0	104	88.5	-23000			22	23000		95	[illegible]
19.0	1.6	47.3	29.8	2.5		6.94	-49.5	-18.0	1441	425	-14640	-10.1	-53			10	474	[illegible]
31.9	1.1	10.7	10.1	0.3		6.94	-40.3	-0.3	670	278	-33416	-3.3	-12	85	24000		353	[illegible]
							-26.6	-1.4	149	96.5				72	67262		107.5	[illegible]
							-81.3	-26.3	368	32.4	-16235			7	13049	88	56	[illegible]
		4.2					-20.5	-2.5	105	79.5	-95328	-1.2	-1	61	76400		79.5	[illegible]
3.2	1.0	12.7	12.5	3.9		6.94	-67.7	-2.5	2765	775	-19744	-2.5	-20	133	14969		786	[illegible]
17.9	1.4	15.5	11.1	0.9		6.94	-41.9	-13.5	2566	1088	-4026	-1.0	-12	55	4579		1201	[illegible]
							-37.2	-6.9	577	251	-7566			15	5066		275	[illegible]

חיפושי נפט

מכפיל	שווי/הע.	שווי שוק	הון עצמי	רווח נקי	הכנסות	תאריך הדוח	תשואה מתחילת השנה	תשואה החודש	שער גבוה	שער נמוך	היצע/ביקוש ש"ח	שינוי בסך	שינוי בי"ז	הפרה באלפי ש"ח	המחזור ש"ח	% בית	השער אתמול	שם המניה
19.7	1.0	52.3	54.7	2.7		6.94	-75.0	-12.6	98	38	43790			74	193433		38	[illegible]
							-33.1	0.0	280	160				57	33259		172.5	[illegible]
							-33.7	0.3	284	160.5	33883	0.3	0.5	30	17117		172.5	[illegible]
הפ"ד	0.9	6.5	7.3	-0.4		6.94	-85.4	-11.3	72350	7890	-125	-1.8	-83	5	66		8229	[illegible]
הפ"ד	1.2	44.4	38.2	-1.7		6.94	-99.6	-33.3	510	1	-358823					10	1	[illegible]
							-97.1	0.0	135	182.5	-29064			73	67954		107	[illegible]

מקבילה

מכפיל	שווי/הע.	שווי שוק	הון עצמי	רווח נקי	הכנסות	תאריך הדוח	תשואה מתחילת השנה	תשואה החודש	שער גבוה	שער נמוך	היצע/ביקוש ש"ח	שינוי בסך	שינוי בי"ז	הפרה באלפי ש"ח	המחזור ש"ח	% בית	השער אתמול	שם המניה
13.2	2.8	5.6	2.8	0.4		6.94	-49.3	-0.5	7015	2159	-800	-1.0	-28	22	800		2766	[illegible]
29.6	1.1	8.8	7.7	0.3	13.6	6.94	-53.3	-4.3	793	281	-2788	-1.1	-4	13	3790		352	[illegible]
							-74.6	-19.0	386	45.4	-19734	-9.9	-8	8	11545		72.5	[illegible]
הפ"ד	2.8	21.5	7.8	-0.0	3.5	6.94	-10.1	-1.8	1049	907	-300						910	[illegible]
							-65.6	-14.3	446	81				10	7270		135	[illegible]
6.4	2.6	3.9	1.5	0.6		6.94	-72.3	-17.9	8352	476	-2990	-10.0	-53			10	476	[illegible]
							-22.1	0.5	143.5	93.5	-2886			7	6000		107.5	[illegible]
הפ"ד	1.1	5.8	5.3	-1.1	1.4	6.94	-67.9	0.8	505	126	5067	0.4	0.5	19	13933		133	[illegible]
							-85.2	-26.8	319	36.6	8833			4	18898	100	36.6	[illegible]
הפ"ד	0.9	2.7	2.9	-0.1	3.0	6.94	-56.1	-3.2	852	199	-6						243	[illegible]
הפ"ד	3.6	11.6	4.5	-0.2	25.7	6.94	-16.5	-9.3	336	113	-4617	-0.7	-1.5				199.5	[illegible]
							-26.1	-23.8	209	44.4	-17961	-11.0	-12	3	2762		97.5	[illegible]
3.6	1.3	8.0	6.1	2.2		6.94	-38.9	-5.5	800	420						הפ	450	[illegible]
							-52.5	-4.7	642	264	-21			0	26		265	[illegible]
הפ"ד	3.5	9.7	1.8	-1.2	0.2	6.94	-30.0	0.5	812	541	3995	1.5	12	6	742		825	[illegible]
הפ"ד	2.5	5.1	2.1	-0.7	1.1	6.94	-34.1	-4.8	670	292	-5146			22	5146		436	[illegible]
							-38.3	-7.8	409	193	-108						285	[illegible]
12.7	1.0	10.9	10.5	0.9		6.94	-39.7	-3.0	437	260	-8221	-8.6	-2	28	7983		356	[illegible]
14.2	2.1	26.4	12.8	1.9	35.3	6.94	-60.7	-1.0	3526	906	-446			23	2142		1051	[illegible]
							-82.2	-23.2	2192	195.5	-5515	-10.0	-33	28	6650		297	[illegible]
15.0	1.1	9.9	8.9	0.7	25.1	6.94	-65.8	-6.5	1148	346	-5581	-1.9	-7	18	5000	90	356	[illegible]
							-82.6	-10.5	962	127	-2221	-4.9	-7.5	1	889		145	[illegible]
21.0	1.6	18.4	11.8	0.9	13.5	3.94	-42.9	-15.3	1336	646	-4246	-3.0	-23	17	2315		741	[illegible]
							-49.4	-8.2	764	140.5	-7732	-2.1	-5	9	4821		234	[illegible]
הפ"ד	0.9	2.3	2.4	-0.8		6.94	-83.5	-15.7	1650.75	221	-2084	-4.1	-10	0	89		236	[illegible]
הפ"ד	0.9	3.0	3.4	-0.9	11.2	6.94	-44.6	2.7	1207	274	1898	6.4	18	4	1202	57	301	[illegible]
הפ"ד	3.1	5.2	1.7	-0.3		6.94	-48.3	-12.7	5648	1108	-398			16	502		3230	[illegible]
הפ"ד	2.1	6.8	2.8	-0.7		6.94	-22.4	-27.4	5908	832	-6320	-8.5	-274	127	4286	100	2955	[illegible]
הפ"ד	0.7	3.5	4.8	-1.3	7.3	6.94	-71.6	-6.6	552	110.5	-16011			19	16800	100	112.5	[illegible]
							-11.0	-4.0	168	109	-99996	-1.6	-2	0	4		121.5	[illegible]
הפ"ד	3.3	6.6	2.0	-0.6	10.3	6.94	-42.1	-1.3	3631	982	-12286			523	30078		1738	[illegible]
הפ"ד	3.3	4.5	1.4	-0.6	1.2	6.94	-32.4	-12.6	486	241	-7956	-10.0	-37				334	[illegible]
							-34.2	-0.6	153.5	83.5	98518			1	1363		87.5	[illegible]
12.4	0.9	9.8	10.2	0.7	14.2	6.94	-74.4	-8.7	2345	481	-17011	-5.0	-28	3	477		534	[illegible]
							-90.2	-43.8	1169	85.5	-8784	-29.9	-41.5	4	3782		97.5	[illegible]
הפ"ד	1.4	5.5	3.9	-0.2	2.5	6.94	-50.1	-7.3	714	114	-40460	-4.7	-12	12	4752		241	[illegible]
							-84.6	-34.1	448	21.5	-11278	-14.3	-9	2	2784	65	54	[illegible]
הפ"ד	0.9	5.1	5.8	-0.1	6.6	6.94	-73.7	-22.2	5513	963	-11141	-9.0	-118	13	1049	88	1198	[illegible]
							-99.9	-45.0	4020	3.3				4	107032		3.3	[illegible]
15.4	2.4	18.4	7.8	1.2	4.7	6.94	-2.7	-5.5	731	633	-11290	-1.0	-7	76	11890		691	[illegible]
8.8	1.6	4.7	3.0	0.5	18.1	6.94	-80.2	-15.9	2061	302	-11263	-2.9	-9	18	6000		302	[illegible]
							-12.2	-0.5	142	102	-11380			12	11380		108	[illegible]
							-82.7	-30.0	1171	135.5	-11582	-10.1	-17.5	0	192		156	[illegible]
הפ"ד	1.1	5.4	4.9	-0.5	4.9	6.94	-65.8	-8.7	816	240	-26232	-1.6	-4	9	3732		240	[illegible]
3.2	1.1	11.7	10.9	3.7		6.94	-68.9	-7.9	2148	471	-12273	-2.1	-10	58	12273		476	[illegible]
							-85.6	-31.8	1459	100.5	16619	2.9	3.5	17	13900		123.5	[illegible]
58.3	1.1	9.1	7.9	0.2	17.2	6.94	-66.0	-12.6	2154	564	-9875	-3.1	-19	52	8615		600	[illegible]
							-30.4	-0.9	195	106	-14000	-0.9	-1	16	14006		113.5	[illegible]
11.1	2.7	4.1	1.5	0.4	7.6	6.94	-48.4	-13.5	474	173	-32478	-0.9	-1.5	35	20072		173	[illegible]
הפ"ד	1.6	8.0	5.0	-0.6	0.9	6.94	-64.7	0.0	1108	355	-138			1	138		355	[illegible]
							-89.9	-31.8	974	68.5	-8885	-31.8	-32	3	3733		68.5	[illegible]
הפ"ד	3.9	48.4	12.6	-0.7	11.5	6.94	-49.9	-5.4	1700	507	-2523			7	919		781	[illegible]
							-47.1	-4.5	257	109	-43977	-1.6	-2				126.5	[illegible]
							-83.9	-28.4	1340	148	-7725	-10.1	-20	4	2126		179	[illegible]
							-50.5	0.0	1597	449						הפ	792	[illegible]
הפ"ד	0.8	4.5	5.5	-1.5	2.2	6.94	-69.0	-8.9	1007	249	-34756	-1.9	-5	15	6000		256	[illegible]
							-25.7	0.0	126.5	88	198391			68	76338		89.5	[illegible]
							-85.2	-8.9	590	32.5	1266			4	5725		66.5	[illegible]
הפ"ד	1.4	1.9	1.3	-0.5	1.8	6.94	-76.3	-7.5	323	65.5	27049	3.1	2	2	2530		67.5	[illegible]
הפ"ד	1.4	7.3	5.3	-0.1		6.94	-60.7	-0.6	1050	308	-2938			25	7868		318	[illegible]
							-33.3	-4.7	155	95	-181362	-0.5	-0.5				102	[illegible]
הפ"ד	0.8	3.5	4.4	-0.0	12.2	6.94	-71.2	-7.6	1292	266	-7966	-2.9	-8	5	1900	97	266	[illegible]
12.2	0.9	8.6	9.8	0.7	0.8	6.94	-52.4	-9.4	232	86	-164969	-3.0	-3	18	18738		96.5	[illegible]
							-83.2	-26.3	268	29.3	-580			2	5715	91	35	[illegible]
							-11.5	-8.9	155.5	103				29	25369		115.5	[illegible]
הפ"ד	0.7	3.9	5.9	-1.2	11.2	6.94	-84.2	-3.0	3251.9	383	-7397	-0.5	-2	28	7200	98	390	[illegible]
הפ"ד	0.8	4.4	8.4	-0.7	0.5	6.94	-57.7	-17.8	1039	280	-4500	-8.7	-29				304	[illegible]
							-73.5	-22.7	916	168.5	-8915	-15.3	-33.5			10	185.5	[illegible]
33.4	1.0	5.4	5.5	0.2	17.6	6.94	-58.4	-8.1	830	340	-1195	-0.3	-1	9	2310	98	385	[illegible]
10.4	1.3	7.1	5.7	0.7	11.1	6.94	-39.2	-7.9	840	461	-1452	-0.2	-1	0	1452		535	[illegible]
19.0	2.2	18.8	8.5	1.0	13.5	6.94	-31.6	1.3	1321	695				242	28077		862	[illegible]
							-50.6	-10.4	1056	284	-130			15	3334		450	[illegible]
14.1	1.2	7.9	6.9	0.6	3.8	6.94	-51.7	-2.3	1272	363	-1500	-1.0	-5	8	1500		512	[illegible]
							-58.2	-1.7	1178	256	-2872	-1.8	-6	12	2872		404	[illegible]
הפ"ד	1.2	9.3	7.5	-1.6	5.3	6.94	-60.2	-1.0	646	185	-10929	-0.5	-1	22	10929		284	[illegible]
							-52.2	-16.0	105	51.5	51215	7.4	4.5	20	41966		65.5	[illegible]
							-27.0	-2.7	194.5	100.5	-44116	-0.9	-1	43	45000		108	[illegible]
							-18.5	-2.4	88.5	79.5	-46560	-0.6	-0.5	8	10000		81.5	[illegible]
9.0	3.0	37.8	12.5	4.2		6.94	-3.7	0.0	1047	861	-2804			27	2804		949	[illegible]
17.9	1.5	8.8	5.9	0.5	5.5	6.94	-64.0	-0.4	1990	416	-96						672	[illegible]
							-40.3	-13.0	385	25.9	2958	14.8	15.5	2	1463		120	[illegible]
							-30.0	-0.7	1105	68						הפ	70	[illegible]
הפ"ד	2.4	4.1	1.7	-1.1		6.94	-55.0	-20.6	6453	1222	-1649	-10.0	-240	20	912		2159	[illegible]
16.3	1.3	9.5	7.2	0.6	9.8	6.94	-62.9	-8.8	1695	655	-5272	-3.0	-20	19	2929		655	[illegible]
							-80.8	-27.1	612	52.5	174			1	997	85	111.5	[illegible]
הפ"ד	1.2	2.8	3.2	-0.2	3.6	6.94	-64.6	-14.4	692	264	-3086			16	5491		291	[illegible]
>100	2.6	135.6	67.1	0.7	41.1	6.94	-33.9	-1.0	1169	555	14804			144	22856		717	[illegible]
							-15.4	0.0	135.5	95.5	50489			200	182300		109.5	[illegible]
							-74.2	-33.4	667	91	36368	1.0	1.5	50	31381		158.5	[illegible]
9.0	1.9	11.2	5.8	1.3		6.94	0.8	0.8	1061	1045	1600	0.8	8	22	2100		1053	[illegible]
13.6	1.2	13.5	11.0	1.0	8.2	6.94	-38.1	-6.6	1412	490	-4533	-1.3	-7	28	5312		520	[illegible]
>100	1.2	10.1	8.5	0.8	8.7	6.94	-62.4	-3.0	2308	772	-2587			19	2587		772	[illegible]
							-79.4	-6.1	1650	295	-3230			3	1100		295	[illegible]
							-4.0	-1.5	107.5	87	-200000	-1.0	-1	20	20033		96	[illegible]
33.1	1.4	5.4	4.8	0.2	7.1	6.94	-46.6	-0.9	547	176.5	8080	0.5	1	4	2000		216	[illegible]
הפ"ד	2.3	7.5	3.3	-0.5		6.94	-64.8	-1.4	1514	316	-4778			25	7072		358	[illegible]
							-40.3	-1.4	170.5	68.5	-3664	-1.4	-1	4	5556		71	[illegible]
							-79.8	-35.8	1055	71.5	-7730	-19.7	-35.5			10	145	[illegible]
הפ"ד	0.9	4.0	4.2	-1.7	2.7	6.94	-71.6	-6.8	542	187	-22000	-4.4	-9.5				198.5	[illegible]

מכפיל	שווי/הע.	שווי שוק	הון עצמי	רווח נקי	הכנסות	תאריך הדוח	תשואה מתחילת השנה	תשואה החודש	שער גבוה	שער נמוך	היצע/ביקוש ש"ח	שינוי בסך	שינוי בי"ז	הפרה באלפי ש"ח	המחזור ש"ח	% בית	השער אתמול	שם המניה
							-16.5	-4.6	108	81.5	-14200	-1.2	-1	4	4200		81.5	[illegible]
הפ"ד	1.1	5.9	5.4	-0.3	8.7	6.94	-72.2	5.6	1367	305	1000	3.9	12	6	2800		322	[illegible]
							-88.6	-19.6	964	88	-7450	-10.7	-10.5	0	500		88	[illegible]
הפ"ד	1.4	4.2	3.0	-2.1	9.4	6.94	-81.5	-8.4	2838	285	6139			24	8509		285	[illegible]
							-88.3	-19.7	1168	70	-1876			2	1879		118.5	[illegible]
הפ"ד	23.5	5.5	0.2	-2.5		6.94	-50.2	0.2	1245	423				5	1083		489	[illegible]
							-21.9	-0.5	142.5	83	14196			7	6952		100	[illegible]
18.4	0.8	3.5	4.4	0.2	3.9	6.94	-63.2	-12.2	2423	628	-4224	-5.1	-35	8	1225	85	657	[illegible]
							-85.2	-32.4	2166	178.5	-1470	-19.7	-58	4	1470		236	[illegible]
הפ"ד	0.6	3.3	5.2	-0.5	5.0	6.94	-77.9	-18.3	1350	348	-22095	-4.1	-15	7	2005	67	348	[illegible]
							-75.5	-9.1	663	99	-15982	-4.6	-8.5	1	480		175	[illegible]
הפ"ד	1.4	2.3	1.7	-0.6		6.94	-52.1	-14.7	5178	807	-1367	-10.0	-136			10	1404	[illegible]
הפ"ד	0.9	3.2	3.4	-0.8	6.3	6.94	-78.7	-9.8	750	124	-11649	0.4	0.5	13	10000		128.5	[illegible]
							-32.9	-0.5	170.5	95						הפ	98	[illegible]
57.1	4.3	10.5	2.5	0.2		6.94	-37.8	-9.0	308163	25701	-1251 -46	-1.5		35	43		82146	[illegible]
60.2	1.6	6.9	4.2	0.1	8.5	6.94	-26.2	-14.7	4752	883	-3283	-10.0	-178			10	1604	[illegible]
							-65.9	-15.8	3070	447	-1343	-0.3	-2	9	1363		620	[illegible]
הפ"ד	1.7	8.4	5.0	-0.5	4.0	6.94	-56.8	-13.9	1001	348	-1735	-2.8	-10	6	1735		348	[illegible]
							-85.2	-19.4	819	87	-850			5	5858		87	[illegible]
27.0	0.8	3.8	4.8	0.1	8.6	6.94	-73.7	-13.1	522	126	-2738	-0.4	-0.5	5	8924		126	[illegible]
							-87.2	-24.1	423	47.8	11915			9	18532		47.8	[illegible]
הפ"ד	1.8	13.2	7.2	-0.7	13.4	6.94	-52.9	-7.6	1638	482	-24			0	24		621	[illegible]
							-86.9	-21.4	770	63	47561	13.7	9.5	7	8929		79	[illegible]
7.0	1.5	13.1	8.6	1.9	8.8	6.94	-30.2	-2.7	930	609	1571	0.9	6	35	5417		649	[illegible]
34.5	7.4	30.3	4.1	0.9	8.9	6.94	-46.8	-13.8	4574	1035	-6489	-10.0	-239			10	2153	[illegible]
							-45.4	-12.8	689	168	-12512	-18.9	-67	3	1165		287	[illegible]
13.1	1.2	8.2	6.9	0.6	10.6	6.94	-56.7	-6.8	843	306	-12745	-3.0	-10	7	2000		327	[illegible]
							-87.2	-35.5	512	39.1	-166367	-1.8	-1	7	12050		53.5	[illegible]
הפ"ד	0.8	8.7	10.9	-0.2	9.9	6.94	-49.0	-4.7	506	170						הפ	204	[illegible]
							-78.6	-14.7	228	19.4						הפ	32	[illegible]
הפ"ד	0.5	5.0	10.6	-2.6		6.94	-63.3	-2.5	29.25	7.4	-574928	-4.8	-0.4	20	250457	71	7.9	[illegible]
17.5	1.2	13.1	10.6	0.7	5.0	6.94	-56.9	-10.7	1499	405	-1856	-2.1	-11	9	1800	97	519	[illegible]
							-26.4	0.3	507	280	1196			6	2000		292	[illegible]
							-49.8	-10.2	267	109.5	-6369	-0.5	-0.5	27	25000		109.5	[illegible]
							-24.5	-7.9	1063	75.5	-5972			77	101810		75.5	[illegible]
							-71.6	-23.4	1343	278	-9785	-12.0	-39	11	3868	53	285	[illegible]
							-46.3	-13.3	545	195	-15578	-3.9	-8	2	900		195	[illegible]
הפ"ד	1.0	4.3	4.4	-1.6	3.6	6.94	-77.7	-1.1	1489	294	-3357			10	3397		294	[illegible]
4.1	0.8	7.5	9.2	1.8	26.7	6.94	-59.7	-12.8	465	187.5	-29999	-4.3	-8.5	45	23980		187.5	[illegible]
68.7	0.6	4.5	7.4	0.1	2.3	6.94	-76.0	-4.9	572	154.5	-4881	-0.3	-0.5	3	2198		154.5	[illegible]
הפ"ד	1.4	4.8	3.4	-0.2	2.8	6.94	-66.6	4.6	2518	411	1671	2.1	12	11	1926	99	587	[illegible]
							-85.5	2.9	1947	78				1	300		175	[illegible]
8.2	1.2	7.3	5.9	0.9	5.6	3.94	-26.7	-3.8	1040	757	-1819			14	1820		762	[illegible]
הפ"ד	0.6	2.2	4.1	-1.5	6.1	6.94	-86.4	-6.8	2042	243	-9226	-0.8	-2	15	6153		247	[illegible]
							-97.6	-31.8	1513	29.8	-13006	-38.0	-18.6	4	12832		30.4	[illegible]
הפ"ד	0.9	9.4	10.0	-0.2	42.9	6.94	-76.2	-2.0	2006	334	-505			2	600		392	[illegible]
							-99.8	-76.6	919	1.5	-101915	-6.3	-0.1	0	9865		1.5	[illegible]
							-84.8	-30.5	739	55	-5173			8	9986		81	[illegible]
הפ"ד	2.2	12.9	5.9	-0.2	13.8	6.94	-21.2	3.5	656	242	-71403			335	57000		587	[illegible]
							-44.9	1.6	244	33.2	-1764	-0.6	-1	5	3325		156	[illegible]
13.2	1.5	4.8	3.2	0.4	3.6	3.94	-40.5	-40.5	860	512	-1528			23	4400		512	[illegible]
הפ"ד	1.9	5.9	3.2	-0.4	1.5	6.94	-48.6	-10.9	2863	673	-6704	-6.0	-60	3	305		941	[illegible]
							-98.1	-72.2	1714	16	-21356	-47.0	-14.2	1	6457	56	16	[illegible]
10.7	1.4	17.3	12.5	1.6		6.94	-68.2	-10.1	2661	642	-32520	-1.3	-9	87	12249		707	[illegible]
							-13.7	-2.7	121	82.5	85053			91	108000		91	[illegible]
							-73.1	-11.7	2553	464	-471			11	2000	81	550	[illegible]
							-80.5	-19.2	1786	108	-5711	-10.3	-33	3	1200	67	287	[illegible]
							-81.2	-26.3	2102	195	-3263	-18.6	-72			10	316	[illegible]
12.6	1.2	11.8	9.8	0.9	61.7	6.94	-31.9	-2.6	297	228	-4360	-0.4	-1	9	4080	92	228	[illegible]
							4.5	-0.5	107.5	97	-16268	-0.5	-0.5	9	8218		104.5	[illegible]
8.4	2.1	12.9	6.0	1.5	13.4	6.94	-33.4	-12.9	974	501	-3000	-2.5	-13	10	2000		508	[illegible]
							-4.4	-2.7	131.5	94.5	-37112	-1.4	-1.5				109.5	[illegible]
							-41.1	-16.9	870	395	38			4	979	97	403	[illegible]
>100	0.8	5.8	7.4	0.0		3.94	-74.1	-14.1	368	82.5	13473			22	26200		82.5	[illegible]
26.0	2.3	3.4	1.5	0.1	6.3	6.94	-56.2	-5.3	3715	924	-3112	-5.3	-61	31	2818		1095	[illegible]
9.1	0.7	3.9	5.1	0.4	23.3	6.94	-78.0	-14.0	896	185	-989	-4.0	-8	4	1992		190	[illegible]
	0.5	3.7	7.3			6.94	-68.1	-7.5	15.9	3.7	-1796314	-7.5	-0.3	28	745000	63	3.7	[illegible]
10.8	4.4	4.4	1.0	0.4		6.94	-55.0	-7.4	10103	1752	-413	-5.2	-127	4	190		2301	[illegible]
הפ"ד	0.4	3.4	9.1	-3.2		6.94	-83.9	-25.3	108	5.9	-1518829	-4.8	-0.3	45	763152	75	5.9	[illegible]
28.2	5.1	31.5	6.2	1.1	68.9	6.94	-44.1	-2.3	264	81						הפ	147.5	[illegible]
הפ"ד	1.1	6.8	6.3	-1.8	20.9	6.94	-66.0	-6.8	754	148	-26136	-1.0	-2	32	16801	99	192	[illegible]
							-81.4	-26.9	388	47.2	-25055	-11.1	-10	1	1493		80	[illegible]
							-30.0	2.0	181	85	30153	2.0	2	31	30000	100	101.5	[illegible]
							-13.0	0.0	109	74.5	175755			84	96252		87	[illegible]
							-21.6	-0.5	170.5	93	-75522	-0.5	-0.5	51	50000		101.5	[illegible]
הפ"ד	0.7	2.8	4.8	-3.2		6.94	-79.8	-12.6	13944	1855	28			20	1036	97	1881	[illegible]
הפ"ד	0.7	4.4	6.0	-0.4		6.94	-57.9	-5.6	571	183.5	-29400	-1.4	-3				204	[illegible]
12.1	12.7	4.8	0.1	0.4	1.0	6.94	-19.3	-18.6	10820	2760	-107	-0.5	-19	1	30		3743	[illegible]
>100	3.1	9.3	3.0	0.1		6.94	-1.8	0.0	5856	3313						הפ	4154	[illegible]
>100	6.4	82.3	12.8	0.8	31.0	6.94	-36.8	-6.6	4800	1050	-3422	-2.0	-54	57	2120		2668	[illegible]
							-36.5	-8.4	236	101.5						הפ	134.5	[illegible]
							-67.0	-22.2	3492	159	-7182	-9.3	-102	15	1548		997	[illegible]
הפ"ד	1.9	5.5	2.8	-0.1	2.5	6.94	-67.8	-10.3	1540	393	-7631	-1.2	-5	24	5941	99	402	[illegible]
							-88.5	-23.8	1259	119.5	-5462	-3.1	-4	2	1962		123	[illegible]
הפ"ד	1.4	6.9	4.9	-0.5	1.7	6.94	-36.6	-12.6	523	188				15	7244		201	[illegible]
6.6	1.3	13.1	10.4	2.0	22.7	6.94	-41.9	-4.3	799	432	-4583	-1.5	-7	21	4589		464	[illegible]
							-61.6	-27.8	363	53	-6310	-27.1	-43	2	1812		115.5	[illegible]
הפ"ד	1.6	6.8	4.3	-0.2	6.1	6.94	-66.2	-8.4	1652	266	-2956	-8.6	-2	9	2550		348	[illegible]
							-95.7	-47.9	1226	33.5	-7059	-11.8	-4.7	3	7475		35.2	[illegible]
14.5	1.9	13.9	7.3	1.8	3.7	6.94	-19.4	-9.7	647	384	-3280	-1.9	-9	14	3000	92	454	[illegible]
הפ"ד	1.1	9.9	8.7	-2.2	64.8	6.94	-72.4	-12.1	779	199.5	257			3	3331	84	199.5	[illegible]
							-25.4	-2.2	131	82	-113868	-2.2	-2	4	4976		88	[illegible]
							-87.7	-20.4	460	34	17977	7.9	3	0	185	98	41	[illegible]
24.2	0.8	6.7	8.0	0.3	10.6	6.94	-68.5	-7.9	1138	340	-26922	-3.6	-13	4	998		349	[illegible]
							-86.7	-23.8	777	81.5	-9607	-5.0	-4.5	0	62		85	[illegible]
הפ"ד	0.7	3.6	4.9	-0.1	10.2	6.94	-77.4	-6.0	782	168.5						הפ	172	[illegible]
							-90.7	-28.8	464	42.7						הפ	42.7	[illegible]
8.3	1.0	5.4	5.7	0.7	12.5	6.94	-32.9	-9.0	393	223	-31395	-2.2	-6	29	11000		264	[illegible]
11.3	1.2	7.2	6.8	0.6	4.2	9.94	-6.1	-8.2	496	437	-20768	-3.0	-14	4	973		447	[illegible]
18.1	1.8	9.9	5.6	0.5	8.4	6.94	-44.6	-16.7	974	270	-10146	-3.8	-15	19	5000	89	384	[illegible]
							-73.8	-25.4	767	105	-10245	-10.1	-15.5	5	3425		138	[illegible]
14.6	0.8	12.9	16.0	0.9		6.94	-64.0	-7.1	3115	916						הפ	916	[illegible]
							5.4	-0.5	113.5	92						הפ	107.5	[illegible]
							-1.5	-1.0	102	90						הפ	98.5	[illegible]
							-74.0	-15.0	2314	273						הפ	426	[illegible]
הפ"ד	1.1	5.3	4.6	-1.4		6.94	-81.8	-0.9	1919	326				22	6719		326	[illegible]
							-88.6	-5.6	1281	53.5	8388	5.4	6.5	7	5711	73	126.5	[illegible]
23.7	1.4	10.5	7.7	0.4	14.2	6.94	-42.5	-6.2	1304	405	-2149			12	2149		559	[illegible]
							-66.5	-6.3	1130	115	-10815	-3.2	-7	17	8015		210	[illegible]
הפ"ד	2.3	10.8	4.7	-0.2	0.2	3.94	-51.3	-16.2	9301	2997	-1114	-5.2	-203	18	500	70	3665	[illegible]
							-19.1	-2.1	127	90	-14100			16	17250		95	[illegible]
							-59.2	-1.0	8158	1407	-135	-2.0	-50	2	80		2436	[illegible]
>100	21.2	122.5	5.8	0.5		9.94	-26.4	0.3	214	141.5		1.3	2	18	11700	78	157.5	[illegible]
הפ"ד	0.9	12.6	13.5	-2.1		6.94	-57.0	-25.6	14	6.1		-16.4	-1.2	20	330402	81	6.1	[illegible]
הפ"ד	1.3	9.6	7.3	-0.1	9.6	6.94	-54.7	-27.0	1419	225	-9141	-9.9	-45			10	410	[illegible]
							-73.2	-30.8	1262	88.5	-11595	-9.8	-18.5	6	3723		169.5	[illegible]
>100	3.0	17.9	5.9	0.0	3.8	6.94	6.4	-2.0	1648	761	710			31	2257	100	1371	[illegible]
							16.5	-4.7	1336	401	-1940	-4.0	-45	4	400	71	1071	[illegible]
הפ"ד	1.4	3.6	2.5	-2.8	4.9	6.94	-87.5	4.6	2273	122.5	-3961	-4.2	-10	19	8265	69	229	[illegible]
							-83.5	-19.6	792	40.8	-4916	-13.5	-17.5	2	2100	51	112.5	[illegible]
							-38.0	-3.9	109	62	-248587	-2.4	-1.5	3	4700		62	[illegible]
הפ"ד	2.6	13.2	5.1	-0.1	6.5	6.94	-21.9	0.0	960	376	-4570			18	3000		590	[illegible]
							-48.1	0.0	665	201	-1987			5	1920		280	[illegible]
הפ"ד	2.5	14.8	6.0	-0.8	5.6	9.94	-43.7	-1.4	2495	518	-10011			119	14972		797	[illegible]
							-92.9	-95.2	1790	1						הפ	1	[illegible]
							-52.1	-2.2	1786	216	-1366	-0.2	-1	3	758		452	[illegible]
15.6	1.8	14.7	8.1	0.9	13.7	6.94	-57.7	-10.8	2261	820	-3058	-1.6	-13	22	2657		821	[illegible]
הפ"ד	1.8	3.1	1.7	-0.4		6.94	-57.9	-24.8	577	178.5	-2189	-0.3	-0.5	4	2189		185	[illegible]
הפ"ד	2.3	3.0	1.3	-1.0		6.94	-68.2	-14.0	7310	1301	-2189	-1.7	-34	16	858		1914	[illegible]
32.2	1.0	5.0	5.1	0.2	15.4	6.94	-58.6	-10.5	664	150.5	-11600	-8.4	-1	19	8400		222	[illegible]
							-91.0	-31.0	407	31.1	-13323	-14.6	-5.3	5	15468	96	31.1	[illegible]
43.6	0.8	6.1	7.4	0.1	4.8	6.94	-65.4	-10.3	1345	328	-1239	-9.9	-42			10	382	[illegible]
45	1.0	6.5	6.8	0.1	15.7	6.94	-68.9	-9.2	1599	404	-4401	-4.9	-21	2	500		404	[illegible]
							-27.6	-3.1	165.5	98.5	-76662	-2.8	-3	2	2200		103.5	[illegible]
							-87.6	-24.2	810	42.6	-16412	-10.8	-9.5	2	2463		78.5	[illegible]
הפ"ד	0.7	4.2	5.8	-0.6	3.6	6.94	-74.1	-15.7	914	148.5	-9390	-5.1	-8.5	2	1000	69	158	[illegible]
הפ"ד	1.7	3.7	2.2	-0.2		6.94	-30.7	-4.5	4468	1430	-145			5	345		2057	[illegible]
הפ"ד	1.7	3.4	2.0	-1.0	5.8	6.94	-66.9	-11.3	4476	605	-54	-0.5	-6	1	54		1150	[illegible]
							-78.8	-10.7	2076	282				25	6857		334	[illegible]
הפ"ד	0.8	2.6	3.1	-0.3	10.7	6.94	-49.0	-2.4	1065	361	-2000			8	2000		402	[illegible]
							-98.1	-31.9	549	23.7				13	33299		38.5	[illegible]
הפ"ד		8.8		-0.5	8.1	6.94	-61.0	-1.0	452	112.5						הפ	150.5	[illegible]
							-70.3	-17.7	530	97.5	985	0.4	0.5	0	5		114	[illegible]
							-12.9	10.0	182.5	114						הפ	132	[illegible]
							-78.1	-17.3	370	55.5	-2100	-0.7	-0.5	2	3100		69.5	[illegible]
7.9	1.6	11.1	7.1	1.4	19.5	6.94	-37.3	-11.1	543	329	-21541	-4.1	-16	13	3200	66	416	[illegible]
12.6	2.2	15.3	6.8	1.1		6.94	-1.0	1.0	753	901	1594			15	2516		605	[illegible]
17	1.1	7.6	6.9	4.5	27.7	6.94	-44.7	-15.4	787.4	291				29	9875		291	[illegible]
							-20.8	-1.9	161	94.5	-42097	-0.5	-0.5	44	42097		104.5	[illegible]
							-86.5	-45.4	630	31.9	18543	0.5	0.2	4	9744		41.8	[illegible]
52.7	4.2	13.6	3.2	0.3	4.8	6.94	-15.8	17.0	2467	849	10723	2.5	35	108	7433		1452	[illegible]
8.7	0.8	6.6	8.7	0.8	26.4	6.94	-64.7	-0.8	660	224	3390	3.4	8	24	9819	34	246	[illegible]
11.0	0.9	9.4	10.3	0.9	6.4	6.94	-70.8	0.0	1868	351	5000			22	5000		431	[illegible]
							-85.8	-11.7	1195	92.5	-3			0	3		101.5	[illegible]
17.9	0.7	7.2	10.1	0.4	7.1	6.94	-82.5	-18.8	2014	319	-19053	-2.1	-7	2	615		319	[illegible]
							-91.6	-15.1	1365	67	-11376	-9.5	-9.5	8	9103		90	[illegible]
17.3	1.3	8.1	6.1	0.5	4.4	6.94	-33.5	-14.2	440	238	-4406	-4.4	-14	11	3692		307	[illegible]
							-47.6	-8.6	230	54	-11406	-1.7	-1	2	1578		116.5	[illegible]
22.2	1.8	9.1	5.2	0.4	37.6	6.94	-53.5	-1.2	1176	456	514	2.5	12	3	500	97	499	[illegible]
							-81.3	-19.2	721	100	-17464	-5.3	-6.5	3	2596		116	[illegible]
הפ"ד	1.4	11.3	8.3	-0.4	6.9	6.94	-37.6	6.5	731	349	-21800			19	21800		375	[illegible]
							-64.9	-6.8	594	85.5	-5000	-0.9	-1.5	8	5000		158.5	[illegible]
							-51.5	-0.8	172	64	-149095	-0.8	-0.5	67	104754		64	[illegible]
31.2	1.1	4.2	3.9	0.1	6.0	6.94	-66.6	-4.2	1345	288	8829			32	10900		316	[illegible]
הפ"ד	2.4	3.7	1.6	-0.5		6.94	-21.0	-18.0	3998	1216	-303	-3.2	-77	5	201	66	2305	[illegible]
>100	1.7	9.8	5.7	0.1	5.2	6.94	-39.7	-0.8	905	429	-1497	-1.6	-8	10	2000		493	[illegible]
							-72.4	0.0	667	109				2	1458		180	[illegible]
הפ"ד	1.3	11.2	8.5	-2.1	5.1	6.94	-68.2	-10.3	812	118	-16932	-7.1	-16	9	4030		210	[illegible]
							-49.4	0.0	138	46.8	41340			151	213659		64.5	[illegible]
23.4	1.4	21.6	15.8	0.9	2.6	6.94	-63.3	-1.9	747	115	-5996	-0.4	-1	14	5625		247	[illegible]
							-47.4	-2.8	207	74.5	-365500	-0.6	-0.5	13	15800		87.5	[illegible]
							-87.5	-19.9	646	21.8	-9219	-9.8	-7	0	493		64.5	[illegible]
9.2	1.5	21.3	14.1	2.3	47.6	6.94	-60.6	-4.1	1710	670	-2742	-1.2	-11	9	1000		890	[illegible]
							-86.4	-21.0	556	73	1910	9.9	9.5	1	700		115	[illegible]
הפ"ד	3.0	23.0	7.6	-0.1	1.8	6.94	-44.7	-6.8	2778	916	-995			29	2750		1070	[illegible]
							-40.3	-4.6	326	120	-11452	-2.2	-3	7	4998		135.5	[illegible]
							-77.9	-31.4	2092	187.5	-3904	-3.5	-13	15	4111		354	[illegible]
6.4	1.6	12.5	7.9	1.9		6.94	-59.3	-18.5	5234	1455	-5158	-7.3	-133	34	2000	64	1699	[illegible]
							-72.7	-24.3	4304	621	-2381	-2.0	-19	34	3695		926	[illegible]
4.4	1.1	31.5	19.3	4.9		6.94	-75.1	1.0	4089	665	15705			289	34362		841	[illegible]
							-82.2	-24.8	3191	205	-913	-11.0	-35	2	505		445	[illegible]
							-87.4	-11.3	3194	115	-13710	-11.1	-40	1	349		321	[illegible]
הפ"ד	0.7	4.7	6.6	-2.7	3.9	6.94	-85.7	-20.4	1196	146.5	-6551	-9.8	-16	6	4197		146.5	[illegible]
							-91.2	-33.3	690	21.6	-10001	-9.8	-5	2	3104		46	[illegible]
7.3	2.6	7.7	3.0	1.1	6.9	6.94	-72.6	-10.8	17261	2805	-754			20	576		3464	[illegible]

מכפיל	שווי/הע.	שווי שוק	הון עצמי	רווח נקי	הכנסות	תאריך הדוח	תשואה מתחילת השנה	תשואה החודש	שער גבוה	שער נמוך	היצע/ביקוש ש"ח	שינוי בסך	שינוי בי"ז	הפרה באלפי ש"ח	המחזור ש"ח	% בית	השער אתמול	שם המניה
הפ"ד	1.2	7.4	6.1	-0.2	2.4	6.94	-38.0	-4.5	902	471						300	558	[illegible]
הפ"ד	0.6	3.2	5.6	-0.5		6.94	-49.3	1.8	299	167	-296129			24	140402		17	לפידות
							-60.0	-11.9	124	5.1	-22922			1	22930		5.2	לפידות א"ש
>100	0.7	3.7	5.6	0.0	4.7	3.94	-77.2	-1.7	871	146	-334			2	1334		146.5	[illegible]
							-91.7	-23.9	693	28.5	-9441	-2.2	-0.9	2	4317		40.7	[illegible]
							-85.1	-11.7	435	47.9				4	7648		56.5	[illegible]
							-37.0	-6.7	107	63	-149900	-2.3	-1.5	63	99900		63	[illegible]
7.8	1.9	17.1	8.9	2.2	12.0	6.94	-20.0	0.0	656	375	-999			5	1000		525	[illegible]
							-30.3	-11.1	459	137.5	-872			4	1320		320	[illegible]
21.3	2.4	26.2	10.8	1.2	4.3	6.94	1.1	0.0	1231	763	-2000			20	2000		1015	[illegible]
							16.6	0.0	561	118.5	-3221			12	3223		379	[illegible]
הפ"ד	2.0	7.3	3.6	-0.6	4.1	6.94	-63.3	-32.1	2072	170	-54561	-9.8	-30			10	275	[illegible]
							-68.9	-26.7	1789	73	-15733	-13.9	-30.5			10	188.5	[illegible]
הפ"ד	2.6	8.4	3.2	-0.1	1.1	6.94	-11.6	-4.2	1262	710	-7623	-2.0	-16	10	1200		804	[illegible]
							-40.0	-16.5	565	139	-3816	-2.9	-6	6	3000		198	[illegible]
הפ"ד	0.3	3.5	12.9	-0.4		6.94	-79.1	-14.3	544	7.2	-1236133	-8.9	-0.7	19	266082	51	7.2	[illegible]
							-82.8	-27.6	31	3.9	412142	7.7	0.3	11	259962	68	4.2	[illegible]
הפ"ד	0.6	8.1	12.6	-1.1		6.94	-64.6	-6.0	199.2	58	-155644	-2.3	-1.5	75	118544		63	[illegible]
							-71.6	-6.6	340.5	78	-233119	-5.0	-4.5	8	9427	75	83.5	[illegible]
							-86.8	-4.3	168	15.9	-1372			0	1372		17.7	[illegible]
							-61.4	-19.1	74.5	11.4	-210595	-18.3	-4	3	15000	58	17.8	[illegible]
הפ"ד	1.3	6.9	5.5	-0.2	2.3	6.94	-56.6	-10.2	1065	386	-13859	-3.0	-12	2	500		386	[illegible]
36.8	2.0	17.0	8.4	0.5	1.8	6.94	-21.1	-3.0	830	659	-6841	-6.4	-44	44	6841		659	[illegible]
55	1.8	7.8	4.4	-0.5	10.6	6.94	-54.0	-9.1	1198	336	-14497	-6.0	-28	30	6800	69	442	[illegible]
							-72.9	-25.0	805	145	-49917	-23.0	-47			10	157	[illegible]
הפ"ד	1.3	7.6	5.9	-0.7	3.0	6.94	-60.9	-2.8	930	302	-6221			14	4621		307	[illegible]
							-84.5	-25.1	554	42.6	-15332			5	7484		65.5	[illegible]
							-20.4	-4.3	94.5	72	-5000			35	45000		78	[illegible]
הפ"ד	1.6	19.5	11.9	-0.9		6.94	-47.8	-0.3	361	96	-45411			75	52676		143	[illegible]
							-68.7	-14.2	251	30	-35871			14	22296		63.5	[illegible]
							-98.7	-50.0	210	2				2	108655		2	[illegible]
							-23.7	-3.9	124.5	76	-13839			9	10100		85.5	[illegible]
הפ"ד	1.0	4.2	4.2	-2.8	1.9	6.94	-69.1	0.0	201	39.2	-8774			43	96367		44.8	[illegible]
הפ"ד	0.8	2.8	3.7	-1.7	0.9	6.94	-77.2	-7.2	1370	94.5	98592	2.1	2	179	184984		96.5	[illegible]
							2600.0	-9.2	968	37.5	-3817	-4.9	-2.1	1	1399		40.5	[illegible]
13.1	1.0	6.4	6.2	0.5	7.6	6.94	-73.1	-12.8	1889	419	-1977			8	1627		475	[illegible]
13.8	2.0	10.3	5.2	0.7	25.4	6.94	-45.1	-4.3	1042	329	-350			2	350		463	[illegible]
הפ"ד	2.1	3.4	1.6	-0.9	6.3	6.94	-67.2	-10.1	1702	361	-353			1	360		393	[illegible]
							-30.3	1.2	250	120	623			1	623		130	[illegible]
הפ"ד	1.2	3.2	2.6	-0.1		6.94	-72.5	-13.6	651	135	-6017			8	6017		140	[illegible]
הפ"ד	1.3	6.1	4.9	-0.1		6.94	-8.4	0.0	250	178.5	4681			35	15368	99	229	[illegible]
19.1	2.2	53.5	24.5	2.8	89.0	6.94	-42.4	-1.3	1686	750	31250			187	19446		959	[illegible]
							-78.6	-15.2	442	53	-1814			3	3000		103	[illegible]
							-11.5	0.0	116	85.5	33008			220	249000		88.5	[illegible]
2.5	0.8	11.5	14.3	4.6		9.94	-72.3	-11.3	2298	479	-8561	-1.4	-7	21	4372		485	[illegible]
							-76.9	-22.0	1845	201	1314			17	5415		312	[illegible]
הפ"ד	0.8	14.8	18.9	-3.7		6.94	-59.1	-7.1	186	65.5	-424445	-1.5	-1	300	458280		65.5	[illegible]
							-70.3	-16.4	197.5	49.3	-330471	-5.2	-2.7	11	22000		49.3	[illegible]
							-85.0	-6.1	148.5	15	-326193	-5.2	-0.9	14	85015		16.3	[illegible]
12.5	2.3	11.9	5.2	1.0	15.1	6.94	-25.7	-9.1	949	491	-957	-0.3	-2	16	2419		666	[illegible]
							-39.0	-11.6	520	206	-463	-0.7	-2	1	463		305	[illegible]
19.5	1.4	13.9	10.1	0.7	7.2	6.94	-9.9	4.3	275	216				16	6628		245	[illegible]
							-40.3	-14.7	181.5	111	-976	-0.4	-0.5	1	915		116.5	[illegible]
23.0	6.7	171.8	25.6	7.5		6.94	-46.3	-7.8	4855	2306	-2143	-2.0	-49	10	400		2392	[illegible]
38.2	0.9	15.5	16.9	0.4	4.7	6.94	-42.7	0.0	943	575	-1030			0	30		601	[illegible]
							-70.9	6.4	512	100	-5871			12	7903		149	[illegible]
הפ"ד	11.5	12.7	1.1	-2.7		6.94	-4.3	-7.8	9450	4139	-412	-3.0	-176	18	312		5682	[illegible]
							-59.2	15.5	4748	758	741	1.5	17	15	1290		1179	[illegible]
							-30.0	-10.8	111	56	-28662			20	28162		70	[illegible]
הפ"ד	0.8	3.8	4.7	-1.1	12.5	6.94	-80.6	-22.4	2791	397	-14163	-7.6	-33	4	1071	51	399	[illegible]
							-88.2	-32.7	1685	140	-27133	-11.4	-18	2	1252		140	[illegible]
הפ"ד	1.1	1.9	1.8	-0.2		6.94	-65.0	-14.0	447	107.5	-16614	-0.5	-0.5	2	2117	84	107.5	[illegible]
7.8	1.6	11.2	8.0	1.4	14.9	6.94	-46.5	-7.8	543	284	-13772	-1.0	-3	11	3774		297	[illegible]
20.5	1.5	5.8	3.8	0.3	6.8	6.94	-56.7	-7.8	1439	504	-1000			5	1000		509	[illegible]
							-96.9	-51.8	999	23	-14575	-19.7	-5.8	3	10953		23.7	[illegible]
הפ"ד	0.5	5.7	12.1	-2.7		6.94	-53.4	-0.3	74	28.7	36247			84	291766		28.9	[illegible]
							-82.6	0.0	53.5	6.1	-66652			19	309577	86	6.1	[illegible]
>100	1.0	9.1	9.2	0.0	1.6	6.94	-54.3	-6.9	328	130	-24700	-1.5	-2.5	17	10000		169	[illegible]
							-8.5	-3.7	101	89.5	-20500	-1.1	-1	7	7354		91.5	[illegible]
הפ"ד	2.1	27.1	12.6	-0.5	2.5	6.94	-56.5	-1.0	3105	1029	5553			68	5916		1151	[illegible]
12.8	1.8	9.4	5.4	0.7	6.2	6.94	-37.9	-5.0	1333	481	-6513	-0.7	-5	27	4000	100	681	[illegible]
							-79.3	-34.1	951	66.5	4162			6	3578		166	[illegible]
41.6	1.6	9.0	5.5	0.2	4.3	6.94	-43.1	2.5	933	380	-10473	-5.9	-28	5	1196		447	[illegible]
98.3	3.1	44.2	14.2	0.4	19.6	6.94	-38.6	-1.3	3481	1076	-83			36	2000	96	1820	[illegible]
							-67.1	-16.2	2302	185.5	-3708	-4.9	-31	22	3708		597	[illegible]
הפ"ד	2.0	2.3	1.1	-0.3	3.9	6.94	-70.6	-24.6	1237	229						הפ	270	[illegible]
הפ"ד	0.4	5.3	14.3	-0.9		6.94	-88.1	-12.5	319.7	30.2	-306992	-5.9	-1.9	47	154123	88	30.2	[illegible]
							-70.2	-16.0	42	12.6	54546			24	189976		12.6	[illegible]
10.8	2.7	12.7	4.7	1.2	29.2	6.94	-24.1	-5.7	49774	19327	-1254 -250	-4.0					30102	[illegible]
							-13.4	-0.5	293	157	-5000	-0.5	-1				200	[illegible]
15.7	1.4	12.9	9.0	0.8		6.94	-56.7	-3.0	1252.3	428.3	-1100	-0.4	-2	5	1100		486	[illegible]
הפ"ד	1.5	10.6	7.3	-0.2	5.5	6.94	-51.4	-1.4	1231	232	-164298	-1.4	-6	281	66636		422	[illegible]
							-74.0	-5.8	1143	56	-1657	-0.6	-1	5	1657		154.5	[illegible]
6.2	1.0	13.2	13.7	2.1		6.94	-52.9	7.7	842	505	-1043	-0.5	-3	16	2845		544	[illegible]
							-76.0	-18.3	368	79	4148	4.6	6	9	6446		136	[illegible]
67.9	2.4	10.3	4.3	0.2		6.94	-24.2	-4.0	1819	768	-388			4	388		948	[illegible]
17.4	3.6	32.7	9.0	1.9	6.0	6.94	6.2	-5.2	1587	858	-5628	-2.0	-26	29	2302		1256	[illegible]
							-2.8	-8.9	799	275	-12143	-3.9	-26	12	1943		633	[illegible]
הפ"ד	0.5	3.0	6.5	-1.5	7.5	6.94	-87.8	-11.9	995	96	19475			15	15740		96	[illegible]
							-90.5	-12.8	356	17.3	87473	13.0	3	2	7878		26	[illegible]
8.4	1.0	5.9	5.8	0.7	4.4	6.94	-41.6	-7.7	442	230	-6760	-0.4	-1	60	23730	92	253	[illegible]
הפ"ד	0.6	4.0	4.8	-0.5	3.8	6.94	-62.9	-0.9	560	150.5	-2197	-0.9	-1.5	4	2103	96	170.5	[illegible]
							-14.7	-0.5	134	90	-3377	-0.5	-0.5				101.5	[illegible]
33.6	1.1	6.7	6.2	0.2	7.9	6.94	-64.9	-5.0	579	265	-39814	-1.1	-3	1	186		265	[illegible]
							-82.8	-29.0	285	55	-8474			7	12204	78	55	[illegible]
							-5.5	-0.5	108.5	89.5	-162664			112	118355		94.5	[illegible]
הפ"ד	0.8	2.0	2.4	-0.4	8.9	6.94	-69.4	-18.7	1189	222	-12356	-5.1	-12	22	9859	99	222	[illegible]
23.4	1.1	10.4	9.4	0.4	14.7	6.94	-66.6	-14.6	1623	492	-1890	-10.1	-55			10	492	[illegible]
הפ"ד	1.2	10.3	8.5	-1.2	0.1	6.94	-65.1	-6.1	663	168	-21940	-0.6	-1	28	14343		170.5	[illegible]
							-22.4	-2.9	190	109	2439			21	17784		117.5	[illegible]
							-18.0	-2.4	100	82	-48050			36	44000		82	[illegible]
60.7	0.7	4.0	5.6	0.1	9.3	6.94	-82.3	-13.7	937	157.5	-16856	-3.4	-5.5	30	19000	85	157.5	[illegible]
							-84.5	-12.7	713	40.2	-15185	-10.4	-10				86	[illegible]
8.8	0.9	12.0	12.7	1.4	10.6	6.94	-45.7	-12.4	472	198.5	-18525	-0.5	-1	42	19016		220	[illegible]
36.2	1.0	6.1	5.9	0.2	27.7	6.94	-68.0	-2.9	1544	280	-8254	-1.0	-4	31	7750	100	400	[illegible]
19.0	1.3	13.5	10.1	0.7	5.8	6.94	-80.2	-16.5	4952	816	-7449	-6.2	-54	20	2500		816	[illegible]
							-93.9	-41.9	4348	128.5	-6740	-24.0	-63	2	752	54	200	[illegible]
הפ"ד	0.9	2.6	2.9	-0.4	2.9	6.94	-75.8	-15.6	979	166	-5206	-6.1	-12	5	2691		184	[illegible]
59.2	2.7	17.6	6.4	0.3	7.9	6.94	29.8	-4.5	1651	1100	1044	0.5	7	6	445		1428	[illegible]
18.4	1.7	22.0	12.8	1.2	13.2	6.94	-53.7	-3.9	2742	1200	-1388	-0.5	-6	17	1388		1200	[illegible]
							-89.4	-36.1	1383	114	389			5	3666	92	121.5	[illegible]
הפ"ד	0.7	3.0	4.5	-0.0	4.5	6.94	-75.2	-17.4	860	107	-12825	-5.3	-6	9	8577		107	[illegible]
							-73.7	-30.3	575	34.6	-14289	-11.1	-8.5	5	7658		68	[illegible]
הפ"ד	1.1	6.6	6.0	-1.8		6.94	-61.7	-7.2	916	219	-18784			40	17317		232	[illegible]
הפ"ד	8.0	1.3	0.2	-1.6	2.3	6.94	-75.7	-17.9	4797	515	-2317	-10.9	-57			10	515	[illegible]
הפ"ד	0.9	6.4	7.4	-0.3		6.94	-39.6	-6.1	221	71.5	-59240	-2.9	-2.5	15	18000		84.5	[illegible]
הפ"ד	5.3	8.8	1.7	-0.0	0.3	6.94	-0.5	-5.9	5653	1150	-2113	-1.5	-28	19	1000		1872	[illegible]
הפ"ד	0.9	5.6	6.0	-0.0	3.6	6.94	-76.9	-5.4	1174	206	-10500	-5.4	-14	7	3000		247	[illegible]
הפ"ד	1.7	10.2	5.8	-0.3	6.6	6.94	-41.0	-7.6	729	168	-14090	-2.6	-9	26	7500	93	342	[illegible]
							13.0	-2.6	146	95.5	-252302	-5.0	-6				113	[illegible]
הפ"ד	1.2	5.5	4.7	-0.2	4.9	6.94	-80.8	-11.2	1769	273	-25763	-2.5	-8	35	11380		308	[illegible]
הפ"ד	1.6	8.2	4.6	-0.2	3.5	6.94	-35.3	-21.9	3238	1199	-5654	-6.5	-83	69	5753		1199	[illegible]
20.7	1.0	5.5	5.7	0.3	6.9	6.94	-51.3	-9.1	740	389	-1204	-0.5	-2	4	1000	83	389	[illegible]
							-81.4	-41.6	227	35.6	-18020	-28.0	-23	5	9000	80	59	[illegible]
>100	2.3	16.8	7.2	0.1	27.4	6.94	-71.9	-9.3	4962	800	-1357			14	1357		998	[illegible]
							-92.8	-23.6	3778	180	-6124	-21.9	-52	2	810		185	[illegible]
56.6	0.7	4.8	6.6	0.1	9.7	6.94	-60.5	-14.9	416	104	-6667	-5.2	-6.5	7	6340	62	117.5	[illegible]
							-77.9	-11.5	305.1	32	-19604	-8.0	-4	2	4000		46	[illegible]
							-78.3	-21.6	198.5	22.9				2	5077		39.2	[illegible]
הפ"ד	1.8	10.5	6.0	-0.2	42.9	6.94	-69.1	-15.8	9067	1593	-1087	-6.3	-157	2	63	57	2348	[illegible]
							-90.3	-26.6	4240	171	829	10.1	37	1	237		402	[illegible]
							-21.6	0.6	111.5	76.5	-63865	-3.0	-2.5				80	[illegible]
הפ"ד	1.1	6.8	6.0	-0.8	1.0	6.94	-76.7	-6.6	1534	255	-11080	-4.8	-13	13	5000		256	[illegible]
							-13.5	-1.7	114	76.5	-10			43	50010		86.5	[illegible]
הפ"ד	0.8	9.1	10.7	0.1	30.3	6.94	-60.8	-13.1	380	130.5	-33073	-0.5	-1	48	26413		182.5	[illegible]
							-66.8	-24.8	113	19.9	21280			20	35871	100	54.5	[illegible]
							-11.0	1.1	103.5	81	-52600	-0.6	-0.5	11	11976	80	89	[illegible]
94.5	1.9	14.9	7.8	0.2	1.0	6.94	-40.8	8.5	1225	470	-5000	-1.4	-9	26	4193		615	[illegible]
							-20.3	-4.9	132.5	95						הפ	98	[illegible]
הפ"ד	0.9	3.6	4.2	-1.3	4.9	6.94	-85.5	-7.9	1412	193.5	-6592	-1.3	-2.5	3	1592		193.5	[illegible]
							-90.0	-17.7	749	30	27261	9.8	6	13	19348		67.5	[illegible]
הפ"ד	1.0	3.6	3.7	-0.3	23.7	6.94	-73.7	-10.0	932	196	-6494			20	8494		233	[illegible]
							-88.7	-24.3	634	54				3	4273		67	[illegible]
הפ"ד	0.8	6.5	8.1	-0.4	15.0	6.94	-71.1	-0.8	1427	325						הפ	352	[illegible]
11.0	1.2	7.3	6.2	0.7		6.94	-65.7	-11.2	1252	348	-2651	-3.1	-11	7	2016		348	[illegible]
							-46.0	-1.7	260	108				5	4118		116	[illegible]
הפ"ד	1.6	15.7	10.1	-0.3	29.7	6.94	-53.0	-5.9	1836	625	-1791	-3.5	-24	15	2168	73	668	[illegible]
							-71.0	-21.0	1172	159.5	-1315	-0.3	-0.5	6	3000		190.5	[illegible]
4.3	1.4	30.2	21.8	7.1	67.5	6.94	-70.9	-8.3	1351	375	-21549	-3.1	-12	56	15000		375	[illegible]
							-86.6	-20.1	963	100	-19413	-5.5	-7	15	12397		121	[illegible]
13.9	1.2	29.7	25.2	2.1		6.94	-10.3	-15.3	118	34	-216598	-5.4	-3	47	89163		52.5	[illegible]
							-6.0	-6.9	118.5	80.5	-65831	-2.6	-2.5	68	72749		76	[illegible]
6.4	1.1	3.1	2.7	0.5	6.1	6.94	-57.2	-2.0	3378	1147	-500	-2.5	-29	1	52		1147	[illegible]
>100	1.9	11.4	6.8	0.1	4.4	6.94	-18.0	-0.8	1360	656	21947			455	50425		902	[illegible]
20.2	1.2	6.6	5.4	0.3	4.9	6.94	-60.5	-5.9	4067	1183	582	0.2	3	6	418		1392	[illegible]
							-81.8	-18.3	3153	433				1	300		433	[illegible]
35.6	1.2	4.9	4.0	0.1	3.8	6.94	-46.5	-9.9	1327	337	-6086	-4.3	-21	4	889		463	[illegible]
							-97.0	-51.7	746	13.4	-29623	-8.2	-1.2	2	17201		13.4	[illegible]
74.2	0.9	9.1	9.8	0.1	14.2	6.94	-69.2	-6.7	1354	283	-17143			52	17143		304	[illegible]
							-83.4	-5.4	847	49.4	-492			7	6706		97	[illegible]
2.6	0.5	4.6	8.6	1.8	5.3	6.94	-66.8	6.6	1456	207	-9890	-0.3	-1	14	4637	90	308	[illegible]
							-2.9	-1.8	149	136.5				187	113801		164.5	[illegible]
5.1	1.2	12.6	10.8	2.4	40.1	6.94	-67.7	-14.2	1830.2	416	-14631	-9.0	-22	30	7130	97	416	[illegible]
							-71.8	-10.0	971	140.5	-7053	-0.6	-1	27	16062		166	[illegible]
							-93.2	-92.7	1097	9.8	-37631	-75.8	-30.7	1	11503		9.8	[illegible]
							-27.8	0.0	217	100				100	89610		111.5	[illegible]
							-11.5	-1.3	100	87.5	-234790	-2.2	-2	29	32260		88.5	[illegible]
58.8	0.9	2.6	2.9	0.0	6.5	6.94	-62.5	-7.1	3354	652	-2539	-1.0	-7	16	2300		672	[illegible]
10.1	0.8	6.1	7.3	0.6	27.7	6.94	-49.5	-12.5	672	194.5	-21501	-3.2	-8	9	3846	77	239	[illegible]
							-64.0	-10.4	142.5	25	-64608	-3.8	-1.5	9	17602		40.4	[illegible]
							-17.6	-1.8	175	97.5	-94263	-0.9	-1				112	[illegible]
הפ"ד	5.6	4.6	0.8	-0.7		6.94	-49.6	-7.4	14717	5716	-355	-5.0	-279	7	141		5216	[illegible]
10.1	0.8	4.6	5.9	0.5	4.3	6.94	-56.0	-10.6	370	202	-22596	-9.8	-23	4	1994	77	211	[illegible]
הפ"ד	0.8	4.0	5.2	-0.5	2.0	6.94	-58.2	-19.6	218	78	-29957	-9.8	-8.5			10	78	[illegible]
							-61.2	-17.8	178	16.7	-4794	-2.8	-1.5	2	2959		53	[illegible]
							-32.0	-0.7	112	60.5	174482			286	421051		68	[illegible]
הפ"ד	1.0	2.0	1.9	-0.3		6.94	-65.8	-20.2	1051	256	-5583	-4.1	-11	6	2415		256	[illegible]
הפ"ד	0.5	1.3	5.9	-6.1	4.4	6.94	-73.0	-19.3	2017	294	-4144	-4.7	-15	9	2910		302	[illegible]
							-98.1	-67.2	903	6.3				2	36987		6.2	[illegible]
5.9	1.4	11.3	8.3	1.9		6.94	-46.1	-19.1	802	431	-7827	-6.1	-28	14	7827		431	[illegible]
							-21.0	-4.8	98.5	79	-144167			114	144167		79	[illegible]
35.4	1.2	7.2	6.2	0.2		6.94	-57.1	1.0	993	248	-11519	-1.0	-3	34	11519		294	[illegible]
							-9.0	9.9	146	88	-45000			36	40000	89	91	[illegible]
הפ"ד	1.6	8.1	6.9	-0.0	4.4	6.94	-54.6	-11.2	1545	218	-18025	-10.1	-40	37	10418	64	358	[illegible]
							-71.3	-31.6	1258	225	-26403	-11.9	-21	12	7715	61	156	[illegible]

דו"ח תזרימי המזומנים

כלי ניהולי בתנאי אי ודאות

סמינר
יום ד'
9.11.94
בתל-אביב

נושאים מרכזיים:
- הצגת וניתוח דו"ח תזרימי המזומנים.
- מידת האפקטיביות של הדו"ח במצבים עיסקיים שונים של הפירמה.
- הדו"ח ככלי ניהולי של בקרה עיסקית בתנאי אי ודאות פיננסית - לפיקוח ומעקב אחר פעילות הפירמה.

בהרצאות ישולבו הדגמות מדו"חות כספיים של חברות ציבוריות.

מוזמנים להשתתף:
מנכ"לים, חברי מועצות מנהלים, מנהלי כספים, חשבים, מנהלי תכנון או ביצוע של המערכת הפיננסית בפירמה.

מנחה: רו"ח עזרא שמש

המרכז הישראלי לניהול

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול. טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104

זכיינות

ערב עיון - יום ה', 10.11.94, בין השעות 18.00-13.30, בתל-אביב

FRANCHISING

בתכנית:

יסודות בהסכמי זיכיון - מוניטין, ידע ופיקוח -
דר' שלמה כהן, עו"ד - מנחה ערב העיון.

הסכם ראשי והסכמי משנה לזכיינות -
עו"ד מרסין מנדלסון, שותף בכיר במשרד פרקליטים, בלונדון (JAQUES & LEWIS), מרצה בדיני זכיינות באוניברסיטת לונדון.

רב שיח: רשתות זכיינות - הנסיון בשטח -
בהשתתפות ה"ה:
רון לפיד, מנכ"ל "בורגר ראנץ'"
דוד פתאל, מנכ"ל "אפריקה ישראל - תיירות ונופש"
דר' שלמה כהן, עו"ד
עו"ד מרסין מנדלסון

המרכז הישראלי לניהול

לפרטים והרשמה: טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104

[illegible]	1475		32352	476	-22	-1.5	1467	1177	1709	-7.3	-10.1	6.94	548.5	11.3	168.2	241.8	1.4	21.4
[illegible]	437		84181	366	6	1.4	432	421	659	2.1	-18.3	6.94	163.9	7.4	66.9	75.9	1.1	10.3
[illegible]	119.5		41465	50	-5	-4.0	119.5	114	399	-8.4	-61.7	6.94	19.8	0.4	13.7	11.8	0.9	28.5
[illegible]	1210		27000	327	71	6.2	1139	1125	4999	-2.5	-70.8	3.94	22.8	4.7	19.5	24.1	1.2	5.2
[illegible]	1127		76063	875	-66	-5.5	1181	564	1281	-10.0	20.0	6.94		-8.1	82.2	111.8	1.4	הפ'
[illegible]	11978		9366	1121	-121	-1.0	11918	11688	28990	-5.1	-52.2	6.94	127.3	3.3	25.4	38.7	1.5	11.8
[illegible]	2170		34137	746	-98	-4.0	2198	2094	4212	-12.1	-37.6	6.94	11.1	6.7	55.6	85.2	1.5	18.3
[illegible]	168.5		158178	266	-5.5	-3.2	167	121.5	261	-9.4	-11.9	6.94		2.1	25.2	29.7	1.2	13.9

במה ב

[illegible]	377		26905	102	-1	-0.3	378	327	1419	-6.0	-67.4	6.94	36.0	4.0	24.0	19.5	0.8	4.9
[illegible]	2425		4100	99	-75	-3.0	2425	1736	6674	-6.2	-49.9	7.94		5.1	29.1	38.3	1.3	7.5
[illegible]	4295		7532	336	-167	-3.7	4295	3378	7444	-8.2	-32.8	6.94	145.7	7.7	133.8	148.9	1.3	21.9
[illegible]	62001		2892	1789	-626	-1.0	61374	54984	85906	-2.7	-24.9	6.94		58.2	731.2	931.8	1.3	16.0
[illegible]	903		94837	859			903	687	1371	-4.6	-26.5	6.94	70.7	6.5	99.4	128.9	1.3	19.7
[illegible]	556		103880	576	-6	-1.1	554	465	1338	-1.4	-52.8	6.94	51.1	5.3	46.1	61.2	1.3	11.5
[illegible]	230		107644	246	-3	-1.3	232	198.5	675	-8.0	-58.1	6.94	100	0.5	14.7	12.5	0.8	25.1
[illegible]	564		911763	5152			564	439	832	-2.3	-22.3	6.94	179.2	74.7	1103.8	1356.5	1.1	18.2
[illegible]	35020		1415	499	-990	-2.7	35650	24928	45573	-0.6	-11.9	6.94		50.7	467.4	551.2	1.2	10.9
[illegible]	31585		903	286	-727	-2.2	31827	23543	44053	-3.7	-16.4							
[illegible]	6079		1356	83			6094	5342	23025	-8.8	-65.9	6.94		2.9	15.6	18.9	1.2	6.4
[illegible]	485		86645	421	-5	-1.0	490	442	761	-7.1	-14.6	6.94	358.7	12.3	179.8	212.3	1.2	17.3
[illegible]	115		149000	171			115	110	151.5	-1.7	-14.2							
[illegible]	21779		12461	2699	-220	-1.0	21559	18591	35677	-4.4	-32.5	6.94		38.8	412.4	677.6	1.6	17.5
[illegible]	8202		40442	3353	121	1.5	8086	6171	9414	-2.3	-6.3	6.94	575.0	16.6	232.4	291.2	1.3	17.5
[illegible]	1329		59769	740	-41	-3.2	1285	1065	2994	-7.7	-54.2	6.94		14.6	152.8	138.5	0.9	9.5
[illegible]	12.5		2376024	297	-0.7	-5.3	12.5	12.5	122.5	-10.7	-68.1	6.94		-2.1	13.5	10.1	0.8	הפ'
[illegible]	1457	89	10175	166	-82	-4.8	1637	1287	3317	-7.9	-43.9	6.94		2.8	36.2	52.8	1.5	18.9
[illegible]	7.2		3920430	2858	0.3	4.3	7.2	6.5	33.9	-25.0	-74.6	6.94		-26.1	85.0	66.0	0.8	הפ'
[illegible]	1318		81612	1074	-13	-1.0	1304	866	2428	-5.6	-37.5	6.94	45.5	13.7	85.9	193.3	2.3	14.2
[illegible]	1018		62428	635	-16	-1.5	1013	864	21767	-4.2	-50.2	6.94	200.5	6.3	91.6	120.4	1.3	19.0
[illegible]	342		96191	329	-4	-1.2	343	246	463	-2.8	-16.0	3.94		134.9	1588.0	1606.9	1.0	11.9
[illegible]	1582		47539	752	-36	-2.2	1586	1376	1867	-3.7	-6.3	6.94	355.4	22.6	142.7	303.8	2.1	13.5
[illegible]	887		8166	72	-39	-4.2	889	614	2644	-7.7	-60.3	6.94	133.9	-16.2	44.7	41.9	0.9	הפ'
[illegible]	838		109930	923			838	654	935	-6.7	1.3	6.94	47.1	4.4	40.1	97.4	2.4	22.0
[illegible]	576		22713	131	-27	-4.5	585	576	3298	-10.7	-78.8	6.94	33.7	2.7	33.2	34.5	0.7	9.0
[illegible]	427		359845	1546	-5	-1.2	432	255	519	-3.6	-7.0	6.94		177.0	1705.5	1747.5	1.0	9.9
[illegible]	8763		19528	1705	-89	-1.0	8675	7382	19994	-1.0	-51.4	6.94		10.3	109.5	154.5	1.4	15.0
[illegible]	44921		3025	1364	-1389	-3.0	44921	32029	73582	-4.7	-31.6	6.94		27.7	237.1	282.0	1.2	80.2
[illegible]	28905		524	152	-590	-2.0	28905	22172	89093	-6.0	-55.9	6.94		8.1	145.7	113.1	0.8	14.0
[illegible]	471		68055	283	-21	-4.3	470	379	1149	-10.1	-47.1	6.94	-	2.5	29.8	47.7	1.6	19.0
[illegible]	3873		3416	133	-216	-5.3	3924	1856	6027	-8.8	6.1	6.94	34.9	-1.0	9.1	29.6	3.3	הפ'
[illegible]	5299		30592	1624	-94	-1.7	5326	4427	6424	-3.7	-15.1	6.94	582.4	16.1	228.8	304.8	1.3	18.9

במה ג

[illegible]	162.5		233827	380			162.5	163	529	-0.9	-67.3	6.94		-0.5	38.7	23.9	0.6	הפ'
[illegible]	12525		1919	241	-355	-2.7	12587	9297	32956	-7.5	-52.3	6.94		28.0	58.2	61.5	1.1	2.2
[illegible]	2197		4870	107	-92	-4.0	2197	1747	5787	-4.7	-38.3	6.94	97.9	9.2	57.6	89.8	1.6	9.8
[illegible]	1489	82	4501	67	-58	-3.7	1489	1489	2784	-7.3	-36.6	6.94	62.6	5.6	41.9	74.8	1.8	13.5
[illegible]	181.5		83322	151	-2	-1.1	181.5	168	268	-6.2	-16.7	6.94	352.1	-1.7	113.1	144.0	1.3	הפ'
[illegible]	128		481175	615	0.5	0.4	128	121	170	-0.8	-9.9							
[illegible]	2316	92	16288	376	-97	-4.0	2280	1596	4785	-6.8	-49.7	6.94	81.1	8.4	98.3	193.0	2.0	22.9
[illegible]	4251		11954	510	-76	-1.8	4262	3543	5300	-4.5	-10.0	6.94	153.0	14.3	97.6	212.7	2.2	14.9
[illegible]	379	85	37196	141	-11	-2.8	381	330	658	-3.6	-34.7	6.94	55.8	4.2	34.8	27.0	0.8	6.4
[illegible]	421319		540	2258	2096	0.5	415031	270396	598636	-0.3	-17.4	6.94		43.9	242.4	592.7	2.4	13.5
[illegible]	378733		233	882	-5768	-1.5	376811	250645	578932	-4.5	-24.2							
[illegible]	507		25702	130	3	0.6	504	467	2036	-8.5	-72.2	6.94	22.0	-3.5	10.0	10.5	1.0	הפ'
[illegible]	2128		7046	150	-38	-1.8	2123	2075	7751	-7.6	-55.9	6.94		0.5	19.8	18.8	1.0	38.4
[illegible]	24999		3073	768	-189	-0.8	24873	21399	44155	-3.0	-38.7	6.94		18.2	258.2	392.4	1.5	21.5
[illegible]	23916		242	58	-550	-2.2	23793	21928	40694	-4.4	-36.7							
[illegible]	74184		6694	4973	-2296	-3.0	74566	66048	101578	-9.9	-14.5	6.94	542.0	65.3	299.9	1284.9	4.3	19.7
[illegible]	408		56174	229	-14	-3.3	408	372	555	-9.7	-15.7							
[illegible]	502	90	18072	90	-24	-4.6	509	432	2269	-17.0	-75.1	6.94	18.8	-1.9	5.2	8.8	1.7	הפ'
[illegible]	172.5		570910	989	-2.5	-1.4	173.5	172.5	646	-4.2	-69.3	6.94		2.7	54.7	52.3	1.0	19.7
[illegible]	92.5		627968	581			92.5	85.5	95	0.0	-7.5							
[illegible]	661	86	1900	13	-22	-1.2	661	640	2378	-6.9	-63.8	6.94	49.5	2.0	17.1	13.9	0.8	6.9
[illegible]	1566		5692	89	-40	-2.5	1566	1382	2977	-3.7	-30.9	6.94	89.4	9.4	69.0	93.5	1.4	10.0
[illegible]	705		21049	148	14	2.0	705	536	4034	-12.8	-72.9	6.94	1.5	-0.2	8.6	15.0	1.7	הפ'
[illegible]	30354		7920	2407	-619	-2.0	30973	28323	56104	-3.2	-42.8	6.94		22.9	212.3	371.6	1.8	16.2
[illegible]	8951		48868	4379	-136	-1.5	8951	7496	13928	-3.2	-33.3	6.94		49.7	596.3	897.7	1.5	18.0
[illegible]	1968		98509	1941	-40	-2.0	1968	1601	2622	-3.7	-20.5	6.94		50.6	609.3	905.2	1.5	17.9
[illegible]	1196		22977	275	-9	-0.7	1190	1062	3152	-6.6	-55.9	6.94		5.8	21.0	26.7	1.3	4.6
[illegible]	424		683928	2879	-6	-1.4	421	324	574	-4.9	-19.7	6.94	31.6	18.3	245.9	402.0	1.6	21.9
[illegible]	463		24575	114	-2	-0.4	464	319	1772	-9.0	-71.5	6.94	28.7	-0.6	7.6	8.6	1.1	הפ'
[illegible]	303		172970	519	3	1.0	298	289	1366	-4.7	-71.8	6.94	32.4	2.9	12.6	17.8	1.4	6.1
[illegible]	31952		212	68	-161	-0.5	31952	27097	47159	-4.2	-22.6	6.94		13.5	104.8	175.4	1.7	13.0
[illegible]	14749		5611	825	110	0.8	14639	10037	16253	2.8	12.8	6.94	255.1	7.6	145.3	191.2	1.3	25.3
[illegible]	22829		870	199	-646	-2.8	22829	17235	40189	-4.2	-33.5	6.94	100.2	11.8	150.6	268.9	1.8	22.8

[illegible]	113		27656	31	-3.5	-3.0	-57656	83	275	-13.1	-51.5	6.94		-1.2	15.2	9.5	0.6	הפ'
[illegible]	31.4	68	11645	4	-8	-20.3	-24705	20.8	224	-35.7	-81.6							
[illegible]	182.5		762	1	-5.5	-2.9	-4397	181	846	-8.1	-73.0	6.94	6.9	0.3	5.7	4.1	0.7	13.3
[illegible]	47.2		1000	1				33.5	430	-15.7	-85.3							
[illegible]	439	10			-49	-18.0	-4430	439	2725	-16.9	-78.1	6.94	3.8	0.4	5.8	5.7	1.6	12.6
[illegible]	93.5		7054	7	13.5	16.9	22832	64	1992	-28.4	-92.1							
[illegible]	389		14280	56			-2252	295	868	-17.1	-46.6	6.94	7.9	1.0	6.9	9.3	1.4	9.8
[illegible]	104.5		31368	33	-6.5	-5.9	-57329	98	674	-45.3	-81.8							
[illegible]	106		11481	12	-2	-1.9	-11981	94	128	-3.2	-12.8							
[illegible]	454		3477	16	-10	-2.2	-4477	418	577	-3.8	-2.4	6.94	3.6	0.9	5.2	13.3	2.0	11.1
[illegible]	496		4370	22			-7370	292	3886	-2.2	-29.5	6.94		-1.2		6.5		הפ'
[illegible]	391		1789	7			-1789	270	915	-10.7	-41.6							
[illegible]	2667		2485	66	-8.2	-3.0	-9133	1574	6727	-11.5	-49.3	6.94	8.9	0.6		16.5		27.6
[illegible]	3.5	95	969061	34	-0.1	-2.8	-3126765	3.5	48.5	-5.4	-85.2	6.94		-3.0	7.8	1.3	2.2	הפ'
[illegible]	7.9	הפ'						7.9	46.5	-3.7	-80.8	6.94		-1.5	5.3	1.5	3.3	הפ'
[illegible]	1	הפ'						1	24.7	0.0	-95.2							
[illegible]	236	10			-26	-9.9	-15674	230	1234	-16.6	-78.2	6.94		0.2	9.2	5.9	3.7	34.1
[illegible]	65.5		2484	2	-16.5	-20.1	-15764	26.7	755	-21.1	-89.4							
[illegible]	161		6000	19			5350	150	810	-0.6	-77.6	6.94	4.2	0.2	2.0	1.7	2.8	6.7
[illegible]	301		3731	11	-13	-4.1	-17061	301	1700	-14.5	-80.9	6.94	11.9	0.1	7.9	7.3	0.9	7.2
[illegible]	120	80	4651	6			2805	45	1065	0.0	-87.3							
[illegible]	132	הפ'						297	1275	0.0	-70.1	6.94	12.6	-0.4	5.8	5.7	1.0	הפ'
[illegible]	61.5		14776	9	5.5	9.8	24513	56	845	-20.6	-92.6							
[illegible]	302	הפ'						302	1271	-10.1	-75.0	6.94	16.0	-0.8	3.0	2.0	1.0	הפ'
[illegible]	92		5000	5	-10	-9.8	-68679	92	901	-15.2	-88.4							
[illegible]	161		1350	2	-12	-6.9	-52521	161	579	-10.3	-56.7	6.94	3.3	0.1	15.5	9.5	0.6	10.0
[illegible]	98		50000	49				95	157.5	-10.9	-21.0							
[illegible]	58.5	99	7780	5			-5375	50	417	2.6	-76.6							
[illegible]	132		78012	104			36989	120.5	160	-1.5	-4.3	6.94	150.1	-1.7	113.1	144.0	1.3	הפ'
[illegible]	72		137431	99	-8	-18.0	-233307	69.5	142.5	-16.8	-37.4							
[illegible]	430				-7	-1.6	-387	430	1047	-1.6	-51.0	6.94	11.1	3.0	8.9	13.6	1.2	10.0
[illegible]	36.4		8378	3			-8378	36.4	487	-20.7	-88.6							
[illegible]	578		10000	58			5495	387	959	-8.1	-25.9	6.94	5.9	1.3	5.4	14.8	2.3	12.7
[illegible]	216		8168	13			-6104	89.5	594	-17.9	-59.0							
[illegible]	537		10150	54			-150	281	784.2	-4.7	-19.1	6.94	13.8	0.4	7.6	18.5	1.9	49.2
[illegible]	97		7954	8	9	10.2	16954	31.9	431	-14.9	-72.0							
[illegible]	107.5		22500	24	-3	-2.7	-52898	107.5	175.5	-15.7	-36.8	6.94	7.4	0.9	6.0	20.3	3.4	23.4
[illegible]	605		20000	121	-12	-1.9	-20724	505	1853	-1.8	-63.9	6.94	12.8	-0.4	11.9	13.3	1.1	הפ'
[illegible]	142.5		600	1	-0.5	-0.3	-1000	123	1198	-22.2	-81.5							
[illegible]	125.5		41200	52	-3.5	-2.7	-42738	123	215	-9.7	25.5	6.94	6.3	6.5	2.4	4.4	3.4	17.2
[illegible]	92.5		50360	47			-91193	90	174.5	-3.1	-43.4	6.94		-2.6	17.9	16.5	0.9	הפ'
[illegible]	64		12450	8	-0.5	-0.8	-12450	64	195	0.0	-63.2							
[illegible]	33.1	81	56060	19	-1.4	-4.1	-42828	30.5	161	4.7	-75.1							
[illegible]	2351		2150	51			2579	2086	2957	-1.3	10.4	6.94	5.5	0.5	6.4	18.6	2.9	34.2
[illegible]	913		2153	20	-48	-5.0	-4273	817	4805	-16.0	-71.2	6.94		-0.9	1.4	1.5	1.1	הפ'
[illegible]	531		12070	64	-11	-2.0	-12070	528	749	-1.8	-29.9	6.94	1.5	-0.1	19.8	22.6	1.1	הפ'
[illegible]	109		22659	25	-9.5	-8.0	-54666	61.5	235	-9.2	-64.6							

משתנים

במה א

תא"פ	1111		98539	1095			1111	649	1181	-5.2	5.3	6.94	143.5	-3.4	40.5	96.7	2.4	הפ'
אבן ק 1	29.3		2501414	731	-3.3	-10.1	29.3	29.3	132	-13.1	-66.9	6.94		-1.6	4.9	18.8	3.8	הפ'
אבנר 1 שח	8	78	289815	23	-0.4	-4.8	8	8.0	50	-24	-73.3	6.94		-5.9	11.2	6.8	0.6	הפ'
אוסיף השקע	8016		3546	284	-422	-5.0	8016	5570	17641	-14.4	-34.1	6.94		-1.6	42.3	58.0	1.4	הפ'
אורמן 1	746		115149	856	-9	-1.2	740	593	1517	-0.7	-42.3	6.94	74.8	-0.3	53.3	116.0	2.2	הפ'
[illegible]	1139		243383	2771	-11	-1.0	1133	961	1587	-3.2	-24.2	6.94		37.9	456.0	712.7	1.1	18.8
[illegible]	22775		8217	1865	113	0.5	22682	16916	44756	-2.2	-44.7	6.94	682.8	38.3	329.7	467.1	1.4	12.2
[illegible]	9056		8046	727	-161	-1.7	9010	5453	10345	-5.9	0.4	6.94	402.9	31.5	83.7	244.9	2.9	7.8
[illegible]	9025		21264	1894	199	2.3	8848	8218.5	20370.9	-2.3	-53.1	6.94		7.5	188.9	193.5	1.0	25.8
[illegible]	2001		31074	621	-10	-0.5	1996	1528	2171	-0.7	4.4	6.94	229.9	19.1	160.7	372.3	2.3	19.5
[illegible]	1557		18830	293	-12	-0.8	1553	1061	3626	-7.9	-46.1	6.94	121.2	1.3	55.9	82.9	1.5	65.6
[illegible]	195188		287	556			193236	147994	243279	0.0	7.0	6.94		25.1	205.9	335.3	1.6	13.4
ים המלח	777		159287	1236	-22	-2.8	779	563	954.1	-6.4	3.3	6.94	567.0	25.5	484.1	1118.8	2.3	41.9
כור בב	23609		14810	3485	-543	-2.2	23669	18238	36651	-5.4	-26.7	6.94		109.2	556.2	1079.1	1.9	9.9
כור אופ 2	7509		2563	192	-765	-9.2	7447	2979	9895	-13.1	71.2							
כור אגח 1	110		144300	159	-0.5	-0.5	110	96	112.5	-0.5	10.0							
כימיקלים	273		2245046	6084	1	0.4	271	195	312	-1.8	7.9	6.94	1897.2	35.6	730.5	1088.4	1.5	30.6
[illegible]	1112		73502	815	-8	-0.7	1103	983.5	1389	-2.2	-5.9	6.94	171.4	12.8	136.0	183.4	1.3	14.3
[illegible]	1191		142141	1698	-31	-2.5	1195	1191	2471	-10.7	-48.0	6.94	629.4	3.6	126.5	157.3	1.2	43.4
[illegible]	261		96000	251	3	1.2	258	226	566	3.2	-42.0	6.94	15.9	-3.1	27.7	25.1	0.9	הפ'
[illegible]	5881	98	798	47	-261	-4.2	5881	5881	65900	-10.4	-86.7	6.94		-0.4	7.3	6.5	0.9	הפ'
מהדרין	14227		1032	147	-670	-4.5	14189	10588	34908	-10.6	-38.9	6.94	94.0	2.7	49.9	78.2	1.6	29.1
[illegible]	1238		25271	313	-42	-3.3	1238	1238	2774	-14.7	-33.1	6.94	101.6	16.5	67.7	86.5	1.3	5.2
[illegible]	595		38540	229			595	575	1900	-0.3	-56.2	6.94		-1.7	38.2	44.4	1.7	הפ'
[illegible]	2714		12180	332	-84	-3.0	2728	1713	5028	-6.9	-36.9	6.94		4.6	32.7	54.1	1.7	11.7
[illegible]	3814		14688	564	-58	-1.5	3862	3097	13314	-5.9	-59.0	6.94	1.9		22.0	46.9	2.1	25.3

אגרות חוב / 6.11.94

אג"ח ממשלתיות ריבית משתנה - גילון

סדרה	שער	שינוי בנק'
גילון 2125	103.3	+0.2
גילון 2126	100.1	- -
גילון 2160	100.1	+0.3
גילון 2201	102.9	+0.4
2202	102.3	+0.7
2203	98.7	+0.6

אג"ח ממשלתיות גליל משופר, שגיא, גבע, כפיר

סדרה	שער	שינוי בנק'
שגיא 4.75% 4231	235.9	+0.3
שגיא 4.75% 4232	234.1	+0.4
גליל 4.25% 3751	1078.0	+4.0
3752	427.0	+1.0
3753	415.0	+10.0
3901	401.0	- -
3902	379.0	- -
3903	389.0	+7.0
3791	327.0	+1.0
3904	386.0	+3.0
3792	323.0	+1.0
4601	193.1	+0.5
4602	191.0	- -
4603	189.3	-0.2
4604	187.1	-0.4
4605	197.0	+0.8
4606	195.2	+0.3
4607	195.6	+0.3
4608	193.7	+0.4
4609	188.1	+1.2
4610	181.0	- -
4611	175.1	- -
4612	169.7	- -
4613	168.8	+2.8
4614	163.9	-1.8
3754	386.0	-3.0
שגיא 3.00% 4119	160.8	-0.5
שגיא 3.00% 4120	160.5	-0.4
4121	160.8	+0.2
3862	230.5	+2.0
4122	159.3	-0.1
3863	224.1	- -
3755	376.0	+2.0
3864	222.0	+1.9
4123	156.8	- -
4124	153.2	+0.2
3865	217.4	-0.5
3756	356.0	-9.0
3866	214.8	+0.9
3757	355.0	+1.0
4125	147.2	- -
3758	358.0	+10.0
3867	211.4	+0.6
4126	142.5	+0.1
3759	349.0	+1.0
3760	339.0	-6.0
4127	139.1	-0.3
3761	334.0	-7.0
4128	136.8	-1.0
3762	324.0	-6.0
4129	135.2	-0.4
3763	327.0	-5.0
שגיא 2.00% 4233	159.5	+0.1
שגיא 2.00% 4234	158.5	-0.2

סדרה	שער	שינוי בנק'
3764	330.0	+5.0
3765	316.0	-3.0
3766	312.0	-3.0
4130	136.3	- -
3767	307.0	- -
3768	299.0	-1.0
3769	304.0	- -
3770	305.0	- -
3771	310.0	+6.0
4235	149.2	-0.7
3772	304.0	-4.0
3773	298.0	-3.0
3774	303.0	+6.0
4236	135.1	-0.4
3775	284.6	- -
4237	139.0	+0.4
4238	138.0	-0.2
3776	294.3	+8.6
3777	285.0	-2.0
4239	137.2	+0.2
4240	133.4	- -
4241	130.2	- -
4242	130.8	-0.3
4243	125.8	+0.2
4244	127.1	- -
4245	124.0	+0.5
3778	240.5	-0.2
4246	121.9	+2.0
4801	304.0	- -
4802	299.6	+1.1
4247	115.8	-0.1
4803	296.3	- -
4248	112.3	- -
4249	111.0	+0.2
3.00 4250	104.4	+0.4
3779	190.2	+3.5
4804	265.8	- -
3780	183.4	+0.6
3.00 4251	99.7	+0.4
4807	250.6	+0.7
גליל 2.50% 3781	159.2	-0.1
3782	170.2	+3.0
3783	164.3	-1.0
3784	160.6	+0.6
3785	157.9	+0.4
4808	218.4	+0.2
4809	215.1	+0.5
3787	142.8	+0.2
4810	212.2	- -
5401	321.0	-2.0
5701	266.6	+0.4
5402	308.0	+2.0
5202	260.5	-1.0
5203	258.9	- -
5403	299.4	- -
5404	307.0	-2.0
5405	302.0	-2.0
5204	231.3	-4.4
4811	155.4	- -
4812	150.7	+0.2
4813	144.5	- -
גליל 2.50% 4901	153.7	+1.6
5406	263.4	-2.0
4814	146.9	- -
4815	146.4	+0.3
5407	260.2	-1.0
4816	145.7	+0.2

סדרה	שער	שינוי בנק'
4817	144.1	- -
5408	243.5	-2.2
5409	240.4	- -
4818	141.5	+0.2
4819	139.1	-0.1
4820	139.2	- -
5410	214.7	+0.2
5411	218.0	+0.1
5601	296.3	- -
5602	294.0	- -
5603	288.6	- -
5604	285.0	-1.0
5412	201.4	+0.1
5413	194.9	-4.6
5605	277.0	- -
5606	275.0	- -
5205	146.7	- -
5206	144.5	- -
5414	184.4	-5.7
5610	260.5	- -
5611	248.3	- -
5612	235.3	- -
5207	135.3	+0.4
5208	135.6	+0.6
5613	214.1	-2.5
5614	216.3	+5.0
5615	212.3	+0.2
5701	231.0	- -
5702	225.5	+0.5
5703	221.6	+0.4
5415	131.5	- -
5416	127.4	- -
5704	199.5	+0.5
5705	195.7	+0.4
5417	124.0	+0.1
5706	192.4	+0.3
5418	118.7	+0.1
גליל 2.50% 5707	169.1	+0.4
גליל 4.00% 5419	119.6	+0.4

סדרה	שער	שינוי בנק'
4.00 5420	111.1	+0.4
5901	231.5	+0.3
4.00 5421	106.1	+0.2
כפיר 1376	156.3	-2.2
1377	159.4	-0.6
1378	154.1	- -
1379	147.5	+0.2
1380	141.9	-0.1
1381	138.8	-0.2
1382	134.6	-0.2
1383	135.0	+0.2
1384	133.1	+0.3
1385	127.8	+0.5
1386	127.2	-0.2
1387	123.1	- -
1388	121.2	+0.1
1389	115.6	+0.3
1390	112.6	+0.2
1451	162.8	+0.3
כפיר 1452	159.5	+0.1
1391	110.2	-0.1
1392	108.4	-0.4
1393	101.6	- -
כפיר 1495	158.1	+0.1
1394	98.7	-0.2
כפיר 1511	156.5	- -

אג"ח קונצרניות צמודות מדד

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible] אג"ח 1	105.2	- -
[illegible] אג"ח 30	175.2	- -
[illegible] אג"ח 2	384.0	- -
[illegible] אג"ח 4	179.6	-0.2
[illegible] אגח 1	185.9	- -
[illegible] אג"ח 3	193.4	+0.4
[illegible] אג"ח ב	172.2	- -
[illegible] אג"ח ד	159.4	- -
אמפל 2	281.8	- -

סדרה	שער	שינוי בנק'
אמפל 3	308.0	- -
אפריקה אג"ח 3	186.7	- -
[illegible] אג"ח 2	286.0	- -
[illegible] אגח 1	165.7	- -
[illegible] 23	236.3	- -
[illegible] 24	180.1	- -
בזק אג"ח 1	241.6	+0.5
בזק אג"ח 2	145.7	- -
בלח מימון 3	361.0	+1.0
בלח מימון 4	341.0	- -
בלח מימון 5	334.0	- -
בלח מימון 6	303.0	+1.0
בלח מימון 7	304.0	- -
בלח מימון 8	295.9	- -
בלח מימון 9	293.3	+0.6
בלח מימון 10	287.1	- -
בלח מימון 11	256.1	- -
בלח מימון 12	257.5	+0.5
בלח מימון 14	234.9	+0.5
[illegible] אגח 44	153.3	- -
[illegible] אגח 45	104.3	- -
ירושלים אגח 14	177.6	- -
ירושלים אגח 5	182.0	-0.2
[illegible] אגח 17	254.6	+7.4
[illegible] אגח 1	142.7	- -
[illegible] אגח א	178.2	- -
[illegible] אגח 1	288.2	- -
[illegible] אגח 2	275.1	+0.3
[illegible] אגח 3	252.9	- -
[illegible] אגח 4	186.3	+0.2
[illegible] אג"ח ב	183.1	- -
[illegible] אגח 1	99.6	-3.1
פועלים הנפק 1	371.0	- -
פועלים הנפק 2	360.0	- -
פועלים הנפק 3	318.0	+1.0
פועלים הנפ 4	350.0	+1.0
פועלים הנפ 5	364.0	+1.0
פועלים הנפק 6	347.0	- -
פועלים הנפק 7	346.0	- -

סדרה	שער	שינוי בנק'
פועלים הנפק 8	318.0	- -
פועלים הנפק 11	354.0	- -
פועלים הנפק 12	308.0	- -
פועלים הנפק 13	325.0	- -
פועלים הנפק 15	313.0	+1.0
פועלים הנפק 16	320.0	- -
פועלים הנפק 17	313.0	+1.0
פועלים הנפק 18	264.4	+0.3
פועלים הנפק 19	160.8	+0.2
[illegible] אגח 1	132.1	+0.1
[illegible] אג"ח 1	114.1	- -
[illegible] אגח 2	165.2	+0.5
[illegible] 15	253.3	- -
[illegible] 16	238.8	- -
[illegible] 17	223.7	+0.4
[illegible] 18	213.2	-1.5
[illegible] 19	175.2	+0.2
[illegible] 20	161.0	+0.5
[illegible] 20 א	159.9	+0.2
[illegible] 21	110.8	+0.2
חל הנפקות אגח 1	335.0	- -
חל הנפקות אגח 2	309.0	- -
חל הנפקות אגח 3	262.9	+0.5
[illegible] אגח 2	92.0	- -
[illegible] אגח א	267.9	- -
[illegible] אגח ב	175.1	- -
[illegible] אגח ג	129.0	- -
[illegible] אגח 1	176.7	- -
כור הנפקות 7	196.4	+0.2
כל מימון 14	299.5	- -
כלל הנפקות ה	386.0	- -
כלל הנפקות ו	391.0	- -
כלל הנפקות ז	354.0	+1.0
כלל הנפקות ח	330.0	- -
כלל הנפקות ט	359.0	+1.0
כלל הנפקות י	302.0	+1.0
כלל הנפקות יא	262.7	- -
[illegible] אגח 3	111.1	- -
[illegible] אגח 7	257.0	-0.3
לאומי מסב 151	148.2	- -
לאומי מסב 152	114.7	+0.2

סדרה	שער	שינוי בנק'
לאומי מסב 153	114.8	+0.2
לאומי מימון 162	330.0	- -
לאומי מימון 163	354.0	- -
לאומי מימון 165	309.0	- -
לאומי מימון 166	309.0	- -
לאומי מימון 167	302.0	- -
לאומי מימון 168	295.7	- -
לאומי מימון 169	284.5	- -
לאומי מימון 170	307.0	+1.0
לאומי מימון 171	233.2	+0.2
לאומי מימון 172	183.9	+0.2
לאומי מימון 173	156.5	- -
[illegible] אגח א	159.4	+0.2
[illegible] אגח ב	285.7	+0.3
מגל 1	290.9	+0.6
מגל 2	255.3	+0.3
[illegible] אגח 1	185.9	- -
[illegible] אגח א	150.5	-0.2
[illegible] אגח ג	97.1	- -
[illegible] אגח א	175.1	- -
[illegible] 170	285.7	+0.3
[illegible] 89	287.1	- -
[illegible] 91	254.5	- -
[illegible] 92	183.7	- -
[illegible] אג"ח 38	295.3	- -
[illegible] אג"ח 39	272.5	- -
[illegible] אג"ח 40	259.5	+0.8
[illegible] אג"ח 41	186.5	- -
[illegible] אג"ח 42	164.3	+0.3
[illegible] אג"ח 1	117.7	- -
[illegible] אגח 2	129.7	+0.1
[illegible] אגח ב	156.9	+0.3
[illegible] אג ב	120.2	+0.2
[illegible] אג"ח 1	172.2	- -
[illegible] אג"ח 6	163.4	+0.2
[illegible] אג"ח ב	87.6	+0.1
[illegible] אג"ח 3	124.6	- -
[illegible] אג"ח 3	166.9	+0.2
[illegible] אג"ח 1	164.6	- -
[illegible] 1	227.8	- -
[illegible] 2	192.5	- -

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible] אג"ח ב	161.0	+0.2
[illegible] אג"ח 1	292.0	+0.3
[illegible] י"א	157.0	+1.1
[illegible] כ"א	149.3	- -
[illegible] אג"ח 3	171.0	- -
תדיראן אג"ח 2+1	271.0	- -
תדיראן אג"ח 3	301.0	- -
[illegible] 1	149.6	+1.5
[illegible] 2	153.0	+2.7
[illegible] 3	150.1	- -

אג"ח קונצרניות נסחרות מט"ח - ריבית קבועה

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible] 20	98.0	- -

אג"ח קונצרניות נסחרות מט"ח - ריבית משתנה

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible] 35	97.8	- -
[illegible] 36	98.2	- -

אג"ח קונצרניות צמודות לזהב

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible] אגח 1	167.8	- -

אג"ח ממשלתיות צמוד דולר - ריבית משתנה - גלבוע

סדרה	שער	שינוי בנק'
גלבוע 6159	506.0	- -
גלבוע 6160	481.0	- -
גלבוע 6161	459.0	- -
גלבוע 6162	416.0	- -
גלבוע 6163	387.0	- -
גלבוע 6164	374.0	- -
גלבוע 6164	355.0	+7.0
גלבוע 6166	329.0	+1.0
גלבוע 6167	323.0	- -
גלבוע 6168	314.0	-3.0
גלבוע 6169	307.0	- -
גלבוע 6170	289.7	+2.0
גלבוע 6171	210.0	-3.0
גלבוע 6172	204.3	-2.9
גלבוע 6507	152.6	-1.4
גלבוע 6508	159.6	+3.1
גלבוע 6509	149.1	- -
גלבוע 6510	150.2	- -
גלבוע 6511	147.5	- -
גלבוע 6512	145.7	+0.1
גלבוע 6401	125.2	+0.1
גלבוע 6513	157.0	+4.6
גלבוע 6514	149.4	- -
גלבוע 6515	134.8	+0.5
גלבוע 6516	124.3	-0.6
גלבוע 6517	126.2	- -
גלבוע 6519	119.5	- -
גלבוע 6520	126.8	- -
גלבוע 6521	131.4	+0.8
גלבוע 6522	123.0	-0.4
גלבוע 6523	119.7	-0.1
גלבוע 6524	171.6	+0.8
גלבוע 6525	117.8	+0.4
גלבוע 6526	110.1	+0.3
גלבוע 6527	104.2	+0.2
גלבוע 6528	105.5	- -
גלבוע 6529	101.7	+0.3
גלבוע 6530	100.1	+0.2
גלבוע 6531	97.3	+0.3
גלבוע 6532	97.3	-1.6
גלבוע 6533	95.5	+0.3

אג"ח קונצרניות צמודות מט"ח

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible] אג"ח א	143.0	+2.4
[illegible] אג"ח 4	151.9	- -
בלח מימון 13	182.1	- -
[illegible] אג"ח 1	148.8	+0.3
פועלים הנפק 20	117.0	- -
פועלים הנפק 21	127.5	- -
[illegible] אג"ח 1	132.4	- -
כל מימון 15	204.7	-1.2
כל מימון 16	178.8	- -
כלל הנפקות ג	984.0	- -
לאומי מימון 174	108.9	-1.1
לאומי מימון 175	108.5	-0.5
מגל 3	125.7	- -
[illegible] אגח א	454.0	- -
[illegible] אג"ח 2	116.9	-0.1
[illegible] אג"ח 4	173.1	+0.9
[illegible] אג"ח 5	134.0	-0.7
ים המלח אג"ח 2002	72444.0	+360.0

אג"ח קונצרניות צמודות דולר או מדד

סדרה	שער	שינוי בנק'
בלח מימון 2	380.0	- -
כלל הנפקות ד	556.0	- -

אג"ח קונצרניות צמודות מדד או סל מטבעות

סדרה	שער	שינוי בנק'
פועלים הנפק 9	333.0	+1.0
פועלים הנפק 10	353.0	- -
פועלים הנפק 14	349.0	+1.0
לאומי מימון 161	369.0	- -
לאומי מימון 164	324.0	+1.0

תוצאות המסחר באופציות מעו"ף אתמול

סוג האופציה	שער בסיס	מחיר קובע	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים	מחיר נמוך	מחיר גבוה	מחזור ביחידות	תמורה באלפים	פוזיציות פתוחות
C 001 NOV	19012	18760	-252	-1.33	18740	18800	51	581860	3471
C 110 NOV	8324	8324	—	—	8000	8000	1	8000	762
C 150 NOV	4350	3947	-403	-9.26	3920	4060	32	127280	646
P 1 50 NOV	13	25	12	92.31	15	26	540	12210	11697
C 160 NOV	3180	2900	-280	-8.81	2880	3000	72	213240	3028
P 1 60 NOV	30	45	15	50	38	50	727	33787	14860
C 170 NOV	2162	1940	-222	-10.27	1910	2060	340	679110	4286
P 1 70 NOV	70	91	21	30	85	106	1233	114806	18110
C 180 NOV	1355	1108	-247	-18.23	1080	1280	825	940538	6819
P 1 80 NOV	175	215	40	22.86	195	231	2448	525930	18524
C 190 NOV	585	464	-121	-20.68	435	550	2386	1160070	12099
P 1 90 NOV	462	530	68	14.72	470	570	3440	1813705	17682
C 200 NOV	238	167	-65	-27.39	150	185	2430	415928	25306
P 2 00 NOV	1069	1233	164	15.34	1130	1300	1446	1758900	8697
C 210 NOV	99	80	-19	-19.19	67	85	1857	137641	29202
P 2 10 NOV	1920	2100	180	9.38	2060	2200	487	999540	4180
C 220 NOV	45	40	-5	-11.11	30	40	2451	89748	21026
P 2 20 NOV	2830	3078	248	8.76	3000	3160	256	782086	3150
C 001 JAN	18972	18571	-401	-2.11	18520	18620	35	650560	2451
C 110 JAN	9175	9175	—	—	—	—	—	—	244
C 170 JAN	2882	2660	-222	-7.7	2640	2680	139	368300	655
P 1 70 JAN	260	305	45	17.31	280	310	476	140935	3677
C 180 JAN	2181	1880	-301	-13.8	1880	2000	82	156260	1366
P 1 80 JAN	479	553	74	15.45	520	570	334	178110	2964
C 190 JAN	1522	1300	-222	-14.59	1260	1370	217	287160	2112
P 1 90 JAN	832	920	88	10.58	860	930	387	357940	3180
C 200 JAN	1050	860	-190	-18.1	820	920	568	494730	2956
P 2 00 JAN	1300	1477	177	13.62	1380	1500	171	245860	1664
C 210 JAN	668	538	-130	-19.7	530	580	408	275710	6757
P 2 10 JAN	1932	2116	184	9.52	2040	2160	314	667180	1626

תוצאות המסחר באופציות על שער הדולר אתמול

סוג האופציה	שער בסיס	מחיר קובע	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים	מחיר נמוך	מחיר גבוה	מחזור ביחידות	תמורה בשקלים	פוזיציות פתוחות
sC 240 DEC	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 295 DEC	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sP 295 DEC	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 300 DEC	600	584	-16	-2.67	580	590	7	4090	1243
sP 300 DEC	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 305 DEC	240	251	11	4.58	240	260	14	3520	4807
sP 305 DEC	120	120	—	—	—	—	—	—	53
sC 310 DEC	100	100	—	—	100	100	100	10000	2840
sP 310 DEC	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 315 DEC	50	51	1	2	47	55	30	1528	1424
sC 240 FEB	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 295 FEB	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sP 295 FEB	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 300 FEB	1150	1070	-80	-6.96	1070	1090	29	31570	143
sP 300 FEB	400	400	—	—	—	—	—	—	1
sC 305 FEB	700	674	-26	-3.71	670	680	12	8090	855
sP 305 FEB	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 310 FEB	400	364	-36	-9	305	370	36	13235	525
sP 310 FEB	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 240 APR	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 295 APR	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sP 295 APR	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 300 APR	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sP 300 APR	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 305 APR	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sP 305 APR	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 310 APR	850	840	—	—	—	—	—	—	10

מקרא לאופציות:

שער בסיס: שער המניה אליה מבטיחים את האופציה.

תוספת מימוש במזומן: התשלום הנוסף שיש להוסיף בעת מימוש האופציה לקבלת מניה.

פרמיה למימוש מיידי (ב-%): התוספת באחוזים המשולמת עבור רכישת המניה ע"י מימוש האופציה, בהשוואה לרכישה ישירה של המניה.

מנוף האופציה: בכמה אחוזים ישתנה מחיר האופציה כתוצאה משינוי של אחוז אחד בשער המניה, בהנחה שהפרמיה לא תשתנה.

תשואה ארוך שנתית (ב-%): השיעור בו "צריכה" המניה לעלות עד לפקיעת האופציה, ואת מעבר לעליית המדד או הדולר, כדי שמשקיע יהיה אדיש בין רכישה ישירה של המניה לבין רכישה באמצעות רכישת האופציה ומימושה.

שווי עפ"י B&S: השווי התיאורטי של האופציה לפי נוסחת בלאק ושולס. תנודות מתחשבות גם בסטיית התקן של המניה.

שווי נאיבי: השווי התיאורטי של האופציה לפי הגודל הנאיבי אשר מהוון את תוספת המימוש לפי שער הריבית בשוק.

הערה:
בלל ישראל אופ' 2: החל מ-1.1.95 תוספת המימוש תגדל ב-3%.

מקרא אג"ח להמרה:

שער בסיס - שער המניה אליה תומר אגרת החוב.

תקופה ממוצעת לפדיון - התקופה הממוצעת (בשנים) לפדיון של אגרת החוב בהתחשב במועדי תשלומי הקרן והריבית.

פרמיית המרה ב-% - התוספת באחוזים המשולמת עבור רכישת המניה ע"י המרת האג"ח בהשוואה לרכישה ישירה של המניה.

תשואה שנתית לפדיון (ברוטו/נטו) - התשואה השנתית הממוצעת לפדיון של אגרת החוב בהנחה של אחזקתה עד מועד הפדיון.

הערות:
1. במאיר עזרא אג"ח ב' יום ההמרה החל מ-1.1.96 הינו 2.900%.
2. באיילון יום ההמרה החל מ-11.11.94 הינו .200%
3. בפלרום יום ההמרה החל מ-18.9.95 הינו .500%
4. בדנבאר יום ההמרה החל מ-18.8.97 הינו 6.700%
5. במשכן האפשרות להמרה בתוקף עד ל-10.1.95
6. בגדית ג' יום ההמרה החל מ-8.2.96 הינו 2.700%
7. בתנכסי יום ההמרה החל מ-1.1.95 הינו .585%
8. במבס יום ההמרה החל מ-1.1.97 הינו 10.050%
9. בסופר יום ההמרה החל מ-1.1.95 הינו .570%
10. בים תיכון יום ההמרה החל מ-28.2.96 הינו .775%
11. בבבס ג' יום ההמרה החל מ-1.1.96 הינו .900%
12. בבעיר"ב יום ההמרה החל מ-28.2.96 הינו 2.200%
13. בבריו מבני תעש א' יום ההמרה החל מ-1.1.00 הינו .375%
14. בבריבמר יום ההמרה החל מ-31.1.96 הינו 9.425%
15. בצור ב' יום ההמרה החל מ-11.12.95 הינו .200%
16. בבזר יום ההמרה החל מ-1.1.99 הינו .33.000%

אג"ח להמרה / המשך

שם אגרת	סוג הצמדה	שער המרה	שער אג"ח	תקופה ממוצעת לפדיון	פרמיית המרה ב-%	תשואה לפדיון ברוטו ב-%	תשואה לפדיון נטו ב-%
מרדין 1	מדד	576	242	0.2	348	25.6	9.6
מרדין 2	מדד	576	91	5.2	295.0	12.7	10.6
משכן 44 *	מדד	11952	193	5.7	81.2	2.8	1.6
נבימור *	מדד	5682	70	5.3	0.1	14.7	12.6
נדיפולק	מדד	1469	124	5.7	18.2	2.7	1.3
נחושתן	מדד	169	91.5	5.1	177.8	7.4	6.0
נכסי אתרים 1	מדד	629	259	1.1	15.3	-1.2	-2.3
נכסי אתרים 3	מדד	629	125	3.6	45.1	3.2	2.5
נפטא 5 (ברקן)	מדד	595	107	2.0	115.8	2.3	2.2
נקה א	מדד	30102	200	1.4	12.9	-1.3	-2.7
סונפסים	מדד	170.5	101.5	5.2	224.1	5.1	6.1
סיד בימוח	מדד	265	94.5	5.3	256.6	6.8	5.4
ספנות הספ' 3	מדד	838	100	5.1	73.0	3.5	3.2
סקאודריה 1	מדד	170.5	117.5	4.3	132.9	8.4	6.7
סקאודריה 2	דולר	170.5	82	6.6	73.1	15.5	9.5
סקיים א	מדד	2775	128	4.2	76.4	5.2	3.8
סריה 5	מדד	1475	262	0.5	-0.5	-31.6	-32.7
עמית אשקלון א	מדד	216	106.5	3.6	343.8	9.2	7.8
פורות א	מדד	437	180	3.2	77.1	3.9	3.0
פורות ב	מדד	413	147	3.6	6.8	-1.7	-2.4
פולגת 1	דולר	437	108.5	2.1	49.0	5.4	5.3
פולגון 2	מדד	650	170	3.2	161.5	5.9	3.3
פועלים השק	מדד	9763	102.5	4.5	133.9	4.0	3.0
פיזרום	מדד	342	113	4.2	60.2	2.7	1.6
פלדמן א *	מדד	173.5	106	3.9	116.9	8.0	6.7
פרדס א	מדד	2348	80	7.2	319.1	10.1	8.3
פרוגים	מדד	256	86.5	6.6	199.0	7.9	6.5
פרי העמק	מדד	182.5	89	5.8	68.2	7.8	6.1
פריגקר	מדד	615	98	5.2	75.2	7.5	6.6
צור א	מדד	---	---	---	---	---	---
צור ב *	דולר	81	82	7.7	62.0	7.1	5.5
צמחות א	מדד	348	116	3.7	60.0	5.2	4.0
צבלתן 1	מדד	9875	158.5	3.2	48.5	8.6	7.0
צבלתן 2	דולר	11509	125	4.7	30.3	10.0	6.4
צרטני א	מדד	416	110	5.7	172.4	5.5	3.5
קודם 2	מדד	5596	174.5	2.1	18.5	2.0	-1.2
קור אוסריא	מדד	168.5	94	5.6	45.0	6.2	5.0
קופל	מדד	308	164.5	3.7	214.6	9.2	7.1
קיסאל א	מדד	416	111.5	3.4	181.4	7.3	5.4
קיסאל 2	מדד	416	88.5	5.9	112.7	7.6	6.0
קיד א	מדד	239	112	3.5	87.4	6.0	6.3
קמור	מדד	401	95	5.6	373.8	7.9	5.9
קרנבל	מדד	78	68	5.0	86.6	10.8	10.8
קליפס	דולר	431	79	8.1	83.3	11.3	8.7
קרגל א	מדד	1573	251	1.0	38.8	1.2	-0.9
קרגל הספקה 2	מדד	2197	281	3.0	8.7	-9.8	-10.3
קשר חם	מדד	891	118.5	4.2	25.0	3.8	2.2
רגוסי	דולר	178	89.5	4.4	91.1	7.8	5.1
רמשפרין	מדד	389	106	4.6	111.2	6.5	4.6
ריוים א	מדד	353	107.5	4.5	21.8	2.6	2.6
רפק	מדד	1590	120	5.7	88.7	3.1	2.1
רץ	מדד	794	91	5.6	124.7	6.8	5.7
רשף א	דולר	86	102	1.8	433.7	20.3	18.1
רשף ב	מדד	86	44.1	5.8	207.7	24.3	21.4
ש. בר	מדד	253	83.5	4.7	329.1	13.3	11.2
שרא 5	מדד	2367	97.5	5.6	106.0	5.5	3.7
שמן א	מדד	10424	114	3.0	82.3	3.3	3.3
שקר א	מדד	575	122	2.6	96.3	6.9	5.2
שקם א	מדד	161	98	5.2	113.0	8.8	6.8
שקם 1	מדד	181.5	133	6.2	25.0	1.8	0.7
שקם 4 ברקן	מדד	181.5	128	3.9	11.2	-0.4	-1.3
תא"ס 1	מדד	1111	205	1.2	24.2	2.1	1.2
תא"ס 2	דולר	1111	186.5	1.2	-0.5	-9.5	-11.8
תאת א	מדד	377	183	3.2	27.0	3.3	2.5
תיק א'	מדד	1201	295	1.5	6.8	-15.3	-15.7
תים א	מדד	3380	175.5	3.1	11.6	-0.9	-2.3
תשלוח א	מדד	734	125	3.7	27.7	4.5	2.8
תשלוח ב	מדד	734	94.5	6.7	67.4	5.4	5.1

שם אגרת	סוג הצמדה	שער המרה	שער אג"ח	תקופה ממוצעת לפדיון	פרמיית המרה ב-%	תשואה לפדיון ברוטו ב-%	תשואה לפדיון נטו ב-%
דמנע	דולר	610	93.5	5.5	47.4	6.1	4.5
דלתא 1	מדד	689	105	4.0	42.5	5.9	4.8
דליגר א	מדד	180	93.5	5.0	563.2	8.7	7.2
הדיגון א	מדד	17163	122.5	5.7	28.5	3.3	2.5
הד אבנרון א	מדד	916	107.5	2.6	604.1	1.5	0.9
הד אבנרון 2	מדד	916	98.5	4.6	609.7	5.0	4.6
חבס *	מדד	3665	95	7.7	122.9	6.6	5.1
ח.ל.ג. א	מדד	449	129.5	1.9	159.6	4.9	4.9
ח.ל.ג. ב	מדד	449	105.5	4.5	302.7	7.2	5.5
ח.ל ס 1 (50%)	מדד	3673	133.5	1.6	118.1	5.3	5.3
ח.ל ס 1 (50%)	דולר	3473	133.5	1.6	118.1	0.5	-0.8
ח.ל סימן 2	מדד	3673	126	4.2	85.2	3.6	3.6
ח.ל סימן 3	מדד	3673	109.5	4.2	123.6	4.5	3.4
חמישה יוד 2	דולר	266	90	3.7	122.9	8.5	7.5
טבע 5	מדד	74184	408	2.1	-1.0	-26.1	-26.3
טפליס	מדד	282	97	3.7	138.6	10.2	8.8
טסדי *	מדד	178	50	6.7	48.9	15.5	15.1
טל בנדים	מדד	229	62	3.2	495.6	15.9	14.6
ידע	מדד	404	103.5	3.2	143.4	8.8	6.9
יואל 1	מדד	172.5	172.5	3.1	117.4	3.8	2.5
יואל א	מדד	172.5	172.5	3.1	117.4	3.8	2.5
יואל 2	מדד	172.5	92.5	5.7	382.6	5.8	4.8
יוני 1	מדד	577	107	4.0	104.0	7.5	6.1
יורקנן	מדד	150.5	132	4.2	404.3	13.7	11.1
ים קיבון א *	מדד	297	104.5	5.3	122.6	8.0	6.1
יער א	מדד	661	113.5	3.2	110.3	6.1	6.1
יעשר	מדד	208	73	5.8	391.3	12.9	11.0
יפועה	מדד	738	163.5	4.2	-0.3	-4.8	-5.5
יצוא 4	מדד	1637	257	4.1	3.3	-7.8	-8.1
ירדן	דולר	407	88	3.8	29.7	6.1	6.0
ישראמים ב	מדד	2028	208	2.9	2.6	0.8	-0.1
ישרס א	מדד	3692	189.5	3.2	33.2	3.8	2.3
כבדים 2	דולר	1566	266	0.2	1.9	-79.4	-83.2
כבדים 1	מדד	1566	127	3.6	94.6	3.9	3.9
כור *	מדד	23609	110	6.6	35.1	2.4	1.3
כיתן א	מדד	1112	138.5	2.5	18.3	0.9	0.0
כלל מתנסים	מדד	14471	157	1.6	24.8	-2.3	-2.4
כלל תעשיות קמע 2	מדד	62321	180.5	0.6	73.8	0.6	-0.7
כלל תעשיות 8	מדד	1968	197	2.6	0.1	-9.6	-9.6
כן תעשיות	מדד	316	64	5.2	68.1	19.1	16.9
לבידי אשקלון 2	מדד	1932	128	5.2	42.1	5.3	3.5
לבידי אשקלון א	מדד	1932	159.5	3.2	85.8	8.4	7.4
לה נסיונר	מדד	1238	116.5	5.2	22.3	2.7	1.7
לוחות הגליל 1	מדד	164.5	104.5	4.0	408.2	8.8	7.4
לז	דולר	501	94	5.6	177.7	7.4	5.8
לחבק מסחר א	מדד	210	64.5	7.0	78.1	12.6	11.0
ליגר	מדד	1070	135.5	3.6	12.7	-1.0	-2.1
ליפסקי א	מדד	2379	120	3.6	119.4	3.7	3.3
לירון א	מדד	1294	91	6.1	103.9	3.7	3.6
מ.ל.ל. א	מדד	463	159.5	1.8	25.7	4.8	3.3
מ.מ. המוסה	מדד	146.5	63	5.3	330.0	17.6	15.3
מאיר עזרא ב"	מדד	3814	195.5	3.3	28.1	4.2	2.2
מאקסל א	מדד	267	78.5	6.0	341.0	9.5	8.4
מאקסל ב	דולר	267	74	4.5	315.7	11.9	10.3
מגן א	מדד	422	130	3.5	84.8	4.4	2.9
מגן ב *	מדד	422	88	6.0	77.3	4.3	4.3
מדמטיקה	מדד	554	92.5	6.3	145.2	5.4	4.5
מילומור	מדד	307	78	6.1	179.5	8.1	7.3
מודל א	מדד	143	85.5	5.1	59.4	6.0	6.0
מוסאל ב	מדד	291	109	5.1	17.8	6.5	5.4
מכונות הנגשה 1	מדד	525	124.5	4.2	58.9	3.7	2.6
מלים ישראל ב	מדד	920	125	3.9	334.8	4.1	4.0
מן א'	מדד	393	130	3.3	164.6	20.2	16.9
מסרב *	מדד	959	88.5	9.2	66.1	4.9	4.0
מפעלי פלדה	מדד	185.5	115.5	5.2	80.6	4.9	3.5
מרלי לחק 1	מדד	269	106	4.2	136.4	10.7	8.6
מרלי לחק 2	מדד	269	61.5	4.0	82.9	24.5	23.4
מרלי חבי חש *	מדד	247	87.5	7.2	24.0	8.2	6.8

6.11.94 / אופציות

שם האופציה	שער אופציה	שער מניה	תוספת מימוש במזומן	סוג הצמדה	פרמיה למימוש מיידי ב-%	מנוף האופציה	תשואה ארוך שנתית ב-%	שווי עפ"י S&B	שווי נאיבי	תאריך פקיעה
מרכב 2	5	175	461	מדד	166.4	35.0	75054.1	-0	-283	31.12.94
מרין מכר השם	65	247	218	דולר	14.5	3.8	40.5	96	35	17.05.95
מרכזים 2	312	485	467	מדד	60.7	1.6	32.1	273	79	31.05.98
משגם	16	49	100	אין	135.9	3.0	309.6	1	-40	20.08.95
משען	305	666	495	מדד	20.1	2.2	59.4	217	184	11.07.95
משען מאוחדים	117	245	148	מדד	8.1	2.1	4.1	128	146	31.05.98
משכן 4	3368	31952	73004	מדד	139.0	9.5	44.9	1645	-34166	16.05.97
נבאים	149	601	818	מדד	60.9	4.0	61.6	56	-178	31.01.96
נבימור	1179	5682	8843	מדד	76.4	4.8	35.7	1624	-2427	20.01.97
נוה	140	399	1615	מדד	339.8	2.9	1595.5	4	-1175	30.06.95
נרדן מכבו	24	509	538	מדד	10.3	21.5	375.9	39	-27	30.11.94
נרדן ים	6	29	34	דולר	39.3	4.7	92.1	4	-4	20.06.95
נרפאק	494	1469	964	מדד	-0.8	3.0	-2.7	533	521	10.04.95
נ.י.	166	681	692	מדד	-3.4	4.1	-17.7	208	194	31.01.95
ניסקו	597	1820	1740	מדד	28.4	3.0	61.7	541	129	01.08.95
ספא 3	1	595	1347	מדד	126.5	595.0	---	---	-750	20.11.94
נפטא הידגום ב	13	30	60	דולר	140.4	2.4	98.5	10	-34	20.06.96
סאני	155	432	356	מדד	21.1	2.7	29.2	175	81	20.12.95
סהר ו"ן	136	544	1382	מדד	179.0	4.0	45.5	111	-672	05.02.98
סונה	38	431	1107	מדד	165.6	13.3	8014.3	-0	-666	31.01.95
סלבון אחזקה	62	316	636	מדד	117.6	5.1	214.8	53	-291	20.08.95
סוף ים	633	1256	831	מדד	16.5	2.0	31.0	536	499	30.11.95
סי.איי טיספאס	26	96	917	מדד	882.2	3.7	13904.6	0	-802	15.05.95
סי.די.אר	54	262	1011	מדד	306.4	4.9	768.1	2	-720	31.07.95
סיד	55	265	531	מדד	121.0	4.8	246.8	2	-250	05.08.95
ספנות 5	912	2714	2064	מדד	9.7	3.0	78.0	822	669	31.01.95
ספנות 6	1692	2714	2671	מדד	60.8	1.6	34.5	1375	361	31.01.98
ספנות הספ' 4	217	836	1290	מדד	79.9	3.9	108.2	65	-403	05.11.95
סקופ	921	1701	912	מדד	7.8	3.8	6.5	960	874	30.04.97
סקורסס	787	2975	3716	מדד	51.4	3.8	29.1	751	-451	01.12.96
עבודי	86	158	549	מדד	315.9	1.8	981.4	6	-392	20.09.95
עורב	200	816	1599	מדד	115.6	4.1	431.2	121	-710	28.05.95
על בר	122	1200	2138	מדד	88.3	9.9	440.1	9	-905	31.03.95
עמיר	68	107	314	מדד	257.2	1.6	645.9	22	-195	20.11.95
עצמון	188	360	732	מדד	155.6	1.9	79.3	77	-304	30.04.97
פורום 4	95	413	637	מדד	74.7	4.4	115.0	30	-202	30.09.95
פועלים השקע 1	6	8763	16832	מדד	92.2	1537.4	---	---	-8044	20.11.94
פועלים השקע 2	1867	8763	17955	מדד	126.2	4.7	59.8	1050	-7810	20.11.96
פ.י.ב.י 2	265	797	718	מדד	23.4	3.0	27.5	237	113	31.01.96
פ.י.ב.י 3	247	797	1437	מדד	111.3	3.2	34.5	141	-469	31.01.98
פלדמן 2	16	174	679	מדד	300.5	11.2	---	---	-501	05.01.95
פלדמן 3	146	174	223	מדד	112.5	1.2	65.2	83	-16	05.01.99
פלסגו	118	606	1599	מדד	176.8	5.1	171.2	42	-884	05.01.96
פלסטו-נער	59	389	834	מדד	129.7	6.6	225.3	29	-420	20.08.95
פן-דר	185	998	1285	מדד	47.3	5.4	146.7	147	-262	10.05.95
פקר 2	6235	11978	7192	דולר	12.1	1.9	-8.9	6671	5814	30.06.97
פרו 1	46	118	150	אין	46.8	2.6	128.1	39	-14	30.09.95
פרו 2	39	118	150	אין	61.0	3.0	413.7	21	-24	31.03.95
פרדס	402	2348	8641	מדד	285.1	5.8	355.2	140	-5964	31.10.95
פרי העמק	55	183	527	מדד	218.6	3.3	199.4	49	-318	20.02.96
פריון	8113	12555	5611	מדד	9.3	1.5	26.4	8112	7159	05.11.95
פרטן	68	194	1010	מדד	456.8	2.9	706.1	9	-778	05.11.95
צבר	67	235	512	מדד	148.6	3.5	209.5	34	-260	05.11.95
צור שמיר 5	26	81	166	מדד	157.0	3.1	454.1	3	-81	30.06.95
ציונסל	180	1230	2528	מדד	120.1	6.9	102.0	50	-1177	05.02.96
צינורות המזרח	121	375	491	מדד	63.1	3.1	221.0	42	-105	31.05.95
ציקלון 2	5045	10692	6046	דולר	5.1	2.1	85.9	4989	4599	31.12.94
צמאבל	191	668	1114	מדד	95.2	3.5	108.7	94	-397	31.12.95
קר-אמרח 2	53	169	221	מדד	62.4	3.2	68.5	46	-42	31.01.96
קוממיות	433	1392	1276	מדד	22.8	3.2	42.1	462	156	30.08.95
קוספילים	13	463	845	מדד	85.4	34.6	12035.3	7	-378	24.12.94
קוסמל	97	304	797	מדד	194.0	3.1	286.3	20	-462	05.11.95
קיסאל	166	416	967	מדד	172.3	2.5	69.4	67	-458	31.05.97
קיד	48	239	663	מדד	197.7	4.9	171.3	22	-392	05.02.96
קסור ד	258	401	150	דולר	1.8	1.6	4.6	273	260	30.11.95
קסור ה	187	401	659	מדד	110.9	2.1	40.7	151	-178	20.02.98
קיביר	53	78	114	מדד	113.9	1.5	357.2	17	-31	05.11.95
קיסקס	6	302	1802	מדד	498.7	48.7	---	---	-1491	25.12.94
קשר רם	377	891	696	מדד	20.4	2.4	45.0	-312	217	31.08.95
קשרי תעופה	570	1198	628	מדד	-0.0	2.1	-0.1	614	580	31.03.95
רבינסקו	176	618	1253	דולר	131.1	3.5	62.2	128	-487	30.12.96
רב קר	156	358	327	מדד	34.9	2.3	134.9	125	38	31.05.95
רבד	95	346	1580	מדד	378.3	3.4	579.4	12	-1157	20.10.95
רגוסי	34	178	321	דולר	99.5	5.2	116.7	19	-124	20.11.95
רימון 2	56	353	432	מדד	38.2	6.3	156.6	32	-72	31.03.95
רובינשטיין	52	425	799	מדד	90.8	8.3	251.5	60	-318	31.05.95
רוכסר	31	113	187	מדד	93.2	3.6	426.9	9	-70	07.05.95
רומגר	47	183	536	מדד	213.9	3.9	1219.6	4	-332	17.05.95
[illegible]	105	389	281	מדד	-1.0	3.7	-30.6	110	109	20.11.94
[illegible]	94	439	1168	מדד	187.4	4.7	765.6	16	-703	31.05.95
[illegible]	231	415	999	מדד	137.0	2.2	65.1	262	-387	30.04.97
ריבוע כחול 3	386	1318	1051	מדד	9.2	3.4	24.3	365	290	31.05.95
ריבוע כחול 4	465	1318	1518	מדד	50.5	2.8	25.2	337	-55	31.05.97
ריבים	550	2119	2695	מדד	53.2	3.9	123.2	349	-506	10.07.95
רפק	1045	1590	646	מדד	6.3	1.5	15.9	1015	973	31.12.95
רשף 2	54	86	121	מדד	104.0	1.6	---	-1	-35	31.12.94
שרא 2	953	2367	2439	מדד	42.9	2.5	47.2	778	68	31.03.96
שרא 3	861	2367	2832	מדד	56.0	2.7	18.0	978	-71	31.08.98
ש.ד.ב	66	236	511	מדד	144.1	3.6	324.2	33	-260	10.08.95
שמן 2	5007	10424	15006	מדד	92.0	2.1	40.7	2446	-2924	31.10.97
שמר	62	332	617	מדד	104.4	5.4	131.9	14	-262	30.10.95
שמן-מגב	120	301	836	מדד	217.8	2.5	710.5	14	-512	31.07.95
שקף	92	302	473	מדד	86.9	3.3	45.7	70	-115	31.12.96
שקם 1	57	161	158	מדד	34.3	2.8	175.8	31	6	10.04.95
שקם 2	72	182	180	מדד	38.8	2.5	13.7	53	27	20.09.98
שרותים	36	430	943	מדד	127.9	11.8	802.9	2	-499	31.03.95
תדבק	97	532	847	מדד	77.4	5.5	225.6	22	-296	31.05.95
תדיר	143	605	1348	מדד	146.4	4.2	137.7	69	-680	31.01.96
תמוה	33	64	125	דולר	147.0	1.9	79.0	4	-45	31.03.97
תקן	216	578	407	מדד	7.7	2.7	17.2	254	183	31.07.95
תשלוח 1	73	734	684	מדד	3.0	10.1	64.5	79	52	30.11.94
תשלוח 2	315	734	1264	מדד	115.2	2.3	33.6	202	-355	30.08.98
תעלת נכסים	109	531	826	מדד	76.2	4.9	54.9	76	-247	20.05.96

שם האופציה	שער אופציה	שער מניה	תוספת מימוש במזומן	סוג הצמדה	פרמיה למימוש מיידי ב-%	מנוף האופציה	תשואה ארוך שנתית ב-%	שווי עפ"י S&B	שווי נאיבי	תאריך פקיעה
אבגד	72	252	467	מדד	113.8	3.5	439.3	8	-205	31.05.95
אבנר	73	352	663	מדד	109.0	4.9	218.8	16	-292	05.08.95
אגוד 3	1106	2316	1864	מדד	28.2	2.1	14.7	1141	669	30.12.97
אגוד 4	366	2316	5050	מדד	142.5	4.1	30.0	575	-2394	20.11.96
[illegible]	138	410	950	מדד	19.9	6.7	32.6	101	-19	05.08.95
[illegible]	37	133	226	מדד	98.7	3.6	136.7	39	-86	05.11.95
[illegible]	98	200	134	מדד	16.3	2.0	13.7	96	76	31.12.96
[illegible]	265	450	212	מדד	6.0	1.7	14.6	250	246	05.11.95
[illegible]	285	436	302	מדד	34.6	1.5	185.6	215	142	05.07.95
[illegible]	297	1051	1821	מדד	101.5	3.5	142.1	265	-700	05.11.95
[illegible]	145	356	296	דולר	23.9	2.5	85.4	105	67	25.05.95
[illegible]	234	741	774	מדד	36.0	3.2	40.3	176	3	31.01.96
[illegible]	4393	8016	6684	מדד	38.2	1.8	40.0	3867	1797	31.08.96
אוסם	23	113	249	מדד	140.1	5.0	7284.5	3	-132	31.01.95
אורדן 4	133	379	525	מדד	73.6	2.8	305.7	22	-136	30.04.95
אורטל	98	534	2060	מדד	304.0	5.5	489.1	29	-1450	20.10.95
אורמת	56	241	336	מדד	62.0	4.5	108.5	65	-85	23.08.95
אזמור	3	1198	1885	מדד	57.6	363.0	---	---	-687	08.11.94
אי.סי.אים	156	302	1263	דולר	369.9	1.9	1003.6	6	-897	30.09.95
איתן	124	476	1044	מדד	145.3	3.9	341.3	61	-539	31.07.95
אינטרקולוס	175	1222	1813	מדד	62.7	7.0	55.9	159	-505	31.01.96
אל.אי.אר.אל	69	355	558	מדד	76.4	5.2	86.8	43	-180	30.11.95
אלביט 1	10267	22795	12532	מדד	0.0	2.2	0.1	10580	10415	28.02.95
אלביט 2	10668	22795	23000	דולר	47.7	2.1	18.2	10508	4387	01.09.98
אל-בן	67	256	580	מדד	152.6	3.8	315.0	15	-307	20.08.95
אלדו 2	169	305	255	מדד	38.9	1.8	24.1	164	78	30.09.97
אלוני חץ 1	35	97	302	מדד	83.8	5.2	200.5	12	-111	30.06.95
אלייאנס 2	110	1148	3283	דולר	195.6	10.4	689.4	26	-2025	31.05.95
אליעוז	186	304	126	מדד	1.9	1.6	22.4	181	181	31.01.95
אלקו 3	101	187	134	מדד	26.3	1.8	23.4	92	63	31.12.96
אלקטרה 2	711	1890	1857	מדד	35.8	2.7	74.4	476	92	31.08.96
אלקטרוקס	1	767	2501	מדד	226.2	897.3	---	---	-1730	20.11.94
אלקרו 1	179	781	644	מדד	5.3	4.4	132.8	204	145	28.02.95
אלקרו 2	792	781	100	אין	14.2	1.0	---	686	685	28.02.95
אמדוכ 1	434	1767	1550	מדד	12.3	4.1	89.7	379	238	31.01.95
אמדוכ 2	4592	9025	10500	דולר	47.2	2.0	25.3	1397	621	01.09.98
אמות	450	862	445	מדד	3.9	1.9	7.2	450	436	20.12.95
אמנה 2	404	512	108	דולר	-0.1	1.3	2.1	405	405	31.12.94
אמ.אס.סי	230	447	201	מדד	-3.5	1.9	-17.2	249	249	31.03.95
אגל סחר 2	66	204	318	מדד	87.9	3.1	26.2	55	-72	31.05.98
אסמיר	120	672	2003	דולר	216.0	5.6	482.5	64	-1248	31.07.95
אפיקים	112	655	2086	מדד	235.5	5.9	183.6	34	-1328	20.02.96
אפריקה מלונות	159	717	797	מדד	13.3	4.5	45.1	117	-50	20.10.95
אקסטרא פרט	107	398	570	דולר	70.1	3.7	151.6	58	-148	30.07.95
אר.די.סי	295	722	747	מדד	44.3	2.4	86.4	176	1	30.09.95
ארגמן 2	80	619	452	מדד	18.2	7.8	124.1	55	-27	31.01.95
בדים	145	358	896	מדד	135.0	2.5	326.6	54	-316	31.08.95
בזק 2 (1)	167	564	557	מדד	28.4	3.4	24.1	118	40	31.05.96
בטר	88	322	455	מדד	68.7	3.7	107.4	80	-117	05.10.95
בית הזהב	119	285	1115	מדד	332.9	2.4	573.4	35	-788	05.11.95
ביטאר	236	657	1122	מדד	106.7	2.8	150.9	184	-419	30.11.95
בינלאומי 2	2278	35020	49710	מדד	51.3	10.7	100.1	1060	-13445	30.06.95
ביר בראשי	179	348	1284	מדד	319.4	2.0	372.8	58	-873	20.02.96
בירום	45	305	569	מדד	113.6	3.7	147.8	11	-243	20.10.95
בלום	258	539	459	מדד	13.3	2.1	22.1	241	171	30.04.97
בן-יקר מז 1	807	3041	9974	מדד	254.5	3.8	159.8	331	-6338	31.05.96
בן-יקר מז 2	985	3041	5500	דולר	113.3	3.1	31.8	1954	-1428	30.06.98
בר כפר	90	319	1046	מדד	256.0	3.5	697.3	14	-697	31.07.95
ברקן	87	348	421	מדד	46.0	4.0	58.5	70	-56	20.11.95
ג.י.ל	9	292	1020	מדד	252.3	32.8	---	---	-722	31.12.94
גבר	48	128	112	מדד	27.0	2.6	41.6	39	18	20.11.95
גדות	79	621	1051	מדד	82.0	7.9	255.0	61	-408	25.05.95
גמא הקמפות	175	587	870	מדד	78.1	3.4	177.9	129	-259	31.07.95
גמר	282	2153	3285	מדד	65.9	7.5	172.4	315	-1060	31.05.96
גתקט	56	327	438	דולר	51.0	5.9	133.8	39	-97	31.05.95
גרה 1	285	519	300	דולר	12.7	1.8	12.7	299	253	06.12.96
גרה 4	195	519	1003	מדד	130.8	2.7	41.7	137	-311	31.01.98
דיסקונט השקעות	583	506	14930	מדד	260.7	7.4	107.7	239	-9556	30.09.96
דלתא ספורט	32	204	629	מדד	224.0	6.4	642.7	2	-409	30.06.95
דנוקל 1	224	556	988	מדד	118.9	2.5	101.4	180	-376	31.05.96
דנים	30	247	678	דולר	186.9	8.1	11950.4	2	-422	01.02.95
ה.מסחר 1	2	392	1326	דולר	238.7	261.3	---	---	-931	20.11.94
ה.מסחר 2	81	392	1836	דולר	389.1	4.8	452.9	11	-1336	20.11.95
הי שחמון	61	171	489	מדד	221.9	2.8	413.5	5	-301	05.10.95
הכספורט	157	442	418	מדד	30.0	2.8	61.8	156	37	23.08.95
הפנינה	156	587	663	מדד	39.6	3.8	92.1	127	-59	05.07.95
הרגבה	16	941	1251	מדד	34.6	58.8	8065.6	13	-306	01.12.94
הרמסר 2	119	181	117	דולר	28.7	1.5	22.0	105	86	30.11.97
ורתח 2	111	485	646	מדד	55.9	4.4	26.5	73	-105	28.02.97
חברות-שרות 1	550	707	165	אין	1.1	1.3	10.9	554	553	30.04.95
חברות-שרות 2	287	707	1149	מדד	103.2	2.5	243.2	127	-406	31.08.95
חברות-שרות 3	316	787	1437	מדד	147.9	2.2	40.6	253	-530	31.08.98
חבין	68	536	553	מדד	15.8	7.9	101.0	65	-12	01.02.95
חוגסנר	403	508	100	אין	-1.0	1.3	-11.6	414	414	31.03.95
חוד	70	218	552	מדד	185.2	3.1	504.4	9	-318	31.07.95
חי.סי.אל 1	178	591	549	מדד	22.9	3.3	147.3	132	-49	28.02.95
חן רום	85	459	467	מדד	28.5	5.4	48.3	93	2	31.05.95
חשל גוס ב	80	192	110	מדד	-1.2	2.4	-2.8	95	85	20.07.95
טבעון 1	6	499	781	דולר	57.8	78.0	83405.2	0	-279	01.12.94
טבעון 2	398	499	223	דולר	24.5	1.3	29.4	336	312	01.12.97
טפרון 2	1692	3654	1942	מדד	-0.6	2.2	-4.3	1730	1730	31.01.95
טבנר	997	2468	3237	דולר	2.1	2.7	8.7	1235	980	30.03.95
טריה	123	402	302	דולר	5.8	3.3	405.5	133	108	31.01.95
ידע	701	2263	5582	מדד	177.6	3.2	168.3	319	-3043	20.02.96
יה אדאר	116	464	714	מדד	78.7	4.0	148.8	38	-228	20.08.95
יהודאיקה (שנ)	35	348	430	מדד	33.8	9.9	287.4	35	-78	31.01.95
יהבמה בימות	41	200	683	מדד	262.6	4.9	395.8	15	-459	05.10.95
יוגה	85	349	668	מדד	115.8	4.1	308.1	18	-302	05.07.95
יוניפהדה	35	514	510	אין	6.0	14.8	157.1	37	9	30.11.94
יורואמפורקס	43	172	395	מדד	154.6	4.0	144.6	13	-204	05.02.96
יוסלוש	109	810	986	מדד	35.3	7.4	51.9	130	-145	31.08.95
יכין 2	61	180	1079	דולר	533.6	3.0	9841.1	2	-870	30.04.95
ידיעון	9895	17163	14273	דולר	40.8	1.7	31.2	8015	4812	30.04.97
יצף	426	976	1510	מדד	114.4	2.2	365.9	68	-552	31.07.95
ירום קוסמטיקס	158	384	335	מדד	28.5	2.6	99.0	97	36	20.05.95
יש	127	326	1302	מדד	338.1	2.6	555.9	13	-926	05.11.95
כ.אלקטרוניקה	210	559	468	מדד	21.2	2.7	27.5	206	113	20.01.96
כ.ע.י	109	449	1161	מדד	182.8	4.1	93.5	38	-630	15.09.96
כ.ל שרותים ב	643	3673	4439	מדד	38.4	5.7	96.7	427	-668	31.05.95
כבס	2436	3665	1836	מדד	16.6	1.5	174.6	1966	1858	31.05.95
כימיקלים יוד	53	266	876	דולר	249.3	5.0	1413.4	2	-584	15.05.95
כימיה 2	35	147	701	מדד	402.3	2.9	2539.8	1	-539	30.05.95
כמ"ה	6	13	10	דולר	28.8	2.0	40.5	6	3	28.02.96
כתון	170	410	334	מדד	22.8	2.4	64.5	168	84	05.07.95
כתר אמו	1071	1371	566	מדד	19.4	1.3	1642.1	812	810	26.01.95
לבמסאר	203	896	2333	מדד	183.1	4.4	258.6	38	-1352	19.10.95
לוס-ליין 2	161	282	250	אין	45.6	1.8	907.7	68	43	28.02.95
לורז 2	75	178	496	מדד	221.0	2.4	56.0	45	-254	20.06.98
לכם	121	565	1002	מדד	98.7	4.7	126.1	92	-398	05.11.95
ממולפלסס 2	452	797	701	מדד	44.7	1.8	19.4	501	197	05.11.98
מל בכבדים 2	113	229	1458	מדד	673.1	2.0	131.3	40	-1235	05.01.98
מלדור	280	590	523	מדד	36.1	2.1	104.3	189	82	31.07.95
ממגר 2	25	698	1519	מדד	121.1	27.9	2106.9	1	-805	10.02.95
מ.א.ד	31	222	367	מדד	79.4	7.1	418.8	27	-139	31.03.95
מרז	133	800	1403	מדד	92.0	6.0	100.9	57	-545	30.11.95
מתפ	79	404	1044	מדד	177.9	5.1	340.4	20	-609	20.08.95
יהודה רשתות	70	394	1238	מדד	212.0	5.6	1129.7	5	-818	20.05.95
מאל 3	38	173	1098	מדד	558.4	4.5	64.2	12	-758	20.01.99
מוה 1	19	577	984	מדד	73.7	31.0	4186.0	2	-401	31.12.94
מורדים	39	402	633	דולר	67.1	10.4	491.8	14	-220	26.02.95
מיקמן 3	70	151	401	דולר	212.4	2.2	1302.2	5	-236	15.06.95
מים תכון 2	42	291	504	מדד	87.5	7.0	852.9	9	-207	28.02.95
מסור 2	61	206	1105	מדד	460.7	3.4	377.5	15	-843	20.02.96
מעבורפק	-29	226	364	מדד	74.1	7.7	-617.9	11	-134	28.02.95
מפאמה	653	738	61	מדד	-3.3	1.1	-66.0	678	678	28.02.95
מדין	27	407	336	דולר	48.2	1.5	32.9	248	137	31.01.98
מבנים 3	330	1566	2319	מדד	69.2	4.2	44.1	153	-601	27.07.96
מגדיר	110	431	1238	מדד	212.6	3.9	218.3	38	-752	05.04.96
מגן מ.ס	117	307	329	מדד	45.2	2.6	55.9	103	-7	30.04.96
מור 1	2518	23609	21192	מדד	0.4	9.4	4.8	2827	2517	20.12.94
מור 2	7509	23609	28609	מדד	53.0	3.1	20.8	4590	-1783	20.11.97
כלל ישראל 3	2621	8951	7477	מדד	12.8	3.4	29.4	2256	-1661	30.06.95
כלל סחר ה	50	1018	967	מדד	-0.1	20.4	-2.0	97	54	30.11.94
כספים	116	499	711	מדד	65.8	4.3	86.0	99	-185	05.11.95
כנרים	301	876	2076	מדד	171.3	2.9	233.5	63	-1115	30.11.95
כתר	159	375	209	מדד	-2.0	2.4	-4.6	203	172	01.08.95
כפרית	199	924	1707	מדד	106.3	4.6	136.0	103	-718	05.11.95
לבידי אשקלון 2	856	1932	1067	דולר	-1.0	2.3	-11.2	889	884	31.12.94
לגו	144	393	390	מדד	35.8	2.2	42.6	117	20	31.12.95
לה נסיונר 1	1092	1238	121	מדד	-2.0	1.1	-33.5	1119	1119	20.04.95
לה נסיונר 2	442	1238	1051	מדד	20.6	2.6	58.3	320	211	15.06.95
לאומי	160	493	341	מדד	1.7	3.1	2.4	184	165	20.11.95
לוי	102	501	1271	מדד	174.0	4.9	141.4	67	-706	28.02.96
ליבר	115	890	2613	מדד	206.5	7.7	156.5	61	-1594	20.02.96
ליער	354	1070	818	מדד	9.5	3.0	26.5	362	270	31.05.95
לידן	926	1699	1163	מדד	33.0	1.8	36.5	931	594	29.02.96
לידר ב	445	841	1437	מדד	123.7	1.9	40.1	449	-396	31.08.98
לידר ג	321	841	1006	מדד	57.8	2.6	124.3	297	-133	11.08.95
ליבורים	46	147	794	מדד	473.1	3.2	9563.9	1	-633	20.04.95
ליסמן	431	2120	3906	מדד	104.7	4.9	475.4	213	-1716	20.04.95
ליפסקי 1	623	2379	4067	מדד	97.2	3.8	40.2	408	-1314	01.05.97
לפידות א	5	17	36	דולר	142.4	3.3	-112.3	1	-16	30.04.96
מאגמה	320	525	378	מדד	33.0	1.6	19.4	318	195	20.04.98
מאקסל 2	40	267	1593	מדד	511.9	6.6	806.6	13	-1265	05.11.96
מבטח בימות	379	1015	911	מדד	27.0	2.7	61.8	242	-131	05.08.95
מגאסק	189	275	151	מדד	23.6	1.5	69.2	166	130	30.11.95
מגב	198	884	975	דולר	45.9	4.1	27.9	242	-44	31.03.97
מגבות מגד	167	919	955	מדד	22.1	5.5	45.9	121	-13	25.06.95
מגן 2	3	432	740	מדד	76.0	140.7	---	---	-317	20.11.94
מודיעקה 1	880	554	440	דולר	2.5	1.5	8.1	892	872	24.10.95
מטגב	86	960	1250	מדד	37.0	11.2	197.8	95	-255	28.02.95
מיניבן 2	4	7	20	דולר	242.3	1.7	746.1	1	-12	30.09.95
מכון 1	18	63	60	דולר	22.9	3.6	525.6	9	4	31.12.94
מכון 2	18	63	110	מדד	102.5	3.5	116.2	10	-42	31.12.95
משקפיים 2	539	526	123	מדד	25.1	1.0	---	437	418	29.01.98
מ שמן	42	1033	1943	מדד	92.2	24.4	1587.2	2	-892	01.02.95
מילומור	46	307	441	מדד	65.1	4.7	114.8	34	-121	21.08.95
מיר ב"י	115	489	770	מדד	80.9	4.3	350.7	37	-267	30.04.95
מירב 1	64	143	142	מדד	43.9	2.3	15.5	74	22	20.11.98
מירב 2	2	143	160	אין	13.3	71.5	2599.9	4	-16	20.11.94
מישור התוף 3	242	576	1869	מדד	266.5	2.4	95.6	141	-1114	31.05.97
מלי ליזרים	41	97	467	מדד	426.1	2.4	4269.5	0	-361	30.05.95
מליסרון 2	421	993	775	מדד	20.5	2.4	11.8	416	297	31.07.97
מ.מ. הנדסה 1	41	147	192	מדד	58.6	3.6	119.5	28	-40	07.08.95
מ.מ. הנדסה 2	57	147	447	מדד	240.4	2.6	63.1	27	-243	05.02.98
מנורות	42	419	406	מדד	6.8	10.0	34.2	42	17	31.01.95
מספנות	90	543	2214	מדד	324.2	6.0	3908	17	-1586	05.11.95
מפרב	103	959	1921	מדד	111.1	9.3	169.2	42	-902	31.08.95
מפעלי ניר	4255	14749	14004	מדד	37.4	3.5	19.2	3280	186	02.04.97
מפעלי פלדה 1	23	186	234	מדד	38.3	8.1	366.9	71	-46	31.01.95

6.11.94 / אג"ח להמרה

שם אגרת	סוג הצמדה	שער המרה	שער אג"ח	תקופה ממוצעת לפדיון	פרמיית המרה ב-%	תשואה לפדיון ברוטו ב-%	תשואה לפדיון נטו ב-%
אבגד	מדד	252	104.5	5.0	134.3	6.3	4.6
אברות	מדד	329	97	4.2	312.8	8.2	7.5
אדמר 2	מדד	325	135.5	2.2	108.5	3.6	2.3
אופי השקעות א	מדד	8016	126.5	3.8	38.1	3.0	2.9
אורגן פריים	מדד	1738	121.5	3.7	74.8	7.8	5.9
אורגת א'	מדד	334	87.5	5.8	17.9	11.6	10.2
אוסם ב	מדד	903	365	1.1	-3.0	-23.8	-25.4
א.פ.אקס	מדד	302	108	3.1	436.4	7.6	5.7
אירון א *	מדד	626	434	2.0	22.0	-24.2	-24.8
אלון חן	מדד	600	113.5	4.7	111.9	6.6	4.5
אלדם א	מדד	289	190	2.1	26.2	3.5	1.8
אלביט ב	דולר	22795	103	4.8	49.1	4.3	2.5
אל-בן	דולר	256	89.5	6.9	249.6	9.4	6.8
אלוזי	מדד	318	102	4.7	118.1	8.0	6.0
אלוני חץ	מדד	96.5	115.5	5.2	152.0	5.6	4.0
אלקו החזקות א	מדד	186.5	153.5	4.2	2.9	1.4	-0.3
אלקו החזקות ב	מדד	186.5	107.5	5.2	26.8	3.2	3.1
אלקטרה 4 *	מדד	8900	319	3.2	7.5	-12.2	-13.5
אלקלעי	מדד	781	126.5	3.2	5.3	1.8	0.7
אמל בית	מדד	532	124.5	1.7	46.3	5.8	3.8
אמל סחר א	מדד	204	108	4.2	81.5	6.4	4.7
אמל סחר ב	מדד	204	81.5	8.2	119.7	7.6	6.0
אסוסה 1	מדד	3196	240	2.0	0.3	-8.3	-9.2
אס.פי	דולר	672	70	7.3	160.4	8.2	7.1
אספר א'	דולר	545	120	3.8	32.1	5.9	4.0
אפריקה ישראל 2	מדד	378733	543	3.0	0.4	-24.9	-25.2
אפריקה מלונות	מדד	717	109.5	5.0	29.8	0.9	0.9
אקרשטיין תוב ב	מדד	556	123.5	4.3	25.9	1.6	1.5
א.ש.ד.ש *	מדד	732	96	4.2	245.7	6.9	5.6
ארדן 1	מדד	237	172.5	2.7	237.7	6.3	5.3
ארית 1	דולר	507	85	8.1	50.9	7.4	7.3
אשמורים מבנים	מדד	412	122	4.2	12.0	8.3	0.2
אשמורים השקע 1	מדד	414	124.5	3.9	116.5	5.0	3.7
אשלד א	מדד	619	116	4.7	68.7	5.2	3.7
ברוש	מדד	358	71	5.9	72.5	14.1	12.2
בלום 1	מדד	230	198	2.8	37.7	2.5	1.6
בלום-ר	מדד	198.5	83.5	6.2	236.5	10.5	8.3
בלד	מדד	497	100	4.6	96.3	9.2	7.6
בית הזהב 1	מדד	349	192	2.6	121.7	5.0	2.7
במשק	מדד	128.5	98	5.2	343.2	8.6	6.7
בן-יקר מז א	בדיח	3041	89.5	3.6	253.2	13.8	13.7
בן-יקר מז ב	מדד	3041	60	6.8	373.5	10.5	8.6
בנק הספנות א	מדד	2714	193	2.7	3.1	-6.8	-7.7
בנק הספנות ב	מדד	2714	113.5	5.7	38.0	1.6	1.5
בנק יהודים 15	מדד	283	128	4.1	90.0	3.5	2.3
בנק בינמי טרה 3	מדד	627	274	1.3	13.6	-6.4	-7.7
בנק לסחור טרה 1	מדד	738	184.5	6.3	0.0	-1.1	-1.2
ברטמן 1	מדד	1410	123	2.2	57.0	3.8	2.8
גב-ים 1	מדד	12008	174	1.6	4.4	-4.8	-6.8
גוית א	דולר	519	292	2.2	66.5	11.0	7.4
גוית ב *	דולר	519	75.5	5.3	190.9	13.1	10.1
גיבור ספורט	דולר	506	89.5	2.8	139.3	20.6	17.5
ג' דח א'	מדד	246	202	1.7	84.3	3.6	1.9
ג'י-סמרת	מדד	171	100	5.1	221.6	7.3	5.5
גרו סחר	מדד	180.5	101.5	4.6	181.2	7.3	5.8
גדות 1	דולר	485	182.5	4.6	25.3	4.4	4.2
גדות 2	דולר	485	115	5.1	18.6	4.0	2.8
דובות שרים	מדד	707	91	5.2	260.4	4.8	4.8
דוגב	מדד	228	104.5	6.1	110.8	4.4	3.0
דוספאר	מדד	508	109.5	4.2	72.4	3.6	3.1
דור	מדד	218	107.5	5.2	171.2	5.3	3.9
דן-דת	מדד	489	119.5	4.7	30.2	3.8	1.7
דפל נוף א	מדד	192	101.5	4.5	114.1	8.6	6.7
דפל נוף ב	מדד	192	87	6.8	579.7	9.7	7.4
דובאר א'	מדד	2128	202	2.8	30.5	2.6	1.6
דובאר ב *	מדד	5158	121.5	3.8	48.4	2.6	2.2
דובאר פסגות	מדד	1881	101.5	3.9	331.7	9.0	7.4
הגמר 1	מדד	1602	144.5	3.8	41.2	2.7	1.7
הגמר 2	מדד	1602	103	6.1	864.4	5.6	4.3
דירוה	מדד	3654	180.5	2.7	48.2	5.4	3.9
דרים	מדד	3668	136.5	5.7	2.3	0.7	-0.3
הבטחה בימות	מדד	399.5	88	6.3	288.8	5.6	5.1
הבטחה השמד 6	מדד	1239	187	3.0	67.4	4.2	3.2
החל מסחר א'	מדד	---	---	---	---	---	---
העמידה	מדד	514	116	4.0	80.5	4.5	2.9
הוכסן א *	מדד	436	98.5	4.1	220.0	4.9	4.8
הלמן 1	מדד	270	144.5	2.7	21.9	1.8	1.0

המרכז הישראלי לניהול (מי"ל)
ארגון המנהלים בישראל

ערב עיון
תקציב המדינה 1995
צרכים ויעדים
יום ה', 17.11.94, בתל-אביב

בין הנושאים: ● תקציב המדינה 1995 ומשמעותו למשק ● הצמיחה במשק לאור הצעת התקציב ● תקציב המדינה, האינפלציה והצמיחה ● האם בהצעת התקציב מענה לצרכי המשק?

בהשתתפות היה: ● דר' בן-עמי צוקרמן - מנחה ערב העיון ● מר חד ברודט ● חה"כ גדליה גל ● פרופ' ליאו ליידרמן ● מר אהרון פוגל ● מר דן פרופר ● פרופ' יעקב פרנקל ● חה"כ חיים רמון

יום עיון
הסדרי פנסיה לחקלאים
(כיצד יובטח עתידו הכלכלי של החקלאי בעקבות השינויים במבנה החקלאות)
יום ד', 9.11.94, בתל-אביב
בהשתתפות שר החקלאות, מר יעקב צור

בין הנושאים: ● השינויים הצפויים במשק החקלאי והבטחת עתידו של החקלאי ● בעיות עקרוניות בנושא פנסיה לחקלאים ● הסדרי פנסיה לחקלאים במסגרת פנסיה ממלכתית ● הנסיון שנצבר באירופה לגבי תוכניות ממשלתיות ● מחשבות ראשוניות בקיבוץ לשימוש מקורות פנסיה בנכסים ● מכלול השיקולים לבחירת מסלול החסכון הפיננסי לחברי קיבוצים ● בטחון סוציאלי לחברי קיבוץ ● תפקידי קופות הגמל בהבטחת זכויות הפנסיה לחקלאים ● השתלבות מערכות ביטוח פנסיה בתוכניות ממשלתיות לחקלאים ● היבטי מיסוי בתכניות פנסיה המשולבות ● החקלאי המתבגר והבטחת עתידו הכלכלי - מה ותקן המפתח לפתרון.

בהשתתפות היה: ● דר' יצחק יואי - מנחה יום העיון ● מנחם ג'ושטיין ● מר יעקב גליש ● מר מנחם לקן ● מר שלמה לשם ● חיים כהן מקלר ● עוזי יוסף עזריאל ● מר משה פורמן ● דר' חיים צבן ● מר יוסי תמיר ● מר שלום שמחון

ערב עיון
הידען החדש בשיווק
תקשורת שיווקית משולבת
Integrated Marketing Communications
יום ד', 9.11.94, בתל-אביב

בין הנושאים: ● הידען החדש בשיווק - תקשורת שיווקית משולבת ● תקשורת שיווקית משולבת מנקודת המבט של יחסי ציבור שיווקיים (M.P.R.) ● יישום הפרסום בתקשורת השיווקית המשולבת ● האינטגרציה בין קד"מ ומערכות הפרסום בעידן הטלויזיה ● תקשורת שיווקית משולבת - רלבנטיות ואפשרויות יישום בארץ ובעולם.

בהשתתפות היה: ● פרופ' מיכאל אתגר - מנחה ● מר אלי לניאדו - מנחה ● מר ראובן אביטל ● דר' דן הרמן ● מר דר' עמיד ● מר בצלאל ליבנה ● מר יפי סער ● מר איציק צאייג ● מר עמוס שפירא

קורס ייחודי למנהלות
נשים בתפקידי ניהול
כ-100 שעות לימוד במשך 12 מפגשים בימי ד' בשבוע, החל מ-16.11.94, בתל-אביב

בין הנושאים: ● מבוא לתורת הניהול ● הפסיכולוגיה של האשה ● תהליך קבלת החלטות בשיתוף ● אסטרטגיות לקידום נשים בארגונים ● דרכי התמודדות עם מצבי לחץ ● M.B.C. - ניהול במקור וזהות ● תקשורת בסגנון חלופי ● ניהול משא ומתן ● התמודדות עם מצבי ביקורת ומתן משוב ● ניהול זמן ● מנהיגות אישית בניהול שינויים ● הצגה אקדמאית של נושא ● תקשורת אל-מילולית ● הצגה עצמית ותדמית ניהולית.

בין המרצים: ● מר גלעד איזק ● מר צבי ברק ● גב' רינה גלעד ● גב' עינת וייסבורד ● פרופ' דפנה יזרעאלי ● דר' ורדה מילבאואר ● דר' ישראל קצוב ● מר גבריאל רעם ● גב' ורדה שילה

לפרסום נוספים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול - טל. 03-6957202, 02-234863, 04-640678, 07-237914, פקס. 03-6953104, 02-294993, 04-662905, 07-295678

קבלת מודעות
שירות, ייעוץ והדרכה
למפעלים, מוסדות, חברות ופרטיים
03-5605591 רצוף עד חצות

עבודת מטה

נושאים מרכזיים:
- דילמת הניהול בארגון פורמלי גדול.
- עבודת מטה - היבט תיאורטי, תהליך, מבנה ושיטה.
- עבודת מטה - היבט פרקטי: עיוות טיפוסי בעבודת מטה.
- שיפור עבודת המטה בארגון.
- כלים לעבודת מטה: תכנון ובקרה, הקצאת משאבים, הערכת פרוייקטים וממלאי תפקידים.
- שיפור הקשר Top ⟷ Down בחברה.

מנחה: דר' (אל"מ מיל.) עמנואל ולד

סדנה בת יומיים למנהלים בכירים
ימי ב', 14.11.94, 21.11.94
בתל-אביב

פרטים והרשמה:
טל. 03-6957202
פקס. 03-6953104
המרכז הישראלי לניהול

דסטיני בע"מ (להלן: "החברה")

הודעה על אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות בחברה

ניתנת בזאת הודעה כי אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות בחברה תתקיים ביום שלישי 29.11.94 בשעה 08:00, במשרדי החברה ברחוב בוני העיר 2 בתל-אביב.

על סדר היום:
גיבוש עמדתה של החברה לצורך ההצבעה באסיפה הכללית של מולט קפיטל בע"מ (להלן: "מולט") שנועדה ליום 29.11.94 בשעה 09:00 ואשר על סדר יומה:

א. אישור הקצאה פרטית של מניות רגילות במולט לניצעים שהינם בעלי ענין בחברה (להלן: "הניצעים"), והכל בהתאם לתנאים שפורטו בהודעה לבעלי המניות של מולט מיום 6.11.94.

ב. אישור הסכם ההצבעה בין הניצעים לבין החברה בקשר למניות מולט (הסכם ההצבעה ענינו זכות סרוב ראשונה שתינתן לחברה והסדרים באשר להצבעה משותפת).

בעלי המניות המעוניינים להצביע באסיפה הנ"ל באמצעות יפוי כח חייבים להפקידם במשרדי החברה לפחות 36 שעות לפני מועד קיום האסיפה האמורה.
אם כעבור חצי שעה מן המועד שנקבע לאסיפה לא ימצא מנין חוקי, תדחה האסיפה לאותו יום בשבוע הבא באותה שעה ובאותו מקום.

בפקודת הדירקטוריון

7 בנובמבר 1994

קשר לשרך
לפרסום מודעות
177-022-7575
מספר אחד לכל העיתונים

MAITRE D' עכשיו
100 מסעדות מובחרות בישראל
מבצע בלעדי לקוראי הארץ
הזמן עכשיו את המדריך בטלפון: 03-496645
44 ש"ח כולל מע"מ ומשלוח.

קרנות נאמנות / 6.11.94

קרנות אג"ח מדינה / המשך

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי היומי בנק'	השינוי היומי ב-%	*פער שערים	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' שקל	צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות	אג"ח להמרה	שיקלי
פיא-צמוד	לאומי פיא	1323.79	1262.02	-0.88	-0.03	-0.10	+0.01	-4.47	9.84	21.15	20.55	1.89	1.20	232.2	78	3	11	1	7
פיא-שמש	לאומי פיא	188.32	186.66	-0.19	-0.10	-0.19	-0.18	-1.61	10.51	24.02	15.53	0.89	1.20	41.9	61	21	14	8	4
פיא-תדמים	לאומי פיא	151.93	149.13	+0.07	+0.06	-0.09	+0.16	+5.16	9.86	17.44	17.88	1.88	1.20	395.8	83	0	6	8	11
פסגות מדד	פסגות	382.84	375.79	+0.05	+0.01	-0.06	+0.21	+5.75	12.68	17.87	14.84	1.88	1.20	160.0	68	9	4	2	17
פסגות מלכ"ד	פסגות	322.96	320.10	-0.24	+0.08	-0.16	+0.26	+4.82	10.35	19.39	17.59	0.89	1.45	100.8	63	15	1	1	20
פסגות תאגידים	פסגות	374.91	367.98	+0.38	+0.10	-0.13	+0.06	+3.68	12.79	21.76	18.17	1.88	1.00	78.0	63	9	8	3	17
צמיחה אג' מד'	צמיחה	1432.80	1423.95	+0.25	-0.02	-0.11	+0.15	+4.53	11.22	22.51	24.55	0.59	1.70	14.9	62	12	4	5	17
מבנים פקן	פועלים	486.17	483.12	+0.47	+0.10	0.22	+0.46	+9.84	13.79	17.53	18.80	0.63	1.20	306.2	85	3	2	0	10
תפוז	אילנות דיסקונט	767.90	753.06	+0.74	+0.10	-0.06	+0.17	+4.54	10.65	20.58	17.02	1.97	1.20	156.5	77	3	2	4	14
תפוח	אילנות דיסקונט	512.75	507.14	+0.64	+0.13	-0.19	+0.25	+2.91	11.53	18.47	18.10	0.71	1.70	37.3	75	6	2	3	12
תמר	ציון משאבים	1375.14	1365.42	-3.11	-0.23	-0.45	-0.70	-11.80	10.84	25.26	23.20	0.71	2.60	7.5	20	12	19	1	48

קרנות אג"ח

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי היומי בנק'	השינוי היומי ב-%	*פער שערים	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' שקל	צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות	אג"ח להמרה	שיקלי
אגם	אילנות דיסקונט	322.92	316.70	+0.05	+0.02	-0.15	-0.05	+1.51	15.24	25.24	26.31	1.96	1.20	56.5	74	2	2	13	9
*אורן שקלה	אורן	102.73	102.24	-0.06	-0.06	---	-0.46	---	---	---	---	0.48	1.85	19.5	72	11	4	1	12
אורין	אילנות דיסקונט	160.45	157.35	+0.05	+0.03	-0.53	-0.15	+1.70	9.73	25.41	22.92	1.97	1.05	55.6	46	33	2	4	13
אורן	אילנות דיסקונט	2929.55	2863.61	-6.32	-0.22	-0.25	-0.81	-4.66	15.17	31.52	26.86	1.99	1.70	220.7	67	3	18	6	6
אחריות אג"ח	אחריות	137.22	134.58	-0.28	-0.21	-0.30	-1.10	-6.24	14.46	28.32	---	1.96	2.20	10.5	43	2	15	20	20
אלף	אילנות דיסקונט	1549.96	1519.85	-0.01	-0.08	-0.17	-0.16	+2.18	12.28	20.93	17.59	1.98	1.20	56.1	56	21	3	6	14
אבירים	הדר	90.98	90.26	-0.30	-0.33	---	-1.23	-12.61	---	---	---	0.80	2.80	36.1	0	0	18	56	26
אנליסט אגח חברות	אנליסט	209.34	205.20	-0.36	-0.18	-0.19	-1.16	-4.58	23.13	34.05	31.91	2.02	2.95	154.8	34	12	19	29	6
אפיקים אג"ח	אפיקים	205.92	201.54	-0.21	-0.10	-0.17	-1.58	-7.91	25.49	26.57	31.10	2.17	2.60	28.2	40	6	8	44	2
אפסילון אג' חב'	אפסילון	106.36	105.00	-0.37	-0.35	-0.34	-2.71	-20.96	28.38	---	---	1.30	2.20	36.2	16	4	20	53	7
אשד	אילנות דיסקונט	533.45	523.11	-0.49	-0.09	-0.18	-0.40	-0.52	13.87	26.02	20.55	1.98	1.20	196.1	70	4	10	6	10
אתרוג	אילנות דיסקונט	757.79	743.06	-1.85	-0.25	-0.30	-1.00	-6.36	15.75	26.21	24.53	1.98	1.70	93.9	39	3	2	58	6
בטר	מרץ-מבכר	134.97	133.05	-0.45	-0.34	-0.26	-1.68	-12.36	23.32	23.27	---	1.44	2.25	37	30	4	24	25	17
בטחה אג"ח	בטחה	2263.47	2232.04	-7.34	-0.33	-0.29	+1.65	-4.63	19.55	30.25	31.43	1.41	2.20	10.4	72	2	13	2	11
*בנק השפעון אגח מרום נקן	[illegible]	104.86	103.30	-0.18	-0.17	---	-0.67	---	---	---	---	1.51	2.16	3.3	20	0	4	39	37
שן פקן	פועלים	501.53	500.15	-1.77	-0.35	-0.27	-1.17	-3.26	15.38	33.54	25.14	0.68	1.45	277.3	33	38	23	1	5
גיא	אמן	476.77	470.15	-2.31	-0.49	-0.34	-1.51	-21.23	28.24	57.37	37.85	1.41	1.80	134.0	28	2	1	73	4
חברת שרים אג"ח	חברת-שרים	112.61	110.98	-0.11	-0.10	-0.36	-0.62	-2.05	---	---	---	1.45	2.45	35.1	27	3	4	43	23
הפזה	עמדה מחיר	870.58	860.91	-4.34	-0.50	-0.32	-2.10	-28.75	34.47	40.56	25.96	1.12	2.20	126.3	0	3	15	71	11
הראשון-לבי"א	הראשון-לבי"א	175.09	167.82	-0.53	-0.31	-0.34	-1.38	-9.40	17.56	53.94	---	1.35	3.25	5.8	47	3	25	13	12
*זיד אבנון אג"ח	זיד אבנון	98.45	97.66	-0.55	-0.56	---	-1.52	---	---	---	---	0.81	3.80	5.7	3	1	9	56	31
חלמיש	עמדה מחיר	243.48	240.73	+0.06	+0.02	-0.29	-0.27	-3.33	15.86	23.17	16.91	1.14	1.20	46.0	63	8	11	12	6
חן פקן	פועלים	365.34	364.43	+1.08	+0.30	-0.43	+0.45	+7.10	10.54	13.40	16.94	0.25	1.10	192.8	9	0	0	0	91
יער	[illegible]	190.17	188.60	-0.27	-0.14	-0.27	-0.73	-5.38	15.86	24.67	9.03	0.83	2.15	13.7	40	12	10	19	19
כלל אג' חב'	כלל	145.87	144.45	-0.73	-0.50	-0.41	-2.01	-26.17	12.92	37.15	---	0.98	2.60	6.0	26	5	23	46	0
*כלל שקלי	כלל	105.16	105.85	-0.26	+0.25	---	+0.26	---	---	---	---	0.10	0.85	13.1	0	0	0	0	100
להק-ימאר	להק אמריקאי	113.50	112.85	+0.16	+0.14	-0.38	+0.06	+1.55	---	---	---	0.58	0.60	37.1	15	1	7	0	77
להק-שקל	להק אמריקאי	175.51	175.07	-0.62	-0.35	-0.25	-1.26	-7.18	18.42	30.11	36.22	0.25	1.70	203.2	45	0	4	39	12
מבחר	בינלאומי	396.63	392.82	+0.57	+0.15	0.31	+0.52	+10.23	9.63	15.31	18.45	0.97	1.30	49.7	77	1	0	0	22
מגן	בינלאומי	1402.73	1389.37	-0.99	-0.07	-0.23	-0.33	-0.15	16.82	30.14	30.24	0.96	2.00	158.9	63	4	11	2	20
מדר אג' אג' חב'	עמדה מחיר	79.00	78.53	-0.26	-0.33	---	-1.60	-21.63	---	---	---	0.60	2.60	17.3	0	0	5	78	17
מיתר	בינלאומי	314.14	311.15	+0.03	+0.01	-0.19	-0.80	+3.41	9.93	27.59	21.31	0.96	1.40	32.5	41	42	4	1	12
מלכות פקן	פועלים	208.96	207.68	-0.79	-0.38	-0.14	-1.21	+1.28	11.32	28.39	22.93	0.62	1.20	87.6	20	15	30	0	35
מעוז	בינלאומי	1030.19	1020.21	+0.64	+0.06	-0.05	+0.33	+6.49	11.15	18.75	21.57	0.98	1.30	56.1	72	1	3	0	24
מרום	בינלאומי	448.35	444.21	-0.23	-0.05	-0.13	-0.47	-1.31	25.98	30.28	31.57	0.93	1.35	75.4	50	0	2	30	18
נשואה אגח חברות	נשואה	126.07	125.15	-0.35	-0.28	-0.26	-1.11	-9.95	20.92	---	---	0.74	2.60	21.3	50	2	17	30	1
סיגמא אג"ח	סיגמא	121.97	119.70	-0.37	-0.31	-0.29	-1.21	-13.45	7.93	21.97	---	1.90	2.00	12.0	18	7	20	46	9
עמיר עירו	[illegible]	94.16	93.38	-0.27	-0.29	---	-1.12	-6.63	---	---	---	0.84	2.90	10.0	9	0	12	39	49
ערמון	אילנות דיסקונט	154.20	151.25	+0.03	+0.02	-0.17	-0.11	-0.90	15.56	21.23	17.26	1.95	1.05	33.0	58	8	3	12	19
פיא-עמיד	לאומי פיא	413.22	410.64	-0.07	-0.03	-0.08	+0.40	+5.63	11.03	16.31	16.05	0.63	1.20	128.1	80	1	6	0	13
פיא-אור	לאומי פיא	792.59	787.57	-4.18	-0.53	-0.28	-2.21	-19.87	31.51	41.12	13.98	0.64	1.90	301.6	10	2	21	55	12
פיא-גבים	לאומי פיא	4796.67	4707.21	-15.77	-0.33	-0.27	-1.04	-6.46	16.29	29.31	24.12	1.90	1.70	392.0	53	11	26	1	9
פיא-חבין	לאומי פיא	325.57	325.57	+0.58	+0.18	-0.52	+0.38	+6.39	8.37	12.40	15.62	0.00	2.20	99.6	7	0	0	0	99
פיא-יומה	לאומי פיא	170.55	167.36	-0.15	-0.09	-0.25	-0.56	-5.52	11.63	29.98	26.05	1.91	1.20	52.4	71	0	22	2	5
פיא-סגולה	לאומי פיא	257.49	252.69	+0.05	+0.02	-0.13	+0.04	-3.83	9.51	22.61	21.21	1.90	1.20	63.8	59	31	6	0	4
פיא-עמיד	לאומי פיא	1070.08	1050.35	+0.22	+0.02	-0.14	+0.06	+2.65	9.38	21.53	20.66	1.88	1.20	220.0	79	1	10	1	9
פיא-תנופה	לאומי פיא	282.09	276.94	-0.33	-0.12	-0.17	-0.47	-0.42	18.44	28.64	20.22	1.86	1.35	69.8	56	3	11	6	22
פיל	מרכזית	216.15	213.51	-0.41	-0.19	-0.37	-0.70	-10.30	28.81	56.03	---	1.24	2.20	9.5	40	9	8	38	5
פסגות יציב	פסגות	410.96	408.36	-1.74	-0.42	-0.32	-1.99	-15.79	29.51	31.82	30.24	0.64	2.00	444.0	4	22	17	47	10
פסגות בר חדש	פסגות	101.38	101.49	-0.04	-0.04	-0.00	+0.14	-7.85	9.95	15.81	---	1.86	1.45	34.0	34	15	1	1	49
פסגות בר רגע	פסגות	139.53	139.17	+0.10	+0.07	-0.52	+0.22	+6.90	11.39	13.54	---	0.26	1.70	78.0	0	3	0	0	97
צוק	עמדה מחיר	267.14	265.81	-0.09	-0.03	-0.36	-0.75	-8.89	16.04	25.99	17.91	0.50	2.20	34.4	46	9	12	26	7
קמה פקן	פועלים	315.29	313.31	+0.39	+0.12	-0.18	-0.22	-2.64	18.30	22.59	31.05	0.63	1.20	111.7	58	2	0	30	10
רימון	אילנות דיסקונט	344.83	344.30	+0.78	+0.23	-0.48	+0.42	+6.64	11.76	13.49	15.89	0.15	1.70	109.6	8	2	0	1	89
שושן	אילנות דיסקונט	162.86	159.73	+0.09	+0.06	0.02	+0.35	+6.01	13.36	17.02	16.41	1.96	0.95	35.1	77	5	2	5	11
שקד	אילנות דיסקונט	255.57	250.66	+0.26	+0.10	-0.10	+0.16	+3.83	11.47	20.78	18.38	1.96	1.05	48.3	76	7	2	4	11
*שקלה	אילנות-בטוחה	105.25	104.62	-0.05	-0.05	---	-0.29	---	---	---	---	0.60	1.89	24.4	7	0	1	6	92

קרנות מט"ח

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי היומי בנק'	השינוי היומי ב-%	*פער שערים	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' שקל	צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות	אג"ח להמרה	שיקלי
*אחריות מט"ח אג"ח	אחריות	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	3.05	6.5	0	51	5	1	43
*אחריות ממשלתי חו"ל	אחריות	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	3.75	0.5	0	0	89	4	16
אילן $	אילנות דיסקונט	159.74	155.63	-0.11	-0.07	-0.79	-0.60	-8.52	8.07	13.60	---	2.64	2.20	65.4	2	44	43	0	11
אילנות גלובוס	אילנות דיסקונט	82.48	80.58	+0.02	+0.02	-0.58	-1.20	-22.79	---	---	---	2.36	2.20	17.0	5	23	63	0	9
אמריקה	[illegible]	85.11	83.43	-0.20	-0.24	---	-1.73	-17.84	---	---	---	2.01	3.18	15.9	0	7	66	9	18
אנליסט אירופה	אנליסט	120.59	117.69	+0.11	+0.09	-0.02	-1.13	-1.43	22.19	---	---	2.46	3.00	51.3	1	4	68	20	7
אפיקים חו"ל	אפיקים	125.12	122.36	+0.35	+0.29	-0.41	-0.46	-19.75	23.81	---	---	2.26	3.20	9.3	8	40	27	16	9
בטחה חו"ל	בטחה	119.13	116.36	---	---	-0.32	-1.24	-7.28	18.72	---	---	2.38	3.20	14.3	6	35	45	1	13
חרב	אילנות דיסקונט	662.78	658.09	-0.41	-0.06	-0.56	-0.56	-4.07	7.73	29.29	20.43	0.71	1.20	83.1	3	80	5	0	12
הדר	מרכזית	185.55	183.17	-0.46	-0.25	-0.38	-0.74	-10.63	26.49	27.01	26.81	1.30	2.70	12.7	0	74	11	12	3
חרל	אילנות דיסקונט	196.64	191.95	+0.06	+0.03	-0.52	-0.37	-9.85	13.09	26.59	36.99	2.44	2.20	119.6	7	65	24	0	4
להק-תמית	להק אמריקאי	434.99	432.30	-0.39	-0.09	-0.44	-0.55	-2.71	6.59	33.14	22.00	0.62	1.10	111.5	0	78	9	1	12
להק-כתל	להק אמריקאי	300.99	298.76	-0.47	-0.16	-0.56	-0.32	-3.15	11.33	26.47	28.20	0.75	1.40	242.6	0	79	11	1	9
*להק-קוסמוס $	להק אמריקאי	100.94	100.29	-0.11	-0.11	---	-0.44	---	---	---	---	0.65	1.10	17.1	0	71	5	1	23
מור	בינלאומי	683.87	677.33	-0.42	-0.06	-0.49	-0.28	-1.43	5.58	31.29	20.61	0.97	1.90	24.1	1	86	3	0	10
מרה פקן	פועלים	131.51	130.40	-0.42	-0.32	-0.36	-1.57	-10.59	7.45	13.17	17.78	0.85	1.50	36.3	0	6	86	0	8
ממה	מרץ-מבכר	177.68	173.92	+0.70	+0.40	-0.39	-0.29	-15.92	14.34	18.43	16.93	2.16	1.45	1.5	0	38	40	11	11
מיסב מט"ח	מיסב	221.24	219.26	-1.43	-0.65	-0.35	-1.29	-5.66	9.87	35.80	24.49	0.90	3.25	9.3	10	62	14	8	6
עוגב פקן	פועלים	131.41	131.08	-0.13	-0.10	-0.51	-0.48	-0.79	4.45	33.64	---	0.25	1.15	242.0	0	93	3	0	4
פיא-חו"ל	לאומי פיא	316.54	309.89	-0.71	-0.23	-0.40	-0.89	-4.85	11.89	27.78	24.70	2.15	1.20	195.8	0	71	27	0	2
פיא-מרום $	לאומי פיא	136.13	133.94	-0.29	-0.22	-0.39	-0.55	-5.69	12.81	9.59	12.96	1.64	1.70	277.9	1	47	37	0	15
פיא-עבר	לאומי פיא	134.66	132.12	-0.35	-0.26	-0.47	-0.90	-4.11	8.61	29.51	21.51	1.92	1.20	167.7	1	80	17	8	2
פיא-מרים $	לאומי פיא	96.76	95.29	-0.13	-0.14	---	-0.56	-4.69	---	---	---	1.54	1.70	65.7	0	74	10	1	15
פיננר אגח חו"ל	פיננר	99.53	96.88	-0.02	-0.02	-0.52	-0.48	-12.04	---	---	---	3.59	1.70	3.0	0	54	8	8	38
פסגות חו"ל	פסגות	98.11	95.43	-0.14	-0.15	-0.63	-1.20	-16.19	8.49	---	---	2.81	2.70	130.0	0	60	8	0	32
פסגות מט"ח	פסגות	378.77	371.07	+0.48	+0.15	-0.49	-0.85	-4.55	7.29	36.12	26.67	2.08	1.70	180.0	0	73	7	3	17
פסגות עולם	פסגות	121.36	118.68	-0.39	-0.33	-0.45	-1.53	-14.78	12.12	---	---	2.26	2.20	61.0	0	47	20	4	29
צבר פקן	פועלים	227.82	226.26	-0.25	-0.11	-0.51	-0.78	-3.36	6.27	29.66	19.01	0.69	1.10	28.8	0	78	15	2	5
קפיטל חו"ל	קפיטל	97.50	95.81	-0.26	-0.27	-0.76	-0.66	-24.63	27.44	---	---	1.76	3.20	15.6	15	48	26	1	18
רמון קומפומט	קומפומט	137.80	136.75	-0.27	-6.20	-0.58	+0.07	-1.17	7.94	28.43	---	0.77	1.50	28.0	0	80	7	1	12
רשפי פקן	פועלים	390.14	386.61	+0.86	+0.22	-0.29	-0.58	+1.29	9.72	24.76	23.52	0.91	1.50	57.2	5	47	42	1	5
תבל	עמדה מחיר	906.88	895.22	-2.43	-0.27	-0.48	-0.86	-11.10	13.45	33.98	25.72	1.30	1.20	77.9	6	55	23	8	8

קרנות מעורבות

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי היומי בנק'	השינוי היומי ב-%	*פער שערים	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' שקל	צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות	אג"ח להמרה	שיקלי
איתן פקן	פועלים	236.01	234.52	-0.86	-0.37	-0.20	-0.97	-1.44	19.26	34.84	27.16	0.64	1.40	160.3	49	3	24	2	22
ברוש	אילנות דיסקונט	2285.36	2240.68	-13.66	-0.61	-0.29	-2.10	-13.98	22.11	45.50	38.81	1.99	1.70	113.8	43	2	34	5	16
ברק	אילנות דיסקונט	1897.78	1884.37	-11.78	-0.62	-0.39	-2.18	-20.77	23.12	52.10	43.67	0.71	1.70	74.2	25	18	38	6	13
להק-צפית	להק אמריקאי	515.47	512.17	-1.77	-0.34	-0.31	-1.24	-7.91	17.29	42.97	33.99	0.64	1.50	272.8	32	31	28	3	6
מר דיקלה	בינלאומי	106.79	105.76	-0.67	-0.63	-0.35	-1.99	-16.74	22.06	---	---	0.97	2.10	57.8	30	5	43	4	18
מוקד	בינלאומי	2340.50	2317.86	-7.22	-0.31	-0.34	-1.08	-8.99	26.25	42.64	40.71	0.98	1.30	139.6	45	8	23	3	21
עמדה מלכה	עמדה מחיר	164.15	162.30	-0.58	-0.36	-0.36	-1.49	-13.73	20.08	39.72	15.36	1.14	1.20	158.6	25	30	26	10	9
פיא	לאומי פיא	5713.96	5606.56	-33.91	-0.60	-0.29	-1.87	-12.34	19.13	36.25	32.39	1.92	1.75	353.2	37	10	41	1	11
פסגות מעורבת	פסגות	426.47	418.65	-1.99	-0.47	-0.34	-1.53	-12.37	21.27	38.79	28.23	1.87	2.20	108.0	4	36	27	9	24
תאנה	אילנות דיסקונט	1097.48	1089.71	-11.22	-1.02	-0.26	-3.37	-24.34	37.36	56.27	31.65	0.71	1.70	106.6	24	0	55	6	15
תפרין פקן	פועלים	73.95	73.45	-1.05	-1.41	-0.43	-3.84	-31.51	---	---	---	0.68	2.60	27.6	0	0	54	25	21

* ככל שהתשואה גבוהה יותר רמת הסיכון נמוך יותר, כך מדד שערים גבוה יותר: התנהגותם על סמך 12 החודשים האחרונים. ** מעודכן ל-30.9.94. *קרנות שהוקמו בשנת 1994

תקציב המדינה 1995

צרכים ויעדים

ערב עיון
יום ה', 17.11.94
בשעות אחה"צ, בת"א

בין הנושאים:
- תקציב המדינה 1995 ומשמעותו למשק
- הצמיחה במשק לאור הצעת התקציב
- תקציב המדינה, האינפלציה והצמיחה
- היש בהצעת התקציב מענה לצרכי המשק?

משתתפים (לפי סדר הופעתם):
מר אהרון פוגל, מנכ"ל משרד האוצר
מר דוד ברודט, הממונה על התקציבים, משרד האוצר
ח"כ גדליה גל, יו"ר ועדת הכספים של הכנסת
פרופ' ליאו ליידרמן, ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס ומנהל מרכז ספיר, אוניברסיטת תל-אביב
ח"כ חיים רמון, יו"ר ההסתדרות
מר דן פרופר, יו"ר לשכת התאום של הארגונים הכלכליים, נשיא התאחדות התעשיינים
פרופ' יעקב פרנקל, נגיד בנק ישראל

מנחה: **דר' בן-עמי צוקרמן**, מנכ"ל חברת העובדים ויו"ר מבטחים

המרכז הישראלי לניהול – הועדה לניהול פיננסי
פרטים והרשמה: טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104

קרנות גמישות

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי היומי בנק'	השינוי היומי ב-%	*פער שערים	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' שקל	צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות	אג"ח להמרה	שיקלי
אב	ציון משאבים	12947.55	12858.11	-191.28	-1.47	-0.49	-4.39	-41.66	22.63	36.70	42.57	5.70	2.90	4.9	0	3	94	0	4
אבקה	ימורום	1659.88	1627.92	-25.14	-1.52	-0.36	-4.32	-35.74	38.55	72.28	47.10	1.96	2.50	11.8	3	3	74	16	10
אביר	קומפומט	157.45	156.54	-1.39	-0.88	-0.45	-3.27	-28.62	15.25	47.39	33.41	0.58	2.20	29.5	1	5	49	13	32
אורן גמישה	אורן	87.04	85.34	-0.75	-0.87	---	-4.30	-14.97	---	---	---	2.11	2.85	9.2	0	1	19	1	79
אמד גמישה	אמד	69.78	68.57	-0.40	-0.58	-0.40	-2.56	-33.38	---	---	---	1.76	1.75	12.5	0	15	47	3	35
אחריות גמישה	אחריות	426.73	418.52	-3.61	-0.86	-0.41	-3.48	-25.22	27.87	48.71	69.77	1.96	2.50	12.1	7	0	50	16	27
אילנות 90	אילנות דיסקונט	176.79	173.36	-1.59	-0.91	-0.35	-3.20	-23.67	20.28	49.68	26.14	1.95	2.25	65.8	18	2	57	7	11
*אינפקס גמישה	אינפקס	101.55	99.75	-0.80	-0.80	---	-3.16	---	---	---	---	1.80	2.70	2.5	1	6	35	2	56
אנליסט גמישה	אנליסט	522.11	508.90	-3.17	-0.62	-0.21	-3.51	-15.33	33.23	48.15	44.31	2.60	3.90	141.2	13	2	67	13	5
אסף	מגד	177.52	175.46	-0.18	-0.10	-0.29	-1.50	-13.02	21.92	39.16	---	1.17	2.65	1.3	0	0	37	0	63
אפיקים גמישה	אפיקים	138.78	135.72	-0.10	-0.07	-0.30	-2.51	-26.49	42.05	---	---	2.25	3.20	13.2	17	8	33	40	2
בורסה גמישה	בורסה	71.51	70.93	-0.53	-0.74	---	-3.19	-32.08	---	---	---	0.82	2.15	1.9	0	0	47	18	35
בזק גמישה	דלך	198.42	196.64	-1.21	-0.61	-0.63	-1.90	-22.38	21.39	44.18	56.73	0.91	2.85	5.7	0	2	71	13	64
בטחה 30 מליון	בטחה	136.06	133.88	-2.15	-1.58	-0.48	-5.48	-35.90	24.56	45.12	43.73	1.63	3.20	6.8	3	3	61	0	36
בטחה גמישה	בטחה	2111.41	2081.12	-13.42	-0.64	-0.38	-2.36	-14.37	22.14	35.47	36.21	1.46	3.00	20.7	34	7	45	1	13
*בנק השפעון גמ' מרום נקן	[illegible]	114.51	112.37	-0.79	-0.70	---	-4.17	---	---	---	---	1.90	3.00	7.2	0	0	30	0	70
חברת שרים גמ'	חברת-שרים	121.18	118.22	-0.52	-0.44	-0.31	-2.36	-15.61	33.38	---	---	2.50	2.95	55.9	25	0	46	16	13
זיד אבנון גמישה	זיד אבנון	100.27	99.15	-0.71	-0.71	-0.48	-5.13	-17.40	---	---	---	1.13	2.80	8.0	4	4	46	26	20
טל	*א.ט	13616.93	13447.64	-68.42	-0.51	-0.26	-1.67	-14.87	24.97	20.71	25.89	1.24	2.75	0.9	17	3	52	0	28
יהודה	מרץ-מבכר	2451.96	2401.04	-16.57	-0.69	---	-3.79	-18.83	55.36	74.98	80.63	2.12	3.75	118.6	0	0	90	0	10
ים גמישה	ימדה	76.25	75.45	-0.54	-0.71	---	-3.13	-24.36	---	---	---	1.06	2.70	4.3	2	4	44	18	32
כלל גמישה	כלל	1006.74	986.13	-15.06	-1.50	-0.40	-5.59	-50.20	70.61	74.91	34.09	2.29	2.20	15.1	0	0	72	18	7
להק-הכימה	להק אמריקאי	560.91	557.42	-5.95	-1.06	-0.36	-3.51	-24.21	27.97	47.97	43.97	0.65	2.20	173.3	7	14	61	6	12
להק-מגאר	להק אמריקאי	147.28	146.39	-2.10	-1.41	-0.35	-5.76	-23.47	21.27	45.21	---	0.61	1.90	29.3	0	7	66	13	14
למשקיע	למשקיע	385.73	381.31	-1.43	-0.37	0.01	-1.36	+0.86	38.67	22.06	17.57	1.16	2.20	11.7	3	1	38	0	71
לפיד	ימורום	1385.16	1358.11	-22.82	-1.65	-0.38	-5.49	-37.28	40.28	74.47	51.04	1.99	2.50	10.1	3	0	81	6	10
מיסב גמישה	מיסב	1692.60	1676.34	-33.25	-1.94	-0.30	-6.00	-22.32	22.11	54.79	35.25	0.97	3.25	9.7	2	2	62	21	13
מדב	בינלאומי	109.68	109.13	-0.36	-0.33	-0.32	-1.28	-6.27	---	---	---	0.50	1.10	17.2	27	10	27	1	35
מתן	בינלאומי	191.81	189.95	-0.99	-0.52	-0.34	-1.80	-16.91	33.70	47.11	---	0.98	1.90	58.3	32	5	36	4	23
משנים גמישה	משנים	109.91	107.95	-1.91	-0.93	-0.21	-3.07	-14.33	15.45	---	---	1.82	2.40	9.6	5	2	43	13	37
נוה	עופק	585.12	577.07	-3.63	-0.66	-0.31	-2.15	-20.26	29.68	51.03	35.46	1.39	2.40	49.9	26	14	25	39	16
נין	אורדי	205.10	204.14	-0.72	-0.35	-0.29	-3.40	-18.10	35.02	34.68	35.34	0.47	3.70	20.9	0	10	50	11	29
סינמא גמישה	סינמא	86.42	85.45	-0.97	-1.12	---	-3.74	-15.21	---	---	---	1.14	2.95	38.1	16	2	60	0	22
סין	אסבן	163.84	161.51	-2.36	-1.38	-0.35	-5.02	-41.08	45.14	86.37	---	1.43	2.15	48.4	2	8	73	4	12
סער פקן	פועלים	143.19	142.22	-1.24	-0.86	-0.32	-2.59	-15.59	23.45	51.64	41.28	0.68	2.00	480.9	16	19	69	3	13
שמר פקן	פועלים	158.04	157.05	-0.82	-0.52	-0.38	-1.66	-17.38	21.97	43.67	---	0.63	2.00	61.2	17	7	32	4	40
עידית	עמדה מחיר	3079.82	3044.83	-16.83	-0.55	-0.39	-2.20	-26.84	33.46	55.16	36.77	1.15	2.25	76.8	8	21	38	23	10
עמדה 10	עמדה מחיר	131.94	130.42	-1.85	-1.40	-0.41	-4.87	-38.33	30.45	49.79	---	1.17	2.25	22.4	0	0	83	8	9
עמדה מטפלתה	עמדה מחיר	198.86	197.38	-4.28	-2.12	-0.43	-8.07	-57.19	36.90	88.69	4.90	0.95	3.10	64.6	0	0	87	8	13
פיא-היובל	לאומי פיא	167.66	165.89	-1.46	-0.87	-0.35	-4.09	-36.88	37.34	54.24	24.23	1.21	2.70	74.2	2	1	82	2	13
פיא-קרב	לאומי פיא	627.05	623.93	-5.15	-0.82	-0.31	-2.58	-21.19	27.63	47.74	36.30	0.52	1.95	656.8	23	5	55	1	16
פנור	מרכזית	422.59	419.02	-3.09	-0.73	-0.52	-2.47	-29.93	57.39	45.52	57.25	2.85	1.70	12.8	6	2	40	35	17
פסגות 100	פסגות	210.28	207.50	-2.05	-0.98	-0.25	-3.16	-23.80	58.11	49.77	---	1.34	2.20	149.0	0	15	54	12	19
פסגות גמישה	פסגות	410.20	407.41	-4.53	-1.10	-0.38	-3.63	-26.01	28.45	43.39	31.89	2.68	2.25	336.0	2	22	49	6	21
צמיחה גמישה	צמיחה	2284.05	2269.51	-22.56	-0.98	-0.28	-2.98	-18.24	31.00	45.65	42.98	2.64	2.30	18.2	14	3	43	25	15
רסקו גמישה	רסקו	148.69	146.69	-2.84	-1.90	-0.37	-6.70	-56.56	68.96	29.64	34.46	1.36	2.25	21.6	0	0	84	0	16
שידה	נשואה	1897.06	1882.89	-15.76	-0.83	-0.31	-2.77	-21.95	32.94	52.44	39.82	2.75	2.95	31.9	26	0	57	8	9
תדהר	אילנות דיסקונט	2255.12	2243.50	-15.19	-0.67	-0.35	-2.34	-22.86	28.32	57.60	59.18	2.52	1.70	169.0	27	3	43	5	22

קרנות מניות

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי היומי בנק'	השינוי היומי ב-%	*פער שערים	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' שקל	צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות	אג"ח להמרה	שיקלי
אגד מניות	אזרחית	77.98	76.63	-0.72	-0.93	-0.35	-3.34	-37.40	---	---	---	1.76	1.70	21.4	0	0	60	3	37
אורן חו"ל	אורן	80.69	78.78	+0.32	+0.41	-0.39	-0.81	-21.99	---	---	---	2.42	1.70	1.9	0	11	76	1	12
אחריות מניות	אחריות	289.98	284.19	-3.31	-1.15	-0.42	-4.65	-35.89	38.32	78.79	73.55	2.04	3.45	13.2	0	0	82	4	14
אחריות ערד	אחריות	221.60	216.65	-3.94	-1.79	-0.35	-5.98	-43.52	68.93	57.88	54.45	2.28	3.60	49.5	0	0	83	8	9
אחריות נפט ומח'	אחריות	179.16	175.32	-2.25	-1.27	-0.50	-5.60	-51.70	86.37	60.44	45.13	2.77	4.20	16.3	0	0	85	0	15
אמנים פקן	פועלים	93.82	92.76	+0.10	+0.11	-0.62	-1.08	-34.45	12.04	---	---	1.14	2.15	60.4	0	17	71	1	11
אילנות כרם	אילנות דיסקונט	149.40	146.52	-2.26	-1.52	-0.36	-5.41	-39.92	55.65	---	---	1.97	1.75	196.3	1	0	86	4	9
אילנות מגוון	אילנות דיסקונט	133.54	132.89	-1.76	-1.31	-0.36	-3.74	-24.11	17.21	---	---	0.49	2.20	81.5	0	0	94	0	6
אילנות פיננסים	אילנות דיסקונט	66.52	65.19	-1.08	-1.63	-0.40	-4.96	-38.24	---	---	---	2.04	2.35	28.7	0	0	90	3	7
אילנות נותקים	אילנות דיסקונט	56.76	55.71	-1.16	-2.04	---	-7.13	-44.21	---	---	---	1.88	2.60	51.5	0	0	83	8	9
אילנות הקמובות	אילנות דיסקונט	61.31	60.09	-0.52	-0.86	-0.45	-3.78	-42.23	---	---	---	2.03	2.60	34.4	0	0	88	3	9
אנליסט מניות	אנליסט	817.59	796.40	-4.68	-0.57	-0.30	-3.19	-27.09	49.74	82.31	62.48	2.66	1.90	172.5	0	0	91	0	9
אנליסט תעשייה	אנליסט	253.01	246.43	-1.33	-0.54	-0.31	-3.91	-27.67	45.43	92.90	---	2.67	1.95	98.7	0	0	90	1	9
אפיקים מניות	אפיקים	224.61	219.92	-2.41	-1.08	-0.29	-5.74	-40.80	60.68	84.63	53.27	2.13	3.70	39.2	0	8	87	4	1
*אפסילון 36	אפסילון	78.87	77.79	-1.35	-1.71	---	-6.24	---	---	---	---	1.39	3.70	15.0	0	0	84	14	2
אפסילון מניות	אפסילון	166.16	163.98	-2.76	-1.66	-0.36	-5.95	-36.86	48.52	87.19	---	1.33	2.70	17.0	0	0	93	4	3
ארז פקן	פועלים	254.49	252.74	-3.86	-1.50	-0.37	-4.48	-34.29	40.09	82.44	44.44	0.69	2.00	403.3	0	0	91	3	6
אשד	מירון ולדברמן	644.69	631.43	-11.17	-1.74	-0.38	-6.02	-46.37	40.99	86.01	53.49	2.10	3.40	6.8	0	0	94	2	4
אתגר פקן	פועלים	115.32	114.59	-1.61	-1.39	-0.33	-4.51	-25.90	26.28	84.63	52.12	0.64	2.20	162.1	0	0	93	0	7
בטחה מניות	בטחה	3690.47	3634.91	-47.92	-1.30	-0.40	-4.52	-33.04	36.68	83.58	57.83	1.53	3.25	17.4	1	0	93	0	6
ברון	קומפומט	163.40	162.27	-2.57	-1.56	-0.40	-5.05	-35.23	20.92	84.66	---	0.70	2.20	36.8	0	2	83	2	15
בראשית	ימורום	60.10	59.19	-0.81	-1.35	---	-5.84	-40.66	---	---	---	1.54	2.88	3.9	0	0	96	1	3
*גיל	אסבן	79.96	78.86	-1.00	-1.25	---	-3.86	---	---	---	---	1.39	2.70	19.5	1	0	79	4	16
חברון	אילנות דיסקונט	1895.37	1882.25	-27.51	-1.44	-0.34	-4.45	-32.42	37.13	84.24	55.72	0.70	1.70	124.7	0	0	89	0	11
*חברת שרים כרם	חברת-שרים	95.08	93.10	-1.37	-1.45	---	-5.65	---	---	---	---	2.13	3.00	11.0	0	0	71	16	13
חברת שרים מר	חברת-שרים	75.55	73.72	-0.75	-1.01	---	-4.27	-26.56	---	---	---	2.48	3.00	19.9	0	0	87	2	11
דקל	אילנות דיסקונט	2120.67	2080.09	-26.40	-1.25	-0.38	-4.23	-33.79	33.16	90.37	52.37	1.95	1.70	124.8	0	0	78	1	21
הון פקן	פועלים	72.19	71.34	-1.20	-1.65	-0.38	-4.85	-31.54	---	---	---	0.63	1.80	79.7	0	0	88	2	10
*דור ב' פיננס	דור ב' פיננס	91.10	89.34	-1.55	-1.71	---	-5.44	---	---	---	---	1.97	2.35	1.8	0	0	88	0	12
רק	ימורום	352.53	344.01	-6.45	-1.84	-0.40	-5.51	-45.88	61.50	82.98	45.03	2.48	3.00	31.7	0	0	82	8	10
*יעד	אורדי	76.45	75.80	-0.37	-0.49	-0.38	-4.04	-43.24	---	---	---	2.86	3.70	2.6	0	0	92	0	8
ישראל-אמריקה	מרכזית	126.12	122.98	+0.35	+0.29	-0.53	-0.89	-39.62	36.57	61.01	---	2.72	3.25	2.1	0	11	56	24	9
כוכב פקן	פועלים	136.57	135.63	-2.25	-1.63	-0.34	-5.10	-38.16	42.58	89.07	54.12	2.69	1.90	280.8	0	0	91	1	8
כשקל פקן	פועלים	79.63	79.14	-1.67	-2.07	---	-5.52	-21.37	---	---	---	0.62	1.80	11.1	0	0	79	3	18
כלל מניות ומד	כלל	109.57	107.93	-1.72	-1.57	-0.43	-5.27	-34.66	11.50	34.27	---	1.52	3.15	3.5	0	0	63	30	7
כלל מגוון	כלל	157.19	155.80	-2.17	-1.37	-0.36	-4.08	-25.34	12.25	86.38	---	0.89	3.20	4.6	0	0	97	1	2
להק-אמנה	להק אמריקאי	120.95	120.21	-1.37	-1.13	-0.50	-7.04	-54.09	57.15	78.16	---	0.62	2.70	105.1	0	0	78	7	15
להק-אמבה	להק אמריקאי	220.95	219.60	-1.68	-0.76	-0.36	-3.73	-22.67	26.17	71.97	---	0.61	2.20	50.9	0	0	81	5	14
להק-אופק	להק אמריקאי	653.62	649.04	-8.76	-1.33	-0.38	-4.38	-33.62	37.87	89.57	61.36	0.71	2.20	106.2	0	0	84	4	12
להק-ופיר	להק אמריקאי	634.24	630.30	-9.96	-1.56	-0.38	-5.01	-38.00	40.17	86.65	55.13	0.63	2.20	164.0	0	0	84	5	11
להק-כרמל	להק אמריקאי	118.05	117.33	-1.83	-1.54	-0.29	-4.78	-35.95	48.34	---	---	0.61	2.10	238.5	0	0	81	6	13
להק-הים	להק אמריקאי	76.10	75.29	-0.13	-0.17	-0.47	-1.58	-36.03	---	---	---	1.08	1.90	10.1	0	18	59	9	14
להק-משמש	להק אמריקאי	74.59	74.12	-1.13	-1.50	-0.34	-4.63	-34.07	---	---	---	0.63	1.90	92.3	0	0	79	8	13
להק-תור	להק אמריקאי	307.81	305.11	-3.70	-1.20	-0.34	-3.85	-26.51	25.98	79.66	59.05	0.63	2.20	256.4	0	0	90	0	10
*להק תירוש	להק אמריקאי	61.03	60.64	-0.76	-1.24	---	-4.29	---	---	---	---	0.64	1.90	34.6	0	0	72	17	11
מגוון	בינלאומי	303.44	300.59	-4.01	-1.32	-0.25	-4.01	-26.75	53.86	89.71	42.91	0.95	1.60	197.9	0	0	75	4	19
מרק	מרץ-מבכר	224.02	219.12	-1.05	-0.48	-0.28	-4.42	-23.72	51.89	89.59	---	2.24	3.75	48.0	0	0	95	0	5
מגן פיננס	בינלאומי	74.23	73.51	-0.80	-1.08	-0.43	-3.72	-27.00	---	---	---	0.98	1.60	33.8	0	0	70	5	25
מד מגוון	בינלאומי	137.07	136.08	-1.78	-1.29	-0.35	-3.95	-24.03	17.02	---	---	0.73	1.85	67.1	0	0	94	0	6
מגדיאל	בינלאומי	118.88	117.36	+0.58	+0.50	-0.58	-0.41	-26.55	12.11	55.04	---	1.30	2.10	13.2	7	13	64	1	15
מור	בינלאומי	1135.61	1124.67	-15.33	-1.34	-0.34	-4.25	-26.93	35.37	90.81	69.93	0.97	1.60	201.2	0	0	79	1	20
מרן	ימורום	92.62	91.27	-1.23	-1.33	-0.29	-4.34	-32.58	---	---	---	1.48	3.38	6.9	0	0	79	11	10
מדהר אג"ד מנית	עמדה מחיר	80.15	79.66	-1.02	-1.26	-0.44	-4.27	-37.22	---	---	---	0.62	3.10	8.6	0	0	78	8	14
מיסב אמבינות	מיסב	54.62	54.00	-1.84	-3.30	-0.50	-10.73	-63.54	43.68	---	---	1.15	3.50	13.7	0	0	88	10	2
מיסב מניות	מיסב	167.78	165.74	-3.85	-2.27	-0.42	-7.15	-42.79	37.97	94.82	---	1.23	2.75	9.1	0	0	79	19	2
מגדה מגוף פקן	פועלים	128.37	127.57	-1.63	-1.26	-0.37	-3.84	-24.69	15.62	---	---	0.63	1.70	202.0	0	0	95	0	5
ממון	בינלאומי	88.23	87.40	-0.83	-0.94	-0.35	-3.54	-31.95	---	---	---	0.95	1.60	25.9	0	0	62	20	18
*מרכזית מר והמירים מרכזית	מרכזית	62.49	61.97	-0.73	-1.16	---	-3.65	---	---	---	---	0.54	3.20	5.9	0	0	48	44	8
מרכזית מגוף	מרכזית	127.20	126.90	-1.64	-1.28	-0.36	-3.84	-24.19	12.97	---	---	0.34	2.70	3.9	0	0	92	0	8
מרכזית משקיעים	מרכזית	240.30	239.51	-3.07	-1.27	-0.46	-3.97	-32.11	21.00	80.98	53.75	0.31	3.20	9.0	0	0	81	13	6
מרץ	בינלאומי	352.22	349.00	-3.86	-1.09	-0.32	-3.39	-22.08	31.23	81.52	69.29	0.92	1.60	135.4	0	0	79	1	20
משאב מבט	בינלאומי	63.38	62.17	-0.95	-1.51	---	-4.31	-37.77	---	---	---	1.95	2.10	10.8	0	0	70	2	28
נוף	נשואה	308.72	306.33	-4.15	-1.34	-0.35	-4.67	-35.17	45.43	90.24	51.93	0.78	3.20	14.2	0	0	96	1	3
נדף	אסבן	820.96	809.47	-12.57	-1.53	-0.30	-4.61	-32.30	40.06	83.78	59.03	1.42	2.90	21.9	2	3	70	14	11
*נפרצה	אילנות-בטוחה	66.12	64.85	-1.27	-1.92	---	-6.42	---	---	---	---	1.96	3.09	9.8	0	0	86	1	13
סיכה קומפומט	קומפומט	56.55	56.17	-1.33	-2.31	---	-7.58	-45.33	---	---	---	0.68	1.90	98.3	0	0	90	2	8
ספנות מניות	ספנות	69.35	69.05	-0.83	-1.19	---	-3.70	-30.40	---	---	---	0.43	3.10	17.9	0	0	84	2	14
פרף פקן	פועלים	107.64	107.19	-1.75	-1.61	-0.33	-6.13	-38.78	28.03	58.16	39.75	3.61	2.26	87.1	0	0	89	3	8
עמדה אמריקאית	עמדה מחיר	66.28	65.25	+0.41	+0.63	-0.56	-0.72	-37.45	---	---	---	1.56	2.20	3.5	0	15	58	11	16
עמדה יצא	עמדה מחיר	65.53	64.75	-0.91	-1.39	---	-4.55	-36.35	---	---	---	1.20	2.20	56.4	0	0	80	6	14
עמדה כרם	עמדה מחיר	1700.31	1681.49	-27.43	-1.61	-0.42	-6.09	-46.41	43.04	80.41	44.98	1.12	2.50	65.6	0	0	88	1	11
עמדה מגוף	עמדה מחיר	142.01	140.76	-1.84	-1.29	-0.35	-3.90	-24.06	16.02	---	---	0.89	2.20	86.1	0	0	95	0	5
עמדה ממובחר	עמדה מחיר	1454.11	1437.54	-19.22	-1.32	-0.37	-4.09	-32.83	27.87	82.54	51.07	1.15	2.20	105.0	0	0	91	0	9
*פיא 2000	לאומי פיא	61.56	60.25	-0.71	-1.16	---	-4.76	---	---	---	---	2.17	2.45	53.5	0	0	86	0	14
פיא-אדם	לאומי פיא	867.04	851.16	-11.47	-1.33	-0.35	-4.05	-33.10	35.67	86.08	59.88	1.87	2.25	300.4	0	0	84	0	16
פיא-בחירה	לאומי פיא	678.82	674.76	-9.13	-1.34	-0.34	-3.80	-30.14	29.22	81.27	61.07	0.60	2.20	151.5	0	0	80	1	19
פיא דוק	לאומי פיא	56.86	55.78	-0.84	-1.48	-0.42	-5.20	-47.41	---	---	---	1.94	2.45	98.0	0	0	85	0	15
פיא-יהלום	לאומי פיא	873.99	857.89	-11.94	-1.37	-0.32	-4.27	-34.40	42.88	73.32	48.71	1.88	2.25	203.6	0	0	87	1	12
פיא-מגדל	לאומי פיא	549.70	539.46	-6.34	-1.16	-0.34	-3.70	-32.06	37.92	85.60	59.90	1.90	2.20	277.4	0	0	81	1	18
פיא-סוף	לאומי פיא	136.14	133.63	-2.15	-1.58	-0.38	-6.11	-48.33	47.89	87.79	---	1.88	2.95	188.1	0	0	88	1	11
פיא-מגוף	לאומי פיא	131.46	130.64	-1.75	-1.32	-0.36	-3.91	-24.66	16.86	---	---	0.63	2.70	185.7	0	0	95	0	5
פיא-מדעית	לאומי פיא	73.95	72.40	0.00	0.00	-0.59	-1.36	-31.22	---	---	---	2.14	2.45	45.6	5	24	67	0	4
פסגות ליסים	פסגות	219.85	217.97	-3.30	-1.49	-0.34	-4.37	-30.72	33.29	91.77	38.66	0.86	2.20	253.0	0	5	82	2	11
פסגות טבע לעולם	פסגות	88.86	88.27	-1.66	-1.63	-0.35	-4.59	-31.80	---	---	---	0.67	2.50	144.0	0	7	79	3	11
פסגות מניות	פסגות	577.59	564.43	-7.42	-1.30	-0.35	-3.98	-34.29	42.03	90.88	45.97	2.33	1.20	232.0	0	8	71	3	18
פסגות נר	פסגות	65.12	63.76	-0.86	-1.33	---	-4.76	-36.27	---	---	---	2.13	2.70	65.0	0	3	87	3	7
פסגות פוקוס	פסגות	70.18	68.90	-1.13	-1.61	---	-4.53	-32.71	---	---	---	1.86	2.50	216.0	0	2	82	2	14
*פרוצה	מירון ולדברמן	91.71	87.69	-0.02	-0.02	---	-2.92	---	---	---	---	4.58	3.40	2.3	0	8	87	2	3
*ציון-משאבים כרמים	ציון משאבים	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	2.60	1.9	0	0	76	0	24
צמיחה יצא	צמיחה	180.83	179.50	-2.61	-1.43	-0.37	-5.50	-33.62	32.39	74.74	---	0.74	2.70	3.2	0	0	88	0	12
צמיחה מניות	צמיחה	458.90	456.03	-7.56	-1.63	-0.29	-5.07	-26.75	45.63	76.70	63.84	0.63	2.70	9.9	0	0	86	4	10
קפיטל מניות	קפיטל	75.58	74.54	-0.95	-1.26	-0.61	-3.71	-38.75	---	---	---	1.40	2.70	4.2	0	0	82	0	18
קרן זהב מניות	קרן זהב	57.34	56.10	-0.62	-1.09	---	-5.54	-43.99	---	---	---	2.21	3.40	1.0	0	0	47	0	53
רמת 90	מירון ולדברמן	257.43	252.04	-7.15	-2.76	-0.35	-9.26	-54.02	60.38	85.03	52.48	2.14	3.40	36.6	0	0	79	17	4
שמר	אילנות דיסקונט	687.14	673.86	-10.35	-1.51	-0.37	-5.14	-38.61	42.93	91.09	57.19	1.97	1.70	246.5	0	0	90	0	10
תמה	ציון משאבים	118.82	117.89	-2.07	-1.73	-0.54	-5.64	-46.93	34.64	---	---	0.79	1.20	2.9	0	0	94	0	6

קרנות אג"ח מדינה

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי היומי בנק'	השינוי היומי ב-%	*פער שערים	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' שקל	צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות	אג"ח להמרה	שיקלי
אגד	אילנות דיסקונט	795.12	779.95	+1.36	+0.15	-0.29	+0.14	+2.26	9.19	26.24	22.34	1.97	1.20	84.7	42	36	3	2	17
אוצר אג"ח מדינה	אוצרית	108.94	106.92	+0.04	+0.04	-0.24	0.00	-1.55	---	---	---	1.89	1.40	34.8	63	13	7	0	17
אורד	נשואה	963.90	954.98	+0.15	+0.02	-0.23	-0.11	-0.31	13.60	27.00	26.14	0.77	1.40	66.0	68	2	11	5	14
אחריות אג"ח מדינה	אחריות	307.07	302.71	-0.20	-0.07	-0.23	-0.13	+1.23	12.03	23.34	29.20	1.44	1.70	3.4	76	4	9	0	11
אלמג פקן	פועלים	323.17	321.15	+0.81	+0.25	0.09	+0.48	+7.91	9.07	22.50	28.97	0.63	1.10	353.5	86	2	3	0	9
אנליסט אג"ח מדינה	אנליסט	299.44	295.14	+0.22	+0.07	-0.16	-0.20	+2.74	13.57	24.74	24.25	1.46	2.20	105.0	64	13	14	0	9
אפסילון אג' מד'	אפסילון	146.94	145.07	-0.16	-0.11	-0.25	-0.96	-2.81	16.41	29.45	---	1.29	1.45	45.8	68	0	14	9	9
בטחה אג"ח מדינה	בטחה	1698.90	1675.57	+0.09	+0.01	-0.15	+1.16	+4.86	11.35	23.53	21.11	1.39	1.70	30.2	75	5	8	0	12
גבע	אסבן	305.83	301.65	-0.35	-0.12	-0.26	-0.46	-3.26	13.27	21.12	21.04	1.39	1.70	93.2	64	7	7	9	13
דגם	קומפומט	147.73	144.75	+0.22	+0.13	-0.28	+0.48	+3.97	10.54	23.73	17.59	0.59	1.20	36.3	77	0	0	1	22
רותם	כלל	743.04	729.54	+1.52	+0.21	0.01	+0.10	+5.46	9.70	15.06	20.35	1.85	2.25	1.7	55	11	17	5	12
הון אג"ח מדינה	אורדי	112.38	111.86	+0.18	+0.16	-0.19	-2.08	-13.16	---	---	---	0.46	2.40	5.4	0	77	17	0	6
הילה פקן	פועלים	368.29	367.37	+0.24	+0.09	0.33	+0.36	+10.96	10.55	14.67	16.32	0.25	1.20	235.7	80	0	1	0	19
ורד	אסבן	354.69	349.85	0.00	0.00	-0.10	-0.08	+4.26	13.33	25.47	21.37	1.38	1.70	43.8	86	1	6	3	4
זר	אסבן	438.43	432.37	-0.01	-0.00	-0.13	-0.08	+0.41	18.43	26.05	24.48	1.40	1.40	55.7	76	14	6	2	7
יובל פקן	פועלים	513.10	509.84	-0.25	-0.05	-0.04	+0.09	+5.61	11.13	23.96	23.80	0.64	1.15	424.8	76	5	7	0	12
*ילד אג"ח מדינה	ילד	104.04	102.27	-0.06	-0.06	-0.45	-0.02	---	---	---	---	1.73	1.70	31.0	57	7	5	8	23
ישרה פקן	פועלים	399.78	397.33	+0.61	+0.15	0.11	+0.44	+8.00	10.60	17.37	16.41	0.62	1.10	98.8	59	2	0	0	39
כלל אג"ח מדינה	כלל	345.18	338.69	-0.42	-0.12	-0.46	-0.88	-8.76	6.53	28.68	21.89	1.92	2.70	23.6	54	11	16	6	13
להק-מדינה	להק אמריקאי	454.17	451.35	+0.93	+0.21	0.29	+0.56	+10.51	11.88	13.56	16.82	0.62	1.10	142.1	83	0	0	0	17
להק-מסלול	להק אמריקאי	412.96	410.43	+0.28	+0.07	-0.13	+0.03	+2.26	10.30	22.39	22.17	0.62	1.10	115.5	70	0	8	1	21
להק-משוף	להק אמריקאי	152.46	151.51	0.00	0.00	-0.13	-0.05	+2.64	12.69	23.99	21.84	0.63	1.20	142.5	71	0	7	2	20
[illegible]	עמדה מחיר	1083.92	1071.77	+0.09	+0.08	-0.19	-0.04	-0.70	10.73	[illegible]	20.36	1.13	1.20	87.8	76	6	6	6	6
[illegible]	בינלאומי	1209.99	1198.18	+0.82	+0.07	0.01	+0.27	+6.69	10.63	[illegible]	[illegible]	0.99	2.00	91.0	77	3	3	0	17
[illegible]	[illegible]	3538.17	3498.87	-11.66	-0.33	-0.31	-0.41	-2.38	12.70	[illegible]	23.17	0.89	3.20	23.2	66	1	15	7	9
מיסב אג' מד'	[illegible]	4410.59	4377.30	+5.27	+0.12	-0.09	+0.38	+5.67	10.90	21.41	23.78	0.98	1.40	90.2	75	2	3	8	20
[illegible]	בינלאומי	97.05	96.36	+0.02	+0.02	---	-0.04	---	---	---	---	0.82	1.70	9.2	55	12	6	11	18
[illegible]	[illegible]	992.81	994.86	-0.31	-0.03	-0.19	-0.00	+3.12	13.30	18.35	14.05	0.89	1.20	104.0	77	6	8	5	4
*[illegible]	[illegible]	105.93	105.50	-0.12	-0.11	---	+0.01	---	---	---	---	0.41	2.50	19.2	65	3	0	3	29
[illegible]	עמדה מחיר	876.77	849.04	+1.26	+0.15	-0.06	+0.30	+6.65	6.95	14.93	14.43	0.89	1.50	86.3	74	16	0	4	6

בעולם

מספנת סוואן האנטר הבריטית עשויה למצוא לה קונה

לונדון (בלומברג). העיתון "אי־נדיפנדנט" מסר אתמול, כי מספנת סוואן האנטר בצפון מזרח אנגליה, שהשליכה ביום חמישי שעבר את בניית ספינת הקרב האחרונה מתו־צרתה, עשויה למשוך קונה לאחר שרוב עובדיה פוטרו, ולכן לא ייא־לץ הבעלים החדש של המספנה לשלם לעובדים פיצויי פיטורין.

לדברי העיתון, כונס הנכסים של המספנה, פרייס ואטרהאוס, מתכנן להציעה למכירה שוב ברחבי העולם. ייתכן אף שהמו־משלה תהיה מוכנה להציע סיוע כספי לקונה, בייחוד אם הוא מתכ־נן להשתמש במספנה לא רק לשם בניית ספינות.

המשפחות אף־אנד־אס ריצ'מונד השקה בשבוע שעבר במספנה ור־לסנר של סואן האנטר. היתה זו ככל הנראה הספינה האחרונה שנ־בנתה בצפון מזרח אנגליה, אזור שהיה בעבר אחד המספנות העיק־רי בעולם.

נסיך סעודי רכש 25% מרשת המלונות ארבע העונות

טורונטו (עשת יוניברסל ביזו). חברת קינגרום אינווסטמנטס, בבעלות עקיפה של הנסיך אל ואר־ליד בן טלאל בי עבדול עזיז אל סעוד, הודיעה ביום שישי כי רכשה 25% מהבעלות על רשת המלונות ארבע העונות.

הרכישה בוצעה באמצעות הצעת רכש שהחלה ב־12 באוקטובר, והצעה ב־21 באוקטובר. ההצעה פקעה ב־3 בנובמבר וכל התנאים הנקר־בים בה מולאו.

חברת קינגרום אינווסטמנטס הודיעה גם על כוונתה לקנות 5,553,172 מניות בעלות זכות הצבעה מוגבלת, 20,430 מניות בכורה שהונפקו לעובדים ואופצי־ות לקניית 602,300 מניות בעלות זכות הצבעה מוגבלת (כל אלה מייצגות 26.5%, 25% ו־25.5% בהתאמה של ניירות ערך אלה).

על פי ההסכם בין הנסיך וחברת קינגרום אינווסטמנטס לבין חברת איזאדור שארפ וטריפלס שארפ אינווסטמנטס, תמכור טריפלס שארפ לקינגרום 1,390,642 מני־ות בעלות זכות הצבעה מועדפת של רשת המלונות ארבע העונות (המייצגות 25% מכל אחת מהמני־ות שהוזכרו), במחיר של 22 דולר קנדיים למניה.

עם ההעברה לקינגרום אינוו־סטמנטס הופכות המניות בעלות זכות ההצבעה המועדפת אוטומ־טית למניות בעלות זכות הצבעה מוגבלת.

טריפלס שארפ היא חברה הנ־מצאת בבעלות חברת טריפלס הולדינגס, שהיא עצמה נמצאת בבעלות איזידור שארפ ובני מש־פחתו. קודם לעסקה החזיק שארפ ובני משפחתו, באמצעות טריפלס הולדינגס והחברות הבנות שלה, ב־5,562,566 מניות בעלות זכות בכורה מועדפת שייצגו 100% של המניות מאותו סוג.

חובות נמל התעופה של הונג קונג ייפרעו עד שנת 2001

הונג קונג (בלומברג). העיתון "סאות' צ'יינה מורנינג פוסט" דיווח, כי על פי הערכות ממשלת הונג קונג, יסתיימו התשלומים על הקמת נמל התעופה החדש של הונג קו־נג, בהיקף של 20.3 מיליארד דו־לר, בתוך 4 שנים מפתיחתו.

העיתון ציטט את ג'ון ברנס, סגן מנהל משרד התיאום של ניו אירפורט פרוג'קטס, שאמר כי צפויה עלייה עצומה בעסקים ובמ־ספר המבקרים, בעקבות העלייה בקיבולת נמל התעופה, ואין לו ספק שכל החובות על הקמתו יי־פרעו עד 2001.

לאחר שלוש שנות מחלוקת, התגבר ביום שישי בריטניה וסין על הסכם המסדיר את מימון הקמתו של נמל התעופה. שתי המדינות חייבות לחתום על שני הסכמים נוספים, לפני שניתן יהיה ללוות כספי מהבנק לצורך הקמתו.

סין תאפשר הנפקות של חברות תעופה בוול סטריט

הדבר מותנה בהצלחת שתי ההנפקות הראשונות

בייג'ין (בלומברג). העיתון הסי־ני הרשמי "צ'יינה דיילי ביזנס וויקלי" מסר, כי אם יצליחו הנפ־קות של שתי חברות תעופה סיני־ות בוול סטריט, תתיר בייג'ין לחברות תעופה פנימיות אחרות להנפיק את מניותיהן מחוץ לגבו־לות המדינה.

צ'יינה סאותרן וצ'יינה איסטרן נבחרו בינואר על ידי הרשויות הסיניות כחברות התעופה הראשו־נות, שימכרו את מניותיהן למש־קיעים זרים. שתי החברות צפויות להנפיק מניות בניו יורק בחודשים הקרובים.

לדברי העיתון, פקידי תעופה אחראים בכירים מסרו כי שוק הת־עופה האזרחית, שהיה סגור בעבר, ייפתח יותר להשקעות זרות אם תורשה סין לשוב ולהצטרף לאר־גון גאט"ט. עם זאת, לא ברור אם תבטל סין את התקנה האוסרת על זרים להחזיק מניות רוב בחברות תעופה שיוקמו בעתיד במימון משותף.

על פי נתונים של לשכת הסט־טיסטיקה הממלכתית של סין, מגמד התעופה האזרחית במדינה יצמח השנה בכ־16%.

העיתון ציטט את שן יואנקאנג, סגן מנהל של מינהל התעופה הא־זרחית בסין, שאמר כי בסוף יולי היו 403 מטוסים אזרחיים בשירות ברחבי סין. לדבריו, השנה יתווספו 48 מטוסים, בעלות של 2.2 מי־ליארד דולר.

חברת בואינג האמריקאית צו־פה כי סין תצטרך לייבא בשני העשורים הקרובים מטוסים בשווי כולל של 66 מיליארד דולר.

תעשיית התעופה הסינית מחפשת משקיעים זרים

בייג'ין (ע"צ). תעשיית התעופה הסינית, המפסידה כספים בקצב מהיר בשל התרחבות מהירה מדי וניהול לקוי, מחפשת השקעות חוץ כדי להחלץ מהגירעונות בהם היא נתונה.

רק 59.9% בתפוסת מטוסי הנוסעים התגבלה של סין נוצלו אשתקד, מסר השבועון "ביזנס ויקלי". הוא ציין, כי שתי חברות תעופה סיניות מבקשות להנפיק את עצמן בבורסה של ניו יורק. סין מקווה כי הרמות גדולות של מומחים ישפרו את מצב הב־טיחות. בתעופה הסינית, ההדרת לכך תגדל התפוסה במטוסים ויע־לו ההכנסות. תעשיית התעופה הסינית צומחת בשיעור מהיר של 15% לשנה, שפגע בייעילות התב־רות. 12 מבין 13 חברות התעופה הפנימיות של סין מפסידות כס־פים, ורק 3 מבין 9 חברות התעופה הגדולות הטסות בנתיבים בינלאו־מיים, מרוויחות.

התפוסה בכל חברות התעופה ירדה לשפל שלא היה כדוגמתו במשך 10 השנים האחרונות. בר־אשית השנה פתחה סין את נמלי התעופה שלה בפני משקיעי חוץ בניסיון לגייס כספים.

מחסור בדלק במוסקווה – תורים ליד תחנות הדלק

מוסקוה (ע"צ). במוסקוה שב נוצרו בסוף השבוע תורים ארוכים ליד תחנות הדלק, בעקבות ירידה ניכרת בתפוקה של בית הזיקוק המשרת את העיר.

המשבר נבע מירידה בהספקת דלק גולמי לבית הזיקוק, כתוצאה ממשבר התשלומים האחיד הפוגע זה חודשים במכלול המפעלים הרוסיים, והמתיקנים כשמר האג־פים של בית הזיקוק.

בשל כך מפיק בית הזיקוק 4,500 טונות דלק ליום במקום 7,000 הטונות הדרושות, והתורים מתארכים מסביב לתחנות הדלק הרשמיות המקבלות עדיין אספקה מסגו.

בימים האחרונים נאלצים הנה־גים לבלות עד שלוש שעות כדי לקבל דלק. התחנות מחלקות רק כמות המספיקה למיכל המכונית, לאחר שהעירייה אסרה למלא מכ־לים נוספים.

משאיות־מיכליות המוכרות דלק בשולי הכבישים, שדרשו עד עכשיו מחיר כפול מהמחיר הרש־מי, ניצלו בסוף השבוע את המצב ומכרו את הדלק במחיר עד 3,000 רובל (כדולר אחד) לליטר, פי שמונה מהמחיר הרשמי.

כעשרים תחנות דלק נאלצו להיסגר לאחר שמלאי הדלק שלהן אזל, וכשלושים אחרות מוכרות בקיצוב רק לנהגים אשר בידיהם שוברים. שוברים שמקבלים הנה־גים ממפעלים בהם הם עובדים.

אר־ג'יי־אר נביסקו תנקוט צעדים להגנה על בעלי האג"ח שלה

לקראת ההפרדה בין עסקי המזון והטבק שלה

ואשינגטון (בלומברג). חברת אר־ג'יי־אר נביסקו הולדינגס פיר־סה את הצעדים שתנקוט להגנה על בעלי אג"ח ולשמירה על די־רוג ההשקעה של האג"ח המונפקות שלה, שערכן 14 מיליארד דולר, בשעה שהיא פועלת לקראת הפר־דה בין עסקי המזון לבין עסקי הטבק שלה. אר־ג'יי־אר הודיעה בשבוע שעבר כי תמכור 19% מי־חידת המזון שלה במכרז, ותשת־מש ברווח לתשלום חובות.

"על פניו, נראה שעסקה זו חיו־בית בשביל בעלי האג"ח", אמר מייק ביזקון, סוחר בקונסקו קפי־טל מנג'מנט, המנהלת אג"ח בשווי 25 מיליארד דולר, כולל אג"ח של אר־ג'יי־אר נביסקו.

כניזות הרבעוני שלה מסרה החברה כי לא תמכור את נביסקו, תבצע תשלומי דיווידנדים יוצאי דופן או תפיץ את מניותיה הרגי־לות לפני ה־31 בדצמבר 1996. לדברי החברה, היא לא תמכור את נביסקו עד סוף 1998, אם יגרום הדבר להידרדרות מניות החברה לתחום אג"ח הזבל.

לדברי אר־ג'יי־אר, היא תשתמש בכל ההכנסות ממכירה נוספת של מניות שלה עד סוף 1998 לתש־לום חובות. החברה תשתמש בהכ־נסות ממכירה של מניותיה או של עסקי הטבק שלה לתשלום חו־בות או לבניית עסקיה.

כמו כן מסרה החברה, כי תגביל את תשלומיה על דיווידנדים ועל רכישה מחדש של מניות לסכום של 500 מיליון דולר – בנוסף ל־65% של הרווחים לפני פריטים מיוחדים ובנוסף להכנסות מיחידו־ת של 250 מיליון דולר לשנה ממכירת מניות רגילות – עד להחזר של התשלום על מניות רגילות או מועדפות.

ההקצאות מיועדות גם להפגת חששותיהם של בעלי האג"ח, כי תשלומי הדיווידנדים עלולים ליי־בש את זרם המזומנים של אר־ג'יי־אר נביסקו ולהוביל לירידה בדי־רוג שלה. כמה בעלי מניות חשש־ים להיוותר עם איגרות חוב הקשורות לעסקי הטבק של החב־רה, הנושאים סיכון רב יותר וסוב־לים מהתביעות משפטיות ומהתקפות מתנגדי העישון.

בנוסף, מתכוננת אר־ג'יי־אר נביסקו לפרוע מניות בשווי 2 מי־ליארד דולר ועשויה לפרוע 6 מי־ליארד דולר מאיגרות החוב הנחותות הנמצאות בבעלות ציבו־רית, צעד העשוי להוביל בתוך שנתיים להפרדה מלאה בין עסקי הטבק לבין עסקי המזון שלה.

החברה הודיעה כי היא מתכונ־נת להתחיל לשלם דיווידנדים במזומן על המניות הרגילות, של אר־ג'יי־אר ושל נביסקו. לדברי אר־ג'יי־אר, לאחר פדיון איגרות החוב והמכרז החדש למכירת מני־ות, יהיה לה חוב כולל של כ־9 מיליארד דולר ומניות מועדפות ורגילות בשווי 12 מיליארד דולר.

ג'נרל אלקטריק מסכימה לדחות את ניסיון ההשתלטות על בריטיש איירוספייס

לונדון (בלומברג). חברת ברי־טיש איירוספייס מוגנת מפני ני־סיון השתלטות של חברת ג'נרל אלקטריק הבריטית, לפי הסכם שנחתם במהלך דיונים שהתקיימו לאחרונה בקשר למיזוג אפשרי של עסקי הספנות שלהן, כך דיווח ה"טיימס" הלונדוני.

ההסכם, שלדברי העיתון יהיה תקף עד לאמצע השנה הבאה, יגן על בריטיש איירוספייס מפני הש־תלטות, גם אם החברה תפסיד בק־רב על חברת הספנות וי־אס־אי־אל. לדברי העיתון, תקד־ות לניסיון השתלטות של ג'נרל אלקטריק במקרה של כישלון כזה, סייעו להעלאת ערך מניותיה של בריטיש איירוספייס.

ג'נרל אלקטריק מציעה 531.7 מיליון לישט"ש (869 מיליון דולר) במזומן תמורת וי־אס־אי־אל, 11% יותר משווי המניות אותן מציעה בריטיש איירוספייס.

לדברי העיתון, כיקר מנכ"ל בריטיש איירוספייס, דיק אוונס, את ריווחי היצוא של ג'נרל אל־קטריק בריטניה, והגדיר אותם כ"חוצפה".

האיש שמאחורי השלפר

FORTUNE

מחקר השווקים של ג'ואל פינסקי כלל בלונדית כחולת עיניים מן הדרום. היא הבטיחה לו שהמלה היידית הזאת תגיע רחוק

יש תחושה עצומה של התר־גשות כאשר מביאים חברה לשי־א בשטח שלה. ואז יש גם החלק המפחיד כאשר אתה מתבונן סביבך ושואל, "ומה הלאה?" זה מה שקרה כאשר ג'ואל פינקוס ואחיו, ג'די, הפכו את החברה לייצור רצועות לשעונים שהו־ריש להם אביהם ליצרנית מצלי־חה של תגורות נשים, עם מכירות שנתיות בסך 25 מיליון דולר.

אבל ג'ואל הבין שאומנה פיי־שן זקוקה למשהו מעבר להגו־רות כדי להמשיך לצמוח. כאשר כמעט חברות מצליחות אחרות ראו שני האחים מה חסר לחברה שלהם: מותג טוב. אומר ג'ואל, 52: "כמה אנשים אתם מכירים שנכנסים לחנות בשביל תגורה בעלת מותג?"

כאשר היתה ביתית מותג ליחוה הדרושה של החברה, הפ־כה השאלה להיות, איזה מוצר? תיקי יד נראו נקודת מוצא טב־עית, מסביר ג'די, 51: "יכולנו לייצר אותם באותם המפעלים בהם ייצרנו את התגורות ולמכור אותם באותן החנויות שבהן כבר היו לנו מתיטין טובים".

אבל חישוב גמשת השוק של־הם היה קשה יותר. "צריך להכיר בעובדות", אומר ג'ואל. "העולם אינו ממתין בקוצר נשימה לעוד תיק עור שחור. יש לזה הרבה חברות טובות. אילו יצאנו פשוט עם מוצר נוסף, היו אוכלים אות־נו חיים. היה עלינו למצוא ריק נות בשוק".

וכך, כמו כל איש עסקים פי־קח, התחיל ג'ואל במחקר. אלא שבמקום לעבור על מחקרים או להוציא זמן על קבוצות מוקד, הגישה שלו היתה תכליתית יותר. "אני פשוט הסתכלתי על נשים. הסתכלתי על התיקים שהיו בי־דיהן, ושאלתי שאלות", הוא אר מר ובוחק. הדבר שגילה אחרי חודשים אחדים היה שמרבית הנשים העובדות שפגש במשך היום – קונות של תגורות בבתי כלבו, העובדות שלו ואפילו אלה שנסעו איתו ברכבת לקונ־טיקאט – נשאו בידיהן יותר מתיק אחד. "היה תיק קטן לדב־רים אישיים, תיק גדול יותר לדברים עסקיים ולעתים עוד תיק בשביל מי יודע מה", הוא אומר. "התחלתי לחשוב שמה שאישה עובדת באמת צריכה זה מכשיר נשיאה אופנתי ומאורגן שיאפשר להן לשאת את הכל בתיק אחד".

אחר כצא ג'ואל שם למוצר. "רציתי לכנות אותו 'שלפר' מש־ום שגדלתי בברוקלין להורים שדיברו אידיש. ידעתי המלה באמת תופסת את כל מה שהשב־נו שהתיק צריך להיות", הוא מסביר. "נשים סוחבות דברים הלוך וחזור מן הבית לעבודה. חוץ מזה חשבתי שזה יהיה שם שאנשים יזכרו".

האח ג'די הסכים. אבל תהה אם אנשים מחוץ לניו יורק יידעו מה משמעות המלה. ריילת ספ־גש ג'ואל בסיטה בין מיאמי לניו יורק הסירה את כל הספקות. "היא היתה בלונדית עם עיניים כחולות ומבטא דרומי כבד, לכן שאלתי אותה אם היא יודעת מה זה שלפר", הוא נזכר. "היא אמ־רה, 'כן, אני יודעת. שלפר זה החבר שלי'. הוא סוחב את הכל בשבילי". אז ידעתי שיש לנו השם הנכון".

בשנה שלאחר מכן עבדו האח־ים על עשרות גרסאות של השלפר. ביודעם שנשים מתלו־ננות לעתים קרובות על משקלו של תיק, הם מצאו חומרים קלים הארוכי חיים. ומשום שהשלפר נועד להכיל כמויות גדולות, מחוברים לכל תיק ארנק קטן למטבעות, שרשרת נתיקה לכי־פתחות, הרבה כיסים לאוגרנים, מסמכים משפטיים וכרטיסי אשראי ותוספת אחת שג'ואל התעקש עליה: מסריה מתקפלת בכיס מיוחד משלה. "כאשר נסע־תי ברכבת נמאס לי לראות את כל המטריות הגדולות הללו שבלטו מתוך התיקים", הוא או־מר.

השלפר נשלח לחנויות בספ־טמבר ואפשר לקנות אותו בעד (170 דולר) ובוויניל (100 דולר). דגמים אחרים כוללים תיק חי־תולים שלפר והתיק התעמלות. הכולל חלק אטום בשביל נעלי התעמלות. ג'ואל חושב שהמכי־רות השנה יגיעו ל־3 מיליון דו־לר. האחים גם צופים את הרחבת הכרת המוצג שלהם למוחזרות ומוצרי עור אחרים.

האם האחים מרוצים? אומר ג'ואל: "אני חושב שאנחנו מגי־עים למשהו. אנחנו כבר מעור־בים בתביעה המשפטית הראשונה נגד מוקים שהעתיקו את העיצוב. אני חושב שזה סימן טוב".

תתקשר עכשיו!

המטען שלך ינחת מחר על הבוקר בניו יורק

שערי מטבע חוץ / 6.11.94

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי באחוזים – שינוי יומי	מתחילת חודש	מתחילת שנה נומינלי	מתחילת שנה ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.93	3.07	2.93	3.07	2.94	3.07	2.9831	3.0252	2.9801	3.0222	2.9833	3.0247	3.0100	0.00%	0.03%	0.80%	-10.42%
1 מארק גרמני	1.93	2.03	1.94	2.03	1.93	2.03	1.9684	1.9962	1.9695	1.9973	1.9696	1.9970	1.9796	0.00%	-0.56%	15.03%	2.22%
1 לירה שטרלינג	4.75	4.97	4.77	4.99	4.75	4.98	4.8452	4.9135	4.8322	4.9004	4.8343	4.9016	4.5559	0.00%	-0.55%	10.03%	-2.22%
1 פרנק צרפתי	0.56	0.59	0.56	0.59	0.56	0.59	0.5748	0.5829	0.5747	0.5829	0.5761	0.5842	0.5766	0.00%	-0.89%	13.82%	1.15%
100 ין יפני	3.00	3.15	3.01	3.14	3.02	3.16	3.0565	3.0996	3.0534	3.0965	3.0685	3.1112	3.0706	0.00%	-0.59%	15.00%	2.20%
1 גילדן הולנדי	1.73	1.81	1.73	1.81	1.73	1.82	1.7573	1.7822	1.7572	1.7821	1.7628	1.7873	1.7646	0.00%	-0.61%	14.70%	1.94%
1 פרנק שווייצרי	2.32	2.43	2.33	2.44	2.32	2.44	2.3591	2.3924	2.3588	2.3922	2.3654	2.3983	2.3682	0.00%	-0.75%	17.46%	4.38%
1 כתר שוודי	0.40	0.42	0.40	0.42	0.40	0.42	0.4104	0.4162	0.4101	0.4160	0.4098	0.4156	0.4084	0.00%	-1.92%	13.92%	1.24%
1 כתר נורבגי	0.44	0.47	0.45	0.47	0.44	0.47	0.4527	0.4591	0.4516	0.4580	0.4530	0.4593	0.4533	0.00%	-1.03%	14.12%	1.42%
1 כתר דני	0.49	0.52	0.49	0.52	0.49	0.52	0.5032	0.5103	0.5033	0.5105	0.5044	0.5115	0.5046	0.00%	-0.86%	14.37%	1.64%
1 מארק פיני	0.63	0.66	0.63	0.66	0.63	0.66	0.6417	0.6507	0.6420	0.6511	0.6422	0.6512	0.6445	0.00%	-0.92%	24.78%	10.89%
1 דולר קנדי	2.16	2.26	2.16	2.26	2.16	2.27	2.1960	2.2270	2.1928	2.2238	2.2010	2.2316	2.2156	0.00%	-1.88%	-1.42%	-12.40%
1 דולר אוסטרלי	2.16	2.27	2.14	2.29	2.15	2.28	2.2135	2.2447	2.2108	2.2420	2.2097	2.2404	2.2375	0.00%	-0.02%	10.59%	-1.72%
1 ראנד דרא"פ	0.77	0.99	0.61	0.87	0.67	0.85	0.8501	0.8621	0.8495	0.8616	0.8520	0.8639	0.8561	0.00%	-0.31%	-2.57%	-13.42%
10 פרנק בלגי	0.94	0.99	0.93	0.99	0.94	0.99	0.9581	0.9716	0.9575	0.9711	0.9600	0.9734	0.9617	0.00%	-0.62%	16.33%	3.38%
10 שילינג אוסטרי	2.75	2.88	2.75	2.88	2.76	2.89	2.7971	2.8366	2.7984	2.8379	2.8064	2.8454	2.8098	0.00%	-0.64%	14.78%	2.01%
1000 לירטה איטל'	1.88	1.99	1.88	2.00	1.89	1.98	1.9221	1.9492	1.9192	1.9464	1.9239	1.9507	1.9268	0.00%	-1.05%	10.41%	-1.88%
100 פזטה ספרדית	2.30	2.46	2.34	2.49	2.33	2.44	2.3657	2.3990	2.3628	2.3962	2.3697	2.4027	2.3739	0.00%	-0.80%	13.41%	0.79%
1 (ECU)	---	---	---	---	---	---	3.7512	3.8042	3.7515	3.8045	3.7547	3.8069	3.7682	0.00%	-0.72%	13.03%	0.45%
1 דינר ירדני	4.22	4.48	4.17	4.46	---	---	---	---	---	---	---	---	4.2893	0.00%	0.03%	2.61%	---
10 לירה לבנונית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0.0177	0.00%	-1.67%	0.57%	---
1 לירה מצרית	0.85	0.90	0.85	0.91	---	---	---	---	---	---	---	---	0.9557	0.08%	-2.27%	1.61%	---
1 סל מטבעות	---	---	---	---	---	---	3.3670	3.4150	3.3646	3.4122	3.3684	3.4152	3.3904	0.00%	-0.26%	6.49%	-5.36%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים / 6.11.94

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	---	0.6199	1.5255	0.9803	1.2710	5.2203	1.7058	1.5622	3.1299
1 לירה שטרלינג	1.6133	---	2.4530	1.5814	2.0505	8.4216	2.7516	2.5202	5.0493
1 מארק גרמני	0.6577	0.4077	---	0.6447	0.8359	3.4332	1.1218	1.0274	2.0584
100 ין יפני	1.0201	0.6323	1.5511	---	1.2966	5.3254	1.7401	1.5936	3.1929
1 פרנק שווייצרי	0.7868	0.4877	1.1962	0.7712	---	4.1072	1.3421	1.2291	2.4625
1 פרנק צרפתי	0.1916	0.1187	0.2913	0.1878	0.2435	---	0.3268	0.2993	0.5996
1 גילדן הולנדי	0.5862	0.3634	0.8914	0.5747	0.7451	3.0604	---	0.9158	1.8349
1000 לירטה איטל'	0.6401	0.3968	0.9733	0.6275	0.8136	3.3417	1.0919	---	2.0035
10 פרנק בלגי	0.3195	0.1980	0.4858	0.3132	0.4061	1.6679	0.5450	0.4991	---

עכשיו כל לילה לניו יורק עם בואינג 747-400

השמים פתוחים

EL AL אל על CARGO מטענים

תל-אביב · 03-6917211

בבית המשפט המחוזי בירושלים

הזמנות בדבר קיום צוואות/ירושות ומינוי מנהלי עזבון

להוי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות, יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו, את טעמי התנגדותו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

מספר תיק	שם הנפטר	תאריך הפטירה	שם המבקש	מספר תיק	שם הנפטר	תאריך הפטירה	שם המבקש
ירושות				**צוואות**			
1186/94	פולטית אברהמי	12.8.94	משה אברהמי	1189/94	עזרא כיהלי	3.8.94	יחזקאל כיהלי
1187/94	דוד הקלמן	26.9.94	שרית יוסף	1193/94	דוד מיכאלי	14.2.89	אנטילה מיכאלי
1188/94	רבקה הקלמן	26.1.89	שרית יוסף	1194/94	שמואל שטמן	22.7.94	איתן שטמר
1192/94	כהן רחל	6.7.88	כהן יוסף	1197/94	יהושוע תורנמר	18.10.94	ליאורה תורנמר
1195/94	דוד אפרים לבנר	22.6.89	רבקה לבנר	1202/94	פרחה קסיאס	2.7.94	אביאם אלון
1196/94	בן שמשון שמשון	28.9.94	רחל בן שמשון	1205/94	תמר מיקליק	27.9.94	רינה רוזני
1199/94	סימון מרים זהבה	11.8.94	זהבה סגרמוב	1208/94	ויסק שפרה	18.8.94	שמעון מלכה
1200/94	שמואל ביל	27.3.79	מישאל דוד־יאן	1231/94	אלבז עמרם	10.7.94	גבריאל אלבז
1203/94	סמואל סבילוב	12.6.91	אסתר סבילוב	1233/94	זהבה אש	5.10.92	יעל גולדברג
1207/94	בטיה נתיף	16.1.88	נתן נתיף	1234/94	אילנה־דורה הפטמן	5.9.94	חנוך הפטמן
1229/94	מיכאל ולדובסקי	23.1.94	הלינהד ולדובסקי	1238/94	שמואל נוסבאום	25.8.94	שושנה סלע
1230/94	אנטילה מזמר	16.9.83	יעקב מזמר	1243/94	סבינה מיכלוביץ	18.9.94	ידי מיכלוביץ
1232/94	חסיה אברהמי	17.8.94	אבטון אברהמי	1244/94	אהרון צלרסון	4.8.94	קלוס צלרסון
1235/94	יונה גרוס	24.5.93	שיה גרוס	1245/94	שמעון גוינר	27.8.94	חוה וולף
1236/94	הירד אבון ורחמים	1.4.92	וילמוד אריקה וחקים	1249/94	חיים מניל ליסט	23.7.94	אמיל ליסט
1237/94	ישראל שמואל מטר	27.2.84	דוד טמר	1250/94	מינה פרנר	22.9.94	מאיר פרנר

(*) הניאלה הבולר, שופטת
רשמת בית המשפט המחוזי ירושלים

הודעות בעניין תכנון ובנייה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה טבריה
תאריך: 03/11/94
ת.ב.: 181
ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור בניה בתוספת לבית קיים/בנית בית מגורים חדש על חלקה 73 בגוש 6267 רחוב אמנון 8 בטבריה/ות: עד 2 קומות נוספות – עד 16% הקלה באחוזי בניה עד 1.50 מ' בליטת מרפסת מקו בנין קדמי עד 60 ס"מ הקלה בקוי בנין צדדיים – עד 330 ס"מ בקיר אטום מצד מזרח ומערב. את התוכנית מס' 940642 ניתן לראות במשרדי הועדה. התנגדויות ניתן להגיש במשך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.
צבי פולק
יו"ר הועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמלה
על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 מודיעים כי הוגשה לועדה בקשה לאשר שימוש חורג כמתחם לחומרי בנין בגוש 4448 חלקה 7/14 7/16 רח' משה רבנו. את התוכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית רמלה ברח' ביאליק בימי קבלת קהל, התנגדויות אפשר להגיש לועדה תוך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו.
יואל לביא
יו"ר הועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המזרחי ת.ד. 463 טבריה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה בקשה להיתר בניה לתוספת מגורים בגוש 17627 חלקה 108 בכפר טורא (ע. חלים מחמוד) – על אי עמידה בקווי בנין מינימלי מהגבול. כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יוכל להגישה לועדה תוך 14 יום מפרסום הודעה זו.
סעיף ע. חוק
יו"ר הועדה

עיריית אשדוד הועדה המקומית לתכנון ובניה
הודעה פרסום הקלה עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית, בקשה למתן הקלה בבניה מתוכנית מפורטת מס' (היתר בניה 1992/002/00) שם המבקש דייר הבנין מעמם הנה בגוש 2978 מהות הבקשה הקלה של 30 ס"מ מקו בנין צדדי (מזרחי) לצורך תוספת בניה לבנין מגורים בן 4 קומות. בחלקה 31 בגוש 2482 ברחוב הנה סנש אשדוד. תוכן כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה ובתוכנית המפורטת אליה ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד, בשעות קבלת הקהל. על הרוצה להגיש עצמו או לועדה להגיש התנגדות מנומקת לבקשה, וזאת במשך 14 יום מפרסום זה.
אינג' צבי צילקר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, אשדוד

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת גן
ת.ב. 2708
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבנה ר"ג (להלן: הועדה המקומית) בקשה להיתר הקלה מבנה בגוש 6205 חלקה 265 רח' מקווה 16 המיזה הנוכחת חלק של יחידת הדיור לשמש ביטוח על המעוניין הרואה את עצמו נפגע עלי"י אישור ההקלה הנ"ל יכול לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטים. ההתנגדות צריכה להמסר לידי הועדה המקומית, במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.
בכבוד רב,
צבי בר ראש העיר יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

עיריית חיפה־משרד מהנדס העיר הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה רחוב ביאליק 3, חיפה טלפון מספר 356807-04
הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי עירית הריעונה לאשר הקמת בית שני בחלקה המרכב מספר הענפים, ברחוב דרך הים 86 כרמל, בגוש 10808 חלקה 4. הבקשה כרוכה במתן ההקלות הבאות: 1. יחס בין 2 הבנינים שונה מהמותר בתקנות. 2. עודף שטח בניה מעל למותר. 3. בליטה למרווח אחורי של 2 מרווחים הבדלים. אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח אישור על הבנה בתיק בנין, שמספרו ב"יס 4161/37/04 בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: יום ב' ד' יום ד' 08.00־11.30 ד' 17.00 15.00 המעוניין להגיש התנגדות לבקשה יוצא לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ד"ר י. נוס
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה, בקשה להקלה באחוזי בניה ובקשה לסגירת מרפסות בגוש 3760 חלקה 41 ברחוב: סירקין – שלום הנר־צאות. החלקה נמצאת באזור מגורים: התשבית ההקלות. בו לתן בהתאם לתכנית: עוזר וראל/1/1 18% משטח החלקה בשתי קומות ר 30% מרפסות משטח הבנה בקשה עותמי דוספי רינה ועוזיאל מבקשים להתיר: 1. תוספת של 106.98 מ"ר המהווה 6% משטח החלקה. 2. בניית מרפסות בהתאם לחזיתות בבנה. לכל מי שיש לו התנגדות מאיזה סיבה שהוא לבקשה הנ"ל, יוכל להגישה לועדה המקומית לתכנון ולבניה, רח' הבנים 11, בתוך מעשר של 15 יום מיום פרסום הודעה זו. לאחר מאשר זה תוגא כל התנגדות שתוגש לעיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה והיא תחליט בהן.
יוסי שבו
ראש העיר ויו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה נ"צ

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי מטה יהודה
הודעה בדבר אישור תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, בדבר אישור תכנית מתאר מקומית: "תכנית מספר מי/535". השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב נתיב הל"ה התכנית משתרעת על שטח של כ־ 312 דונם בתחום המועצה האזורית מטה יהודה. שטח החוק בגוש ביכנת הקבר של הל"ה, בין קואורדינטות אורך 155,700 164,950 וקואורדינטות רוחב 121,150 119,950 עיקרי הוראות התכנית: א. יעוד השטח כאזור למגורי כשמשמעם בחוק בנים לסוגים, שטחים מבנע אתרי לאום. התשכ"ג 1963 להכרזת זכ־ירה לאתרי הפלמ"ח שנפלו בדרך לגוש עציון. ב. שיפוחפיה הסטר של הגבעה שמור האנדרטה לנופלים. הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4206 תשנ"ד עמוד 2874 בתאריך 21/04/94. התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית ירושלים וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה מטה יהודה וכל המעוניין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
אליהו סויסה
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז ירושלים

הועדה המקומית לתכנון ובניה, התשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי כפר סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 בקשה להקלה משמש חבר הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה עי' נקולוס שאול לתוספת של חלקה/ות 504 בגוש 6428 רחוב וילה הקלה/ות כלהלן: הקלה בקו בנין קדמי עד 0.45 מ' במקום 9.0 מ' 10% כל המעונין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר סבא, רחוב ויצמן 137. בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש. ההתנגדות מנומקת בשני העתקים אשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא, ויצמן 137, בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש. ההתנגדות מנומקת בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום. ימי קבלת קהל: א', ג' בשעות 8.00־12.00 בבקר ובשעות 16.00־18.00 אחה"צ ה' לקבלנים בשעות 8.00־12.00 בבקר.
יצחק ולד
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי עירון
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז חיפה ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה עירון מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ענ/346". תחולת התכנית והשטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב אום אל פחם. המהווה שינוי לתכניות הבאות: תוכנית 18 ענ/במ/307 אל באקון מזרח. ענ/120 השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב אום אל־פחם גוש 20840 חלק 63. עיקרי הוראות התכנית: שינוי יעוד השטח מאזור חקלאי לאזור תחנת דלק ושרותי דרך. כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז חיפה, רח' חסן שוקרי 11 חיפה 31048 טל: 04־818222 העתקה יומצא העתק התנגדות למשרדי הועדה המקומית, עירון ערה 30025 טל: 06־351789 התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט המקומות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
ד"ר חיים קופלמן
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז חיפה

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי שקמים
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה שקמים מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר 6/במ/182/03/6". המהווה שינוי לתכניות הבאות: 182/03/6 (מספר קודם ד/6/528) השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב מרכז אזורי לשעבר חוף אשקלון, חלק מגוש 1448 בגוש 1447, 1446, 1449, 1448 חלקות 6, 7, 8. עיקרי הוראות התכנית: יצירת מסגרת תכנונית להקמת שטח לחקלאות קשישים ושטח לבנייני ציבור. לשרותי דרך ולמתקנים הנדסיים ע"י שינויים בייעודי קרקע וקביעת הנחיות ומגבלות בניה. כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הדרום רחוב התקווה 4 באר שבע 84100 טל: 07־266414 המתנגד יומצא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית. שקמים צומת האם ד.נ. שקמים. התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט המקומות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ובניה, התשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי המרכז
חוק התכנון ובניה, התשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי המרכז הודעה בדבר אישור תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, בדבר אישור תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית: "תכנית מספר מח/2015/1". המהווה שינוי לתכניות הבאות: מח/1420 השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: בית דגן מגבן 6 גוש 6075 ח"ח 45, גוש 6076 חלקות 55, גוש 6078 ח"ח 71, 74, 76, 82, 84, 86. עיקרי הוראות התכנית: 1. שינוי יעוד אזור מלאכה וחלק מאזור ציבורי פתוח לאזור מגורים ב' 2. קביעת הוראות בניה (ראה לוח האזורים, הוראות הבניה והוראות להגנה אקוסטית ראה נספחים) 3. קביעת זכות מעבר להולכי רגל ורכב. הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4142 תשנ"ג עמוד 4230 בתאריך 09/09/93. התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית המרכז וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה המרכז וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ד"ר אהרון לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז המרכז

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן 1990 וחוק התכנון ובניה, התשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי עמק חפר
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (ב) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן 1990, ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה עמק חפר מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר עח/במ/151/1". המהווה שינוי לתכניות הבאות: שינוי לעח/במ/151 השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: יד חנה גוש 8076 חלקות 1, 2, 19, 15, גוש 8076 ח"ח 5, 6, 10, 14, 16, 18, גוש 8077 חלקות 8, 13, 24, 25, גוש 8077 ח"ח 6, 7, 15, 19, 22, 23, גוש 8111 חלקות 13, 18, 19, גוש 8111 ח"ח 4, 11, 14, 16, 17, 20, 22, 32, 33, גוש 8111 ח"ח 41, גוש 8425 חלקות 3, 5, 28, גוש 8425 ח"ח 1, 2, 6, 7, 10, 12, 25, גוש 8636 ח"ח 18, 22, 25, 27, גוש 8637 ח"ח 15, 30, 31, 32. עיקרי הוראות התכנית: שינוי לתכנית מתאר מאושרת מס' עח/במ/151 יד חנה, ופרוס שינויים בשטחי מגורים. קו בנין, סימון דרך משולבת, מתקן מים ומבנה מרכז הישוב, שינוי יעוד מגרשים מגור משפחתי לדו משפחתי ומדו משפחתי לחד משפחתי, שינוי יעוד מגרשים לבנין ציבורי לש.צ.פ. כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך שלושים יום מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות, למשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, מחוז המרכז רח' הרצל 91 רמלה 72406 טל: 08־278780 התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט המקומות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
ד"ר אהרון לוי
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה מחוז המרכז

בעולם

מכבש התקנות

ריבוי התקנות החדשות והפיקוח הממשלתי בכל תחום בארה"ב מטיל עלויות גדלות והולכות תמורת רווחים קטנים והולכים

Newsweek

מאת רוברט סמואלסון

אני מאמין שיש יותר מקרים של פגיעה בחירות האזרחים באמצעות הסגת גבול הדרגתית ושקטה של אלה שבשלטון מאשר באמצעות שלילות פתאומיות ואלימות. ג'יימס מדיסון, 1788

אילו היה מדיסון בחיים, הוא היה נדהם – אבל לא מופתע – משר התחבורה האמריקני פדריקו פניה. היה זה פניה שהחליט בחודש שעבר שעל ג'נרל מוטורס להחזיר למפעליה טנדרים החשופים לשריפה במקרים של "תאונה צדדית".

פניה קיבל את החלטתו (שעדיין לא עברה שימוע) למרות שהצוות הטכני שלו ייעץ לו לא לקבל אותה ואף שהבטיחות של הטנדרים של ג'נרל מוטורס שווה לזו של הטנדרים הגדולים האחרים ועולה על זו של מרבית מכוניות הנוסעים.

דבר זה מאפיין חלק גדול מן התקנות הממשלתיות היום: תערובת של כוונות טובות, חוקים מעורפלים והצגות פוליטיות ופופוליסטיות.

202 כרכים

יש יותר תקנות עם פחות טובות הנאה מהן, וכל התהליך נעשה יותר ויותר שרירותי ומסופל. סך כל התקנות הפדרליות מגיע היום ל–202 כרכים עם 131,803 עמודים. זה גדול פי 14 מאשר ב–1950 וכמעט פי 4 מאשר ב–1965. יש 16 כרכים של תקנות בענייני הסביבה, 19 כרכים של תקנות חקלאיות ושני כרכים של תקנות בענייני עבודה. באשר לתשואות החברתיות המתמעטות ולגחמנות הגדלה, דוגמה טובה היא הוויכוח בין ג'נרל מוטורס לבין פניה.

למשרד התחבורה יש למעשה תקן בטיחות ספציפי לגבי התנגשויות צדדיות. הטנדרים של ג'נרל מוטורס עומדים בתקן הזה. אבל פניה פסק שמיקום מכלי הדלק של הטנדרים עדיין מהווה פגם תכנוני "בלתי סביר". ג'נרל מוטורס מכרה כ–10 מיליון טנדרים כאלה בין 1973 ל–1987 ומעריכה ש–6.3 מיליון מהם נוסעים עדיין בכבישים. איש אינו יודע מה העלות של שינוי מכלי הדלק, אבל מדברים על נתונים כמו 500 מיליון עד מיליארד דולר. משרד התחבורה צופה שכ–32 חיי אדם יינצלו במשך תקופת שהותם של כלי הרכב בכבישים. זה בין 16 ל–32 מיליון דולר לאדם.

כל חיי אדם יקרים, אבל לא כל תאונה אפשר למנוע. יש נהגים רעים ומזל רע. אפילו אם מכלי דלק שונים ימנעו כמה התפוצצויות, הם לא יוכלו למנוע פגיעות קשות אחרות מהתנגשויות. אפילו אם הטנדרים יוחזרו לתיקון, הטוב הנוסף לחברה יהיה מזערי. אבל בתוך התהליך הזה נטש פניה לחלוטין את אמות המידה האובייקטיביות לבטיחות. כמעט כל כלי רכב הוא בעל פגמים פוטנציאליים, כפי שנכתב במאמר מערכת של "אוטומוטיב ניוז", משום ש"כל כלי רכב גרוע יותר באספקטים מסוימים (התנגשויות חזיתיות, התהפכויות) מאשר כלי רכב אחרים".

חיים ב–25 מיליון

הגישה של פניה – הטלת עלויות גבוהות תמורת הישגים זעירים המבוססים על ראיות קלושות – שכיחה לרוע המזל יותר ויותר. הכלכלן ג'ון מוראל ממשרד התקציבים העריך את יעילותן של 53 תקנות בטיחות ובריאות שהוצאו בין 1967 ו–1991, בהתבסס על העלות של מניעת מוות מוקדם כתוצאה, נאמר, מפליטות של גזים רעילים. 17 מן התקנות הארכו חיים בתמורה לפחות ממיליון דולר בעלויות פיקוח. רק חמש מהן הוצאו אחרי 1986. לעומת זאת, 18 תקנות הארכו חיי אדם במחיר של יותר מ–25 מיליון דולר. מרביתן הוצאו אחרי 1986.

הנקודה אינה שתקנות הן דבר גרוע. בין היתר הן עשו את האוויר נקי יותר, את המכוניות בטוחות יותר ואת השווקים הפיננסיים הוגנים יותר. אבל למבצע התקנות הגדול יש עכשיו כל כך הרבה אינרציה שהוא עלול לגרום נזק גדול. הכלכלן תומס הופקינס ממכון רוצ'סטר לטכנולוגיה מעריך שהתקנות מטילות עלויות שנתיות בסך 500 מיליארד דולר. אף שעלויות ותמורות יכולות להתאזן (את שתיהן קשה לכמת), המגמה היא לכיוון בלתי חיובי. כאשר הישגים חברתיים קלים נגמרים, מתמקדות התקנות בבעיות שוליות.

תוצאה אחת היא צמצום כוח הקנייה של הציבור באמצעות שכר נמוך יותר או מחירים גבוהים יותר. אוויר נקי ומכוניות בטוחות יותר אינם מגיעים חינם. כאשר ההישגים החברתיים של רשויות הפיקוח גדולים, הם שווים בנשיאה בעול. אבל אם ההישגים זעירים, העלויות עצומות ומעוותות. אהרון וילדבסקי, איש מדעי המדינה המנוח, ציין שככל שאנשים נעשים עשירים יותר הם חיים בבריאות וביטחון גדולים יותר, משום שהם יכולים להרשות לעצמם לקנות מוצרים בריאים ובטוחים יותר. לפיכך, באמצעות צמצום הכנסתם של אנשים, מזיקות תקנות יקרות לבריאותם.

וקיימת גם הבעיה להציב מרוסן: הקשר בין המושלים לאלה שהם מושלים בהם. התפרצות החוקים והתקנות עושים את מרבית האמריקנים לעבריינים פוטנציאליים. "התקנות כל כך לא ברורות ונתונות לפירוש שרירותי כל כך גדול שאינך יודע מתי אתה מפר אותן", אומר ויליאם ניסקאנן, העורך של כתב העת "רגולייישן". "אנחנו בצרות כאשר האינסטינקט המוסרי של בני האדם אינו מספק להם הדרכה כלשהי כאשר הם עושים משהו שלא כשורה".

המכבש ממשיך בדרכו

כל זה מציע הזהירות באימוץ תקנות חדשות או בהרחבת תקנות ישנות. לרוע המזל, אין זה כך. מכבש התקנות ממשיך בדרכו. רשות הפיקוח על הסביבה (EPA) מנסה להכריח את בתי הזיקוק לערב אתנול (אלכוהול מבוסס על תירס) יחד עם בנזין. משרד המשפטים מכריח בנקים להרחיב את הלוואותיהם ללווים בני קבוצות מיעוטים. מינהל הבטיחות בעבודה ובבריאות מציע לאסור על העישון במרבית הבניינים, להוציא בקתות עישון מיוחדות, בעלות אוורור. ההצדקות של הרפתקאות חדשות אלו מפוקפקות מאוד.

אפילו כמה אנשי הגנת הסביבה רואים בחוק האתנול בעיקר מתנה לחקלאים. פקיד בכיר בממשל אומר שתוכנית הבנקים שלו בנויה על עקרונות חוקיים "שלא נבדקו". האם העישון במקום העבודה הוא באמת בעיה מרכזית? כאשר בסקרים נשאלו העובדים, "בשבועיים האחרונים, האם מישהו עישן ממש לידך במקום העבודה?" כ–80% השיבו בשלילה. בהערכת מקרי הסרטן שהתקנה הזאת עשויה למנוע העריך מינהל הבטיחות בעבודה ובבריאות שחמישית מן העובדים עומדים בפני חשיפה זהה לעשן במשך 45 שנות עבודה. זה רק רגע. מרבית האנשים עובדים פחות מ–45 שנה, ומעטים עומדים בפני חשיפה זהה לעישון, שממילא מתמעט.

לכן מדוע לטרוח בפרטים? רוח הפיקוח עובר את האקטיביזם של האנשים שבחר קלינטון. תקנות מאפשרות לממשלה להעניק טובות הנאה ולנהל מסעי צלב מחוץ למסגרת התקציב. העלויות גלויות פחות לעין מאשר מסים, ויחסי הציבור טובים יותר. כל תקנה מקדמת איזו "מטרה טובה", ואילו המתנגדים – בנקים, חברות טבק – חובשים לעתים קרובות כובעים שחורים. האשליה היא שאפשר לפתור את כל הבעיות הללו. המציאות היא "ההתרחבות ההדרגתית והשקטה" של עוצמת הממשל.

אובדי דרך על האינפובאן

אירופה מאבדת את עסקי הטכנולוגיה לחברות אמריקניות ויפאניות. סיכונים וגמישות הם שם המשחק הזה

חברות אלקטרוניקה כמו סימנס ניקסדורף סובלות מירידה בהכנסות ובמשרות

Newsweek

לגבי האנשים המנהלים את חברת סימנס, לבה של תעשיית האלקטרוניקה הגרמנית, אלה הן פנים של דם ודאב. היום יש לסימנס כמעט 12,600 עובדים פחות מכפי שהיו לה ב–1992. בחלקת המחשבים הענקית של החברה, בביזנס, הפצעים עדיין לא הגלידו. סימנס ניקסדורף הפסידה מאז 1991 כ–1.3 מיליארד דולר, והשנה לא תהיה טובה יותר.

החברה שהלכה פעם בגאווה ראש בראש עם יבמ, מצאה את עצמה עם בעיות בסדר גודל של אלה של מתחרתה – ועכשיו מנסה להפעיל פתרונות כמו אלה של יבמ. המנכ"ל החדש שלה, גרהארד שולמאייר, הוא הראשון אי־פעם שהגיע מחוץ לחברה. הוא עשה חלק גדול מקריירת הניהול שלו בארצות הברית, ובסימנס המסר לא יכול להיות ברור יותר. שוב לא יהיו אלה עסקים כרגיל. "מעתה והלאה", אומר סגן היו"ר של סימנס ניקסדורף, הורסט נאסקו, "אנחנו ננהל כמו חברה אמריקנית".

הוי זמנים באירופה שלומר כאשר עומד לנהל את החברה שלך "כמו חברה אמריקנית" נוגע בכבודה, בעיקר בתעשיות יוקרתיות ומתקדמות מבחינה טכנולוגית, כמו מחשבים וטלקומוניקציה. עכשיו זה כבר לא בדיחה. הבעיות בסימנס אינן יחידות במינן: הן מורות על פני מרבית הנוף האירופי של טכנולוגיה גבוהה, ובעיקר בגה שהגרמנים מכנים "טלהבאכיק": הסכמים המגעים במהירות של מחשבים, טלקומוניקציה וטלוויזיה. זאת היא האינפובאן, או הכביש המהיר למידע, המפורסמת – העידן של תקשורת אינטראקטיבית שהוא עכשיו הנושא להתשוקה של כל חברות אלקטרוניקה (וממשלות) בכל רחבי העולם. בקיץ האחרון כינתה ועדה של האיחוד האירופי העוסקת בחברת האינפורמציה הגלובלית, את השינויים המתחוללים, "מהפכנית העוברת דרך החיים הכלכליים והחברתיים. הגיאוה אינה מבחינה לאיש, עלינו להמשיך הלאה". לא פחות ולא יותר.

בשביל אירופה קיים רק מלכוד אחד. עם קומץ נדיר של יוצאים מן הכלל, כמעט בכל מגזר של מה שמכונה תעשיית טכנולוגיה של מידע קיימת מפולת. המתחרים האירופיים כמעט שנעלמו, וחברות אמריקניות תוקפות ללא רחם. רק לפני שבועיים הודיעה חברת המחשבים קומפאק מיוסטון על עלייה בהכנסות של 88% ברווח. באירופה עלו משלוחיה של קומפאק ב–50%, ומנהלי החברה מאמינים שהצליחו להגדיל את חלק השוק שלהם, שכבר היה כרביל, מ–12% ל–14%.

וקומפאק היא רק דוגמה אחת. למרות כל ההתלהבות הגדושה שלהם לאינפובאן, אם לא ישתנה משהו בשנים הקרובות, החברות האירופיות לא יסעו בכביש המהיר למידע. הן יהיו חלק מן הכביש – חברות בעלות לחיות ויהיו אמריקניות ויפאניות ידרסו אותן. בעקבות זאת עלול לבוא עידן של התייחדות עודקים טכנולוגית אירופית, עם השפעות ארוכות טווח על כלכלתה של אירופה. "תחשבו כמה כסף יוציאו אנשים בסופו של דבר על טכנולוגיות מידע, תקשורת ובידור", אומר רודולף באייר, פרופסור באוניברסיטה הטכנית של מינכן. "יבוא היום שבו תעשיות אלו יהיו גדולות מתעשיית המכוניות, ולמרות זאת אנחנו מצויים בתהליך של ויתור עליהן".

המסד הטכנולוגי האירופי דוחה כמעט פה אחד את המסקנה הזאת כמבוהלת מדי. ולאירופה יש כיסים ברורים של עוצמה טכנולוגית. התקן שלה לתקשורת אלחוטית דיגיטלית (GSM) נעשה במהירות לתקן המוביל בעולם (להוציא את ארצות הברית ויפאן). זה עזר לחברות כמו נוקיה הפינית להפוך להיות מתחרות גלובליות באמצעות ייצור טלפונים סלולאריים באיכות גבוהה וציוד טלקומוניקציה לרשתות GSM.

אבל החשש קיים. הדו"ח על "חברת מידע גלובלית" התפרסם בעיתוי יחד עם כינוס בקורפו של כל מנהלי האלקטרוניקה הגדולים באירופה – כינוס שנועד לדון בדרכים שבהן תוכל אירופה להגיב על ההידרדרות בעמדתה התחרותית.

גירעון הסחר הכללי של אירופה במוצרים אלקטרוניים עלה במהירות. ההוכחה לחולשתה המדהימה של אירופה עוברת כמגוון נרחב של תעשיות הצומחות במהירות. היום שולטות חברות אמריקניות ויפאניות ביותר משני שלישים משוק המחשבים האירופי. וכפי שמראה הצלחתה של קומפאק, הנתח הזה יגדל כאשר לקוחות, כמו עמיתיהם בארצות הברית, מחליפים במהירות את המחשבים המרכזיים שלהם במחשבים אישיים – ענף הנשלט כבר בבעלותם של האמריקנים. יתר על כן, חיבור המחשבים האישיים ברשתות – פלח שוק רווחי הצומח במהירות – הוא כמעט נחלה בלעדית של האמריקנים. ל־EDS, החברה הבת של ג'נרל מוטורס המספקת שירותי מחשבים לחברות, אין כמעט תחרות לא אמריקנית באירופה. באשר למיקרו־מעבדים, חברת חקר השווקים דאטהקווסט כינתה בשנה שעברה את מוטורולה "מוכרת השנה באירופה".

בעיותיה של אירופה "נולדו כולן בבית", אומר לותר שטיין, יועץ ניהול במקינסי המחבר של ספר על חולשתה המבנית של אירופה באלקטרוניקה. חברות הטכנולוגיה הגבוהה שלה סובלות מעלויות מנופחות, מורשת של הניסיון ליצירת "אלופים לאומיים" (כמו גרופ בול הצרפתית) במדינות בודדות. עודף פיקוח בענפי מפתח (טלקומוניקציה הוא הענף החשוב ביותר מבחינה זאת) גרם גם הוא להעמדתה של אירופה בעמדת פיגור. כך גם המחסור של דינמיות טכנולוגית אצל חברות קטנות, שלעתים קרובות מדי אינן מסוגלות למצוא מימון אפילו כאשר יש להן רעיונות טובים. התוצאה היא פער חדשנות – בעיקר במגזרים המתמזגים עכשיו כדי ליצור את העידן של תקשורת ומחשוב דיגיטליים.

התשובה לשאלה אם החברות האירופיות יוכלו להוציא את עצמן מן הבוץ אינה ברורה. כמה אנליסטים אומרים שבשווקים מתפתחים במהירות כמו טכנולוגיית מידע, פיגור של אפילו חצי צעד עלול לגרום פיגור תהומי עצום. "עם מחזורי המוצרים של ימינו, אם אתה מתחיל שנה או שנתיים מאוחר מדי, אין לך כל סיכוי", אומר באייר.

חברות אירופיות רבות נראות יותר ויותר כמפגרות בשנה או שנתיים. לפי מחקר של חברת הייעוץ מקינזי, למשל, השיגו חברות המחשבים האירופיות ב–1992 רק 24% מהכנסותיהן ממוצרים שהוכנסו לשוק ב–12 החודשים האחרונים. בארצות הברית וביפאן המספר הוא 60%.

כמו סימנס, רואות עכשיו מרבית החברות האירופיות את גודלו של המשבר. במחשבים עשו כל החברות האירופיות הגדולות את יבמ הישנה למטרה שלהן. לפיכך הן המשיכו לעסוק בברזלים הגדולים – מחשבים מרכזיים רבי עוצמה – זמן רב מדי, כאשר השוק כבר נע במהירות למחשבים שולחניים ומחשבי יד זולים יותר. שלא במפתיע, היתה התוצאה הפסדים של מיליארדי דולרים. בשנה שעברה בלבד הפסידו איסיאל, אוליבטי, סימנס ניקסדורף ובול יותר משלושת רבעי מיליארד דולר. בראשית אוקטובר הודיעה ממשלת צרפת על האחרונה בטורה של הזרמות כספים שנועדו להציל את בול, הפעם סכום של 1.2 מיליארד דולר.

אפילו אחרי שנתיים של רה־ארגון – שבהן פוטרו בכל החברות יחד יותר מ–50,000 עובדים – עדיין עומדים בפני יצרני המחשבים האירופיים מאמצים גדולים כדי להתאושש. בעייתם ברורה כפי שהיא קשה: חברה המצויה בתהליך של רה־ארגון מתקשה להפוך להיות חברה גלובלית.

אבל הן חייבות להיות גלובליות. הצמיחה העצומה במחשבים אישיים – וברשתות הדיגיטליות המחברות ביניהם, ובתוכנה המפעילה אותם – היא תופעה כלל עולמית. בשנה שעברה, לדברי דאטהקווסט, נמכרו 50 מיליון מחשבים אישיים בשווי של 74 מיליארד דולר. עד שנת 2000 זה עשוי לגדול ל–200 מיליארד דולר. בשוק כזה כלכלות של גודל הן דבר חיוני, והן נחלתן של חברות אירופיות מעטות בלבד.

המורשת של האסטרטגיות האירופיות שלהן והתחרות ללא רחמים מצד החברות האמריקניות היעילות יותר מעמידות ללא הרף חברות כמו אוליבטי בעמדת התגוננות. משיא של 11% ב–1986 ירד חלקה בשוק המחשבים האירופי ל–4.3%. ובכל פעם שיבמ וקומפאק מורידות את מחיריהן מקבל קרלו דה בנדטי, נשיא אוליבטי ובעל המניות הגדול שלה, עוד שערות לבנות, וגם הוא חייב להוריד מחירים. אבל כמה זמן תוכל אוליבטי להוריד מחירים ועדיין להתחרות?

המלכודת שבה נתונות היצרניות האירופיות עושות את הרה־ארגון לתהליך אין סופי. ב–30 החודשים האחרונים צמצמה אוליבטי את כוח האדם שלה ברחבי העולם ב–25%. בסימנס ניקסדורף נזקקו לקיצוצים בסדר גודל כזה גם לשיפוץ רדיקלי של רצפת המפעל המנופחת. במשך שנים היה לסימנס וליחידת המחשבים האישיים שלה ניקסדורף – שהתמזגו ב–1980 – מעמד חזק יוקרתי בגרמניה. אבל היא הגיעה למציאה להפוך להיות סבוכים מדי לייצור, שלא לצורך, ולפיכך גם יקרים מדי. עד לאחרונה השתמשה החברה ב–150 חלקים רק כדי להרכיב את המקלדת. היום זה ירד ל–4 חלקים. בינתיים קיצצו מנהלי סימנס ניקסדורף בחצי גם את מספר הספקים והכפילו את מחזור המלאי במפעל המחשבים של החברה בפדרבורן. המטרה, אומרים מנהלי סימנס ניקסדורף, היא כבר לא טכנולוגיה לשמה. גרהארד שולמאייר, המנכ"ל החדש, אמר לעמיתיו ש"הבעיה שלנו אינה חוסר השקעה בטכנולוגיה. היא קבלת תשואה על ההשקעה".

מעבר לקיצוץ בעלויות, הפתרונות הללו מתרכזים עכשיו במאמץ נואש להשיג את החברות האמריקניות בכל רחבי הספקטרום של מחשבים וטכנולוגיית מידע. כמה חברות, שהבינו שכבר אינן יכולות להרשות לעצמן את סינדרום "לא הומצא כאן", יצרו בריתות כדי לחסוך בעלויות. פיליפס ההולנדית נטשה את יחידת ייצור שבבי המחשב שלה והקימה יחד עם מוטורולה מרכז תכנון לייצור מעגלי וידיאו למכשיר CD-ROM מולטימדיה. אס־ג'י־אס, תומסון מיקרואלקטרוניקס מצטרפת לסייריקס לייצור שבבי מחשב אישי. חברות רבות אחרות פעלו במהירות ליצירת בריתות עם חברות שידן על העליונה בעידן הדיגיטלי.

אפילו בשטחים בהם הם חזקים, מגלים האירופים שנחוצים להם שותפים אמריקנים. בטלקומוניקציה, שם יש לאוליבטי שאיפות גדולות והולכות, יצר דה בנדטי באביב ברית עם בל אטלנטיק ופסיפיק טלסיס כדי להשיג חוזה טלפונים סלולאריים יקר באיטליה. אוליבטי גם הסכימה למיזם משותף בתקשורת לוויינים עם יונייטד טקנולוג'יס וסיסטמס של ג'נרל מוטורס.

כשהן בנפרד, הבריתות האסטרטגיות הללו הגיוניות בשביל המעורבים בהן. אבל אנליסטים אומרים שכאשר מסתכלים בכולן יחד, הן מרמזות שאירופה גלה על חייה כאשר החברות האמריקניות מקדמות עוד ועוד את הטכנולוגיה שלהן. בתוך התעשייה האירופית – ובעיקר בגרמניה, יש גאווה טכנולוגית עמוקה. התחילה המפלה המתחוללת לדבר דיבורים על "משבר חדשנות" עמוק יותר. ואף שלא הכל מסכימים לכך, קיימות מספיק ראיות כדי לעורר דאגה: במירוץ להשגת פטנטים חדשים אירופה מפגרת הן אחרי ארצות הברית והן אחרי יפאן, בעיקר באלקטרוניקה. כאחוז מכלל הכלכלות שלהם משקיעים האירופים 25% פחות מאשר ארצות הברית ב"חדשנות" (מוצרים ותהליכים חדשים) ו–1% פחות מן היפאנים.

ממשלות אירופה הן חלק גדול מן הבעיה. אפשר שהצעד היחיד החשוב ביותר שיכלו לעשות כדי לסייע לתעשיית ההיי־טק שלהם הוא ליברליזציה במגזר הטלקומוניקציה שלהן. רשתות מידע דיגיטליות במהירות גבוהה – אבני הבניין של האינפובאן – התפתחו באטיות רבה באירופה מסיבה עיקרית אחת: להוציא את בריטניה, ענף הטלקומוניקציה האירופי נראה במידה רבה כמו זה האמריקני לפני פירוקה של איי־טי־אנד־טי: כל מדינה נשלטת בידי חברה אחת, בעלת כוח עבודה רב מדי. כל אחת מתפרנסת יפה משירותי טלפון יומיומיים, ומדרישה תעריפים מנופחים מאוד (ולא תחרותיים) לקישור לקווים הנדרשים, למשל, כדי להתחבר לאינטרנט. בגרמניה, למשל, יקר פי 20 לשכור קו ברשת מאשר בארצות הברית וזה, יותר מכל דבר אחר, חנק את ההשקעות בכך שמנע הצטרפות לקוחות חדשים לשירותי מחשב.

אבל השינוי עומד בפתח. אירופה מתכוונת לבצע ליברליזציה בטלקום עד 1998, וגרמניה מאיימת לבצע את הדבר במהירות גדולה עוד יותר. השאלה אם תקבל את ההחלטה הקשה מבחינה פוליטית – הדויטשה טלקום מעסיקה 230,000 עובדים – תהיה המבחן החשוב ביותר לרצינות של אירופה בקבלת ההזדמנויות שמציעה הטכנולוגיה החדשה. "זה יהיה שלוש שנים מאוחר מדי", אומר באייר, "אבל לפחות זו תהיה התחלה".

כרגע עשויה הצלתה של אירופה להיות נעוצה בעובדה שהאינפובאן, אפילו באמריקה, היא יותר דיבורים מאשר מציאות. אם המחשבים והטלוויזיה יתמזגו בדרך, איש אינו בטוח מי יירש את הארץ. יצרני הטלוויזיות (סוני ומצושיטה), יצרני המחשבים (קומפאק, אפל ויבמ), ספקי התוכנה או "התוכן" (מיקרוסופט, טיים וורנר): שום "יתרון" ברגע זה אינו בלתי ניתן להשגה, משום שהטכנולוגיה עדיין בינקותה. כפי שמראה הדוגמה של יבמ: אפילו החזקים ביותר חשופים לתנודות המהירות בשוק. אבל כפי שקורה היום, נראה שהקרב יהיה בעיקר בין האמריקנים והיפאנים.

האם חברות אירופיות נוספות מסוגלות להצטרף? כמה מנהלים של חברות ההיי־טק תוהים עכשיו אם מדינות הרווחה של אירופה המערבית נעשו נרתעות מסיכונים במידה מסוכנת – חוששות מהתקדמות טכנולוגית במקום לאמץ אותה. בקיץ האחרון נשא הורסט נאסקו מסימנס נאום בבון ובו דרש מן הממשלה לפעול לפי מדיניות שתעלה את גרמניה על האינפובאן. לאחר מכן, הוא אומר, נזפו בו כמה מן האנשים בקהל השומעים. האם הוא אינו יודע, שאלו, שמחשבים הורסים משרות? ואם המצביעים לא יסכימו לכך, מה יהיה על הפוליטיקאים?

ביל גייטס צועד הלאה

מיקרוסופט מרחיבה את שליטתה העולמית אל השווקים של אסיה

Newsweek

סין, יותר ממרבית המדינות, שונאת זרים נדחפים. היא דחתה את ביל קלינטון כאשר הוא רצה לדון בזכויות האדם; היא לא היתה אפילו מוכנה לשוחח עם מושל הונג קונג, כריס פאטן, כאשר הוא ניסה לקדם את סוג הפוליטיקה הדמוקרטית שלו.

אבל ביל גייטס והסוג שלו של תוכנת מחשבים הם עניין אחר. אחרי התחלה לא טובה באביב האחרון – שבו נראה היה שהיו"ר המיליארדר הבוטה של מיקרוסופט העליב את כל מי שאתו נפגש בבייג'ין – הגיעה לפני כ–10 ימים מיקרוסופט להסכם העשוי למסור לידיה באורח בלעדי את השוק בעל הפוטנציאל העצום של סין למערכות הפעלה של מחשבים אישיים.

אחרי חודשים של שיחות השיגה מיקרוסופט עסקה עם משרד התעשייה האלקטרונית רב העוצמה של בייג'ין, לפיה תפעל בשיתוף פעולה עם אחדות מיצרניות המחשבים הסיניות בפיתוח חלונות סינית 95, גרסה העתידה לצאת לשוק בקרוב של מערכת ההפעלה המפורסמת של מיקרוסופט. אומר צ'רלס סטיבנס, סגן הנשיא של מיקרוסופט הממונה על המזרח הרחוק: "חלונות 95 תהיה פחות או יותר התקן בסין". מחוץ לעסקה הושארו סוחרי התוכנות הקטנים והחלשים של סין. "אני חושב שיש לנו סיבה טובה לחשוש שמיקרוסופט תשתלט על השוק", נאנח מנהל בחברה כזאת, בייג'ין סטון גרופ.

נשמע מוכר? הענק שהיכה את מתחריו המערביים ועורר צעקות על מונופול ממשרד ההגבלים העסקיים האמריקני והנציבות האירופית עשוי להיות עכשיו קרוב לתפיסת השליטה במחשבים האישיים של אסיה. והתחרות כמעט שלא החלה עדיין: סין, קוריאה ובמידה מסוימת גם יפאן רק מתחילות להיות שווקים גדולים למחשבים אישיים.

העסקה הסינית מוכיחה, יותר מכל דבר אחר, את התנופה הבלתי ניתנת לעצירה של מיקרוסופט בכל רחבי העולם. עסקים זרים רבים ניסו לתפוס עמדת מפתח בסין, אבל הסינים החשדנים תמיד פיתחו גישה של הפרד ומשול עם מרביתם. בנקי השקעות מעבר לים, למשל, זוכים רק בחוזי חיתום מעטים כל אחד, ויצרני מכוניות אמריקנים, יפאנים וגרמנים נלחמים זה בזה בעידוד השלטונות.

רק מיקרוסופט והמנכ"ל הנרדף שלה מקבלים, כך לפחות נראה, יחס מועדף. סיבה אחת היא הכלכלה המשונה של מערכות הפעלה. זו התוכנה האומרת למחשב איך להריץ "יישומים" כמו משחקים וגיליונות נתונים, וכאן השוק דורש תקן מאחד, המאפשר למפתחי תוכנה ליצור תוכנה אחת למחשבים שונים רבים.

סטיבנס אומר שהסינים, אחרי שניסו בתחילה להקים מערכת הפעלה משלהם, קיבלו את טיעונה של מיקרוסופט שאת הכסף הגדול עושים עכשיו ביישומים. ככל שמערכת הפעלה רבת עוצמה יותר – כלומר חלונות – כך היא מסוגלת להריץ יותר יישומים. זה, יחד עם גודלה של מיקרוסופט והאגרסיביות שלה במכירת מוצריה, מכר לבייג'ין את הרעיון של עשיית חלונות למערכת ההפעלה המועדפת עליה.

"הסכמנו שהשוק למערכות הפעלה שווה 3 מיליארד דולר, ואילו השוק ליישומים שווה כ–20 מיליארד דולר", אומר סטיבנס. "הם תפסו לבסוף שכדי להיעשות חלק מן השוק הם חייבים להתאים את עצמם לתקן גלובלי" – במלים אחרות, למיקרוסופט. זה מרוחק מאוד מעמדת הפתיחה של החברה במארס, כאשר מיקרוסופט התעקשה על שימוש בגרסה מטייוואן של חלונות והרגיזה בכך את הפקידים הקומוניסטים, וכאשר גייטס חד הלשון התלונן על התערבותה של בייג'ין בשוק.

ביפאן, אחד מן השווקים הקשים ביותר לזרים בעולם, הסיפור דומה. מאז התחילה למכור במאי 1993 את חלונות 3.1 ביפאנית שלה, גדלה מיקרוסופט עד שהיתה למעשה לתקן המקומי, כפי שהיא בארצות הברית ובאירופה. ברבעון האחרון היו הכנסותיה של מיקרוסופט ביפאן הגדולות ביותר מאשר בכל מקום אחר בעולם, להוציא את ארצות הברית.

"כאן יש לנו התחלה טובה יותר מאשר בארצות הברית או באירופה", אומר סטיבנס. בדומה לכך תפסה מערכת ההפעלה חלונות 60% מן השוק בקוריאה, טייוואן והונג קונג.

כל זה הוא תוצאה משתלמת מן ההשקעה בסך 700 מיליון דולר של מיקרוסופט ביפאן ובשאר חלקי אסיה בעשור האחרון. משמעות הדבר היא התפרצות חדשה של צמיחה מהירה בשביל גייטס שאינו יודע שובע והחברה שלו, הרגילים לבלוע מדי שנה חלקי שוק גדולים, אבל התחילו להאט את הקצב בארצות הברית ובאירופה בשל בשלות השוק. ברבעון הראשון של השנה נהנתה מיקרוסופט באסיה משיעור צמיחה של 65% בהכנסות, בהשוואה ל–4% בלבד באירופה ו–30% בארה"ב.

אף שהיום מייצגת אסיה פחות מחמישית מהכנסותיה השנתיות של מיקרוסופט בסך 4.6 מיליארד דולר, החברה צופה מכירות בסך מיליארד דולר לפחות באזור זה ב–1998. רק בקוריאה יש יותר ממיליון מחשבים אישיים.

למרות שעד עתה נמכרו בסין רק חצי מיליון מחשבים אישיים, כל התחזיות אומרות שהשנה יגיע מספר זה למיליון. ובזמן שבו ממשלות ארצות הברית ואירופה עוקבות בדריכות אחר מעשיו, יש לגייטס יחסים ידידותיים באסיה. ליפאן וסין, הרוצות להגדיל את תעשיית המחשבים שלהן, אין כל חשש מהגבלים עסקיים כאשר הן מכניסות את מיקרוסופט למונופול בעל חסות ממשלתית.

זה מדאיג את העוקבים אחרי הענף. "הסכנה היא שמיקרוסופט עלולה להיות האופציה היחידה במזרח הרחוק", אומרת פמלה סייבולד, אנליסטית של הענף. "אין כל ספק שהם יהיו הבעלים של המחשבים השולחניים בעולם בתוך שנתיים שלוש". היא מזהירה שהקורבנות הראשונים יהיו החדשנים. משמעות נוכחותה בכל מקום של מיקרוסופט היא שהמועצה הלאומית למחשבים של סינגפור, למשל, עלולה לוותר על תוכניתה השאפתנית לתכנן ארכיטקטורה חדשה ונועזת לגל הבא של תוכנות "שרת/לקוח". אומרת סייבולד: "עכשיו אפילו קבוצת תכנון רבת עוצמה חייבת להתפשר לטובת פתרון של מיקרוסופט".

סטנו אחד שבו מיקרוסופט אינה שולטת בכל רחבי העולם הוא יצירת תוכנה לפרס הגדול של המחשוב: הכביש המהיר למידע. מיקרוסופט נלחמת לשנות את זה. במארס הודיעו נשיא ניפון טלפון אנד טלגרף (NTT) מאסאשי קוג'מה וגייטס על מיזם משותף לפתח טכנולוגיה הקשורה במולטימדיה בשביל לקוחות, המבוססת על קווי הטלפון של אן־טי־טי ועל CD-ROM. הכניסה אל הכביש המהיר למידע המתפתח של יפאן מרשימה משום שגייטס לא הצליח להשיג עסקה דומה בשום מקום אחר, והכישלון הבולט ביותר שלו היה עם איי־טי־אנד־טי. למרות שמטרות השותפות אינן ברורות יתחילו באפריל מיקרוסופט ו־NTT בניסוי שיימשך שנתיים בטלוויזיה אינטראקטיבית באחת מערי יפאן.

ביפאן רוצה מיקרוסופט גם להתאחד עם הקבוצות הגדולות של חברות המכונות קיירטסו, בייחוד עם חברות מחשבים קובעות תקנים כמו אן־א־סי ופוג'יצו. הן מתכננות "לארוז בחבילה" את חלונות אן־טי – תוכנת הרשתות של מיקרוסופט – במחשבים שהן מוכרות.

מיקרוסופט מקווה שזה ייצור אפקט כדור שלג בשביל חלונות על הכביש המהיר למידע. "אן־א־סי ופוג'יצו עדיין מוכרות את סוג הדינמיקה שלהן, אבל הן כבר רואות את הכתובת על הקיר", אומר סטיבנס. סוני ו־אן־א־סי הודיעו גם לפני זמן קצר על מחויבות לקופסה מעל לטלוויזיה של מיקרוסופט שתיועד לווידיאו אינטראקטיבי.

בסופו של דבר סין, יפאן, קוריאה ומדינות אסיאתיות אחרות, שבאופן מסורתי הן שונאות זרים, לא יקבלו באהדה מונופול של חברה זרה.

אומר סטיב סידני־האו, אסטרטג של סאן מיקרוסיסטמס ביפאן: "אני חושב שענף המחשבים ביפאן תופס שלהיות תלוי לחלוטין במיקרוסופט אינו האינטרס החיוני שלו".

אבל כפי שגילו עמיתיהם במערב בשנות ה–80, כאשר הדברים אמורים בגייטס ובמיקרוסופט אין להם ברירות רבות.

גשם של טלפונים

האם עתידות כמה חברות אמריקניות גדולות להפסיד כספים גדולים בשל העסקות האחרונות בענף הטלקומוניקציה?

Newsweek

אחדות מן החברות העשירות ביותר באמריקה עתידות להפסיד סכומי כסף גדולים. ב–5 בדצמבר תפתח הרשות הפדרלית לתקשורת (FCC) את המכרז למערכות טלפון אלחוטיות חדשות בכל רחבי ארצות הברית. ענקי הטלקומוניקציה מוכנים להוציא סכומים גדולים – יש מומחים המעריכים את הרשיון לניו יורק בלבד במיליארד דולר – תמורת הזכות להוציא עוד מיליארדי דולרים על בניית רשתות שיתחרו בטלפונים הקוויים והסלולאריים. בשביל הצרכנים תהיה משמעות הדבר אפשרויות בחירה נוספות. אבל בשביל הענף הכניסה לאלחוט היא תרגיל מסוכן שאין ספק שיגבה קורבנות. אומר הרשל שוסטק, יועץ: "לאיש אין מושג מה יעשו עם הרשיונות, איך ישתמשו בהם, איזה ערך יש להם, אם בכלל. אבל הם חייבים לפעול עכשיו".

הם פועלים. לפני שבועיים התמזגה ספרינט, חברת שירות החוץ השלישית בגודלה באמריקה, על מיזם משותף עם חברות הכבלים TCI, קומקאסט וקוקס. ימים אחדים קודם לכן חתמו בל אטלנטיק ונינקס, המנהלות טלפונים מקומיים מווירג'יניה ועד ניו אינגלנד, על הסכם לקשר עם יו־אס וסט ומרבגר האייר טאץ', מפעילת טלפונים סלולאריים גדולה מקליפורניה. חברת וושינגטון פוסט, הבעלים של "ניוזוויק", הודיעה לפני 10 ימים שהחברה הבת שלה אמריקה פרסונל קומיוניקיישנס תשתף פעולה עם בל סאות. קבוצות אלו שנוצרו בחופזה, וקבוצות רבות אחרות, יתחרו על 99 רשיונות אזוריים להפעלת שירותי תקשורת אישיים; דור חדש של מתקנים אלחוטיים בעלי גמישות רבה יותר מאשר טלפונים בעלי תילים, קשרים טובים יותר מאשר טלפונים סלולאריים ובתעריפים, עלות נמוכה יותר מאשר כל אחד משני אלה. אם חברת הטלפון המקומית אינה מוצאת חן בעיניך, רק תמתין. ההתחרות כמעט שהגיעה כבר.

האוהדים משוכנעים שהשוק לשירותי תקשורת אישיים הוא שוק עצום. למרות אותות חלשים, קשר המתנתק לעתים קרובות ותעריפים גבוהים ביותר, יש טלפונים סלולאריים בבעלותם של 14 מיליון בתי אב אמריקניים. PCS מציעים אטרקציות נוספות, מדיניות מובנות בתוך המכשירים ודואר קולי מובנה עד למספר שיצלצל בכל מקום בו יהיה המשתמש. אם התעריפים יהיו נמוכים מספיק כדי שאנשים פשוטים יקנו אותם, הרי לפי ההערכה עשויים 40 מיליון אמריקנים לשאת איתם טלפונים ניידים בתוך 5 שנים. "זה במהותו תחליף למערכת הטלפון הקיימת", אומר היועץ ויליאם ביי־ק. חברות שלא ייכנסו לתחום עלולות לאבד את העתיד.

אבל חברות שייכנסו לתחום עלולות לאבד את מכנסיהן. ואלה הסיבות:

כאשר היא חילקה ב–1982 רשיונות לטלפונים סלולאריים, הרשתה FCC רק לשתי חברות – בדרך כלל מונופול השיחות המקומיות וחברה חדשה אחת – להציע שירות בכל אזור. התוצאה: הממוצע מסמר השיער של 70 סנט לדקה בשביל שיחות מקומיות. אבל בשביל שירותים כאלה מוכרת FCC במכרז 6 רשיונות לכל שוק. מי שיזכה בהם לא יוכל להוציא שנים על בניית רשתות, כפי שעשו חברות הטלפונים הסלולאריים. מאחר שהטלפונים הסלולאריים כבר ממוקמים היטב, יהיה על הרשויות להקים במהירות את הרשתות שלהם ולהתחיל לפעול. אין כמעט ספק שתפרוץ מלחמת מחירים. בענף מעריכים שחברות סלולאריות יוכלו לקצץ במחירים כ–75% ועדיין להרוויח.

אפילו השווקים הגדולים של ניו יורק ולוס אנג'לס לא יוכלו ככל הנראה לקיים 6 שירותי תקשורת אישיים יחד עם שתי חברות טלפון סלולארי וכן חברת הטלפון הקווי הוותיקה. הזוכים במכרז של FCC יהיו חייבים לבנות מאות ואף אלפי תחנות קרקע קטנות, ביודעם כל הזמן שאין מספיק עסקים לכולם. "קיימת בפירוש תחושה שתצטרך לצאת במהירות מן הזינוק", אומר היועץ תומס סטרופ. מותג הוא משהו קריטי, וזו הסיבה לכך שחברות הכבלים התאחדו לפני שבועיים עם ספרינט. לאיי־טי־אנד־טי יש כבר, כמובן, מותג רב עוצמה. שחקנית גדולה אחרת, MCI, אינה צפויה להגיש הצעות גבוהות בדצמבר, אלא לעשות עסקות עם הזוכים במועד מאוחר יותר, כאשר המותג שלה משמש כפיתיון. חוק הקונסורציום של בל אטלנטיק/נינקס/יו־אס וסט/איירטאץ' יימצא בנחיתות. לפי שעה אין לו אפילו שם.

לצרכנים כבר נוח עם הטלפונים הניידים. זו הסיבה לכך שהדרך נוסף בשווקים במחשבה על שירותים אישיים. אבל אל תהמרו על כך ששירותים אלה יחליפו את הטלפון הביתי במרוצת השנים הקרובות. לאחת מכל שלוש משפחות אמריקניות יש עכשיו מחשב אישי, ומספר גדל והולך משתמשות במודמים כדי לשלוח פאקסים או להתקשר עם מחשבים אחרים. קווי טלפון יכולים לטפל בתנועה זו הרבה יותר טוב מאלחוט.

ככל ששירותים כאלה יתרבו, יציעו הטלפונים הקוויים הרבה יותר אופציות, כולל שירותי וידיאו בטווח הארוך. שירותי תקשורת אישיים פשוט אינם מסוגלים להתחרות בהצעות כאלה, וזו הסיבה לכך שדניס פוסטר, מנהל האלחוט של ספרינט, חושב ששירותים אישיים יפעלו בצורה הטובה ביותר כתוספות לטלפונים קוויים ולא כשירות בפני עצמו. "בעתיד הנראה לעין יהיו לקוחות של שירות זה גם לקוחות של חברת הטלפון הקווית", מסכים איתו רוייס הולאנד מ־MFS קומיוניקיישנס, חברת טלפון אלטרנטיבי מובילה. אבל המחירים יהיו חייבים להיות נמוכים כדי למשוך את מרבית הצרכנים לקנות שירות טלפון אלחוטי בנוסף לקו הטלפון שכבר יש להם. עד כמה נמוכים? חישבו על כך: רבע מבתי האב שהם לקוחות של ניו יורק טלפון אינם מוכנים אפילו לשלם 50 סנט לחודש תמורת טלפון לחצנים.

לפני 10 ימים הסתיימה הגשת ההצעות למכרז. עכשיו, בחדרי מלחמה סודיים ביותר בכל רחבי המדינה, מתכננים האסטרטגים כיצד לזכות ברשיונות בלי לפשוט את הרגל. כללי FCC מקשים על כך. ההצעות יגיעו בצורה אלקטרונית פעמיים ביום, יודיעו על המספרים והמשתתפים במכרז יגישו הצעות גבוהות יותר בתוך יום, עד שלא יהיו עוד הצעות מחיר גבוהות יותר.

כאשר הכל יסתיים תהיה ממשלת ארצות הברית עשירה במיליארדי דולר אחדים. האותם שמות מפורסמים בטלקומוניקציה קרוב לוודאי שגם אחדים מהם יהיו עשירים יותר. ואילו האחרים, הם כבר לא יהיו בשקט.

ביטוח / רונית מורגנשטרן

יו"ר איגוד המבוטחים: לפרסם את הריבית על גביית פרמיה בתשלומים

"חברות הביטוח גובות 100 מ' ש' בשנה בגין 'תת־שנתיות' בביטוח חיים"

במדור זה פורסם לפני כמה שבועות מאמר בנושא "גורם הפר־ליסה בביטוח חיים", ובין השאר הוזכר גם גורם ה"תת־שנתיות".

יו"ר העמותה לאיגוד המבוט־חים בישראל, מיכאל הלמן, מבקש להדגיש, כי הסכומים שמשלמים המבוטחים בגין ה"תת־שנתיות", שגובות חברות הביטוח בביטוחי חיים מסוג מעורב (הן ביטוחי פרט והן ביטוחי מנהלים) מגיעות לכ־100 מיליון ש' בשנה, אם אומדים את מחזור הפרמיות בביטוחים אלה בכ־1.5 מיליארד ש' בשנה.

מהו גורם התת־שנתיות? תע־ריף ביטוח החיים מבוסס על הנ־חה, כי דמי הביטוח משולמים מראש. אם הם משולמים בתשלו־מים לשיעורין (כמו ברוב המק־רים), חברת הביטוח מפצה את עצמה על אובדן פירות השקעה ובגין הוצאות גבייה. תמורת הז־כות הניתנת למבוטח או לבעל הפוליסה לשלם את דמי הביטוח בתשלומים (לרוב חודשיים), הוא מחויב (בפוליסה צמודה למדד) להוסיף 6% לדמי הביטוח בגין תשלום באמצעות הרשאה לחיוב חשבון בבנק או להוסיף 8% לתש־לום החודשי (שלא באמצעות הור־את קבע לבנק) – בנוסף, כמובן, להצמדה למדד.

ריבית ריאלית של 17.5%

לדברי הלמן, תוספת זו של 6% משמעותה ריבית בשיעור שנתי של כ־12.5% בנוסף להצמדה למ־דד, ואם התוספת היא 8%, המשמ־עות היא ריבית בשיעור שנתי של כ־17.5%. שיעורי ריבית אלו היו נהוגים במשק אולי בשנות ה־80 – תקופת ההיפר־אינפלציה, טוען הלמן. אלא שבעוד בענף המשכ־נתאות, למשל, הופחת מחיר הכסף מצמוד פלוס 12% בשנות ה־80 לצמוד פלוס 4.5%, בענף הביטוח אין הפחתה לגבי פוליסות קיימות, הוא אומר.

הלמן מסביר, כי כדי שהמבוטח לא יפסיד כסף, החלופה היחידה העומדת בפניו היא תשלום הפר־מיה מראש לכל השנה. בכך אפשר להוזיל את דמי הביטוח השנתיים ב־5%, ואת הסכום הנחסך ניתן אפילו להשקיע באפיקי חיסכון סולידיים לטווח ארוך.

לדברי הלמן, לא רק המבוטח משפר כך משמעותית את מצבו; גם חברת הביטוח נהנית, משום שאת דמי הביטוח היא מקבלת מראש ומשקיעה אותם כחוק, ובע־יקר – חוסכת בהוצאות הגבייה העצומות. גם סוכן הביטוח, שאינו מקבל כל עמלה בגין תוספת התת־שנתיות, נהנה, כי הוא מקבל את העמלה בגין דמי הביטוח שנה מראש, ואולי לקוח ירכוש ביטוח נוסף בחלק מהסכום שחסך, והסו־כן יזכה בתוספת עמלה.

"החוק אינו מחייב"

והבכן, מדוע אין משלמים היום רוב המבוטחים את דמי הביטוח מראש? מסביר הלמן: "ייתכן כי הסיבה נעוצה בכך שאין בהוראות הפיקוח על עסקי ביטוח ובחוק חו־זה הביטוח הוראה כדבר חיוב המבטח לציין את שיעורי הריבית השנתיים לגבי אופני התשלום השונים". יצוין, כי בענפי המשק האחרים, בבנקאות למשל, מחייב בנק ישראל לציין במפורש את שיעור הריבית השנתי לרבות השיעור המתואם; ובחוק הגנת הצרכן מחייב כל מוכר באשראי לציין את שיעור הריבית השנתית על מכירה בתשלומים.

לדבריו, פניות של העמותה לאיגוד המבוטחים בישראל אל המפקח על הביטוח באוצר, לווע־דת המשנה לביטוח בכנסת, למש־רד העבודה (בעיקר לגבי שחיקת כספי הפיצויים והתגמולים) – לא נשאו פרי. לדברי הלמן, חבל שס־כומים שהצטברו למאות מיליוני שקלים – כספי מבוטחים המיוע־דים לחיסכון ארוך־טווח ומהווים חלק מפנסיית הזקנה – יירדו לט־מיון.

תיק ביטוח / חיים קליר

זהירות סבירה

תובע שמקבל טיפולים נחשב כמי שיודע על מחלתו

מרדכי אביטן חלה במחלת כליות באמצע שנות ה־80. כבר לפני חמש שנים הכיר בו המוסד לביטוח לאומי כנכה בשיעור של 100%. רק ארבע שנים לאחר ההכרה פנה אביטן לחברת הביטוח מגדל בדרישה להפעיל פוליסת ביטוח קולקטיבית, שהיתה למפעל שבו עבד בחברת מגדל.

מגדל לא הסכימה לטפל בתביעה בטענה של התיישנות, ותילוקי הדעות הובאו בפני סגן נשיא בית משפט השלום בחיפה, השופט רפאל חרסונסקי.

השופט חרסונסקי בדק את המקרה לאור סעיף 31 לחוק חוזה הביטוח, הקובע כי "תקופת ההתי־ישנות של תביעה לתגמולי ביטוח היא שלוש שנים לאחר שקרה מקרה הביטוח".

קיום החוק על פי תכליתו

סעיף זה, מזכיר השופט חרסונסקי, פורש על ידי בית המשפט העליון בפסק דין שניתן לאחרו־נה, ובו נתקבלה גישת חברות הביטוח, לפיה מבו־טח הרוצה ליהנות מהוראות חוק חוזה הביטוח ומפוליסת הביטוח שלו, חייב להגיש את תביעתו לבית המשפט בתוך שלוש שנים מיום קרות מקרה הביטוח.

גישת בית המשפט העליון היא, שיש לקיים את ההסדר הספציפי לעניין ההתיישנות, כפי שנקבע בכל חוק וחוק על פי סוגיות שונות טבעיות לחוק הספציפי עצמו.

תכלית חוק חוזה הביטוח היתה לקצר את תקו־פת ההתיישנות הרגילה, בת שבע השנים, במטרה להקל על חברות הביטוח בתחזוקת הרזרבות הכספיות שלהן.

אביטן לא כפר בכך שכיום, לאחר פסיקת בית המשפט העליון, חייב כל מבוטח להגיש את תביעתו לבית המשפט תוך שלוש שנים, ואין די בכך שתוגש תביעה תוך תקופה זו לחברת הבי־טוח. אלא שלטענתו מחלת הכליות בה חלה טרם התגבשה וטרם הושלמה. אביטן לא יכול היה לתבוע בגינה עד שידע את היקפו המלא של מקרה הביטוח.

3 שנים מגיבוש עילת התביעה

השופט חרסונסקי דחה טענה זו מכל וכל. הרי גם לפי שיטתו של אביטן נתגבשה עילת תביעתו לפני כחמש שנים כשהמוסד לביטוח לאומי קבע לו 100% נכות.

לכן, את התביעה לבית המשפט היה צריך להגיש לכל היותר תוך שלוש שנים מאותו מועד, ואילו בפועל הוגשה התביעה לבית המשפט כע־בור כארבע שנים ומחצה.

יתרה מזאת: המבחן הקובע לעניין ההתיישנות איננו מתי התובע גילה את העובדות נשוא תביע־תו, אלא מתי הוא היה יכול בזהירות סבירה לגלותן.

במקרה זה יכול היה אביטן לדעת על מחלתו עוד לפני שהחל להסדיר את ענייניו במוסד לבי־טוח לאומי, שהרי כבר אז החל לקבל טיפולים.

על כן, פסק השופט, גם לפי גרסת אביטן עצמו, תביעתו התיישנה ויש לדחותה על הסף.

הכותב הוא עורך דין

מוקד שירות חדש למבוטחי איילון יפעל 24 שעות ביממה

אין ספק, שהביטוח הישיר מת־חיל לתת אותותיו במשק הביטוח הישראלי. חברות הביטוח הקלא־סיות מנסות למצוא את התשובות הנכונות למתחרה החדש, בעיקר בתחום השירות.

חברת הביטוח איילון, למשל, פתחה מוקד שירות למבוטחיה בתחום ביטוח הרכב. המוקד, שיפ־על 24 שעות ביממה, יטפל מיי־דית בבעיות של המבוטח כמו גרירה, חילוץ, זגגות, שמאות, רכב חליפי והודעה על גניבת הר־כב.

המוקד מקושר למחשב החברה ומעדכן בזמן אמיתי את סוכן החברה הקשור אף הוא למחשב החברה. לדברי ראשי החברה, המו־קד מחויב לרמת שירות ודיווח גבוהים. מרכז הבקרה הממוחשב מציע הפניה למוסכים המומלצים על ידי איילון ומוודא, כי המבוטח קיבל שירות ברמה הנדרשת, ומיי־דע בהתאם את הסוכן.

לטענת איילון, סילוק התביעה ייעשה בכמחצית מהזמן המקובל היום לאור חיסכון ב"תחנות עבו־דה", שגרמו עד כה לנטל בירוקר־טי. החברה מפעילה גם מערך משוב (פידבק) לבחינת שביעות הרצון של המבוטחים מהטיפול של כל אחד מנותני השירות.

הפניקס מציעה לעסקים ביטוח הכנסות על בסיס פיצוי יומי

חברת הפניקס הישראלי יוצאת בימים אלה בתוכנית ביטוח חדשה – אובדן הכנסות על בסיס פיצוי יומי. התוכנית מיועדת לבתי עסק קטנים ובינוניים כמו חנויות, בתי מלאכה, משרדים וכדומה.

לדברי מנהל השיווק באגף הביטוח האלמנטרי של הפניקס, דוד כהן, בעלי עסקים קטנים ימצ־או כי לכיסוי הביטוחי הנ"ל חשי־בות רבה.

לדוגמה הוא מביא את השריפה במרכז לונדון מיניסטורס בתל אביב, שאירעה לפני כשנה. עקב שריפה זו, ציין כהן, היו החנויות מושבתות זמן רב ובעליהן נותרו ללא הכנסות תקופה ארוכה.

בתוכנית הביטוח החדשה של הפניקס, בעל העסק קובע מראש את הסכום שיקבל כפיצוי במקרה של נזק והשבתת העסק.

ביטוח אובדן הכנסות על בסיס פיצוי יומי ניתן לרכוש במסגרת הכיסוי הרחב של פוליסת אלומה לבתי עסק, עלותו השנתית נאמ־דת בכמה מאות שקלים.

דיוקן תעשייתי / אבי שוברט

אינטרקוסמא – מאמץ להרחבת היצוא לאירופה ולמדינות ערב

יצוא החברה לספרד יגיע למיליון דולר בשנת הפעילות הראשונה

הנהלת אינטרקוסמא מתמקדת בימים אלה בפיתוח שוקי היצוא של החברה. בעקבות הצלחת השי־ווק של מוצריה בספרד, בוחנת עתה החברה דרכים להרחבת הי־צוא למדינות נוספות באירופה.

במקביל, בודקת אינטרקוסמא דרכים להרחיב את שיווק מוצריה למדינות ערב בעקבות הסכמי השלום.

אינטרקוסמא הקימה חברה בת בהולנד, כדי שתסייע לה בפעילו־תה במדינות השייכות לאיחוד האירופי. מוצרי החברה משוגרים למחסניה במרכז הסחר הישראלי ברוטרדאם, ומשם – באמצעות הובלה יבשתית – הם מועברים לרשת השיווק בספרד.

היקף היצוא לספרד, שהחל לפ־ני כמה חודשים, יגיע כבר בשנת הפעילות הראשונה לכמיליון דו־לר ועל־פי ההערכות בחברה הוא עתיד לגדול תוך שנתיים ל־2 מי־ליון דולר בשנה.

אינטרקוסמא הוקמה ב־1963 על־ידי יורשיו של ארתור בראון. החברה רכשה את מפעל התמרו־קים שהוקם על־ידי בראון עוד בשנת 49'.

התמקדות במוצרי שיער

מאז הקמתה היא עוסקת ביי־צור, ביבוא ובשיווק בעיקר של מוצרים לשיער, המשווקים תחת המותג של חברת וולה הגרמנית, ומיוצרים על סמך ידע ונוסחאות של וולה. אינטרקוסמא מייצרת, מייבאת ומשווקת גם מוצרי קוסמ־טיקה וטיפוח ומוצרים משלימים, אבל המוצרים לשיער מהווים כ־96% מהיקף המכירות הכולל שלה. לפני כשנה החלה אינטר־קוסמא לייבא ולשווק גם שמני שיזוף.

אינטרקוסמא מייצרת 85% מהמ־וצרים שהיא מוכרת. את שאר המוצרים היא רוכשת מספקים מקומיים או מייבאת מחו"ל באמצ־עות החברה הבת עטרון, המרכזת את פעילות היבוא שלה.

פעילות הייצור של החברה מרוכזת במפעל באזור התעשייה עטרות בירושלים.

המפעל של אינטרקוסמא בירושלים. החברה מייצרת 85% מהמוצרים שהיא מוכרת

המפעל משתרע על פני 7 דונ־מים וכולל שטח בנוי שגודלו 3,700 מ"ר. שם נעשית כל פעו־לות הייצור, המילוי והאריזה. תה־ליך הייצור של רוב המוצרים נמשך בדרך כלל עד יום אחד, והוא כולל ערבוב וחימום של חומ־רי גלם שונים במשבים, בטמפרטו־רות שונות ובמכלי ייצור בגדלים שונים – הגדול שבהם הוא בן 2 טונות.

מחלקת הייצור עובדת בדרך כלל במשמרת אחת, 5 ימים בש־בוע, בניצול של כ־50% מכושר הייצור. החומר המיוצר עובר למ־חלקת המילוי והאריזה ושם הוא מוכנס לאריזות השונות – בקבוקי זכוכית, בקבוקי פלסטיק, שפופ־רות אלומיניום ותרסיסים.

אינטרקוסמא משווקת את מוצ־ריה באמצעות סוכנים המועסקים על־ידיה וגם בעזרת סוכנים עצמ־איים. מערך השיווק של החברה מתחלק לחטיבות, שהגדולה שבהן עוסקת בשיווק מוצרים לקהל הר־חב באמצעות רשתות שיווק, פר־פומריות וחנויות אחרות. חטיבת שיווק נוספת עוסקת באספקת מוצרים למספרות.

לאינטרקוסמא יש כיום כ־5,000 נקודות מכירה. כ־2,400 מתוכן שייכות לחטיבה המשווקת לקהל הרחב ובהן מבוצעים כ־70% מסך המכירות של החברה. 2,600 נקודות מכירה שייכות לח־טיבת המספרות.

20 מיליון ש' מהנפקות

החברה משתמשת בחומרי גלם מסוגים שונים, הכוללים כימיק־לים ואבקות צבעים המשמשות לייצור צבעי השיער. כ־90% מחומרי הגלם מיובאים מחו"ל והשאר נרכש בארץ. כמחצית מחומר הגלם נרכש מחברת וולה.

בפברואר 94' גייסה אינטרקוס־מא כ־20 מיליון שקל באמצעות הנפקה של מניות וכתבי אופציה בבורסה בתל־אביב.

היא מתכננת לרכוש 5 דונמים באזור המרכז ולבנות עליהם, באו־פן מודולרי, מרכז הפצה חדש. בת־חילה יוקם השלב הראשון של המבנה, על פני שטח של 2,000 מ"ר. גובה ההשקעה מוערך ב־5 מיליון שקלים, שימומנו מתמורת ההנפקה.

כמו כן מתכוונת אינטרקוסמא להשקיע ב־3 השנים הקרובות כ־1.7 מיליון שקל מכספי תמורת ההנפקה בפעולות לקידום היצוא של מוצרי הקוסמטיקה שלה.

תמורת ההנפקה מושקעת כיום בצורה מאוד שמרנית. 5% מהתמו־רה מושקעים במניות סולידיות ושליש מהכסף מושקע בפיקדון בנקאי צמוד הנושא ריבית. רוב הכסף מושקע באג"חים ובפק"מים.

בנוסף לכל האמור לעיל, פוע־לת הנהלת החברה כדי ליצור שי־תוף פעולה אסטרטגי עם חברות קוסמטיקה גדולות. היא מציעה לייצר עבורן סדרות ייצור קטנות יחסית. כך נותנת החברה אפשרות להרחיב את פעילותה בתחום היי־צוג של חברות קוסמטיקה גדולות בישראל ובמזרח התיכון.

נתונים עיקריים

● מוצרים – החברה עוסקת בייצור, ביבוא ובשי־ווק של מוצרי שיער, מוצרי קוסמטיקה, מוצרי טואלטיקה, שמני שיזוף ומוצרים משלימים.

● מכירות – הכנסות החברה ממכירות הסתכמו בששת החודשים הראשונים של השנה ב־34.6 מיליון שקל, לעומת 34.8 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד. בכל שנת 93' הסתכמו מכי־רות החברה ב־66 מיליון שקל.

● יצוא – החברה החלה לאחרונה ביצוא מוצרי קוסמטיקה לרשת שיווק בספרד. בהנהלה מערי־כים, כי היצוא לספרד יסתכם בשנת הפעילות הראשונה במיליון דולר. במקביל נעשים מאמצים להגדיל את היצוא לשווקים נוספים.

● רווח – החברה הציגה רווח נקי של 1.7 מיליון שקל במחצית הראשונה של 94', לעומת 2.6 מי־ליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווחיות מוסברת בהפסד של כ־400 אלף שקל בתיק המניות של החברה ובהגדלת הוצאות הפר־סום.

● בעלות – השליטה על החברה היא בידי בני משפחת בראון.

● מפעל – מפעל החברה נמצא באזור התעשייה עטרות בירושלים. מועסקים בו כ־100 עובדי ייצור. הוא משתרע על שטח של 3,700 מ"ר.

● הנהלה – כנשיא החברה מכהן מיכאל בראון. מנכ"ל החברה הוא יהודה בראון.

ערב עיון מיוחד:

הסדרי פנסיה לחקלאים

(כיצד יובטח עתידו הכלכלי של החקלאי בעקבות השינויים במבנה החקלאות)

יום ד', 9.11.94
בין השעות 13.45–08.30, בת"א

בהשתתפות

שר החקלאות, מר יעקב צור

בנושא: השינויים הצפויים במשק החקלאי והבטחת עתידו של החקלאי

וה"ה (לפי סדר הופעתם):

● **מר גדי רוזנטל,** יועץ כלכלי - בעיות עקרוניות בנושא פנסיה לחקלאים ● **מר יוסי תמיר,** מנכ"ל הביטוח הלאומי - הסדרי פנסיה לחקלאים במסגרת פנסיה ממלכתית ● **מר מנחם לוסן,** יועץ חקלאות בשגרירות ישראל בגרמניה - הנסיון שנצטבר בארצות מערב אירופה לגבי תוכניות ממשלתיות ● **דר' חיים צבן,** מנכ"ל חב' צנובר - מחשבות ראשוניות בקיבוץ למימוש מקורות פנסיה נכסיים ● **מר יעקב גדיש,** יועץ כלכלי - מכלול השיקולים לבחירת מסלול חסכון פיננסי לחברי קיבוצים ● **מר שלמה לשם,** יו"ר האגף החקלאי, המרכז החקלאי - בטחון סוציאלי אישי בקיבוץ ● **מר משה פורמן,** מנכ"ל תגמולים במושבים - תפקידי קופות הגמל בהבטחת זכויות הפנסיה לחקלאים ● **מר מנחם בלושטיין,** מנכ"ל תשורה - השתלבות מערכות ביטוח פנסיוני בתוכניות ממשלתיות לחקלאים ● **רו"ח רועז מקלר ועו"ד יוסף עזריאל,** יחידת המיסוי הבינמושבית - היבטי מיסוי בתכניות פנסיה המשולבות בויתור על אמצעי ייצור ● **מר שלום שמחון,** מזכ"ל תנועת המושבים - החקלאי המתבגר והבטחת עתידו הכלכלי - מהו והיכן המפתח לפתרון.

● פתיחה וברכות: **מר חיים קמיניץ,** מנכ"ל המי"ל

● מנחה יום העיון: **דר' יצחק ינאי,** המרכז הישראלי לניהול

המרכז הישראלי לניהול

לפרטים והרשמה: טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 90/1994

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: כמפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי ומפרטי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית בסכומים הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום - באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מסמכים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומקום לפרטים	ראש הרשות המקומית
אילת	55/94	200	פתוח ושיקום רח' המלונות ס.ק. 17/11 שעה 8 בבקר רח' התשתית ופיתוח	28.11.94	07-367014-213	גבי קדוש
אפרת	9/94	300	מתקני משחקים	17.11.94	02-931501	יהון אהרמן
באר־שבע	50/94	500	בנית מבנה השער למקיף ד'	28.11.94	07-463804-463705	יצחק רגר
גלבוע	33/94	700	סלילת כבישים בשכונה חדשה בגבן שאול ס.ק. 9/11 שעה 10:30 מהמועצה	14.11.94	06-533251-2	אהרון יריב
הרצליה	37/94	800	עבודות סיאוס מדרכות הסטות וכבישים ס.ק. 16 בנובמבר 1994 שעה 9 רח' סוקולוב 5 הרצליה	21.11.94	סוקולוב 5 הרצליה	אלי לנדאו
חיפה	37/94	896	בניית בי"ס לילדים אוטיסטים בדרך הים (מסירה ביד)	22.11.44	ברודלד 5 חיפה	עמרם מצנע
יבנה	22/94	350	שיפוץ בתים ברחוב האלון יבנה ס.ק. 13/11 שעה 9 בבקר	22.11.94	08-433307 מנהל שיקום שכונות	יהודה ברדס
כוכב יאיר	8/94		דרוש/ה פסיכולוג/ית חינוכי/ת לחטיבת הביניים בהיקף של 1/4 משרה	10.11.94	09-493814 מח' חינוך	דוד קולר
כפר סבא	52/94	250	אספקת גופי תאורה וציוד כבד העיר בכ"ס	24.11.94	09-479185	יצחק ולד
	53/94	1000	בצוע עבודות סלילה ומדרכות ברח' שיבת ציון והכבשים בכ"ס ס.ק. 16/11 שעה 9:30 מאגף ההנדסה וייצמן 137 כ"ס	4.12.94	09-479185	יצחק ולד
	54/94	1000	בצוע עבודות ציפוי בגרנוליט במדרחוב ירושלים בכפר־סבא ס.ק. 14/11 שעה 9:30 במשרדי אגף ההנדסה וייצמן 137 כ"ס	21.11.94	09-479185	יצחק ולד
מגדל העמק	41/94		מכירת רכבים: משאית פינוי אשפה, טרקטורים, מחפרון		06-540730 גזברות	שאול עמור
מרחבים	19/94	600	עבודות שיקום רשתות מים במושב ניר־משה	20.11.94	07-960987 מזכיר	רחמים יונה
	20/94	600	עבודות שיקום רשתות מים במושב גילת	20.11.94	07-960987 מזכיר	רחמים יונה
	21/94	600	עבודות שיקום רשתות מים במושב מסלול	20.11.94	07-960987 מזכירות	רחמים יונה
	22/94	600	עבודות שיקום רשתות מים במושב פטיש	20.11.94	07-960987 מזכיר	רחמים יונה
	23/94	600	עבודות שיקום רשתות מים במושב שדה צבי	20.11.94	07-960987 מזכיר	רחמים יונה
	24/94	600	עבודות שיקום רשתות מים במושב רנן	20.11.94	07-960987 מזכיר	רחמים יונה
	25/94	600	עבודות שיקום רשתות מים במושב פדויים	20.11.94	07-960987 מזכיר	רחמים יונה
	26/94	600	ביצוע עבודות שיקום רשתות מים במושב מבועי השי"ר	20.11.94	07-960987 מזכיר	רחמים יונה
משגב	22/94	400	עד־שיקום ושיפור כבישים ס.ק. 7/11 שעה 9 ליד מזכירות יעד	13.11.94	04-9902349 קרנית	אריק רז
נהריה	52/94		הנייה בסילת ברחוב סוקולוב נהריה	16.11.94	04-987984 מהנדס	זקי בגג
עמק חפר	54/94	500	בניית כיתות מקדמות לבי"ס בגבעת חיים איחוד ס.ק. 13/11 שעה 9:45	17.11.94	09-681605	עמוס ירקוני
צפת	18/94	400	פיתוח סב"פ שפרינצק צפת ס.ק. 14/11 שעה 10 בעירית צפת	21.11.94	06-972021 מהנדס	דוד משה
	19/94	350	בי"ס גישה לבית העלמין ס.ק. 14/11 שעה 12 יצא מבנין העיריה	21.11.94	06-971470	דוד משה
קרית אונו	18/94	200	הרחבת אולם ספורט בבי"ס שרת/תוספת קומה	20.11.94	03-5346088 מח' מכרזים	דוד ברנבאום
קרית עקרון	10/94		מכירת מיקסר־מחפרון J.C.B. דגם CX3 בשנת ייצור 1985		08-411075	אריק דוד
רחובות	23/94		הכנו השכל המוליך הוגה לבי"ס קציר ב' ס.ק. 15/11 שעה 10 (ע"י מזכירות ביה"ס) רח' רב קליין	22.11.94	08-446209 בניה סיטה	יעקב סנדלר
רמת ישי	/94		ביצוע מבנים תעשיה ובנייה לבניינים (תהשב"ב 1982) במבנים בעלות מבעלי הבניינים ... המיועדים לפי יעוד עפ"י תוכניות המיתאר הקיימות בגושים 11182, 11178, 11171, 11243, 11184, 11183, 11181, 11180, 11179 לבקש את המבנים באשפה, קצבים פסולת בנין, גרוטאות רכב ומפגעים אחרים.		04-831616	זאב שריזין
שבלי	-/94	600	כבישים פנימיים 14'24'35'38'39 עבודות פיתוח ותלילה ס.ק. 10/11 שעה 10 במשרדי המועצה	17.11.94	מזכירות מועצה	עלי שבלי
שוקת	11/94	500	עבודות עפר ונקוז בחוגל לקיה ס.ק. 24/11 שעה 12 יציאה מהמועצה	8.12.94	העצמאות 25 באר־שבע	יעקב בין

משרות פנויות במכרזי השלטון המקומי

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומקום לפרטים	ראש הרשות המקומית
אלונה	7/94	דרוש/ה מזכיר/ה מועצה/חצי משרה	17.11.94	קיבוץ ... 06-388165	אליהו אהרואי
אשדוד	7/94	דרוש/ה קצין/ת בטיחות בעבודה 0.75 משרה	17.11.94	08-545120	צבי צילקר
הרצליה	/94	דרוש/ה קב"ט/ית בחצי משרה ומנהל בי"ס תיכון ומנהל קורס קצינים וקציני		כ"א, סוקולוב 11 הרצליה	אלי לנדאו
כוכב יאיר	9/94	דרוש/ה למנהל/ת לבי"ס יסודי וחטיבת ביניים משרה מלאה	10.11.94	מנהלה בי"ס ... 03-6356354	דוד קולר
לכיש	3/94	דרוש/ה עובד/ת סוציאלי/ת לטפל בנפגעי סמים משרה מלאה	17.11.94	07-848171	מאיר שמר
	5/94	דרוש/ה מהנדס/ת מועצה 90% משרה	15.11.94	07-848171	מאיר שמר
צפת	/94	דרוש/ה עו"ס לטפל בנפגעי סמים/משרה מלאה	20.11.94	06-971470 דוד לוסטי	דוד משה
רהט	/94	דרוש/ה מבקר/ת עיריה	14.11.94	07-918811 מזכיר העיר	אלקרינאוי מלאל

החברה למשק וכלכלה של השלטון המקומי בע"מ

האחים עופר יקימו קניון בראשל"צ בהשקעה של 70 מ' ד'

מאת זיו מאור

חברת מליפר, בשליטת האחים עופר, עומדת לבנות במערב ראשון לציון, קניון בהשקעה של 70 מיליון דולר.

הקניון ממוקם בסמוך למחלף גן רווה, יהיו בו 18 אלף מ"ר למסחר ו–1,700 מקומות חניה במרתפים. בסמוך לקניון ייבנה מרכז תחבורתי ורכבת פרברים. הקרקע, בשטח של 40 דונם, נרכשה השנה ממינהל מקרקעי ישראל תמורת 21 מיליון דולר.

החברה קיבלה בימים אלו אישור לתחילת חפירות והבנייה תסתיים עד ספטמבר 96'. בקניון ייבנו סך הכל 75 אלף מ"ר, ויהיו בו 150 עסקים. את הפרויקט תיכנן האדריכל אברהם יסקי.

חברת מליפר היא ב–50% בבעלות חברת האחים עופר ו–50% בבעלות החברה הציבורית מליסרון, שרובה בבעלות עופר אחזקת אניות.

אל על חתמה הסכם עם "קוואנטאס" לטיסות המשך מבנגקוק לאוסטרליה

(ענ). על פי הסכם עם חברת התעופה האוסטרלית "קוואנטאס", החלה אל על לשווק בימים אלה כרטיסי טיסה לאוסטרליה, דרך בנגקוק והונג קונג. כך מסר אתמול דובר אל על.

מחיר הכרטיסים נע בין 1,659 ל–1,799 דולר. הנוסעים יטוסו עד בנגקוק או הונג קונג באל על, ומשם לאוסטרליה בקוואנטאס.

על פי הסדר עם חברת התעופה הסינית, צ'יינה איירליין, ניתן כעת גם לקנות כרטיסי המשך לטיסות בתוך המזרח הרחוק, בדרך זה לכרטיסי "זוהר" הנהוגים בטיסות פנים בארה"ב. ההסדר האסיאני נקרא "אסיה פאס", והוא מאפשר טיסות המשך בתוך אסיה, מבנגקוק, סינגפור ותחנות אחרות שאליהן מגיעה אל על.

אל על מקיימת כיום חמש טיסות בשבוע למזרח הרחוק, לבומביי, לבנגקוק, לבייג'ין ולהונג קונג.

חיים רמון יופיע היום בפני אסיפת עובדי הוועד הפועל

הנהגת ההסתדרות אישרה אתמול את ההסכם המעניק פיצויי פיטורים של 250% ופרישה לפנסיה תקציבית מגיל 57. הפורשים יקבלו תשלום חד פעמי של 5,000 שקל

רמון: תנאי פרישה נדיבים

עפרוני: הסכם פיצויים גרוע

מאת חיים ביאור

העבודה בבית הוועד הפועל של ההסתדרות תשובש היום בעקבות אסיפת מחאה של העובדים – הראשונה בחודשים האחרונים – שיכנס ועד העובדים.

האסיפה תתקיים לצורך "מסירת דיווח לעובדים על הסיבות שהניעו את ועד העובדים לסרב לקבל את רשימת 265 המפוטרים". יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון, מתכוון להופיע בפני העובדים, למרות הקרע בינו לבין חברי ועד העובדים. הוא ינסה לשכנע את העובדים שההסכם לפיצויי פיטורים ושתנאי הפרישה לפנסיה תקציבית מוקדמת, שמציעה הנהגת ההסתדרות, הם נדיבים, וכי התנגדות הוועד לתנאים המוצעים – מקורה במניעים פוליטיים.

הנהגת ההסתדרות אישרה אתמול את טבלת הפיצויים ותנאי הפרישה למאות מעובדי ההסתדרות הצפויים לפיטורים. נודע שתנאים אלה יעוגנו בחוקת העבודה של עובדי מוסדות ההסתדרות.

למפוטרים מוצעים פיצויים בשיעור של עד 250% לבעלי ותק של 25 שנה לפחות (כולל צבירת העובד בקרן הגמלאות). עובד שגילו 57, או עובדת שגילה 52, שלזכותם לפחות 20 שנות עבודה רצופות, יהיו זכאים לצאת לפנסיה תקציבית מוקדמת. הפורשים במסלול פיצויים יקבלו מענק של 2–10 חודשי הסתגלות, בהתאם לוותק, וכן תשלום חד פעמי של 5,000 שקל שישולם לכל מפוטר, ללא קשר לוותק.

בישיבת בית הנבחרים (הוועד הפועל) ההסתדרותי, הנפתה עבות בין רמון לבין אנשי סיעת העבודה, בעקבות שאילתא של מרדכי גרונרג, שביקש לדעת מהם תנאי השכר של "נבחרי" ההסתדרות. לדברי רמון, כשנכנס לתפקידו בהסתדרות, מצא ש–150 איש משתכרים בין 10 ל–22 אלף שקל. לפיכך קיצץ את שכרם ב–20%–25%. הוא ציין שבוטל הסדר הרכב הצמוד לכל חברי הנהגת ההסתדרות, פרט ל–5: יו"ר ההסתדרות, הגזבר וראשי אגפי האיגוד המקצועי, ויו"ר נעמת.

גדעון בן ישראל, מנציגי מפלגת העבודה, התריע על "מדיניות מתמשכת להכפשת עובדי ההסתדרות ולהצגתם כמפלצות". לדבריו, ההפגנה האלימה של העובדים בשבוע שעבר היתה "תוצאה של העלבונות שהוטחו בהם". הוא טען ש"רמון, בהתנהגותו הבוטה כלפי העובדים, נותן דוגמה רעה למעסיקים".

הסכם הפרישה והפיטורים המוצע ע"י הנהגת ההסתדרות גרוע, נאמר במסמך של הכלכלנית ד"ר לינה עפרוני, שנערכה ע"י ועד העובדים של בית הוועד הפועל. לדבריה, הדרישה לרצף של 20 שנות ותק, תוציא ממעגל הזכאים עובדים רבים שלקחו חופשה ללא תשלום. בכך יקטן מספר הזכאים להיכנס לקטגוריה זו.

עפרוני מוסיפה, כי הסכמי פרישה דומים, למשל אלה שהשיגה ההסתדרות לעובדי תעש ותע"א, זיכו כל עובד/עובדת שגילם 50 והם בעלי 20 שנות ותק (לא רצופות), באפשרות לצאת לפנסיה תקציבית מוקדמת של 70% – הרבה יותר מהמוצעת לפורשי הוועד הפועל.

לדבריה, חולשה נוספת של ההסכם, היא שבוצע לפורשים ערכן הפנסיה התקציבית לפי הסכמי השכר הקיבוציים. "זה יגרום לבעיות פרשנות, ובמקרה הטוב, כשיתנו לפורשים את הדרגות הקובעות בהסכמי השכר, תוספת הדרגה לא תדביק את עליית המחירים".

במסמך נכתב, כי גם מסלול הפיצויים נחות מהמקובל במשק: עובד בעל שנות ותק מקסימליות יזכה ל–250% לכל שנת ותק. אך בניכוי הכספים שהופרשו לקרן הגמלאות, הפיצויים יפחתו ל–178%.

שיחה

עם ד"ר בני טלטש, ביולוג מאגרי מים של חברת מקורות: על אצה חדשה שנתגלתה במי הכנרת

האצות לא מהוות סכנה מיידית אך הן עלולות לפגוע באיכות המים בעתיד

אתמול פורסם כי אצה מיקרוסקופית בשם אפניזומינון ממשפחת הכחוליות, המאכלסת בדרך כלל בריכות דגים ומאגרי קולחין, נתגלתה בכנרת והחלה להתרבות במים. נמסר כי האצה שייכת למשפחה של אצות רעילות. האם יש מקום לדאגה?

ידוע מהספרות המקצועית כי בקבוצה זו של אצות יש גם אצות רעילות, אך לגבי האצה הספציפית הזו אין דיווחים כי היא רעילה. הדיווחים על הרעלה היו לגבי בעלי חיים ששתו מים מריכוזים מאוד גבוהים של האצה, מים שהיו ממש ירוקים ולא זה המצב בכנרת. אבל כאשר מתגלה בכנרת אורגניזם חדש שלא היה מוכר עד כה, זו במידה מסוימת סיבה לדאגה. דאגה לעתיד.

באשר לאצה היא נראית כחוט ירוק ועדין שאפשר להבחין בה רק באמצעות מיקרוסקופ. האצה אמנם התפשטה לעומק של 15 מטר בכל שטחה של הכנרת, אבל ריכוזה הוא נמוך ביותר כתוצאה מצעדים שנקטנו.

איך הגיעה האצה לכנרת?

השאלה היא לא איך האצה הגיעה לכנרת, כי אצות הן יצורים קוסמופוליטיים שיורדות התפוצה שלהם נמצאות באוויר ובכל מקום, אלא מה קרה בכנרת שנוצרו בה תנאים להתפתחות של אצה כזו לעומת התנאים בעבר. זאת השאלה שאנחנו – בשיתוף עם חוקרים מהמעבדה לחקר ימים ואגמים, מינהלת הכנרת וחוקרים מהאוניברסיטאות – מנסים ללמוד.

באופן כללי הופעה של אצה כזו מבטאת עלייה בחומר האורגני ובמלחי ההזנה באגם. אין באצה הזו שום סכנה מיידית, אבל אם לא יטפלו בנושא היא עלולה לפגוע בעתיד באיכות המים.

מה עשויה להיות משמעות הופעת האצה לאיכות המים של המוביל הארצי?

אנחנו עוקבים אחרי התופעה גם במוביל הארצי ומבצעים בדיקות שבועיות. גילינו שבמי המוביל ריכוז האצה החדשה נמוך מאוד והוא יורד בשניים־שלושה סדרי גודל לעומת ריכוזה בכנרת. הטיפול שמי המוביל מקבלים, ההכלרה וההשקעה, מתמודד בהצלחה עם האצה כך שבמי השתייה במוביל ריכוזה שואף לאפס. גילינו שהיא הולכת ונעלמת במהלך הזרימה במוביל בקטע שבין אתר השאיבה ספיר למאגר אשכול. היא כנראה סובלת גם מהזרימה ומהטיפולים הניתנים למי המוביל. לכן בקטע הזה של מי המוביל אין סיבה לדאגה.

אם משמעות הימצאותה של האצה כה שולית לטיב המים במוביל, מדוע פירסמה מקורות הודעה בהולה שבה נדרשת הממשלה להחיש את הקמת מערכת הסינון הארצית, שעלותה 100 מיליון דולר?

אין הרעה בשנים האחרונות באיכות מי הכנרת ואף יש בהם הטבה והם נקיים יותר כתוצאה מפעילות נרחבת בתחום הטיפול במי הביוב, שנעשתה ביישובים סביב האגם. אבל תקנות איכות מי השתייה הולכות ומחמירות בקצב הרבה יותר מהיר מקצב השיפור באיכות המים. כדי לעמוד בתקנות המחמירות, שייכנסו בקרוב לתוקפן, חייבים לסנן את מי המוביל.

מאת עמירם כהן

תיבדק הגדלת מספר העמלות המוכרות כהוצאה לצורך מס הבורסה

ח"כ פורז מציע להטיל מס גם על קופות גמל וקרנות השתלמות ופנסיה

מאת צבי זרחיה

בעקבות טענות שהועלו אתמול בוועדת הכספים, תבדוק נציבות מס ההכנסה אפשרות להרחיב את מספר העמלות שיוכרו כהוצאות לצורך חישוב מס הבורסה. כך סוכם אתמול בעת שהוועדה דנה בהגדרת העמלות הללו. הוועדה המשיכה אתמול לדון בחוק, אך ההצבעות על הסעיפים השונים ייערכו רק בעוד כמה שבועות.

מרכז האופוזיציה בוועדה, ח"כ דן תיכון (ליכוד), תבע להכיר כהוצאה לצורך חישוב מס הבורסה בדמי ניהול בני"ע ודמי משמרת של ני"ע, שאותם גובים הבנקים מלקוחות המחזיקים ני"ע. תיכון אמר כי אינו מוכן להסתפק בהצעת האוצר, שלפיה רק עמלות קנייה ומכירה של ני"ע יוכרו כהוצאות לצורך חישוב מס הבורסה. תיכון טען כי אי הכללת העמלות הנוספות כהוצאה מוכרת מנוגדת לחוק יסוד.

תיכון טען עוד כי אופן חישוב המס יגרום לאי יציבות בבורסה. לדעתו, בכל אמצע חודש אוחזי תשרור בבורסה חוסר יציבות מאחר שחישוב המס נעשה לאחר פירסום המדד. לדעתו, עלולה להיווצר בארץ תופעה כמו זו המתרחשת בארה"ב, שבה בחודש דצמבר יורדת הבורסה כי הלקוחות מוכרים את אחזקותיהם כדי להתחמק מתשלום המס. החודש הזה מכונה "דצמבר השחור", ואילו ינואר הוא "ינואר השמח", כי בחודש זה הלקוחות מבצעים רכישות בשוק ההון.

לדעתו של תיכון, תופעה כזו עלולה להיווצר בימים הסמוכים לפרסום המדד, ולפיכך צריך למצוא שיטה אחרת. "הלקוחות, במקום לקבל החלטות לגופו של עניין, יקבלו החלטות לפי שיקולי מיסוי רגעיים", קבל תיכון.

פורז: אין סיבה להפליה

מרכז הקואליציה בוועדה, ח"כ אברהם פורז (מרצ), הציע בישיבה להטיל מס על קופות הגמל וקרנות ההשתלמות, ובעתיד להטיל מס גם על קרנות הפנסיה. פורז אמר כי ממילא הסכומים המופרשים על ידי המעביד והעובד לאפיקים אלו פטורים ממס, ואין הוא רואה שום סיבה להפלות בין מי שחוסך לטווח ארוך באמצעות הבורסה לבין מי שעושה זאת באמצעות קרנות ההשתלמות או קופת הגמל.

לדברי פורז, "התקופה בה נתנו עדיפות לכל מיני מנגנונים הסתיימה, והשכבות שמחזיקות בקרנות ההשתלמות ובקופות הגמל אינן שכבות חלשות". פורז הודיע כי יעלה את הצעתו כחלק מהסתייגות שיגיש לחוק בעת שיועלה להצבעה בוועדה.

יו"ר הוועדה, ח"כ גדליה גל (עבודה), הביע התנגדות להצעת פורז. גל אמר כי הדבר עלול להביא לירידה בשיעור החיסכון. כמו כן, הביע חשש שהטלתו כעת של מס על קרנות ההשתלמות וקופות הגמל, ורק בעתיד (לפי ההצעה של פורז) מס על קופות הפנסיה, תגרום לאפליה לטובה של קרנות הפנסיה.

גם ח"כ תיכון דחה בתקיפות את הצעתו של פורז. תיכון אמר כי "זוהי הצעה מטורפת. תמיד יימצאו כאלה שירצו להטיל את המס על אפיקי החיסכון שונים. זוהי פצצת זמן שתתקתק לתקופה ארוכה מתוך יצירת אי ודאות. קופת הגמל הניבה תשואה שלילית של 5.8% בחודשים ינואר־ספטמבר 94'. האם רוצים למסות אותן לגמרי?" – שאל תיכון.

ח"כ אברהם בורג (עבודה) שיגר אתמול מכתב אל ראש הממשלה, יצחק רבין, שר האוצר, בייגה שוחט, וראשי הקואליציה, שבו הביע הסתייגות מהטלת מס הבורסה גם על תושבי חוץ. בורג אומר כי הצעת החוק למיסוי הבורסה הונחה על שולחן הכנסת בנוהל מזורז, ולא התקיים בה דיון ממצה.

בורג ציין כי שאלת המיסוי על הבורסה נתונה במחלוקת במדינות רבות, אך גם במדינות המטילות מס על הבורסה לא מוטל מס על תושבי חוץ. כמו כן, אמר כי בבדיקה שערך לא מצא אף מדינה מערבית המטילה מס רווחי הון על ניירות ערך סחירים של תושבי חוץ הפעילים בבורסות המקומיות.

לדברי בורג, תושבי חוץ משקיעים בני"ע ישראליים בהיקף של כ–6.3 מיליארד שקל, וההשקעה בפת"ח (פיקדונות תושבי חוץ בבנקים ישראליים) על ידי תושבי חוץ מגיעה לכ–34 מיליארד שקל. עוד הוסיף, כי חלק גדול מהכספים הזרים המושקעים בישראל הם "כסף שחור", המשמשים בכל העולם ככספים לעידוד הצמיחה במשקים, והם אחד היעדים החשובים של הנפקות לגיוס הון. בורג הוסיף כי בשל אופיים של הכספים ברור כי מעטים בלבד יבחרו באפיק הקיזוז החדש פתיחת ספרים.

קופת גמל חדשה בבינלאומי תשקיע לפחות 50% באג"ח

(עש"ת). הבנק הבינלאומי הראשון החל בהפעלת "מתן" – קופת גמל חדשה לתגמולים ופיצויים, המשקיעה בנכסים סולידיים בלבד.

מתן תשקיע לפחות 50% מנכסיה באג"ח ממשלתיות וכן לפחות 25% מנכסיה בפיקדונות צמודי מדד במטבע ישראלי. הקופה לא תשקיע במניות, באופציות או באג"ח להמרה. העמיתים במתן ייהנו מהטבות המס כמקובל בקופות הגמל.

לדברי הבנק, מתן מיועדת ללקוחות המבקשים להשקיע בקופת גמל סולידית, ללא מרכיב מנייתי.

נדל"ן / זיו מאור

250 אלף ד' ל–12 דונם חקלאיים בבר גיורא

בית ישן, שממוקם על מגרש חקלאי בן 12 דונם בבר גיורא, נמכר תמורת 250 אלף דולר (כ–21 אלף לדונם). שטח הבית כ–150 מ"ר ויש עליו זכויות הרחבה. המגרש ממוקם בפרוזדור ירושלים, בקרבת צור הדסה.

230 אלף דולר ל–3 חדרים באלישע בירושלים

דירת 3 חדרים, ברחוב אלישע בירושלים, נמכרה תמורת 230 אלף דולר (77 אלף לחדר). הדירה היא דירה חדשה שבנה הקבלן אבי גולדמן, בבניין שממוקם מאחורי העירייה.

450 אלף דולר לווילה בשמריהו לוין

וילה בת 7 חדרים, ברחוב שמריהו לוין בירושלים, נמכרה תמורת 450 אלף דולר (64 אלף לחדר). שטח הווילה כ–200 מ"ר בשני מפלסים והיא בנויה על מגרש של 600 מ"ר.

6,000 דולר לחודש לבית בשכונת בקעה

בית ערבי ברחוב שמשון בשכונת בקעה בירושלים הושכר לקונסוליה הבריטית בירושלים תמורת 6,000 דולר לחודש. שטח הבית כ–300 מ"ר בשלושה מפלסים והוא בנוי על מגרש של חצי דונם.

כל העסקות נעשו על ידי תיווך צימוקי.

קופות הבנק הבינלאומי הניבו 1% באוקטובר

מאת סופר "הארץ"

קופות הגמל של הבנק הבינלאומי הניבו באוקטובר תשואה של 1% בממוצע.

הקופה הגדולה ביותר "מיטב" הניבה 0.96% באוקטובר ו–6.92% נומינלית בינואר־אוקטובר. ריאלית הניבה מיטב תשואה שלילית של 3.99%. היקף הנכסים של מיטב הסתכם בסוף אוקטובר ב–943 מיליון שקל.

התשואה של הקופה השנייה בגודלה, "קרן השפע", היתה 0.92% באוקטובר ובעשרת החודשים הראשונים של השנה 6.7% נומינלית.

ריאלית הפסידו העמיתים של קרן השפע 4.19%. היקף הנכסים של קופה זו הסתכם ב–882 מיליון שקל.

עודפי ביקוש של 9 מיליארד שקל במכרז היומי

מאת צבי זרחיה

הריבית הממוצעת וריבית הסגירה, שנקבעו אתמול במכרז המוניטרי היומי שמקיים בנק ישראל לבנקים, היו 15.5% על בסיס שנתי, בדומה לרמתן בשבועות האחרונים.

בנק ישראל העמיד אתמול לרשות הבנקים 7.4 מיליארד שקל, בדומה למכרז האחרון שנערך ביום חמישי. הביקוש אתמול הגיע ל–16.46 מיליארד שקל לעומת 16.498 מיליארד שקל ביום חמישי.

אתה שותף אמיתי ברווחי הבינלאומי

אל תסתפק בפיחות,

עד 6.1% ריבית למשקיעים

בפקדון צמוד דולר של הבינלאומי!

קח 6.1% ריבית.

הבנק הבינלאומי הראשון מציע לך להפקיד בפקדון צמוד דולר המאפשר לך ליהנות מהריבית הגבוהה ביותר בישראל: לנוחותך, 3 מסלולים: פקדון צמוד דולר ל- 3 חודשים בריבית שנתית של 5.2%, ל- 6 חודשים בריבית שנתית של 5.5% או ל- 12 חודשים בריבית שנתית של 6.1%: מינימום הפקדון - 100,000 ש"ח. בנוסף, יש באפשרותך להפקיד בפקדונות צמודי סל או מטבעות אחרים בריביות גבוהות במיוחד. אם אתה חושש מפיחות - הבינלאומי נותן לך את התשובה הטובה ביותר.

לפרטים פנה כבר היום לאחד מסניפי הבינלאומי הראשון.

אתה צריך בנק שחושב אחרת

הבנק הבינלאומי הראשון

A SAFRA BANK

*הבנק רשאי לשנות או להפסיק את התכנית בכל עת

נמיר כהן (יעקובסון)

הארץ
יום שני ד' בכסלו תשנ"ה
7 בנובמבר 1994

המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רחוב שלמה שוקן 21, תל אביב
העורך: חנוך מרמרי · עורך המוסף: יואל אסתרון
גרשום שוקן, העורך 1939–1990

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken st., Tel (03) 5121212, Fax 6810012

תקרית באוריינט האוס

מדינאים זרים – וראשי ממשלות כל שכן – נוהגים לתאם את תוכנית ביקוריהם עם הממשלה המארחת. הדעת נותנת כי ראש ממשלת טורקיה, טנסו צ'ילאר, ידעה כי ממשלת ישראל שוללת כל מעמד רשמי מהבית הידוע בשם "אוריינט האוס" בירושלים ואינה רואה בעין יפה את ניסיונותיו של פייסל חוסייני למשוך אליו אורחים רשמיים מן העולם. רצונה של צ'ילאר לסור לאוריינט האוס הפתיע, אם נאמין לגרסה הרשמית, את האחראים להרצת תוכנית הביקור. אך גם אם אלה לא רצו להכשיל את כוונת האורחת על ידי איסור מפורש, היה מחובתם של אנשי הביטחון שהוצמדו לראש ממשלת טורקיה כמלווים מאבטחים להילוות אליה לתוך המוסד הפלשתיני.

שם אירעה הפתעה נוספת: אנשי הליווי שלנו נתקלו באנשי ביטחון פלשתינאים שטענו כי הם בעלי סמכות ריבונית במקום, ואין לעובדי מדינה ישראלים רשות להיכנס לתוכו. לטענה זו אין שחר: מאחר שמשפט, שיפוט ומינהל של מדינת ישראל חלים על אותו רובע של ירושלים, אנשי ביטחון, כמו כל יתר עובדי מדינה ישראלים, רשאים לפעול בו, במסגרת סמכויותיהם החוקיות.

בעת חילופי הדברים בנוגע לאנשי הביטחון הישראלים כי אנשי הביטחון של פייסל חוסייני רצו להכניס עיתונאים לתוך אוריינט האוס, מסיבות פוליטיות שקופות. הממונים על אנשי הביטחון שלנו – כך צריך לשער – לא רצו שידיעה על תקרית בין ישראלים לפלשתינאים בירושלים תעיב על שאר הידיעות שפיארו את ביקורה של צ'ילאר בישראל, לכן הם הורו לאנשי הביטחון שלא לעמוד במלוא התוקף על זכות כניסתם לאוריינט האוס, ואנשי הביטחון הפלשתינאים ויתרו על הכנסת עיתונאים.

אם זאת היתה פשרה, ישראל יצאה ממנה כשידה על התחתונה. פלשתינאים ציינו בסיפוק כי צ'ילאר היתה ראש ממשלה ראשון שביקר באוריינט האוס, ודובר של חוסייני אמר שלשום בערב כי הנהלת אוריינט האוס רואה בביקורה של צ'ילאר הישג פוליטי, "כי יש בו הכרה של טורקיה בערביותה של מזרח ירושלים ובחלוקת העיר בין מזרח ערבי למערב ישראלי".

אין בידינו מידע ברור שצ'ילאר התכוונה למתן ביטוי הפגנתי להכרה כזאת; אנו מעדיפים את הסברה שעל פיה התחשבה בגורמים פנים־טורקיים שמתחו ביקורת על התקרבותה היתרה למדינת ישראל, וביקשה להוציא את הרוח ממפרשי הביקורת הזאת באמצעות מחווה כלפי הפלשתינאים. אולם לא הכוונה קובעת במקרה הזה אלא התוצאה: ואין ספק כי הפלשתינאים יפיקו תועלת תעמולתית מהעובדה שהנה ראש ממשלת טורקיה ביקרה באוריינט האוס ונוהלה בין כתליו שיחה מדינית עם פייסל חוסייני ופלשתינאים אחרים שנבאו במקום. אנשי ההסברה הפלשתינאים צפויים להציג את הביקור הזה ואת השיחה הזאת כתקדים העשוי לעודד ראשי ממשלה נוספים ללכת בדרכה של צ'ילאר, אם יוזמנו לביקור בישראל.

יצחק רבין הגיב בצער על שראש ממשלת טורקיה "קיבלה הצעה גרועה ועשתה מה שעשתה". מקור בלשכת ראש הממשלה כינה את האירוע "צער־המוד ביותר". אפשר להבין לכוונתו של ראש הממשלה כשהביע דעתו כי "על אף הביקור, יחסיה של ישראל עם טורקיה לא יורעו", אבל אין בכך כדי להכחיש כי הופעתה של צ'ילאר באוריינט האוס כירסמה במעמדה של ירושלים המאוחדת כבירת ישראל. אוריינט האוס אינו אקס־טריטוריאלי וישראל חייבת להבהיר כי הוא נמצא מחוץ לתחום לכל אורח רשמי של ממשלת ישראל. אל לאורחינו ללמוד מתקלה יזומה, כאילו נקבע בה שאין אנו בתוקף. יש להקפיד על קיומו לבוא במלוא המסורת.

עבר זמנו

מאת דני רובינשטיין

האם יאסר ערפאת יחזיק מעמדו אחרי שגלך מועם הנבננים שהתפרצו נגדו בהלוויה של האני עאבד בסוף השבוע שעבר, ולנוכח הפגנת העצמה של תומכי החמאס והג'יהאד האיסלאמי, עלו ספקות גם בממשל האמריקאי.

דובר בוואשינגטון אמר שמצבו של ערפאת אכן לא נוח, אבל לדעתו אין הוא המנהיג היחיד באזור הנתון בלחצים. גם בישראל יש הדואגים לערפאת. לא בגלל חיבה אישית, אלא מפני שהתחושה היא שהכל נתון בידיו.

כבר לפני יותר מעשרים שנה פתחו עיתונאים לבנונים ראיון שקיימו עם ערפאת בהכרזה "עיני הכל נשואות לערפאת שכן הוא הבעיה והוא הפתרון". ההכרזה נשמעה מגובבת מאוד, במעט כבלומנית. האם ייתכן שבאיש אחד מגולמים גם הבעיה הפלשתינית וגם פתרונה? חלף זמן רב, וכאשר נשאל ראש הממשלה, יצחק רבין, לפני יותר משנה מדוע החליט להכיר באש"ף ולשאת ולתת עם ערפאת, הוא ענה תשובה דומה: גילינו שהכל בידיו, אין מישהו אחר.

על פי ניסיון העבר, ערפאת נכשל אמנם מפעם לפעם, אבל יש לו כישרון מוהים לצאת מכל סבך. הוא שרד שתי מפלות צבאיות קשות, בירדן ב–1970 ובלבנון ב–1982. הוא יצא בשלום ממרידות נגדו, מעשרות ניסיונות לסלקו ולהתנקש בחייו. לדבריו, לפחות 40 פעם ניצל ממש ברגע האחרון בזכות כישרונו וחושיו המיוחדים.

אולם הפעם המצב שונה. אין מדובר בנוכחות של סוכנים זרים, או של שירותי מודיעין, לחסלו. גם אין זו מרידה של קבוצה מאנשי המנגנון של אש"ף הפתח כפי שהיה בלבנון בשנות השמונים. הפעם הוא במלכות, בין בני עמו שאינם רואים את הבשורה הגדולה של שלטון הרשות הפלשתינית שבהנהגתו.

אין לדעת, כמובן, אם מתנקש אלמוני יצליח לפגוע בו. הפרופסור אדוארד סעיד, שהיה בעבר תומכו הנלהב, צופה אמנם אפשרות כזאת (בראיון ל"לוס אנג'לס טיימס" לפני שבועיים), אבל אין להערכה כזאת על מה להתבסס. הבעיה היא שהממשל הפלשתיני החדש מתקשה לתפקד. "הוא מנותק מהתושבים ומעמדותיהם הפוליטיות", אומר עבדאללה חוראני, שהיה חבר בולט בוועד הפועל של אש"ף. חוראני התפטר מתפקידו במחאה על הסכמי אוסלו, ולאחרונה שב להתגורר בעזה (את הדברים אמר בראיון בשבוע שעבר לשבועון "פלשתין" היוצא לאור בעזה.

בעיית הניתוק מהעם וכוחן הגובר של תנועות החמאס והג'יהאד חשובה אמנם. אבל חשובה ממנה הקרקע הפורייה של המצוקה הכלכלית האיומה בעזה שעליה פורחת האופוזיציה הפלשתינית. הדברים ידועים. אם היו נותנים לקריקטוריסט הפלשתינאי הנודע, נאג'י אל־עלי, לשרטט את דמות המצב ברצועה, היה מצייר ודאי את הפליטי הישן והמרושל ששואל בג'באליה או ברפיח את בן הפליטים המצומק הכפוף אתה חמאס או פתח? והמסכן עונה: אני רעב (נאג'י צייר קריקטורה לעגנית כזאת על אחד ממנהיגי אש"ף לפני שנרצח בלונדון ב–1987).

האם יש בכוחו של ערפאת להביא רווחה כלכלית לעזה? לפני שנתיים, אחרי שניצל מהתרסקות מטוסו במדבר לוב, אמר עליו הפרופסור הישפס הדכבי שהוא אמנם ממשיך לחיות, אבל זמנו עבר. דברים אלה נראים כיום נכונים אפילו יותר. הישגיו של ערפאת עד כה היו מרהימים. הוא קיבץ פזורות של פליטים ומול התנגדות של כל העולם הערבי גיבש אותם לקבוצה לאומית. הוא הבריח על "מאבק מזויין" במדינת ישראל החזקה לא רק צבאית, אלא גם בעלת עליונות מוסרית בתודעת עמי העולם. ממעמדה נחותה של כנופית בריונים ומחבלים הביא ערפאת את ארגונו לשו"מ מדיני עם ישראל על חלוקת הריבונות בארץ.

דמות של סמל

ערפאת נתן לעמו דמות של סמל והעניק להם לגיטימיות של אומה הכבושה לזכויותיה. אבל כל זאת נחלת העבר. הפלשתינאים זקוקים עכשיו פחות למיתוסים, לסמלים וללגיטימיות, ויותר לעשייה. הם לא צריכים את המנהיג עם התלבושת הצבאית האנכרוניסטית, אלא אדמיניסטרטור בחליפה אפורה.

בינתיים נרגעו מעט הרוחות בעזה. העיתונות הפלשתינית דיווחה באיפוק על גינויו של ערפאת ממסגד פלשתין וצירפה לידיעה את דברי ההתנצלות של ראשי החמאס והג'יהאד, שאמרו לערפאת כי מדובר היה בקומץ פרחחים חסרי אחריות. ערפאת ואנשיו אירגנו מסע תמיכה כנגד הפגנות האופוזיציה, והכל מחכים להתפרצות הבאה ולימים קשים פי כמה לערפאת ולממשלה.

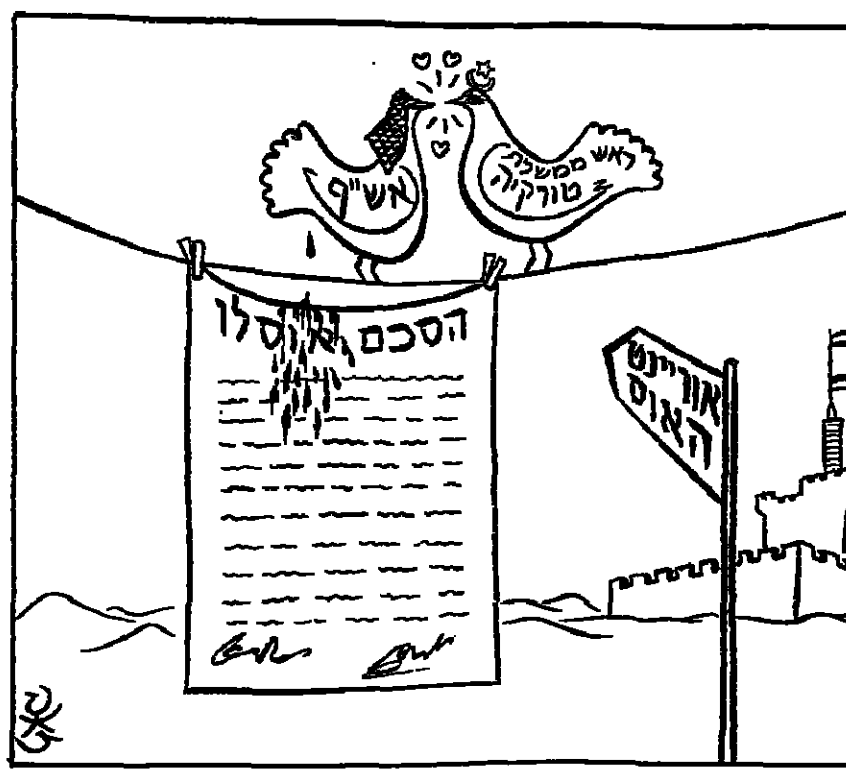

גמישות תדחה הכרעה

מהלכינו כלפי אש"ף צריכים להביא בחשבון שבמוקדם או במאוחר יצטרך ערפאת להתמודד עם ההתנגדות האיסלאמית המזוינת. האם לא מוטב מוקדם מאשר מאוחר

מאת אברהם טל

מיום ליום גדל מספר תושבי השטחים הנודדים לעבוד בתחומי הקו הירוק, ומן הסתם גם מספרם של אלה שמצליחים להסתנן ללא רישיון. ריצ'רד הסגר חוזר ונפרם בפעם המי־יודע־כמה. מבחינת מספר עובדי השטחים בישראל הכל חוזר לקדמותו, כאילו לא אירע בחודש שעבר רצח המוני של 22 נפשות.

במקביל מכינים אנשי הג'יהאד האיסלאמי ועז א־דין אל־קסאם (על פי הידיעות) את הפיגועים הבאים, שאחד מהם אמור להתרחש בתל אביב ולהיות קטלני במיוחד. יש להניח שמבצע הפיגוע לא יזכה ברישיון כניסה לישראל; אבל כאשר 30 או 40 אלף פלשתינאים נמצאים יום יום באזורים המועדים לפיגוע, הוא לא יתקשה להסתנן לתוכם.

אחרי הפיגוע, אם יהיה קטלני ואכזרי די הצורך (הרג "רגיל" של אזרח יחיד לא יספיק), תתכנס הממשלה לישיבת חירום ועל רקע מחאה כללית ולחץ ציבורי תחליט להטיל סגר על רצועת עזה, יהודה ושומרון. הריצ'רד יירכס שוב, אבל לא לזמן רב. אחרי שבוע או שבועיים, כשיחלש רישומו של הרצח האכזרי בתודעה הקולקטיבית בהשפעת אירועים אחרים, יוסרו המחסומים ותנועת עובדי השטחים לתוך הארץ תתחדש. האם יש יסוד להניח שהמהלך יהיה שונה משהיה עד כה? האם לא רצוי שיהיה שונה?

הסיבה העיקרית בזכות הסרת הסגרים אחרי אירועים מרעישים היא ששלילת מקור הפרנסה של עובדי שטחים תגביר את התסיסה, תחזק את הגורמים העוינים את הסכם השלום (כלומר את החמאס והג'יהאד) ותחליש את מעמדו של יאסר ערפאת ואת מעמד הרשות הפלשתינית בכלל. זה גם הנימוק העיקרי בפי אלה הדורשים שהממשלה תגמיש את עמדתה במו"מ על ביצוע השלבים הבאים של הסכם העקרונות.

אילו היתה בגמישות המומלצת ערובה אמיתית לחיזוק מעמדו של ערפאת ושל הרשות הפלשתינית, היה צריך להפעילה ללא היסוס בכל התחומים. אבל במציאות אין ערובה שכך הדבר. להיפך, ייתכן שהגמישות היא דווקא בעוכרי האינטרס המשותף שלנו ושל אש"ף בטווח הארוך.

התנועות האיסלאמיות, לרבות המרכיבים הקיצוניים יותר בהן, נהנות מתמיכה נרחבת בקרב תושבי השטחים גם שלא בעת משבר (כמו סגר והתנקשות בראשיהן) הן ימשיכו להתקיים ולפעול נגד הרשות הפלשתינית בכל התנאים מסיבות קבועות ועקרוניות – אותן סיבות שבעטיין הן פועלות נגד המשטרים הקיימים בכל העולם המוסלמי.

ערפאת מאמין שאם לא תהיה מצוקה כלכלית, אם יקבל יותר סמכויות, אם השטחים הנתונים למרותו יורחבו, ואם צה"ל ייסוג והבחירות יקנו לו רוב – יוכל להתמודד בהצלחה עם האופוזיציה האיסלאמית. האומנם? הניסיון בארצות ערב הוכיח ומוסיף להוכיח (מירדן ב–70' וסוריה ב–82', דרך מצרים ועד אלג'יריה היום) שגם בהתמלא כל התנאים, אי אפשר "להסתדר" עם אופוזיציה מזוינת, איסלאמית או אחרת, החותרת להפלת המשטר. יש רק דרך אחת לטפל בה – לפעול נגדה בנחישות ובכוח. משטר שלא ישכיל לעשות כן צפוי לגורלה של לבנון.

●

אם ערפאת רוצה להישרד בראש רשות פלשתינית, שתשמש גרעין של מדינה החיה בשלום עם שכנתה, הוא לא יוכל להימנע מעימות חזיתי עם ההתנגדות האיסלאמית המזוינת, עימות שיבוא במוקדם או במאוחר. ניסיונות הפשרה יועילו רק לזמן קצר: הוא והרשות יישארו תמיד יעד למיגור בעיני גורמים שאינם מוכנים לקבל את הסכם השלום עם ישראל, וגם לא את עקרונות המדינה במתכונת שאש"ף רוצה להקים. ביום מן הימים הם יקומו עליו.

האם עלינו לעזור לערפאת לדחות את העימות הבלתי נמנע, וכך לקבל עלינו את הסיכון שהתנועות האיסלאמיות יערערו אותו ואת משטרו לאחר שנוציא את צה"ל מרוב השטחים ותיכון בהם ישות מדינית, כמעט־מדינה לכל דבר?

או אולי מוטב לדרוש ממנו, ואף לאלץ אותו, להקדים את העימות ולהשיג הכרעה, כדי שנדע בעוד מועד עם מי יש לנו עסק? האם בכך שאנו מקילים עליו ומתחשבים בקשייו איננו עוזרים לו לחמוק מהכרעות, שבסופו של דבר לא יהיה מנוס מהן, ושתוצאותיהן חיוניות גם לנו?

התשובה לשאלות אלה צריכה להשפיע גם על ההחלטות של ישראל בנוגע להמשך המו"מ עם אש"ף והתגובה לפיגועים שיבואו.

הכל אישי

נתניהו מציע ללוי את מודל רבין־פרס לשיתוף פעולה, יחסי עבודה בלי ידידות מגוזמת

מאת דן מרגלית

סיעת הליכוד היא אופוזיציה בהמתנה. חלק מחבריה מקווים כי הממשלה תיכשל ותחזיר לה את ברק הבית לפני הבחירות.

כל משקיף פוליטי יודע כי הליכוד הגיע לפרשת דרכים. לא רק נחושה אינה עקרות הציגה את דוד לוי ומאיר שטרית כמי שמבודדים (אך מבחישים) אפשרות לשיתוף פעולה עם עמיתיהם מהעבודה. הרי בפיהם נשמע המינון ארץ ישראל של תנועת התחיה בגליל מינורי יותר מאשר בקולם של בני בגין ועוזי לנדאו.

ליכוד–1994 איננו עשוי מקשה אחת, ולכן שוכל מוכן לפשרה. השמועה אומרת כי גם בנימין בגין אינו נץ של פעם. ייתכן כי אפילו דעת המלך היא בנימין נתשא לסיקה אף שעדיין לא לנסיגה מלאה.

בעניינים אלה לא רק לוי ושטרית אינם קיצונים. רוני מילוא נושם בפרוטוקולים של הליכוד כמי שמגר כיוונה להסתלק מרצועת עזה, ובני בגין לא סלח לו, ושר הביטחון אז, משה ארנס, היה שותף שקט לדעת מילוא. אפילו בנבוד הסרוד – ביקים שכמם כל הציבור הישראלי היה משוכנע כי יוצמד נחושן ועמסן פעלו מעוה – לא נמצא בליכוד מי שהציע פרצינת לחזור לשם.

קיימת סבירות גבוהה שהאופוזיציה תיאלץ להדדים לכל הסכמת הקשות: שהיא לא תוכל להעמיק מן ההכרעה שתתמה מתמת פוליטיים הבריתות ממושכות. השיקולים שמציבים את משה קצב, את דן מרידור ואת אהוד אולמרט ובני בגין בחזית אחת מאחורי נתניהו אינם צריכים להטעות כאילו תפיסת הפתרון המדיני שלהם זהה.

סביר שהאופוזיציה רוצה לחסוך מעצמה את הביזוד המייגע שיפגע ברמת הדדיות של פעיליה ובניסים למטע הבחירות לכנסת. לכן היא אינה מתרעננת. נוח לה לצפות בהתפתחות המשא ומתן עם הפלשתינאים.

אם ייכשל הסכם אוסלו – ועזה ויריחו יינתקו בנתוני של יצחק רבין כיאסר ערפאת במצב של לא לבלוע ולא להקיא – יוכל הליכוד לחסוך מעצמו את הדיון הכואב במצבו. הוא ידקו את הסרוד עם הכישלון של המשא ומתן המדיני, ובעזרת סקרי דעת הקהל שיבטיחו לו עתיד מזהיר בשלטון ייטבע מוחסנן נפש העלול להרחיק בחדרים בעלי השקפות עולם מנוגדות.

העיסוק בקלטת הלוהטת הוא תוליך לפמונן פוליטי אמר וסידוני. ככל שהאיבה בין נתניהו לבין דוד לוי מזיקה לליכוד יש בה גם שמץ של תועלת, היא מאפשרת לאופוזיציה לטפל במה שמספק תעסוקה של ממש לעסקניה הנרגשים.

בהתנצלותו הפומבית לפני לוי צעד נתניהו בדרך הנכונה לחסל את "משבר המאפיה" – כפי שתיאר את מתנה דוד לוי. אפילו ידידיו הטובים כי היה עליו להתנצל לפני זמן רב נאלצים להודות כי טוב מאוחר מאשר מאוחר יותר.

אמנם לוי אינו רוצה להיפרד בקלות מעילה המלוקת, שתהמקרה בקלטת הלוהטת. מי במקרמו לא היה מנסה להכביה את מקרמו ואת הג'ובים של תומכיו במערכת הבחירות הבאה? ובכל זאת, מהלכו של נתניהו יצר מצב חדש בליכוד. הוא צימצם את האפשרות שלוי יפרוש.

הם כבר לא יתידדו איש עם רעהו. האמון האישי מהם והלאה. אך במפלגה המתוחרה הם יכבאו מודל לחיקוי ביצחק רבין ושמעון פרס, שני יריבים נצחיים, שלמדו כי עליהם לעבוד איכשהו ביחד, ואפילו להצליח.

נתניהו לא התפייס בסוף השבוע עם לוי. הוא הציע לו את נוסחת רבין־פרס, דו קיום, להישרדות פוליטית של שניהם. הדעת נותנת כי מי שהיה שר החוץ אינו רוצה לחזור גם לכנסת הבאה כחבר כנסת על ספסלי האופוזיציה. בדיוק כמו רבין ופרס.

אמנם יצחק שמיר סבור שבסך הכל "משבר המאפיה" הוא סכסוך אישי שאינו מעניין את הציבור ושחשיבותו מועטת. אבל הרי דווקא המסקנה העיקרית של ראש המאפיה ב"הסנדק" מצויה בצוואתו לבנו – שהכל הוא עניין אישי. גם כשעוסקים בפוליטיקה – הרוב, או לפחות הרבה מאוד, הוא עניין אישי.

הנשק האחרון

מאת ויליאם ספאייר

ניו־יורק טיימס

ואשינגטון

כאשר נשיא באש משפיל את עצמו בניסיון להפחיד מצביעים זקנים באמצעות שקר ישן המוע־ לה תמיד מחדש – שהרפובליק־ אים חסרי הלב מתכננים בחשאי לקצץ בביטוח הלאומי – פירוש הדבר שתפיסותיו עומדות על סף אסון אלקטורלי. כאשר אתה שוקע בצרות, הצגת מיתוסים.

מיתוס מס' 1: קרוות נגד נבחרי ציבור קיימים אחזה במדינה, ופי־ שוט רצה המקרה שיש יותר נבחרים דמוקרטים מרפובליקאים.

ליל קיץ אחד לפני עשרות שנים, בהופעת הבכורה עטורת הניצחון בקרנגי הול של אמן הכינור יהודי מנוחין, אמר הכנר מישה אלמן לפסנתרן ארתור רובינשטיין: "חם כאן, לא כך?" השיב רובינשטיין: "לא לפסנתרנים". לא חם עכשיו לנבחרי ציבור רפובליקאים. בקרב הסנאטורים הרפובליקאים העומדים להיבחר מחדש איני צופה שום תבוסות. מבין הסנאטורים הדמוקרטים, לפחות שבעה צפויים להיחוות בידי הבוחר.

מיתוס מס' 2: מצביעים הפכו לא רציונלים, הם מסרבים להטיל על עצמם מסים בעד הדברים שהם רוצים, "הם דורשים את הבייקון ומתלוננים על בשר החזיר".

זה הקטע הישן של ג'ימי קרטר, הקטע של תאשימו־את־הציבור. האמת היא שיותר ויותר מצביעים חושבים שהממשל בכל הדרגים מוציא את כספם באורח לא נבון, והם מודעים על שנטבים מהם מסים עד לאוזניהם כדי לחלק מחדש את ההכנסות במדינה. באורח לא סיפשי הם מאמינים שהדרך היחידה לקצץ את שיעור העלייה בהוצאות היא לקצץ את שיעור המיסוי. באורח רציונלי הם תולים שפור מגירעונות זו המשמעת היחידה הפועלת על מחוקקים.

מיתוס מס' 3: דמוקרטים של קלינטון אינם מקבלים אשראי על צמצום גירעונות התקציב כפי שהקמצנים דורשים זה כבר.

שתי המישיות מהירדה בגירעון תקציב 1995, שאותה מעלים על נס, באות ממכירת נכסים של בנקי חיסכון והלוואות שהממשלה נאלצה לקנות בשנים הקודמות. בעוד שהתוכניות למכירת נכסים אלו מתרחבות, התקציב יורד. ואין לכך שום קשר למדיניותו הכלכלית של קלינטון. הנשיא, שעסקת וייטווטר שלו היתה מסוג הדברים שסייעו להפיל בנק, דורש שיוקפו לזכותו מכירות נכסי בנקים שנכפו לקנות אותם שקעו הבנקים, שנועדו להבטיח את הפיקדונות שלנו, כעורי התובנה.

מיתוס מס' 4: רפובליקאים כבר מותחים ביקורת אלה על אלה, והרוב הבא שלהם נידון לבלבול ומבוכה.

כאשר ראשי עיר רפובליקאים תומכים במחוקקים דמוקרטים במדינה שלהם, זה נועד לספק להם הקלות תקציביות. כאשר נשים ואלמנות של בעלי משרות בעבר צולפות במועמדים נוכחיים, זו ידיעה שתופסת כותרות במשך יום אחד. אבל כאשר אישים מפלגתיים חולקים זה על זה בפומבי בנושאי מדיניות, זה סימן לעוצמה וכוח חיות של מפלגה. השווה את הדיון הרפובליקאי הגלוי על סיוע למהגרים בלתי חוקיים עם המצעד הממושמע של הדמוקרטים לאשליית הקשיחות המדומה בנושאי עבריינות ורווחה.

התבוננו בפרסומות המועטות של מועמדים דמוקרטים כאינן תוקפות את יריביהם: ראו כיצד הם מטפסים למכונית השריף כדי להצביע בגאווה על בתי כלא חדשים, להשמיע הכרזות נגד מבצעי פשעים בילדים ומערכת הסער כפי שאנו מכירים אותה, דבר שהוא בחינת הודאה בשתיקה כי תמלה העולה כספי רב יצאה בהד אופנה. הדמוקרטים מלוכדים לפתע ומעמידים פנים שהם שמרנים.

מיתוס מס' 5: "גל" דמוקרטי בשבוע האחרון יקצץ את ההפסדים הצפויים להם בבחירה כזאת, שתוצאות 1994 יתגלגלו וייהפכו באורח מלאכותי למעין ניצחון של קלינטון.

גל שטל – מירוצים תמיד הופכים להיות צמודים לקראת הסוף, ויש יתרון מראש של 3% בקלפיות לדמוקרטים בבחירות לקונגרס הנערכות באמצע קדנציה של נשיא בגלל השיעור הנמוך של מצביעים. אבל להלן פרט מעניין על מירוץ הבחירות הנוכחי: אם בשישה מירוצים לסנאט יהיה הניצחון על חודו של קול, סביר שלא יהיה כאן ממוצע התוצאה לא תהיה שלושה לרפובליקאים ושלושה לדמוקרטים, אלא שכולם יילכו בכיוון זה או אחר. לדעתי, ימינה.

אבל אם התיאוריה בדבר הגל אכן תתאמת, יהיה זה כוב. לא זו בלבד שהדבר יפיח מרץ בהמוני "אזרחים שבוחים", הסובלים מבריסוי יתר ומהלזול, לפשוט על הקלפיות – המיתוס הזה יפיח חיות דעת בכסיים המקומיים הדמוקרטים והרסמים בקלות הנושים הבכיריים בעד המפלגה הדמוקרטית. המועמדים הליברלים הבוטחים בעצמם יעשו את המסגה של הגנרל ג'ורג' קסטר – בין שהיה זה משנה אמיתי ובין שמדובר באגדה על פי הסיפור, מיצמן קסטר בעיניו לעבר רבם בליטל ביג הורן ואמר: "אלה נראים כמו אינדיאנים ידידותיים".

נשיא כי ימאן

מאת זאב סגל

מה ייעשה בנשיא המסרב את צו המלכה ומסרב לקבל את המלצת שר המשפטים לקצוב את עונשו של מי שנידון למאסר עולם על פי חוק המייעד עונש כזה למורשעים ברצח?

תשובת שר המשפטים, כפי שפורסמה, היא פשוטה לכאורה. מה נשיא לא תישלל, אמנם, סמכותו לחון עבריינים ולהקל בעונשים, אלא שבצדה תוקם רשות מוסמכת נוספת שתהיה רשאית לקצוב את העונש. משייקצב העונש, תוכל ועדת השחרורים להפחית שליש מהעונש שנקצב. הדרך לחופש אפשר שתיסלל במהרה בימינו.

לא סוד הוא שהנשיא, עזר ויצמן, מתייחס בדיצינות רבה מדי לסמכותו להקל בעונשים. על רקע זה העז הנשיא, לראשונה מאז תפרוד בדיונוין בעבור חיים ויצמן את מוסד הנשיאות כדי סמכויות, להתקומם נגד הנוהג המקודש. כך התבטל המנהג שלפיו נקצבו עשרים וארבע שנות מאסר לרוצחים, שנידונו למאסר עולם, וזאת ללא שיקול דעת נשיאותי ספציפי.

בישת הנשיא הניעה את הכנסת לתקן בחודש יולי השנה את חוק העונשין. החל באוגוסט '95 יהיה רשאי בית המשפט שלא לגזור מאסר עולם על מי שהורשע ברצח, אם ישוכנע שקיימות "נסיבות מיוחדות" המצדיקות זאת. כך, אפשר לשער, יפחת הלחץ על הנשיא לקיצוב העונש, אם כי לא ימנעו בקשות להקלה בעונש.

גם התיקון הזה אינו פותר את בעיית אסירי העולם. שר המשפטים הטיב להדגיש את הצורך שלא ליטול מהם שביב תקווה לחופש. אכן, מאסר עולם בלא תקווה כזו פוגע ב"כבוד האדם", המוכר אצלנו בזכות יסוד. בצדק ראה בית המשפט העליון בגזמניה בעונש כזה ניגוד ל"מדינה המתוקנת", שאנו שואפים לקיימה.

במדינה כזאת אין לדרוש קיצוב אוטומטי למאסר עולם, אולם אין גם לשלול אוטומטית הקלה בעונש. כך גם החלטת הנשיא בעניין יונה אבורושמי אינה שוללת אפשרות לקיצוב עונשו בעתיד. היא שוללת רק קיצוב עתה, שבמסגרתו יכול להיות שחרור לאחר כחמש עשרה שנות מאסר, אם ייפתח פתח להפחתת שליש על ידי ועדת השחרורים. כך מבקש הנשיא לשמור על "כבוד האדם" של הנרצח שאף הוא זכות חוקתית.

במדינה החוקתית שלנו צודק הנשיא ש"אין מעוות אחד מצדיק מעוות אחר". ההקלה הבלתי ראויה בשעתה בעונשם של חברי ארגון המחתרת היהודי יכולה עדיין לזעוק, אך לא מתקיים להפחתה בחומרתה של עבריינות אידיאולוגית. על העבריינות הזאת אמרה בצדק רב מרים בן־פורת, כמשנה לנשיא בית המשפט העליון, שהיא עלולה "להמיט שואה על המדינה במקום להביא לה גאולה". הדברים אלה, שנאמרו לפני כעשר שנים באחד ממשפטי ארגון המחתרת היהודי, נושאים בימים אלה משמעות חשובה וחיונית במיוחד, ולא גם ליום.

במדינה החוקתית שלנו צריך להיות ברור שכל הקלה בעונש על

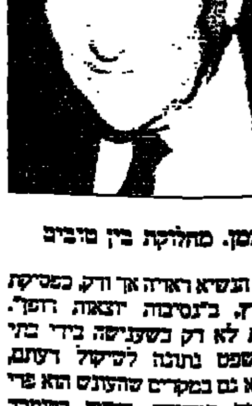

ויצמן. מחלוקת בין טובים

ידי הנשיא ראויה אך ורק במקרים כלשון בג"ץ, "בנסיבות יוצאות דופן". זאת לא רק כשענישה בידי בתי המשפט נתונה לשיקול דעתם, אלא גם במקרים שהעונש הוא פרי גזירת המחוקק, שראה בחומרה רבה במיוחד עבירת רצח. גם תיקון החוק אין משמעו שבתי המשפט אמורים לגזור ולהקל בעונשם של רוצחים, ורק "נסיבות מיוחדות" יצדיקו אי הטלת מאסר עולם. הוא הדין בקיצוב עונשם של רוצחים על ידי הנשיא.

בסעור המחלוקת בין הנשיא לשר, ביוני השנה, הודיע השר שימנה ועדה ציבורית לבחינת עניין הפעלתה של סמכות החנינה בכללה. השר ציין כי הוועדה תבדוק גם הצעה שהועלתה, שלפיה המלצות בנושאי חנינה יינתנו לנשיא על ידי ועדה מייעצת, ולא עוד על ידי שר המשפטים ואנשי משרדו ("הארץ", 21.6).

הצעה ברוח זו, ששותפים לה רבים, יכולה להיסמך על דברי השופט חיים כהן, שראה את מעמדו של משרד המשפטים בעניין החנינות כ"הרה סכנות ונתון לניצול פוליטי ומפלגתי פסול". גם מראית עין למעורבות של גורם פוליטי די בה לתמוך בכינונה של ועדות ייעוץ שבראשן שופט לשעבר של בית המשפט העליון, ועם חבריהן נמנים למשל קרימינולוג ופסיכולוג, שימליצו לפני הנשיא כיצד לנהוג.

ועדות כאלה, שדומות להן כבר הוכיחו בעבר את תרומתן בנושא החנינות, יוכלו להתייחס ללא דיחוי לבעיית קיצוב מאסרם של אסירי עולם. חזקה על הנשיא, ואף הוא מתנגד לכך, שידון בכל המלצה לגופה ויחליט כמיטב כושר שיפוטו. גיבוש ההמלצה בידי ועדה ציבורית יוכל אף לחזק את מידת ההיענות להמלצתה.

הוצאת סמכות הקיצוב מידי הנשיא – אפילו הוא מחל על כבודו – אינה מתיישבת עם המתכונת החוקתית שאנו פועלים לאורה, וסותרת את חוק יסוד: נשיא המדינה, המפקיד בידיו את הסמכות להקל בעונשים, כמי שעומד בראש המדינה ו"מעל לרשויות".

ההצעה המובאת כאן אינה מצריכה שינוי חקיקה, שהרי מעמדו של שר המשפטים כ"ממליץ הלאומי" אינו מעוגן כלל בחוק. הצורך ב"חתימת קיום" שלו להחלטות הנשיא בתחום החנינות, המעוגן בחוק, יוצר פיקציה בלתי נחוצה שאפשר לבטלה. בכל מקרה, חזקה על השר שלא יימנע בדרך כלל מלתת את חתימתו להחלטת הנשיא להקל בעונש.

היות שר המשפטים סניגור בדרכו המקצועית והאנושית מביאה אותו לתמוך בקיצוב עונשם של אסירי עולם. במקרים מסוימים יכול להיות בכך טעם רב, שבוודאי לא ייעלם מוועדות שידונו בכל מקרה לגופו. מחלוקת בין טובים – כנשיא והשר – בעניין מיוחד וכללי אינה צריכה לפגום במרקם החוקתי. יצירת "רשות מוסמכת" לקיצוב עונש אינה תואמת עקרונות יסוד של שלטון החוק ושל אחריות ציבורית.

יש לנו רעיון קומפקטוס בשבילך

מקסימום איחסון
במינימום שטח

שטח האחסון שלך גדל פי שניים

הבעיה מוכרת: יש לך הרבה פריטים לאחסן ומעט שטח. דרושה לך גישה נוחה יחד עם ניצול מקסימלי של השטח העומד לרשותך.
השוויצרים כבר פתרו את הבעיה: הם המציאו את שיטת האיחסון המהפכנית "קומפקטוס". השיטה מבוססת על מערך של יחידות איחסון ניידות המאפשרות "פתיחה גמישה של מעברים" במקום הרצוי והמתאים לך באותו רגע.
התוצאה: אתה מכפיל את שטח האיחסון שלך והגישה לפריטים תהיה קלה ופשוטה.
כך הפך "קומפקטוס" לשם נרדף לשיטת איחסון הטכנולוגית, חכמה ויעילה.
מתקני קומפקטוס מתוכננים ומיוצרים בישראל ע"י "פחמס" תעשיות מתכת, פלסטיק וקרטון - לפי ידע שוויצרי בלעדי ומורשה. ל"פחמס" עשרות שנים של נסיון ועבודה בשטח ואלפי לקוחות בכל מגזרי החברה והמשק, משרדים, ארכיונים, ספריות, מחסנים, בארגונים פרטיים וממשלתיים - כולם משתמשים לפתרון חכם וקומפקטי במערך האיחסון שלהם.
טלפנו ל"פחמס" - יש לנו רעיון קומפקטוס בשבילכם.

טלפנו 06-365083
תבוא אלינו לפגישת ייעוץ
ללא התחייבות מוקדמת

קומפקטוס המקורי compactus

היצרן: "פחמס" - דואר עין החורש 38980, טלפון 06-365083, פקס 06-366642

הטעם המר של המיץ

מאת עמירה הס

בצומת סג'עייה נעצרה שיירת המלווים והתפצלה לשניים: חלק אחד של מסע הלוויה עוד היה במעלה רחוב ואחדה, חלקו השני כבר חצה את סלאח אדין ונעמד ליד דוכני הפירות והירקות שבצומת, שם מתערבב ריח השווארמה בעשן המכוניות ובניחוח של גויאבות סוריות.

כאן פרשו הצועדים כרזת ענק בערבית ובאנגלית: תנועת הג'יהאד האיסלאמי בפלשתין. במעלה הרחוב, מעבר לכביש, עוד עמדו נושאי האלונקה ועליה גופתו של האני עאבד, עטופה בשמיכות וביריעת ניילון. מסע הלוויה יצא ממסגד אל עמרי זה עתה, דקות ספורות לאחר המולת סילוקו של יאסר ערפאת משם. הגשם שגבר, והפסיק, שוב החל לטפטף.

לרגע היתה הפוגה בקריאות הנקמה והצער שהשמיעו המלווים, ושקט מוזר של ציפייה השתרר בצומת. פתאום קטעה אותו נעירה ארוכה של חמור, שעמד ליד אחד מדוכני הפירות. אם מישהו חשב שהיה בה, בנעירה הזאת, משהו מגוחך ומביך – הדבר לא נראה על פניהם הרציניים של האנשים. הדרך שבה קטעה את הדממה אף תאמה את אווירת האבל.

כי בסתירה ברורה להוראות האיסלאם, שאין לבכות את השאהיד (מי שנפל על קידוש השם) ואין לנהוג מנהגי אבלות, משום שלמעשה אינו מת – משפחתו של עאבד, חבריו וגם אלה שלא הכירו אותו התאבלו. והדבר ניכר על פניהם, בעיניהם, בקולם. כבר בערב הקודם התאספו מאות אבלים ליד ביתו. מישהו קרא ברמקול פסוקים מהקוראן וספד לעאבד. מפעם לפעם נקטע רצף הקריאה לשניות ספורות. כשהקורא לא הצליח להתגבר על הבכי.

מכר, פעיל חמאס ומוסלמי אדוק, אומר כי אכן הוראות לחוד ורגשות לחוד: "כשמחלקים בבית השאהיד (ולאו דווקא עאבד) מיץ (סימן לאי־אבלות) אני לוגם, והמיץ נתקע בגרון". אולי רק עדביסטים ומומחים לאיסלאם מאמינים עדיין שהגינונים החיצוניים, ההלכתיים, לאי־אבלות מלמדים משהו על מה שהאנשים מרגישים, אפילו הם מוסלמים אדוקים.

•

הכותרות בעיתונים – בעברית ובערבית – הצהירו בחגיגיות כי סוף סוף הונפו דגלים פלשתיניים ביום שני שעבר במעבר רפיח. חודשים ארוכים של משא ומתן הניבו את הסדר של חלוקת האגפים במעבר, בין פקידים פלשתינאים וישראלים, תחת מטריית העל הביטחונית הישראלית. המעוניינים ראו בכך עוד צעד במימושו של תהליך השלום. בעזה, בעיצומם של ימי הסגר, זה נשמע כמו עוד מליצה נבובה.

מה זה חשוב – אמר לי פועל מובטל מאונס בג'בליה, אם יש דגל פלשתיני ברפיח או אין, ואם מי שיוצא למצרים לא רואה את איש הביטחון הישראלי שמפקח עליו מאחורי זכוכית אטומה. רוב האנשים חולמים לצאת ולבוא דרך מחסום ארז, ולא דרך מעבר רפיח. כי זה השער המבדיל בין עבודה לרעב. ובארז, כשאנחנו עובדים וכשאיננו עובדים, עומד תמיד החייל הישראלי ומתנופף תמיד הדגל הישראלי.

בלוויה של עאבד הונפו דגלים שחורים. לא ראיתי בה ולו דגל פלשתיני אחד. דגלים פלשתיניים ממשיכים להתנוסס בחוצות מאז הסכם אוסלו: הם קרועים, בלויים, מטונפים, דהויים. ברבים מהם הפך הצבע הירוק לכחול, וכך נראית פיסת הבד המתנופפת כשילוב מוזר של דגל פלשתין ודגל ישראל. ואין מי שטורח להחליפם או לכבס או להדיח אותם.

אולי רק כותרות בעיתונים, כמה בכירים ברשות הפלשתינית ונציגים ישראלים בוועדות הקישור ממשיכים להאמין שהדגל מעורר התפעמות באנשים, שרק לפני שנתיים היו מוכנים להיעצר, להיפצע ואפילו למות למען הנפתו.

•

כבר בשבוע הראשון לאחר שפינה צה"ל את הערים וריכוזי האוכלוסין ברצועה נמחקו בשיטתיות כל השלטים בעברית מהמקום שהיה מטה המינהל האזרחי בעזה. זה היה אקט סמלי מובן וצפוי, ביטוי פלסטי לשינוי ולמה שהפתח והרשות רצו להפגין: זו תחילתה של ריבונות.

שמו של הבניין, שבעבר שוכנו בו משרדי המינהל הישראלי וכיום הוא משמש את משרדי הרשות – "אבו חדרה". לעתים קרובות יגידו אנשים שסידרו משהו באחד ממשרדי הרשות, כי היו ב"אבו חדרה". אך נראה שלעתים קרובות יותר הם ממשיכים, לשם הנוחות, לומר זה לזה כי היו ב"מינהל האזרחי" (דאר מדנייה). ובדברם עם ישראלים, הם יוסיפו "המינהל האזרחי שלנו, לא הישראלי". ממילא עיקר תפקודו של "המינהל" הפלשתיני, הם אומרים, הוא לקשר בינינו לבין "המינהל" הישראלי (שקרוי כיום מינהלת התיאום והקישור).

בכל סניפי הדואר, שהיה קשור בעבר למינהל האזרחי הישראלי, נמחקה המלה "דואר" בעברית. נשארה הכותרת בערבית ובאנגלית. אבל הדואר הפלשתיני עדיין לא פועל, ומי שרוצה לשלוח מכתב חייב לנסוע לאזור התעשייה הישראלי בצפון הרצועה ולהשתמש, כמקודם, בשירותי הדואר הישראליים.

לעומת השלטון החדש, שבא מתוניס, פקידי העירייה הוותיקים לא טרחו למחוק כל זכר לשלטון הישראלי. על כלי רכב של העירייה ממשיכה להתנוסס הכתובת בעברית: עיריית עזה, מועצה כפרית בית להיא. גם על אמבולנסים להובלת מתים של עיריית עזה נשארה הכתובת בעברית: הובלת מתים. על חנויות שונות, מוסכים ומרפאות של רופאי שיניים ממשיכות להתנוסס כתובות בעברית, עוד מהימים שלפני האינתיפאדה.

בבלים אחרים, אנשים, בניגוד לפקידים רשמיים ולמשקיפים מבחוץ, אינם מתמכרים לפטישיזם של סמלים וגינונים חיצוניים, כדי לינוק את המתוק של עצמאות.

•

פניו של חאלד היו מוכרות, אך לא זכרתי מאין. הוא הזכיר לי: הוא בנו של בעל המכולת שאני קונה בה מפעם לפעם. חאלד השתחרר מקציעות ביום החתימה על הסכם קהיר, ב־4 במאי, עם כמה עשרות חברי פתח. הוא נשפט לחמש שנים והוחזר שנתיים לפני המועד. בכתב האישום נכתב כי הוא פעיל בחזית העממית. אך לאחר החתימה על הסכם אוסלו הצטרף לפתח. "בחזית ניסו להניא אותי, לאסור עלי לעבור לפתח. אמרתי שאני מאמין בשלום, שצריך להכיר במציאות, מדברים הקיתנו. ועברתי ארגון". לאחר שיצא מהכלא שבו אליו חבריו בחזית, הוא מספר, וניסו לשדל אותו לשוב לארגון. "נכון, החלפתי ארגון, אמרתי להם, אתם יודעים מה שמו? ארגון המשפחה שלי. ארגון הילדים שלי".

זה חודשיים הוא עובד באחת מרשתות הטלוויזיה. אני פוגשת פעילי פתח ותיקים אשר מסיבות דומות – "ארגון המשפחה שלי, הילדים שלי" – מאכלסים את משרדי הרשות הפלשתינית, תחנות המשטרה והשב"כ הפלשתיני". אלה, כמקורות פרנסה, פתוחים בעיקר לפני פעילי הפתח. וכולם אומרים זאת בגלוי: אין מדובר דווקא בהזדהות אידיאולוגית עם מקום העבודה או בהסכמה לאפליה בין חברי פתח לחברי ארגונים אחרים. אלא שכאן יש עבודה, כאן יש משכורת.

גם הארגון, מסתבר, איבד מקדושתו.

•

אלפי הפלשתינאים ששבו לאוטונומיה הם הראשונים שקיבלו את תעודות הזיהוי הירוקות שמנפיקה הרשות הפלשתינית. היתר ממשיכים להשתמש בינתיים בתעודות הכתומות של המינהל האזרחי הישראלי. הבדל גדול ממילא אין, צוחקים האנשים. שתיהן רשומות בעברית ובערבית, הניסוחים דומים, הכתיב דומה, ההבדל אחד: התעודה של הרשות מעוטרת בשוליה בפס דמוי הדגל הפלשתיני והכותרות בערבית הן מעל הכותרות בעברית.

בסעיף "מקום הלידה" מצוין בדרך כלל, בשני סוגי התעודות, שם העיר או הכפר. רפיח, למשל, או נוסיראת. בתנאי שהאדם נולד אחרי 1948 ובשטחי הגדה או הרצועה. למי שנולד לפני 1948 בתחומה של ישראל כיום, רשום ב"מקום הלידה": ישראל.

אבו עאטי, יליד 1930 החי בשכונה, נולד בבריר (כיום ברור חיל). בתעודת הזיהוי שלו רשום: "מקום לידה: ישראל". כך רשום גם בתעודת הזיהוי של לטיפה, שנולדה באשקלון ב־1946, חיה עד 1976 במחנה הפליטים בחאן יונס, יצאה לארצות המפרץ ואחר כך לתוניס, ולא מזמן שבה, כפקידה באש"ף, לרצועה. "נולד בישראל" גם אבו מאזן (מוחמד עבאס), שנולד בצפת (ולא הורשה לבקר בה כשהגיע לארץ בפעם הראשונה בספטמבר). הוא, אגב, יליד 1933. ויש לשער כי גם הוריו של האני עאבד, שנולדו בכפר סומסום, "נולדו בישראל".

פקיד הרישום הישראלי (האחראי גם על תעודות הזיהוי של הרשות הפלשתינית) מרחק בקפדנות את שמו של מקום הולדתם של אנשים, כאילו יצליח למחוק בכך את תחושת השייכות שלהם לכפרם המקורי. זה אקט סמלי וצפוי, גם אם הוא מסלף את ההיסטוריה. מתברר שלא רק גבולותיה הגיאוגרפיים של מדינת ישראל גמישים, אלא גם גבולותיה הכרונולוגיים.

האנשים שבאו לביתו של האני עאבד התאבלו, אף שהוא הוכרז שאהיד והאיסלאם אוסר להתאבל על שאהידים; בהלווייתו הונפו דגלים שחורים, ואף לא דגל פלשתיני אחד; פעילי פתח עובדים במשרדי הרשות הפלשתינית ובשירותי הביטחון משום ששם יש עבודה, ולא בגלל הזדהות ארגונית. ואלה רק מקצת הסמלים ושבריהם

הלווייתו של האני עאבד. לרגע היתה הפוגה בקריאות הנקמה והצער, ושקט מוזר של ציפייה השתרר בצומת

תצלום: אי־פי

טיפת דיו, טיפת דם

כדי להפסיק את גל הטרור הנוכחי יש לשקול שינוי עמדות כלפי הציוויליזציה האיסלאמית בכלל. למי שמתכוון היום לפתור את בעיית הטרור נגד ישראל על ידי ניסיון לחסל את החמאס נכונה הפתעה מרה

מאת גיטה יפה־שצמן

בחודשים האחרונים, מאז נחתמו ההסכמים הרשמיים בין ישראל לבין "פלשתין" המתהווה, שונו להלוטין הצביון והתוכן של ההתנגדות הערבית־האיסלאמית לישראל. כשם שהחיזבאללה נכנס בזמנו לחלל שהותירו אחריהם אש"ף וצבא הטרור פלשתין (צש"ף) בדרום־לבנון, כך נכנס בימים אלה החמאס לחלל שנפער בעקבות החתימה על הסכמי אוסלו, ואשינגטון וקהיר. מי שיסכים להנחה זו, לא יסתייג גם מהמסקנה הנגזרת ממנה: אנו עומדים עתה בפני התמורה רבת־פנים במצב הביטחון בתחומי הקו הירוק ומעבר לו. למי שמתכוון היום, לאחר חתימת ההסכם עם אש"ף, לפתור את בעיית הטרור נגד ישראל על ידי ניסיון לחסל את החמאס נכונה הפתעה מרה.

תרבותם הפוליטית של עמי האיסלאם היא בחזקת אוטוריה במדע המדינה במערב, ולכן עקרונותיה ודוקיה של תרבות זו הם בבחינת כללי משחק שרק אחד הצדדים מכיר ומכבד, שעה שהצד השני מנתח את המצב על פי כללים שונים לחלוטין. האיסלאם משנה את צביונו ואת מטרותיו ללא הרף, ויכולת השתנות והתחדשות שלו היא כמעט אידיאולוגית.

יתר על כן, הגיוון העצום של תרבויות המשנה שבאיסלאם והפיזור התרבותי, הלשוני, הגיאוגרפי והדתי שלו מקשים אף יותר על מי שמנסה לרדת לעומקם של יחסי הגומלין בין תרבויות משנה אלו, ובינן לבין המערב. כתוצאה מכך נוצרו במערב גישות מנוגדות לגבי התכונות המבדילות בין התרבויות הללו.

דבר אחד שאין עליו מחלוקת כמעט הוא נטיית המערב לראות באיסלאם תרבות שונה משלה, המתחרה בו, עוינת אותו או אפילו שואפת להורסו ולתפוס את מקומו בציוויליזציית־על בעתיד. בעשור האחרון היינו עדים לקריסתה של אימפריה עולמית ולפיזורן של מאה מלחמות מקומיות, וכן לרצח עם, למגיפות ולאסונות טבע רבים. אין פלא איפוא שלא רק עתידנים מציגים לעצמם את השאלה אם הציוויליזציה המערבית כולה נמצאת בשלבי גיוון התכלות, ואיזו ציוויליזציה חלופית תתפוס את מקומה ככל שתהליך זה יתקדם.

האם תהיה זו ציוויליזציה אסיאתית? ואם כן, האם תהיה מהמזרח הרחוק, מהמזרח התיכון או אולי שילוב בין שתי האפשרויות? התחושה הנפוצה, שהאיסלאם הקיצוני מאיים על שלום העולם המערבי כולו, שרירה וקיימת ואי אפשר להלוך על קיומה. כתוצאה מתחושה זו לא יימצא היום איש המעז להזכיר את הדברים הנוקפים לזכותו של האיסלאם. למשל, העובדה שמפעל התרגומים העצום של הח'ליפים העבאסיים, ובפרט של אל־מאמון במאה התשיעית, הציל מאובדן את מיטב נכסי הרוח של יוון. די בתרומה נכבדה זו להזכיר לנו כי ציוויליזציית האיסלאם היא שותפה בעלת זכויות בהנחת היסודות לתרבות המערב, כפי שהיא מוכרת לנו היום.

החיבור בין עולם האיסלאם לתרבות יוון העתיקה העלה תרומה חשובה גם לאיסלאם עצמו, שזכה לפריחה תרבותית גדולה במאה העשירית עד כי תקופה זו מכונה ה"רנסאנס" של האיסלאם. המאה העשירית מכונה גם "המאה של השיעה", כיוון שתנועות ושושלות שיעיות היו קשורות לרנסאנס התרבותי ולהפצתו. השיעה, יותר מזרמים אחרים באיסלאם, שמרה על מידה של פתיחות ונגישות על ידי אימוץ עקרון המשכיות של ה"אג'תהאד", שפירושו כי לחכמי השיעה להרחיבם מוקנית הזכות לפסוק הלכה דתית באורח עצמאי. גישה זו הובילה את השיעים, בין השאר, לפסק הלכה שלפיו טיפת הדיו שבה משתמש התלמיד לצורך לימודיו חשובה יותר מטיפת הדם שמקיז הלוחם השיעי במערכה. על פי פסק הלכה אחר, הג'יהאד השיעי נגד הכופרים שבתוך עולם האיסלאם עולה בחשיבותו על הג'יהאד נגד כופרים אחרים.

השיעה של ימינו נטשה שני עקרונות אלה, והיחסים בין שתי האסכולות האיסלאמיות העיקריות – השיעה והסונה – עברו מהפך יסודי בעשורים האחרונים. מהפך זה בא לידי ביטוי בשיתוף הפעולה המלא והיעיל בין התנועות הפונדמנטליסטיות הסוניות לבין אלו השיעיות. עד כמה השתנתה הרוח השיעית באלף השני לספירה אפשר לראות יום־יום ושעה־שעה. בצדק נוקבים בשמה של איראן כמוקד הרוח הלוחמנית הנושבת באיסלאם, ובשנת 1979 כמועד תחילת הגל הנוכחי של קיצוניות איסלאמית. בנתיב הדרומי הגיע גל זה מחצי־ערב ומשם עבר דרך סודאן, מ... ואלג'יריה לצפון אמריקה ולדרומה. בנתיב הצפוני הגיע הגל הפונדמנטליסטי דרך ... נח למוקדים שונים באירופה.

אזורים אלו הוכרו על ידי פרופסור ברנרד לואיס בספרו "האיסלאם בהיסטוריה" כשטחים שבהם זכתה השיעה להצלחות המוחצות הראשונות עוד בימי הבי... המרכזיים, זמן רב לפני שזוהתה עם המהפכה האיראנית. לפיכך אין לדבר היום על "... רה" שיעית, או איראנית, אליהם. לכל ... תר אפשר להתייחס להצלחת האיסלאם באזורים אלה במושגים של "שיבה הביתה". היום אין עוד טעם לשאול אם הגל המוחץ האלים הוא איראני או שיעי בעיקרו. שמא מהותו כלל־איסלאמית. עובדה שהגל האיסלאמי התקדם לאורך נתיב ... היה לו קל למצוא מאחז, כיוון שלכל ה... צות שבנתיבים אלה יש רקע של מרד והתקוממות, ובפרט אם הן מבוססות התורות השיעיות.

כיווני התקדמות הגל לעבר ישראל, ... פרצה האינתיפאדה, מצביעים על כך ... פונדמנטליזם הסוני הגיע מדרום, דרך ... עת עזה, ואילו הגל השיעי בא מצפון מדרום לבנון. זה זמן רב יש התמזגות שני הגלים הללו בחיי היום־יום של ... ישראל, ועל אחת כמה וכמה בחייהם תושבי השטחים.

בלי לתת את הדעת על כך, עלתה ... אל מדרגה: היא איננה עוד מבצר הדמוקרטיה באזור של "חוסר דמוקרטיה". מע... עלולה ישראל להיות מוצב החוץ של הד... בות המערבית כפי שהכרנו אותה, כפי ... דלנו בתוכה. האופטימיים יגידו שמאבק בחמאס הוא בחזקת היתקלות בכוח החוד... האיסלאם, ואילו הפסימיים יאמרו שזו מל... מת מאסף. לשאלה קונקרטית זו, שעליה ... כנראה תשובה חד משמעית, נוספת שאלה חשובה יותר: כלום אין טיפולנו בחמאס ב... דר טיפול בסימפטומים, במקום בשורש הבעיה?

האיסלאם, כאמור, התפתח כחלק לגיטימי מהציוויליזציה המערבית. הוא החל ל... יים על שלמות המערב ועל עתידו רק כאל... חש מאוים בעצמו. הרוח השיעית הסוערת, הדומה בעוצמתה לרוח ה"צ'אדים" מתקופת הכיבושים הגדולים, התלכדה עם הארגונים הסוניים האדירים (בעיקר האחים המוסלמים), וכיום הם מציגים חזית מאוחדת ... לכוחות נגד המערב.

אם יש אמת, או אפילו שמץ ממנה, ב... אור הזה, יש צורך מיידי לשקול שינוי עמדות כלפי הציוויליזציה האיסלאמית בכלל. יש לחסל מיד את המורסה הבוסנית, ש... התגלה הצד המכוער ביותר ביחסו של המערב כלפי האיסלאם. על חברות הנפט המערביות להפסיק להתמקח עם המוסלמים בניסיון להציל עוד סנט לאונקיה. יש ל... שוב על כל דרך להעניק למוסלמים תחושה אמיתית של ערך ושל שוויון. אם רק נלך בדרך זו, בעיית החמאס תיפתר מעצמה והשלום יישב על כנו.

הכותבת היא מזרחנית

לונה פארק למזוודות

מאת יהודית וינקלר

1.7 מיליארדי דולר הושקעו בבניית האגף החדש של נמל התעופה בפרנקפורט, אך מרצפות השיש והאמצעים הטכנולוגיים החדישים לא שיכנעו את חברת התעופה הלאומית של גרמניה להעביר אליו את שירותיה

פרנקפורט

הנהלת נמל התעופה הבינלאומי בפרנקפורט גילתה באחרונה נדיבות יוצאת דופן, כשפתחה לפני הציבור הרחב את כל דלתותיו של האגף החדש בנמל. המבקרים הוזמנו לסייר במעברי ביקורת הדרכונים, ליד החנויות הפטורות ממכס, באולמות מרצפי השיש, בקומת המסעדות ובמרפסת התצפית שלרגליה נפרש שדה התעופה.

אפשר להבין את פתיחותה של ההנהלה. אחרי ככלות הכל, בבניית האגף החדש הושקעו 1.7 מיליארד דולר והוא נחשב למלה האחרונה בכל האמור בשכלולים טכנולוגיים שמטרתם לשרת את הנוסעים, את חברות התעופה ואת הצוות המתפעל את השדה. אולם גם פלאי הטכנולוגיה לא הצילו את ההנהלה והנוסעים מהמהומה שהתחוללה במקום ביום הפתיחה של האגף החדש, 24 באוקטובר.

גולת הכותרת של הפרויקט, רכבת העל המקשרת בין האגף הישן לאגף החדש של נמל התעופה, לא עמדה בציפיות, ונוסעים רבים נאלצו לכתת את רגליהם בין שני האגפים, כשהם נושאים עמם את מזוודותיהם. בנוסף לכך התברר באותו יום שרצפת השיש הלבנה אינה רק יפה, אלא גם חלקה מאוד, עד כדי סכנה לשלום הנוסעים. גם השילוט האלקטרוני לא פעל כיאות, ואלפי נוסעים התרוצצו מבולבלים וחסרי אונים באגף החדש, בלי שההנהלה הצליחה לסייע להם למצוא את דרכם.

דוברי הנהלת הנמל ונציגי קונצרן ויימלר־רבנר, שהחברה הבת שלו, אר־אר־ג, תיכננה והקימה את המערכות האלקטרוניות החדישות, אמרו כעבור יום כי האי סדר שהשתרר במקום היה חלק מחבלי הלידה האופייניים לאתר שזה עתה נפתח. הם ציינו גם כי המערכת כולה נכנסה לסחרור כתוצאה מאי אלו מחדלים קטנים יחסית.

נמל התעופה של פרנקפורט הוא השלישי בגודלו באירופה, אחרי נמלי התעופה הית'רו בלונדון ואורלי בפאריס. בשנה הבאה אמור הנמל לקלוט 35 מיליון נוסעים, יותר ממחציתם בטיסות מעבר. אם תתגשם התחזית לגידול מספר הנוסעים שיקלוט הנמל, יעברו דרכו בכל יום 96 אלף מזוודות, לעומת 72 אלף כעת.

הגידול המתמיד בנפח התעופה האווירית הניע את הנהלת הנמל לתכנן את הרחבתו. בתקופה שבה התקבלה ההחלטה, לפני כעשר שנים, ביקשה ההנהלה להגדיל את נמל התעופה לקראת עידן מטוסי הסופר־ג'מבו, שכל אחד מהם היה אמור לקלוט כ־1,000 נוסעים. בינתיים נגנזו התוכניות לפיתוח מטוסי הסופר־ג'מבו, אך תוכניות ההרחבה לא בוטלו.

אך החלל הפנימי הגבוה, שטוף האור ורחוי המדרגות הנעות, של האגף החדש לא הציל אותו מלהפוך לפיל לבן. לופטהאנזה, החברה הגדולה ביותר הפועלת מפרנקפורט, החליטה שלא להעביר אליו את שירותיה. כמעט כל הנוגעים בדבר מגלים סימני מבוכה ומגמגמים כשהם חוזרים ונשאלים מדוע החליטה חברת התעופה הלאומית של גרמניה לנהוג כך.

מקטעי התשובות שבכל זאת נמסרו בעניין זה עולה המסקנה כי הסיבה להחלטה היא מחלוקת כספית, אך עם זאת אין להוציא מכלל אפשרות חילוקי דעות אופרטיביים בין הנהלת הנמל ללופטהאנזה. הנהלת הנמל מתנחמת בכך שדלתא, הנחשבת לגדולה בין חברות התעופה האמריקאיות, עומדת להעביר בקרוב את שירותיה לאגף החדש. אם כך יקרה יתמלא האגף נוסעים וישקק פעילות מסביב לשעון.

רכבת העל, המכונה "Sky Line", איננה בבחינת חידוש עולמי. עם זאת, זהו מתקן מרשים האמור להבטיח את הקשר הרצוף בין שני אגפי הנמל ולאפשר את הרחבתו בעתיד, בשיטה מודולרית. ה"Sky Line" נוסעת על מסילות המתנשאות לגובה שבין 13 ל־17 מטרים מעל מתקני נמל התעופה. היא מופעלת בבקרה ממוחשבת, ללא כרטיסנים, נהגים ופקחים. שני הקרונות המרווחים שלה יכולים לקלוט 120 נוסעים, ואת 1,600 המטרים המפרידים בין שני האגפים היא עוברת בתוך שתי דקות וחצי, בתדירות של אחת ל־105 שניות. שלטונות הנמל החליטו כי בכל רכבת יהיו שני קרונות כדי שיהיה אפשר להפריד לאלתר בין נוסעים ממדינות האיחוד האירופי לנוסעים אחרים ולהקל בכך על תהליך ביקורת הדרכונים. פסי הרכבת צוידו בגופי חימום פנימיים, כדי לא לאפשר הצטברות שלג וקרח בתקופת החורף.

ככל שהאגף החדש ורכבת העל מרשימים, החלק המרתק של נמל התעופה בפרנקפורט חבוי במעמקי המבנה, הרחק מעינם של רבבות הנוסעים. למזוודה הנמסרת באשנב Check In, לפני הטיסה, מוצמדת כרגיל תווית עם סימנים אלקטרוניים, המזהים את תעודת הזיהוי שלה. מהרגע שהמזוודה נעלמת מעינו של הנוסע ונבלעת על פס השינוע, היא נקלטת ונרשמת על ידי חיישנים המכוונים אותה ליעדה. הביקור במרתפי השינוע מזכיר חוויה של נסיעה ברכבת הרים בלונה פארק. אלפי מזוודות נעות בתוך מכלים מיוחדים על פני 56 קילומטרים של פסים, העוברים זה בצד זה וזה מעל זה בכיוונים ובגבהים שונים. 200 מחשבים מפקחים על תנועת המזוודות ומאפשרים להעמיס ולפרוק את מטענם של נוסעים מ־1,000 מטוסים ביום. בתוך 16 דקות מהרגע שבו המטען מגיע למערכת השינוע.

אי אפשר לבקר באתר זה בלי להרהר על המסלול שעברה מזוודת הנפץ שגרמה לפיצוץ במטוס פאן־אמריקן מעל לעיירה לוקרבי. לפי רוב התחקירים והבדיקות, המזוודה הגיעה לנמל התעופה בפרנקפורט בטיסת מעבר ממאלטה, הועברה לטיסת פאן־אמריקן בלי שנבדקה מחדש. אבל כשמנהלים מחברת אר־אר־ג שהיו אחראים לתכנון מערכת השינוע החדשה נשאלו אם יושמו בה הלקחים מאותו אסון, הם העדיפו לענות בלקוניות. לדבריהם, אר־אר־ג איננה אחראית לנושאי בטיחות וביטחון.

המנהל האחראי היום על שינוע מטען הנוסעים בפרנקפורט היה בתפקיד זה גם בתקופה שבה אירע אסון לוקרבי. לאחר שהסביר בהרחבה עד כמה המערכת החדשה משוכללת, התבקש לומר אם לדעתו תוכל המערכת למנוע אסון דומה. איני בטוח, ענה, שאסון לוקרבי נגרם בגלל מזוודת נפץ. ייתכן שהחומר הנפץ הוטמן במטען יד.

בנמל התעופה בפרנקפורט יש אמנם תא לחץ לבדיקת מזוודות חשודות, אולם במתקן זה אין משתמשים באורח סדיר אלא במקרים יוצאי דופן. בעומס האדיר של רבבות מזוודות המועברות בין מאות טיסות, אמצעי הבטיחות העיקרי הוא בקרת שיקוף ובדיקת מטען היד.

האגף החדש אינו השלב האחרון בעבודות ההרחבה של הנמל. בעתיד הקרוב תיבנה במקום תחנת רכבת חדשה, לצד המסוף התת קרקעי הקיים. המסוף ממוקם מתחת לנמל התעופה, והנוסעים עולים לקומת הרציפים במדרגות נעות שבהן אפשר להעביר גם עגלות מטען. רכבת העל תוארך בעתיד. היא תקשר בין אגפי הנוסעים ובין בתי מלון, אולמות כנסים, תחנות אוטובוס ובנייני ענק.

נמלי התעופה חדלו זה שנים להיות רק מקום שנוחתים או ממריאים בו. בשל קשיי התחבורה, הפקקים המשתרעים לעתים על עשרות קילומטרים ואובדן הזמן הכרוכים בכך, מוקמים לידם מעין פרברי שירות מפוארים: בתי מלון, השייכים בדרך כלל לרשתות בינלאומיות, מרכזי כנסים, מסעדות יוקרה ותפנוקיות לבעלי חשבון הוצאות עסקי.

קשה להעלות על הדעת שנמל התעופה של פרנקפורט יצליח בשנים הקרובות לגזול את פרנסתה של העיר עצמה, הידועה כמרכז גדול של ירידים ותערוכות. עם זאת, נמלי התעופה המודרניים, ובהם זה של פרנקפורט, הופכים לאט לאט מנקודת מעבר למקום שיש לו חיים בפני עצמו.

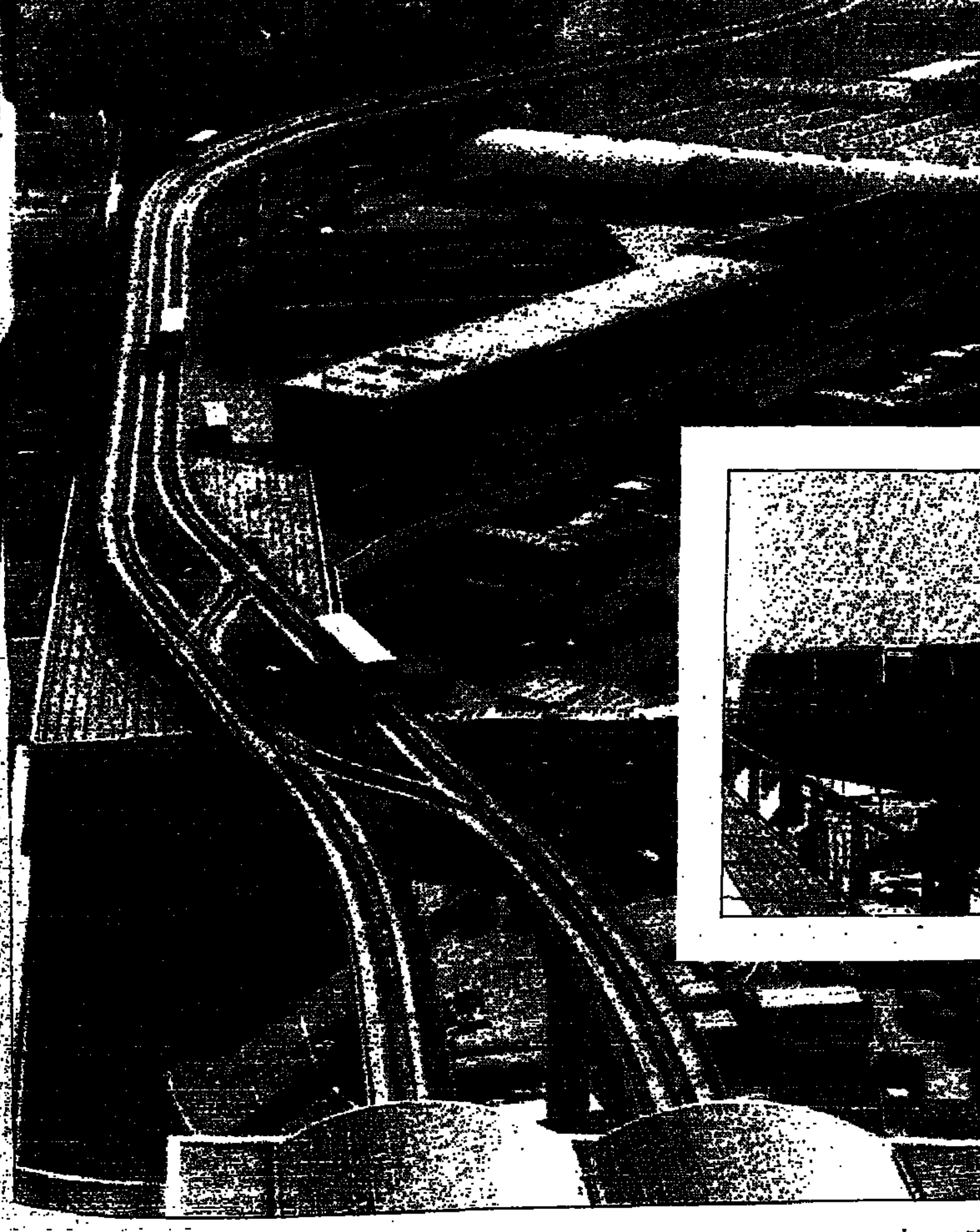

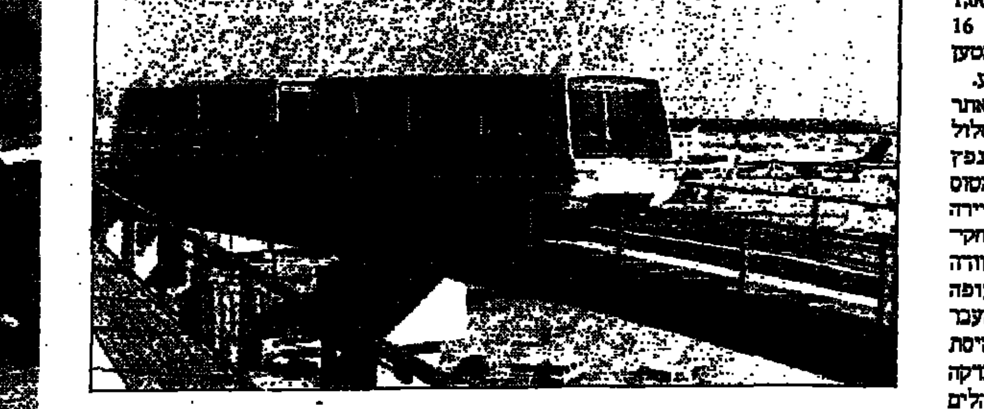

רכבת העל בפרנקפורט. את 1,600 המטרים המפרידים בין האגפים היא עוברת בשתי דקות וחצי, בתדירות של 105 שניות

ראיתי שמעתי / אמנון ברזילי

האמת על קרן השביתה של ההסתדרות

אחד הסודות השמורים ביותר בהסתדרות עד היום היה סכום הכסף שנצבר בקרן השביתה שלה. לחשאיות היתה סיבה טקטית: כדי שהממשלה, כמעביד הגדול במדינה, והמעסיקים הפרטיים לא ידעו מה כוחה האמיתי של ההסתדרות, ובעיקר מה אורך הנשימה של האיגודים המקצועיים אם תפרוץ שביתה גדולה. אבל מאחורי הסיבה המשכנעת הזאת עמד כנראה מניע אחר – לא לחשוף את כשלונותם של ראשי ההסתדרות. קרן השביתה היתה למעשה אחיזת עיניים. רימו את כולם, בעיקר את העובדים.

העובדות, אבל כנראה לא כולן, התגלו רק בימים האחרונים. בבדיקה שקיים גזבר ההסתדרות, ח"כ חיים אורון (ג'ומס), התברר כי מאז הקמתה של ההסתדרות הצטברו בקרן השביתה כ-190 מיליון שקלים. ניסיון לחשב כמה כסף היה אפשר לצבור בקרן ב-74 שנות קיומה של ההסתדרות מלמד כי מדובר בשערורייה.

לפני יותר מעשור היו שהעריכו, כי בקרן יש לפחות מיליארד שקלים. הערכה זו הסתמכה על חישוב פשוט. בכל שנה מפרישה ההסתדרות לסעיף קרן שביתה כאחוז אחד ממה שמכונה "גזרת המס האחיד" (התקציב השנתי של ההסתדרות מן המס האחיד). השנה, למשל, הגיע המס האחיד ל-2.2 מיליארדי שקלים, ולפיכך הועברו 22 מיליון שקלים לקרן השביתה. לנוכח גילה המופלג של ההסתדרות והחשיבות המיתולוגית שיוחסה לעוצמתה – ההערכות הכספיות על עוצמות הכסף בקרן השביתה לא נראו מוגזמות.

אתמול שאל נציג ש"ס בהנהגת ההסתדרות, יהודה אבידן, אם ההסתדרות תנקוט צעדים נגד הגזבר הקודם, ארטור ישראלוביץ', שהחליט לשעבד 11 מיליון שקלים מכספי קרן השביתה לצורך קבלת הלוואה בשביל ההסתדרות. היועץ המשפטי של ההסתדרות, עו"ד ירון קידר, עדיין לא סיים את הבדיקות. בשלב זה נבדקות תקנות הקרן, כדי לברר אם מדובר בפעולה בלתי חוקית.

ישראלוביץ' טוען כי מדובר ב"סערה בכוס מים". במובן אחד הוא צודק. 11 מיליון שקלים הם כסף קטן בהתחשב בעובדה שכספי הקרן נוהלו באופן חובבני. בשיחות פרטיות טען יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון, כי בחמש השנים האחרונות רבץ הכסף בחשבונות שכמעט שלא נשאו ריבית ותשואה. הגזבר אורון מסכים כי התשואה שהתקבלה בעד הכספים היתה זעומה בהשוואה למה שהיה אפשר להשיג בקרנות אחרות, בלי לסכן את כספי הקרן.

מה קרה לכסף

ב-1 בינואר 1986 סיים נתן אלמוזלינו את תפקידו כגזבר ההסתדרות. קצת יותר מחודש לפני כן, ב-22 בנובמבר 1985, שלח אלמוזלינו מכתב מסכם למזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, ובו פירט את ההישגים הכספיים. בקרן השביתה, כתב אלמוזלינו, הצטבר סכום של 14 מיליון שקלים. אלו היו שקלים ישנים. בערכים של היום, טוען אלמוזלינו, מדובר בסכום הנאמד בכ-140 מיליון שקלים.

כיצד ייתכן, אם כן, שמאז ועד היום גדלה קרן השביתה רק ב-50 מיליון שקלים? כל כספי הקרן הופקדו בקרן הנאמנות "אלמוג" בניהולו של בנק הפועלים. אלמוזלינו אמר אתמול: "לא רציתי שכספי הקרן יושקעו בניירות ספקולטיביים. כל הכספים הושקעו באיגרות חוב צמודות מדד כדי להבטיח את ערכם בשנות האינפלציה הגדולה".

ישראלוביץ'. במובן אחד הוא צודק

אבל גם הסכום שהשקיע אלמוזלינו הוא כסף קטן. ועדיין אין תשובה לשאלה איפה הכסף הגדול? היום, גם אם הנהגת "חיים חדשים" תרצה לברר – ספק אם תוכל לשים ידה על כל המסמכים והממצאים. אי אפשר להגיע כיום לרישום מדויק ומלא, ואחד הבכירים בהנהגת ההסתדרות אמר לי: "אם נתחיל לחפש, יתחילו לשרוף מסמכים".

אבל האמת המפתיעה שהתגלתה להנהגה החדשה היתה זו: קרן השביתה הארצית של ההסתדרות קמה רק ב-1978. זו עדיין אינה תשובה לשאלה לאן הופנה הכסף שנרשם בתקציבים השנתיים של הוועד הפועל בסעיף קרן שביתה. לפי ספרי התקציבים, עד '78 היתה הפרשה של 0.75%–0.85% מגזרת המס האחיד לקרן שביתה, ומאז הפריש אחוז אחד. מה קרה לכספים הללו? תשובה, גם היא כנראה חלקית, יש בפי אלמוזלינו. הכספים שהיו מיועדים לקרן השביתה עד '78 הועברו ישירות לארבע מועצות פועלים: תל אביב, חיפה, ירושלים ורמת גן.

מי שהיה יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי בשנות השבעים, אוריאל אברמוביץ, שקודם לכן כיהן כמזכיר מועצת פועלי רמת גן, טוען כי בכספי קרן השביתה ניהל את המאבקים הגדולים בשנות השישים והשבעים במפעלי עלית. הגזבר לשעבר ישראלוביץ' אומר: "עד 1978 השתמשו מועצות הפועלים בכספי קרן השביתה לכל מיני שטויות. מזכיר ההסתדרות באותה עת, ירוחם משל, והגזבר קיסר ראו שהשימוש בכספי קרן השביתה לא היה ענייני, ואז הוחלט ליצור קרן שביתה ארצית".

באותה שנה נכנס אלמוזלינו לתפקיד כגזבר ההסתדרות, וגילה את העובדה הבאה: "בשלוש מועצות פועלים, בירושלים, חיפה ורמת גן – קרן השביתה היתה ריקה. רק בתל אביב היה כסף. בזכות מזכיר מועצת הפועלים, אורי אלפרט, שהיה קפדן בענייני כספים".

ייתכן שהמידע שקיבל אלמוזלינו נשען על הממצאים של בדיקה שערך מבקר ההסתדרות בגזברות הוועד הפועל כבר בשנת 1977. הממצאים הללו קובעים, כי אמנם לא היתה אז קרן ארצית לשביתות, אך כ-65 מיליון לירות היו מיועדות לסעיף קרן שביתה. הכספים האלה לא נשאו ריבית או תשואה. מבקר ההסתדרות חייב את הגזברות לפצות את הקרן בשיעור של 10% ריבית בשנה, רטרואקטיבית לחמש שנים. רק אחר כך, אחרי שמצאו פתרון לכסף וגם קבעו הנהלה ודרכי עבודה לקרן השביתה, התפנו לקבוע את התקנות הדרקוניות שלה. וכמו תמיד העובדים הם הקורבן.

ואלה התקנות

הדיונים שהביאו להחלטה להקים קרן שביתה ארצית, ב-1978, התנהלו תחת מסך כבד של חשאיות. שלושה אנשים בלבד היו בסוד העניינים: מזכיר ההסתדרות ירוחם משל, יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי ישראל קיסר והגזבר אלמוזלינו.

נראה שגם העובדה שקופת הקרן היתה ריקה הסבירה את הצורך בחשאיות. איך היה אפשר להסביר למישהו את הניהול השלומיאלי של הכספים שהיו מיועדים לסעיף קרן השביתה. הוחלט כי ניהול הקרן יהיה בשליטה של ועדת הגזברות. התוצאה היתה שבסוף שנות השמונים ובתחילת שנות התשעים כל המידע רוכז בידי הגזבר ישראלוביץ' ומזכיר ההסתדרות קיסר.

אחרי שקיסר התפטר והתמנה לשר התחבורה, היחיד שהיה ברשותו מידע על פעילות הקרן היה ישראלוביץ'. מעולם לא התקיים דיון נרחב במוסדות ההסתדרות במטרותיה של קרן השביתה. לכן גם התקנות בנוגע לתנאים שבהם ישולמו הכספים לא היו ידועות לאיש.

להלן התקנות העיקריות הרלוונטיות לשובתים: גם בשביתה שקיבלה את אישור ההסתדרות לא ייהנו העובדים השובתים מכל שכר על שלושת ימי השביתה הראשונים. מהיום הרביעי עד התשיעי יהיו זכאים ל-50% משכרם המלא (לפועלי תעשייה לרבות פרמיות). מהיום העשירי ועד ליומה האחרון של השביתה יקבלו מקרן השביתה החזר של 75% משכרם. התשלום מקרן השביתה יתבצע בתום השביתה.

וכך נראה הצדק הסוציאלי בנוסח ההסתדרות. ועד העובדים יציג למועצת הפועלים או לאיגוד המקצועי את רשימת העובדים שהם חברי ההסתדרות הכללית. ורק אותם עובדים המשלמים מס חבר לקופת החולים הכללית ייהנו מדמי השביתה. שאלתי את ממלא מקום יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי, אפרים זילוני, מה בנוגע לאותם פועלים שאינם חברי ההסתדרות. זילוני: "יש להם בעיה, הם לא חברים בהסתדרות הכללית ולא יקבלו דמי שביתה".

איש בהנהגת ההסתדרות, לרבות ראשי סיעת תכלת-לבן של הליכוד, לא טרח לשאול מה בנוגע לדמי השביתה של אותם עובדים במפעל המושבת, המבוטחים בקופת חולים מכבי, או בקופת חולים מאוחדת, או בקופת חולים לאומית. רחמנא ליצלן. אלה יכולים להיות גם 49% מכלל עובדי המפעל המושבת. אבל רק הרוב מבין העובדים, שהכריע בעד השביתה, יקבל את דמי השביתה. לפני היתר, המיעוט, ניצבת הברירה הדמוקרטית: להיוותר בלי דמי השביתה או להצטרף לקופת החולים של ההסתדרות.

מנויי הארץ נפגשים חינם!

מבצע בלעדי למנויי "הארץ"

מהיום יכולים מנויי הארץ להתחבר חינם
ל"שיחת מפגש" של בזק לתקופה של שלושה חודשים*

"שיחת מפגש" הוא שירות ספרתי המאפשר לך לשוחח על קו אחד
עם שני אנשים בו זמנית בפשטות ובנוחות כדי לתאם פגישות,
לערוך תוכניות ולהסדיר עניינים. להתייעץ בפרטיות במהלך השיחה
עם אדם נוסף לצורך קביעת עמדה וקבלת חוות-דעת נוספת.
וכל זאת, בהפעלה פשוטה מהטלפון שלך בבית.

לפ"מ

כל מה שעליך לעשות כדי להזמין את השירות ולקבל מידע נוסף
הוא לחייג 177-022-5050, לציין שאתה מנוי "הארץ" ואתה מחובר!

* לאחר תקופת חיבור חינם של שלושה חודשים יש באפשרותך להמשיך את השרות עפ"י התעריף הקבוע של בזק או להפסיק את ההתחברות בפניה ישירה לבזק בטלפון.

בזק שיחת מפגש שלושה בשיחה אחת הארץ

זה לא אני, זה רמון

לפני שלושה חודשים עדיין תקף מאיר גת את יו"ר ההסתדרות בחריפות. כיום הוא מנצח על מלאכת פיטורי העובדים. חבריו טוענים כי חצה קווים. לגת יש הסבר אחר

מאת חיים ביאור

לפני ימים אחדים נכנס בסערה עו"ד קידר, לשעבר מזכיר הוועד הפועל של ההסתדרות, ללשכתו של יו"ר האגף למינהל, משאבי אנוש והדרכה בהסתדרות, מאיר גת. קידר הניח על שולחנו של גת את המכתב המודיע לו כי נכלל ברשימה הראשונה של 265 העובדים העומדים לקבל בקרוב מכתבי פיטורים. "לא מפקירים חברים בשדה הקרב", זעם קידר, ובכך ציטט משפט מפורסם של גת, שנאמר על ידו יותר מפעם אחת בשנתיים האחרונות.

גת, שהתגבר על התדהמה הקלה, שלף מיד את המשפט שהוא נזקק לו רבות בתקופה האחרונה: "זה לא אני. זה רמון. הוא החליט על הפיטורים והוא קבע את היקפם".

רבים מאנשי סיעת העבודה בהסתדרות מותחים ביקורת על "דיבתו של גת, מראשי הסיעה, לזרועותיו של רמון". בימי מערכת הבחירות להסתדרות היה גת – שניהל את המסבה במטה הבחירות של מפלגת העבודה – מראשי הדוברים נגד רמון. הוא תיאר אותו כאדם שעתיד להרוס את ההסתדרות – לא שלב אחר שלב, אלא במכה אחת – כדי לספק את היצר של רבים בציבור, הרוצים לראות בקריסתה. מהלכיו של רמון, נהג גת לומר, אינם נובעים מדאגה לעתיד ההסתדרות, אלא מרצון להיבנות על חורבותיה כדי להגיע לכס ראש הממשלה או לתפקיד ממלכתי אחר.

גת, בן 54, חבר בוועדה המרכזת (כיום הנהגת ההסתדרות) תשע שנים. קודם לכן היה במשך שמונה שנים אחד משני הסגנים של יו"ר האגף לאיגוד מקצועי (שבראשו עמד חיים הברפלד) ולפני כן שהה שלוש שנים כשליח ההסתדרות בארה"ב. בעבר הרחוק יותר היה מזכיר מועצת פועלי ראשון לציון – עיר הולדתו.

מאיר גת. לא התקרנפתי

מיד לאחר המהפך הפוליטי בהסתדרות, עדיין דיבר גת נגד "עריפת ראשים". הוא ניסה למלא את החלל שהחל להיווצר בסיעת העבודה עם תחילת הדעיכה בכוחו הפוליטי של מזכ"ל ההסתדרות לשעבר, חיים הברפלד, ויצא בקריאה להבטיח תפקידים בכירים למפלגת העבודה בהנהגת ההסתדרות, כמו ממלא מקום היו"ר (תפקיד שלא ניתן לה). אלא שהיתה לו בעיה עם מתחרה הצעיר ממנו בעשר שנים, פיני שומר, שליחו הבלתי מוכתר של ראש הממשלה בצמרת ההסתדרות. גת שאף לקבל את ראשות האגף לארגון ומועצות הפועלים, האגף החשוב ביותר שניתן לסיעת העבודה. גם שומר ראה עצמו מועמד לכהונה זו. בין השניים, שבעבר הרבו לתאם ביניהם מהלכים פוליטיים, התפתח מאבק. יו"ר הסיעה, חיים הברפלד, צידד במתן התפקיד לגת. ואולם נסים זווילי ויצחק רבין הטו את הכף לטובת שומר. גת נותר בראשות אגף משני בחשיבותו.

לאחר שרמון נכנס לתפקידו, ב-6 ביולי, נמשכו גילויי העוינות מצד גת. כעבור כחודש ימים נקלעו היחסים בין השניים לשפל, כאשר רמון הצהיר כי גת מושעה מתפקידו כיו"ר האגף למינהל ומשאבי אנוש, בשל פרשת התשלומים החריגים לפנסיה תקציבית מוקדמת שאושרו לעו"ד ביורא עיני, לשעבר יו"ר המחלקה ההסתדרותית לבתי הדין לעבודה: רמון הנחה את משה חייק, מנהל האדמיניסטרציה בוועד הפועל (הכפוף בתפקידו לגת), לפעול לביטול תשלומי הפנסיה, בטענה שעיני אינו זכאי לה מאחר שאינו עונה להגדרה "נבחר". גת, לעומת זאת, חשב אחרת, והורה להנחות את חייק להפסיק את הטיפול בביטול הפנסיה לעיני. רמון זעם והכריז כי גת מושעה מתפקידו עד למיצוי הבירור עמו. כעבור כשבוע ימים, בהתערבותם של פעילי מפלגת העבודה בהסתדרות, ביטל רמון את הסנקציה כלפי גת. מאותו יום ואילך החל גת למתן את התבטאויותיו כלפי יו"ר ההסתדרות.

בינתיים החל רמון בהכנות למימוש תוכנית הפיטורים הגדולה שלו, הכוללת 1,000 איש ולטענת רבים אף עשויה להגיע ל-1,500 – כשליש ממצבת כוח האדם בהסתדרות. רמון הטיל את המלאכה השחורה של גיבוש רשימות המפוטרים דווקא על חייק. גת, שאינו נמנה עם אוהדיו של חייק, עשה הכל כדי ליטול מידיו את הכבוד הזה. מהלכי התקרבות שלו לרמון, לרבות התבטאויות מחמיאות ליו"ר שהשמיעו במליאת בית הנבחרים (הוועד הפועל), סייעו לו בכך. והנה, כיום מאיר גת הוא המנצח על מלאכת פיטורי העובדים מההסתדרות. זה אותו מאיר גת שלפני שלוש שנים, בעת שקיסר היה מזכ"ל ההסתדרות, ניסה ללא הצלחה לפטר כ-100 מעובדי הוועד הפועל. כל אחד מה-100 הפעיל אז את קשריו עם הפטרונים שלו במפלגת העבודה וניצל מחרב הפיטורים.

עכשיו הכל שונה. רמון אינו בדיוק חלק מהממסד של המפלגה, והוא חייב מעט מאוד לאנשים מעטים מאוד. בעזרתו של גת עקף רמון בשבוע שעבר את סירובו של ועד העובדים בבית הוועד הפועל לקבל את רשימת המפוטרים ושיגר מכתב אישי לכל אחד מאלה המופיעים ב"רשימת ה-265". רמון אינו מעורב יתר על המידה בקרב הניטוש עכשיו בין ועד העובדים לבין הנהגת ההסתדרות על תנאי הפרישה לפנסיה תקציבית. את העבודה הזאת עושה נאמנה גת – ובכך הוא מקומם עליו את פעילי מפלגת העבודה.

בישיבת סיעת המפלגה שהתקיימה לפני 10 ימים קרא דוד טכת, חבר ועד העובדים, לגת להתפטר מתפקידו לנוכח שיתוף הפעולה בינו לבין רמון והפיכתו למעשה לחלק מסיעתו. שלא לייחוס אומר עליו בכיר בסיעה: "לגת אין עמוד שדרה. הוא אינו איש רע, הוא משורר, מדבר עברית של שבת, נעים הליכות מאין כמוהו, אך יכולת הביצוע שלו נמוכה. הוא אומר משהו, ואחרי חמש דקות דבריו אינם תקפים. איני כועס עליו. הוא אינו מושחת. גת רואה שרמון מבצע בעצם את מה שהוא (גת) תיכנן לעשות, וזה מרשים אותו. הוא גם מרגיש מאוים במידה מסוימת מצד שומר בתוך הסיעה, ולכן הוא נדבק לרמון. ייתכן שהוא חש הערצה כלשהי לרמון, משום שהוא מזיז דברים, לטוב ולרע, במקום שאחרים לא הצליחו. אבל התוצאה היא אחת: גת התקרנף".

מאיר גת, האם הצית את הקריירה והפכת לעושה דברו של רמון?

"לא התקרנפתי. אני עושה את הדבר שאני מאמין בו. מנגנון הוועד הפועל ומועצות הפועלים תפח במשך עשרות שנים לבלי הכר. כל מזכ"ל בהסתדרות הביא עמו שכבה של עשרות מקורבים. והתפקידים שהללו מילאו היו בחלקם פיקטיביים. למרות הגידול המתמיד בכוח האדם, ההסתדרות פיגרה במילוי הצרכים המשתנים של חבריה. רמון צודק כשהוא אומר כי אין פרופורציה בין מספר העובדים שהוקצו לאגף לאיגוד מקצועי – האגף החשוב ביותר בהסתדרות – לבין מספר העובדים המועסקים בתפקידים אחרים. אני מסכים עם טענתו שההסתדרות אינה צריכה לממן קליטת עולים חדשים וחוגים לריקודי עם, זה בראש ובראשונה עניינן של הרשויות המקומיות. לכן הפיטורים בהסתדרות, עם כל הכאב הכרוך בהם, הכרחיים".

עם זה, אומר גת, "איני מסכים עם רמון בכל דבר. למשל, העברת ההסתדרות לירושלים לא נראית לי, כי המרכז הכלכלי של המדינה מצוי בתל אביב. אני אפילו לא בטוח לאן רמון חותר. האם הוא רוצה לפטר עובדים ולהתנקם בהסתדרות, פרוסה אחר פרוסה כדי לנקום בעבודה על שהוציאה אותו משורותיה, או שהוא באמת רוצה לבנות הסתדרות חדשה, יעילה. כדאי לשים לב לסימפטיה של רבין לרמון. אם רמון לא יחזור לעבודה, לא רק שהתוצאה תהיה הפסד של המפלגה בבחירות של '96. מפלגת העבודה פשוט תחדל להתקיים".

בימה

הסנטראל פארק של גוש דן

מאת דן איזיקוביץ ויורם יום טוב

כיסוים של השטחים החקלאיים שנותרו לפליטה בגוש דן בשלמת בטון ומלט הוא מהלך בלתי הפיך שיהיה בבחינת בכייה לדורות

לא מזמן הגיש שר השיכון למ־משלה תוכנית שלפיה ישונה יי־עודם של עשרות אלפי דונם קרקע באזור השרון, ושטחים חקלאיים יופשרו לבנייה. תוכנית זו משתלבת בהחלטה שלא להי־תיר בנייה נמוכה על קרקע ממשלתית באזורים צפופי אוכלו־סייה, ושתי התוכניות נועדו לאפשר פתרונות דיור במחיר סביר לאוכלוסייה הגדלה והולכת במ־דינת ישראל. ביצוע ההחלטות הללו יגרום להגדלה משמעותית של שטחי המועצות המקומיות והערים כפר סבא, רעננה, הרצ־ליה, הוד השרון ורמת השרון, ובנ־יית 30,000 יחידות דיור בהן, ובכך יצטרפו לערים אלה כ־120,000 נפש.

בהנחה כי תוכניות אלה יבוצ־עו בסטנדרדים המקובלים היום בארץ, ביצוען יגרום פגיעה קשה ובלתי הפיכה באיכות חייהם של תושבי השרון. אנשים שביקשו להתרחק מחיי הכרך ועברו לערי שינה שסביבן שטחים ירוקים ימצאו עצמם בלב אזור עירוני רציף המשתרע מראשון לציון ור־חובות ועד חדרה.

תהיה זו שגיאה חמורה אם תפ־על הממשלה בעניין זה בדרך קונוונציונלית ותוספה את השט־חים החקלאיים לערים הסמוכות להם לצורך בניית שיכונים. יש לפעול בעניין זה בדרך כוללנית, ובעת תכנון הבנייה באזור השרון יש להביא בחשבון את מכלול התנאים השוררים בו וסביבו. אין להתעלם מכך שתושבי גוש דן חיים ברצף עירוני שבו מועטים ביותר השטחים הירוקים. השט־חים החקלאיים הם רזרות הקרקע היחידה הקיימת בגוש דן, והם בבחינת משאב מוגבל שאין כל אפשרות מעשית להגדילו. כיסויו של שטח זה בשלמת בטון ומלט הוא מהלך בלתי הפיך, שיהיה בבחינת בכייה לדורות.

עליית רמת החיים וכמות הזמן הפנוי העומדים לרשות אזרחי ישראל גורמת לכך שרבים מב־לים את עתותיהם הפנויות מחוץ לבתיהם. תופעה זו של יציאה מן העיר לשטחים ירוקים מעידה על צורך אמיתי של האדם בשטח פתוח, וחיסול השטחים הירוקים בסביבות הערים יגבע את אפש־רות מימושה. לתופעה גם עלות כלכלית משמעותית בדלק, בר־כב, בתאונות, בשימוש בכבישים ובבזבוז זמן בפקקי תנועה בכ־בישים עמוסים. ככל שתעלה רמת החיים, כן תגבר היציאה לשטחים ירוקים, מאחר שיותר ויותר אנשים ירכשו מכוניות וי־היה להם זמן פנוי לנצלן לנופש.

לדעתנו יש להקצות חלק ניכר מן השטחים החקלאיים שבשרון לפארקים ולשמורות טבע שיעמ־דו לרשות תושבי גוש דן כולו. השרון הוא אזור המיושב בצפי־פות הגבוהה ביותר בתחומי ישר־אל, ואילו השטח שהוקצה לשמורות טבע בו הוא קטן ביותר. בעוד ששמורות טבע מהוות כ־20% מכלל שטחה של ישראל (כולל שמורות לא מוכרזות וכא־לה המשמשות גם שטחי אימו־נים), הרי אחוז השטח שהוקצה בשרון לשמורות הוא כשני קמ"ר בלבד, דהיינו הרבה פחות מאחוז אחד משטח השרון כולו, והוא מחולק בין כעשר שמורות ועירות ששטחן נע בין דונמים ספורים לכמה מאות דונם.

גם שטח הפארקים הציבוריים בשרון קטן מאוד יחסית לכל אזור מטרופולין אחר, כמו לונדון למשל. ההחלטה לשנות את ייעוד השטחים החקלאיים בשרון יכולה להיות איפוא הזדמנות יחידה במינה לשינויו של מצב זה.

הצעד הראשון בכיוון זה יכול להתבצע בשטחי התעשייה הצב־אית המצויים בין רמת השרון, הוד השרון והרצליה. מפעלי תעש עתידים להיות מועברים לנגב, וכתוצאה מכך יתפנו יותר מ־5,000 דונם. מימון ההעברה צריך לבוא ממכירת השטח לבנייה.

התוכניות הקיימות מייעדות שט־חים אלה לבנייה במסגרת הקרי־ות הסמוכות, ופחות מ־30% מהשטח מוגדרים כשטח ציבורי פתוח, הכולל גם מבני ציבור שו־נים. תוכנית זו שגרתית חסרת מעוף, ואם תמומש, תוסיף שטח משמים נוסף לרצף האורבני של גוש דן.

נוסף על כך, בחלק לא מבוטל משטח זה הקרקע מזוהמת בריכו־זים גבוהים של פסולת רעילה מהמפעלים. יהיה זה מסוכן לשכן בשטחים אלה בני אדם, ואין זה מעשי לפנות מאות אלפי מטרים מעוקבים של עפר מזוהם. שטח זה הוא כולו בבעלות מדינת ישראל ואין לאיש זכויות בנייה בו, ולכן קל הוא יחסית לתכננו לפי האינ־טרסים של תושבי גוש דן כולו ולא של קבלנים או פוליטיקאים התפוסים היום לבנות בו הרבה וכ־דר.

דרך אלטרנטיבית לניצול השטח היא לקיים בנייה גבוהה בשוליו, בצמוד לשטחים הבנויים הקיימים ברמת השרון במערב וב־הוד השרון במזרח. אם תקיים בנייה לגובה, תספיק מכירת 20% מהשטח למימון העברת אותם מפעלים שעדיין פועלים לנגב, ואילו ביתרתו ניתן יהיה להקים פארק ציבורי, דוגמת גני הפארק שעל שפת הירקון, ושמורת טבע, שבה יחודש יער האלונים של השרון שחוסל כמעט לגמרי בעת מלחמת העולם הראשונה. שמורה כזו תשמר את הצומח והחי הטב־עיים של אזור השרון, וניתן יהיה לראות בה צבעונים, איריסים, נר־קיסים ושאר פרחי בר ההולכים ונעלמים בשרון. הקמת הפארק והשמורה תיצור ריאה ירוקה בלב גוש דן, ממש כפי שמהווה הסנ־טראל פארק בלבה של ניו יורק, או הייד פארק בלב לונדון.

להקמת פארקים ושמורות טבע בלב גוש דן יש משמעות רבה לרווחתם ואיכות חייהם של כל תושביו. ראוי שממשלת ישר־אל תתעלה מעבר לשיקולי הבחי־רות הקרובות ותורה למתכננים להקים בתוך הריכוז האורבני הג־דול בארץ אזורים ירוקים שיא־פשרו בילוי בחיק הטבע וסמוך לבית.

הכותבים הם פרופסורים בפקולטה למדעי החיים באוניברסיטת תל אביב

מעברים תת קרקעיים

מאת ליאון גרוס

הפרדת הולכי רגל מכלי רכב תפחית באופן משמעותי את התאונות שמעורבים בהן הולכי רגל

כ־100 הולכי רגל בממוצע נפגעים בכל שבוע בישראל, ואין פעילות מספקת למניעת קטל נוראי זה. בעזרת תכנון הנדסי נכון ניתן להקטין באופן משמעו־תי את מספר הנפגעים בתאונות אלה.

לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, נפגעו בשנים '92 ו־'93 בתאונות דרכים 37,915 אנשים, מהם היו 5,203 הולכי רגל, שהם 13.5% מכלל הנפגעים. הולכי רגל גם היו 39% מכלל ההרוגים בתאונות בשנים אלה.

עיון בדו"ח של משטרת ישר־אל הנוגע לתאונות דרכים בשנת '93 מעלה את העובדות הבאות:

- 22% מהנהגים המעורבים בת־אונות דרכים אינם אשמים בהן.
- 42% מהנפגעים בתאונות קטלניות הם הולכי רגל.
- התנהגות הולכי הרגל היתה הסיבה ל־34% מהתאונות הקטל־ניות הקשות.
- רוב הפגיעות בהולכי רגל מתרחשות בערים (ב־'92 נפגעו 4,712 אנשים מתוך 4,990 תאו־נות בערים) ובעיקר בצמתים (כ־25% מהפגיעות).
- הולכי רגל נפגעים הרבה פחות במעברי חצייה מרומזרים.
- נפגעים גם הולכי רגל שכלל לא חצו את הכביש (יותר מ־1,200 בשנת '92).

הולכי הרגל מתהלכים ללא רישיון הליכה. במקרים רבים הולכי הרגל אינם רואים בזמן את הרכב המתקרב בגלל שדה ראייה לקוי או תאורת רחוב חלשה. אף שלנהגים דווקא יש רישיונות נהיגה, במקרים רבים גם הם אינם מסוגלים לראות את הולך הרגל ולבלום את המכונית בזמן.

הפרדת הולכי רגל ממכוניות תפחית במידה ניכרת את התאו־נות שמעורבים בהן הולכי רגל. ניתן לבצע את ההפרדה בכמה שיטות, שהיעילה בהן היא בניית מעברים תת קרקעיים, כמו אלה המצויים בשימוש בארצות המ־פותחות.

בארץ כמעט שאין מעברים תת קרקעיים, ואלה הקיימים אי־נם ברמה איכותית, ולכן אנשים נמנעים מלהשתמש בהם.

מעבר תת קרקעי מרווח דורש השקעה כספית גבוהה. כדי להקל את העומס התקציבי של הרשויות המקומיות ניתן לשלב בבנייה יד־מים, שיכנו חנויות שונות ומשר־דים במעברים ויהפכו אותם להומים ותוססים.

נוסף על הקטנת מספר הנפג־עים בתאונות דרכים, מאפשרים מעברים תת קרקעיים תנועה שוטפת יותר של כלי רכב, כיוון שנחסכות העצירות עקב ירידת הולכי רגל לכביש. תנועה שוט־פת בכבישים מקטינה את זיהום האוויר.

חינוך, פיקוח משטרתי וענישה עשויים לסייע בצמצום הקטל בדרכים. גם בניית תשתית של כבישים, הבטוחים להולכי רגל, תקטין את מספר הנפגעים.

בטיחות הולכי רגל היא סוגיה מורכבת וקשה, אך יש להתמודד אתה. ההתמודדות צריכה להיע־שות בעזרת הקמת ועדת מומחים מיוחדת שתצביע על שגיאות הנ־עשות כעת בתחום זה ועל דרכים מעשיות לשיפור הבטיחות בדר־כים.

הכותב הוא פרופסור במיסוס מהפקולטה להנדסת מכונות בטכניון

רפואה

הכדור הקטן המפתיע הזה

אספירין זוכה להערכה מחודשת בעקבות מחקרים שהוכיחו את יעילותו במניעה וטיפול במחלות לב, שבץ מוחי וסרטן. לאחרונה רמזו מחקרי מבחנה שהוא מעכב את שכפולו של וירוס האיידס

מאת טל חסין

אם אחד מפריקי מכונת הזמן היה מוק־דש לאספירין, היתה הגלולה הקטנה מסתערת אחורה בזמן עד למאה הח־מישית לפני הספירה ונוחתת לה באי היווני הקטן קוס, מקום משכנו של היפו־קרטס. האיש שנחשב לאבי הרפואה היה הראשון שעמד על סגולותיה של קליפת עץ הערבה. מיצוי העשוי מקליפה זו, כתב סוקרטס, יעיל לשיכוך כאבי לידה ולהורדת חום.

יותר מאלפיים שנה חלפו עד שנחשף כה הקסם שבקליפה. בתחילת המאה הקודמת גילו כימאים שקליפתה ועליה של הערבה מכילים סליציל, חומר שהוא עד היום הבסיס לאספירין. באותה תקופה התגלה באירופה, בבדי פרחה פוריים, צמח נוסף שממנו אפשר להפיק חומצה סליצילית – Spiraea Ulmaria. אולם רק בשנות השישים והשבעים של המאה הזאת הצליחו מדענים להתחקות אחר פעולת האספירין בגוף.

תגליות אלה פתחו שערי מחקר נרחב בים בתחומים שונים, ועשרות מחקרים נערכו ונערכים על הקשר שבין אספירין למחלות לב, דלקת פרקים, סרטן, שבץ מוחי, אלצהיימר, איידס וקטרקט. בחלק מהמחקרים האלה הוכחה יעילותו של הכדור הלבן הקטן, וקרדיולוגים, פנימ־אים ונאורולוגים כבר רושמים אספירין דרך קבע לחוליהם.

עדות מוצקה ליעילות האספירין נרשמה בתחום מחלות הלב. ד"ר השי רוטמנש, פנימאי ופרמקולוג קליני מבית החולים איכילוב בתל אביב, אומר כי מתן אספירין לחולים שסובלים מאנגינה פקטוריס בלתי יציבה מוריד ביותר מ־58% את הסיכון שיפתחו אוטם שריר הלב. לחולים עם אנגינה פקטוריס יציבה מוריד האספירין את הסיכון ללקות בהת־קף לב. הסיכון שקורבנות התקפי לב יקבלו התקפים נוספים יורד בכ־40% אם הם נוטלים מינון סטנדרטי של אספירין – 325 מיליגרם ליום.

גם חולי לב שעוברים פתיחת עורקים באמצעות בלון נעזרים בכדור, אומר רו־טמנש. אספירין, יחד עם תרופות נוספות למניעת קרישה, יעיל ביותר נגד היצרו־תם המחודשת של העורקים, שנוטים להיחסם מחדש בתוך שבוע עד שנה לאחר הרחבת הבלון.

במחקר שסימן ציון דרך חשוב בתול־דות האספירין, שנערך בסוף שנות ה־80 בהרווארד, עקבו החוקרים אחר 22 אלף רופאים גברים מעל גיל 40 שנטלו גלו־לת אספירין פעם ביומיים. קבוצת הביקו־רת נטלה גלולת דמה. נמצא כי הסיכון ללקות בהתקף לב היה קטן ב־44% בק־בוצת המחקר. הממצאים היו כה דרמטיים עד שוועדת המעקב של הניסוי סיימה אותו מוקדם מהמתוכנן. מאז פרסום המחקר נוטלים כ־25% מהאמריקאים הבריאים בגילאי חמישים ומעלה מינון יומי קטן של אספירין.

ויכוח גדול מתקיים בשאלת המינון האופטימלי. רוב החוקרים נערכו במינו־נים של 325 מיליגרם ליום, אולם ב־1990 התפרסם מחקר שקבע כי בכל הקשור למחלות לב מינונים קטנים יותר, המגיעים ל־75 מיליגרם ליום, אפקטי־ביים באותה מידה. המינונים מתחילים להיות משמעותיים, אומר ד"ר רוטמנש, כשמדברים על שבץ מוחי. בפברואר הש־נה פירסם ד"ר נתן בורנשטיין, נאורולוג מאיכילוב, מחקר בכתב העת הרפואי "St־roke". מסקנתו היתה כי לקיחה קבועה של אספירין במינון 325 מיליגרם ומעלה יעילה למניעת שבץ מוחי.

בורנשטיין בדק חולים עם T.I.A – תסמונת נאורולוגית המצביעה על הפר־עות בהספקת הדם למוח ומתבטאת בתופעות חולפות כדוגמת שיתוק ובע־יות בדיבור. לגברים עם תסמונת זו, המ־כונה טרום שבץ, שנטלו אספירין בקביעות, היתה ירידה של 50% בשיעור התקפי שבץ ומוות. אצל נשים נמצאה ירידה של 30%.

גם נשים הרות מסתייעות בגלולה הלבנה. התברר כי 8%–10% מהנשים מפתחות במהלך ההריון לחץ דם גבוה, מצב המכונה פראקלמפסיה. תופעה זו עלולה לגרום לסיבוכים לאם ולעובר, שבמצבים קיצוניים באים לידי ביטוי באר פילפסיה ובאי התפתחות העובר. נמצא כי אספירין מונע זאת ב־50% מהמקרים, וכיום נותנים אותו לנשים הרות המשת־ייכות לקבוצת הסיכון לפראקלמפסיה (כאלה שנמצא אצלן חלבון בשתן, למשל).

המחקר האחרון בתחום, שנערך בהר־ווארד ופורסם לא מזמן ב־"New England Journal Of Medicine", בדק קרוב ל־50 אלף איש שנטלו מינון קבוע של אספירין. נמצא כי הכדור הוריד אצ־לם ב־30% את הסיכון להתפתחות סרטן המעי הגס.

איך יכול אספירין לסייע בהצלחה ניכרת לטווח כה רחב של תופעות? הת־שובה מובילה לפרוסטגלנדין, חומר כי־מי המיוצר בתאים וממלא תפקידים שונים וחשובים בגוף: הוא גורם להעלאת חום והלחם בחיידקים; הוא מסייע בקרי־שת דם; הוא עוזר להכנת הרחם ללידה; שיעורים גבוהים שלו נמצאו בתאי גידו־לים, בעיקר של המעי הגס; כמויות עוד־פות שלו עלולות לגרום כאבי ראש ודל־קות פרקים. האספירין, מסביר ד"ר רוטמ־נש, מעכב את היווצרותו של צייקלואוקסיגנז, האנזים האחראי ליצי־רת פרוסטגלנדינים, ובכך למעשה מונע את יצירתם. "החוליה המקשרת בין המח־לות השונות שאספירין יעיל במניעתן", הוא אומר, "היא שבכולן יש תיווך של פרוסטגלנדינים".

ועם קשת כה רחבה של פעילויות, זאת היתה רק שאלה של זמן עד שאספי־רין ייבדק גם בהקשר של הנגיף הקטלני של שנות התשעים. בניסויי מבחנה שנ־ערכו באוניברסיטת ייל נוצר הרושם שאספירין מונע את שכפולו של נגיף H.I.V, ובקרוב ייערך בבית חולים בניו יורק ניסוי קליני מצומצם שבו ייטלו חולי ונשאי איידס כמות מבוקרת של אספירין. בניסוי בחולי אלצהיימר התב־רר שמינוני האספירין הנדרשים אינם בטוחים, ועכשיו נערך בקולומביה מחקר עם תרופות אנטי דלקתיות לא סטרואי־דיות חזקות יותר. מחקר על אספירין וקטרקט נמצא בשלבים ראשונים ביד־תו.

"אין ספק שהאספירין הוא תרופה יעי־לה", אומר ד"ר רוטמנש, שמכהן גם כמשנה למנהל הרפואי של מחוז תל אביב בקופת חולים מכבי. "עם זאת, רבים חושבים שלו נדרש היום האספירין לעבור את תהליכי הרישוי של מינהל המזון והתרופות האמריקאי, ה־F.D.A, הוא לא היה עומד בכך בגלל תופעות הלוואי הכרוכות בשימוש בו. כל מי שנו־טל אספירין סובל מדימומים קטנים בקי־בה, שבמשך השנים עלולים להתפתח לאנמיה. במינונים גבוהים הוא גורם אולקוס ודימומים קשים. אספירין עלול לגרום גם צרבת וכאבי בטן".

וכאבי בטן הם אלה שגרמו לחקר האספירין להיתקע עשרות שנים. ניסיו־נות שנערכו במאה הקודמת להפיק מה־ערבה ומצמח האספראה תרופה לייצור המוני נכשלו. חולים שנטלו אותה הת־לוננו על קלקולי קיבה קשים, ועל תחו־שה של "נמלים קטנות שזוחלות להן בבטן".

ייתכן שסיפורו של האספירין היה נע־צר שם והופך לאנקדוטה בדברי ימי הפרמקולוגיה אלמלא פליקס הופמן, כימאי צעיר שבסוף המאה הקודמת עבד בשביל חברת התרופות הגרמנית באייר.

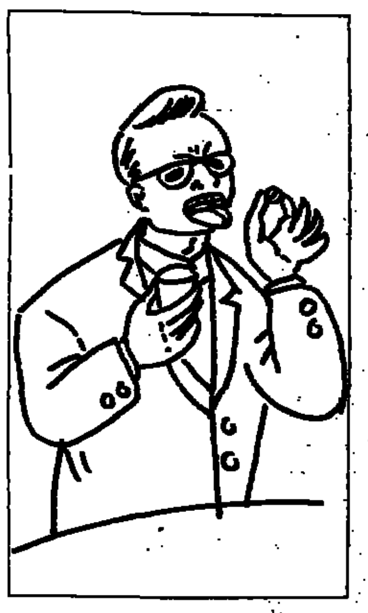

האגדה מספרת כי אביו של הופמן סבל מדלקת פרקים קשה וביקש מבנו שימצא מזור לכאביו. הופמן נענה לאתגר, ולא־חר חיפושים ומחקר הלעיט את אביו בת־רופה שננטשה עשרות שנים קודם לכן. מצבו של האב כה השתפר, עד שמנהלי באייר החליטו לשווק אותה לקהל הרחב. האספירין הנמכר היום בבתי המרקחת הוא אספירין מצופה שלא פוגע ברירית הקיבה, ובשילוב עם תרופות אחרות נמנ־עות רבות מתופעות הלוואי שלו.

עם זאת, מזהיר ד"ר רוטמנש, אסור לתת אספירין לילדים. במקרים נדירים ילדים שמקבלים אספירין להורדת חום עלולים לפתח תסמונת ריי – ניוון של הכבד והמוח. הכדור הקטן עלול להיות מסוכן גם לאנשים עם אלרגיה לאספי־רין, וכאלה יש 1 ל־500. הספרות מתא־רת התקפים אסתמטיים קשים במיוחד שהתפתחו אצל חולים עם נטייה לאסת־מה שנטלו אספירין. "אבל עדיין", אומר ד"ר רוטמנש, "עם כל תופעות הלוואי, אספירין עושה יותר דברים טובים מר־עים. אין ספק שזו תרופה מעניינת ומפ־תיעה במיוחד".

צילום: מיקי שרמן

ד"ר השי רוטמנש. ויכוח גדול מתקיים בשאלת המינון האופטימלי של הכדור

איור: הענה ..., לפי "ניו יורק טיימס"

שלבים בניתוח. תעלות הלייזר הופכות לנתיבי הספקת דם לאזורים בלב שאליהם הוא לא הגיע קודם

מדלגים על ורידים ועורקים

ניתוח לב חדשני, הנעזר בקרני לייזר, מתבסס על טכניקת הספקת הדם במערכת הלב של זוחלים ועוברי אדם

ניתוח חדשני, העושה שימוש בקרני לייזר, נועד לעזור לחולי לב קשים שעד כה לא הצליחו לטפל בהם באמצעות ניתוח מעקפים, תרופות או הרחבת בלון. בניתוח יוצרים המנ־תחים נתיב הספקת דם חדש ללב באמצעות קרני לייזר נשלטות-מחשב, הקודחות תעלות זעירות היישר לתוך החלק בשריר הלב שנו־כל ממחסור באספקת דם.

"הדם נשאב ישירות לתוך שריר הלב כמו לספוג", מסביר ד"ר מהמוד מירהוסייני, שמב־צע את הניתוח במכון הלב והריאה בוויסקונ־סין, מילווקי. שבעה בתי חולים בארצות הברית מבצעים עתה את הניתוחים הניסיו־ניים הללו, במאמץ להביא לאישורם על ידי מינהל המזון והתרופות האמריקאי.

הרעיון לטכניקה החדשנית נלקח מזוחלים. שנים רבות חוקרים קרדיולוגים את פעולת הלב ודרכי הספקת הדם אליו בקרב זוחלים. התברר שבמערכות אלה נספג הדם ישירות ללב ולא עובר דרך ורידים או עורקים. אצל עוברי אנוש, שמערכת כלי הדם שלהם לא גמרה להתפתח, הספקת הדם ללב דומה, ולכן מנסים החוקרים לבדוק האם גם מבוגרים יוכ־לים להיעזר במערכת כזאת.

פיתוחו של הניתוח התאפשר רק לאחר שיתוף פעולה בין קרדיולוגים ומהנדסים, שב־נו, לבקשת הראשונים, מכשיר לייזר הפועל על פחמן דו חמצני. המכשיר החדש, בן 1,000 ואט, יורה למשך 1/20 השנייה אחוד גל אחד בלבד, הנספג על ידי נוזל.

באחד המרכזים הרפואיים שבהם נבחן הני־תוח ביצע ד"ר אלן לנסינג, מאז תחילת השנה, כבר 32 ניתוחים כאלה. לטענתו, בין 50,000 ל־60,000 מקורבנות התקפי הלב (מסך מילי־ון וחצי בני האדם שלוקים בהתקפי לב כל שנה בארצות הברית) אינם יכולים לקבל טיפול מתאים באמצעות תרופות, ניתוח מעקפים או הרחבת בלונים. "עד הפיתוח של ניתוח הליי־זר לא ניתן היה לעזור להם כלל", אומר לנסי־נג. "עד עכשיו, קיבלנו תוצאות טובות מאוד".

וכך מתבצע הניתוח: הקרדיולוגים מכוונים את מכשיר הלייזר, שפועל על פחמן דו חמצ־ני, ומפעילים אותו. מאחר שצריך לירות את הקרניים בין פעימות הלב מתבצע תזמון הי־ריות על ידי מחשב. על מנת שהלייזר ייספג בנוזל, יש לירות אותו בדיוק כשהלב גדוש בדם. הנוזל משמש כשכבת מגן, שאינה מאפשרת ללייזר לגעת ברקמות הלב ולפגוע בהן. הפיצוץ יוצר עשן לבן, בדיוק כמו בשעת ירייה מרובה. על מנת לסגור את הפצע לוחץ המנתח באצבעו על החורים ומורד את הקרי־שה. התעלות עצמן אינן נקרשות, כך שכשהלב פועם משמשים הנקבים כערוצים והדם שבהם עובר דם אל האזור שאליו לא הגיע קודם.

בשנה שעברה ניתח ד"ר דנטון קולי, ממכון הלב טקסס שביוסטון, 21 חולי לב בטכניקה החדשה. "כבר 50 שנה אני מעורב בפרוצדו־רות טיפוליות לחולי אנגינה פקטוריס", הוא אומר, "ומכיר את הכאבים והמצוקה שנגרמים לחולים מעורקים חסומים. תוצאות הניתוח החדש מעודדות, אבל כדי לומר בוודאות שהוא מוצלח נזדקק לזמן נוסף וחולים נוס־פים. אנחנו צריכים להיות בטוחים שתעלות הלייזר נשארות פתוחות לאורך זמן".

למרות האופטימיות, מנתחי לב אומרים כי הטכניקה החדשה לא תוכל להחליף ניתוחי מעקפים וטיפול תרופתי, אלא להוות אלטר־נטיווה במקרה שהראשונים אינם מצליחים.

[illegible]
"ניו יורק טיימס"

הורמונים בשירות הזיכרון הרגשי

מרבית בני האדם אינם מתבלבלים כשמופנות לעברם שא־לות כמו האם אתם זוכרים את הפגישה הראשונה עם בן המין השני, מה היתה הסכנה האיומה ביותר שצפיתם בה או איפה הייתם כשהאדם הראשון נחת על הירח. העובדה שרבים יכולים להשיב תשובות מפורטות על שאלות אלה מעידה על כוחם של אירועים מעוררי רגשות לטבוע חותם מיוחד בזיכרון.

עכשיו מאמינים מדענים שהם זיהו את השיטה הפשוטה אך המתוחכמת שגורמת לרגעים טעונים להיטבע בזיכרון בעוצמה כזו. מדובר באותה שיטת כוננות שמכינה את הגוף להגיב על מקרי חירום מסכני חיים באמצעות לחימה או בריחה. תגובה זו, של "לחימה או בריחה", ידועה זה מכבר לפיסיולוגים: הלב פועם מהר יותר, שרירים נדרכים, אישונים מתרחבים והגוף נערך להישרדות בהתאם לאינסטינקטים הקדומים ביותר.

תגובות אלו ואחרות מופעלות על ידי שיחרור ההורמונים אדרנלין ונוראדרנלין למחזור הדם. מחקר חדש מעלה את האפשרות שההורמונים אלה גם מכשירים את המוח לקידוד מיוחד של הנסיבות שעוררו תגובות עזות אלה. "נראה שלמוח יש שתי מערכות זיכרון, אחת של מידע רגיל והשנייה של מידע טעון רגשית", אומר ד"ר לרי קהיל, חוקר במרכז לנוירוביולוגיה של הלימוד והזיכרון באוניברסיטת קליפורניה באירווין. קהיל ועמיתיו פירסמו את ממצאיהם בכתב העת Nature. "ייתכן", נכתב שם, "שמערכת הזיכרון הרגשית התפתחה מפני שהיה לה ערך הישרדותי רב, והיא שדאגה לכך שבעלי חיים ייזכרו בצורה חיה את האירועים והנסיבות שמאיימים עליהם ביותר".

במטרה לבדוק תיאוריה זאת נערך ניסוי שבו ניתנה למשתת־פים זריקת פרופנולול – תרופה שחוסמת את השפעות האדרנ־לין והנוראדרנלין. לאחר מכן הוקרנו להם שקופיות שאליהן נלוו שני סיפורים: בגרסה הנייטרלית והמשעממת הלכו אם ובנה לבקר את האב בבית החולים שבו הוא עובד. הגרסה סיפקה פרטים לא מעניינים על הדרך. בגרסה השנייה הדרמטית היה מעורב הילד בתאונת דרכים, נלקח לבית החולים והמנתחים ניסו לחבר את כפות רגליו הקטועות.

שבוע חלף, וללא הודעה מוקדמת עברו משתתפי הניסוי בדיקת זיכרון. אלה שלא קיבלו פרופנולול זכרו פרטים רבים יותר מהסיפור הקשה מאשר מהסיפור הרגיל – הבחנה מחודשת לכך שאפילו מצוקה רגשית שולית מחזקת את הזיכרון. אבל ממצא המפתח היה שהמשתתפים שקיבלו את התרופה חוסמת האדרנלין זכרו פחות את פרטי המזעזעים של הסיפור מאלו שלא קיבלו אותה. עם זאת, הפרטים הניטרליים התיישבו בזיכרונם בדיוק באותה מידה שנצפתה אצל חבריהם לניסוי. "ברור שלאדרנלין ונוראדרנלין יש תפקיד בעידוד ובזיכרון רגשי", כתבו החוקרים במאמר.

שירות "הארץ"

75 שנות הארץ / 7 בנובמבר

1941

"חוקי נירנברג" ברומניה

איסטנבול, 5 (פאלקור) בבוקארשט נתפרסמה הודעה רשמית של הממשלה הרומנית ומבשרות שהיא ניגשה לפתור את שאלת היהודים ברומניה פתרון רדיקאלי ולשם מטרה זו היא מכינה חוק מקיף בשאלת היהודים, שיתבסס על חוקת נירנברג הנאצית...

1956

בן גוריון: טיראן – לישראל

מאת ישראל פז ואמנון לב כתבי צה"ל

"אילת שוב תהיה הנמל העב־רי הראשי בדרום ומיצרי ים-סוף ייפתחו לשיט-ישראל, ויותבת, המכונה טיראן, שהיתה עד לפני אלף וארבע מאות שנה מדינה עברית עצמאית – תשוב להיות חלק ממלכות ישראל השלישית – דברים אלה נאמרו באיגרתו של דוד בן גוריון ראש הממש־לה ושר הביטחון לאותה יחידת צה"ל שעברה 300 ק"מ לאורך החוף המזרחי של חצי האי סיני, ושהתייצבה אתמול למסדר חגי־גי רב רושם בשרם-א-שייך, מול אי טיראן בקצה הדרומי של חצי האי סיני, ובכניסה למפרץ אילת.

הרמטכ"ל רב אלוף משה דיין שקיבל את מיסדר הלוחמים, הדגיש בדבריו כי בשבוע זה של קרבות ביבשה באוויר ובים, מוגרו על ידינו שתי דיוויזיות מצריות ויחידות השריון המצו־פות אליהן. בקרבות אלה נפלו למעלה מ־150 מחיילי צה"ל ו־20 אחרים נפלו בשבי...

...פתח את הטכס מפקד הכוח אלוף משנה א. יפה.

...לפני דבריו הקריא הרמטכ"ל את איגרת ראש הממ־שלה ושר הבטחון: עלתה בגו־רלכם זכות היסטורית יחידה במינה. הבאתם לסיום מוצלח המבצע הצבאי הגדול והמפואר ביותר בתולדות עמנו, ואחד המבצעים המופלאים בתולדות כל העמים... ושוב נוכל לשיר... שירת משה ובני ישראל העתיקה: "שמעו עמים – ירגזון, חיל אחז יושבי פלשת. אז נבהלו אלופי אדום, אילי מואב יאחזמו רעד, נמוגו כל יושבי כנען. תי־פול עליהם אימה ופחד. בגדול זרועך ידמו כאבן - עד יעבור עמך ה', עד יעבור עם זה קנית...

בריטניה וצרפת הפסיקו את האש

לונדון, 6 (ע"ר ויו.פי.) בריט־ניה וצרפת פקדו על כוחותיהן במצרים להפסיק את האש מחצות הלילה...אם הם לא יותקפו. הן מוכנות להסכים להפסקת אש כוללת אם יאושר להן כי ישראל ומצרים הסכימו להפס־קת אש ללא תנאי...הודיע היום ראש ממשלת בריטניה סיר אנ־תוני אידן, בבית הנבחרים הב־ריטי.

1973

הרוגינו במלחמה: 1854

מספר חיילי צה"ל שנפלו במערכה מיום הכיפורים, עד אתמול, מגיע ל־1854. מספר החיילים הפצועים המאושפזים עדיין בבתי החולים מגיע לכ־1800. רשימת הנופלים אינה כוללת נעדרים.

כל הציטוטים נלקחו מגיליונות "הארץ" בתאריך המצוין והובאו בלשונם בעת הפרסום

עורך: אריאל רייכנר

הבימה התיאטרון הלאומי | הקאמרי של תל אביב | חיפה | תיאטרון באר שבע | בית ליסין | האופרה הישראלית-ת"א

גורודיש - הצגות ה־200 | מנטשיה לפסנתר | השיבה הביתה | ביקור הגברת הזקנה | האחיות רוזנצווייג | יומנים - הבימתון | הצרות יצא ה־50 | מוצעת באכסדראות התאטרון | סופת חורף בחיפה | פלפקי - שוזן דלל | שיחות עם אמי | משחקים בחצר האחורית | לחנך את ריטה | מונולוג | שלוש אחיות | אוריסטס | פילומנה | בדרים מהישב | האופרה "כרמן" | מעשה בחייט - חליליות וחיים בעיר

(פרטי ההצגות והמועדים בלוח המודעות אינם קריאים במלואם)

גלריה

התעמלות בוקר

1. את מי כינו "הגברת הראשונה של העולם"?
2. ואת מי כינו "הגברת הזקנה מרחוב תרידנידל"?

(התשובות בעמ' 7ב)

מועדון הלבבות השבורים של סיאטל

מה שלא עשו בתי הקפה לסיאטל עשה הגראנג', ומה שלא עשה הגראנג' עשה הסרט עם מג ריאן וטום הנקס. איך הפכה העיר הנידחת למבשרת האופנות של באמריקה

מאת חיים הנדוורקר

סיאטל

באחרונה הודה "ניו יורק מגזין", השבועון הלוקאל פטריוטי של השכבה המבוססת במנהטן, שסיאטל מנצחת בסיבוב הנוכחי את ניו יורק, וגם על פני לוס אנג'לס היא מדלגת בקלות במירוץ על התואר "מובילה אופנתית". סיאטל, השוכנת בצפון החוף המערבי, במדינת ואשינגטון, עושה את זה בעצם כבר כמה שנים, מאז הפיצה את בשורת הגראנג' בארצות הברית ובעולם כולו.

אופנת הגראנג' נולדה בסוף 1988, כששני צעירים, ג'ונתן פונמאם וברוס פאבט, הקימו בסיאטל חברת תקליטים, "סאב פופ", והקליטו את הלהקות המקומיות "נירוונה", "סאונד גרדן", "מלווינס" ו"מדין דיוזר". בעיר התעשייתית, שחברות ענק כמו בואינג ומיקרוסופט הקימו בה את משכנן, ביטא הגראנג' – המוסיקה, הבגדים – את הצד האחר של התיעוש: העוני, ההזנחה, הריקנות. מי שהוללו את התנועה לבשו סמרטוטים כי זה מה שהיה בארון, אבל ההצלחה המהירה, בעיקר של המוסיקה, הביאה להתמסדות. הלהקות המקומיות כבשו את העולם, ובתי אופנה יוקרתיים החלו למכור את המראה המוזנח.

הבשורה האחרונה שבאה מסיאטל היא מבשלות בירה קטנות, שהחליפו את הפאבים המקומיים. 15 מיקרו־מבשלות־בירה הוקמו בעיר בשנים האחרונות, ושוחרי האותנטיות מתקבצים בהן. אחד מהם, קנת רוג'רס, מיושביה הקבועים של מבשלת "רדהוק", טוען שגם הטעם "עמוק יותר". יצרני הבירה הגדולים לא אוהבים את האופנה החדשה הזאת, שערים אותית ממהרות להצטרף אליה עכשיו, אבל היזמים מקווים שמה שקרה לבתי־הקפה – שיצאו גם הם מסיאטל – יקרה למבשלות הבירה: בכל מקום בארצות הברית אפשר יהיה למצוא אותן.

בתי־הקפה היו פרי הגותה של "התנועה למען קפה איכותי" בתחילת שנות השמונים. הווארד שולץ, יליד ברוקלין שהיגר לחוף המערבי, ביקש להילחם או באחד מעמודי התווך של התרבות האמריקאית – הקפה סר הטעם – והקים בסיאטל את חברת סטאר בוקס השולטת על 425 בתי־קפה ברחבי ארצות הברית. בזכות שולץ, התנועה למען הקפה והעיר בזכות היוזמות

אפשר היום למצוא בכל ערי המדינה קפה טוב, ורק הנוהג החביב של המלצרים, למלא את ספל הקפה בכל פעם שהוא מתרוקן, לא נשמר עוד כשמדובר בקפה של ממש, קפה יקר.

מה עושה איפוא את סיאטל לנביאה של אופנות? מה יש בה, בעיר הנידחת והגשומה הזאת, שמפיץ בשורות אופנה מעודכנות אחת לכמה שנים? לאיש אין תשובות, ובינתיים כולם מסכימים שלסיאטל יש דווקא כל הסיבות להיות חור נידח ומשעמם: רוב מורו, למשל, שמגלם את ג'ואל פליישמן בסדרת הטלוויזיה "חשיפה לצפון", מנסה לברוח ממנה מאז התחילו שם צילומי הסדרה. עכשיו הוא פורש לטובת הקולנוע, ולפי חות לדבריו, אחת הסיבות היא הגשם. "במקור אני מהחוף המזרחי", הוא מסביר, "ושם מזג האוויר נורמלי, לפעמים גשום ולרוב לא. אבל כאן", הוא ממשיך, "תמיד מחכים שארמרטו מתי יתבהרו השמים. אני מצלם כאן כבר חמש שנים, ועוד לא הגיע המועד הזה".

מתוך הסרט "סינגלס", שתיאר את אווירת הגראנג' הסיאטלית

יש מי שטוען שדווקא הגשם הזה מעודד את היצירתיות הדרומה בקרב התושבים. כשכל כך גשום, אומרים בסיאטל, יושבים בבית וחושבים על רעיונות חדשים. מייקל גריי, מנהל חברת שיווק מקומית, טוען שסיאטל היא ללא ספק אחד האזורים המבוססים בארצות הברית, ועם בסיס כלכלי רחב וסביבה רגועה – אין פלא שיש תסיסה אינטלקטואלית.

ויש כמובן מי שאומר ההיפך. קנוט ברגר, למשל, המו"ל של "סיאטל ויקלי", לא מבין איך ממעמד בינוני שגרתי כזה יוצאת הבשורה. אחד הכתבים בעיתונו, אריק סיגליאנו, אומר שדווקא הנידחות היא שפורצת את הגבולות המקובלים. לדעתו, ההבדל בין לוס אנג'לס לבין סיאטל הוא שבפריפריה מתעסקים פחות בצורה, בלבוש, באופנות, ודווקא בגלל הנופש לסטות מהמקובל נוצרים סגנונות חדשים.

בסיאטל למדו גם לנצל את הסרט "נדודי שינה בסיאטל", בכיכובם של מג ריאן וטום הנקס, לצורך יחסי ציבור. תושבים רבים אמנם מודים בחצי פה שלא צפו בסרט, אבל תיירים מוכנים לעשות הכל כדי לדרוך באתרי הצילום עצמם. יום וריו אף הקים מועדון ללבבות שבורים, שמטרתו לזווג דייטים בין אנשים בודדים מרחבי ארצות הברית.

מה שהתרחש בסיאטל בשנים האחרונות הפך אותה מטבע הדברים לשדה הניסיונות של חברות רבות. לפני הוצאת מוצר חדש לשוק נוהגים עתה מכוני הסקרים להפיצו תחילה בסיאטל, כדי לבחון את מידת התקבלותו. גם סרטים חדשים מוקרנים כאן לראשונה, ואפילו הצגות המתוכננות לעלות על בימות ברודוויי מובאות לכאן להרצה. מה שעובר בסיאטל, נביאת האופנות – כך מאמינים המפיצים – יעבור גם במקומות אחרים.

הווארד שולץ. הביא את בשורת הקפה האיכותי לסיאטל ומשם לארצות הברית כולה

חברי אמ"י דורשים מרשות השידור לא לשדר את המסיבה של בן אמוץ

הוועד המנהל של אמ"י פנה אתמול, באמצעות עו"ד רון מיור, אל מנכ"ל רשות השידור, מרדכי קירשנבאום, ודרש ממנו שלא לשדר בטלוויזיה את מסיבת הפרידה של דן בן אמוץ ביום שישי. לדבריו, במסיבה השתתפו חלק כמה חברים באמ"י ולטענתם היה זה אירוע פרטי.

במכתבו לקירשנבאום כותב עו"ד מיור שאמנם המסיבה היתה אמורה להיות מצולמת והחברים באמ"י ידעו על כך, אך דליה גוטמן, המפיקה בפועל, קיבלה את הסכמתם לשיתוף פעולה רק אחרי שהתחייבה כי הצילומים יהיו לשימוש פרטי בלבד. עם המתנגדים לשידור נמנים חוה אלברשטיין, יוסי בנאי, ריטה, שלמה ארצי, שייקה לוי ואחרים.

עו"ד מיור גם פנה אישית אל קירשנבאום: "לא למותר לציין כי גם כבודך", אמר במכתבו, "נכח שם כאדם פרטי ולא כנציג רשות השידור. כך גם התייחסו החברים אליך ואל נוכחותך במסיבה ואל נגיעתך לצילומה".

מיור מבסס את טיעונו על חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו ועל חוק הגנת הפרטיות. "מרשי רואה בביקורת רבה את חוסר הרגישות לבקשתם של החברים באמ"י שלא לחשוף קבל עם ועדה את החוויה האישית והפרטית שעברו במסיבה. בכל הכבוד, גם שיקולי רייטינג, מכובדים ככל שיהיו, אינם מצדיקים פלישה דורסנית כזו לרשות הפרט". הוא מוסיף כי הוא מבקש לאשר בתוך 24 שעות כי המסיבה לא תשודר, שאם לא כן יעתור לבג"ץ.

דובר רשות השידור מסר בתגובה כי הבוקר תקיים הנהלת הרשות דיון בנושא.

עירית רוזנבלום

דובר צה"ל מסתייג ממשימה שהטיל דודו טופז בתוכניתו "רשות הבידור"

דובר צה"ל, תא"ל עמוס גלעד, הביע אתמול הסתייגותו מהמשימה שהטיל דודו טופז בתוכניתו "רשות הבידור" על ישראלי המתגורר בלוס אנג'לס.

לפי המשימה, על המתחרה לבצע שירות מילואים בצה"ל, בתמורה לפרס בסך 15 אלף דולר. לדעת גלעד, ה"משימה" פוגעת בערך שירות המילואים שאותו ממלאים אזרחי ישראל. הוא אף חזר על הסתייגותו באוזני מפיקי התוכנית.

ממשרדו של המפיק אביב גלעדי נמסר, שמכיוון שצה"ל לא גייס את המתחרה, ישראלי היושב כבר שמונה שנים בארצות הברית, לשירות מילואים, הוא הופנה למשרד הקליטה, ושם הוטלה עליו משימה לעבוד שבוע ימים באתר קרוואנים בחפץ חיים.

עירית רוזנבלום

עמוס חץ: השנה יעסקו "ריקודי חדר" בקשר שבין המלה לתנועה

ארבע תוכניות מחול יועלו במסגרת אירוע "ריקודי חדר 94", שיתקיימו מ־24 בנובמבר עד 2 בדצמבר בבית ציוני אמריקה בתל אביב ובאולם ז'ראר בכר בירושלים.

"ריקודי חדר" הוא אירוע המבוסס בעיקר על עבודות סולו וכן על הרכבים קאמריים במסגרת אינטימית. השנה יתארחו בו שני יוצרים אמריקאיים חשובים, סימון פורטי וג'יימס טונדרס, וישתתפו הישראלים ענת סמגר, אהובה פרידקיס־קורן, קבוצה של שש רקדניות שתעלה עבודה של סיגל ברגמן וכן עמוס חץ, המנהל האמנותי של האירוע.

במסיבת עיתונאים מסר אתמול חץ כי התוכנית איננה אוסף מקרי של עבודות וכי יש לראותה, כמו את העבודות שהועלו באותה מסגרת בשנים קודמות, כחלק מהרצף המאפשר להעמיק את ההתבוננות בריקוד וביוצר היחיד. השנה יעסקו העבודות בקשר שבין המלה לתנועה, יוצגו עבודות מובנות וכאלה שמשלבות אלתור, וכן ייעשה שימוש לאדקורטיביו באביזרים.

יעל אפרתי

הצעת היום / נירה רוסו

חטיפי גבינת עזים

זה לא רעיון שלי, אלא של אשף מטבח אחד, שאתו אני מקיימת אחת לכמה ימים הסעדת מוחות, שמשגרת את שנינו למטבחינו הנפרדים.

המתכון קל עד גוחמה, אבל צריך לרכוש לחם זיתים במעדנייה מקומית, כמו זו של "דונה שולה", או להכינו בבית מ־800 גרם קמח, 1 חבילה "שמרית", 1 1/2 כוסות מים פושרים ו־400 גרם זיתים קצוצים.

איך מכינים? שמים את הכל לבצק, מתפיחים שעתיים, צרים 3 כיכרות ואופים ב־180 מעלות במשך 50 דקות. מתכון ממש קל, בתנאי שתגמרו לאפות את הלחם בתום יום עבודה.

עכשיו זה משחק ילדים: פורסים את הלחם, מניחים על כל פרוסה נתח של גבינת "פרומעז", ומקרימים בתנור שחומם מראש ל־200 מעלות במשך 7 דקות.

מוציאים, שמים על כל חטיף פיסת עגבנייה מיובשת ומגישים חם.

ללמוד אנגלית זה להתקדם בחיים

אנגלית לומדים כדי להתקבל לאוניברסיטה ולעבודה, לצרפתית יש תדמית יוקרתית, וערבית לומדים כי היא עוזרת לתפוס תפקיד טוב בצבא. לדעת פרופ' עילית אולשטיין, כעת צפוי לערבית עתיד טוב יותר

מאת הילה קומם

כמעט כולם מדברים אנגלית. שומעים אותה בכל מקום, שומעים אותה בסרטים ובטלוויזיה וקוראים אותה על כל אריזה ועל כל שלט, אבל אנגלית היא שפה זרה – שפה שנלמדת כמקצוע בבתי הספר. שפה שנייה, לעומת זאת, היא שפה שלומדים בארץ חדשה. "ספר לימוד טוב יכול לתרום למוטיבציה של תלמיד ללמוד שפה. על המוטיבציה של המבוגר ישפיעו הרבה יותר גורמים אישיים וחברתיים", אומרת פרופ' עילית אולשטיין, ראש המכון לחקר הטיפוח בחינוך באוניברסיטה העברית.

עולי גרמניה שהגיעו לישראל בשנות השלושים, למשל, תפסו את התרבות המקומית ואת השפה העברית כנחותות מהתרבות הגרמנית שהביאו איתם, והם לא למדו את השפה מעבר למה שנדרש להם מבחינה תכליתית. גם העלייה הרוסית של השנים האחרונות – לעומת העלייה הרוסית של שנות השבעים, שהיתה קטנה ובעלת היבטים אידיאולוגיים יותר, והיא מקרבה התעלה בישראל מבחינה תרבותית – מתאפיינת בגישה תכליתית: זוהי עלייה גדולה שאינה נזקקת לאוכלוסייה המקומית למטרות חברתיות. העולים לומדים עברית לצורך תקשורת והסתדרות בסביבה וממשיכים לצרוך תרבות בשפת אמם.

לימוד שפה זרה, לעומת זאת, נחשב לרוב השכלתי במהותו: לימוד מתוך אהבת השפה ורצון להכיר אותה ואת העושר התרבותי שלה. אבל יכול להיות לו גם היבט תכליתי, והיחס לאנגלית בישראל הוא דוגמה לכך. "אנגלית אינה נתפסת על ידי הישראלים כשפה הקשורה לתרבות", אומרת אולשטיין, "אלא ככלי להתקדם בחיים. הישראלים לומדים אנגלית למטרות תכליתיות כמכשיר לתקשורת בינלאומית ולקידום אישי. האנגלית בארץ היא יותר מסתם מקצוע לימוד. ידיעת אנגלית היא תנאי לקבלה לאוניברסיטה ומכשיר מיון במקומות עבודה, גם אם אינה חיונית לעבודה עצמה". לפיכך, העמדות כלפי האנגלית חיוביות מאוד, והיא זוכה בהתאם ליחס של כבוד במערכת החינוך – הרבה שעות לימוד, מקצוע חובה עד כיתה י"ב ומקצוע חובה בבחינות הבגרות.

בחלק מחטיבות הביניים יכולים התלמידים לבחור בין לימוד ערבית ללימוד צרפתית כשפה זרה שנייה, ובתיכון המשך הלימוד של שפה זרה שנייה נתון לבחירה. לדברי אולשטיין, מאז שלימוד הערבית – שפתם של 17% מאזרחי ישראל, שפה רשמית במדינה והשפה הדומיננטית במזרח התיכון – עדיין שקול בחשיבותו ללימוד השפה הצרפתית, שפה שאיבדה את הפונקציונליות שהיתה לה כשפת תקשורת רחבה, ואין לה עוד כל ערך מעשי.

יתרה מזאת, אומרת אולשטיין, למרות שלימוד ערבית רלוונטי יותר, לא מעט תלמידים, ודווקא הטובים יותר, מעדיפים ללמוד צרפתית. "לשפה הצרפתית יש תדמית יוקרתית ורוצים ללמוד אותה בעיקר תלמידים שרוצים לפתח אישיות משכילה ונמשכים לתרבות הצרפתית". זה עניין מעמדי. המקצוע הוא יוקרתי ולכן נמשכים אליו תלמידים טובים.

בשאלונים על עמדות כלפי לימוד שפות זרות שמילאו סטודנטים של אולשטיין מאוניברסיטת תל אביב ב־1993 מבטאים תלמידים עמדות חיוביות כלפי לימוד אנגלית, אדישות גם ללימוד הצרפתית ועמדות הנוטות לשלילה כלפי השפה הערבית.

במחקר של פרופ' אולשטיין וד"ר רד־ברשה קרמר, שהתפרסם בגיליון האחרון של "Israel Social Science Research" בהוצאת אוניברסיטת בן גוריון, נבדקו ההבדלים בין עמדותיהם של 243 תלמידי צרפתית ו־484 תלמידי ערבית בכיתות י'. תלמידי הערבית הראו פחות מוטיווציה ללימוד השפה מתלמידי הצרפתית. רק 52% מהם ענו בחיוב כשנשאלו אם הם רוצים לבקר במצרים, למשל, לעומת 92% מלומדי הצרפתית שהביעו רצון לבקר בעתיד בצרפת.

עם זאת, "לומדי הערבית ניתקו את השפה הערבית מהגישה הכללית כלפי הערבים ומהתרבות הערבית. הם מתייחסים אל הערבית כאל מקצוע לימוד ונהנים מעצם הלמידה". גם בעבודת הדוקטורט שלה מ־1990 מצאה ד"ר קרמר שהלימוד לא התקשר אצל תלמידים ליצירת קשר עם הערבים בישראל, אלא למטרות תכליתיות כמו שירות צבאי בחיל מודיעין.

"זהו חלק מהקונפליקט הגיאו־פוליטי", אומרת אולשטיין. תלמידים בדרך כלל אינם ששים ללמוד את שפתו ותרבותו של מי שנחשב אויב. במצרים שאחרי מבצע קדש, למשל, שבו לחמו נגדה גם בריטניה וצרפת, היו בתי ספר שביטלו למשך תקופה מסוימת את לימודי האנגלית והצרפתית והכניסו במקומם לימודי רוסית, ובזמן השלטון הבריטי בארץ המוטיווציה ללמוד אנגלית היתה קטנה בהרבה מהיום.

אולשטיין מאמינה שצריך לשפר את הלימוד של הערבית במערכת החינוך כחלק מתהליך השלום. "צריך לתת לה מקום מכובד במערכת הלימודים, גם על ידי פיתוח ספרי לימוד ועזרי לימוד טובים, מתן בונוס מיוחד באוניברסיטה לנבחנים בבחינת בגרות בערבית, הרצאות ומפגשים עם אנשי מפתח ערבים. מקצוע שבית הספר נותן לו חשיבות", היא אומרת, "ימשוך את התלמידים הטובים לכיוון הזה. אלה יקנו למקצוע יוקרה ויעוררו מוטיווציה גדולה יותר של כלל התלמידים ללמוד אותו".

בכל מקרה אולשטיין צופה עתיד טוב יותר לערבית: "בזמן של שלום קבוצות יהודים יוכלו להיפגש עם קבוצות ערבים בעלי אותו עיסוק או מעמד חברתי. עד היום המפגש היה בעיקר עם ערבים שבאו לעבוד בישראל, בעבודות בעלות סטטוס נמוך. מפגש עם הערבים כשווים בין שווים עשוי לשפר את העמדות כלפי השפה והתרבות הערבית".

היחס לערבית עתיד להשתנות גם בקרב יוצאי ארצות ערב בישראל. בתקופה של שלום, ידיעת הערבית שלהם יכולה להפוך לנכס. לדברי אולשטיין, "עולים אלה לא טיפחו את ידיעת השפה הערבית שלהם לאחר העלייה כי לא רצו להזדהות עם שפה שהעמדות כלפיה שליליות, ואולי עתה תגדל המוטיווציה להכיר את שפתן ותרבותן של המדינות השכנות".

פחות תערוכות במוזיאון תל אביב

מנכ"ל מוזיאון תל אביב רוני דיסנצ'יק, המסיים את תפקידו בסוף דצמבר, כינס אתמול מפגש שבו הוצגה תוכנית התערוכות של המוזיאון לשנת 1995. אחרי שנה שבה הוצגו 25 תערוכות, מסר דיסנצ'יק כי מספר התערוכות בשנה הבאה יקטן מסיבות תקציביות ולוגיסטיות.

בין התערוכות שמיועדות ל־95', באמנות ישראלית, תערוכת זיכרון לצייר הישראלי־הפלשתיני עאסם אבו שקרא, יליד אום אל פחם, שמת בגיל 29 ממחלה ממארת. התערוכה, שאוצרת אלן גינתון, תיפתח ב־24 בנובמבר ותימשך עד אמצע מארס.

תערוכה נוספת תוקדש לציירת לאה ניקל, ילידת 1918. בתערוכה יוצגו ציורי שמן ואקריליק, המשקפים את דרכי התפתחותה ועבודתה של האמנית. מוזיאון תל אביב יוציא ספר שיוקדש לניקל ובו יותר ממאה רפרודוקציות בצבע וטקסטים של כותבים שונים. את התערוכה יאצור ד"ר מיכאל סגן־כהן, שגם יערוך את הספר. תערוכה נוספת, שתוקדש לפסל דניאל זק, תתפרש על פני שתיים מן הקומות בביתן הלנה רובינשטיין ותכלול מיצב אחד ועבודת קיר גדולה על פני החלל כולו. גם אותה תאצור גינתון.

עוד תערוכה תתקיים בלופט גמל יפו ותציג מעבודותיו החדשות של יעקב דורצ'ין, באצירת פרופ' מוטי עומר, המנהל האמנותי החדש של המוזיאון. התערוכה תציג כארבעים פסלים מונומנטליים שנועדו להצגה בחללים פנימיים. המוצגים ייבחרו מתוך קבוצה של פסלים שהקמתם התאפשרה בתקופת עבודתו של דורצ'ין בקריית הפלדה בחיפה מאז 1993. עוד מתוכננת תערוכה רחבת היקף שתתייחס לשנות השבעים באמנות הישראלית ותתקיים בשיתוף פעולה עם מוזיאון ישראל והגלריה האוניברסיטאית בתל אביב. התערוכה תתקיים בד בבד בשלושת המוסדות ואוצריה הם יגאל צלמונה, עומר וגינתון.

קית הרינג בתצלום של אנני ליבוביץ. רטרוספקטיווה במוזיאון תל אביב

גם באמנות הבינלאומית מתוכננות כמה תערוכות, והראשונה שבהן, שתחל ב־8 בדצמבר, היא התערוכה הרטרוספקטיווית של קית הרינג, מהבולטים באמני ניו יורק של שנות השמונים. הרינג עשה שימוש נרחב בסמלים מעולם ההיי־טק בשילוב דימויים פרטיים, בסגנון גראפיטי. בין הנושאים שהעסיקו אותו היו האהבה, ההומוסקסואליות, מין ויחסים אנושיים, חמרי הבית, האיום הגרעיני. בשנותיו האחרונות היה מעורב במאבק למען חולי איידס, המחלה שממנה מת לפני חמש שנים. אוצר אותה ג'רמנו צלנט.

תערוכה נוספת היא של קונרד פליקסמילר, בן הדור השני של האקספרסיוניזם הגרמני, אשר תיאר בעבודותיו את בני מעמד הפועלים ופעילים בחוגי השמאל. בשנות העשרים התרחק מהציור האקספרסיוניסטי לטובת סגנון ריאליסטי יותר. לאחר עליית הנאצים הוכרזה גם יצירתו, כיצירותיהם של אמנים אחרים, כמנוונת.

אמן נוסף הוא ג'ירמו קאויסקה, אמן ארגנטינאי יהודי צעיר, הזוכה באחרונה בהכרה בינלאומית. יצירתו משלבת רמות שונות של מציאות ועוסקת במקום ומפות, תוכניות של דירות וריהוט. תערוכה נוספת תוקדש ליצירותיה של האמנית היהודייה הצרפתייה סופי קאל, הבודקת ביצירותיה, שמשלבות צילום וטקסטים, את החלל שבין הדימוי למלים. קאל מתכננת להקים מיצב במוזיאון. את שתי התערוכות תאצור נחמה גורלניק.

ציוריו של אנטוני ואן־דייק, אחד משני הציירים הפלמים החשובים ביותר במאה ה־17, יוצגו בתערוכה שמוצגיה נאספו מאוספים חשובים בעולם, כמו מוזיאון הרמיטאז' בפטרבורג, הגלריה הלאומית בלונדון, הגלריה הלאומית בסקוטלנד, הקונסטהיסטורישה מוזיאום בווינה ואוספים פרטיים. בכתיבת קטלוג התערוכה משתתפים שני המומחים הגדולים ביותר בעולם בנושא ואן־דייק: פרופ' מייקל ג'אפה וד"ר כריסטופר בראון, ויאצור אותה דורון לוריא.

בתחום הצילום תיערך תערוכת יחיד לאמן היפאני יאסומסה מורימורה, המרבה לעסוק בגופו שלו העוטה תחפושות שונות, נשיות בדרך כלל, המתחקות אחר סצינות מתולדות האמנות המערבית או מגלמות גיבורי תרבות. רונה סלע תאצור את תערוכתו, וכן את תערוכת היחיד לגלעד אופיר, שלמד צילום בניו יורק בשנות השמונים ועוסק בשנים האחרונות בתהליכים אורבניים בנוף הישראלי.

במקביל לתערוכה של אופיר תוצג תערוכה של המעצב שי בריקו, בוגר המחלקה לעיצוב תעשייתי בבצלאל, שנודע בתיעול העיצוב לצדדיו החמודים והבלתי מפתים.

התקציב המתוכנן למוזיאון הוא 26 מיליון שקל, מהם 12.5 מיליון מעיריית תל אביב, 900 אלף שקל ממשרד האמנויות ומיליון וחצי כמענק מיוחד השנה ממשרד החינוך. השאר הכנסות עצמיות ותרומות. השנה ביקרו במוזיאון כ־470 אלף מבקרים, גידול של 15% לעומת השנה שעברה.

דני פרצק

גלריה

חליפה של ריפעת אוזבק. מראה תלמידות בית הספר

שילוב של בגדי המעצבים בתצוגה של "אמור". אקטואלי

צחצוח בזק

יש חדש בתחום הטיפול בשיניים. לשוק האמריקאי יצאה בימים אלה מברשת שיניים חשמלית שנעה בקצב של 30 אלף פעם בדקה, פי עשרה מהר יותר מן המברשת האוטומטית הממוצעת. מהירותה של המברשת החדשה, אומרת היצרנית "טלדיין ווטר פיק" מפורט קולינס, קולורדו, מגבירה את פעולת ההקצפה של משחת השיניים ומחדירה אותה למקומות בין השיניים לחניכיים שבדרך כלל קשה להגיע אליהם. באופן זה, טוענת טלדיין, המברשת מסלקת ביעילות כתמים שנוצרים על השיניים משתיית קפה או תה, או מעישון. המברשת נמכרת בשני ראשים מסתובבים, והידית שלה עוצבה על פי עקרונות ארגונומיים (נוחים לשימוש). מערכת משוב אלקטרונית המותקנת בה חשה את הלחץ המופעל על השיניים בשעת הצחצוח ומתאימה באופן אוטומטי את מהירות התנועה. בסוללה חשמלית מלאה אפשר לצחצח במשך שבוע ימים. 150 דולר.

אופנה / שירה ברויאר

כוכבים בתל אביב

בשנה האחרונה הפכה כיכר המדינה בתל אביב כמצבור סתמי של חנויות יקרות למרכז ייבוא, עם ייצוג מרשים לשמות המככבים באופנה העולמית. לשורת היבואנים החדשים הצטרף באחרונה בוטיק "אמור", עם שלוש בחירות מצוינות: דולצ'ה וגבנה, ריפעת אוזבק ומעט אנה סואי.

את דולצ'ה וגבנה אין צורך להציג לפני המכורים לאופנה: צמד מעצבים מוכשרים להפליא מאיטליה, שכניסתם לעסקי האופנה הוסיפה עומק, הומור ויצירתיות לאופנה האיטלקית הסולידית בדרך כלל. הם לא מאופקים, וודאי שאינם קלאסיים. הם מעוניינים ליצור רק לנשים עם נטיות אקסטרוורטיות, ומצליחים להפתיע בכל עונה עם מסר חדש. צילומי הפרסומת שלהם בעבודים תמיד אווירה סוערת, המזוקקת את נוכחותם ואת אופיים המשתנה של הבגדים מדי עונה.

בתחילת דרכם ניסה הדושקה, דוגמנית עבר ידועה ואחד מפלאי הטבע גם היום, להציג את בגדי הצמד בסדרת תמונות אמנותיות בשחור־לבן. אחר כך היתה זו איזבלה רוסליני, גם היא לא ילדה, שהציגה את דמות האשה של דולצ'ה וגבנה: בשלה, בעלת גוף לא מושלם, צוחקת צחוק משוחרר. בעונות האחרונות שעסקו במחזור שנות השישים וטובו של המראה ההיפי יצרו דולצ'ה וגבנה בגדים נפלאים בהשראת התקופה וסדרות צילומים יפהפיות של נערות ספונות בחדרים עתירי שטיחים, בשמלות זרוקות האדרכות שנתנו השראה לז'אנר שלם שכלל בגדים, איפור, שיער, תכשיטים וצילומים. בשביל מדונה עיצב הצמד את המראה המתוחכם של האלבום "אירוטיקה", ובו פריטים גבריים בגזרות התוכות.

בעונה הנוכחית, מצדדים שוב באיזבלה רוסליני לצילומי הפרסומת, והפעם בחליפה גברית וחולצה לבנה, וחוזרים דולצ'ה וגבנה למראה המוחיט. מי שציפה לראות בתצוגה של "אמור" את כל מה שהצמד האיטלקי יודע לעשות, התאכזב. בתצוגה, שכללה גם בגדים של אוזבק ושל חברת קנר, היה לדולצ'ה וגבנה ייצוג מועט, אם כי מרהיב.

חליפות מזמש חום רך בגזרה צמודה לגוף, וסטים קטנים מעל חצאיות A קצרות, מעילים מעור שירלינג בעלי בטנה פרוותית, מכנסי עור שחורים וטסים הדוקים, ז'קטים נפלאים מזמש עם צווארוני פרווה ושמלות גולף מתוספת ז'קטים עם שילובי פרווה סינטטית בפסי זברה שחורים־לבנים (כ־3,000 שקל לז'קט עור). שמלה אחרת של דולצ'ה וגבנה, שחורה, קטיפתית הצמודה בחזה, היתה עוצרת נשימה ביופיה.

את חלקו המרכזי של האוסף של "אמור" תפסו הבגדים של ריפעת אוזבק, מעצב טורקי הפועל בלונדון ומיובא כבר שתי עונות לארץ בידי סילויה שוורצמן. בשנים הראשונות לעבודתו עיצב אוזבק בגדים סקסיים בעלי נופך מזרחי ובשנים האחרונות התמחה בעיצוב בגדים רכים ונשיים מאוד. ל"אמור" מייבאות דנה אנגבר ומירי חבס, השותפות, את הקו היותר ספורטיבי שלו, שמלות פופר וסריגים באפור, שמלות סרפן קצרות במראה של תלמידת בית ספר ששוליהן גזורים ללא תפרים, כאילו קוצרו ביד. יש במראה הזה משהו מעורר סימפטיה, ודווקא משום שמדובר בהפרעה קלה בבגד שרמתו מושלמת. שמלות יפות מבד מקרמט עם הצלבות שרוכים מתחת לחזה היו יפות, נחתיות מעט באר־פיין.

החליפות של אוזבק יפהפיות ומשלבות מחויטות ורכות. גזרתן משורטטת בקוים ברורים אבל איכות הצמר משאירה אותן ללא שמץ של נוקשות. לחלקן מצורף אבזם מתכת תעשייתי לרכיסה והצבעים השולטים כהים וכבדים, כמו בורדו, ירוק וכחול. שמלות הקטיפה הבוהקות של אוזבק נהדרות בצבעי חום וכחול ומתחתן אפשר ללבוש חולצות סטרץ' דקיקות או חולצות שיפון שקופות (כ־2,000 שקל לחליפה).

את אנה סואי, מעצבת ניו יורקית והכוכבת עולה רבת השפעה, ייצג אוסף קטן של חולצות לייקרה בכהום גיאון ושמלות סרפן מחומר אלסטי שחור המזכיר חליפת צלילה. בחירות המעצבים הנכונות והאקטואליות והבאת מבחר גדול יותר מהקולקציות ימקמו את "אמור" במקום טוב בין שורת חנויות היבוא המתארכת.

איזה פיוט

דיסקים קלאסיים

נתן דונביץ'

בימים רחוקים, לפני יותר משלושים שנה, היו אנטל דוראטי ופול פארי שמות לוהטים בחנויות התקליטים בארץ. פארי, המנצח הצרפתי, היה בשנות החמישים (1949 עד 1955) המנהל המוסיקלי של התזמורת הפילהרמונית הישראלית וניצח על קונצרטים נפלאים. את התזמורת הבינונית תיגבר בשפעים צרפתיים והוסיף "כלי־מיתר". דוראטי, לעומתו, כבש את הקהל בסערה. כשבא בראש התזמורת הסימפונית הלונדונית גרם לקהל בהיכל התרבות לקפוץ ממושביו ולהריע לו ולתזמורת. עוד לפני שנסתיימה הפתיחה ל"קרנבל" של דבוז'ק. צליל תזמורתי כמו זה שנשמע באותו ערב לא מילא עד אז את אולם הקונצרטים החדש של תל אביב. בעקבות ההצלחה הוזמן דוראטי פעם אחר פעם לנצח על קונצרטים של התזמורת הפילהרמונית הישראלית.

פארי ודוראטי כבר אינם בין החיים. פארי מת ב־1979, בן 93, וניצח כמעט עד ליום מותו. דוראטי הלך לעולמו לפני שש שנים. הקהל אהב מאוד את שניהם ורכש את תקליטיהם, שהיו בהם ביצועים נפלאים, בהקלטות שנחשבו אז משובחות במיוחד.

דוראטי התמחה במוסיקה של דבוז'ק, ברטוק וסטרווינסקי. פארי נמנה עם טובי המנצחים על מוסיקה צרפתית. "מרקיורי", חברת־הבת של "פיליפס", הקליטה אותם בשיטה חדשנית, שפיתחו בארה"ב רוברט פיין, מהנדס־קול יהודי־אמריקאי, ומי שהיתה לימים רעייתו, וילמה קוזארט. פיין תלה שלושה מיקרופונים בלבד מול התזמורת והקליט את המוסיקה על סרט ברוחב 35 מילימטרים. ההקלטות היוו חידוש בטבעיותן. בראש מעטפת התקליט התנוסס סמל "מרקיורי" ועליו, באותיות גדולות, הכתובת Mercury Living Presence. כך גם מעטפות אריזות הדיסקים המופקים בשנים האחרונות בארה"ב ובגרמניה. לאחר שנים של חידלון הוקמה "מרקיורי" לתחייה, ועתה מפיקים דיסקים רבים ממאגר 300 ההקלטות שלה. וילמה קוזארט־פיין מפקחת על הפקת הדיסקים מהקלטות שעשו היא ובעלה לפני עשרות שנים. על ההעברה לדיסקים, בתהליך מדוקדק ומסובך, מגיעים פרסים ושבחים לה ולשותפיה, ואלה אכן זורמים בשפע.

וכך אנו מאזינים עתה לדיסק של פול פארי, המנצח על תזמורת דטרויט שעמד בראשה, בסימפוניה הפנטסטית של ברליוז. באחד מביצועיה השנויים ביותר בכל הזמנים. בדיסק הזה גם פתיחות וקטעים סימפוניים מאת ברליוז. כמעט 73 דקות, ובאיכות הקלטה שלא תיאמן (דיסק מרקיורי, ביבוא הליקון חולון, ADD, במחיר בינוני, 434 328). בדיסקים אחרים מנצח פארי על פתיחות של סופה ואובר (434 309). יצירות שאברייה (רוסל 434 303). יש גם דיסק נפלא מיצירות ראוול — הרפסודיה הספרדית, אלבוראדה דל גרציוזו, הפאוון לנסיכה שהלכה לעולמה, הוואלס וקברו של קופרן (דיסק 432 003). איזה פיוט ונגינה אקזוטית בביצועים הללו!

אנטל דוראטי, מגדולי המומחים למוסיקה של ברטוק, מנצח על ביצוע נפלא ל"טירתו של כחול־הזקן" (האופרה במלואה), ובדיסק גם שלושה קטעים מ"ווצק" של אלבן ברג (דיסק 434 325). בדיסק ברטוק אחר מנצח דוראטי על הקונצ'רטו לתזמורת, סוויטת מחול, שני פורטרטים אופ' 5 ושני קטעים זעירים מתוך "מיקרוקוסמוס" — בגה ו"מיומנו של זבוב". הרבה צבעים לוהטים ולסיום גם הומור דק. הביצוע הזה לקונצ'רטו לתזמורת נחשב אחד משלושה־ארבעה הביצועים הגדולים בכל הזמנים (דיסק 432 017). דוראטי גם מנצח על יצירות סטרווינסקי: הנוסח המלא של "ציפור האש", "שירת הזמיר", הסקרצו בסגנון הרוסי וטנגו בדיסק אחד (432 012). עוד דיסק־סטרווינסקי של דוראטי: "פטרושקה" בנוסח משנת 1947, "פולחן האביב" וארבעה אטיודים לתזמורת (434 331). ודיסק דבוז'ק: הסימפוניות השביעית והשמינית, בנגינה ססגונית ומלהיבה (434 312). דוראטי מנצח בדיסקים אלה ובאחרים על התזמורת הסימפונית הלונדונית, על תזמורת מיניאפוליס (שעמד בראשה) ותזמורת פילהרמוניה הונגריקה, שהקים בגרמניה לאחר שמוסיקאים רבים ברחו מהונגריה בעקבות המרידה הגדולה. כל אלה ביצועים מצוינים.

ניצוצות רושפים מפסנתרו

בחבילה הראשונה של "מרקיורי" שהגיעה לכאן ביבוא סדיר (כמה דיסקים טיפטפו לכאן, בשנים האחרונות, ביוזמות פרטיות) גם כמעט כל הקלטותיו של הפסנתרן ביירון ג'ניס, שהיה וירטואוז אגדי עוד בצעירותו. הוא נולד בארה"ב כביירון ינקלביץ', בנם של מהגרים יהודים מרוסיה, והחליף שמו לג'ניס. מחלה ניוונית פגעה בשריריו כשהיה בשיא הקריירה המזהירה שלו. הוא היה תלמידו האהוב של ולדימיר הורוביץ, שהאזין לנגינתו כשניגן את הקונצ'רטו השני של רחמנינוב. על הבמה המנצח ניצב באותו קונצרט ילד־פלא בן 14, ושמו לורין מאזל. שלוש שנים היה ג'ניס תלמידו הפרטי של הורוביץ, שראה בו — כמו מבקרים רבים — את יורשו.

ממשלת ארה"ב שיגרה את ביירון ג'ניס אל מעבר למסך הברזל, לברית המועצות, לנגן עם תזמורות ומנצחים רוסיים. שם ניגן את הקונצ'רטו של רחמנינוב, ליסט ופרוקופייב. הרוסים יצאו מכליהם ושכנעו אותו לשוב ולנגן פעם אחר פעם. הביצוע שלו לקונצ'רטו השלישי של רחמנינוב נחשב מאז אחד הדרמטיים ביותר. לדעתי, הוא טוב בו מהורוביץ (בהקלטה האחרונה, בביצוע של אורמנדי). ניצוצות רושפים מפסנתרו, בעיקר בפרק האחרון. הקונצ'רטו השלישי מבוצע יחד עם השני, בניצוחו של דוראטי (432 759). הקונצ'רטו הראשון של רחמנינוב בדיסק עם השלישי של פרוקופייב, בהקלטה שהוקלטה ב"מרקיורי" במוסקווה, עם התזמורת הפילהרמונית של מוסקווה, בניצוחו של קיריל קונדראשין. בדיסק גם יצירות לפסנתר־סולו: הטוקטה של פרוקופייב ויצירות קטנות משל שומאן, מנדלסון ופינטו. בצעד יוצא דופן הרשו הסובייטים למפיק פיין ולצוותו לבוא, על כל ציודם, למוסקווה (דיסק 434 333). עתה מוצעים גם דיסקים משובחים אחרים של ג'ניס: שני הקונצ'רטים של ליסט ויצירות וירטואוזיות לפסנתר סולו, שהוקלטו במוסקווה (432 002). ועוד ועוד. אבל הגדול מכולם הוא דיסק הקונצ'רטו השלישי של רחמנינוב.

סטודנטים

גם המרצים שלכם קוראים הארץ

רק לכם זה יעלה פחות.

מבצע

לקראת שנת הלימודים החדשה באוניברסיטאות יוצא עיתון "הארץ" במבצע מיוחד לסטודנטים. מנוי במחיר מיוחד לסטודנט, מתנה לכל מנוי חדש, מתנה חינם לכל הסטודנטים המנויים בעת רכישת מחשב מקינטוש-חבילת תוכנה רב תחומית משולבת בשווי $ 650 הכוללת: מעבד תמלילים, גליון אלקטרוני, תוכנה גרפית, תוכנה רבת עוצמה לבנית מסדי נתונים, מחולל יישומים, תוכנות עזר למחשב ותוכנת משחקים.

ב- 10 בינואר תערך הגרלה בין כל הסטודנטים המנויים על "הארץ" ובה יוגרלו:

5 חבילות תוכנה משולבות רב תחומיות למקינטוש

3 מחשבים אישיים חדישים

מקינטוש LC 475 של Apple

מסידרת המחשבים האישיים המתקדמים של Apple לעסק, למשרד, לבית ולקמפוס

פרטים בדוכנים

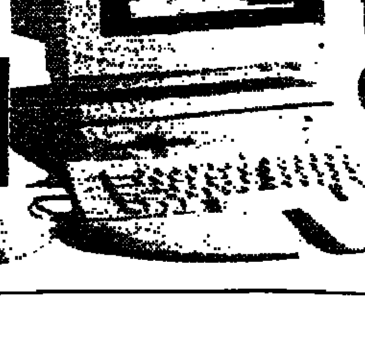

ידע מחשבים Apple

הארץ

צלצל עכשיו למח' מנויים והפצה: 03-5121333/44!

גלריה

נפגשים לתה

בימים האחרונים ניכרת צפיפות של במאים אנגלים בארץ

מאת מיכאל הנדלזלץ

פיטר הנדס, בעבר מנהל הרויאל שקספיר קומפני ובבמאי התיאטרון הידועים בעולם, הלך בשבוע שעבר מהמלון שבו התאכסן לתיאטרון הבימה שמארח אותו, כדי להמשיך לדון בשאלה מה יעשה כאן כשיבוא לביים ב־1995. ברחוב דיזנגוף פגש את פרנק דנלופ, מקים תיאטרון ה"יאנג ויק", שהיה אחר כך מנהל פסטיבל אדינבורו. דנלופ צעד מהמלון שבו התאכסן למשרדי תיאטרון הקאמרי שאירח אותו, לקראת עבודתו כאן. "היי, פרנק", אמר הנדס. "התכוונתי להתקשר אליך בשבוע שעבר".

קרה שבימים האחרונים ניכרה צפיפות מסוימת של במאים אנגלים בארץ. התיאטרון הקאמרי עשה מאמץ מסוים כדי שדנלופ לא ייתקל כאן בדייוויד תאקר, מי שניהל את ה"יאנג ויק" אחריו ובא לכאן לביים את "לשבור את הזכוכית", מחזה חדש של ארתור מילר, שאותו ביים בלונדון. בין השניים יש כנראה מסוימת על רקע ניהול ה"יאנג ויק".

כולם יחד יכלו להיפגש לצהריים כדי לדון על התיאטרון האנגלי (או להחליף על התיאטרון הישראלי) עם טובי רוברטסון, לשעבר מנהל תיאטרון קליוד, על גבול ויילס, שמביים בהבימה את "מקבת"; או עם רוברט וודראף, המביים מחזה של תומס מידלטון בתיאטרון באר שבע.

אבל לא רק במאים אנגלים נמצאים בארץ: בבכורת "ביקור הגברת הזקנה" יכול היה הנדס להחליף מלות נימוסין עם רוברט סטורואה הרומני, שנמצא כאן כדי לביים מחזה מאת חנוך לוין.

לכל הבמאים שמניתי זהו ביקור ראשון בארץ, אבל סטורואה כבר כמעט ותיק: הוא ביקר בארץ עם תיאטרונו והציג הפקה בלתי נשכחת של "ריצ'רד השלישי" בפסטיבל ישראל, ואחר כך ביים את "טרטיף" בהבימה.

אין כל פלא שבמאים זרים באים לעבוד בתיאטרון הישראלי. יש טענה שבעסקה כוללת העסקתם תלויה יותר מהתקשרות עם במאי ישראלי על פי התעריף של איגוד הבמאים; אבל הרי לא בגלל זה מביאים אותם.

יוצרים מקומיים – בעיקר במאים – לא כל כך אוהבים את הביקורים המקצועיים האלה. בזמנו, כשהקאמרי אירח הרבה במאים אנגלים (לא תמיד מן השורה האמנותית הראשונה, אבל תמיד אנשי מקצוע), התמרמרו נגד "המנדט הבריטי". אבל עם כל הכבוד לבמאים שלנו, זה לגיטימי שתיאטרון יארח במאים זרים, כדי להכיר שיטות עבודה אחרות וכדי להתנסות בעולם תרבותי אחר. ואם יש נקודת תורפה מסוימת בתיאטרון הישראלי, היא איכות הבימוי בו. ישראלים לא מעטים מביימים על הבמה המקצועית, אבל מעטים הם במאים של ממש, שעבודתם היא יצירה אמנותית ולא רק עשייה מקצועית ברמה זו או אחרת של גימור אמנותי.

השאלה הגדולה היא מה יעשו כאן כל הבמאים הזרים, ולכן הם באים תחילה למין סיור היכרות, כדי לראות את הלהקה, להתרשם מיכולתה ומן הפוטנציאל שלה, ולגלגל עם מנהלי התיאטרון רעיונות לעבודה שתהיה טובה גם לבמאי, גם לשחקנים וגם לקהל.

בעניין הזה יש שתי אופציות עיקריות: האחת היא להביא את הבמאי כדי שיעשה כאן את מה שהוא יודע לעשות טוב, ואולי כבר עשה בעבר. כך טובי רוברטסון מביים את "מקבת", כי הוא ביים שקספיר בחייו יותר מכל במאי ישראלי שיכול לגשת למלאכה, והתרבות השקספירית היא חלק ממנו; כך וודראף שמביים מחזה של מידלטון "The Changeling", שמעולם לא הועלה בארץ, אבל מחזה חלק מעולמו התרבותי; וכך דייוויד תאקר שמביים כאן את המחזה שביים לאחרונה בלונדון: עם תפאורה אחרת, עם שחקנים אחרים, אבל בכל זאת מחזה שהוא מכיר היטב, ואף קשור אליו רגשית.

הדרך האחרת היא שהבמאי האורח ישתמש בכישרונו וברגישויותיו, אבל יחפש פרויקט שעוד לא עשה, שיהיה אתגר אמנותי בשבילו, ואם אפשר שהאתגר הזה ינבע מהמפגש עם תרבות חדשה: מדינה אחרת ואורחותיה, שחקנים אחרים, רגישויות אחרות. במאים מנוסים הבטוחים ביכולתם פתוחים לפני מפגשים פוריים כאלה, שיש בהם מידה של הימור: כאלה הם סטורואה שיביים חנוך לוין, ודנלופ, שהפרויקט שיביים כבר מפותח במידה זו או אחרת, וכך גם הנדס, שנסע מכאן כדי להרהר בכמה אפשרויות שהועלו בדיונים עם הבימה לגבי הכור־נות האמנותיות, שחקנים פנויים והעניין האמנותי של הנדס עצמו.

מובן שהנדס, הנמנה עדיין עם ההנהלה האמנותית של הרויאל שקספיר קומפני, יכול היה לביים שקספיר כאן: הוא ביים את "ריצ'רד השלישי" בקומדי פרנסז, ולאחרונה את "המלט", גם כן בפאריס. הוא מספר שתרגומי שקספיר לצרפתית הם דבר מביש, כי המתרגמים הצרפתים בקושי מכירים את המקור, ולא מגלים כבוד רב לטקסט ולמורכבויות שלו. למזלו, הוא דובר צרפתית, ובסופו של דבר תירגם את "המלט" בעצמו.

וזאת עוד נקודה שצריך לזכור כשבמאי זר בא לעבוד בארץ: הוא אינו דובר עברית. ולכן, גם אם הוא מכיר את המחזה על בוריו, וגם אם השחקנים משחקים אותו בתרגום טוב, עדיין הוא נזקק לכלי עבודה בצורת טקסט בשפה שלו, המתרגם מילולית מן התרגום העברי של המקור. זה נשמע מסורבל – לתרגם בחזרה באופן מילולי, ממש מלה במלה, את הטקסט שהוא מכיר, אבל בעבודה עם במאי זר זה כלי חיוני, כי אחרת הוא לעולם לא יוכל לדעת באמת איפה השחקנים "נמצאים" בטקסט ומה הם עושים.

הוא גם זקוק לעזרה מקצועית מסוימת בצורת עוזר במאי ומנהל הפקה, אולי יותר מן הבמאי הישראלי, הרגיל לעבוד בשיטה של "הכל יהיה בסדר, זה יסתדר מהר, אל תדאג". כי כדאי לדעת שבמאים זרים באים בדרך כלל מתיאטרונים מקצועיים, עם ניסיון רב במשטר עבודה. במקום ללמד אותם את שיטות האלתור שלנו, כדאי ללמוד מהם את שיטות העבודה שלהם כדי להפיק את המרב מן המפגש.

השימוש החוזר מלהיב פחות

"מתוך התבנינות". משכנות שאננים. אוצרת: גלה קוסטו
"זהות אמן מקומי". בית האמנים בירושלים. אוצר: צבי טולקובסקי
"מן החרכים". מוזיאון מגדל דוד. אוצרת: נחמה גולן
"על גבול הראייה". בית הקונפדרציה הציונית. אוצרת: ציפי ויצמן
"מגהדאוס". תחנת הכוח של חברת החשמל

ארטפוקוס

סמדר שפי

ציור פיגורטיבי, המוצג בהרחבה בתערוכות רבות, במסגרת ארטפוקוס מחוץ לירושלים (למשל במוזיאון תל אביב, מוזיאון הרצליה ומוזיאון פתח תקוה), הוא נושא התערוכה "מתוך התבנינות" המוצגת באולם פישר במשכנות שאננים בירושלים. האוצרת גלה קוסטו מציגה עבודות של 14 ציירים (ופסל אחד), מהם מוכרים כמו אביגדור אריכא, ישראל הירשנברג ושלום פלש, ולצדם אמנים צעירים כמו אריאל אסאו, ערן רשף ודניאל אלנקוה.

הבחירה להציג את אריכא מצטרפת למגמה של תערוכת "דגשים חוקים" במוזיאון ישראל (ותערוכות נוספות), של הסתמכות על שמות בעלי מעמד בינלאומי, למרות שלא אלה האמנים שארטפוקוס תוכנן למענם ולצורך חשיפת עבודתם.

בין העבודות הטובות בתערוכה דיוקן גבר של הירשנברג, עבודות העיפרון של ערן רשף, ציורים ורישומי נוף של ליאוניד בלקלב ושתי עבודות קטנות, משובחות, של אריאל אסאו. ירדן וולפסון (שהציג באחרונה בגלריה "גאג" בתל אביב) מציג עבודות בנגיעות אימפרסיוניסטיות, וציורי המבנים המכוסים צמחייה שלו נוגעים בקיטש. לא ברור מדוע מוצגות שתי עבודות של רחל סרזס, קיטש סוריאליסטי של ראשים מרחפים. שילוב הפיסול בתערוכה מוצלח בדרך כלל. דורון יהלום מציג עבודות פח המזכירות כלי מטבח, בעיקר משפכים ובקבוקים. הזיקה לעבודה של מורנדי, הצייר האיטלקי, ברורה.

ז'אק ז'אנו. פיתוח בנושא קבר הצדיקים

בתערוכה "זהות אמן מקומי", שגם בה מושם דגש על ציור פיגורטיבי, בבית האמנים בירושלים, הצליח האוצר צבי טולקובסקי לגרום לתחושה של זיקה בין העבודות השונות, גם אם לא כפה נושא ממוקד. טולקובסקי מעמיד את הקשר שהתערוכה עוסקת בו כקשר שעצם קיומו הוא תהייה, ההידפקות על שערי התודעה היא המשותפת למרבית העבודות. התערוכה מעוצבת וערוכה היטב, אבל מאכזבת בכך שכמה אמנים טובים, כמו פסח סלובוסקי ואורי שכבר, מציגים עבודות בינוניות. גם האמנים הצעירים רן סלוין ואבשלום גרלוב מציגים עבודות טובות פחות ממה שהציגו בעבר.

מני סלמה מציג רישומים מצוינים על כריכות ספרים. העבודות קטנות, אינטימיות, כמו הרהורים חזותיים על זמן ומוות. גם העבודות של אלכס קרמר, עבודות גדולות בשמן ועבודות קטנות שבהן הוא משלב גפרורים, יפות. ליאוניד בלקלב מציג דיוקנאות עצמיים וציורי משפחה באיכות ציורית מצוינת. בלקלב אמנם מתאר מציאות, אבל קשה להתייחס לציורו כריאליסטי. הוא מציג מציאות מעורפלת ושסועה, ותהייה מרוחקת על סביבתו. עבודותיהם של ימימה איגן וז'אק ז'אנו (המטפח את נושא קבר הצדיקים שהציג בביאנלה בעין הוד ובאירועי תל חי) בולטות גם הן.

"מן החרכים", התערוכה הנערכת במוזיאון מגדל דוד, נחשבה לאחת מתערוכות הארטפוקוס היותר מבטיחות. האוצרת נחמה גולן, אמנית, אצרה לפני כשנה את תערוכת "תא־עשייה" המוצלחת מאוד בבית האמנים בתל אביב. ב"תא־עשייה" יצרו המשתתפים עבודות בתנאי מתכת במידות אחידות. אותו רעיון משמש גם במגדל דוד, והשימוש החוזר מלהיב פחות. רוב העבודות מוצגות בחללים הקטנים שלפני חרכי הירי שבמגדל. החללים נסגרו בדלתות חזוה מפלדה, והצופה הוא שוב מציצן פעיל החושף עבודות.

חלק ניכר מן האמנים מציגים עבודות קיימות שהותאמו במידה זו או אחרת לחרכים, ורובן אינן מרגשות מן ההעמדה.

פסי גירש היא בין המציגים עבודות שהוצגו כבר בעבר, אבל המפגש המחודש עם יצירותיה משמח. זוהי סדרת צילומים קטנים בתוך קופסאות מתכת שהצופה פותח את דלתותיהן ומגלה (או מתעלם) מהיחסים ביניהם. פעולת הפתיחה, המציצנות, תורמת בקנה מידה קטן על רעיון התערוכה.

צביקה קנטור הוא מהבודדים שעושים שימוש מעניין בחלל ומצדיק את העמדת העבודה בסיטואציה המוגדרת. הוא הפך את דלת החדר לצורת גדר ובתוכה העמיד פסל פיל גדול. הוא מתייחס לאופי המציצני־קרקסי של התאים וגם לאותה האסוציאציה של תאים בתנאי מאסר.

למרות ההסתייגויות, התערוכה חורגת מהשמרנות של שאר תערוכות ארטפוקוס בירושלים מבחינת המדיה שהיא מציגה. נכללים בה מיצבי וידאו של ענת בר־דור, בוקי שוורץ (שלא פעל), תמר רבן ואחרים. בין העבודות שאינן בתאים בולט פסלו של קרבי הראל, "חלב".

שתי תערוכות מביכות הן "על גבול הראייה" הנערכת בבית הקונפדרציה הציונית ו"מגהדאוס" המוצגת בתחנת הכוח הישנה של חברת החשמל בירושלים.

"על גבול הראייה" מציגה עבודות של שש אמניות, רובן חלשות, למעט עבודותיה של לסלי רובין־קונורדה המשלבת ציור עם חוט שתפור לתוך העבודות ויוצר דוגמה. התצוגה המוזנחת באולם שכנראה משמש גם לאירועים, הכתוביות המקומטות המלוכלכות והתלייה המעוצבית אינן תורמות לתערוכה.

ב"מגהדאוס", ההעמדה והמיקום בחלל המרתק של תחנת הכוח מחפים במידה מסוימת על דלות העבודות. בתחנה שנבנתה בסוף שנות העשרים יש תקרה גבוהה באור, חלונות ענקים ומרזבים וצינורות חשופים המשדרים כוח שחסר בחללים התעשייתיים של שנות השמונים, שעוצבו במגנון ההיי־טק.

אלכס קרמר. עבודות קטנות בשילוב גפרורים

15 אמנים מציגים עבודות בינוניות ומטה, שחלקן הגדול נראה כמו שרידי עבודות (בינוניות) משנות השבעים, ורק בודדות מתקשרות לחלל. "הקתדרלה" של אלכסנדר אוקון, עבודת ענק שהוצגה במוזיאון ינקו דאדא בעין הוד, היא מהעבודות שעושות זאת. בחלל הענק העבודה הגדולה והסימבוליסטית נראית טוב יותר מאשר בעין הוד. גם ורדה רז התייחסה לחלל במיצב "זרמים", שבו היא עושה שימוש במרכיבים המשמשים בהעברת חשמל ובמבנה נוף ידני גדול. עבודתן של נעמי תבורה, "פילוס", המורכבת מקני במבוק עבים בתוך יציקות בטון, מתקשרת גם היא לחלל, ויש בה מידה של עניין. מבצר שרוואקא תערוכה מאכזבת זו היא האחרונה שתיערך בחלל הזה, שיהפוך בקרוב להיות שוב תחנה פעילה.

תשובות

1. את אלינור רוזוולט, אלמנתו של תיאודור ואשתו של פרנקלין, שמתה היום לפני 32 שנים.
2. את הבנק של אנגליה, ששכן ברחוב תרידניל, בלונדון.

יידישפיל - תיאטרון יידיש בישראל בשיתוף נחום בייטל

דודו פישר יעקב בודו
ענת עצמון פבל דמנטייב

די שיינקייט פון יידיש
יופי של שפה

מעריב

● 12.11.94 מוצ"ש, חיפה אודיטוריום
● 14.11.94 יום ב', פתח תקוה "היכל"
● 17.11.94 יום ה', חולון תיאטרון חולון
● 21.11.94 יום ב', נס ציונה היכל התרבות
● 22.11.94 יום ג', ירושלים תיאטרון ירושלים
● 29.11.94 יום ג', נתניה היכל התרבות העירוני
● 13.11.94 יום א', תל אביב בית החייל-הצגת גאלה-חוג ידידי המרכז הרפואי אסף הרופא
● בתל-אביב בית ציוני אמריקה אולם הבית של תיאטרון 15.11.94 יום ג', 19.11.94 מוצ"ש, 26.11.94 מוצ"ש

כל ההצגות מתחילות בשעה 20:00

הנחות לקבוצות במשרד התיאטרון 5254660 ובערב ההצגה בקופת האולם 6959341

רדיו

קול המוסיקה

06.06 לקום עם מוסיקה
09.00 בוקר טוב, ישראל. פאול קרוזיוס: המיסה לקלרינית ולרביעיית כלי קשת. רון ירדני: סונטה מס' 2. רם דע־עה "סויטה פשוטה" לאנסמבל חליליות הצ'לו (אנסמבל רננים)
10.00 אנגליה. מלקולם ארנולד: סונטינה לקלרינית ולפסנתר. ויליאם ולטון: סימפוניה מס' 1. מייקל טיפט: רביעיה מס' 2 לכלי קשת. ג'ון טיילור "עוצר נשימה"
11.20 פתיח. קוסמה "עלי שלכת". פנטפיק "מוסיקת מתיר". מישל ארלונה "עלים" ל־4 פסנתרים, 4 מצרנשים, פסנתה, מסנתר חשמלי, נבל ואנסמבל כלי נקישה. רוג'רס והמרשטיין: "יכול כבר להיות אביב..."
12.10 שתי סונטות – ובאמצע וריאציות... אלבן ברג: סונטה לפסנתר, אופ. 1. מקס רגר: וריאציות ופוגה על נושא מאת בטהובן, אופ. 86. קופלנד: סונטה לפסנתר
13.10 ברהמס. וילה־לובוס: רביעייה מס' 6 לכלי קשת. ארלברט ג'יסמונטי: שני קטעים מתוך "ילדות": "שבע שנים" ו"ריקוד מס' 2"
14.06 מיצירות פיוטר איליץ' צ'ייקובסקי. התז' הפיל. הישראלית/ זובין מהטה. הפתיחה "1812"; קפריצ'יו ברהמולו לכינור ולתז. ופנתום צ'יקובסקי מאריש כלאבי, אופ. 31; מנגינה, אופ. 3/42; קטעים נבחרים מתוך המוסיקה לבלט "אגם הברבורים"; קפריצ'יו איטלקי
17.00 אתנחתא. שירוד זה מאולם הנרי קראון
בירושלים. שמואל מגן – צ'לו/ מישל גסנר – פסנתר. במהבך: סונטה בלה מז'ור, אופ. 69. יאנאצ'ק "אגדה". רחמנינוב: סונטה בסול מינור, אופ. 19
18.00 מחזורי יצירות. היצירות לפסנתר של יוהנס ברהמס. סונטה לשני פסנתרים, אופ. 34 ב' – השוואות ביצועים והשוואה עם הנוסח של החמישייה לפסנתר, אופ. 34 א'
19.05 מיצירות רוסיני. "וילהלם טל" – פתיחה לאופרה; פנטסיה בסי במול מז'ור לקלרינית ולפסנתר; סונטה מס' 1 לכלי קשת; רביעיה מס' 6 לכלי נשיפה; "סבאת מאטר" – קטע לסופרן, למק. ולתז.
20.03 מעברים. מסע בגלילית עם שלמה ישראלי. הרכבים לא שגרתיים וחומרי מוסיקה בהתנהות ביחד עם ג'ז ומוסיקה קלאסית
22.00 ממחזי התקליטיה (ש.ח)
23.00 צלילים לסיומו של יום. קשת של צלילים. באח־ביחינרון הגדול: סויט סונטה לחליל, לכינור ולבסו־קונטינואו: "קינות בני ישראל על מות יוסף", מתוך האורטוריה "ישראל במצרים"

רשת א'

07.30 שירים עבריים
08.05 תוכה בני הגול
09.05 פתוח. חוקי עבודה
10.05 סלודיה. שיחות מידע
11.05 שירים עבריים
12.05 מוסף מורת תיכון
13.00 תוכניות באנגלית ובצרפתית
14.05 שירים עבריים מעודכנים
15.05 בראש צעיר
16.05 מועדון שעון החוב
17.05 קול האמנויות. על אמנות הציור מכפריה. גיל אלון
18.05 הכל מדרשה. שיחה על פרשת השבוע בראי התרגום
19.05 יומן מורשת
20.00 כבכל לחדשות
21.00 אוצר בשכחון
22.05 יהכים. אתי פולק
23.05 מלים שמבמות לבעת. הפעם: מלים סמלוחיי בשירה העברית. עם הסופרת יהודית קציר. הגה מיכלד

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר. דליה יאירי
09.05 זה היה לנו שם
10.05 הכל דיבורים
12.05 בתבי היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ. יואל רפל
16.05 כבע הכסף. ענת דרדוב
17.05 חכם אחרי החדשות
18.05 היום הזה
19.05 דין ודברים. משה נגבי
20.05 שירים עבריים
21.15 משחקי לילה. זאב ענר
23.05 משדר חדשות, מוסיקה
01.05 לתוך הלילה. יוסי סיאס

רשת ג'

06.06 הכל פתוח
07.05 איקון גימל
09.05 בוקר בוקר. מנחם פרי
10.05 תוכנית עשר
11.05 סיאם ודעה. יוסי סיאם
12.05 אהבה עצמית. גיל קומר
13.05 להזה. שרש עשרי
14.05 חדש הדיש וחודדש
15.05 חולה הדרה. רידי הדרי
16.05 קופסת להרכים
17.05 בדחשבות שלנו
19.05 שקה אישית
20.05 M.T.V גימל
21.05 בהול המנהרה. עם אסן
22.05 שיר לאחריה. ר"שים
23.05 קצת אחרת. אורלי מורג

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת. האמנות הגותית באירופה. הפיסול הגותי הבשל. מרצה: פרופ' נורית כנען
06.30 בוקר טוב ישראל
07.07 שבע אפס שבע
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 קפה בבוקר. ארז טל
10.05 גבון לעכשיו
13.15 מוטל בספק. טל ברמן
15.05 יש עם מי לדבר. אריה מליניאק
16.00 שקה לפני. רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שלום באופק. שיחות על חינוך, מלחמה ושלום. אל"ם (מיל.) ה"ר רב אחרך
18.30 סוף היום. פייר ופרידמן
20.00 מבט לחדשות
20.30 יוצא ללילה. הדוד
21.05 שבוע הרב. דובי לבץ
22.05 ויסטירים. מוסיקה בראיה. רני קופל
23.05 24 – היום שהיה
24.10 ציפורי לילה
02.00 לא רוצים לישון

גלגל"צ

07.05 מדינה בדרך
09.05 התרוממות. לילך ברנע
10.05 שמש. אלי ישראלי
12.05 מיזוג אוויר. גיל קפלן
13.05 ספמנת. סיוון חורון
14.05 בשוה לדרך. אורלי ינין
15.05 יואב קוטנר
16.05 חכם בכביש. רון לוינטל
18.05 גלגלאה. לאה קון
20.05 מתנת לתעודה
22.05 לילה טוב. רונית כפיר

קולנוע

תל אביב

גורדון המחודש – האשה שיצרה שמן שמשום. 18.00, 20.00
אדרלגה. 22.00
גן העיר – פריסילה – מלכת המדבר. 17.00, 19.30, 21.45
גת – ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.50, 19.25, 21.55
ריינוף 1 – רומן של אמת. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.40, 21.50
ריינוף 2 – איש נפלא שלי. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.40, 21.50
ריינוף 3 – שלושת הצבעים – כחול. 13.05, 19.40
שלושת הצבעים – אדום. 15.10, 21.50
שלושת הצבעים – לבן. 11.00, 17.15
דקל – זאב. 19.15, 21.35
הוד 1 – פורסט גאמפ. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הוד 2 – סכנה ברורה ומיידית. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הוד 3 – פריסילה – מלכת המדבר. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הוד 4 – הלקוח. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
חן 1 – צרות בבתולות. 17.00, 19.25, 21.55
חן 2 – אהבה של גבר לאשה. 11.30, 14.30, 17.00, 19.25, 21.50
חן 3 – שירת הסירנה. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 – ספיד. 21.50. מלך האריות. 17.00, 19.30
חן 5 – שלושה במיטה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
מ"לח 1 – הלקוח. 17.00, 19.30, 22.00
מ"לח 2 – מציאות נושכת. 17.00, 19.15, 22.00
מ"לח 3 – איה – אוטוביוגרפיה דמיונית. 17.00, 19.30, 22.00
לב 1 – רוצחים מלידה. 12.00, 14.05, 16.50, 19.30, 22.00
לב 2 – מריה, מריה ומריה. 12.15, 14.20, 17.00, 19.45, 22.00
לב 3 – עדים. 12.00, 14.10, 17.15, 19.35, 22.00
לב 4 – בשם של אבנים. 12.05, 14.10, 17.00, 20.00, 22.00
מוזיאון – הרומן של נני מורטי. 17.00, 19.45, 22.00
סינמטק – החיים השקולים. 17.00, 19.30, 21.45
צפון – שמש בנרגיות. 16.00, 19.00, 21.45
רב־אור 1 – אמא מרתית. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 2 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 3 – הידגמקה. 21.50. המרוק. 17.00, 19.30
רב־אור 4 – תמונות קברות. 17.30, 21.00
רב־אור 5 – הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
שחף 1 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.15
שחף 2 – סכנה ברורה ומיידית. 16.30, 19.15, 22.15
תל־אביב 1 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 2 – ספירה לאחור. 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 3 – שקרים אמיתיים. 16.45, 19.15, 22.00

ירושלים

ג'יל 1 – פורסט גאמפ. 16.00, 19.00, 21.45
ג'יל 2 – ספירה לאחור. 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 3 – סכנה ברורה ומיידית. 16.00, 19.00, 22.00
ג'יל 4 – הלקוח. 16.30, 19.00, 21.30
ג'יל 5 – פריסילה – מלכת המדבר. 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 6 – רוצחים מלידה. 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 7 – המומחה. 19.30, 22.00. שקרים אמיתיים. 16.30
ג'יל 8 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
חן 1 – צרות בבתולות. 17.00, 19.25, 21.55
חן 2 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3 – אהבה של גבר לאשה. 16.50, 19.25, 21.55
חן 4 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
חן 5 – ספיד. 19.30, 21.50. חופשה בהוליווד. 17.00
חן 6 – זאב. 16.50, 19.25, 21.55
חן 7 – הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
רון 1 – שלושה במיטה אחת. 17.00, 19.15, 21.30
רון 2 – ספיד. 17.00, 19.15, 21.30
תיאטרון ים – שמש בנרגיות. 18.45, 21.30

חיפה

אורדי – הסירנה. 19.00, 21.15
סינמה קפה מוריה – פריסילה. 19.30, 21.30
סינמה קפה עמנואל – הרומן של אמת. 19.15, 21.15. ספיד. 19.15, 21.15. זאב. 21.15
עצמון 1 – המומחה. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 2 – פורסט גאמפ. 16.15, 18.45, 21.20
עצמון 3 – שקרים אמיתיים. 16.30, 18.45, 21.20
עצמון 4 – ספירה לאחור. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 5 – הלקוח. 16.15, 18.45, 21.20
פנורמה 1 – סכנה ברורה ומיידית. 16.15, 18.45, 21.30
פנורמה 2 – רוצחים מלידה. 16.30, 19.00, 21.30
פנורמה 3 – שמש בנרגיות. 16.15, 18.45, 21.15
רב אור 1 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.30, 19.00, 21.20
רב אור 2 – צרות בבתולות. 16.30, 19.00, 21.20
רב אור 3 – אהבה של גבר לאשה. 16.30, 19.00, 21.20
רב גת 1 – שירת הסירנה. 16.35, 19.00, 21.20
רב גת 2 – שלושה במיטה אחת. 16.35, 19.00, 21.20
רב מור 1 – צרות בבתולות. 16.30, 19.00, 21.30
רב מור 2 – אהבה של גבר לאשה. 16.30, 19.00, 21.30
רב מור 3 – שלושה במיטה אחת. 17.00, 19.00, 21.30
רב מור 4 – שירת הסירנה. 17.00, 19.00, 21.30
רב מור 5 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.40, 19.05, 21.30
רב מור 6 – ספיד. 16.45, 19.00, 21.30
רב מור 7 – הסירנה. 17.00, 19.10, 21.30

אור-יהודה

ג'יל 1 – ספירה לאחור. 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 2 – סכנה ברורה ומיידית. 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 3 – הלקוח. 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 4 – זאב. 17.00, 19.30, 22.00

אשדוד

ג'יל 1 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
ג'יל 2 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 3 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 4 – רוצחים מלידה. 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 5 – צרות בבתולות. 17.00, 19.30, 22.00

אשקלון

חן 1 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
חן 2 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
חן 3 – הלקוח. 16.45, 19.15, 22.00
חן 4 – איה – אוטוביוגרפיה דמיונית. 17.00, 19.30, 22.00
חן 5 – ספירה לאחור. 17.00, 19.30, 22.00

באר-שבע

ג'יל 1 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 2 – סכנה ברורה ומיידית. 16.30, 19.15, 22.00
ג'יל 3 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
ג'יל 4 – ספירה לאחור. 16.30, 19.15, 22.00
רב נגב 1 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 2 – שלושה במיטה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 3 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.55
רב נגב 4 – צרות בבתולות. 17.00, 19.30, 21.55

בת-ים

חן 1 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.10, 21.55
חן 2 – המומחה. 17.00, 19.30, 21.55
חן 3 – צרות בבתולות. 17.00, 19.25, 21.55
חן 4 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 5 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.55
חן 6 – ספירה לאחור. 17.00, 19.25, 21.50
חן 7 – אהבה של גבר לאשה. 17.00, 19.25, 21.55

הרצליה

אודיטוריום דניאל – צרות בבתולות. 19.30, 22.00
מודרן הלקוח. 19.30, 22.00. אהבה של גבר לאשה. 19.30, 22.00
סמאר 1 – המומחה. 19.30, 22.00
סמאר 2 – שירת הסירנה. 19.40, 21.50
סמאר 3 – פורסט גאמפ. 19.20, 22.00

חדרה

לב 1 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
לב 2 – פורסט גאמפ. 16.40, 19.15
לב 3 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 22.00. לב 4 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 22.00

חולון

ג'ל 1 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
ג'ל 2 – סכנה ברורה ומיידית. 16.30, 19.15, 22.00
ג'ל 3 – ספירה לאחור. 17.00, 19.30, 22.00
ג'ל 4 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 22.00
ג'ל 5 – רוצחים מלידה. 22.00. שקרים אמיתיים. 16.30, 19.15

כפר-סבא

ג'יל 1 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 2 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 3 – סכנה ברורה ומיידית. 19.15, 22.00. חופשה בהוליווד. 17.00
ג'יל 4 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
ג'יל 5 – ספירה לאחור. 17.00, 19.30. הלקוח. 22.00
ג'יל 6 – צרות בבתולות. 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 7 – רוצחים מלידה. 17.00, 19.30, 22.00

נצרת-עילית

ג'יל 1 – רומן של אמת. 16.45, 19.00, 21.30
ג'יל 2 – ספירה לאחור. 16.45, 19.00, 21.30
ג'יל 3 – המומחה. 16.45, 19.15, 22.00
ג'יל 4 – אהבה של גבר לאשה. 16.45, 19.00, 21.30
ג'יל 5 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
ג'יל 6 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 7 – צרות בבתולות. 17.00, 19.30, 22.00

נתניה

ג'יל 1 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 2 – רוצחים מלידה. 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 3 – ספירה לאחור. 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 4 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
ג'יל 5 – סכנה ברורה ומיידית. 16.30, 19.15, 22.00
חן 1 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2 – צרות בבתולות. 17.00, 19.25, 21.55
חן 3 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.25, 21.55
חן 4 – שלושה במיטה אחת. 17.00, 19.30, 21.50

עכו

סמאר 1 – ספיד. 16.30, 19.15, 21.45
סמאר 2 – המסכה. 16.40, 19.15, 21.30
סמאר 3 – ספירה לאחור. 16.45, 19.15. אהבה של גבר לאשה. 21.45

פתח-תקוה

היכל 1 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
היכל 2 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
היכל 3 – אהבה של גבר לאשה. 16.45, 19.15, 22.00
רם 1 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 22.00
רם 2 – הלקוח. 16.30, 19.15, 22.00
רם 3 – ספירה לאחור. 17.00, 19.30, 22.00

קרית-מלאכי

הקריה – ספירה לאחור. 17.00, 19.10, 21.40
היכל התרבות – מלאך התשוקה. 19.15, 21.30

קריות

קריון 1 – הלקוח. 19.00, 21.30
סרטי השבת: עם אבא. 16.45
קריון 2 – סכנה ברורה ומיידית. 19.00, 21.30
גבהה על הקיר. 16.45
קריון 3 – ספיד. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 4 – ספירה לאחור. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 5 – פריסילה – מלכת המדבר. 19.00, 21.30. חופשה בהוליווד. 16.45
קריון 6 – המומחה. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 7 – רוצחים מלידה. 19.00, 21.30
קריון 8 – צ'יק פתוח. 16.45
קריון 9 – פורסט גאמפ. 16.45, 19.00, 21.30

ראשון-לציון

הזהב 1 – צרות בבתולות. 17.00, 19.30, 22.00
הזהב 2 – הלקוח. 16.30, 19.15, 22.00
הזהב 3 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.30, 22.15
חן 1 – צרות בבתולות. 17.00, 19.25, 21.55
חן 2 – הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
נעמן – תמונות קברות. 20.30
סמאר 1 – שירת הסירנה. 19.30, 22.00
סמאר 2 – שלושה במיטה אחת. 19.30, 22.00
סמאר 3 – פריסילה – מלכת המדבר. 19.30, 22.00
סמאר 4 – ספיד. 19.30, 22.00
ראשון – זאב. 19.30, 21.45

רחובות

חן 1 – המומחה. 19.30, 21.55
חן 2 – מציאות נושכת. 19.30, 21.45
חן 3 – צרות בבתולות. 19.15, 21.50
חן 4 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.25, 21.50

רמת-השרון

כוכב – ספיד. 17.00, 19.15, 21.30

ר"ג-גבעתיים

אורדים 1 – המומחה. 17.00, 19.30, 21.50
אורדים 2 – צרות בבתולות. 16.50, 19.20, 21.50
אורדים 3 – אהבה של גבר לאשה. 17.00, 19.30, 21.50
רב־חן 1 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.55, 19.20, 21.55
רב־חן 2 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
רב־חן 3 – הסירנה. 19.30, 21.50. חופשה בהוליווד. 17.00
רב־חן 4 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.10, 21.55

רעננה

סופית – הרומן של נני מורטי. 19.30, 21.50
פארק 1 – פורסט גאמפ. 19.15, 22.00. חופשה בהוליווד. 17.00
פארק 2 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
פארק 3 – אהבה של גבר לאשה. 19.30, 22.00. ספיד. 17.00
פארק 4 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 22.00
פארק 5 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.30

בית דניאל

חגיגה ספרדית

מופע מלהיב עם אמן הגיטרה הספרדית
באלדי אוליר ולהקתו
שירה: פרמין גרנדה, גיטרה ליווי: אדם אוליר,
חליל צד: חגית רוזמרין, ריקוד פלמנקו: מיכל נתן
יום ד' 9.11.94 שעה 20:30
כרטיסים: 40 ש"ח
ניתן להזמין כרטיסים מראש.
כרטיסים שנרכשו למופע ב־19.10, כוחם יפה לתאריך זה.
בסיוע הסוכנות היהודית לא"י
רח' בני דן 62 (ליד גשר הירקון) טל. 5442740

מכתבים למערכת הארץ

האם חופש הביטוי קדוש יותר מהאמת

כמי ששירת במלחמת העולם כצנחן ביחידה של הצנחנים חנה סנש, יואל פלגי ופרץ גולדשטיין הזדמן לי לשמוע מפיו של יואל פלגי את גרסתו בעניין הסגרתם – שלו ושל גולדשטיין – על ידי שלושה הונגרים שסיפקו להם תעודות מזויפות. לאחר מכן מצאתי את אותה גרסה בספר "מגן בסתר" (בעריכת זרובבל, תש"ח) בעמודים 414, 415.

"בבית המרזח של הכפר (בגבול יוגוסלביה הונגריה – י"ש) בחדר מיוחד חיכו לסניפה (הקצין היוגוסלבי המתווך – י"ש) שלושה הונגרים, שהציגו עצמם כמנהיגי הפרטיזנים ההונגרים. התאכזבתי לראות ששווייגר או שליחו לא היו ביניהם. סניפה הבטיח שיש קשר גם עם הקבוצה היהודית. חששתי והחלטתי לנהוג בזהירות.

"הצגתי עצמי כקצין הבריגדה ההונגרית וחקרתי את שלושת ההונגרים על המצב במדינה. סניפה נכנס אתם לשיחה על תוכנית לפיצוץ הגשר על הנהר בארץ. הסכמנו שלפגישה הבאה יבואו עם קבוצת פרטיזנים הונגרים, שילכו ליוגוסלביה להתאמן במעשי חבלה. כעבור כמה ימים הגענו לבית המרזח שהתקיימה בו הפגישה הראשונה ומצאנו שם שוב את אותם שלושה הונגרים. את קבוצת האנשים שהבטיחו להביא – לא הביאו. האנשים עוררו בנו חשד ונועצתי עם פרץ אם להמשיך ללכת אתם. אך כיוון שראינו בהזדמנות זו את הניסיון האחרון לחדירה לבודפשט, החלטנו להמשיך. קיבלנו מידי ההונגרים את תעודות הנסיעה ובלילה יצאנו לתחנת הרכבת הקרובה".

על סמך האמור ועל סמך דברי השופט במשפטה של חנה סנש, המחזקים את גרסת יואל פלגי חד משמעית ומופיעים בקלטת של ח"כ שילנסקי, ראוי שתימנע הקרנת הסרט של מוטי לרנר על ישראל קסטנר, או לפחות שתוצא ממנו ההשערה הזדונית והשקרית על חנה סנש. לרנר הרשה לעצמו חופש ביטוי עד כדי שימוש בהשערות לא מבוססות בניסיון להאשים את סנש כדי לזכות את קסטנר. מעשה זה חמור במיוחד כי על פי כל הראיות המבוססות, שניהם זכאים, ואחרים – שלושת ספקי התעודות המזויפות ההונגרים והפרטיזן היוגוסלבי שתיווך ביניהם לבין יואל פלגי ופרץ גולדשטיין – הם הם האשמים. האם במקרה כזה חופש הביטוי קדוש יותר מן האמת?

יעקב שפירא
ירושלים

נימוקים רציונליים

פניית ראש הממשלה בנאומו בכנסת לרגשות מיסטיים של ביל קלינטון הנובעים מאמונתו הדתית, במטרה ליצור מחויבות לתמוך בישראל – מערערת את מעמדו של נשיא ארה"ב כמתווך נייטרלי. הדבר דומה לניסיונות הערבים בעבר לעורר בקרב אישים התנגדות לישראל, על סמך המיתוס של הקללה הרובצת על העם היהודי בגין צליבת ישו.

יש לעקר את הסכסוך מהיבטים דתיים. לישראל די נימוקים רציונליים המצדיקים את עמדותיה. על בסיס השוואתי ועובדתי – אין מדינה בעולם שקיומה ואופן התפתחותה צודקים יותר מזה של ישראל.

דוד מגידו
עין גדי

פטנט מקורי של הערוץ ה-1

בתגובה על מכתב למערכת "לפני שנברח לספורט בערוץ 1" ("הארץ", 27.10)

בצד הסכמתי עם ביקורתו הנוקבת של חזי טוסטר על התוכנית "הדקה ה-91" המשודרת בערוץ 2, יש לזכור שגם ערוץ 1 מתייחס העונה לחובבי הכדורגל באופן מחפיר. לאחר איבוד זכויות השידור של הליגה הלאומית, מתמקד הערוץ בכדורגל אירופי.

בכל שבוע אנו זוכים לתוכנית "כדורגל עולמי" וגולת הכותרת בה היא שידור ישיר של משחקי הליגה האיטלקית המצוינת. ואולם, אף שלערוץ 1 זיכיון לשידורים מלאים, הצופים נאלצים להסתפק בשידור המחצית השנייה בלבד, פטנט ישראלי מקורי שכמוהו כצפייה בחלקו השני של סרט בלא החלק הראשון. עוול זה נגרם לחובבי הכדורגל עקב שידור התוכנית "אלפון לילה", שאפשר לשדרה בכל זמן אחר.

יואב זיבנלפרים
תל אביב

מוטיווציה נשחקת

אני אביו של חייל חרמ"ש אשר יצא מחברון לפני כשבועיים לאחר שמונה חודשים רצופים של שירות קשה במשוא. השירות בחברון כמעט בלתי נסבל. מצד אחד יש לשמור על ביטחון המתיישבים היהודים ומצד אחר לשמור על ביטחונם של הערבים. התגרויות המתיישבים היהודים ידועות וגם התושבים הערבים אינם טרפים. החיילים שומרים ומסיירים 16–12 שעות ביממה, וחופשות ניתנות ביד קמוצה.

במקום לגייס חיילים אלה ולדאוג שלא ישהו בחברון יותר מחודשיים, נשחקת רמת המוטיווציה עד בלי שאת ובאחרונה הגיעו הדברים לשפל בחתימה קולקטיווית על נפקדות.

מפקדי צה"ל אטומים לפניותיהם החוזרות ונשנות של חיילים אלה להקלה מסוכנת. אין פלא בכך. אם הרמטכ"ל נושא את עיניו הדרך קבע לפרסום אישי, אין לו זמן לנגוע את הבעיות כהלכה. הקורבנות הם אותם חיילים, הנחשבים בעיני הגיבורים העכשוויים של צה"ל. הם קורבנות המתודלים המתמידים של הרמטכ"ל ועוזריו.

בטרם יעניש את החיילים, יש לבדוק את הנושא באופן היובי כדי שלא לדכא את המוטיווציה של אותם חיילים, שעוד מסכימים לשרת באווירה הקיימת ביחידות קרביות שאין להן "הילה".

מ"ו
חיפה
(השם והכתובת שמורים במערכת)

חרפה לאומית

רשות שדות התעופה בישראל הפקידה את תכנון נתב"ג לשנת ה-2000 בידי משרדי אדריכלים ומהנדסים אמריקאיים, אנגליים וקנדיים. בה בעת התפרסמה הודעה בעיתונות המקומית לאדריכלים ולמהנדסים ישראלים, כי מי שמעוניין להשתלב בפרויקט ענק זה ומעריך כי יוכל לעשות זאת, מוזמן להציע את שירותיו לאחת מהחברות הזרות שיועסקו על ידי הרשות. חוזיהן של החברות הזרות מחייבים אותן להעסיק אנשי מקצוע ישראלים בכמחצית היקף העבודה.

ישראל משופעת באדריכלים ובמהנדסים מנוסים מהדרגה הראשונה בכל קנה מידה, בהם גם מתכנני מסלולים, חשמל ומאור, דרכים וחנייה, מיזוג אוויר, אינסטלציה ותיקון, קרקע ומיפוי, פיתוח וגינון, תיאום, תכנון ופיקוח על הביצוע.

הניסיון להעסיק מתכננים ישראלים כקבלני משנה אצל החברות הזרות הוא פגיעה גסה בציבור המהנדסים וביזוי עצמי ברמה הלאומית.

לעומת מדינות אחרות העושות כל מאמץ כדי שהמבנה הראשי בשדות התעופה הלאומיים ייצג את האדריכלות והתרבות המיוחדות להן, ישראל תציג קומפלקס מבנים שתוכנן על ידי אדריכל זר.

מיכאל פרי
תל אביב

מה קרה למנהלות

בחוברת "פרסי ניהול – הצדעה למצוינות ואיכות 1994" שצורפה ל"הארץ" ב-24.10 פורסמו מאמרים הכוללים סיפורי הצלחה של 47 מנהלים. את הסקר ערך מכון אלול – המכון הישראלי לסקרי דעת קהל, המצדיע למנהלים מצטיינים ומחלק פרסי ניהול בכל ענפי המשק בארץ.

בחוברת תמונות של 47 גברים, שקיבלו פרסים, הם לוחצים ידיהם של 47 גברים אחרים במעמד הכנס השנתי של פורום המנהלים הישראלי לשנת 1994.

מטרידה אותי השאלה אם במשק הישראלי ב-1994 אין אשה המנהלת ומקדמת בהצלחה ובמצוינות חברה שהיא עומדת בראשה. האם אף לא מנהלת אחת בישראל עומדת בהצלחה בקריטריונים של הניהול שפורטו בסקר?

חנה פרידמן
ירושלים

טלוויזיה

ערוץ 1 (11)

06.30 חדשות בעברית. מבזק
06.31 מהדורת חדשות בערבית
06.45 התעמלות בבוקר
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 אבנות העולם העתיק. בהלכה והצד
08.30 ראשית הקריאה. בלי סודות
08.50 בריאי הטבע. גוף האדם
09.05 טבע. הצבעים בטבע. הסקירה
09.25 הביל והדק. רחוב סומסום
09.55 מבזק חדשות בשפת הסימנים
10.00 שיחות בוקר. רפואה כשליטה
10.30 פרק ובוטניקה. הטפיריה המערבית
11.00 אנגלית
11.25 היסטוריה כללית. קץ העולם העתיק
11.55 מבזק חדשות בשפת הסימנים (ש.ח)
12.00 צרפתית
12.15 כבע הטבע. ועמי התפתחות
12.35 גיאוגרפיה פיזית. פני כדור הארץ
12.50 הכרה. הפסקת קיץ
13.30 שעת כושר
13.55 מבזק חדשות בשפת הסימנים (ש.ח)
14.00 סיפור טובה. איזה כבה ולבה
14.30 אלף האות. אפריקה. אנשים והרי געש
15.00 סיפורים. כעפעפון כשבא פרסים
15.30 בגדי של דני. ארוחת הבוקר של דני
15.35 עלילות סינבד. הכשפה של שבשבון
16.00 זמן לאהבה. מאורים פלוס בשידור חי. בנוסף ובהשתתפות
17.00 קריב חדש עם שרבבי חדשה. בשלמה טובה. אבטן לוי
17.35 היות הדובים. אבי והר
18.00 יהדות. הלכה לידי המעשים
18.15 חדשות באנגלית
18.30 ספורט
19.00 חדשות בערבית
19.30 כהנה בהתרבה. שריי פלטע
20.00 מבט שבועי
21.00 משפט קסטנר. דרמת טלוויזיה תיעודית ב-3 פרקים המספרת בפרשת קסטנר. בעקבות קסטנר. בין ישיבת ראש הנהלה במשפטי הבחירות בשנה האחרונה, הקלים מיהודי הונגריה את הבירור על ההשמדה. עם ששון גבאי, יונה אליאן-קשת, יצחק חזקיה, מריאנה קליינשמידט, אהוד שחר, אילן דר, שלמה תרשיש, יוסי כרמון ואחרים. בימוי: אורי ברבש
22.05 שוסליסקי. רן כרגלית
23.00 הילוך חוזר. אהוד מנור משוחח עם אורחים באולפן ובכבריס אתם עם אירועים שקרו מעברם
23.30 כחיים לבמה. זמן חדשות עם דוד ויצמן ועמנואל הלפרין
24.00 פסוק של יום

ערוץ 2 (22)

14.00 פלנטס
14.05 אהבה ראשונה. פרק 5
14.30 בנותים. אפרת רייטן וצור סיבר
15.00 בין דיסני. אגדות בחורים. הבבאות החדש
15.30 בן דיסני. עולם מוזר. פרק 39. מי הציל את הגמד
16.00 היפים והאמיצים
17.00 5 עם רפי רשף. ענייני היום
17.30 המסך הבוליק מכל אייר
18.00 חוסם כיום. אבטן פיטר
18.30 ד"ר קוויין – רופאה במערב. הסבויתה
19.30 ליצנו. גיל אלון
20.00 חדשות
20.30 50 שנה לדיסני – אגדה מוסיקלית. על המוסיקה והשירים שהיוו מקור ההשראה ליוצרי סרטי האנימציה הקלאסיים של אולפני וולט דיסני. חלק אחרון
21.00 קסדי הסגר
21.30 לילה טוב. גידי גוב
22.45 יהיה מעל מאומי. פרק 6. סינדלו
23.45 בראש של הדנן. הרי את מקודשת לנו
24.00 החדשות
24.05 בראש של הדנן. המשך
24.15 שיר בלילה

כבלים

ערוץ 3 (03)

08.00 שידור בקמה/ הבוקר הבעירה
09.00 להיות את הרים. פרק 100 (ש.ח)
09.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1176 (ש.ח)
10.30 אורחים בסלון. תוכנית אירוח
11.00 לוסי אהבתי
11.30 סלסבה. פרק 6 (ש.ח)
12.15 מרפי בראון
12.40 פלקון קרסט. פרק 127 (ש.ח)
13.30 הבאבן
14.15 שלושים ומשהו
15.00 כתר. פרק 116
15.45 בוסס לבריגג
16.35 שכנים, שכנים. פרק 653
17.00 ספינת האהבה
18.05 להיות את הרים. פרק 101
18.50 צעירים חסרי מנוח. פרק 1177
19.30 שידור בקמה/ המבטה של מסקאלי
20.00 סלסבה. פרק 7
20.50 פלקון קרסט
21.40 חופשי על הבר
22.10 מרפי בראון
22.35 בני
23.00 אי.אל.איי
23.50 בלון הוקר
24.20 קטני וליסי
01.05 סגירה

סרטים (04)

10.30 "זהות הגבוס". סרט ערבי 109 ד'
12.30 "גוף השמה". ארה"ב '67
14.15 "זכות בשאינם". צרפת '75
16.00 "אוטיסה של קשרי סודנוף"
17.40 "קיץ מבודד". ארה"ב '86
19.10 "אל תאמר לה שזה אני". ארה"ב '89. מסעות של המבים והמצטיים בכנסה לבמבא שידוך לשואה הבישון, המולים מחולה הורקן, ומלבבות אותו כיתות חיזור מספריה. עם שלי לונג וסטיב גוטנברג. בבמאי: מאלכום מאוברייי
21.00 "כתאר לראות את בן הנדף". ארה"ב '90. מנהיג פועלים מתאהב בארושה המבוא יופי כלום אבלבס של שנות ה-30, והמתמודד מקרוב עם מוצגות ועם הפשר מזרים. עם דניס קוויד והמלבן סוסיקה. במאי: אלן פרקר. 126 ד'
23.10 "המסדר מבהה". ארה"ב '91. קסמת חיילי מארינס עורכת הצגרבות קרב היציאה לוייטנאם ב-'65 כי מתם יצליח להביא לנקף הבייחה את הנערה המכוערת ביותר. עם ריבר פיניקס, לילי טיילור ואנטוני קלרק
24.40 "אני, את הנוי". ארה"ב '84. עם סטיב מרטין ולילי טומלין
02.10 "הגומות 2". ארה"ב '90. 103 ד'

ספורט (05)

07.00 גוף בתנועה. התעמלות אירובית
16.00 גוף בתנועה. התעמלות אירובית
16.50 מבבסטר יהיינטר – אסטון וילה
18.30 אליפות ישראל בגולף
19.00 שיט ישראלי. אליפות לייזר דגנה
19.30 המשחק היומי
20.00 בשידור
20.30 חנוש כאורה. הקבידר
22.00 כדורגל אנגלי. סיכום
23.00 תמונות מזוזר
23.30 שיקגו בגר שלוש

ילדים (06)

06.30 להתלבש עם שס
09.00 המתוק של כאילו (ש.ח)
09.35 אי המטמון. פרק 4 (ש.ח)
10.00 הוות האלל. פרקים 3, 4
10.35 הימן ושלישי היקום. פרק 17 (ש.ח)
11.05 אחותי מבג. פרק 35 (ש.ח)
11.40 בחורי הילס 90210. פרק 17 (ש.ח)
12.40 שמלה של טבע (ש.ח)
13.00 המתוק של כאילו
13.35 הבוקרים המופלאים. פרק 16
14.00 אודמן הארליבה
14.35 זאוריה. פרק 4
15.05 הימן ושלישי היקום. פרק 18
15.35 קשרי משפחה. פרק 60
16.10 בחורי הילס 90210. פרק 19
17.30 לוגי טנבס

ערוץ 3 (03) – המשך

17.45 בננו – משחק טלוויזיה
18.05 אי המטמון. פרק 4 (ש.ח)
18.30 הוות האלל. פרקים 3, 4
19.00 המתוק של כאילו (ש.ח)
19.30 שלושה בדירה אחת
20.00 נשואים פלוס
20.20 הבדור והו לקופר
20.45 הבל נשאר במשפחה
21.10 האסטר

הצגה שניה (06)

22.00 "כלה של הורף". אירלנד '90. הגליל מתרוששת בכפר וכפאה שעברה בקהילה בידות באירלנד. אישה צעירה מנהלת סיפורי אהבה מקבילים עם שני אחים. היא יולדת בן ומסרבת להינשא. עם התיה העבטאות מקשומות עליה את הקהילה השמרנית. עם סטקה רייבם, ג'ונל בקשן וקיואן רהנים. בבמאי: תבאוס אבלייבר. 84 ד'
23.30 "מחנק". אוה"ב '56. ההקסמות איבו-ראבים בשמורה, מסתיימות בעצרת צייר בבוסטון ובמכונה. עם סטם בריידי הייה בוה. 78 ד'

תרבות מדע וטבע (08)

06.00 אנציקלופדיה פתוחה. ניהול וכלכלה
11.00 דיסקברי. מבינה. נקודת האפס (ש.ח)
12.00 מעבר ל-2000. פרק 337 (ש.ח)
13.00 במרחבי המוסיקה (ש.ח)
13.30 נתיב המקרים. תעלומה בערישה
14.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)
16.00 דיסקברי. מבינה. נקודת האפס
17.00 מעבר ל-2000. פרק 337 (ש.ח)
18.00 הבילו את העולם. מאבק מתמשך
18.30 עולם הכספים של אדם סמית'
19.00 איך לעבוד בשלום את יום העבודה
19.40 רחובות השוק. סבר ויינצר
20.00 אקדמיקה. הטכנולוגיה בטבע
21.00 דיסקברי. הגדולי השמורה
22.00 דיסקברי. לוכמות בגדול
23.00 במרחבי המוסיקה (ש.ח)
23.30 נתיב המקרים. תעלומה בערישה

24.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)

רב סינמה (41)

סליבר: 10.00, 14.00, 18.00, 22.00, 02.15
דייב: 12.00, 16.00, 20.00, 24.15, 04.15

רב סינמה (42)

הדירקט: 08.30, 12.30, 14.30, 20.30, 24.30
מלך הגבעה: 10.30, 18.30, 22.30
לב אהוב: 16.30, 02.30

רב סינמה (43)

בודפי: 09.00, 13.00, 15.00, 21.00, 01.00
דבר ושמו אהבה: 11.00, 17.00
בודפי: 13.00, 15.00, 21.00, 01.00
פלישת חוטפי הגופות נמשכת: 19.00, 23.00, 03.00

רב סינמה (44)

שוד באנגלוריה: 08.45, 19.30
איש המשמר: 10.45, 17.30, 05.00
יוזמה במזלקה: 12.45, 03.00
הפירומה: 14.45, 21.30, 24.15

הארץ ממליץ

◆ רוקדים בלונאסה. מחזה של בריאן פריאל המוירי על געגועים לעבר שהיה טוב יותר ועצב לקראת העתיד שיהיה עגום יותר. בימוי גבון ובצבע של עידו ריקלין, והשחק מעולה של כל הלהקה, בעיקר של גיל פרנק בתפקיד המספר, אבל גם של רבקה גור, עידית טפרסון, אורה מאירסון, אהליה סגל, טלי עצמון ואורי אברהמי. הבימה, תל אביב, 20.30

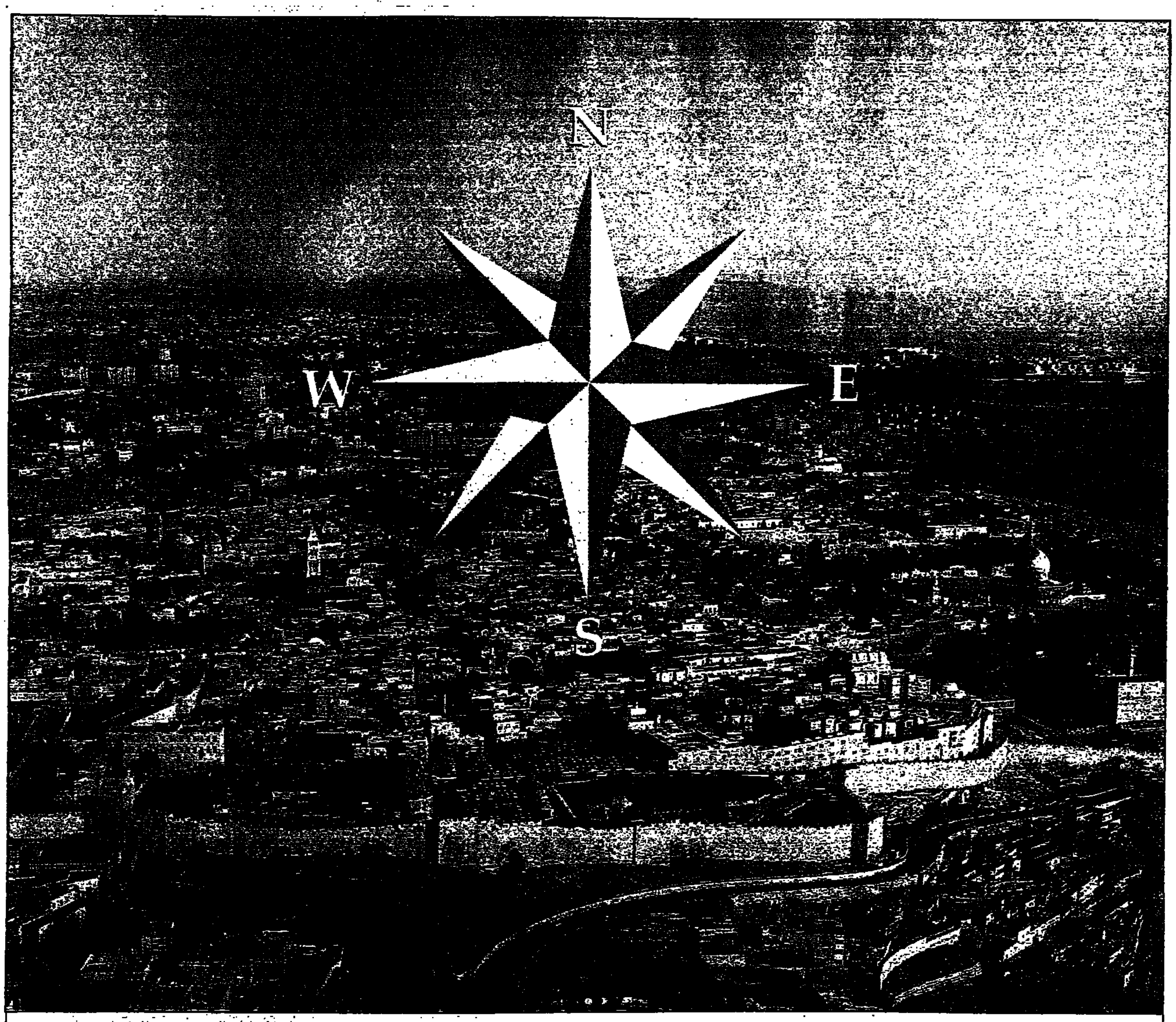

מאיזה כיוון שלא תסתכל על זה. שופ.

סטנדרט בניה גבוה, בשילוב עם איכות חיים ונוף עוצר נשימה, תוכלו למצוא באתרי הבניה של שופ:

משלב מיקום מעולה, נוף קסום ומספר מועט של שכנים. בכל בית 4 דירות בלבד - שתי דירות גן בנות 4 חדרים ושתי דירות דופלקס בנות 4.5 חדרים. לכל הדירות כניסה פרטית ומחסן צמוד. לחלקן מרפסת נוף ולחלקן צמודות לקרקע.

דירות איכות בנות 3.5 חדרים, הכוללות מחסן ומוכנות למסירה מיידית ודירות דופלקס בנות 5.5 חדרים. הפיתוח הקהילתי והסביבתי גבוה והנוף משגע מהנקודה הגבוהה ביותר במעלה אדומים.

דירות איכות בנות 3, 3.5 ו-4 חדרים ואף ממ"ד בכל דירה. כל הדירות מרווחות במיוחד וצמודות גינה. הבתים מדורגים והתשתית הקהילתית מבוססת. בנוסף דירות בנות 4-5 חדרים משלב א', לאיכלוס קרוב.

שופ
לגור בטוף
רחוב בן הלל 15 ירושלים. טל. 02-231321 שיכון ופיתוח לישראל

בתי חולים

תל אביב – הדסה-איכילוב, טל' 6974504 (ילדים), איכילוב, טל' 6974444 (פנימית, כירורגית), ירושלים – ביקור חולים, טל' 701111 (ילדים), הדסה עין כרם, טל' 427427 (פנימית, כירורגית, אורתופדית, א.א.ג), משגב לדך, טל' 661151 (נשים), שערי צדק, טל' 555111 (עיניים), באר שבע – הסדה השאר סורוקה, טל' 400111

בתי מרקחת

תל אביב – בן יהודה, 5223535, עד 03:00: מוסקוביץ, 6413730 (עד 24:00): ברק, 6046682: אקרמן, 5613010, ירושלים – ריינה פארם, 383788, חיפה – הארי, 510166, באר שבע – ירושלים, 277034, רמת גן – עמית, 6722954, חולון – אהרון, 889153, בת ים – מוזר, 583360, נתניה – מודת, 540967, פתח-תקוה – סוד מבצעיק, 9211106, כפר סבא – קופ"ח מכבי, 907736

חירום

שירות רפואי בבית לקשישים וחולים כרוניים ביה"ח איכילוב ת"א, טל' 6974628, 6974627, שח"ל – 03-5625555, מוקד לב במד"א שירות לחולי לב 177-022-6699

עזרה ראשונה
ער"ן – עזרה ראשונה נפשית 24 שעות ביממה. ירושלים 610303, תל אביב 5461111, ילדים ונוער 6961113, חיפה 672222/3, נתניה 625110, באר שבע 281128, כרמיאל 988410, כפר סבא 974555, חדרה 333455

קו חירום לנשים במצוקה 09-505720

קו אל"י – טל' 03-6961070, יד שרה תל אביב 813501, ירושלים 244242, חיפה 381704, יד ביד – תל-אביב לילה, 5226027, עד 23:00, ירושלים, 243358, חיפה ומנהריה, בימים א'-ה', מ-14.00 עד 20.00, 820222
המועצה לשלום הילד, טל' 02-256099

מרכז סיוע לקורבנות אונס 24 שעות ביממה, תל אביב טל' 5234819, קו סלפון בירור לסיוע לנערים ולנערים נפגעי תקיפה מינית, טל' 5449191, בימים א', ג' ו-ה' בשעות 18.00-22.00, ירושלים טל' 514455, חיפה טל' 382611, מגדי 1991
קו פתוח לנפגעות אלימות מינית, 07-74907, א'-ה' מ-08.30 עד 12.00, ב'-מ-16.00 עד 19.00
ויצו 24 שעות קו אדום לנשים

סוסות, טל' 03-5461133, 02-514111, 08-550506, 07-376310
ויצו סיוע משפטי 09.00-14.00, 03-5421791

מר"ם – משפחות נפגעי סמים א'-ה' מ-9.00 עד 14.00, ירושלים 11, יש. טל' 03-5170789/0

אלכוהוליסטים אנונימיים 02-630524
הוועד למלחמה באיידס מ-19.30 עד 22.30 טל' 5660380, 03-5604576

שיניים

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל אביב: איכילוב, מרפאת שיניים לטיפולי חירום, רח' ויצמן 6, בימים א'-ה' מ-19.00 עד 24.00 ; ירושלים: הדסה עין כרם 16.00-22.00

24 שעות

חב"ן חשמל ירושלים: 513188; תל אביב: 5633777; חיפה: 647647
מוניות אור 03-5375555, 02-3045555, 04-5495555
מוניות רן 03-6394444
מוסכים וחלפים ארציים: 03-9731111
אגליה: 03-9731122
רכבות: 03-5652200, 04-303133

הארץ
יום שני ד' בכסלו תשנ"ה
7 בנובמבר 1994
מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 תל אביב 61001 פקס' 6810012 מערכת, 6815857 הנהלה, 6815859 מודעות ירושלים: רחוב הסוללה 2, טל' 6-02-254345, ת"ד 273 ירושלים 91002 פקס' 02-254249 חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 7-04-623166, ת"ד 5259 חיפה 31052 פקס' 04-670715 שירות תלונות למנויים 03-5121555, 03-5121344 מודעות לוח והודעות 03-6382020
המו"ל והוצאת עיתון הארץ בע"מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב
העורך: חנוך מרמרי עורך המשנה: יואל אסתרון
גרשום שוקן, העורך 1939–1990
HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken st., Tel (03) 5121212, Fax 6810012

תקרית באוריינט האוס

מדינאים זרים – וראשי ממשלות כל שכן – נוהגים לתאם את תוכנית ביקוריהם עם הממשלה המארחת. הדעת נותנת כי ראש ממשלת טורקיה, טנסו צ'ילאר, ידעה כי ממשלת ישראל שוללת כל מעמד רשמי מהבית הידוע בשם "אוריינט האוס" בירושלים ואינה רואה בעין יפה את ניסיונותיו של פייסל חוסייני למשוך אליו אורחים רשמיים מן העולם. רצונה של צ'ילאר לסור לאוריינט האוס הפתיע, אם נאמין לגרסה הרשמית, את המארחים להרצת תוכנית הביקור. אך גם אם אלה לא רצו להכשיל את כוונת האורחת על ידי איסור מפורש, היה זה מחובתם של אנשי הביטחון שהוצמדו לראש ממשלת טורקיה כמלווים מאבטחים להילוות אליה לתוך המוסד הפלשתיני.

שם אירעה הפתעה נוספת: אנשי הליווי שלנו נתקלו באנשי ביטחון פלשתינאים שטענו כי הם בעלי סמכות ריבונית במקום, ואין לעובדי מדינה ישראלים רשות להיכנס לתוכו. לטענה זו אין שחר: מאחר שמשפט, שיפוט ומינהל של מדינת ישראל חלים על אותו רובע של ירושלים, אנשי ביטחון, כמו כל יתר עובדי מדינה ישראלים, רשאים לפעול בו, במסגרת סמכויותיהם החוקיות.

בעת חילופי הדברים נתחוור לאנשי הביטחון הישראלים כי אנשי הביטחון של פייסל חוסייני רצו להכניס עיתונאים לתוך אוריינט האוס, מסיבות פוליטיות שקופות. הממונים על אנשי הביטחון שלנו – כך צריך לשער – לא רצו שידיעה על תקרית בין ישראלים לפלשתינאים בירושלים תעיב על שאר הידיעות שפיארו את ביקורה של צ'ילאר בישראל, לכן הם הורו לאנשי הביטחון שלא לעמוד במלוא התוקף על זכות כניסתם לאוריינט האוס, ואנשי הביטחון הפלשתינאים ויתרו על הכנסת עיתונאים.

אם זאת היתה פשרה, ישראל יצאה ממנה בשידה על התחתונה. פלשתינאים ציינו בסיפוק כי צ'ילאר היתה ראש ממשלה ראשון שביקר באוריינט האוס, ודוברו של חוסייני אמר שלשום בערב כי הנהלת אוריינט האוס רואה בביקורה של צ'ילאר הישג פוליטי, "כי יש בו הכרה של טורקיה בערביותה של מזרח ירושלים ובחלוקת העיר בין מזרח ערבי למערב ישראלי".

אין בידינו מידע בדוק שצ'ילאר התכוונה למתן ביטוי הפגנתי להכרה כזאת: אנו מעדיפים את הסברה שעל פיה התחשבה בגורמים פנים-טורקיים שמתחו ביקורת על התקרבותה היתרה למדינת ישראל, וביקשה להוציא את הרוח ממפרשי הביקורת הזאת באמצעות מחווה כלפי הפלשתינאים. אולם לא הכוונה קובעת במקרה הזה אלא התוצאה: ואין ספק כי הפלשתינאים יפיקו תועלת תעמולתית מהעובדה שהנה ראש ממשלת טורקיה ביקרה באוריינט האוס וניהלה בין כתליו שיחה מדינית עם פייסל חוסייני ופלשתינאים אחרים שנמצאו במחיצתו. אנשי ההסברה הפלשתינאים צפויים להציג את הביקור הזה ואת השיחה הזאת כתקדים העשוי לעודד ראשי ממשלה נוספים ללכת בדרכה של צ'ילאר, אם יוזמנו לביקור בישראל.

יצחק רבין הביע צער על שראש ממשלת טורקיה "קיבלה הצעה גרועה ועשתה מה שעשתה". מקור בלשכת ראש הממשלה כינה את האירוע "צעד חמור ביותר". אפשר להבין לכוונתו של ראש הממשלה כשהביע דעתו כי "על אף הביקור, יחסיה של ישראל עם טורקיה לא יורעו", אבל אין רבין יכול להכחיש כי הופעתה של צ'ילאר באוריינט האוס כירסמה במעמדה של ירושלים המאוחדת כבירת ישראל. אוריינט האוס איננו אקס-טריטוריאלי וישראל חייבת להבהיר כי הוא נמצא מחוץ לתחום לכל אורח רשמי של ממשלת ישראל. אל לאורחינו ללמוד מתקלה יחידה, כאילו מצב זה שוב אינו בתוקף. יש להקפיד על קיומו להבא במלוא החומרה.

עבר זמנו

מאת דני רובינשטיין

האם יאסר ערפאת יחזיק מע־מד? אחרי שנחלץ מזעם המפגינים שהתפרצו נגדו בהלוויה של האני עאבד בסוף השבוע שעבר, ולנוכח הפגנת הענק של תומכי החמאס והג'יהאד האיסלאמי, עלו ספקות גם בממשל האמריקאי.

דובר בוואשינגטון אמר שמצבו של ערפאת אכן לא נוח, אבל לדעתו אין הוא המנהיג היחיד בא־זור הנתון בלחצים. גם בישראל יש הדואגים לערפאת, לא בגלל חיבה אישית, אלא מפני שהתחושה היא שהכל נתון בידיו.

כבר לפני יותר מעשרים שנה פתחו עיתונאים לבנונים ראיון שקיימו עם ערפאת בהכרזה: "עיני הכל נשואות לערפאת שכן הוא הבעיה והוא הפתרון". ההכרזה נשמעה מגוזמת מאוד, כמעט מג־לומנית. האם ייתכן שבאיש אחד מגולמים גם הבעיה הפלשתינית וגם פתרונה? חלף זמן רב, וכאשר נשאל ראש הממשלה, יצחק רבין, לפני יותר משנה מדוע החליט להכיר באש"ף ולשאת ולתת עם ערפאת, הוא ענה תשובה דומה: גילינו שהכל בידיו, אין מישהו אחר.

על פי ניסיון העבר, ערפאת נו־פל אמנם מפעם לפעם, אבל יש לו כישרון מדהים לצאת מכל מכה. הוא שרד שתי מפלות צבאיות קשות, בירדן ב־1970 ובלבנון ב־1982. הוא יצא בשלום ממרידות נגדו, מעשרות ניסיונות לסלקו ולהתנקש בחייו. לדבריו, לפחות 40 פעם ניצל ממש ברגע האחרון בזכות כישרונו וחושיו המיוחדים.

אולם הפעם המצב שונה. אין מדובר במזימה של סוכנים זרים, או של שירותי מודיעין, לחסלו. גם אין זו מרידה של קבוצה מאנשי המנגנון של אש"ף והפתח כפי שהיה בלבנון בשנות השמו־נים. הפעם הוא במולדת, בין בני עמו שאינם רואים את הבשורה הגדולה של שלטון הרשות הפלש־תינית שבהנהגתו.

אין לדעת, כמובן, אם מתנקש אלמוני יצליח לפגוע בו. הפרופ־סור אדוארד סעיד, שהיה בעבר תומכו הנלהב, צופה אמנם אפש־רות כזאת (בראיון ל"לוס אנג'לס טיימס" לפני שבועיים), אבל אין להערכה כזאת על מה להתבסס. הבעיה היא שהממשל הפלשתיני החדש מתקשה לתפקד. "הוא כבר נו־תק מהתושבים ומעמדותיהם הפו־ליטיות", אומר עבדאללה חוראני, שהיה חבר בולט בוועד הפועל של אש"ף. חוראני התפטר מתפקידו במחאה על הסכמי אוסלו, ולאחרו־נה שב להתגורר בעזה (את הדב־רים אמר בראיון בשבוע שעבר לשבועון "פלשתין" היוצא לאור בעזה).

בעיית הניתוק מהעם והכוח הגובר של תנועות החמאס והג'יהאד חשובה אמנם. אבל חשובה ממנה הקרקע הפורייה של המצוקה הכלכלית האיומה בעזה שעליה פורחת האופוזיציה הפלש־תינית. הדברים ידועים. אם היו נותנים לקריקטוריסט הפלשתי־נאי הנודע, נאג'י אל־עלי, לשרטט את דמות המצב ברצועה, היה מצייר ודאי את הפוליטיקאי הסמן המרושן ששואל בג'באליה או ברפיח את בן הפליטים המצו־מק הכפוף: אתה חמאס או פתח? המסכן עונה: אני רעב. (נאג'י צייר קריקטורה לעגנית כזאת על אחד ממנהיגי אש"ף לפני שנרצח בלונדון ב־1987).

האם יש בכוחו של ערפאת להביא רווחה כלכלית לעזה? לפני שנתיים, אחרי שניצל מהתרסקות מטוסו במדבר לוב, אמר עליו הפ־רופסור יהושפט הרכבי שהוא אמ־נם ממשיך לחיות, אבל זמנו עבר. דברים אלה נראים כיום נכונים אפילו יותר. הישגיו של ערפאת עד כה היו מרהימים. הוא קיבץ פזורות של פליטים ומול התנגדות של כל העולם הערבי גיבש אותם לקבוצה לאומית. הוא הכריז על "מאבק מזויין" במדינת ישראל החזקה לא רק צבאית, אלא גם בעלת עליונות מוסרית בתודעת עמי העולם. מעמדה נחותה של כנופית בריונים וטרוריסטים הביא ערפאת את ארגונו למו"מ מדיני עם ישראל על חלוקת הריבונות בארץ.

דמות של סמל

ערפאת נתן לעמו דמות של סמל והעניק להם לגיטימיות של אומה הזכאית לזכויותיה. אבל כל זאת נחלת העבר. הפלשתינאים זקוקים עכשיו פחות למיתוסים, לסמלים וללגיטימיות, ויותר למ־עשים. הם לא צריכים את המנהיג עם התלבושת הצבאית האנכרו־ניסטית, אלא אדמיניסטרטור בח־ליפה אפורה.

בינתיים נרגעו מעט הרוחות בעזה. העיתונות הפלשתינית די־ווחה באריכות על גירושו של ער־פאת ממסגד פלשתין וצירפה לידיעה את דברי ההתנצלות של ראשי החמאס והג'יהאד, שאמרו לערפאת כי מדובר היה בקומץ פרחחים חסרי אחריות. ערפאת וא־נשיו אירגנו מסע תמיכה כנגד הפגנות האופוזיציה, והכל מחכים להתפרצות הבאה ולימים קשים פי כמה לערפאת ולממשלו.

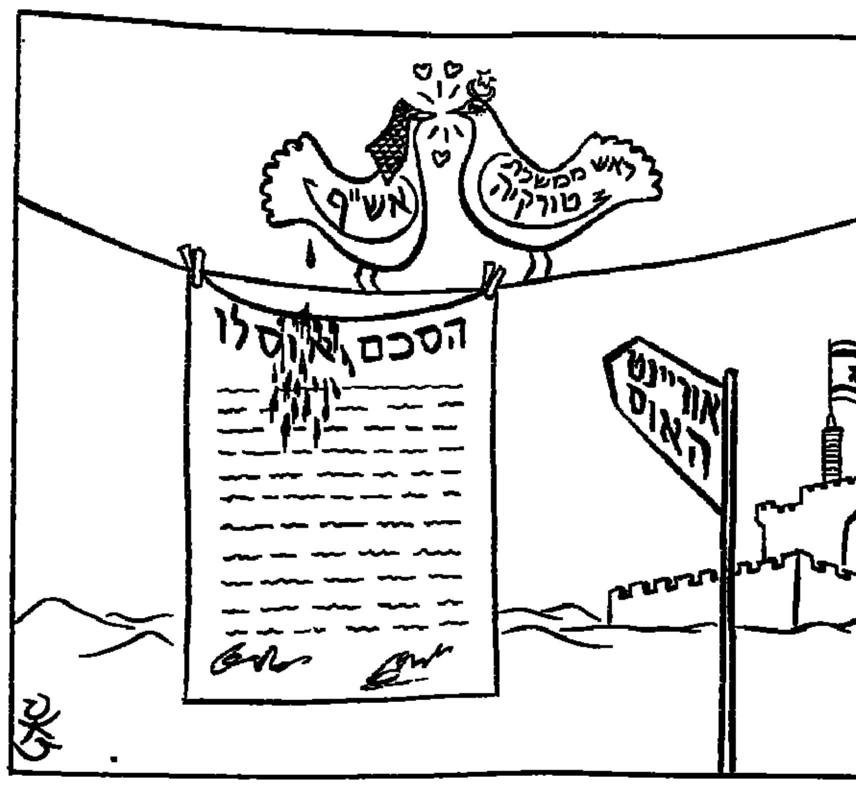

גמישות תדחה הכרעה

מהלכינו כלפי אש"ף צריכים להביא בחשבון שבמוקדם או במאוחר יצטרך ערפאת להתמודד עם ההתנגדות האיסלאמית המזוינת. האם לא מוטב מוקדם מאשר מאוחר

מאת אברהם טל

מיום ליום גדל מספר תושבי השטחים המורשים לעבוד בתחומי הקו הירוק, ומן הסתם גם מספרם של אלה שמצליחים להסתנן ללא רישיון. ריצ'רץ' הסגר חוזר ונפרם בפעם המי־יודע־כמה. מבחינת מספר עובדי השטחים בישראל הכל חוזר לקדמותו, כאילו לא אי־רע בחודש שעבר רצח המוני של 22 נפשות.

במקביל מכינים אנשי הג'יהאד האיסלאמי ועז א־דין אל־קסאם (על פי הערכתם) את הפיגועים הבאים, שאחד מהם אמור להתר־חש בתל אביב ולהיות קטלני במ־יוחד. יש להניח שמבצע הפיגוע לא יזכה ברישיון כניסה לישראל: אבל כאשר 30 או 40 אלף פלש־תינאים נמצאים יום יום באזורים המועדים לפיגוע, הוא לא יתקשה להסתנן לתוכם.

אחרי הפיגוע, אם יהיה קטלני ואכזרי די הצורך (הרג "רגיל" של אזרח יחיד לא יספיק), תתכנס הממשלה לישיבת חירום ועל רקע מחאה כללית ולחץ ציבורי תחליט להטיל סגר על רצועת עזה, יהודה ושומרון. הריצ'רץ' יירכס שוב, אבל לא לזמן רב. אחרי שבוע או שבועיים, כשיחלוף רישומו של הרצח האכזרי בתודעה הקולקטי־וית בהשפעת אירועים אחרים, יוסרו המחסומים ותנועת עובדי השטחים לתוך הארץ תתחדש. ואם יש יסוד להניח שהמהלך יהיה שונה משהיה עד כה? האם לא רצוי שיהיה שונה?

הסיבה העיקרית בזכות הסרת הסגרים אחרי אירועים טראומ־טיים היא ששלילת מקור הפרנסה של עובדי שטחים תגביר את התסיסה, תחזק את הגורמים העו־ינים את הסכם השלום (כלומר את החמאס והג'יהאד) ותחליש את מעמדו של יאסר ערפאת ואת מע־מד הרשות הפלשתינית בכלל. זה גם הנימוק העיקרי בפי אלה הדורשים שהממשלה תגמיש את עמדתה במו"מ על ביצוע השלבים הבאים של הסכם העקרונות.

אילו היתה בגמישות המומלצת ערובה אמיתית לחיזוק מעמדו של ערפאת ושל הרשות הפלשתינית, היה צריך להפעילה ללא היסוס בכל התחומים. אבל במציאות אין ערובה שכך הדבר: להיפך, ייתכן שהגמישות היא דווקא בעוכרי האינטרס המשותף שלנו ושל אש"ף בטווח הארוך.

התנועות האיסלאמיות, לרבות המרכיבים הקיצוניים יותר בהן, נהנות מתמיכה נרחבת בקרב תושבי השטחים גם שלא בעת משבר (כמו סגר והתנקשות בראשיהן) והן ימשיכו להתקיים ולפ־עול נגד הרשות הפלשתינית בכל התנאים מסיבות קבועות ועקרו־ניות – אותן סיבות שבעטיין הן פועלות נגד המשטרים החילוניים בכל העולם המוסלמי.

ערפאת מאמין שאם לא תהיה מצוקה כלכלית, אם יקבל יותר סמכויות, אם השטחים הנתונים למרותו יורחבו, ואם צה"ל ייסוג והבחירות יקנו לו רוב – יוכל להתמודד בהצלחה עם האופוזי־ציה האיסלאמית. האמנם? הניס־יון בארצות ערב הוכיח ומוסיף להוכיח (מירדן ב־70' וסוריה ב־82', דרך מצרים ועד אלג'יריה היום) שגם בהתמלא כל התנאים, אי אפשר "להסתדר" עם אופוזי־ציה מזוינת, איסלאמית או אחרת, החותרת להפלת המשטר. יש רק דרך אחת לטפל בה – לפעול נג־דה בנחישות ובכוח. משטר שלא ישכיל לעשות כן צפוי לגורלה של לבנון.

•

אם ערפאת רוצה להישרד בראש רשות פלשתינית, שתשמש גרעין של מדינה החיה בשלום עם שכנתה, הוא לא יוכל לחמוק מעי־מות חזיתי עם ההתנגדות האיס־לאמית המזוינת, עימות שיבוא במוקדם או במאוחר. ניסיונות הפשרה יועילו רק לזמן קצר: הוא והרשות יישארו תמיד יעד למיגור בעיני גורמים שאינם מוכנים לק־בל את הסכם השלום עם ישראל, וגם לא את עקרונות המדינה במתכונת שאש"ף רוצה להקים. ביום מן הימים הם יקומו עליו.

האם עלינו לעזור לערפאת לד־חות את העימות הבלתי נמנע, ובכ־ך לקבל עלינו את הסיכון שהתנועות האיסלאמיות יערערו אותו ואת משטרו לאחר שנוציא את צה"ל מרוב השטחים ותיכון בהם ישות מדינית, כמעט־מדינה לכל דבר?

או אולי מוטב לדרוש ממנו, ואף לאלץ אותו, להקדים את העי־מות ולהשיג הכרעה. כדי שנדע בעוד מועד עם מי יש לנו עסק? האם בכך שאנו מקילים עליו ומת־חשבים בקשייו איננו עוזרים לו לחמוק מהכרעות, שבסופו של דבר לא יהיה מנוס מהן, ושהתוצא־ותיהן חיוניות גם לנו?

התשובה לשאלות אלה צריכה להשפיע גם על ההחלטות של ישראל בנוגע להמשך המו"מ עם אש"ף והתגובה לפיגועים שיבואו.

הכל אישי

נתניהו מציע ללוי את מודל רבין־פרס לשיתוף פעולה, יחסי עבודה בלי ידידות מוגזמת

מאת דן מרגלית

סיעת הליכוד היא אופוזיציה בהמתנה. חבריה הנבוכים והמ־סוכסכים מקווים כי הממשלה תי־כשל ותחסוך לה את בדק הבית הפנימי לפני הבחירות.

כל משקיף פוליטי יודע כי הליכוד הגיע לפרשת דרכים. לא רק תחושה אלא עדויות הציגו את דוד לוי ומאיר שטרית כמי שמגששים (אך מכחישים) אפשרות לשיתוף פעולה עם עמיתיהם מהעבודה. הרי בפיהם נשמע המ־נגינה ארץ ישראל של תנועת החרות בצליל מינורי יותר מאשר בקולם של בני בגין ועוזי לנדאו.

ליכוד־1994 אינו עשוי מקשה אחת. זלמן שובל מוכן לפשרה. השמועה אומרת כי גם בנימין נת־ניהו אינו אותו בן של פעם. ייתכן כי אפילו רמת הגולן היא בעיניו נושא למיקוח אף שעדיין לא לנ־סיגה מלאה.

בעניינים אלה לא רק לוי ושט־רית אינם קיצוניים. רוני מילוא נרשם בפרוטוקולים של הליכוד כמי שתמך ביוזמה להסתלק מר־צועת עזה, ובני בגין לא סלח לו, ושר הביטחון אז, משה ארנס, היה שותף שקט לדעת מילוא. אפילו בעבור החורף – בימים שבהם כל הציבור הישראלי היה משוכנע כי חוטפי נחשון וקסמן פעלו מעזה – לא נמצא בליכוד מי שהציע בר־צינות לחזור לשם.

קיימת סבירות גבוהה שהאופו־זיציה תיאלץ להידרש לכל הסוג־יות הקשות: שהיא לא תוכל לחמוק מן ההכרעה שתחצה מחנות פוליטיים ובריתות ממושכות. השיקולים שמציבים את משה קצב, את דן מרידור ואת אהוד אולמרט ובני בגין בחזית אחת מאחורי נתניהו אינם צריכים להטעות כאילו תפיסת הפתרון המדיני שלהם זהה.

טבעי שהאופוזיציה רוצה לח־סוך מעצמה את הבירור המייגע שיפגע ברמת הדריכות של פעי־ליה ובגיוסם למסע הבחירות לכנ־סת. לכן היא אינה מתרעמת. נוח לה לצפות בהתפתחות המשא ומ־תן עם הפלשתינאים.

אם ייכשל הסכם אוסלו – ועזה ויריחו ייתקעו בגרונם של יצחק רבין ויאסר ערפאת במצב של לא־לבלוע ולא להקיא – יוכל הליכוד לחסוך מעצמו את הדיון הכואב במצבו. הוא יזקוף את הטרור עם הכישלון של המשא ומתן המדיני, ובעזרת סקרי דעת הקהל שיבטיחו לו עתיד מזהיר בשלטון יימנע מחשבון נפש העלול להרחיק בוח־רים בעלי השקפות עולם מגוונות.

העיסוק בקלטת הלוהטת הוא תחליף למאמץ פוליטי אפור וסי־זיפי. ככל שהאיבה בין נתניהו לבין דוד לוי מזיקה לליכוד יש בה גם שמץ של תועלת, היא מאפש־רת לאופוזיציה לטפל בכמה שמס־פק תעסוקה של ממש לעסקניה הנרגשים.

בהתנצלותו הפומבית לפני לוי צעד נתניהו בדרך הנבונה לחסל את "משבר המאפיה" – כפי שתי־אר את מתנה דוד לוי. אפילו ידי־דיו הטוענים כי היה עליו להתנצל לפני זמן רב נאלצים להודות כי טוב מאוחר מאשר מאוחר יותר.

אמנם לוי אינו רוצה להיפרד בקלות מעילת המזוקקת, שהת־מקפה בקלטת הלוהטת. מי במקו־מו לא היה מנסה להבטיח את מקו־מו ואת הג'ובים של תומכיו במערכת הבחירות הבאה? ובכל זאת, מהלכו של נתניהו יצר מצב חדש בליכוד. הוא צימצם את האפשרות שלוי יפרוש.

הם כבר לא יתיידדו איש עם רעהו. האמון האישי מהם והלאה. אך במפלגה המתחרה הם ימצאו מודל לחיקוי ביצחק רבין ושמעון פרס, שני יריבים נצחיים, שלמדו כי עליהם לעבוד איכשהו ביחד, ואפילו להצליח.

נתניהו לא התפייס בסוף השבוע עם לוי. הוא הציע לו את נוסחת רבין־פרס, דו קיום, להישר־דות פוליטית של שניהם. הדעת נותנת כי מי שהיה שר החוץ אינו רוצה לחזור גם לכנסת הבאה כח־בר כנסת על ספסלי האופוזיציה. בדיוק כמו רבין ופרס.

אמנם יצחק שמיר סבור שבסך הכל "משבר המאפיה" הוא סכסוך אישי שאינו מעניין את הציבור ושחשיבותו מוגזמת. אבל הרי דוו־קא המסקנה העיקרית של ראש המאפיה ב"הסנדק" מצויה בצוואתו לבנו – שהכל הוא עניין אישי. גם כשעוסקים בפוליטיקה – הרוב, או לפחות הרבה מאוד, הוא עניין אישי.

יש לנו רעיון קומפקטוס בשבילך

מקסימום איחסון
במינימום שטח

שטח האחסון שלך גדל פי שניים

הבעיה מוכרת: יש לך הרבה פריטים לאחסן ומעט שטח. דרושה לך גישה נוחה יותר עם ניצול מקסימלי של השטח העומד לרשותך. השוודים כבר פתרו את הבעיה: הם המציאו את שיטת האיחסון המהפכנית "קומפקטוס". השיטה מבוססת על מערך של יחידות איחסון ניידות המאפשרות "פתיחה" נוחה של מעברים במקום הרצוי והמתאים לך באותו רגע.

התוצאה: אתה מכפיל את שטח האיחסון שלך והגישה לפריטים תהיה קלה ופשוטה.

כך הפך "קומפקטוס" לשם נרדף לשיטת איחסון חסכונית, חכמה ויעילה.

מתקני קומפקטוס מתוכננים ומיוצרים בישראל ע"י "פחמס" תעשיות מתכת, פלסטיק וקרטון - לפי ידע שוודי בלעדי ומורשה. ל"פחמס" עשרות שנים של נסיון ועבודה בשטח ואלפי לקוחות בכל מגזרי החברה והמשק: משרדים, ארכיונים, ספריות, מחסנים, בארגונים פרטיים ומוסדיים - כולם משתמשים לפתרון חכם וקומפקטי במערך האיחסון שלהם.

טלפנו ל"פחמס" - יש לנו רעיון קומפקטוס בשבילכם.

טלפנו 06-365083
ונבוא אליכם לפגישת ייעוץ ללא התחייבות מוקדמת.

compactus קומפקטוס המקורי

היצרן: "פחמס" - דואר עין החורש 38980, טלפון 06-365083, פקס 06-366642

הנשק האחרון

מאת ויליאם ספאייר

ניו־יורק טיימס

ואשינגטון

כאשר נשיא נואש משפיל את עצמו בניסיון להפחיד מצביעים זקנים באמצעות שקר ישן המוע־לה תמיד מחדש – שהרפובליק־אים חסרי הלב מתכננים בחשאי לקצץ בביטוח הלאומי – פירוש הדבר שתפיסותיו עומדות על סף אסון אלקטורלי. כאשר אתה שקוע בצרות, הבצה מיתוסים.

מיתוס מס' 1: קיזות נגד נבחרי ציבור קיימים אוחזה במדינה, ופי־שוט רצה המקרה שיש יותר נבח־רים דמוקרטים מרפובליקאים.

ליל קיץ אחד לפני עשרות שנים, בהופעת הבכורה עטורת הניצחון בקרנגי הול של אבן הכי־נור יהודי מנוחין, אמר הכנר מישה אלמן לפסנתרן ארתור רובינשט־יין: "חם כאן, לא כך?" השיב רו־בינשטיין: "לא לפסנתרנים". לא חם עכשיו לנבחרי ציבור רפוב־ליקאים. בקרב הסנאטורים הרפוב־ליקאים העומדים להיבחר מחדש איני צופה שום תבוסות. מבין הס־נאטורים הדמוקרטים, לפחות שב־עה צפויים להודח בידי הבוחר.

מיתוס מס' 2: מצביעים הפכו לא רציונלים, הם מסרבים להטיל על עצמם מסים בעד הדברים שהם רוצים, "הם דורשים את הבייקון ומתלוננים על בשר החזיר".

זה הקטע הישן של ג'ימי קרטר, הקטע של "האשימו את הציבור". האמת היא שיותר ויותר מצביעים חושבים שהממשל בכל הדרגים מוציא את כספם באורח לא נבון, הם מזועזעים על שגובים מהם מסים עד לאוזניהם כדי לחלק מחדש את ההכנסות במדינה. באורח לא טיפשי הם מאמינים שהדרך היחידה לקצץ את שיעור העלייה בהוצאות היא לקצץ את שיעור המיסוי. באורח רציונלי הם הולי־כו שפחד מגרעונות זו המשמעות היחידה הפועלת על מחוקקים.

מיתוס מס' 3: דמוקרטים של קלינטון אינם מקבלים אחראי על עצמם גירעונות התקציב כפי שהקמצנים דרשו זה כבר.

שתי המישיות בהורדה בגירעון תקציב 1995, שאותה מעליים על נס, באות ממכירת נכסים של בנקי חיסכון והלוואות שהממשלה נאלצה לקנות בשנים הקודמות. בעוד שהתוכניות למכירת נכסים אלו מתרגבות, התקציב יורד. ואין לכך שום קשר למדיניותו הכלכ־לית של קלינטון. הנשיא, שעסקת ווייטווטר שלו היתה מסוג הדברים שסייעו להפיל בנק, דורש שיזקפו לזכותו מכירות נכסי בנקים שכדי לקנות אותם שקעו הבנקים שנועדו להבטיח את הפיקדונות שלנו, בכורי התובה.

מיתוס מס' 4: רפובליקאים כבר מותחים ביקורת אלה על אלה, וה־רוב הבא שלהם נידון לבלבול ומ־בוכה.

כאשר ראשי עיר רפובליקאים תומכים במושלים דמוקרטים במ־דינה שלהם, זה נועד לספק להם הקלות תקציביות. כאשר נשים ואלמנות של בעלי משרות בעבר צולפות במועמדים נוכחיים, זו ידיעה שתופסת כותרות במשך יום אחד. אבל כאשר אישים מפ־לגתיים חולקים זה על זה בפומבי בנושאי מדיניות, זה סימן לעוצמה וכוח חיות של מפלגה. השווה את הדיון הרפובליקאי הגלוי על סירוב למהגרים בלתי חוקיים עם המצעד הממושמע של הדמוקרטים לאשר־לית הקשיחות המדומה בנושאי עבריינות ורווחה.

התבוננו בפרסומות המוקצות של מועמדים דמוקרטים כאילו תוקפות את ידידיהם: ראו כיצד הם מטפסים למכונית השריף כדי להצביע בגאווה על בתי כלא חדשים, להשמיע הכרזות נגד מת־עללים בילדים ומערכת הסעד כפי שאנו מכירים אותה, דבר שהוא בבחינת הודאה בשתיקה כי תכלה העולה כפי רב יצאה מה אופנה. הדמוקרטים מלוכדים לפ־תע ומעמידים פנים שהם שמרנים.

מיתוס מס' 5: "גל" דמוקרטי בשבוע האחרון יקצץ את ההפס־דים הצפויים להם במידה כזאת, שתוצאות 1994 יתגלגלו וייהפכו באורח מלאכותי למעין ניצחון של קלינטון.

גל שמל – מירוצים תמיד הופ־כים להיות צמודים לקראת הסוף, ויש יתרון מראש של 3% בקלפיות לדמוקרטים בבחירות לקונגרס הנערכות באמצע קדנציה של נ־שיא בגלל השיעור הנמוך של מצ־ביעים. אבל להלן פרס כעניין על מירוץ הבחירות הנוכחי: אם בשי־שה מירוצים לסנאט יהיה הניצחון על חודו של קול, סביר שלא יהיה כאן ממוצע התוצאה לא תהיה שלושה לרפובליקאים ושלושה לדמוקרטים, אלא כמעט יילכו בכיוון זה או אחר. לדעתי, ימינה.

אבל אם התיאוריה בדבר הגל אכן תתאמת, יהיה זה טוב. לא זו בלבד שהדבר יפיח מרץ בהמוני "אוהדים שכוחים", המובלים ממ־סי יתר ומזלזל, לפסוע אל הקל־פיות – המיתוס הזה יפיח התהות דעת בבוסים המקומיים הדמוק־רטים ויכרסם בקלות הגושים המצ־ביעים בעד המפלגה הדמוקרטית. המועמדים הליברלים הנבוכים בעצמם ישאו את המשגה של הגנ־רל ג'ורג' קסטר – בין שהיה זה משגה אמיתי ובין שמדובר באג־דה על פי הסיפור, מצביע קסטר בעיניו לעבר רכס בליטל ביג הורן ואמר: "אלה נראים כמו אינדיא־נים ידידותיים".

נשיא כי ימאן

מאת זאב סגל

מה ייעשה בנשיא הממרה את צו המלכה ומסרב לקבל את המלצת שר המשפטים לקצוב את עונשו של מי שנידון למאסר עו־לם על פי חוק המייעד עונש כזה למורשעים ברצח?

תשובת שר המשפטים, כפי שפורסם, היא פשוטה למדי. מה־נשיא לא תיטל, אמנם, סמכותו לחון עבריינים ולהקל בעונשים, אלא שבצדה תוקם רשות מוסמכת נוספת שתהיה רשאית לקצוב את העונש. משייקצב העונש, תוכל ועדת השחרורים להפחית שליש מהעונש שהוטל. הדרך לחופש אפשר שתיסלל במהרה בימינו.

לא סוד הוא שהנשיא, עזר ויצמן, מתייחס ברצינות רבה מדי לסמכותו להקל בעונשים. על רקע זה העז הנשיא, לראשונה מאז תפר דוד בן־גוריון בעבור חיים ויצמן את מוסד הנשיאות כל סמכויות, להתקומם נגד הנוהג המקודש. כך התבטל הנוהג שלפיו נקצבו עש־רים וארבע שנות מאסר לרוצחים, שנידונו למאסר עולם, וזאת ללא שיקול דעת נשיאותי ספציפי.

גישת הנשיא הביאה את הכנסת לתקן בחודש יולי השנה את חוק העונשין. החל באוגוסט 95' יהיה רשאי בית המשפט שלא לגזור מאסר עולם על מי שהורשע בר־צח, אם ישתכנע שקיימות "נסיבות מיוחדות" המצדיקות זאת. כך, אפשר לשער, יפחת הלחץ על הנשיא לקיצוב העונש, אם כי לא ייתמו בקשות להקלה בעונש.

גם התיקון הזה אינו פותר את בעיית אסירי העולם. שר המשפ־טים היטיב להדגיש את הצורך שלא ליטול מהם שביב תקווה לחופש. אכן, מאסר עולם בלא תקווה כזו פוגע ב"כבוד האדם", המוגן אצלנו כזכות יסוד. בצדק ראה בית המשפט העליון בגר־מניה בעונש כזה ניגוד ל"מדינה החוקתית", שאנו שואפים לקיומה.

במדינה כזאת אין לדרוש קי־צוב אוטומטי למאסר עולם, אולם אין גם לשלול אוטומטית הקלה בעונש. כך גם החלטת הנשיא ב־עניין יונה אבורושמי אינה שוללת אפשרות לקיצוב עונשו בעתיד. היא שוללת רק קיצוב עתה, ש־משמעו יכול להיות שחרור לאחר כחמש עשרה שנות מאסר, אם יופ־חת שליש על ידי ועדת השחרורים. כך מבקש הנשיא לשמור על "כבוד האדם" של הנרצח שאף הוא זכות חוקתית.

במדינה החוקתית שלנו צודק הנשיא ש"אין מצווה אחר מצדיק מצוות אחר". הקולה הבלתי ראו־יה בשעתה בעונשם של חברי או־גן הטרור היהודי יכולה עדיין לזעוק, אך לא כתקדים להפחתה בחומרתה של עבריינות אידיאו־לוגית. על העבריינות הזאת אמרה בצדק רב מרים בן־פורת, כמשנה לנשיא בית המשפט העליון, שהיא עלולה "להמיט שואה על המדינה במקום להביא לה גאולה". דברים אלה, שנאמרו לפני כעשר שנים באחד ממשפטי ארגון הטרור היהודי, נושאים בימים אלה משמעות חשובה וחיונית במיוחד, הא גם ליום.

במדינה החוקתית שלנו צריך להיות ברור שכל הקלה בעונש על ידי הנשיא ראויה אך ורק, כפסיקת בג"ץ, ב"נסיבות יוצאות דופן". זאת לא רק כשענישה בידי בתי המשפט נתונה לשיקול דעת, אלא גם במקרים שהעונש הוא פרי גזירת המחוקק, שראה בחומרה רבה במיוחד עבירת רצח. גם תי־קון החוק אין משמעו שבתי המש־פט אמורים למהר ולהקל בעונשם של רוצחים, ורק "נסיבות מיוח־דות" יצדיקו אי הטלת מאסר עו־לם. הוא הדין בקיצוב עונשם של רוצחים על ידי הנשיא.

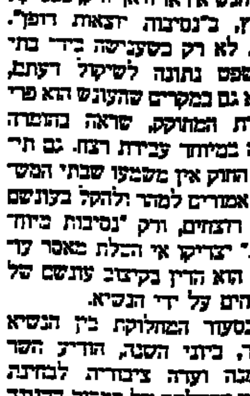

ויצמן. מחלוקת בין טובים

בסערת המחלוקת בין הנשיא לשר, ביוני השנה, הודיע השר שימנה ועדה ציבורית לבחינת עניין הפעלתה של סמכות החנינה בכללה. השר ציין כי הוועדה תב־דוק גם הצעה שהועלתה, שלפיה המלצות בנושאי חנינה יינתנו לנשיא על ידי ועדה מייעצת, ולא עוד על ידי שר המשפטים ואנשי משרדו ("הארץ", 21.6).

הצעה ברוח זו, ששותפים לה רבים, יכולה להיסמך על דברי השופט חיים כהן, שראה את מעמ־דו של משרד המשפטים בעניין החנינות כ"הרה סכנות ונתון לני־צול פוליטי ומפלגתי פסול". גם מראית עין למעורבות של גורם פוליטי די בה לתמוך בכינונה של ועדה מייעצת שבראשה שופט לשעבר של בית המשפט העליון, ועם חבריה נמנים למשל קרימי־נולוג ופסיכולוג, שימליצו לפני הנשיא כיצד לנהוג.

ועדות כאלה, שדומות להן כבר הוכיחו בעבר את תרומתן בנושא החנינות, יוכלו להתייחס ללא די־חוי לבעיית קיצוב מאסרם של אסירי עולם. חזקה על הנשיא, ואין הוא מתנגד לכך, שידון בכל המלצה לגופה ויחליט כמיטב כושר שיפוטו. גיבוש ההמלצה בידי ועדה ציבורית יוכל אף לחזק את סבירות ההיענות להמלצתה.

הוצאת סמכות הקיצוב מידי הנשיא – אפילו הוא מוחל על בכורה – אינה מתיישבת עם המס־כנת החוקתית שאנו פועלים לאו־רה, וסותרת את חוק יסוד: נשיא המדינה, המפקיד בידיו את הסמ־כות להקל בעונשים, כמי שעומד בראש המדינה ו"מעל לרשויות".

ההצעה המובאת כאן אינה מצ־ריכה שינוי חקיקה, שהרי מעמדו של שר המשפטים כ"ממליץ הלא־אומי" אינו מעוגן כלל בחוק. הצו־רך ב"חתימת קיום" שלו להחלטות הנשיא בתחום החנינות, המעוגן בחוק, יוצר פיקציה בלתי נחוצה שאפשר לבטלה. בכל מק־רה, חזקה על השר שלא יימנע בדרך כלל מלתת את חתימתו להחלטת הנשיא להקל בעונש.

היות שר המשפטים סניגור בדרכו המקצועית והאנושית מבי־אה אותו לתמוך בקיצוב עונשם של אסירי עולם. במקרים מסוי־מים יכול להיות בכך טעם רב, שבוודאי לא ייעלם מוועדות שי־דונו בכל מקרה לגופו. מחלוקת בין טובים – בנשיא והשר – בענ־יין מיוחד וכללי אינה צריכה לפ־גום במרקם החוקתי. יצירת "רשות נוספת" לקיצוב עונש אינה תואמת עקרונות יסוד של שלטון החוק ושל אחריות ציבורית.

הטעם המר של המיץ

מאת עמירה הס

בצומת סג'עייה נעצרה שיירת המלווים והתפצלה לשניים: חלק אחד של מסע הלוויה עוד היה במעלה רחוב ואחדה, חלקו השני כבר חצה את סלאח אדין ונעמד ליד דוכני הפירות והירקות שבצומת, שם מתערבב ריח השווארמה בעשן המכוניות ובניחוח של גויאבות סריות.

כאן פירשו הצועדים כרזות ענק בערבית ובאנגלית: תנועת הג'יהאד האיסלאמי בפלשתין. במעלה הרחוב, מעבר לכביש, עוד עמדו נושאי האלונקה ועליה גופתו של האני עאבד, עטופה בשמיכות וביריעת ניילון. מסע הלוויה יצא ממסגד אל עמרי זה עתה, דקות ספורות לאחר המולת סילוקו של יאסר ערפאת משם. הגשם שנשבר, והפסיק, שב והחל לטפטף.

לרגע היתה הפוגה בקריאות הנקמה והצער שהשמיעו המלווים, ושקט מוזר של ציפייה השתרר בצומת. פתאום קטעה אותו נעירה ארוכה של חמור, שעמד ליד אחד מדוכני הפירות. אם מישהו חשב שהיה בה, בנעירה הזאת, משהו מגוחך ומביך – הדבר לא נראה על פניהם הרציניים של האנשים. הדרך שבה קטעה את הדממה אף תאמה את אווירת האבל.

כי בסתירה ברורה להוראות האיסלאם, שאין לבכות את השאהיד (מי שנפל על קידוש השם) ואין לנהוג מנהגי אבלות, משום שלמעשה אינו מת – משפחתו של עאבד, חבריו וגם אלה שלא הכירו אותו התאבלו. הדבר ניכר על פניהם, בעיניהם, בקולם. כבר בערב הקודם התאספו מאות אבלים ליד ביתו. מישהו קרא ברמקול פסוקים מהקוראן וספד לעאבד. מפעם לפעם נקטע רצף הקריאה לשניות ספורות, כשהקורא לא הצליח להתגבר על הבכי.

מכר, פעיל חמאס ומוסלמי אדוק, אומר כי אכן הוראות לחוד ורגשות לחוד: "כשמחלקים בבית השאהיד (לאו דווקא עאבד) מיץ (סימן לאי־אבלות) אני לוגם, והמיץ נתקע בגרון". אולי רק ערביסטים ומומחים לאיסלאם מאמינים עדיין שהגינונים החיצוניים, ההלכתיים, לאי־אבלות מלמדים משהו על מה שהאנשים מרגישים, אפילו הם מוסלמים אדוקים.

•

הכותרות בעיתונים – בעברית ובערבית – הצהירו בחגיגיות כי סוף סוף הונפו דגלים פלשתיניים ביום שני שעבר במעבר רפיח. חודשים ארוכים של משא ומתן הניבו את ההסדר של חלוקת האגפים במעבר, בין פקידים פלשתינאים וישראלים, תחת מטריית העל הביטחונית הישראלית. המעוניינים ראו בכך עוד צעד במימושו של תהליך השלום. בעזה, בעיצומם של ימי הסגר, זה נשמע כמו עוד מליצה נבובה.

מה זה חשוב – אמר לי פועל מובטל מאונס בג'בליה, אם יש דגל פלשתיני ברפיח או אין, ואם מי שיוצא למצרים לא רואה את איש הביטחון הישראלי שמפקח עליו מאחורי זכוכית אטומה. רוב האנשים חולמים לצאת ולבוא דרך מחסום ארז, ולא דרך מעבר רפיח. כי זה השער המבדיל בין עבודה לרעב. ובארז, כשאנחנו עוברים וכשאיננו עוברים, עומד תמיד החייל הישראלי ומתנופף תמיד הדגל הישראלי.

בלוויה של עאבד הונפו דגלים שחורים. לא ראיתי בה ולו דגל פלשתיני אחד. דגלים פלשתיניים ממשיכים להתנוסס בחוצות מאז הסכם אוסלו: הם קרועים, בלויים, מסותפים, דהויים. רבים מהם הפך הצבע הירוק לכחול, וכך נראית פיסת הבד המתנופפת כשילוב מוזר של דגל פלשתין ודגל ישראל. ואין מי שטורח להחליפם או למצער להוריד אותם.

אולי רק כותרות בעיתונים, כמה בכירים ברשות הפלשתינית ונציגים ישראלים בוועדות הקישור ממשיכים להאמין שהדגל מעורר התפעמות באנשים, שרק לפני שנתיים היו מוכנים להיעצר, להיפצע ואפילו למות למען הנפתו.

•

כבר בשבוע הראשון לאחר שפינה צה"ל את הערים וריכוזי האוכלוסין ברצועה נמחקו בשיטתיות כל השלטים בעברית מהמקום שהיה מטה המינהל האזרחי בעזה. זה היה אקט סמלי מובן וצפוי, ביטוי פלסטי לשינוי ולמה שהפתח והרשות רצו להפגין: זו תחילתה של ריבונות.

שמו של הבניין, שבעבר שוכנו בו משרדי המינהל הישראלי וכיום הוא משמש את משרדי הרשות – "אבו חדרה". לעתים קרובות יגידו אנשים שסידרו משהו באחד ממשרדי הרשות, כי היו ב"אבו חדרה". אך נראה שלעתים קרובות יותר הם ממשיכים,

האנשים שבאו לביתו של האני עאבד התאבלו, אף שהוא הוכרז שאהיד והאיסלאם אוסר להתאבל על שאהידים; בהלווייתו הונפו דגלים שחורים, ואף לא דגל פלשתיני אחד; פעילי פתח עובדים במשרדי הרשות הפלשתינית ובשירותי הביטחון משום ששם יש עבודה, ולא בגלל הזדהות ארגונית. ואלה רק מקצת הסמלים ושבריהם

לשם הנוחות, לומר זה לזה כי היו ב"מינהל האזרחי" (דאר מרניה). וכדברם עם ישראלים, הם יוסיפו "המינהל האזרחי שלנו, לא הישראלי". ממילא עיקר תפקידו של "המינהל" הפלשתיני, הם אומרים, הוא לקשר בינינו לבין "המינהל" הישראלי (שקרוי כיום מינהלת התיאום והקישור).

בכל סניפי הדואר, שהיה קשור בעבר למינהל האזרחי הישראלי, נמחקה המלה "דואר" בעברית. נשארה הכותרת בערבית ובאנגלית. אבל הדואר הפלשתיני עדיין לא פועל, ומי שרוצה לשלוח מכתב חייב לנסוע לאזור התעשייה הישראלי בצפון הרצועה ולהשתמש, כמקודם, בשירותי הדואר הישראליים.

לעומת השלטון החדש, שבא מתוניס, פקידי העירייה הוותיקים לא טרחו למחוק כל זכר לשלטון הישראלי. על כלי רכב של העירייה ממשיכה להתנוסס הכתובת בעברית: עיריית עזה, מועצה כפרית בית להיא. גם על אמבולנסים להובלת מתים של עיריית עזה נשארה הכתובת בעברית: הובלת מתים. על חנויות שונות, מוסכים ומרפאות של רופאי שיניים ממשיכות להתנוסס כתובות בעברית, עוד מהימים שלפני האינתיפאדה.

במלים אחרות, אנשים, בניגוד לפקידים רשמיים ולמבקשים מבחוץ, אינם מתמכרים לפטישיזם של סמלים וגינונים חיצוניים, כדי לשחק את המשחק של עצמאות.

•

פניו של חאלד היו מוכרות, אך לא זכרתי מאין. הוא הזכיר לי: הוא בנו של בעל המכולת שאני קונה בה מפעם לפעם. חאלד השתחרר מקציעות ביום החתימה על הסכם קהיר, ב־4 במאי, עם כמה עשרות חברי פתח. הוא נכנס לכלא לשש שנים ושוחרר שנתיים לפני המועד. בכתב האישום נכתב כי הוא פעיל בחזית העממית. אך לאחר החתימה על הסכם אוסלו הצטרף לפתח. "בחזית ניסו להביא אותי, לאחר עלי לעבור לפתח. אמרתי שאני מאמין בשלום, שצריך להכיר במציאות, שהדברים השתנו. ועברתי ארגון". לאחר שיצא מהכלא סבו אליו חבריו מהחזית, הוא מספר, וניסו לשדל אותו לשוב לארגון. "נכון, החלפתי ארגון, אמרתי להם, אתם יודעים מה סמל? ארגון המשפחה שלי. ארגון הילדים שלי".

זה חודשיים הוא עובד באחת מרשתות הסלולריה. אני פוגשת פעילי פתח ותיקים אשר מסיבות דומות – "ארגון המשפחה שלי, הילדים שלי" – מאכלסים את משרדי הרשות הפלשתינית, תחנות המשטרה ומדורי השב"כ הפלשתיני. אלה, כמקורות פרנסה, פתוחים בעיקר לפני פעילי הפתח. וכולם אומרים זאת בגלוי: אין מדובר דווקא בהזדהות אידיאולוגית עם מקום העבודה או בהסכמה לאפליה בין חברי פתח לחברי ארגונים אחרים. אלא שכאן יש עבודה, כאן יש משכורת.

גם הארגון, מסתבר, איבד מקדושתו.

•

אלפי הפלשתינאים ששבו לאוטונומיה הם הראשונים שקיבלו את תעודות הזיהוי הירוקות שמנפיקה הרשות הפלשתינית. היתר ממשיכים להשתמש בינתיים בתעודות הכתומות של המינהל האזרחי הישראלי. הבדל גדול ממילא אין, צוחקים האנשים. שתיהן רשומות בעברית ובערבית, הניסוחים דומים, הכתיב דומה, ההבדל אחד: התעודה של הרשות מעוטרת בשוליה בפס דמוי הדגל הפלשתיני והכותרות בערבית הן מעל הכותרות בעברית.

בסעיף "מקום הלידה" מצוין בדרך כלל, בשני סוגי התעודות, שם העיר או הכפר. רפיח, למשל, או נוסיראת. בתנאי שהאדם נולד אחרי 1948 ובשטחי הגדה או הרצועה. למי שנולד לפני 1948 בתחומה של ישראל כיום, רשום ב"מקום הלידה": ישראל.

אבו עאוני, יליד 1930 הדר בשבורה, נולד בבריר (כיום ברור חיל). בתעודת הזיהוי שלו רשום: "מקום לידה: ישראל". כך רשום גם בתעודת הזיהוי של לטיפה, שנולדה באשקלון ב־1946, חיה עד 1976 במחנה הפליטים בחאן יונס, יצאה לארצות המפרץ ואחר כך לתוניס, ולא מזמן שבה, כפקידה באש"ף, לרצועה. "נולד בישראל" גם אבו מאזן (מחמוד עבאס), שנולד בצפת (ולא הורשה לבקר בה כשהגיע לארץ בפעם הראשונה בספטמבר), הוא, אגב, יליד 1933. ויש לשער כי גם הוריו של האני עאבד, שנולדו בכפר סומסום, "נולדו בישראל".

פקיד הרישום הישראלי (האחראי גם על תעודות הזיהוי של הרשות הפלשתינית) מוחק בקפדנות את שמו של מקום הולדתם של אנשים, כאילו יצליח למחוק בכך את תודעת השייכות שלהם לכפרם המקורי. זה אולי אקט סמלי וצפוי, גם אם הוא מסלף את ההיסטוריה. מתברר שלא רק גבולותיה הגיאוגרפיים של מדינת ישראל גמישים, אלא גם גבולותיה הכרונולוגיים.

הלווייתו של האני עאבד. לרגע היתה הפוגה בקריאות הנקמה והצער, ושקט מוזר של ציפייה השתרר בצומת

תצלום: אי־פי

טיפת דיו, טיפת דם

כדי להפסיק את גל הטרור הנוכחי יש לשקול שינוי עמדות כלפי הציוויליזציה האיסלאמית בכלל. למי שמתכוון היום לפתור את בעיית הטרור נגד ישראל על ידי ניסיון לחסל את החמאס נכונה הפתעה מרה

מאת גיטה יפה־שצמן

בחודשים האחרונים, מאז נחתמו ההסכמים הרשמיים בין ישראל לבין "פלשתין" המתהווה, שונו לחלוטין הצביון והתוכן של ההתנגדות הערבית־איסלאמית לישראל. כשם שהחיזבאללה נכנס בזמנו לחלל שהותירו אחריהם אש"ף וצבא שחרור פלשתין (צש"פ) בדרום־לבנון, כך נכנסו בימים אלה החמאס לחלל שנפער בעקבות החתימה על הסכמי אוסלו, ואשינגטון וקהיר. מי שיסכים להנחה זו, לא יסתייג גם מהמסקנה הנגזרת ממנה: אנו עומדים עתה בפני החמרה רבת־פנים במצב הביטחון בתחומי הקו הירוק ומעבר לו. למי שמתכוון היום, לאחר חתימת ההסכם עם אש"ף, לפתור את בעיית הטרור נגד ישראל על ידי ניסיון לחסל את החמאס נכונה הפתעה מרה.

תרבותם הפוליטית של עמי האיסלאם היא בחזקת אוטוריה במדע המדינה במערב, ולכן עקרונותיה הוקיה של תרבות זו הם בבחינת כללי משחק שרק אחד הצדדים מכיר ומכבד, שעה שהצד השני מנתח את המצב על פי כללים שונים לחלוטין. האיסלאם משנה את צביונו ואת מטרותיו ללא הרף, ויכולת ההשתנות וההתחדשות שלו היא כמעט אין־סופית.

יתר על כן, הגיוון העצום של תרבויות המשנה שבאיסלאם והפיזור התרבותי, הלשוני, הגיאוגרפי והדתי שלו מקשים אף יותר על מי שמנסה לרדת לעומקם של יחסי הגומלין בין תרבויות משנה אלו, ובינן לבין המערב. כתוצאה מכך נוצרו במערב גישות מנוגדות לגבי התכונות המבדילות בין התרבויות הללו.

דבר אחד שאין עליו מחלוקת כמעט הוא נטיית המערב לראות באיסלאם תרבות שדנה משלו, המתגרה בו, עוינת אותו או אפילו שואפת להרסו ולתפוס את מקומו כציוויליזציית־על בעתיד. בעשור האחרון היינו עדים לקריסתה של אימפריה עולמית ולפריצתן של מאה מלחמות מקומיות, וכן לרצח עם, למגיפות ולאסונות טבע רבים. אין פלא איפוא שלא רק עתידנים מציגים לעצמם את השאלה אם הציוויליזציה המערבית כולה נמצאת בשלבי ניוון והתכלות, ואיזו ציוויליזציה חלופית תתפוס את מקומה ככל שתהליך זה יתקדם.

האם תהיה זו ציוויליזציה אסיאתית? ואם כן, האם תהיה מהמזרח הרחוק, מהמזרח התיכון או אולי שילוב בין שתי האפשרויות? התחושה הנפוצה, שהאיסלאם הקיצוני מאיים על שלום העולם המערבי כולו, שרירה וקיימת ואי אפשר לחלוק על קיומה. כתוצאה מתחושה זו לא יימצא היום איש המעז להזכיר את הדברים הנזקפים לזכותו של האיסלאם. למשל, העובדה שמפעל התרגומים העצום של החליפים העבאסיים, ובפרט של אלמאמון במאה התשיעית, הציל מאובדן את מיטב נכסי הרוח של יוון. די בתרומה נכבדה זו להזכיר לנו כי ציוויליזציית האיסלאם היא שותפה בעלת זכויות בהנחת היסודות לתרבות המערב, כפי שהיא מוכרת לנו היום.

החיבור בין עולם האיסלאם לתרבות יוון העתיקה העלה תרומה חשובה גם לאיסלאם עצמו, שזכה לפריחה תרבותית גדולה במאה העשירית עד כי תקופה זו מכונה ה"רנסאנס" של האיסלאם. המאה העשירית מכונה גם "המאה של השיעה", כיוון שתנועות ושושלות שיעיות היו קשורות לרנסאנס התרבותי ולהפצתו. השיעה, יותר מזרמים אחרים באיסלאם, שמרה על מידה של פתיחות וגמישות על ידי אימוץ עקרון ההמשכיות של ה"אג'תהאד", שפירושו כי לחכמי השיעה ולהוגיה מוקנית הזכות לפסוק הלכה דתית באורח עצמאי. גישה זו הובילה את השיעים, בין השאר, לפסק הלכה שלפיו טיפת הדיו שבה משתמש התלמיד לצורך לימודיו חשובה יותר מטיפת הדם שמקיז הלוחם השיעי במערכה. על פי פסק הלכה אחר, הג'יהאד השיעי נגד הכופרים שבתוך עולם האיסלאם עולה בחשיבותו על הג'יהאד נגד כופרים אחרים.

השיעה של ימינו נטשה שני עקרונות אלה, והיחסים בין שתי האסכולות האיסלאמיות העיקריות – השיעה והסונה – עברו מהפך יסודי בעשורים האחרונים. מהפך זה בא לידי ביטוי בשיתוף הפעולה המלא והיעיל בין התנועות הפונדמנטליסטיות הסוניות לבין אלו השיעיות. עד כמה השתנתה הרוח השיעית באלף השני לספירה אפשר לראות יומיום ושעה־שעה. בצדק נוקבים בשמה של איראן כמקור הרוח הלוחמנית הנושבת באיסלאם, ובשנת 1979 במועד תחילת הגל הנוכחי של קיצוניות איסלאמית. בנתיב הדרומי הגיע גל זה מחצי האי ערב ומשם עבר דרך סודאן, מצרים ואלג'יריה לצפון אמריקה ולדרומה. בנתיב הצפוני הגיע הגל הפונדמנטליסטי דרך לבנון למוקדים שונים באירופה.

אזורים אלו הוכרו על ידי פרופסור ברנרד לואיס בספרו "האיסלאם בהיסטוריה" כשטחים שבהם זכתה השיעה להצלחות המוחצות הראשונות עוד בימי הביניים המרכזיים, זמן רב לפני שזוהתה עם המדינה האיראנית. לפיכך אין לדבר היום על "חזרה" שיעית, או איראנית, אליהם. לכל היותר אפשר להתייחס להצלחות האיסלאם באזורים אלה במושגים של "שיבה הביתה". היום אין עוד טעם לשאול אם הגל המהפכני האלים הוא איראני או שיעי בעיקרו, שמא מהותו כלל־איסלאמית. עובדה היא שהגל האיסלאמי התקדם לאורך נתיב שהיה לו קל למצוא בו מאחז, כיוון שלכל האוכלוסיות שבנתיבים אלה יש רקע של מרדנות והתקוממות, ובפרט אם הן מבוססות על תנועות השיעיות.

כיווני התקדמות הגל לעבר ישראל, במיוחד מאז פרצה האינתיפאדה, מצביעים על כך שהפונדמנטליזם הסוני הגיע מדרום, דרך רצועת עזה, ואילו הגל השיעי בא מצפון ומדרום לבנון. זה זמן רב יש התמזגות של שני הגלים הללו בחיי היומיום של ערביי ישראל, ועל אחת כמה וכמה בחייהם של תושבי השטחים.

בלי לתת את הדעת על כך, עלתה ישראל מדרגה: היא איננה עוד מבצר הדמוקרטיה באזור של "חוסר דמוקרטיה". מעתה עלולה ישראל להיות מוצב החזית של התרבות המערבית כפי שהכרנו אותה, כפי שגדלנו בתוכה. האופטימיים יגידו שמאבקה בחמאס הוא בחזקת היתקלות בכוח החוד של האיסלאם, ואילו הפסימיים יאמרו שזו מלחמת מאסף. לשאלה קונקרטית זו, שעליה אין כנראה תשובה חד משמעית, נוספת שאלה חשובה יותר: כלום אין טיפולנו בחמאס בגדר טיפול בסימפטומים, במקום בשורש הבעיה?

האיסלאם, כאמור, התפתח כחלק לגיטימי מהציוויליזציה המערבית. הוא החל לאיים על שלמות המערב ועל עתידו רק כאשר חש מאוים בעצמו. הרוח השיעית הסוערת, הדומה בעצמתה לרוח ה"עיארים" מתקופת הכיבושים הגדולים, התלכדה עם הארגונים הסוניים האדירים (בעיקר האחים המוסלמים), וכיום הם מציגים חזית מאוחדת ומלוכדת נגד המערב.

אם יש אמת, או אפילו שמץ ממנה, בתיאור הזה, יש צורך מיידי לשקול שינוי עמדות כלפי הציוויליזציה האיסלאמית בכלל. יש לחסל מיד את המורסה הבוסנית, שבה התגלה הצד המכוער ביותר ביחסו של המערב כלפי האיסלאם. על חברות הנפט המערביות להפסיק להתמקח עם המוסלמים בניסיון להציל עוד סנט לאונקיה. יש לחשוב על כל דרך להעניק למוסלמים תחושה אמיתית של ערך ושל שוויון. אם רק נתחיל בדרך זו, בעיית החמאס תיפתר מעצמה והשלום יושב על כנו.

הכותבת היא מזרחנית

לונה פארק למזוודות

1.7 מיליארדי דולר הושקעו בבניית האגף החדש של נמל התעופה בפרנקפורט, אך מרצפות השיש והאמצעים הטכנולוגיים החדישים לא שיכנעו את חברת התעופה הלאומית של גרמניה להעביר אליו את שירותיה

מאת יהודית וינקלר

פרנקפורט

הנהלת נמל התעופה הבינלאומי בפרנקפורט גילתה באחרונה נדיבות יוצאת דופן, כשפתחה לפני הציבור הרחב את כל דלתותיו של האגף החדש בנמל. המבקרים הוזמנו לסייר במעברי ביקורת הדרכונים, ליד החנויות הפטורות ממכס, באולמות מרוצפי השיש, בקומת המסעדות ובמרפסת התצפית שלרגליה נפרש שדה התעופה.

אפשר להבין את פתיחותה של ההנהלה. אחרי ככלות הכל, בבניית האגף החדש הושקעו 1.7 מיליארד דולר והוא נחשב למלה האחרונה בכל האמור בשכלולים טכנולוגיים שמטרתם לשרת את הנוסעים, את חברות התעופה ואת הצוות המתפעל את השדה. אולם גם פלאי הטכנולוגיה לא הצילו את ההנהלה והנוסעים מהמהומה שהתחוללה במקום ביום הפתיחה של האגף החדש, 24 באוקטובר.

גולת הכותרת של הפרויקט, רכבת העל המקשרת בין האגף הישן לאגף החדש של נמל התעופה, לא עמדה בציפיות, ונוסעים רבים נאלצו לכתת את רגליהם בין שני האגפים, כשהם נושאים עמם את מזוודותיהם. בנוסף לכך התברר באותו יום שרצפת השיש הלבנה איננה רק יפה, אלא גם חלקה מאוד, עד כדי סכנה לשלום הנוסעים. גם השילוט האלקטרוני לא פעל כיאות, ואלפי נוסעים התרוצצו מבולבלים וחסרי אונים באגף החדש, בלי שההנהלה הצליחה לסייע להם למצוא את דרכם.

דוברי הנהלת הנמל ונציגי קונצרן דיימלר־בנץ, שהחברה הבת שלו, אראג, תיכננה והקימה את המערכות האלקטרוניות החדישות, אמרו כעבור יום כי האי סדר שהשתרר במקום היה חלק מחבלי הלידה האופייניים לאתר שזה עתה נפתח. הם ציינו גם כי המערכת כולה נכנסה לסחרור כתוצאה מאי אלו מחדלים קטנים יחסית.

נמל התעופה של פרנקפורט הוא השלישי בגודלו באירופה, אחרי נמלי התעופה הית'רו בלונדון ואורלי בפאריס. בשנה הבאה אמור הנמל לקלוט 35 מיליון נוסעים, יותר ממחציתם בטיסות מעבר. אם תתגשם התחזית לגידול מספר הנוסעים שיקלוט הנמל, יעברו דרכו בכל יום 96 אלף מזוודות, לעומת 72 אלף כעת.

הגידול המתמיד בנפח התעופה האווירית הניע את הנהלת הנמל לתכנן את הרחבתו. בתקופה שבה התקבלה ההחלטה, לפני כעשר שנים, ביקשה ההנהלה להגדיל את נמל התעופה לקראת עידן מטוסי הסופר־ג'מבו, שכל אחד מהם היה אמור לקלוט כ־1,000 נוסעים. בינתיים נגנזו התוכניות לפיתוח מטוסי הסופר־ג'מבו, אך תוכניות ההרחבה לא בוטלו.

אך החלל הפנימי הגבוה, שטוף האור ורווי המדרגות הנעות, של האגף החדש לא הציל אותו מלהפוך לפיל לבן. לופטהאנזה, החברה הגדולה ביותר הפועלת מפרנקפורט, החליטה שלא להעביר אליו את שירותיה. כמעט כל הנוגעים בדבר מגלים סימני מבוכה ומגמגמים כשהם נחקרים ונשאלים מדוע החליטה חברת התעופה הלאומית של גרמניה לנהוג כך.

מקטעי התשובות שבכל זאת נמסרו בעניין זה עולה המסקנה כי הסיבה להחלטה היא מחלוקת כספית, אך עם זאת אין להוציא מכלל אפשרות חילוקי דעות אפרסונליים בין הנהלת הנמל ללופטהאנזה. הנהלת הנמל מתנחמת בכך שדלתא, הנחשבת לגדולה בין חברות התעופה האמריקאיות, עומדת להעביר בקרוב את שירותיה לאגף החדש. אם כך יקרה יתמלא האגף נוסעים וישקוק פעילות מסביב לשעון.

רכבת העל, המכונה "Sky Line", איננה בבחינת חידוש עולמי. עם זאת, זהו מתקן מרשים האמור להבטיח את הקשר הרצוף בין שני אגפי הנמל ולאפשר את הרחבתו בעתיד, בשיטה מודולרית. ה"Sky Line" נוסעת על מסילות המתנשאות לגובה שבין 13 ל־17 מטרים מעל מתקני נמל התעופה. היא מופעלת בבקרה ממוחשבת, ללא כרטיסנים, נהגים ופקחים. שני הקרונות המרווחים שלה יכולים לקלוט 120 נוסעים, ואת 1,600 המטרים המפרידים בין שני האגפים היא עוברת בתוך שתי דקות וחצי, בתדירות של אחת ל־105 שניות. שלטונות הנמל החליטו כי בכל רכבת יהיו שני קרונות כדי שיהיה אפשר להפריד לאלתר בין נוסעים ממדינות האיחוד האירופי לנוסעים אחרים ולהקל בכך על תהליך ביקורת הדרכונים. פסי הרכבת צוידו בגופי חימום פנימיים, כדי לא לאפשר הצטברות שלג וקרח בתקופת החורף.

ככל שהאגף החדש ורכבת העל מרשימים, החלק המרתק של נמל התעופה בפרנקפורט חבוי במעמקי המבנה, הרחק מעינם של רבבות הנוסעים. למזוודה הנמסרת באשנב Check In, לפני הטיסה, מוצמדת כרגיל תווית עם סימנים אלקטרוניים, המהווים את תעודת הזיהוי שלה. מהרגע שהמזוודה נעלמת מעינו של הנוסע ונבלעת על פס השינוע, היא נקלטת ונרשמת על ידי חיישנים המכוונים אותה ליעדה. הביקור במרתפי השינוע מזכיר חוויה של נסיעה ברכבת הרים בלונה פארק. אלפי מזוודות נעות בתוך מכלים מיוחדים על פני 56 קילומטרים של פסים, העוברים זה בצד זה וזה מעל זה בכיוונים ובגבהים שונים. 200 מחשבים מפקחים על תנועת המזוודות ומאפשרים להעמיס ולפרוק את מטענם של נוסעים כ־1,000 מטוסים ביום, בתוך 16 דקות מהרגע שבו המטען מגיע למערכת השינוע.

אי אפשר לבקר באתר זה בלי לתהות על המסלול שעברה מזוודת הנפץ שגרמה לפיצוץ במטוס פאן־אמריקן מעל לעיירה לוקרבי. לפי רוב התחקירים והבדיקות, המזוודה הגיעה לנמל התעופה בפרנקפורט בטיסת מעבר ממאלטה, והועברה לטיסת פאן־אמריקן בלי שנבדקה מחדש. אבל כשמנהלים מחברת אראג שהיו אחראים לתכנון מערכת השינוע החדשה נשאלו אם יושמו בה הלקחים מאותו אסון, הם העדיפו לענות בלקוניות. לדבריהם, אראג איננה אחראית לנושאי בטיחות וביטחון.

המנהל האחראי היום על שינוע מטען הנוסעים בפרנקפורט היה בתפקיד זה גם בתקופה שבה אירע אסון לוקרבי. לאחר שהסביר בהרחבה עד כמה המערכת החדשה משוכללת, התבקש לומר אם לדעתו תוכל המערכת למנוע אסון דומה. איני בטוח, ענה, שאסון לוקרבי נגרם בגלל מזוודת נפץ. ייתכן שהחומר הנפץ הוטמן במטען יד.

בנמל התעופה בפרנקפורט יש אמנם תא לחץ לבדיקת מזוודות חשודות, אולם במתקן זה אין משתמשים באורח סדיר אלא במקרים יוצאי דופן. בעומס האדיר של רבבות מזוודות המועברות בין מאות טיסות, אמצעי הבטיחות העיקרי הוא בקרת שיקוף ובדיקת מטען היד.

האגף החדש איננו השלב האחרון בעבודות ההרחבה של הנמל. בעתיד הקרוב תיבנה במקום תחנת רכבת חדשה, לצד המסוף התת קרקעי הקיים. המסוף ממוקם מתחת לנמל התעופה, והנוסעים עולים לקומת הרציפים במדרגות נעות שבהן אפשר להעביר גם עגלות מטען. רכבת העל תוארך בעתיד. היא תקשר בין אגפי הנוסעים ובין בתי מלון, אולמות כנסים, תחנת אוטובוס וחניון ענק.

נמלי התעופה חדלו זה שנים להיות רק מקום שנוחתים או ממריאים בו. בשל קשיי התחבורה, הפקקים המשתרעים לעתים על עשרות קילומטרים ואובדן הזמן הכרוכים בכך, מוקמים לידם מעין פרברי שירות מפוארים: בתי מלון, השייכים בדרך כלל לרשתות בינלאומיות, מרכזי כנסים, מסעדות יוקרה ותפנוקים לבעלי חשבון הוצאות עסקי.

קשה להעלות על הדעת שנמל התעופה של פרנקפורט יצליח בשנים הקרובות לגזול את פרסומה של העיר עצמה, הידועה כמרכז גדול של ירידים ותערוכות. עם זאת, נמלי התעופה המודרניים, ובהם זה של פרנקפורט, הופכים לאט לאט מנקודת מעבר למקום שיש לו חיים בפני עצמו.

רכבת העל בפרנקפורט. את 1,600 המטרים המפרידים בין האגפים היא עוברת בשתי דקות וחצי, בתדירות של 105 שניות

ראיתי שמעתי / אמנון ברזילי

האמת על קרן השביתה של ההסתדרות

אחד הסודות השמורים ביותר בהסתדרות, עד היום היה סכום הכסף שנצבר בקרן השביתה שלה. לחשאיות היתה סיבה טקטית: כדי שהממשלה, כמעביד הגדול במדינה, והמעסיקים הפרטיים לא ידעו מה כוחה האמיתי של ההסתדרות, ובעיקר מה אורך הנשימה של האיגודים המקצועיים אם תפרוץ שביתה גדולה. אבל מאחורי הסיבה המשכנעת הזאת עמד כנראה מניע אחר – לא לחשוף את בטלנותם של ראשי ההסתדרות. קרן השביתה היתה למעשה אחיזת עיניים. רימו את כולם, בעיקר את העובדים.

העובדות, אבל כנראה לא כולן, התגלו רק בימים האחרונים. בבדיקות שקיים גזבר ההסתדרות, ח"כ חיים אורון (ג'ומס), התברר כי מאז הקמתה של ההסתדרות הצטברו בקרן השביתה כ־190 מיליון שקלים. ניסיון לחשב כמה כסף היה אפשר לצבור בקרן ב־74 שנות קיומה של ההסתדרות מלמד כי מדובר בשערורייה.

לפני יותר מעשור היו שהעריכו, כי בקרן יש לפחות מיליארד שקלים. הערכה זו הסתמכה על חישוב פשוט. בכל שנה מפרישה ההסתדרות לסעיף קרן שביתה כאחוז אחד ממה שמכונה "גזרת המס האחיד" (התקציב השנתי של ההסתדרות מן המס האחיד). השנה, למשל, הגיע המס האחיד ל־2.2 מיליארדי שקלים, ולפיכך הועברו 22 מיליון שקלים לקרן השביתה. לנוכח גילה המופלג של ההסתדרות והחשיבות המיתולוגית שייחסו לעוצמתה – ההערכות הכספיות על עוצמת הכסף בקרן השביתה לא נראו מוגזמות.

אתמול שאל נציג ש"ס בהנהגת ההסתדרות, יהודה אבידן, אם ההסתדרות תנקוט צעדים נגד הגזבר הקודם, ארטור ישראלוביץ, שהחליט לשעבד 11 מיליון שקלים מכספי קרן השביתה לצורך קבלת הלוואה בשביל ההסתדרות. היועץ המשפטי של ההסתדרות, עו"ד ירון קידר, עדיין לא סיים את הבדיקות. בשלב זה נבדקות תקנות הקרן, כדי לברר אם מדובר בפעולה בלתי חוקית.

ישראלוביץ טוען כי מדובר ב"סערה בכוס מים". במובן אחד הוא צודק. 11 מיליון שקלים הם כסף קטן בהתחשב בעובדה שכספי הקרן נוהלו באופן חובבני. בשיחות פרטיות טען יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון, כי בחמש השנים האחרונות רבץ הכסף בחשבונות שכמעט שלא נשאו ריבית ותשואה. הגזבר אורון מסכים כי התשואה שהתקבלה בעד הכספים היתה זעומה בהשוואה למה שהיה אפשר להשיג בקרנות אחרות, בלי לסכן את כספי הקרן.

מה קרה לכסף

ב־1 בינואר 1986 סיים נתן אלמוזלינו את תפקידו כגזבר ההסתדרות. קצת יותר מחודש לפני כן, ב־22 בנובמבר 1985, שלח אלמוזלינו מכתב מסכם למזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, ובו פירט את הרכבים הכספיים. "בקרן השביתה", כתב אלמוזלינו, "הצטבר סכום של 14 מיליון שקלים". אלו היו שקלים ישנים. בערכים של היום, טוען אלמוזלינו, מדובר בסכום הנאמד בכ־140 מיליון שקלים.

כיצד ייתכן, אם כן, שמאז ועד היום גדלה קרן השביתה רק ב־50 מיליון שקלים? כל כספי הקרן הופקדו בקרן הנאמנות "אלמוג" בניהולו של בנק הפועלים. אלמוזלינו אמר אתמול: "לא רציתי שכספי הקרן יושקעו בניירות ספקולטיביים. כל הכספים הושקעו באיגרות חוב צמודות מדד כדי להבטיח את ערכם בשנות האינפלציה הגדולה".

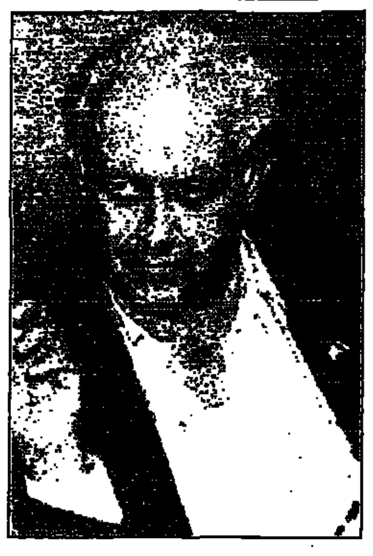

ישראלוביץ. במובן אחד הוא צודק

אבל גם הסכום שהשקיע אלמוזלינו הוא כסף קטן. ועדיין אין תשובה לשאלה איפה הכסף הגדול? היום, גם אם הנהגת "חיים חדשים" תרצה לבדוק – ספק אם תוכל לשים ידה על כל המסמכים והממצאים. אי אפשר להגיע כיום לרישום מדויק ומלא, ואחד הבכירים בהנהגת ההסתדרות אמר לי: "אם נתחיל לחפש, יתחילו לשרוף מסמכים".

אבל האמת המפתיעה שהתגלתה להנהגה החדשה היתה זו: קרן השביתה הארצית של ההסתדרות קמה רק ב־1978. זו עדיין אינה תשובה לשאלה לאן הופנה הכסף שנרשם בתקציבים השנתיים של הוועד הפועל בסעיף קרן שביתה. לפי ספרי התקציבים, עד 78' היתה הפרשה של 0.75%–0.85% מגזרת המס האחיד לקרן שביתה, ומאז הופרש אחוז אחד. מה קרה לכספים הללו? תשובה, גם היא כנראה חלקית, יש בפי אלמוזלינו. הכספים שהיו מיועדים לקרן השביתה עד 78' הועברו ישירות לארבע מועצות פועלים: תל אביב, חיפה, ירושלים ורמת גן.

מי שהיה יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי בשנות השבעים, אוריאל אברמוביץ, שקודם לכן כיהן כמזכיר מועצת פועלי רמת גן, טוען כי בכספי קרן השביתה ניהל את המאבקים הגדולים בשנות השישים והשבעים במפעלי עלית. הגזבר לשעבר ישראלוביץ אומר: "עד 1978 השתמשו מועצות הפועלים בכספי קרן השביתה לכל מיני שטויות. מזכיר ההסתדרות באותה עת, ירוחם משל, והגזבר קיסר ראו שהשימוש בכספי קרן השביתה לא היה עניין, ואז החליט ליצור קרן שביתה ארצית".

באותה שנה נכנס אלמוזלינו לתפקידו כגזבר ההסתדרות, וגילה את העובדה הבאה: "בשלוש מועצות פועלים, בירושלים, חיפה ורמת גן – קרן השביתה היתה ריקה. רק בתל אביב היה כסף. בזכות מזכיר מועצת הפועלים, אורי אלפרט, שהיה קמצן בענייני כספים".

ייתכן שהמידע שקיבל אלמוזלינו נשען על הממצאים של בדיקה שערך מבקר ההסתדרות בגזברות הוועד הפועל כבר בשנת 1977. הממצאים הללו קובעים, כי אמנם לא היתה אז קרן ארצית לשביתות, אך כ־63 מיליון לירות היו מיועדות לסעיף קרן שביתה. הכספים האלה לא נשאו ריבית או תשואה. מבקר ההסתדרות חייב את הגזברות לפצות את הקרן בשיעור של 10% ריבית בשנה, רטרואקטיבית לחמש שנים. רק אחר כך, אחרי שמצאו פתרון לכסף וגם קבעו הנהלה ודרכי עבודה לקרן השביתה, התפנו לקבוע את התקנות הדרקוניות שלה. וכמו תמיד העובדים הם הקורבן.

ואלה התקנות

הדיונים שהביאו להחלטה להקים קרן שביתה ארצית, ב־1978, התנהלו תחת מסך כבד של חשאיות. שלושה אנשים בלבד היו בסוד העניינים: מזכיר ההסתדרות ירוחם משל, יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי ישראל קיסר והגזבר אלמוזלינו.

נראה שגם העובדה שקופת הקרן היתה ריקה הסבירה את הצורך בחשאיות. איך היה אפשר להסביר למישהו את הניהול השלומיאלי של הכספים שהיו מיועדים לסעיף קרן השביתה. הוחלט כי ניהול הקרן יהיה בשליטה של ועדת הגזברות. התוצאה היתה שבסוף שנות השמונים ובתחילת שנות התשעים כל המידע רוכז בידי הגזבר ישראלוביץ ומזכיר ההסתדרות קיסר.

אחרי שקיסר התפטר והתמנה לשר התחבורה, היחיד שהיה ברשותו מידע על פעילות הקרן היה ישראלוביץ. מעולם לא התקיים דיון נרחב במוסדות ההסתדרות במטרותיה של קרן השביתה. לכן גם התקנות בנוגע לתנאים שבהם ישולמו הכספים לא היו ידועות לאיש.

להלן התקנות העיקריות הלוהטות לשובתים: גם בשביתה שקיבלה את אישור ההסתדרות לא ייהנו העובדים השובתים מכל שכר על שלושת ימי השביתה הראשונים. מהיום הרביעי עד התשיעי יהיו זכאים ל־50% משכרם המלא (לפועלי תעשייה לרבות פרמיות). מהיום העשירי ועד ליומה האחרון של השביתה יקבלו מקרן השביתה החזר של 75% משכרם. התשלום מקרן השביתה יתבצע בתום השביתה.

וכך נראה הצדק הסוציאלי בנוסח ההסתדרות. ועד העובדים יציג למועצת הפועלים או לאיגוד המקצועי את רשימת העובדים שהם חברי ההסתדרות הכללית. ורק אותם עובדים המשלמים מס חבר לקופת החולים הכללית ייהנו מדמי השביתה. שאלתי את ממלא מקום יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי, אפרים זילוני, מה בנוגע לאותם פועלים שאינם חברי הסתדרות. זילוני: "יש להם בעיה, הם לא חברים בהסתדרות הכללית ולא יקבלו דמי שביתה".

איש בהנהגת ההסתדרות, לרבות ראשי סיעת תכלת־לבן של הליכוד, לא טרח לשאול מה בנוגע לדמי השביתה של אותם עובדים במפעל המושבת, המבוטחים בקופת חולים מכבי, או בקופת חולים מאוחדת, או בקופת חולים לאומית, ורחמנא ליצלן, אלה יכולים להיות גם 49% מכלל עובדי המפעל המושבת. אבל רק הרוב מבין העובדים, שהכריע בעד השביתה, יקבל את דמי השביתה. לפני היתר, המיעוט, ניצבת הברירה הדמוקרטית: להיוותר בלי דמי השביתה או להצטרף לקופת החולים של ההסתדרות.

זה לא אני, זה רמון

לפני שלושה חודשים עדיין תקף מאיר גת את יו"ר ההסתדרות בחריפות. כיום הוא מנצח על מלאכת פיטורי העובדים. חבריו טוענים כי חצה קווים. לגת יש הסבר אחר

מאת חיים ביאור

לפני ימים אחדים נכנס בסערה עו"ד קידר, לשעבר מזכיר הוועד הפועל של ההסתדרות, ללשכתו של יו"ר האגף למינהל, משאבי אנוש והדרכה בהסתדרות, מאיר גת. קידר הניח על שולחנו של גת את המכתב המודיע לו כי נכלל ברשימה הראשונה של 265 העובדים העומדים לקבל בקרוב מכתבי פיטורים. "לא מפקירים חברים בשדה הקרב", ירה קידר, ובכך ציטט משפט מפורסם של גת, שנאמר על ידו יותר מפעם אחת בשנתיים האחרונות.

גת, שהתגבר על התדהמה הקלה, שלף מיד את המשפט שהוא נזקק לו רבות בתקופה האחרונה: "זה לא אני. זה רמון. הוא החליט על הפיטורים והוא קובע את היקפם".

רבים מאנשי סיעת העבודה בהסתדרות מותחים ביקורת על "ריצתו של גת, מראשי הסיעה, לזרועותיו של רמון". בימי מערכת הבחירות להסתדרות היה גת – שניהל את ההסברה במטה הבחירות של מפלגת העבודה – מראשי התוקפים נגד רמון. הוא תיאר אותו כאדם שעתיד להרוס את ההסתדרות – לא שלב אחר שלב, אלא במכה אחת – כדי לספק את היצר של רבים בציבור, הרוצים לראות בקריסתה. מהלכיו של רמון, נהג גת לומר, אינם נובעים בדאגה לעתיד ההסתדרות, אלא מרצון להיבנות על חורבותיה כדי להגיע לכס ראש הממשלה או לתפקיד ממלכתי אחר.

גת, בן 54, חבר בוועדה המרכזת (כיום הנהגת ההסתדרות) תשע שנים. קודם לכן היה במשך שמונה שנים אחד משני הסגנים של יו"ר האגף לאיגוד מקצועי (שבראשו עמד חיים הברפלד) ולפני כן שהה שלוש שנים כשליח ההסתדרות בארה"ב. בעבר הרחוק יותר היה מזכיר מועצת פועלי ראשון לציון – עיר הולדתו.

מאיר גת. לא התקרנפתי

מיד לאחר המהפך הפוליטי בהסתדרות עדיין דיבר גת נגד "עריפת ראשים". הוא ניסה למלא את החלל שהחל להיווצר בסיעת העבודה עם תחילת הדעיכה בכוחו הפוליטי של מזכ"ל ההסתדרות לשעבר, חיים הברפלד, ויצא בקריאה להבטיח תפקידים בכירים למפלגת העבודה בהנהגת ההסתדרות, כמו ממלא מקום היו"ר (תפקיד שלא ניתן לה), אלא שהיתה לו בעיה עם מתחרה הצעיר ממנו בעשר שנים, פיני שומר, שליחו הבלתי מוכתר של ראש הממשלה בצמרת ההסתדרות. גת שאף לקבל את ראשות האגף לארגון ומועצות הפועלים, האגף החשוב ביותר שניתן לסיעת העבודה. גם שומר ראה עצמו מועמד לכהונה זו. בין השניים, שבעבר הרבו לתאם ביניהם מהלכים פוליטיים, התפתח מאבק. יו"ר הסיעה, חיים הברפלד, צידד במתן התפקיד לגת. ואולם נסים זוילי ויצחק רבין הטו את הכף לטובת שומר. גת נותר בראשות אגף משני בחשיבותו.

לאחר שרמון נכנס לתפקידו, ב־6 ביולי, נמשכו גילויי העוינות מצד גת. כעבור כחודש ימים נקלעו היחסים בין השניים לשפל, כאשר רמון הודיע כי גת מושעה מתפקידו כיו"ר האגף למינהל ומשאבי אנוש, בשל פרשת התשלומים החריגים לפנסיה תקציבית מוקטנת שאושרה לעו"ד גיורא עיני, לשעבר יו"ר המחלקה ההסתדרותית לבתי הדין לעבודה. רמון הנחה את משה חייק, מנהל האדמיניסטרציה בוועד הפועל (הכפוף בתפקידו לגת), לפעול לביטול תשלומי הפנסיה, בטענה שעיני אינו זכאי לה מאחר שאינו עונה להגדרה "נבחר". גת, לעומת זאת, חשב אחרת, והורה לחייק להפסיק את הטיפול בביטול הפנסיה לעיני. רמון זעם והבהיר כי גת מושעה מתפקידו עד למיצוי הבירור עמו. כעבור כשבוע ימים, בהתערבותם של פעילי מפלגת העבודה בהסתדרות, ביטל רמון את הסנקציה כלפי גת. מאותו יום ואילך חדל גת למתן את התבטאויותיו כלפי יו"ר ההסתדרות.

בינתיים החל רמון בהכנות למימוש תוכנית הפיטורים הגדולה שלו, הכוללת 1,000 איש ולטענת רבים אף עשויה להגיע ל־1,500 – כשליש ממצבת כוח האדם בהסתדרות. רמון הטיל את המלאכה השחורה של גיבוש רשימות המפוטרים דווקא על חייק. גת, שאינו נמנה עם אוהדיו של חייק, עשה הכל כדי ליטול מידיו את הכבוד הזה: מהלכי ההתקרבות שלו לרמון, לרבות התבטאויות מחמיאות ליו"ר שהושמעו במליאת בית הנבחרים (הוועד הפועל), סייעו לו בכך. הנה, כיום מאיר גת הוא המנצח על מלאכת פיטורי העובדים מההסתדרות. זה אותו מאיר גת שלפני שלוש שנים, בעת שקיסר היה מזכ"ל ההסתדרות, ניסה ללא הצלחה לפטר כ־100 מעובדי הוועד הפועל. כל אחד מה־100 הפעיל אז את קשריו עם הפטרונים שלו במפלגת העבודה וניצל מחרב הפיטורים.

עכשיו הכל שונה. רמון אינו בדיוק חלק מהממסד של המפלגה, והוא חייב מעט מאוד לאנשים מעטים מאוד. בעזרתו של גת, עקף רמון בשבוע שעבר את סירובו של ועד העובדים בבית הוועד הפועל לקבל את רשימת המפוטרים ושיגר מכתב אישי לכל אחד מאלה המופיעים ב"רשימת ה־265". רמון אינו מעורב יתר על המידה בקרב הניטש עכשיו בין ועד העובדים לבין הנהגת ההסתדרות על תנאי הפרישה לפנסיה תקציבית. את העבודה הזאת עושה נאמנה גת – ובכך הוא מקומם עליו את פעילי מפלגת העבודה.

בישיבת סיעת המפלגה שהתקיימה לפני 10 ימים קרא דוד סבח, חבר ועד העובדים, לגת להתפטר מתפקידו לנוכח שיתוף הפעולה בינו לבין רמון והפיכתו למעשה לחלק מסיעת רם. שלא לייחוס אומר עליו בכיר בסיעה: "לגת אין עמוד שדרה. הוא אינו איש רע, הוא משורר, מדבר עברית של שבת, נעים הליכות מאין כמוהו, אך יכולת הביצוע שלו נמוכה. הוא אומר משהו, ואחרי חמש דקות דבריו אינם תקפים. איני כועס עליו. הוא אינו מרושע. גת רואה שרמון מבצע בעצם את מה שהוא (גת) תיכנן לעשות, וזה מרשים אותו. הוא גם מרגיש מאוים במידה מסוימת מצד שומר בתוך הסיעה, ולכן הוא נדבק לרמון. ייתכן שהוא חש הערצה כלשהי לרמון, משום שהוא מזיז דברים, לטוב ולרע, במקום שאחרים לא הצליחו. אבל התוצאה היא אחת: גת התקרנף".

מאיר גת, האם הפכת את הקווים והסכת לעשות דברו של רמון?

"לא התקרנפתי. אני עושה את הדבר שאני מאמין בו. מנגנון הוועד הפועל ומועצות הפועלים תפח במשך עשרות שנים לבלי הכר. כל מזכ"ל בהסתדרות הביא עמו שכבה של עשרות מקורבים. התפקידים שהללו מילאו היו בחלקם פיקטיביים. למרות הגידול המתמיד בכוח האדם, ההסתדרות פיגרה במילוי הצרכים המשתנים של החברה. רמון צודק כשהוא אומר כי אין פרופורציה בין מספר העובדים שהוקצו לאגף לאיגוד מקצועי – האגף החשוב ביותר בהסתדרות – לבין מספר העובדים המועסקים בתפקידים אחרים. אני מסכים עם טענתו שההסתדרות אינה צריכה לממן קליטת עולים חדשים וחוגים לריקודי עם, זה בראש ובראשונה עניינן של הרשויות המקומיות. לכן הפיטורים בהסתדרות, עם כל הכאב הכרוך בהם, הכרחיים".

עם זה, אומר גת, "איני מסכים עם רמון בכל דבר. למשל, העברת ההסתדרות לירושלים לא נראית לי, כי המרכז הכלכלי של המדינה מצוי בתל אביב. אני אפילו לא בטוח לאן רמון חותר. האם הוא רוצה לפטר עובדים ולהתנתק מההסתדרות פרוסה אחר פרוסה כדי לנקום בעבודה על שהוציאה אותו משורותיה, או שהוא באמת רוצה לבנות הסתדרות חדשה, יעילה. כדאי לשים לב לסימפטיה של רבין לרמון. אם רמון לא יחזור לעבודה, לא רק שהתוצאה תהיה הפסד של המפלגה בבחירות של 96', מפלגת העבודה פשוט תחדל להתקיים".

מנויי הארץ נפגשים חינם!

מבצע בלעדי למנויי "הארץ"

מהיום יכולים מנויי הארץ להתחבר חינם
ל"שיחת מפגש" של בזק לתקופה של שלושה חודשים*

"שיחת מפגש" הוא שירות ספרתי המאפשר לך לשוחח על קו אחד
עם שני אנשים בו זמנית בפשטות ובנוחות כדי לתאם פגישות ,
לערוך תוכניות ולהסדיר עניינים. להתייעץ בפרטיות במהלך השיחה
עם אדם נוסף לצורך קביעת עמדה וקבלת חוות-דעת נוספת.
וכל זאת , בהפעלה פשוטה מהטלפון שלך בבית.

לפ"מ

כל מה שעליך לעשות כדי להזמין את השירות ולקבל מידע נוסף
הוא לחייג 177-022-5050, לציין שאתה מנוי "הארץ" ואתה מחובר!

* לאחר תקופת חיבור חינם של שלושה חודשים יש באפשרותך להמשיך את השרות ע"פ התעריף הקבוע של בזק או להפסיק את ההתחברות בפניה ישירה לבזק בטלפון.

בזק שיחת מפגש שלושה בשיחה אחת הארץ

בימה

הסנטראל פארק של גוש דן

מאת דן איזיקוביץ ויורם יום טוב

כיסוים של השטחים החקלאיים שנותרו לפליטה בגוש דן בשלמת בטון ומלט הוא מהלך בלתי הפיך שיהיה בבחינת בכייה לדורות

לא מזמן הגיש שר השיכון לממשלה תוכנית שלפיה ישונה ייעודם של עשרות אלפי דונם קרקע באזור השרון, ושטחים חקלאיים יופשרו לבנייה. תוכנית זו משתלבת בהחלטה שלא להקפיא בנייה נמוכה על קרקע ממשלתית באזורים צפופי אוכלוסייה, ושתי התוכניות נועדו לאפשר פתרונות דיור במחיר סביר לאוכלוסייה הגדלה והולכת במדינת ישראל. ביצוע ההחלטות הללו יגרום להגדלה משמעותית של שטחי המועצות המקומיות והערים כפר סבא, רעננה, הרצליה, הוד השרון ורמת השרון, ובניית 30,000 יחידות דיור בהן, ובכך יצטרפו לערים אלה כ-120,000 נפש.

בהנחה כי תוכניות אלה יבוצעו בסטנדרדים המקובלים היום בארץ, ביצוען יגרום פגיעה קשה ובלתי הפיכה באיכות חייהם של תושבי השרון. אנשים שביקשו להתרחק מחיי הכרך ועברו לערים שסביבן שטחים ירוקים ימצאו עצמם בלב אזור עירוני רציף המשתרע מראשון לציון ורחובות ועד חדרה.

תהיה זו שגיאה חמורה אם תפעל הממשלה בעניין זה בדרך קונוונציונלית ותספח את השטחים החקלאיים לערים הסמוכות להם לצורך בניית שיכונים. יש לפעול בעניין זה בדרך כוללנית, ובעת תכנון הבנייה באזור השרון יש להביא בחשבון את מכלול התנאים השוררים בו וסביבו. אין להתעלם מכך שתושבי גוש דן חיים ברצף עירוני שבו מועטים ביותר השטחים הירוקים. השטחים החקלאיים הם רזרבות הקרקע היחידה הקיימת בגוש דן, והם בבחינת משאב מוגבל שאין כל אפשרות מעשית להגדילו. כיסוי של שטח זה בשלמת בטון ומלט הוא מהלך בלתי הפיך, שיהיה בבחינת בכייה לדורות.

עליית רמת החיים וכמות הזמן הפנוי העומדים לרשות אזרחי ישראל גורמת לכך שרבים מבלים את עתותיהם הפנויות מחוץ לבתיהם. תופעה זו של יציאה מן העיר לשטחים ירוקים מעידה על צורך אמיתי של האדם בשטח פתוח, וחיסול השטחים הירוקים בסביבות הערים ימנע את אפשרות מימושה. לתופעה גם עלות כלכלית משמעותית בדלק, ברכב, בתאונות, בשימוש בכבישים ובבזבוז זמן בפקקי תנועה בכבישים עמוסים. ככל שתעלה רמת החיים, כן תגבר היציאה לשטחים ירוקים, מאחר שיותר ויותר אנשים ירכשו מכוניות ויהיה להם זמן פנוי לנצלן לנופש.

לדעתנו יש להקצות חלק ניכר מן השטחים החקלאיים שבשרון לפארקים ולשמורות טבע שיעמדו לרשות תושבי גוש דן כולו. השרון הוא אזור המיושב בצפיפות הגבוהה ביותר בתחומי ישראל, ואילו השטח שהוקצה לשמורות טבע בו הוא קטן ביותר. בעוד ששמורות טבע מהוות כ-20% מכלל שטחה של ישראל (כולל שמורות לא מוכרזות וכאלה המשמשות גם שטחי אימונים), הרי אותו השטח שהוקצה בשרון לשמורות הוא כשני קמ"ר בלבד, דהיינו הרבה פחות מאחוז אחד משטח השרון כולו, והוא מחולק בין כעשר שמורות זעירות ששטחן נע בין דונמים ספורים לכמה מאות דונם.

גם שטח הפארקים הציבוריים בשרון קטן מאד יחסית לכל אזור מטרופולין אחר, כמו לונדון למשל. ההחלטה לשנות את ייעוד השטחים החקלאיים בשרון יכולה להיות איפוא הזדמנות יחידה במינה לשינוי של מצב זה.

הצעד הראשון בכיוון זה יכול להתבצע בשטחי התעשייה הצבאית המצויים בין רמת השרון, הוד השרון והרצליה. מפעלי תעש עתידים להיות מועברים לנגב, וכתוצאה מכך יתפנו יותר מ-5,000 דונם. מימון ההעברה צריך לבוא ממכירת השטח לבנייה.

התוכניות הקיימות מייעדות שטחים אלה לבנייה במסגרת העיריות הסמוכות, ופחות מ-30% מהשטח מוגדרים כשטח ציבורי פתוח, הכולל גם מבני ציבור שונים. תוכנית זו שגרתית וחסרת מעוף, ואם תמומש, תוסיף שכבה משמימה נוספת לרצף האורבני של גוש דן.

נוסף על כך, בחלק לא מבוטל משטח זה הקרקע מזוהמת בריכוזים גבוהים של פסולת רעילה מהמפעלים. יהיה זה מסוכן לשכן בשטחים אלה בני אדם, ואין זה מעשי לפנות מאות אלפי מטרים מעוקבים של עפר מזוהם. שטח זה הוא כולו בבעלות מדינת ישראל ואין לאיש זכויות בנייה בו, ולכן קל וחומר יחסית לתכננו לפי האינטרסים של תושבי גוש דן כולו ולא של קבלנים או פוליטיקאים המופיעים היום לבנות בו הרבה ומהר.

דרך אלטרנטיווית לניצול השטח היא לקיים בנייה גבוהה בשוליו, בצמוד לשטחים הבנויים הקיימים ברמת השרון ממערב ובהוד השרון במזרח. אם תקוים בנייה לגובה, תספיק מכירת 20% מהשטח למימון העברת אותם מפעלים שעדיין פועלים לנגב, ואילו ביתרתו ניתן יהיה להקים פארק ציבורי, דוגמת גני יהושע שעל שפת הירקון, ושמורת טבע, שבה יחודש יער האלונים של השרון שחוסל כמעט לגמרי בעת מלחמת העולם הראשונה. שמורה כזו תשמר את הצומח והחי הטבעיים של אזור השרון, וניתן יהיה לראות בה צבעונים, אירוסים, נרקיסים ושאר פרחי בר ההולכים ונעלמים בשרון. הקמת הפארק והשמורה תיצור ריאה ירוקה בלב גוש דן, ממש כפי שמהווה הסנטראל פארק בלבה של ניו יורק, או הייד פארק בלב לונדון.

להקמת פארקים ושמורות טבע בלב גוש דן יש משמעות רבה לרווחתם ואיכות חייהם של כל תושביו. ראוי שממשלת ישראל תתעלה מעבר לשיקולי הבחירות הקרובות ותורה למתכננים להקים בתוך הריכוז האורבני הגדול בארץ אזורים ירוקים שיאפשרו בילוי בחיק הטבע וסמוך לבית.

הכותבים הם פרופסורים בפקולטה למדעי החיים באוניברסיטת תל אביב

רפואה

הכדור הקטן המפתיע הזה

אספירין זוכה להערכה מחודשת בעקבות מחקרים שהוכיחו את יעילותו במניעה וטיפול במחלות לב, שבץ מוחי וסרטן. לאחרונה רמזו מחקרי מבחנה שהוא מעכב את שכפולו של וירוס האיידס

מאת טל חסין

אם אחד מפרקי מנהרת הזמן היה מוקדש לאספירין, היתה הגלולה הקטנה מתנודדת אחורה בזמן עד למאה החמישית לפני הספירה ומגיעה לה באי היווני הקטן קוס, מקום משכנו של היפוקרטס. האיש שנחשב לאבי הרפואה היה הראשון שעמד על סגולותיה של קליפת עץ הערבה. שיקוי העשוי מקליפה זו, כתב היפוקרטס, יעיל לשיכוך כאבי לידה ולהורדת חום.

יותר מאלפיים שנה חלפו עד שנחשף סוד הקסם שבקליפה. בתחילת המאה הקודמת גילו כימאים שקליפתה ועליה של הערבה מכילים סליציל, חומר שהוא עד היום הבסיס לאספירין. באותה תקופה התגלה באירופה, בכרי מרעה פוריים, צמח נוסף שממנו אפשר להפיק חומצה סליצילית – Spiraea Ulmaria. אולם רק בשנות השישים והשבעים של המאה הזאת הצליחו מדענים להתחקות אחר פעולת האספירין בגוף.

הגילויים אלה פתחו ערוצי מחקר נרחבים בתחומים שונים, ועשרות מחקרים נערכו בעקבותיהם על הקשר שבין אספירין למחלות לב, דלקת פרקים, סרטן, שבץ מוחי, אלצהיימר, איידס וקטרקט. בחלק מהמחקרים האלה הוכחה יעילותו של הכדור הלבן הקטן, וקרדיולוגים, פנימאים ונוירולוגים כבר רושמים אספירין דרך קבע לחוליהם.

עדות מוצקה ליעילות האספירין נרשמה בתחום מחלות הלב. ד"ר השי רוטמנש, פנימאי ופרמקולוג קליני מבית החולים איכילוב בתל אביב, אומר כי מתן אספירין לחולים שסובלים מאנגינה פקטוריס בלתי יציבה מוריד ביותר מ-58% את הסיכון שיפתחו אוטם שריר הלב. לחולים עם אנגינה פקטוריס יציבה מוריד האספירין את הסיכון ללקות בהתקף לב. הסיכון שקורבנות התקפי לב יקבלו התקפים נוספים יורד בכ-40% אם הם נוטלים מינון סטנדרטי של אספירין – 325 מיליגרם ליום.

גם חולי לב שעוברים פתיחת עורקים באמצעות בלון נעזרים בכדור, אומר רוטמנש. אספירין, יחד עם תרופה נוספת למניעת קרישה, יעיל ביותר נגד היצרותם המחודשת של העורקים, שנוטים להיחסם מחדש בתוך שבוע עד שנה לאחר הרחבת הבלון.

במחקר שסימן ציון דרך חשוב בתולדות האספירין, שנערך בסוף שנות ה-80 בהרווארד, עקבו החוקרים אחר 22 אלף רופאים גברים מעל גיל 40 שנטלו גלולת אספירין פעם ביומיים. קבוצת הביקורת נטלה גלולת דמי. נמצא כי הסיכון ללקות בהתקף לב היה קטן ב-44% בקבוצת המחקר. הממצאים היו כה דרמטיים עד שוועדת המעקב של הניסוי סיימה אותו מוקדם מהמתוכנן. מאז פרסום המחקר נוטלים כ-25% מהאמריקאים הבריאים בגילאי חמישים ומעלה מינון יומי קטן של אספירין.

ויכוח גדול מתקיים בשאלת המינון האופטימלי. רוב המחקרים נערכו במינונים של 325 מיליגרם ליום, אולם ב-1990 התפרסם מחקר שקבע כי בכל הקשור למחלות לב מינונים קטנים יותר, המגיעים ל-75 מיליגרם ליום, אפקטיביים באותה מידה. המינונים מתחילים להיות משמעותיים, אומר ד"ר רוטמנש, כשמדברים על שבץ מוחי. בפברואר השנה פירסם ד"ר נתן בורנשטיין, נאורולוג מאיכילוב, מחקר בכתב העת הרפואי "Stroke". מסקנתו היתה כי לקיחה קבועה של אספירין במינון 325 מיליגרם ומעלה יעילה למניעת שבץ מוחי.

בורנשטיין בדק חולים עם T.I.A – תסמונת נאורולוגית המצביעה על הפרעות בהספקת הדם למוח ומתבטאת בתופעות חולפות כדוגמת שיתוק ובעיות בדיבור. לגברים עם תסמונת זו, המכונה טרום שבץ, שנטלו אספירין בקביעות, היתה ירידה של 50% בשיעור התקפי שבץ ומוות. אצל נשים נמצאה ירידה של 30%.

גם נשים הרות מסתייעות בגלולה הלבנה. התברר כי 8%-10% מהנשים מפתחות במהלך ההריון לחץ דם גבוה, מצב המכונה פראקלמפסיה. תופעה זו עלולה לגרום לסיבוכים לאם ולעובר, שבמצבים קיצוניים באים לידי ביטוי באפילפסיה ובאי התפתחות העובר. נמצא כי אספירין מונע זאת ב-50% מהמקרים, וכיום נותנים אותו לנשים הרות המשתייכות לקבוצת הסיכון לפראקלמפסיה (כאלה שנמצא אצלן חלבון בשתן, למשל).

המחקר האחרון בתחום, שנערך בהרווארד ופורסם לא מזמן ב-"New England Journal Of Medicine", בדק קרוב ל-50 אלף איש שנטלו מינון קבוע של אספירין. נמצא כי הכדור הוריד אצלם ב-30% את הסיכון להתפתחות סרטן המעי הגס.

איך יכול אספירין לסייע בהצלחה ניכרת לטווח כה רחב של תופעות? התשובה מובילה לפרוסטגלנדין, חומר כימי המיוצר בתאים וממלא תפקידים שונים וחשובים בגוף: הוא גורם להעלאת חום הנלחם בחיידקים; הוא מסייע בקרישת דם; הוא עוזר להכנת הרחם ללידה; שיעורים גבוהים שלו נמצאו בתאי גידולים, בעיקר של המעי הגס; כמויות עודפות שלו עלולות לגרום כאבי ראש ודלקת פרקים. האספירין, מסביר ד"ר רוטמנש, מעכב את היווצרותו של ציקלואוקסיגנז, האנזים האחראי ליצירת פרוסטגלנדינים, ובכך למעשה מונע את יצירתם. "החוליה המקשרת בין המחלות השונות שאספירין יעיל במניעתן", הוא אומר, "היא שבכולן יש תיווך של פרוסטגלנדינים".

ועם קשת כה רחבה של פעילויות, זאת היתה רק שאלה של זמן עד שאספירין ייבדק גם בהקשר של הנגיף הקטלני של שנות התשעים. בניסויי מבחנה שנערכו באוניברסיטת ייל נוצר הרושם שאספירין מונע את שכפולו של נגיף H.I.V, ובקרוב ייערך בבית חולים בניו יורק ניסוי קליני מצומצם שבו ייטלו חולי ונשאי איידס כמות מבוקרת של אספירין. בניסוי בחולי אלצהיימר התברר שמינוני האספירין הנדרשים אינם בטוחים, ועכשיו נערך בקולומביה מחקר עם תרופות אנטי דלקתיות לא סטרואידיות חזקות יותר. מחקר על אספירין וקטרקט נמצא בשלבים ראשונים ביותר.

"אין ספק שהאספירין הוא תרופה יעילה", אומר ד"ר רוטמנש, שמכהן גם כמשנה למנהל הרפואי של מחוז תל אביב בקופת חולים מכבי. "עם זאת, רבים חושבים שלו נדרש היום האספירין לעבור את תהליכי הרישוי של מינהל המזון והתרופות האמריקאי, ה-F.D.A, הוא לא היה עומד בכך בגלל תופעות הלוואי הכרוכות בשימוש בו. כל מי שנוטל אספירין סובל מדימומים קטנים בקיבה, שבמשך השנים עלולים להתפתח לאנמיה. במינונים גבוהים הוא גורם אולקוס ודימומים קשים. אספירין עלול לגרום גם צרבת וכאבי בטן".

וכאבי בטן הם אלה שגרמו לחקר האספירין להיתקע עשרות שנים. ניסיונות שנערכו במאה הקודמת להפיק מהערבה ומצמח האספראה תרופה לייצור המוני נכשלו. חולים שנטלו אותה התלוננו על קלקולי קיבה קשים, ועל תחושה של "נמלים קטנות שזוחלות להן בבטן".

ייתכן שסיפורו של האספירין היה נעצר שם והופך לאנקדוטה בדברי ימי הפרמקולוגיה אלמלא פליקס הופמן, כימאי צעיר שבסוף המאה הקודמת עבד בשביל חברת התרופות הגרמנית באייר.

האגדה מספרת כי אביו של הופמן סבל מדלקת פרקים קשה וביקש מבנו שימצא מזור לכאביו. הופמן נענה לאתגר, ולאחר חיפושים ומחקר הלעיט את אביו בתרופה שננטשה עשרות שנים קודם לכן. מצבו של האב כה השתפר, עד שמנהלי באייר החליטו לשווק אותה לקהל הרחב. האספירין הנמכר היום בבתי המרקחת הוא אספירין מצופה שלא פוגע ברירית הקיבה, ובשילוב עם תרופות אחרות נמנעות רבות מתופעות הלוואי שלו.

עם זאת, מזהיר ד"ר רוטמנש, אסור לתת אספירין לילדים. במקרים נדירים ילדים שמקבלים אספירין להורדת חום עלולים לפתח תסמונת ריי – ניוון של הכבד והמוח. הכדור הקטן עלול להיות מסוכן גם לאנשים עם אלרגיה לאספירין, וכאלה יש 1 ל-500. הספרות מתארת התקפים אסתמטיים קשים במיוחד שהתפתחו אצל חולים עם נטייה לאסתמה שנטלו אספירין. "אבל עדיין", אומר ד"ר רוטמנש, "עם כל תופעות הלוואי, אספירין עושה יותר דברים טובים מרעים. אין ספק שזו תרופה מעניינת ומפתיעה במיוחד".

תצלום: מיקי קרצמן

ד"ר השי רוטמנש. ויכוח גדול מתקיים בשאלת המינון האופטימלי של הכדור

מעברים תת קרקעיים

מאת ליאון גרוס

הפרדת הולכי רגל מכלי רכב תפחית באופן משמעותי את התאונות שמעורבים בהן הולכי רגל

כ-100 הולכי רגל בממוצע נפגעים בכל שבוע בישראל, ואין פעילות מספקת למניעת קטל נוראי זה. בעזרת תכנון הנדסי נכון ניתן להקטין באופן משמעותי את מספר הנפגעים בתאונות אלה.

לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, נפגעו בשנים '92 ו-'93 בתאונות דרכים 37,915 אנשים, מהם היו 5,203 הולכי רגל, שהם 13.5% מכלל הנפגעים. הולכי רגל גם היו 39% מכלל ההרוגים בתאונות בשנים אלה.

עיון בדו"ח של משטרת ישראל הנוגע לתאונות דרכים בשנת '93 מעלה את העובדות הבאות:

- 22% מהנהגים המעורבים בתאונות דרכים אינם אשמים בהן.
- 42% מהנפגעים בתאונות קטלניות הם הולכי רגל.
- התנהגות הולכי הרגל היתה הסיבה ל-34% מהתאונות הקטלניות והקשות.
- רוב הפגיעות בהולכי רגל מתרחשות בערים (ב-'92 נפגעו 4,712 אנשים מתוך 4,990 תאונות בערים) ובעיקר בצמתים (כ-25% מהפגיעות).
- הולכי רגל נפגעים הרבה פחות במעברי חצייה מרומזרים.
- נפגעים גם הולכי רגל שכלל לא חצו את הכביש (יותר מ-1,200 בשנת '92).

הולכי הרגל מתהלכים ללא רישיון הליכה. במקרים רבים הולכי הרגל אינם רואים בזמן את הרכב המתקרב בגלל שדה ראייה לקוי או תאורת רחוב חלשה. אף שלנהגים דווקא יש רישיונות נהיגה, במקרים רבים גם הם אינם מסוגלים לראות את הולך הרגל ולבלום את המכונית בזמן.

הפרדת הולכי רגל ממכוניות תפחית במידה ניכרת את התאונות שמעורבים בהן הולכי רגל. ניתן לבצע את ההפרדה בכמה שיטות, שהיעילה בהן היא בניית מעברים תת קרקעיים, כמו אלה המצויים בשימוש בארצות המפותחות.

בארץ כמעט שאין מעברים תת קרקעיים, ואלה הקיימים אינם גם ברמה איכותית, ולכן אנשים נמנעים מלהשתמש בהם.

מעבר תת קרקעי מרווח דורש השקעה כספית גבוהה. כדי להקל את העומס התקציבי של הרשויות המקומיות ניתן לשלב בבנייה יזמים, שיבנו חנויות שונות ומשרדים במעברים ויהפכו אותם להומים ותוססים.

נוסף על הקטנת מספר הנפגעים בתאונות דרכים, מאפשרים מעברים תת קרקעיים תנועה שוטפת יותר של כלי רכב, כיוון שנחסכות העצירות עקב ירידת הולכי רגל לכביש. תנועה שוטפת בכבישים מקטינה את זיהום האוויר.

חינוך, פיקוח משטרתי וענישה עשויים לסייע בצמצום הקטל בדרכים. . גם בניית תשתית של כבישים, הבטוחים להולכי רגל, תקטין את מספר הנפגעים.

בטיחות הולכי רגל היא סוגיה מורכבת וקשה, אך יש להתמודד אתה. ההתמודדות צריכה להיעשות בעזרת הקמת ועדת מומחים מיוחדת שתצביע על שגיאות הנעשות כעת בתחום זה ועל דרכים מעשיות לשיפור הבטיחות בדרכים.

הכותב הוא פרופסור בדימוס מהפקולטה להנדסת מכונות בטכניון

איור: רונה רוכשי, לפי "ניו יורק טיימס"

שלביה בניתוח. תעלות הלייזר הופכות לנתיבי הספקת דם לאזורים בלב שאליהם הוא לא הגיע קודם

מדלגים על ורידים ועורקים

ניתוח לב חדשני, הנעזר בקרני לייזר, מתבסס על טכניקת הספקת הדם במערכת הלב של זוחלים ועוברי אדם

ניתוח חדשני, העושה שימוש בקרני לייזר, נועד לעזור לחולי לב קשים שעד כה לא הצליחו לטפל בהם באמצעות ניתוח מעקפים, תרופות או הרחבת בלון. בניתוח יוצרים המנתחים נתיבים הספקת דם חדש ללב באמצעות קרני לייזר נשלטות-מחשב, הקודחות תעלות זעירות הישר לתוך החלק בשריר הלב שסובל ממחסור באספקת דם.

"הדם נשאב ישירות לתוך שריר הלב כמו לספוג", מסביר ד"ר מחמוד מירחסייני, שמבצע את הניתוח במכון הלב הדיאה בוויסקונסין, מילווקי. שבעה בתי חולים בארצות הברית מבצעים עתה את הניתוחים הניסיוניים הללו, במאמץ להביא לאישורם על ידי מינהל המזון והתרופות האמריקאי.

הרעיון לטכניקה החדשנית נלקח מזוחלים. שנים רבות חוקרים קרדיולוגים את פעולת הלב ודרכי הספקת הדם אליו בקרב זוחלים. התברר שבמערכות אלה נספג הדם ישירות ללב ולא עובר דרך ורידים או עורקים. אצל עוברי אנוש, שמערכת כלי הדם שלהם לא גמרה להתפתח, הספקת הדם ללב דומה, ולכן מנסים החוקרים לבדוק האם גם מבוגרים יכולים להיעזר במערכת כזאת.

פיתוחו של הניתוח התאפשר רק לאחר שיתוף פעולה בין קרדיולוגים ומהנדסים, שבנו, לבקשת הראשונים, מכשיר לייזר הפועל על פחמן דו חמצני. המכשיר החדש, בן 1,000 ואט, יורה למשך 1/20 השנייה אורך גל אחד בלבד, הנספג על ידי נוזל.

באחד המרכזים הרפואיים שבהם נבחן הניתוח ביצע ד"ר אלן לנסינג, מאז תחילת השנה, כבר 32 ניתוחים כאלה. לטענתו, בין 50,000 ל-60,000 מקורבנות התקפי הלב (מתוך מיליון וחצי בני האדם שלוקים בהתקפי לב כל שנה בארצות הברית) אינם יכולים לקבל טיפול מתאים באמצעות תרופות, ניתוח מעקפים או הרחבת בלונים. "עד הפיתוח של ניתוח הלייזר לא ניתן היה לעזור להם כלל", אמר לנסינג. "עד עכשיו, קיבלנו תוצאות טובות מאוד."

וכך מתבצע הניתוח: הקרדיולוגים מכוונים את מכשיר הלייזר, שפועל על פחמן דו חמצני, ומפעילים אותו. מאחר שצריך לירות את הקרניים בין פעימות הלב מתבצע תזמון הירי על ידי מחשב. על מנת שהלייזר ייספג בנוזל, יש לירות אותו בדיוק כשהלב גדוש בדם. הנוזל משמש כשכבת מגן, שאינה מאפשרת ללייזר לגעת ברקמות הלב ולפגוע בהן. הפיצוץ יוצר עשן לבן, בדיוק כמו בשעת ירייה מרובה. על מנת לסגור את הפצע לוחץ המנתח באצבעו על החורים ומורח את הקרישה. התעלות עצמן אינן נקרשות, כך שכשהלב פועם משמשים הנקבים כערוצים חדשים שבהם עובר דם אל האזור שאליו לא הגיע קודם.

בשנה שעברה ניתח ד"ר דנטון קולי, ממכון הלב טקסס שביוסטון, 21 חולי לב בטכניקה הזו. "כבר 50 שנה אני מעורב בפרוצדורות טיפוליות לחולי אנגינה פקטוריס", הוא אומר, "ומכיר את הכאבים והמצוקה שגורמים לחולים עורקים חסומים. תוצאות הניתוח החדש מעודדות, אבל כדי לומר בוודאות שהוא מצליח נזדקק לזמן נוסף וחולים נוספים. אנחנו צריכים להיות בטוחים שתעלות הלייזר נשארות פתוחות לאורך זמן".

למרות האופטימיות, מנתחי לב אומרים כי הטכניקה החדשה לא תוכל להחליף ניתוחי מעקפים וטיפול תרופתי, אלא להוות אלטרנטיווה במקרה שהראשונים אינם מצליחים.

סברה קמרנר

"ניו יורק טיימס"

הורמונים בשירות הזיכרון הרגשי

מרבית בני האדם אינם מתבלבלים כשמפנים לעברם שאלות כמו האם אתם זוכרים את הפגישה הראשונה עם בן המין השני, מה היתה הסצינה האיומה ביותר שצפיתם בה או איפה הייתם כשהאדם הראשון נחת על הירח. העובדה שרבים יכולים להשיב תשובות מפורטות על שאלות אלה מעידה על כוחם של אירועים מעוררי רגשות לטבוע חותם מיוחד בזיכרון.

עכשיו מאמינים מדענים שהם זיהו את השיטה הפשוטה אך המתוחכמת שגורמת לרגעים טעונים להיטבע בזיכרון בעוצמה כזו. מדובר באותה שיטת כוננות שמכינה את הגוף להגיב על מקרי חירום מסכני חיים באמצעות לחימה או בריחה. תגובה זו, של "לחימה או בריחה", ידועה זה מכבר לפיסיולוגים: הלב פועם מהר יותר, שרירים נדרכים, אישונים מתרחבים והגוף נערך להישרדות בהתאם לאינסטינקטים הקדומים ביותר.

תגובות אלו ואחרות מופעלות על ידי שיחרור ההורמונים אדרנלין ונוראדרנלין למחזור הדם. מחקר חדש מעלה את האפשרות שההורמונים אלה גם מכשירים את המוח לקידוד מיוחד של הנסיבות שעוררו תגובות עזות אלה. "נראה שלמוח יש שתי מערכות זיכרון. אחת של מידע רגיל והשנייה של מידע טעון רגשית", אומר ד"ר לרי קהיל, חוקר במרכז לנוירוביולוגיה של הלימוד והזיכרון באוניברסיטת קליפורניה באירווין. קהיל ועמיתיו פירסמו את ממצאיהם בכתב העת Nature. ייתכן, נכתב שם, שמערכת הזיכרון הרגשית התפתחה מפני שהיה לה ערך הישרדותי רב, והיא שדאגה לכך שבעלי חיים ייזכרו בצורה חיה את האירועים והנסיבות שמאיימים עליהם ביותר.

במטרה לבדוק תיאוריה זאת נערך ניסוי שבו ניתנה למשתתפים זריקת פרופרנולול – תרופה שחוסמת את השפעות האדרנלין והנוראדרנלין. לאחר מכן הוקרנו להם שקופיות שאליהן נלוו שני סיפורים: בגרסה הנייטרלית והמשעממת הלכו אם ובנה לבקר את האב בבית החולים שבו הוא עובד. הגרסה סיפקה פרטים לא מעניינים על הדרך. בגרסה השנייה והדרמטית היה מעורב הילד בתאונת דרכים, נלקח לבית החולים ומנתחים ניסו לחבר את כפות רגליו הקטועות.

שבוע חלף, וללא הודעה מוקדמת עברו משתתפי הניסוי בדיקת זיכרון. אלה שלא קיבלו פרופרנולול זכרו פרטים רבים יותר מהסיפור הקשה מאשר מהסיפור הרגיל – הוכחה מחודשת לכך שאפילו מצוקה רגשית שולית מחזקת את הזיכרון. אבל ממצא המפתח היה שהמשתתפים שקיבלו את התרופה מרסנת האדרנלין זכרו פחות את פרטיו המזעזעים של הסיפור מאלו שלא קיבלו אותה. עם זאת, הפרטים הנייטרליים התיישבו בזיכרונם בדיוק באותה מידה שנצפתה אצל חבריהם לניסוי. "ברור שלאדרנלין ונוראדרנלין יש תפקיד בגירוי ובזיכרון רגשי", כתבו החוקרים במאמר.

שירות "הארץ"

75 שנות הארץ / 7 באנובמבר

1941

"חוקי נירנברג" ברומניה

איסטאנבול, 5 (פאלקור) בבוקארשט נתפרסמה הודעה רשמית של הממשלה הרומנית המבשרת שהיא ניגשה לפתור את שאלת היהודים ברומניה פתרון רדיקאלי ולשם מטרה זו היא מכינה חוק מקיף בשאלת היהודים, שיתבסס על חוקת נירנברג הנאצית...

1956

בן גוריון: טיראן – לישראל

מאת ישראל פז ואמנון לב
כתבי צה"ל

"אילת שוב תהיה הנמל העברי הראשי בדרום ומיצרי ים-סוף ייפתחו לשיט-ישראל, ויוטבת, המכונה טיראן, שהיתה עד לפני אלף וארבע מאות שנה מדינה עברית עצמאית – תשוב להיות חלק ממלכות ישראל השלישית – דברים אלה נאמרו באיגרתו של דוד בן גוריון ראש הממשלה ושר הביטחון לאותה יחידת צה"ל שעברה 300 ק"מ לאורך החוף המזרחי של חצי האי סיני, ושהתייצבה אתמול למסדר הניצחון ברב רושם בשרם-א-שייח, מול אי טיראן בקצה הדרומי של חצי האי סיני, ובכניסה למפרץ אילת.

הרמטכ"ל רב אלוף משה דיין שקיבל את מיסדר הלוחמים, הדגיש בדבריו כי בשבוע זה של קרבות ביבשה באוויר ובים, מוגרו על ידנו שתי דיוויזיות מצריות ויחידות הצריון המצורפות אליהן. בקרבות אלה נפלו למעלה מ-150 מחיילי צה"ל ו-20 אחרים נפלו בשבי...

...פתח את הטכס מפקד הכח אלוף משנה א. יפה.

...לפני דבריו הקריא הרמטכ"ל את איגרת ראש הממשלה ושר הבטחון: עלתה בגורלכם זכות היסטורית יחידה במינה. הבאתם לסיום מוצלח המבצע הצבאי הגדול והמפואר ביותר בתולדות עמנו, ואחד המבצעים המופלאים בתולדות כל העמים...ושוב נוכל לשיר...שירת משה ובני ישראל העתיקה: "שמעו עמים – ירגזון, חיל אחז יושבי פלשת. אז נבהלו אלופי אדום, אילי מואב יאחזמו רעד, נמוגו כל יושבי כנען. תיפול עליהם אימה ופחד. בגדול זרועך ידמו כאבן - עד יעבור עמך ה', עד יעבור עם זו קנית...

בריטניה וצרפת הפסיקו את האש

לונדון, 6 (ע"ר ויו.פי.) בריטניה וצרפת פקדו על כוחותיהן במצרים להפסיק את האש מחצות הלילה...אם הם לא יותקפו. הן מוכנות להסכים להפסקת אש מחולטת אם יאושר להן כי ישראל ומצרים הסכימו להפסקת אש ללא תנאי...הודיע היום ראש ממשלת בריטניה סיר אנתוני אידן, בבית הנבחרים הבריטי.

1973

הרוגינו במלחמה: 1854

מספר חיילי צה"ל שנפלו במערכה מיום הכיפורים, עד אתמול, מגיע ל-1854. מספר החיילים הפצועים המאושפזים עדיין בבתי החולים מגיע לכ-1800. רשימת הנופלים אינה כוללת נעדרים.

כל הציטוטים נלקחו מגיליונות "הארץ" בתאריך הנקוב והכתיב כלשונם בעת הפרסום

עורך: אוריאל רייכנלד

הבימה התיאטרון הלאומי
הקאמרי של תל אביב
חיפה
תיאטרון באר שבע
בית ליסין
האופרה הישראלית-ת"א

هكذا من الأصل

גלריה

התעמלות בוקר

1. את מי כינו "הגברת הראשונה של העולם"?
2. ואת מי כינו "הגברת הזקנה מרחוב תרידנידל"?

(התשובות בעמ' 7ב)

מועדון הלבבות השבורים של סיאטל

מה שלא עשו בתי הקפה לסיאטל עשה הגראנג', ומה שלא עשה הגראנג' עשה הסרט עם מג ריאן וטום הנקס. איך הפכה העיר הנידחת למבשרת האופנות של באמריקה

מאת חיים הנדוורקר

סיאטל

באחרונה הודה "ניו יורק מגזין", השבועון הלוקאל פטריוטי של השכבה המבוססת במנהטן, שסיאטל מנצחת בסיבוב הנוכחי את ניו יורק, וגם על פני לוס אנג'לס היא מדלגת בקלות במירוץ על התואר "מובילה אופנתית". סיאטל, השוכנת בצפון החוף המערבי, במדינת וואשינגטון, עושה את זה בעצם כבר כמה שנים, מאז הפיצה את בשורת הגראנג' בארצות הברית ובעולם כולו.

אופנת הגראנג' נולדה בסוף 1988, כששני צעירים, ג'ונתן פונמאם וברוס פאבט, הקימו בסיאטל חברת תקליטים, "סאב פופ", והקליטו את הלהקות המקומיות "נירוונה", "סאונד גרדן", "מלווינס" ו"גרין ריוור". בעיר התעשייתית, שחברות ענק כמו בואינג ומיקרוסופט הקימו בה את משכנן, ביטא הגראנג' – המוסיקה, הבגדים – את הצד האחר של התיעוש: העוני, ההזנחה, הריקנות. מי שהוליד את התנועה לבשו סמרטוטים כי זה מה שהיה בארון, אבל ההצלחה המהירה, בעיקר של המוסיקה, הביאה להתמסדות. הלהקות המקומיות כבשו את העולם, ובתי אופנה יוקרתיים הזדרזו למכור את המראה המוזנח.

הבשורה האחרונה שבאה מסיאטל היא מבשלות בירה קטנות, שהחליפו את הפאבים המקומיים. 15 מיקרו־מבשלות בירה הוקמו בעיר בשנים האחרונות, ושתייני האותנטיות מתקבצים בהן. אחד מהם, קנת רוג'רס, מיושביה הקבועים של מבשלת "רד־הוק", טוען שגם הטעם "עמוק יותר". יצרני הבירה הגדולים לא אוהבים את האופנה החדשה הזאת, שערים אחרות ממהרות להצטרף אליה עכשיו, אבל היזמים מקווים שמה שקרה לבתי־הקפה – שיצאו גם הם מסיאטל – יקרה למבשלות הבירה: בכל מקום בארצות הברית אפשר יהיה למצוא אותן.

בתי־הקפה היו פרי הגותה של "התנועה למען קפה איכותי" בתחילת שנות השמונים. הווארד שולץ, יליד ברוקלין שהיגר לחוף המערבי, ביקש להילחם או באחד מעמודי התווך של התרבות האמריקאית – הקפה סר הטעם – והקים בסיאטל את חברת סטאר בוקס המחזיקה על 425 בתי־קפה ברחבי ארצות הברית. בזכות שולץ, התנועה למען הקפה העיד בזכות היוזמות

אפשר היום למצוא בכל ערי המדינה קפה טוב, ודיק הנוהג החביב של המלצרים, למלא את ספל הקפה בכל פעם שהוא מתרוקן, לא נשמר עוד כשמדובר בקפה של ממש, קפה יקר.

מה עושה איפוא את סיאטל לנביאה של אופנות? מה יש בה, בעיר הנידחת והגשומה הזאת, שמפיץ בשורות אופנה מעודכנות אחת לכמה שנים? לאיש אין תשובות, ובינתיים כולם מסכימים שלסיאטל יש דווקא כל הסיבות להיות חור נידח ומשעמם: רוב מורו, למשל, שמגלם את ג'ואל פליישמן בסדרת הטלוויזיה "חשיפה לצפון", מנסה לברוח ממנה מאז התחילו שם צילומי הסדרה. עכשיו הוא פורש לטובת הקולנוע, ולפחות לדבריו, אחת הסיבות היא הגשם. "במקור אני מהחוף המזרחי", הוא מסביר, "ושם מזג האוויר נורמלי, לפעמים גשום ולרוב לא. אבל כאן", הוא ממשיך, "תמיד מחכים ש[illegible] יתבהרו השמים. אני מצלם כאן כבר חמש שנים, ועוד לא הגיע המזור הזה".

יש מי שטוען שדווקא הגשם הזה מעודד את היצירתיות הדרושה בקרב התושבים. כשכל כך גשום, אומרים בסיאטל, יושבים בבית וחושבים על רעיונות חדשים. מייקל גריי, מנהל חברת שיווק מקומית, טוען שסיאטל היא ללא ספק אחד האזורים המבוססים בארצות הברית, ועם בסיס כלכלי רחב וסביבה רגועה – אין פלא שיש תסיסה אינטלקטואלית.

ויש כמובן מי שאומר ההיפך. קנוט ברגר, למשל, המו"ל של "סיאטל ויקלי", לא מבין איך ממעמד בינוני שגרתי כזה יוצאת הבשורה. אחד הכתבים בעיתונו, אריק סיגליאנו, אומר שדווקא הנידחות היא שפורצת את הגבולות המקובלים. לדעתו, ההבדל בין לוס אנג'לס לבין סיאטל הוא שבפריפריה מתעסקים פחות בצורה, בלבוש, באופנות, ודווקא בגלל השפע לסטות מהמקובל נוצרים סגנונות חדשים.

בסיאטל למדו גם לנצל את הסרט "נדודי שינה בסיאטל", בכיכובם של מג ריאן וטום הנקס, לצורך יחסי ציבור. תושבים רבים אמנם מודים בחצי פה שלא צפו בסרט, אבל תיירים מוכנים לעשות הכל כדי לדרוך באתרי הצילום עצמם. יזם זריז אף הקים מועדון ללבבות שבורים, שמטרתו לזווג זוגים בין אנשים בודדים מרחבי ארצות הברית.

מה שהתרחש בסיאטל בשנים האחרונות הפך אותה מטבע הדברים לשדה הניסיונות של חברות רבות. לפני הוצאת מוצר חדש לשוק נוהגים עתה מכוני הסקרים להפיצו תחילה בסיאטל, כדי לבחון את מידת התקבלותו. גם סרטים חדשים מוקרנים כאן לראשונה, ואפילו הצגות המתוכננות לעלות על בימות ברודוויי מובאות לכאן להרצה. מה שעובר בסיאטל, נביאת האופנות – כך מאמינים המפיצים – יעבוד גם במקומות אחרים.

מתוך הסרט "סינגלס", שתיאר את אווירת הגראנג' הסיאטלית

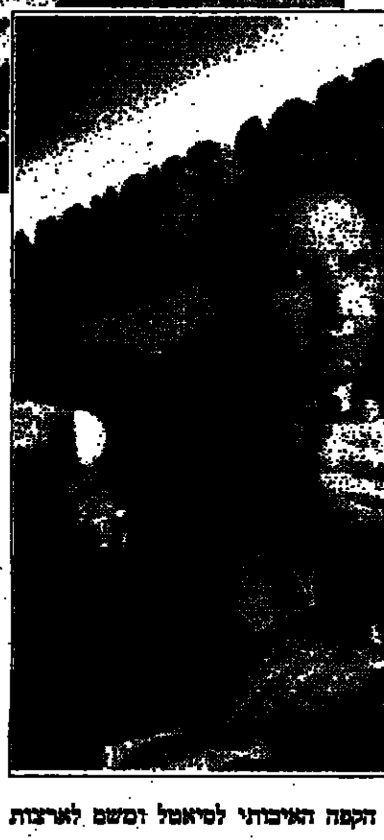

הווארד שולץ. הביא את בשורת הקפה האיכותי לסיאטל ומשם לארצות הברית כולה

חברי אמ"י דורשים מרשות השידור לא לשדר את המסיבה של בן אמוץ

הוועד המנהל של אמ"י פנה אתמול, באמצעות עו"ד רון מיור, אל מנכ"ל רשות השידור, מרדכי קירשנבאום, ודרש ממנו שלא לשדר בטלוויזיה את מסיבת הפרידה של דן בן אמוץ ביום שישי. לדבריו, במסיבה השתתפו חלק כמה וחברים באמ"י ולטענתם היה זה אירוע פרטי.

במכתבו לקירשנבאום כתב עו"ד מיור שאמנם המסיבה היתה אמורה להיות מצולמת והחברים באמ"י ידעו על כך, אך דליה גוטמן, המפיקה בפועל, קיבלה את הסכמתם לשיתוף פעולה רק אחרי שהתחייבה כי הצילומים יהיו לשימוש פרטי בלבד. עם המתנגדים לשידור נמנים חווה אלברשטיין, יוסי בנאי, ריטה, שלמה ארצי, שייקה לוי ואחרים.

עו"ד מיור גם פנה אישית אל קירשנבאום: "לא למותר לציין כי גם כבודך", אמר במכתבו, "נכח שם כאדם פרטי ולא כנציג רשות השידור. כך גם התייחסו החברים אליך ואל נוכחותך במסיבה ואל נגיעתך לצילומה".

מיור מבסס את טיעונו על חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו ועל חוק הגנת הפרטיות. "מרשי רואה בביקורת רבה את חוסר הרגישות לבקשתם של החברים באמ"י שלא לחשוף קבל עם ועדה את החוויה האישית והפרטית שעברו במסיבה. בכל הכבוד, גם שיקולי רייטינג, מכובדים ככל שיהיו, אינם מצדיקים פלישה דורסנית כזו לרשות הפרט". הוא מוסיף כי הוא מבקש לאשר בתוך 24 שעות כי המסיבה לא תשודר, שאם לא כן יעתור לבג"ץ.

דובר רשות השידור מסר בתגובה כי הבוקר תקיים הנהלת הרשות דיון בנושא.

עידית רוזנבלום

דובר צה"ל מסתייג ממשימה שהטיל דודו טופז בתוכניתו "רשות הבידור"

דובר צה"ל, תא"ל עמוס גלעד, הביע אתמול הסתייגותו מהמשימה שהטיל דודו טופז בתוכניתו "רשות הבידור" על ישראלי המתגורר בלוס אנג'לס.

לפי המשימה, על המתחרה לבצע שירות מילואים בצה"ל, בתמורה לפרס בסך 15 אלף דולר. לדעת גלעד, ה"משימה" פוגעת בערך שירות המילואים שאותו ממלאים אזרחי ישראל. הוא אף חזר על הסתייגותו באוזני מפיקי התוכנית.

ממשרדו של המפיק אביב גלעדי נמסר, שמכיוון שצה"ל לא גייס את המתחרה, ישראלי היושב כבר שמונה שנים בארצות הברית, לשירות מילואים, הוא הופנה למשרד הקליטה ושם הוטלה עליו משימה לעבוד שבוע ימים באתר קרוואנים בחפץ חיים.

עידית רוזנבלום

עמוס חץ: השנה יעסקו "ריקודי חדר" בקשר שבין המלה לתנועה

ארבע תוכניות מחול יועלו במסגרת אירועי "ריקודי חדר 94", שיתקיימו מ־24 בנובמבר עד 2 בדצמבר בבית ציוני אמריקה בתל אביב ובאולם ז'ראר בכר בירושלים.

"ריקודי חדר" הוא אירוע המבוסס בעיקר על עבודות סולו וכן על הרכבים קאמריים במסגרת אינטימית. השנה יתארחו בו שני יוצרים אמריקאיים חשובים, סימון פורטי וג'יימס סונדרס, וישתתפו הישראלים ענת שמגר, אהובה פרידקיסקורן, קבוצה של שש רקדניות שתעלה עבודה של סיגל ברגמן וכן עמוס חץ, המנהל האמנותי של האירוע.

במסיבת עיתונאים מסר אתמול חץ כי התוכנית איננה אוסף מקרי של עבודות וכי יש לראותן, כמו את העבודות שהועלו באותה מסגרת בשנים קודמות, כחלק מהרצף המאפשר להעמיק את ההתבוננות בריקוד וביוצר היחיד. השנה יעסקו העבודות בקשר שבין המלה לתנועה, יוצגו עבודות מובנות וכאלה שמשלבות אלתור, וכן ייעשה שימוש לא־דקורטיבי באביזרים.

יעל אפרתי

הצעת היום / נירה רוסו

חטיפי גבינת עזים

זה לא רעיון שלי, אלא של אשף מטבח אחר, שאותו אני מקיימת אחת לכמה ימים הסערת בחוות, שמשגרת את שנינו למטבחינו הנפרדים.

המתכון קל עד גוחמה, אבל צריך לרכוש לחם זיתים במעדנייה מקומית, כמו זו של "דונה שולה", או להכינו בבית מ־800 גרם קמח, 1 חבילה "שמרית", 1 1/2 כוסות מים פושרים ו־400 גרם זיתים קצוצים.

איך מכינים? שמים את הכל לבצק, מתפיחים שעתיים, צרים 3 כיכרות ואופים ב־180 מעלות במשך 50 דקות. מתכון ממש קל, בתנאי שתגמרו לאפות את הלחם בתום יום עבודה.

עכשיו זה משחק ילדים: פורסים את הלחם, מניחים על כל פרוסה נתח של גבינת "פרומעז", ומקרימים בתנור שחומם מראש ל־200 מעלות במשך 7 דקות.

מוציאים, שמים על כל חטיף פיסת עגבנייה מיובשת ומגישים חם.

ללמוד אנגלית זה להתקדם בחיים

אנגלית לומדים כדי להתקבל לאוניברסיטה ולעבודה, לצרפתית יש תדמית יוקרתית, וערבית לומדים כי היא עוזרת לתפוס תפקיד טוב בצבא. לדעת פרופ' עילית אולשטיין, כעת צפוי לערבית עתיד טוב יותר

מאת הילה קומם

כמעט כולם מדברים אנגלית. שומעים אותה בכל מקום, שומעים אותה בטלוויזיה וקוראים אותה על כל אריזה ועל כל שלט, אבל אנגלית היא שפה זרה – שפה שנלמדת כמקצוע בבתי הספר. שפה שנייה, לעומת זאת, היא שפה שלומדים בארץ חדשה. "ספר לימוד טוב יכול לתרום למוטיבציה של תלמיד ללמוד שפה. על המוטיבציה של המהגר ישפיעו הרבה יותר גורמים אישיים וחברתיים", אומרת פרופ' עילית אולשטיין, ראש המכון לחקר השיטות בחינוך באוניברסיטה העברית.

עולי גרמניה שהגיעו לישראל בשנות השלושים, למשל, תפסו את התרבות המקומית ואת השפה העברית כנחותות מהתרבות הגרמנית שהביאו איתם, והוכנו לא למדו את השפה מעבר למה שנדרש להם מבחינה תכליתית. גם העלייה הרוסית של השנים האחרונות – לעומת העלייה הרוסית של שנות השבעים, שהיתה קטנה ובעלת היבטים אידיאולוגיים יותר, והרבים מקרבה התערו בישראל מבחינה תרבותית – מתאפיינת בגישה תכליתית. זוהי עלייה גדולה שאינה נזקקת לאוכלוסייה המקומית למסגרות חברתיות. העולים לומדים עברית לצורך תקשורת והסתדרות בסביבה וממשיכים לצרוך תרבות בשפת אמם.

לימוד שפה זרה, לעומת זאת, נחשב לרוב השכלתי במהותו: לימוד מתוך אהבת השפה ורצון להכיר אותה ואת העושר התרבותי שלה. אבל יכול להיות לו גם היבט תכליתי, והיחס לאנגלית בישראל הוא דוגמה לכך. "אנגלית אינה נתפסת על ידי הישראלים כשפה הקשורה לתרבות", אומרת אולשטיין, "אלא ככלי להתקדם בחיים. הישראלים לומדים אנגלית למטרות תכליתיות כמכשיר לתקשורת בינלאומית ולקידום אישי. האנגלית בארץ היא יותר מסתם מקצוע לימוד. ידיעת אנגלית היא תנאי לקבלה לאוניברסיטה ומכשיר מיון במקומות עבודה, גם אם אינה חיונית לעבודה עצמה". לפיכך, העמדות כלפי האנגלית חיוביות מאוד, והיא זוכה בהתאם ליחס של כבוד במערכת החינוך – הרבה שעות לימוד, מקצוע חובה עד כיתה י"ב ומקצוע חובה בבחינות הבגרות.

בחלק מחטיבות הביניים יכולים התלמידים לבחור בין לימוד ערבית ללימוד צרפתית כשפה זרה שנייה, ובתיכון המשך הלימוד של שפה זרה שנייה נתון לבחירה. לדברי אולשטיין, מוזר שלימוד הערבית – שפתם של 17% מאזרחי ישראל, שפה רשמית במדינה והשפה הדומיננטית במזרח התיכון – עדיין שקול בחשיבותו ללימוד השפה הצרפתית, שפה שאיבדה את הפונקציונליות שהיתה לה כשפת תקשורת רחבה, ואין לה עוד כל ערך מעשי.

יתרה מזאת, אומרת אולשטיין, למרות שלימוד ערבית רלוונטי יותר, לא מעט תלמידים, ודווקא הטובים יותר, מעדיפים ללמוד צרפתית. "לשפה הצרפתית יש תדמית יוקרתית, והורים ללמוד אותה בעיקר תלמידים שרוצים לפתח אישיות משכילה הנמשכים לתרבות הצרפתית". זה עניין מעמדי. המקצוע הוא יוקרתי ולכן נמשכים אליו תלמידים טובים.

בשאלונים על עמדות כלפי לימוד שפות זרות שחילקו סטודנטים של אולשטיין מאוניברסיטת תל אביב ב־1993 מבטאים תלמידים עמדות חיוביות כלפי לימוד אנגלית, אדישות מה ללימוד הצרפתית ועמדות הנוטות לשלילה כלפי השפה הערבית.

במחקר של פרופ' אולשטיין וד"ר רוברטה קופר, שהתפרסם בגיליון האחרון של "Israel Social Science Research" בהוצאת אוניברסיטת בן גוריון, נבדקו הבדלים בין עמדותיהם של 243 תלמידי צרפתית ו־484 תלמידי ערבית בכיתות י'. תלמידי הערבית הראו פחות מוטיבציה ללימוד השפה מתלמידי הצרפתית. רק 52% מהם ענו בחיוב כשנשאלו אם הם רוצים לבקר במצרים, למשל, לעומת 92% מלומדי הצרפתית שהביעו רצון לבקר בעתיד בצרפת.

עם זאת, "לומדי הערבית ניתקו את השפה הערבית מהגישה הכללית כלפי הערבים והתרבות הערבית. הם מתייחסים אל הערבית כאל מקצוע לימוד ונהנים מעצם הלמידה". גם בעבודת הדוקטורט שלה מ־1990 מצאה ד"ר קופר שהלימוד לא התקשר אצל תלמידים "ליצירת קשר עם הערבים בישראל, אלא למטרות תכליתיות כמו שירות צבאי בחיל מודיעין".

"זהו חלק מהקונפליקט הגיאו־פוליטי", אומרת אולשטיין. תלמידים בדרך כלל אינם ששים ללמוד את שפתו ותרבותו של מי שנחשב אויב. במצרים שאחרי מבצע קדש, למשל, שבו לחמו נגדה גם בריטניה וצרפת, היו בתי ספר שביטלו למשך תקופה מסוימת את לימודי האנגלית והצרפתית והכניסו במקומם לימודי רוסית, ובזמן השלטון הבריטי בארץ המוטיבציה ללמוד אנגלית היתה קטנה בהרבה מהיום.

אולשטיין מאמינה שצריך לשפר את הדימוי של הערבית במערכת החינוך כחלק מתהליך השלום. "צריך לתת לה מקום מכובד במערכת הלימודים, גם על ידי פיתוח ספרי לימוד ועזרי לימוד טובים, מתן בונוס מיוחד באוניברסיטה לנבחנים בבחינת בגרות בערבית, הרצאות ומפגשים עם אנשי מפתח ערבים. מקצוע שבית הספר נותן לו חשיבות", היא אומרת, "ימשוך את התלמידים הטובים לבחור בו. אלה יקנו למקצוע יוקרה ויעוררו מוטיבציה גדולה יותר של כלל התלמידים ללימוד אותו".

בכל מקרה אולשטיין צופה עתיד טוב יותר לערבית: "בזמן של שלום קבוצות יהודים יוכלו להיפגש עם קבוצות ערבים בעלי אותו עיסוק או מעמד חברתי. עד היום המפגש היה בעיקר עם ערבים שבאו לעבוד בישראל, בעבודות בעלות סטטוס נמוך. מפגש עם הערבים כשווים בין שווים עשוי לשפר את העמדות כלפי השפה והתרבות הערביות".

היחס לערבית עתיד להשתנות גם בקרב יוצאי ארצות ערב בישראל. בתקופה של שלום, ידיעת הערבית שלהם יכולה להפוך לנכס. לדברי אולשטיין, עולים אלה לא טיפחו את ידיעת השפה הערבית שלהם לאחר העלייה כי לא רצו להזדהות עם שפה שהעמדות כלפיה שליליות, ואילו עתה הגדיל המוטיבציה להכיר את שפתן ותרבותן של המדינות השכנות.

פחות תערוכות במוזיאון תל אביב

מנכ"ל מוזיאון תל אביב רוני דיסנצ'יק, המסיים את תפקידו בסוף דצמבר, כינס אתמול מפגש שבו הוצגה תוכנית התערוכות של המוזיאון לשנת 1995. אחרי שנה שבה הוצגו 25 תערוכות, מסר דיסנצ'יק כי מספר התערוכות בשנה הבאה יקטן מסיבות תקציביות ולוגיסטיות.

בין התערוכות שמיועדות ל־95', באמנות ישראלית, תערוכת זיכרון לצייר הישראלי־הפלשתיני עאסם אבו שקרא, יליד אום אל פחם, שמת בגיל 29 ממחלה ממארת. התערוכה, שאוצרת אלן גינתון, תיפתח ב־24 בנובמבר ותימשך עד אמצע מארס.

תערוכה נוספת תוקדש לציירת לאה ניקל, ילידת 1918. בתערוכה יוצגו ציורי שמן ואקריליק, המושפים את דרכי התפתחותה ועבודתה של האמנית. מוזיאון תל אביב יוציא ספר שיוקדש לניקל ובו יותר ממאה רפרודוקציות בצבע וטקסטים של כותבים שונים. את התערוכה יאצור ד"ר מיכאל סגן־כהן, שגם יערוך את הספר. תערוכה נוספת, שתוקדש לפסל דניאל זק, תתפרש על פני שתיים מן הקומות בביתן הלנה רובינשטיין ותכלול מיצב אחד ועבודת קיר גדולה על פני החלל כולו. גם אותה תאצור גינתון.

עוד תערוכה תתקיים בלופט גמל יפו ותציג מעבודותיו החדשות של יעקב דורצ'ין, באוצרות פרופ' מוטי עומר, המנהל האמנותי החדש של המוזיאון. התערוכה תציג כארבעים פסלים מונומנטליים שנועדו לתצוגה בחללים פנימיים. המוצגים יבודרו מתוך קבוצה של פסלים שהקמתם התאפשרה בתקופת עבודתו של דורצ'ין בקריית הפלדה בחיפה מאז 1993. עוד מתוכננת תערוכה רחבת היקף שתתייחס לשנות השבעים באמנות הישראלית ותתקיים בשיתוף פעולה עם מוזיאון ישראל והגלריה האוניברסיטאית בתל אביב. התערוכה תתקיים בו־בזמן בשלושת המוסדות ואוצריה הם יגאל צלמונה, עומר וגינתן.

גם באמנות הבינלאומית מתוכננות כמה תערוכות, הראשונה שבהן, שתחל ב־8 בדצמבר, היא התערוכה הרטרוספקטיווית של קית הרינג, מהבולטים באמני ניו יורק של שנות השמונים. הרינג עשה שימוש נרחב בסמלים מעולם ההייטק בשילוב דימויים פרסיים, בסגנון גראפיטי. בין הנושאים שהעסיקו אותו היו האחר, ההומוסקסואליות, מיעוטים אתניים, הסרי הבית האיום הגרעיני. בשנותיו האחרונות היה מעורב במאבק למען חולי איידס, המחלה שממנה מת לפני חמש שנים. אוצר אותה: ג'רמנו צ'לנט.

תערוכה נוספת היא של קונרד פליקסמילר, בן הדור השני של האקספרסיוניזם הגרמני, אשר תיאר בעבודותיו את בני מעמד הפועלים ופעילים בחוגי השמאל. בשנות העשרים התרחק מהציור האקספרסיוניסטי לטובת סגנון ריאליסטי יותר. לאחר עליית הנאצים הוכרזה גם יצירתו, כיצירותיהם של אמנים אחרים, כמנוונת.

אמן נוסף הוא ג'ירמו קאיטקה, אמן ארגנטינאי יהודי צעיר, הזוכה באחרונה בהכרה בינלאומית. יצירתו משלבת רמות שונות של מציאות ועוסקת במקום ומפות, תוכניות של דירות וריהוט. תערוכה נוספת תוקדש ליצירותיה של האמנית היהודייה הצרפתייה סופי קאל, הבודקת ביצירותיה, שמשלבות צילום וטקסטים, את החלל שבין הדימוי למלים. קאל מתכננת להקים מיצב במוזיאון. את שתי התערוכות תאצור נחמה גודלניק.

ציוריו של אנטוני ואן־דייק, אחד משני הציירים הפלמים החשובים ביותר במאה ה־17, יוצגו בתערוכה שמוצגיה נאספו מאוספים חשובים בעולם, בהם מוזיאון הרמיטאז' בפטרבורג, הגלריה הלאומית בלונדון, הגלריה הלאומית בסקוטלנד, הקונסטהיסטורישה מוזיאום בווינה ואוספים פרטיים. בכתיבת קטלוג התערוכה משתתפים שני המומחים הגדולים ביותר בעולם בנושא ואן־דייק: פרופ' מייקל ג'אפה וד"ר כריסטופר בראון, ויאצור אותה דורון לוריא.

בתחום הצילום תיערך תערוכת יחיד לאמן היפאני יאסומסה מורימורה, המרבה לעסוק בגופו שלו העוטה תחפושות שונות, נשיות בדרך כלל, המתחקות אחר סצינות מתולדות האמנות המערבית או מגלמות גיבורי תרבות. רונה סלע תאצור את תערוכתו, וכן את תערוכת היחיד לגלעד אופיר, שלמד צילום בניו יורק בשנות השמונים ועוסק בשנים האחרונות בתהליכים אורבניים בנוף הישראלי.

במקביל לתערוכה של אופיר תוצג תערוכה של המעצב שי ברקן, בוגר המחלקה לעיצוב תעשייתי בבצלאל, שנודע בתיעול העיצוב לצדדיו המודרים הבלתי כפתים.

קית הרינג בתצלום של אנני ליבוביץ. רטרוספקטיווה במוזיאון תל אביב

התקציב המתוכנן למוזיאון הוא 26 מיליון שקל, מהם 12.5 מיליון מעיריית תל אביב, 900 אלף שקל ממשרד האמנויות ומיליון וחצי כמענק מיוחד השנה ממשרד החינוך. השאר הכנסות עצמיות ותרומות. השנה ביקרו במוזיאון כ־470 אלף מבקרים, גידול של 15% לעומת השנה שעברה.

רוני פרציק

גלריה

צחצוח בזק

יש חידוש בתחום הטיפול בשיניים. לשוק האמריקאי יצאה בימים אלה מברשת שיניים חשמלית שנעה בקצב של 30 אלף פעם בדקה, פי עשרה מהר יותר מן המברשת האוטומטית הממוצעת. מהירותה של המברשת החדשה, אומרת היצרנית "טלדיין ווטר פיק" מפורט קולינס, קולורדו, מגבירה את פעולת ההקצפה של משחת השיניים ומחדירה אותה למקומות בין השיניים לחניכיים שבדרך כלל קשה להגיע אליהם. באופן זה, טוענת טלדיין, המברשת מסלקת ביעילות כתמים שנוצרים על השיניים משתיית קפה או תה, או מעישון. המברשת נמכרת בשני ראשים מסתובבים, והידית שלה עוצבה על פי עקרונות ארגונומיים (נוחים לשימוש). מערכת משוב אלקטרונית המותקנת בה חשה את הלחץ המופעל על השיניים בשעת הצחצוח ומתאימה באופן אוטומטי את מהירות התנועה. בסוללה חשמלית מלאה אפשר לצחצח במשך שבוע ימים. 150 דולר.

אופנה / שירה ברויאר

כוכבים בתל אביב

שילוב של בגדי המעצבים בתצוגה של "אמור". אקטואלי

בשנה האחרונה הפכה כיכר המדינה בתל אביב ממבצר כמעט של חנויות יקרות למרכז ייבוא, עם ייצוג מרשים לשמות המכובדים באופנה העולמית. לשורת היבואנים החדשים הצטרף באחרונה בוטיק "אמור", עם שלוש בחירות מצוינות: דולצ'ה וגבנה, ריפעת אוזבק ומעט אנה סואי.

את דולצ'ה וגבנה אין צורך להציג לפני המכורים לאופנה: צמד מעצבים מוכשרים להפליא מאיטליה, שכניסתם לעסקי האופנה הוסיפה עומק, העזה ויצירתיות לאופנה האיטלקית הנוטה לדידית בדרך כלל. הם לא מאופקים, וודאי שאינם קלאסיים. הם מעוניינים ליצור רק לנשים עם נטיות אקסטרוורטיות, ומצליחים להפתיע בכל עונה עם מסר חדש. צילומי הפרסומת שלהם מעבירים תמיד אווירה סוערת, המחזקת את טבעותיהם ואת אופיים המשתנה של הבגדים מדי עונה.

בתחילת דרכם גויסה ודושקה, הדוגמנית עבר ידועה האחד מפלאי הטבע גם היום, להציג את בגדי הצמד בסדרת תמונות אמנותיות בשחור־לבן. אחר כך היתה זו איזבלה רוסליני, גם היא לא ילדה, שהציגה את דמות האשה של דולצ'ה וגבנה: בשלה, בעלת גוף לא מושלם, צוחקת צחוק משוחרר. בעונות האחרונות שעסקו במחזור שנות השישים ושובו של המראה ההיפי יצרו דולצ'ה וגבנה בגדים נפלאים בהשראת התקופה וסדרות צילומים יפהפיות של נערות ספונות בחדרים עתירי שטיחים, בשמלות זרוקות וארוכות שנתנו השראה לז'אנר שלם שכלל בגדים, איפור, שיער, תכשיטים וצילומים. בשביל מדונה עיצב הצמד את המראה המתהדר של האלבום "אירוטיקה", ובו פריטים גבריים בגזרות ותחרות.

בעונה הנוכחית, מצטיירים שוב באיזבלה רוסליני לצילומי הפרסומת, הפעם בחליפה גברית וחולצה לבנה, תחרים דולצ'ה וגבנה למראה המתריס. מי שציפה לראות בתצוגה של "אמור" את כל מה שהצמד האיטלקי יודע לעשות, התאכזב. בתצוגה, שכללה גם בגדים של אוזבק ושל חברת קנר, היה לדולצ'ה וגבנה ייצוג מועדי, אם כי מרהיב.

חליפות מזמש תום רך גזורות בצמוד לגוף, וסטים קטנים מעל חצאיות A קצרות, מעילים מעור שירלינג בעלי בטנה פרוותית, מכנסי עור שחורים ווסטים הדוקים, ז'קטים נפלאים מזמש עם צווארוני פרווה ושמלות גולף בתוספת ז'קטים עם שילובי פרווה סינטטית בפסי זברה שחורים־לבנים (כ־3,000 שקל לז'קט עור). שמלה אחרת של דולצ'ה וגבנה, שחורה, קטיפתית וצמודה בזוהר, היתה עוצרת נשימה ביופיה.

חליפה של ריפעת אוזבק. מראה תלמידת בית הספר

את חלקו המרכזי של האוסף של "אמור" תפסו הבגדים של ריפעת אוזבק, מעצב טורקי הפועל בלונדון ומיובא כבר שתי עונות לארץ בידי סילוויה שוורצמן. בשנים הראשונות לעבודתו עיצב אוזבק בגדים סקסיים בעלי נופך מזרחי ובשנים האחרונות התמחה בעיצוב בגדים רכים ונשיים מאוד. ל"אמור" מייבאות דנה אנגר ומירי הכט, השותפות, את הקו היותר ספורטיבי שלו. שמלות פוטר וסריגים באפור, שמלות סרפן קצרות במראה של תלמידת בית ספר ששוליהן גזורים ללא תפרים, כאילו קצרו ביד. יש במראה הזה משהו מעורר סימפטיה, ודווקא משום שמדובר בהפרעה קלה בבגד שרמתו מושלמת. שמלות יפות מבד מקרמה עם הצלבות שרוכים מתחת לחזה היו יפות, גותיות מעט באופיין.

החליפות של אוזבק יפהפיות ומשלבות מהודקות ורכות. גזרתן משורטטת בקווים ברורים אבל איכות החומר משאירה אותן ללא שמץ של נוקשות. לחלקן מצורף אבזם מתכת תעשייתי לרכיסה והצבעים השולטים כהים וכבדים, כמו בורדו, ירוק וכחול. שמלות הקטיפה הבוהקות של אוזבק נהדרות בצבעי חום וכחול ומתחתן אפשר ללבוש חולצות סטרץ' דקיקות או חולצות שיפון שקופות (כ־2,000 שקל לחליפה).

את אנה סואי, מעצבת ניו יורקית וכוכבת עולה רבת השפעה, ייצג אוסף קטן של חולצות לייקרה בכתום ניאון ושמלות סרפן מחומר אלסטי שחור המזכיר חליפת צלילה. בחירות המעצבים הנכונות והאקטואליות והבאת מבחר גדול יותר מהקולקציות ימקמו את "אמור" במקום טוב בין שורת חנויות היבוא המתארכת.

איזה פיוט

דיסקים קלאסיים

נתן דונביץ'

בימים רחוקים, לפני יותר משלושים שנה, היו אנטל דוראטי ופול פארי שמות להיטים בחנויות התקליטים בארץ. פארי, המנצח הצרפתי, היה בשנות החמישים (1949 עד 1955) המנהל המוסיקלי של התזמורת הפילהרמונית הישראלית וניצח על קונצרטים נפלאים. את התזמורת הבינונית תיגבר כנשפנים צרפתים הוסיף כלי־מיתר. דוראטי, לעומתו, כבש את הקהל בסערה כשבא בראש התזמורת הסימפונית הלונדונית וגרם לקהל בהיכל התרבות לקפוץ ממושביו ולהריע לו ולתזמורת עוד לפני שנסתיימה הפתיחה ל"קרנבל" של דבוז'ק. צליל תזמורתי כמו זה שנשמע באותו ערב לא מילא עד אז את אולם הקונצרטים החדש של תל אביב. בעקבות ההצלחה הוזמן דוראטי פעם אחר פעם לנצח על קונצרטים של התזמורת הפילהרמונית הישראלית.

פארי ודוראטי כבר אינם בין החיים. פארי מת ב־1979, בן 93, וניצח כמעט עד ליום מותו. דוראטי הלך לעולמו לפני שש שנים. הקהל אהב מאוד את שניהם ורכש את תקליטיהם, שהיו בהם ביצועים נפלאים, בהקלטות שנחשבו אז משוכללות במיוחד.

דוראטי התמחה במוסיקה של דבוז'ק, ברטוק וסטרווינסקי. פארי נמנה עם טובי המנצחים על מוסיקה צרפתית. "מרקיורי", חברת־הבת של "פיליפס", הקליטה אותם בשיטה חדשנית, שפיתחו בארה"ב רוברט פיין, מהנדס־קול יהודי־אמריקאי, ומי שהיתה לימים רעייתו, וילמה קוזארט. פיין תלה שלושה מיקרופונים בלבד מול התזמורת והקליט את המוסיקה על סרט ברוחב 35 מילימטרים. ההקלטות הדהימו בטבעיותן. בראש מעטפת התקליט התנוסס סרט־קולנוע ועליו, באותיות גדולות, הכתובת Mercury Living Presence. כך גם מעוצבות אריזות הדיסקים המופקים בשנים האחרונות בארה"ב ובגרמניה. לאחר שנים של חידלון הוקמה "מרקיורי" לתחייה, ועתה מפיקים דיסקים רבים ממאגר 300 ההקלטות שלה. וילמה קוזארט־פיין מפקחת על הפקת הדיסקים מההקלטות שעשו היא ובעלה והיא לפני עשרות שנים. על ההעברה לדיסקים, בתהליך מדוקדק ומסובך, מגיעים פרסים ושבחים לה ולשותפיה, ואלה אמנם זורמים בשפע.

וכך אנו מאזינים עתה לדיסק של פול פארי, המנצח על תזמורת דטרויט שעמד בראשה, בסימפוניה הפנטסטית של ברליוז, באחד מביצועיה השירתיים ביותר בכל הזמנים. בדיסק הזה גם פתיחות וקטעים סימפוניים מאת ברליוז. כמעט 73 דקות, ובאיכות הקלטה שלא תאמן (דיסק מרקיורי, ביבוא הליקון חולון, ADD, במחיר־ביניים, 434 328). בדיסקים אחרים מנצח פארי על פתיחות של סופה ואובר (434 309), יצירות שאברייה ורוסל (434 303). יש גם דיסק נפלא מיצירות איבר וראוול – הרפסודיה הספרדית, אלבוראדה דל גרציוזו, הפאוון לנסיכה שהלכה לעולמה, הוואלס וקברו של קופרן (דיסק 432 003). איזה פיוט ונגינה אקוורלית בביצועים הללו.

אנטל דוראטי, מגדולי המומחים למוסיקה של ברטוק, מנצח על ביצוע נפלא ל"טירתו של כחול־הזקן" (האופרה במלואה), ובדיסק גם שלושה קטעים מ"ווצק" של אלבן ברג (דיסק 434 325). בדיסק־ברטוק אחר מנצח דוראטי על הקונצ'רטו לתזמורת, סוויטת מחול, שני פורטרטים אופ' 5 ושני קטעים זעירים מתוך "מיקרוקוסמוס" – באיה ו"מיומנו של זבוב". הרבה צבעים לוהטים ולסיום גם הומור דק. הביצוע הזה לקונצ'רטו לתזמורת נחשב אחד משלושה־ארבעה הביצועים הגדולים בכל הזמנים (דיסק 432 017). דוראטי גם מנצח על יצירות סטרווינסקי: הנוסח המלא של "ציפור האש", "שירת הזמיר", הסקרצו בסגנון הרוסי ותנגו בדיסק אחד (432 012). עוד דיסק־סטרווינסקי של דוראטי: "פטרושקה" בנוסח משנת 1947, "פולחן האביב" וארבעה אטיודים לתזמורת (434 331). ודיסק דבוז'ק: הסימפוניות השביעית והשמינית, בנגינה ססגונית ומלהיבה (434 312). דוראטי מנצח בדיסקים אלה ובאחרים על התזמורת הסימפונית הלונדונית, על תזמורת מיניאפוליס (שעמד בראשה) ותזמורת פילהרמוניה הונגריקה, שהקים בגרמניה לאחר שמוסיקאים רבים ברחו מהונגריה בעקבות המרידה הגדולה. כל אלה ביצועים מצוינים.

ניצוצות רושפים מפסנתרו

בחבילה הראשונה של "מרקיורי" שהגיעה לכאן ביבוא סדיר (כמה דיסקים טיפטפו לכאן, בשנים האחרונות, ביוזמות פרטיות) גם כמעט כל הקלטותיו של הפסנתרן ביירון ג'ניס, שהיה וירטואוז אגדי בצעירותו. הוא נולד בארה"ב כביירון ינקלביץ', בנם של מהגרים יהודים מרוסיה, והחליף שמו לג'ניס. מחלה ניוונית פגעה בשריריו כשהיה בשיא הקריירה הזוהרת שלו. הוא היה תלמידו האהוב של ולדימיר הורוביץ, שהאזין לנגינתו כשניגן את הקונצ'רטו השני של רחמנינוב. על [illegible] ניצב באותו קונצרט ילד־פלא בן 14. [illegible] מאוד. שלוש שנים היה ג'ניס תלמידו [illegible] של הורוביץ, שראה בו – כמו מבקרים [illegible] את יורשו.

ממשלת ארה"ב שיגרה את ג'ניס [illegible] למסך הברזל, לברית המועצות [illegible] תזמורות ומנצחים רוסים. שם ניגן את [illegible] של רחמנינוב, ליסט ופרוקופייב. הרוסים [illegible] בו אותו לשוב ולנגן פעם אחר פעם [illegible] שלו לקונצ'רטו השלישי של רחמנינוב [illegible] הדרמטיים ביותר. לדעתי, הוא [illegible] (בהקלטה האחרונה, בביצועו של [illegible] ניצוצות רושפים מפסנתרו, בעיקר בפרק [illegible] השלישי מוצע יחד עם השני, בביצועו של דוראטי (432 759). הקונצ'רטו הראשון של רחמנינוב בדיסק עם השלישי של פרוקופייב, בהקלטה שהקליטה "מרקיורי" במוסקווה, עם התזמורת הפילהרמונית של מוסקווה, בניצוחו של קיריל קונדראשין. בדיסק גם יצירות לפסנתר־סולו: הטוקטה של פרוקופייב ויצירות קטנות משל שומאן, מנדלסון ופליבס. במצב יוצא דופן הרשו הסובייטים למהנדס פיין ולצוותו לבוא, על כל ציודם, למוסקווה (דיסק 434 333). עתה מוצעים גם דיסקים משובחים אחרים של ג'ניס: שני הקונצ'רטי של ליסט ויצירות וירטואוזיות לפסנתר סולו, שהוקלטו במוסקווה (432 002), ועוד ועוד. אבל הגדול מכולם הוא דיסק הקונצ'רטו השלישי של רחמנינוב.

סטודנטים

גם המרצים שלכם קוראים הארץ
רק לכם זה יעלה פחות.

מאיר כהן

מבצע

לקראת שנת הלימודים החדשה באוניברסיטאות יוצא עיתון "הארץ" במבצע מיוחד לסטודנטים. מנוי במחיר מיוחד לסטודנט, מתנה לכל מנוי חדש, מתנה חינם לכל הסטודנטים המנויים בעת רכישת מחשב מקינטוש-חבילת תוכנה רב תחומית משולבת בשווי 650 $ הכוללת: מעבד תמלילים, גליון אלקטרוני, תוכנה גרפית, תוכנה רבת עוצמה לבנית מסדי נתונים, מחולל יישומים, תוכנות עזר למחשב ותוכנת משחקים.

ב- 10 בינואר תערך הגרלה בין כל הסטודנטים המנויים על "הארץ" ובה יוגרלו:

5 חבילות תוכנה משולבות רב תחומיות למקינטוש

3 מחשבים אישיים חדישים

מקינטוש LC 475 של Apple

מסידרת המחשבים האישיים המתקדמים של Apple לעסק, למשרד, לבית ולקמפוס

פרטים בדוכנים

ידע מחשבים
Apple

צלצל עכשיו למח' מנויים והפצה: 03-5121333/44

הארץ

• ההגרלה תערך ב-10.1.95 במעמד רו"ח. את תקנון המבצע ניתן לקבל במשרדי עורך ההגרלה, [illegible] מפקח מבצע. רו"ח דני בדנר. המבצע נערך בהתאם להיתר הכללי לעריכת הגרלות לפרסומת מסחרית. [illegible]
המבצע בתוקף עד 21.12.94 לסטודנטים אשר לא היו מנויים בחצי השנה האחרונה.
ההשתתפות בהגרלה אסורה על עובדי קבוצת עיתוני "הארץ", עובדי פרסום [illegible] ובני משפחותיהם.

גלריה

נפגשים לתה

בימים האחרונים ניכרת צפיפות של במאים אנגלים בארץ

מאת מיכאל הנדלזלץ

טרי הנדס, בעבר מנהל הרויאל שקספיר קומפני ומבמאי התיאטרון הידועים בעולם, הלך בשבוע שעבר מהמלון שבו התאכסן לתיאטרון הבימה שמארח אותו, כדי להמשיך לדון בשאלה מה יעשה כאן כשיבוא לביים ב־1995. ברחוב דיזנגוף פגש את פרנק דנלופ, מקים תיאטרון ה"יאנג ויק", שהיה אחר כך מנהל פסטיבל אדינבורו. דנלופ צעד מהמלון שבו התאכסן למשרדי תיאטרון הקאמרי שאירח אותו, לקראת עבודתו כאן. "היי, פרנק", אמר הנדס. "התכוונתי להתקשר אליך בשבוע שעבר".

קרה שבימים האחרונים ניכרה צפיפות מסוימת של במאים אנגלים בארץ. התיאטרון הקאמרי עשה מאמץ מסוים כדי שדנלופ לא יתקל כאן בדייוויד תאקר, מי שניהל את ה"יאנג ויק" אחריו ובא לכאן לביים את "לשבור את הזכוכית", מחזהו החדש של ארתור מילר, שאותו ביים בלונדון. בין השניים יש מתיחות מסוימת על רקע ניהול ה"יאנג ויק".

כולם יחד יכלו להיפגש לצהריים כדי לדון על התיאטרון האנגלי (או להחליף על התיאטרון הישראלי) עם טובי רוברטסון, לשעבר מנהל תיאטרון קליויד, על גבול ויילס, שמביים בהבימה את "מקבת"; או עם רוברט וודראף, המביים מחזה של תומס מידלטון בתיאטרון באר שבע.

אבל לא רק במאים אנגלים נמצאים בארץ: בבכורת "ביקור הגברת הזקנה" יכול היה הנדס להחליף מלות נימוסין עם רוברט סטורואה הרומני, שנמצא כאן כדי לביים מחזה מאת חנוך לוין.

לכל הבמאים שמניתי זהו ביקור ראשון בארץ, אבל סטורואה כבר כמעט ותיק: הוא ביקר בארץ עם תיאטרונו והציג הפקה בלתי נשכחת של "ריצ'רד השלישי" בפסטיבל ישראל, ואחר כך ביים את "טרטיף" בהבימה.

אין כל פלא שבמאים זרים באים לעבוד בתיאטרון הישראלי. יש טענה שבעסקה כוללת העסקתם זולה יותר מהתקשרות עם במאי ישראלי על פי התעריף של איגוד הבמאים; אבל הרי לא בגלל זה מביאים אותם.

יוצרים מקומיים – בעיקר במאים – לא כל כך אוהבים את הביקורים המקצועיים האלה. בזמנו, כשהקאמרי אירח הרבה במאים אנגלים (לא תמיד מן השורה האמנותית הראשונה, אבל תמיד אנשי מקצוע), התמרמרו נגד "המנדט הבריטי". אבל עם כל הכבוד לבמאים שלנו, זה לגיטימי: שתיאטרון יארח במאים זרים, כדי להכיר שיטות עבודה אחרות וכדי להתנסות בעולם תרבותי אחר. ואם יש נקודת תורפה מסוימת בתיאטרון הישראלי, היא איכות הבימוי בו. ישראלים לא מעטים מביימים על הבמה המקצועית. אבל מעטים הם במאים של ממש, שעבודתם היא יצירה אמנותית ולא רק עשייה מקצועית ברמה זו או אחרת של גימור אמנותי.

השאלה הגדולה היא מה יעשו כאן כל הבמאים הזרים, ולכן הם באים תחילה למין סיור היכרות, כדי לראות את הלהקה, להתרשם מיכולתה ומן הפוטנציאל שלה, ולגלגל עם מנהלי התיאטרון רעיונות לעבודה שתהיה טובה גם לבמאי, גם לשחקנים וגם לקהל.

בעניין הזה יש שתי אופציות עיקריות: האחת היא להביא את הבמאי כדי שיעשה כאן את מה שהוא יודע לעשות טוב, ואולי כבר עשה בעבר. כך טובי רוברטסון מביים את "מקבת", כי הוא ביים שקספיר בחייו יותר מכל במאי ישראלי שיכול לגשת למלאכה, והתרבות השקספירית היא חלק ממנו; כך וודראף שמביים מחזה של מידלטון "The Changeling", שמעולם לא הועלה בארץ, אבל מחזה זה חלק מעולמו התרבותי; וכך דייוויד תאקר שמביים כאן את המחזה שביים לאחרונה בלונדון: עם תפאורה אחרת, עם שחקנים אחרים, אבל בכל זאת מחזה שהוא מכיר היטב, ואף קשור אליו רגשית.

הדרך האחרת היא שהבמאי האורח ישתמש בכישרונו וברגישויותיו, אבל יחפש פרויקט שעוד לא עשה, שיהיה אתגר אמנותי בשבילו, ואם אפשר שהאתגר הזה ינבע מהמפגש עם תרבות חדשה: מדינה אחרת ואווירה אחרת, שחקנים אחרים, רגישויות אחרות. במאים מנוסים הבטוחים ביכולתם פתוחים לפני מפגשים פוריים כאלה, שיש בהם מידה של הימור: כאלה הם סטורואה שיביים חנוך לוין, ודנלופ, שהפרויקט שיביים כבר מפותח במידה זו או אחרת, וכך גם הנדס, שנסע מכאן כדי להרהר בכמה אפשרויות שהועלו בדיונים עם הבימה לגבי הבחירות האמנותיות, שחקנים פנויים והעניין האמנותי של הנדס עצמו.

מובן שהנדס, המזוהה עדיין עם התהלה האמנותית של הרויאל שקספיר קומפני, יכול היה לביים שקספיר כאן: הוא ביים את "ריצ'רד השלישי" בקומדי פרנסז, ולאחרונה את "המלט", גם בן בפאריס. הוא מספר שתרגומי שקספיר לצרפתית הם דבר מביש, כי המתרגמים הצרפתים בקושי מכירים את המקור, ולא מגלים כבוד רב לטקסט ולמורכבויות שלו. למזלו, הוא דובר צרפתית, ובסופו של דבר תירגם את "המלט" בעצמו.

וזאת עוד נקודה שצריך לזכור כשבמאי זר בא לעבוד בארץ: הוא אינו דובר עברית. ולכן, גם אם הוא מכיר את המחזה על בוריו, וגם אם השחקנים משחקים אותו בתרגום טוב, עדיין הוא נזקק לכלי עבודה בצורת טקסט בשפה שלו, המתורגם מילולית מן התרגום העברי של המקור. זה נשמע מטורף – לתרגם בחזרה באופן מילולי, ממש מלה במלה, את הטקסט שהוא מכיר, אבל בעבודה עם במאי זר זה כלי חיוני, כי אחרת הוא לעולם לא יוכל לדעת באמת איפה השחקנים "נמצאים" בטקסט ומה הם עושים.

הוא גם זקוק לעזרה מקצועית מסוימת בצורת עוזר במאי ומנהל הפקה, אולי יותר מן הבמאי הישראלי, הרגיל לעבוד בשיטה של "הכל יהיה בסדר, זה יסתדר מחר, אל תדאג". כי כדאי לדעת שבמאים זרים באים בדרך כלל מתיאטרונים מקצועיים, עם ניסיון רב במשטר עבודה. במקום ללמד אותם את שיטות האלתור שלנו, כדאי ללמוד מהם את שיטות העבודה שלהם כדי להפיק את המרב מן המפגש.

השימוש החוזר מלהיב פחות

"מתוך התבוננות". משכנות שאננים. אוצרת: גלה קוסטו
"יהדות אמן מקומי". בית האמנים בירושלים. אוצר: צבי טולקובסקי
"מן הערכים". מוזיאון מגדל דוד. אוצרת: נחמה גולן
"על גבול הראייה". בית הקונפדרציה הציונית. אוצרת: ציפי וייצמן
"מגהדזאס". תחנת הכוח של חברת החשמל

ארטפוקוס

סמדר שפי

ציור פיגורטיבי, המוצג בחודש זה בתערוכות רבות במסגרת ארטפוקוס מחוץ לירושלים (למשל במוזיאון תל אביב, מוזיאון הרצליה ומוזיאון פתח תקוה), הוא נושא התערוכה "מתוך התבוננות" המוצגת באולם פישר במשכנות שאננים בירושלים. האוצרת גלה קוסטו מציגה עבודות של 14 ציירים (ופסל אחד), מהם מוכרים כמו אביגדור אריכא, ישראל הירשנברג ושלום פלש, ולצדם אמנים צעירים כמו אריאל אסאו, ערן רשף ודניאל אלנקוה.

הבחירה להציג את אריכא מצטרפת למגמה של תערוכת "דגשים חזקים" במוזיאון ישראל (ותערוכות נוספות), של הסתמכות על שמות בעלי מעמד בינלאומי, למרות שלא אלה האמנים שארטפוקוס תוכנן למענם ולצורך חשיפת עבודתם.

בין העבודות הטובות בתערוכה זו ריוקן גבר של הירשנברג, עבודות העיפרון של ערן רשף, ציורים ורישומי נוף של ליאוניד בלקלב ושתי עבודות קטנות, משוכתות, של אריאל אסאו. ידין ולפסון (שהציג באחרונה בגלריה "נגא" בתל אביב) מציג עבודות בנגיעות אימפרסיוניסטיות, וציורי המבנים המכוסים צמחיה שלו נוגעים בקיטש. לא ברור מדוע מוצגות שתי עבודות של רחל מרוס, קיטש סוריאליסטי של ראשים מרחפים. שילוב הפיסול בתערוכה מוצלח בדרך כלל. רחוק יהלום מציג עבודות פח המזכירות כלי מטבח, בעיקר משפכים ובקבוקים. הזיקה לעבודה של מורנדי, הצייר האיטלקי, ברורה.

בתערוכה "יהדות אמן מקומי", שגם בה מושם דגש על ציור פיגורטיבי, בבית האמנים בירושלים, "הצליח" האוצר צבי טולקובסקי לגרום לתחושה של זיקה בין העבודות השונות, גם אם לא כפה נושא ממוקד. טולקובסקי מעמיד את הקשר שהתערוכה עוסקת בו ב"קשר שעצם קיומו הוא חידה", והחידה שוכנת על שערי החידה היא המשותפת למרבית העבודות. התערוכה מעוצבת ועדוכה היטב, אבל מאכזבת בכך שכמה אמנים טובים, כמו פסח סלבוסקי ואורי שכנר, מציגים עבודות בינוניות. גם האמנים הצעירים רן סלוין ואבשלום גולוב מציגים עבודות טובות פחות ממה שהציגו בעבר.

מני סלמה מציג רישומים מצוינים על כריכות ספרים. העבודות קטנות, אינטימיות, כמו הרהורים חזותיים על זמן ומוות. גם העבודות של אלכס קרמר,

ז'אק ז'אנבר. פיתוח נושא קבר הצדיקים

עבודות גדולות בשמן ועבודות קטנות שבהן הוא משלב גפרורים, ישפה. ליאוניד בלקלב מציג ציור קבוצת עצמים וציורי משפחה באיכות ציורית מצוינת. בלקלב אמנם מתאר מציאות, אבל קשה להתייחס לציורו כריאליסטי. הוא מציג מציאות מעורפלת ושסועה, ותחייה מרוחקת על סביבתו. עבודותיהם של ימימה ארגז וז'אק ז'אנבר (המפתח את נושא קבר הצדיקים שהציג בביאנלה בעין הוד ובאירועי תל חי) בולטות גם הן.

"מן הערכים", התערוכה הנערכת במוזיאון מגדל דוד, נחשבה לאחת מתערוכות הארטפוקוס היותר מבטיחות. האוצרת נחמה גולן, אמנית, אצרה לפני כשנה את תערוכת "תארעשייה" המוצלחת מאוד בבית האמנים בתל אביב. ב"תארעשייה" יצרו המשתתפים עבודות בתאי מתכת במידות אחידות. אותו רעיון משמש גם במגדל דוד, והשימוש החוזר מלהיב פחות. רוב העבודות מוצגות בחללים הקטנים שלפני חדרי הירי שבמגדל. החללים נסגרו בדלתות הזזה מפלדה, והצופה הוא שוב מציצן פעיל החושף עבודות.

חלק ניכר מן האמנים מציגים עבודות קיימות שהותאמו במידה זו או אחרת לחרכים, ורובן אינן מרויחות מן ההעמדה.

פסי גירש היא בין המציגים עבודות שהוצגו כבר בעבר, אבל המפגש המחודש עם יצירותיה משמח. זוהי סדרת צילומים קטנים בתוך קופסאות מתכת שהצופה פותח את דלתותיהן ומגלה (או מתעלם) מהיחסים ביניהם. פעולת הפתיחה, המציצנות, חוזרת בקנה מידה קטן על רעיון התערוכה.

צביקה קנטור הוא מהבודדים שעושים שימוש מעניין בחלל ומצדיק את העמדת העבודה בסיטואציה המיוחדת. הוא חתך את דלת ההזזה לצורת גדר ובתוא העמיד פסל פיל גדול. הוא מתייחס לאופי המציצני־קרקסי של התאים וגם לאחת האסוציאציות של תאים כתאי מאסר.

למרות ההסתייגויות, התערוכה חורגת מהשמרנות של שאר תערוכות ארטפוקוס בירושלים מבחינת המדיה שהיא מציגה. נכללים בה מיצבי וידאו של ענת בקדרו, בוקי שוורץ (שלא פעל), תמר רבן ואחרים. בין העבודות שאינן בתאים בולט פסלו של קרבי הראל, "חלב".

שתי תערוכות מביכות הן "על גבול הראייה" הנערכת בבית הקונפדרציה הציונית ו"מגהדזאס" המוצגת בתחנת הכוח הישנה של חברת החשמל בירושלים.

אלכס קרמר. עבודות קטנות בשילוב גפרורים

"על גבול הראייה" מציגה עבודות של שש אמניות, רובן חלשות, למעט עבודותיה של לסלי רובין־קונודה המשלבות ציור עם חוט שתפור לתוך העבודות ויוצר דוגמה. התצוגה המתונת באולם שכנראה משמש גם לאירועים, הכתוביות המקוממות המלוכלכות והתלייה המרושלת אינן תורמות לתערוכה.

ב"מגהדזאס", ההעמדה המרקם בחלל המרתק של תחנת הכוח מחפים במידה מסוימת על דלות העבודות. בתחנה שנבנתה בסוף שנות העשרים יש תקרה גבוהה מאוד, חלונות ענקיים ומרובים וצינורות חשופים המשרים כוח שחסר בחללים התעשייתיים של שנות השמונים, שעוצבו בסגנון ההייטק.

15 אמנים מציגים עבודות בינוניות ומטה, שחלקן הגדול נראה כמו שרידי עבודות (בינוניות) משנות השבעים, ורק בודדות מתקשרות לחלל. "הקתדרלה" של אלכסנדר אוקון, עבודת ענק שהוצגה במוזיאון ינקו דאדא בעין הוד, היא מהעבודות שעושות זאת. בחלל הענק העבודה הגדולה והסימבוליסטית נראית טוב יותר מאשר בעין הוד. גם ורדה רז התייחסה לחלל במיצב "זרמים", שבו היא עושה שימוש בברביבים המשמשים בהעברת החשמל ובמנוף ידני גדול. עבודתן של נצמי תורה, "מילוס", המורכבת מקני במבוק עבים בתוך יציקת בטון, מתקשרת גם היא לחלל, ויש בה מידה של עניין. בצער שדווקא תערוכה מאכזבת זו היא האחרונה שתיערך בחלל הזה, שיהפוך בקרוב להיות שוב תחנה פעילה.

תשובות
1. את אלינור רוזוולט, אחייניתו של תיאודור ואשתו של פרנקלין, שמתה היום לפני 32 שנים.
2. את הבנק של אנגליה, ששכן ברחוב תרידניד'ל, בלונדון.

רדיו

קול המוסיקה

06.06 לקום עם מוסיקה
09.00 בוקר שני. ישראל. פאול בן־חיים: תבנית לקלרנית ולרביעיית כלי קשת. רון ידידיה: סונטה מס' 2. רם דע־עת: "קהיזה פסטורלי" לאנסמבל חליליות ולצ'לו (ממונגל רנגים)
10.00 אנגליה. מלקולם ארנולד: סונטינה לקלרנית ולפסנתר. ויליאם וולטון: סימפוניה מס' 1. מייקל טיפט: רביעיה מס' 2 לכלי קשת. ג'ון טיילור: "עוצר נשימה"
11.20 מתיו. קנטטה "עלי שלכת". פנטזיה "מוסיקת סתיו". מיכאל אדלמן: "עלים" ל־4 סופרן, 4 מצו־סופרן, פסנתר, פסנתר חשמלי, נבל ואנסמבל כלי נקישה. רוג'רס המרשטיין: "יכול כבר להיות אביב..."
12.10 שתי סונטות – ואבצע וריאציות... אלבן ברג: סונטה לפסנתר, אופ. 1. מקס רגר: וריאציות ופוגה על נושא מאת בטהובן, אופ. 86. קפלנה: סונטה לפסנתר
13.10 ברזיל. וילה־לובוס: רביעיה מס' 6 לכלי קשת. אולבסטר ג'יסמונטי: שני קטעים מתוך "ילדות": "שבע שנים" ו"ריקוד מס' 2"
14.06 מיצירות פיוטר איליץ' צ'ייקובסקי. התז. הפיל. הישראלית/ זובין מהטה. הפתיחה "1812": קונצ'רטו בדה־מז'ור לכינור ולתז. (פנחס צוקרמן) בארש סלאבי, אופ. 31: מנגינה, אופ. 3/42: קטעים נבחרים מתוך המוסיקה לבלט "אגם הברבורים": קפריצ'ו איטלקי
17.00 אתנחתא. שידור חי מאולם הנרי קראון
ירושלים. סמואל כהן – צ'לו/ מישל נסטר – פסנתר. בטהובן: סונטה בדה־מז'ור, אופ. 69. יאנאצ'ק "אגדה". רחמנינוב: סונטה בסול־מינור, אופ. 19
18.00 מחזורי יצירות. היצירות לפסנתר של יוהאנס ברהמס. סונטה לשני פסנתרים, אופ. 34 ב' – השוואת ביצועים והשוואה עם הנוסח של חמישיית הפסנתר, אופ. 34 א'
19.05 מיצירות רוסיני. "וילהלם טל" – פתיחה לאופרה: פנטסיה בפי־במול מז'ור לקלרנית ולפסנתר; סונטה מס' 1 לכלי קשת; רביעיה מס' 6 לכלי נשיפה: "סטאבט מאטר" – קטע לסופרן, לטק ולתז.
20.03 מסביב. מסע בצלילים עם שלמה ישראלי. הרכבים לא שגרתיים וחומרי מוסיקה בהתהוות ביחד עם נ'ז והמוסיקה קלאסית
22.00 ממרוף התקליטיה (ש.ח)
23.00 צלילים לסיומו של יום. קשת של צלילים. באודרביירדיוך הגדול: סויין סונטה לחליל, לכינור ולבסו־קונטינואו; "קינות בני ישראל על מות יוסף", מתוך האורטוריה "ישראל במצרים"

רשת א'

07.30 שירים עבריים
08.05 חגה. בני הגדול
09.05 פתוח. חוקי עבודה
10.05 סלודיה. שירות כידע
11.05 שירים עבריים
12.05 מוקד מזרח תיכון
13.00 תוכניות באנגלית ובצרפתית
14.05 שירים עבריים מעורבים
15.05 בראש צעיר

16.05 מועדון שעון החוב
17.05 קול האמנויות. על אמנות חוץ ממסורת. גיל אלון
18.05 הכל מרשת. שיחה על פרשת השבוע בראי התרגום
19.05 יומן מורשת
20.00 גבכ להרשת
21.00 אומר בשבוע
22.05 יוהרים. אחי פלק
23.05 מלים שמגעות לנפש. המפגש: מלים שכתבתי בשירה ובפרוזה. עם הסופרת יהודית קציר. הנה מיכלר

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר. דליה יאירי
09.05 מה היה לנו שם
10.05 הכל דיבורים
12.05 בחצי היום
14.05 רגעי קסם
15.05 זמן חוץ
15.45 עיתונות חוץ. יואל רפל
16.05 צבע הכסף. ענת דוידוב
17.05 חמש אחרי החדשות
18.05 היום הזה
19.05 דין ודברים. משה נגבי
20.05 שירים עבריים
21.15 משחקי לילה. זאב ענר
23.05 בשידור חדשות: מוסיקה
01.05 לתוך הלילה. יוסי סיאס

רשת ג'

06.06 הכל פתוח
07.05 אוקסו גימל
09.05 בוקר בוקר. מנוס פרי
10.05 תוכנית עשר
11.05 סיאס ותה. יוסי סיאס
12.05 אהבה עצבית. גיל קסר
13.05 להזה. שוש עטרי
14.05 ידיש חדיש ומחודש
15.05 תולה רריה. דידי הררי
16.05 קופסת להיטים
17.05 בדוכמות שלנו
19.05 שעה אישית

20.05 M.T.V גימל
21.05 בכתל המזרח. עם אמן
22.05 שיר לאחותי. ר"שים
23.05 קצת אחרת. אורלי מורג

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 אניגרסיטה משודרת. האמנות הגותית באירופה. הפיסול הגותי הבשל. מרצה: פרופ' נורית כנען
06.30 בוקר טוב ישראל
07.07 שבע אפס שבע
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 קפה בבוקר. ארז טל
10.05 גבון לעכשיו
13.15 מוטל בספק. טל ברמן
15.05 יש עם מי לדבר. אריה מליניאק
16.00 שעה לפני. רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שלום באופק. שיחות על חינוך, מלחמה ושלום. אל"ם (מיל.) הר"ר צ'ב אורבך
18.30 סוף היום. פייר ופרידמן
20.00 גבכ להרשות
20.30 יבוא ללוות. חינוך
21.05 שבוע טוב. דובי לבק
22.05 ריסמינים. מוסיקה בריאה. דני קרפל
23.05 24 – היום שהיה
24.10 ציפורי לילה
02.00 לא רוצים לישון

גלגל"צ

07.05 מדינה בדרך
09.05 התרוממות. לילך ברנע
10.05 שמש. אלי ישראלי
12.05 מיזוג אויר. גיל קפלן
13.05 כפכפות. סיוון רהב
14.05 בשער לדרך. אורלי יניב
15.05 זאב קסטנר
16.05 חכם בבבים. רון לוינבל
18.05 גלגלאה. לאה עזו
20.05 מתנות להגדה
22.05 לילה טוב. רונית כפיר

קולנוע

תל אביב

גורדון המחודש – האשה שייצרה שמן שומשום. 18.00, 20.00. אורלנדו. 22.00
גן העיר – פריסילה – מלכת המדבר. 17.00, 19.30, 21.45
גת – ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.50, 19.25, 21.55
דיזנגוף 1 – רומן על אמת. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.40, 21.50
דיזנגוף 2 – איש נפלא שלי. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.40, 21.50
דיזנגוף 3 – שלושת הצבעים – כחול. 13.05, 19.40. שלושת הצבעים – אדום. 15.10, 21.50. שלושת הצבעים – לבן. 11.00, 17.15
דקל – זאב. 19.15, 21.35
הוד 1 – פורסט גאמפ. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הוד 2 – סכנה ברורה ומיידית. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הוד 3 – פריסילה – מלכת המדבר. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הוד 4 – הלקוח. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
חן 1 – צרות בבהונות. 17.00, 19.25, 21.55
חן 2 – אהבה של גבר לאשה. 11.30, 14.30, 17.00, 19.25, 21.50
חן 3 – שירת הסירנה. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 – ספיד. 21.50. מלך האריות. 17.00, 19.30
חן 5 – שלושה במיטה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
סינמה 1 – הלקוח. 17.00, 19.30, 22.00
סינמה 2 – מציאות נושכת. 17.00, 19.15, 22.00
סינמה 3 – איה – אוטוביוגרפיה דמיונית. 17.00, 19.30, 22.00
לב 1 – רוצחים מלידה. 12.00, 14.05, 16.50, 19.30, 22.00
לב 2 – מריה, מריה ומריה. 12.15, 14.20, 17.00, 19.45, 22.00
לב 3 – שירה. 12.00, 14.10, 17.15, 19.35, 22.00
לב 4 – גשם של אבנים. 12.05, 14.10, 17.00, 20.00, 22.00
מוזיאון – היומן של נני מורטי. 17.00, 19.45, 22.00
סינמטק – תותים ושוקולד. 17.00, 19.30, 21.45
צפון – שמש בכרנית. 16.00, 19.00, 21.45
רב־אור 1 – אמא כורתית. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 2 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 3 – ההתנכלות. 21.50. [illegible] 17.00, 19.30
רב־אור 4 – המגינות קבורות. 17.30, 21.00
רב־אור 5 – הסירנות. 17.00, 19.30, 21.50
שחף 1 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.15
שחף 2 – סכנה ברורה ומיידית. 16.30, 19.15, 22.15
תל־אביב 1 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 2 – ספירה לאחור. 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 3 – שקרים אמיתיים. 16.45, 19.15, 22.00

ירושלים

גיל 1 – פורסט גאמפ. 16.00, 19.00, 21.45
גיל 2 – ספירה לאחור. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3 – סכנה ברורה ומיידית. 16.00, 19.00, 22.00
גיל 4 – הלקוח. 16.30, 19.00, 21.30
גיל 5 – פריסילה – מלכת המדבר. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 6 – רוצחים מלידה. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 7 – המומחה. 19.30, 22.00. שקרים אמיתיים. 16.30
גיל 8 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
חן 1 – צרות בבהונות. 17.00, 19.25, 21.55
חן 2 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3 – אהבה של גבר לאשה. 16.50, 19.25, 21.55
חן 4 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
חן 5 – ספיד. 19.30, 21.50. חמשה בחיתולים. 17.00
חן 6 – זאב. 16.50, 19.25, 21.55
חן 7 – הסירנות. 17.00, 19.30, 21.50
חן 1 – שלושה במיטה אחת. 17.00, 19.15, 21.30
חן 2 – ספיד. 17.00, 19.15, 21.30
תיאטרון ים – שמש בכרנית. 18.45, 21.30

חיפה

אורלי – הסירנות. 19.00, 21.15
סינמה קפה מוריה – פריסילה. 19.30, 21.30
סינמה קפה עצמון – רומן על אמת. 19.15, 21.15. ספיד. 19.15, 21.15. זאב. 21.15
עצמון 1 – המומחה. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 2 – פורסט גאמפ. 16.15, 18.45, 21.20
עצמון 3 – שקרים אמיתיים. 16.30, 18.45, 21.20
עצמון 4 – ספירה לאחור. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 5 – הלקוח. 16.15, 18.45, 21.20
פנורמה 1 – סכנה ברורה ומיידית. 16.15, 18.45, 21.30
פנורמה 2 – רוצחים מלידה. 16.30, 19.00, 21.30
פנורמה 3 – שמש בכרנית. 16.15, 18.45, 21.15
רב אור 1 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.30, 19.00, 21.20
רב אור 2 – צרות בבהונות. 16.30, 19.00, 21.20
רב אור 3 – אהבה של גבר לאשה. 16.30, 19.00, 21.20
רב גת 1 – שירת הסירנה. 16.35, 19.00, 21.20
רב גת 2 – שלושה במיטה אחת. 16.35, 19.00, 21.20
רב מור 1 – צרות בבהונות. 16.30, 19.00, 21.30
רב מור 2 – אהבה של גבר לאשה. 16.30, 19.00, 21.30
רב מור 3 – שלושה במיטה אחת. 17.00, 19.00, 21.30
רב מור 4 – שירת הסירנה. 17.00, 19.00, 21.30
רב מור 5 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.40, 19.05, 21.30
רב מור 6 – ספיד. 16.45, 19.00, 21.30
רב מור 7 – הסירנות. 17.00, 19.10, 21.30

אור־יהודה

גיל 1 – ספירה לאחור. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2 – סכנה ברורה ומיידית. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3 – הלקוח. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 4 – זאב. 17.00, 19.30, 22.00

אשדוד

גיל 1 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
גיל 2 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 4 – רוצחים מלידה. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 5 – צרות בבהונות. 17.00, 19.30, 22.00

אשקלון

חן 1 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
חן 2 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
חן 3 – הלקוח. 16.45, 19.15, 22.00
חן 4 – איה – אוטוביוגרפיה דמיונית. 17.00, 19.30, 22.00
חן 5 – ספירה לאחור. 17.00, 19.30, 22.00

באר־שבע

גיל 1 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2 – סכנה ברורה ומיידית. 16.30, 19.15, 22.00
גיל 3 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
גיל 4 – ספירה לאחור. 16.30, 19.15, 22.00
רב נגב 1 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 2 – שלושה במיטה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 3 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.55
רב נגב 4 – צרות בבהונות. 17.00, 19.30, 21.55

בת־ים

חן 1 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.10, 21.55
חן 2 – המומחה. 17.00, 19.30, 21.55
חן 3 – צרות בבהונות. 17.00, 19.25, 21.55
חן 4 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 5 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.55
חן 6 – ספירה לאחור. 17.00, 19.25, 21.50
חן 7 – אהבה של גבר לאשה. 17.00, 19.25, 21.55

הרצליה

אודיטוריום דניאל – צרות בבהונות. 19.30, 22.00
סטודיו הלקוח. 19.30, 22.00. אהבה של גבר לאשה. 19.30, 22.00
סמאר 1 – המומחה. 19.30, 22.00
סמאר 2 – שירת הסירנה. 19.40, 21.50
סמאר 3 – פורסט גאמפ. 19.20, 22.00

חדרה

לב 1 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
לב 2 – פורסט גאמפ. 16.40, 19.15, 22.00
לב 3 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 22.00. לב 4 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 22.00

חולון

גיל 1 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2 – סכנה ברורה ומיידית. 16.30, 19.15, 22.00
גיל 3 – ספירה לאחור. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 4 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 5 – רוצחים מלידה. 22.00. שקרים אמיתיים. 16.30, 19.15

כפר־סבא

גיל 1 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3 – סכנה ברורה ומיידית. 19.15, 22.00. חמשה בחיתולים. 17.00
גיל 4 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
גיל 5 – ספירה לאחור. 17.00, 19.30. הלקוח. 22.00
גיל 6 – צרות בבהונות. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 7 – רוצחים מלידה. 17.00, 19.30, 22.00

נצרת־עילית

גיל 1 – רומן על אמת. 16.45, 19.00, 21.30
גיל 2 – ספירה לאחור. 16.45, 19.00, 21.30
גיל 3 – המומחה. 16.45, 19.15, 22.00
גיל 4 – אהבה של גבר לאשה. 16.45, 19.00, 21.30
גיל 5 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
גיל 6 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 7 – צרות בבהונות. 17.00, 19.30, 22.00

נתניה

גיל 1 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2 – רוצחים מלידה. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3 – ספירה לאחור. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 4 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
גיל 5 – סכנה ברורה ומיידית. 16.30, 19.15, 22.00
חן 1 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2 – צרות בבהונות. 17.00, 19.25, 21.55
חן 3 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.25, 21.55
חן 4 – שלושה במיטה אחת. 17.00, 19.30, 21.50

ערד

סמאר 1 – ספיד. 16.30, 19.15, 21.45
סמאר 2 – המסכה. 16.40, 19.15, 21.30
סמאר 3 – ספירה לאחור. 16.45, 19.15. אהבה של גבר לאשה. 21.45

פתח־תקוה

היכל 1 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
היכל 2 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
היכל 3 – אהבה של גבר לאשה. 16.45, 19.15, 22.00
רם 1 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 22.00
רם 2 – הלקוח. 16.30, 19.15, 22.00
רם 3 – ספירה לאחור. 17.00, 19.30, 22.00

קרית־מלאכי

הקריה – ספירה לאחור. 17.00, 19.10, 21.40
היכל התרבות – מלאך התשוקה. 19.15, 21.30

קריות

קריון 1 – הלקוח. 19.00, 21.30. [illegible] 16.45
קריון 2 – סכנה ברורה ומיידית. 19.00, 21.30. גנבה של הקוף. 16.45
קריון 3 – ספיד. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 4 – ספירה לאחור. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 5 – פריסילה – מלכת המדבר. 19.00, 21.30. חמשה בחיתולים. 16.45
קריון 6 – המומחה. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 7 – רוצחים מלידה. 19.00, 21.30
קריון 8 – צ'ק פתוח. 16.45
קריון 9 – פורסט גאמפ. 16.45, 19.00, 21.30

ראשון־לציון

הזהב 1 – צרות בבהונות. 17.00, 19.30, 22.00
הזהב 2 – הלקוח. 16.30, 19.15, 22.00
הזהב 3 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.30, 22.15
חן 1 – צרות בבהונות. 17.00, 19.25, 21.55
חן 2 – המומחה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
ושמן – [illegible]. 20.30
סמאר 1 – שירת הסירנה. 19.30, 22.00
סמאר 2 – שלושה במיטה אחת. 19.30, 22.00
סמאר 3 – פריסילה – מלכת המדבר. 19.30, 22.00
סמאר 4 – ספיד. 19.30, 22.00
ראשון – זאב. 19.30, 21.45

רחובות

חן 1 – המומחה. 19.30, 21.55
חן 2 – מציאות נושכת. 19.30, 21.45
חן 3 – צרות בבהונות. 19.15, 21.50
חן 4 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.25, 21.50

רמת־השרון

כוכב – ספיד. 17.00, 19.15, 21.30

ר"ג־גבעתיים

אורדע 1 – המומחה. 17.00, 19.30, 21.50
אורדע 2 – צרות בבהונות. 16.50, 19.20, 21.50
אורדע 3 – אהבה של גבר לאשה. 17.00, 19.30, 21.50
רב־חן 1 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.55, 19.20, 21.55
רב־חן 2 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
רב־חן 3 – הסירנות. 19.30, 21.50. חמשה בחיתולים. 17.00
רב־חן 4 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.10, 21.55

רעננה

סופ"ת – היומן של נני מורטי. 19.30, 21.50
פארק 1 – פורסט גאמפ. 19.15, 22.00. חמשה בחיתולים. 17.00
פארק 2 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
פארק 3 – אהבה של גבר לאשה. 19.30, 22.00. ספיד. 17.00
פארק 4 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 22.00
פארק 5 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.30

יידישפיל – תיאטרון יידיש בישראל בשיתוף נחום בייטל
דודו פישר יעקב בודו
ענת עצמון פבל דמונטייב
די שיינקייט פון יידיש
יופי של שפה
מעריב
12.11.94 מוצ"ש, חיפה אודיטוריום
14.11.94 יום ב', פתח תקוה "היכל"
17.11.94 יום ה', חולון תיאטרון חולון
21.11.94 יום ב', נס ציונה היכל התרבות
22.11.94 יום ג', ירושלים תיאטרון ירושלים
29.11.94 יום ג', נתניה היכל התרבות העירוני
13.11.94 יום א', תל אביב בית החייל – הצגת סגורה – חוג ידידי המרכז הרפואי אסף הרופא
בתל־אביב בית ציוני אמריקה אולם הבית של תיאטרון 15.11.94 יום ג', 19.11.94 מוצ"ש, 26.11.94 מוצ"ש
כל ההצגות מתחילות בשעה 20:00
הנחות לקבוצות במשרד התיאטרון 5254660 ובערב ההצגה בקופת האולם 6959341

בית דניאל
[illegible] יהדות מתקדמת בתל־אביב
חגיגה ספרדית
מופע מלהיב עם אמן הגיטרה הספרדית
באלדי אוליר ולהקתו
שירה: פרמין גרנדה, גיטרה ליווי: אדם אוליר, חליל צד: חגית רוזמרין, ריקוד פלמנקו: מיכל נתן
יום ד' 9.11.94 שעה 20:30
כרטיסים: 40 ש"ח
ניתן להזמין כרטיסים מראש.
כרטיסים שנרכשו למופע ב־19.10, כוחם יפה לתאריך זה.
בסיוע הסוכנות היהודית לא"י
רח' בני דן 62 (ליד גשר הירקון) טל. 5442740

טלוויזיה

ערוץ 1 (11)

06.30 [illegible]
06.31 [illegible]
06.45 [illegible]
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 [illegible]
08.30 [illegible]
08.50 [illegible]
09.05 [illegible]
09.25 [illegible]
09.35 [illegible]
10.00 [illegible]
10.30 [illegible]
11.00 [illegible]
11.25 [illegible]
11.55 [illegible]
12.00 [illegible]
12.15 [illegible]
12.35 [illegible]
12.50 [illegible]
13.30 [illegible]
13.55 [illegible]
14.00 [illegible]
14.30 [illegible]
15.00 [illegible]
15.30 [illegible]
15.55 [illegible]
16.00 [illegible]
17.00 [illegible]
17.35 [illegible]
18.00 [illegible]
18.15 [illegible]
18.30 [illegible]
19.00 [illegible]
19.30 [illegible]
20.00 [illegible]
21.00 [illegible]
עדת התפילה בבודפסט ביוכי הבינוס האמי, העלים מיהודי הונגריה את הכידע על השמדה. עם ששון גבאי, יונה אליאן קשת, יצחק חזקיה, ססיאנה קלינג אוליר, אודי שרה, אילן דר, שלמה הרשים, יוסי כרמון ואחרים. בבאי אדי כרמון
22.05 פוליטיקה. דן מרגלית
23.00 הילוך חוזר. אהוד גבור משוחח עם אורחים באולפן ומצביע אותם עם אירועים שטענים בעברם
23.30 מהיום למחר. יומן חדשות עם רזי ריצנס ועבנואל הלפרין
24.00 פסוק של יום

ערוץ 2 (22)

14.00 פלסטפס
14.05 אהבה ראשונה. פרק 5
14.30 בגבורים. אפרת רייכן [illegible]
15.00 זמן ריטבי. אגדות ברוחים. [illegible]
15.30 זמן ריטבי. עולם מתוחה. פרק 39. מי הציל את הנגר
16.00 הדפים האמיצים
17.00 5 עם רמי רשף. עניני היום
17.30 הנסיך הבליק בכל אייד
18.00 תפוס כיוון. אבנון פישר
18.30 ריד קורין – הפסקה בהפרש. הסביבה
19.30 ליגנו. גיל אלון
20.00 החדשות
20.30 50 שנה לריבכי – אגדה מוסיקלית. על המוסיקה והשירים שהיו מקור השראה ליוצרי [illegible] הקלאסים של אלפני ולה ריבכי. חלק אחרון
21.00 [illegible]
21.30 לילה גוב. גידי גוב
22.45 [illegible]. פרק 6. [illegible]
23.45 בראש של הרמן. הרי את מקודשת לנו
24.00 החדשות
24.05 בראש של הרמן. [illegible]
24.15 שיר בלילה

כבלים

ערוץ 3 (03)

08.00 סידור מקומי/ הבריכה הצעירה
09.00 לחיות את החיים. פרק 100 (ש.ח)
09.45 צעירים וחסרי מנוחה. פרק 1176 (ש.ח)
10.30 אורחים בסלון. תוכנית אירוח
11.00 לוסי אהובתי
11.30 סלסטה. פרק 6 (ש.ח)
12.15 כרמי בראון
12.40 פלקון קרסט. פרק 127 (ש.ח)
13.30 [illegible]
14.15 שלושים ומשהו
15.00 טופז. פרק 116
15.45 נוטס לנדינג
16.35 שכנים, שכנים. פרק 653
17.00 ספינת האהבה
18.05 לחיות את החיים. פרק 101
18.50 צעירים וחסרי מנוחה. פרק 1177
19.30 סידור מקומי. המסכת של מטקאלף
20.00 סלסטה. פרק 7
20.50 פלקון קרסט
21.40 חופשי על הבר
22.10 כרמי בראון
22.35 בני
23.00 [illegible]
23.50 [illegible]
24.20 [illegible]
01.05 [illegible]

סרטים (04)

18.30 "זהות הנבוכה". [illegible] 109 ד'
12.30 "סוף העשרה". ארה"ב '47
14.15 [illegible]. צרפת '75
16.00 [illegible]
17.40 "קיץ מנותק". ארה"ב '86
19.10 "אל תאבר לה כזה אבי". ארה"ב '89. [illegible]
21.00 [illegible]. ארה"ב '90. [illegible]
ה־30, המתמודד מקרוב עם [illegible]
23.10 [illegible]. ארה"ב '91. [illegible]
24.40 "אני, את הארי". ארה"ב '84. [illegible]
02.10 [illegible] 2". ארה"ב '90. 103 ד'

ספורט (05)

07.00 גוף בתנועה. התעמלות אירובית
16.00 גוף בתנועה. התעמלות אירובית
16.30 [illegible] – אסטון וילה
18.30 אליפות ישראל בגולף
19.00 [illegible]
19.30 הספורט היומי
20.00 [illegible]
20.30 [illegible]. תקציר
22.00 כדורגל אנגלי. סיכום
23.00 [illegible]
23.30 [illegible]

ילדים (06)

06.30 [illegible]
09.00 המחזן של בארלו (ש.ח)
09.35 אי המזמן. פרק 4 (ש.ח)
10.00 זוזו והולל. פרקים 3, 4
10.35 הימן ושליטי היקום. פרק 17 (ש.ח)
11.05 [illegible]. פרק 35 (ש.ח)
11.40 בוורלי הילס 90210. פרק 17 (ש.ח)
12.40 שאלה של טבע (ש.ח)
13.00 המחזן של בארלו
13.35 [illegible]. פרק 16
14.00 [illegible]
14.35 [illegible]. פרק 4
15.05 הימן ושליטי היקום. פרק 18
15.35 קשרי משפחה. פרק 60
16.10 בוורלי הילס 90210. פרק 19
17.30 [illegible]
17.45 [illegible] – משחק טלוויזיה
18.05 אי המזמן. פרק 4 (ש.ח)
18.30 זוזו והולל. פרקים 3, 4
19.00 המחזן של בארלו (ש.ח)
19.30 שלושה בדירה אחת
20.00 נשואים פלוס
20.20 [illegible]
20.45 הכל נשאר במשפחה
21.10 [illegible]

הצגה שניה (06)

22.00 "כלה של החיה". אירלנד '90. העלילה מתרחשת בסוף המאה שעברה בקהילה כפרית באירלנד. אישה צעירה מנהלת סיפורי אהבה מקבילים עם שני אחים. היא יולדת בן ומסרבת להינשא. [illegible] עם [illegible], דונל מקקאן וקיראן הינדס. בבאי: [illegible]. 84 ד'
23.30 [illegible]. ארה"ב '56. [illegible] 78 ד'

תרבות מדע וטבע (08)

06.00 אנציקלופדיה פתוחה. ניהול וכלכלה
11.00 דיסקברי. מגיפה. נקודת האפס (ש.ח)
12.00 מעבר ל־2000. פרק 337 (ש.ח)
13.00 בנפתולי הפסיפיק (ש.ח)
13.30 נתיב החוקרים. [illegible]
14.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)
16.00 דיסקברי. המגיפה. נקודת האפס
17.00 מעבר ל־2000. פרק 337 (ש.ח)
18.00 [illegible] את העולם. מאבק מתמשך
18.30 [illegible]
19.00 איך לעבור בשלום את יום העבודה
19.40 [illegible]
20.00 [illegible]
21.00 דיסקברי. [illegible]
22.00 דיסקברי. לזכות בגדול
23.00 בנפתולי הפסיפיק (ש.ח)
23.30 נתיב החוקרים. [illegible]
24.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)

הום סינמה (41)

[illegible]: 10.00, 14.00, 18.00, 22.00, 02.15
[illegible]: 12.00, 16.00, 20.00, 24.15, 04.15

הום סינמה (42)

[illegible]: 08.30, 12.30, 14.30, 20.30, 24.30
מלך הכבנה: 10.30, 18.30, 22.30
לב אחד: 16.30, 02.30

הום סינמה (43)

[illegible]: 09.00, 13.00, 15.00, 21.00, 01.00
[illegible]: 11.00, 17.00
[illegible]: 13.00, 15.00, 21.00, 01.00
[illegible]: 19.00, 23.00, 03.00

הום סינמה (44)

[illegible]: 08.45, 19.30
[illegible]: 10.45, 17.30, 05.00
[illegible]: 12.45, 03.00
הפירמה: 14.45, 21.30, 24.15

הארץ ממליץ

◆ רוקדים בלונאסה. מחזה של בריאן פריאל האירי על בעגעים לעבר שהיה טוב יותר ועצב לקראת העתיד שיהיה עגום יותר. בימוי נבון וצנוע של עידו ריקלין, ומשחק מעולה של כל הלהקה, בעיקר של גיל פרנק בתפקיד המספר, אבל גם של רבקה גור, עידית ספרסון, אורה מאירסון, אורליה סגל, טלי עצמון ואורי אברהמי. הבימה, תל אביב, 20.30

מכתבים למערכת הארץ

האם חופש הביטוי קדוש יותר מהאמת

כמי ששירת במלחמת העולם כצנחן ביחידה של הצנחנים חנה סנש, יואל פלגי ופרץ גולדשטיין הזדמן לי לשמוע מפיו של יואל פלגי את גרסתו בעניין הסגרתם – שלו ושל גולדשטיין – על ידי שלושה הונגרים שסיפקו להם תעודות מזויפות. לאחר מכן מצאתי את אותה גרסה בספר "כגן בסתר" (בעריכת זרובבל, תש"ח) בעמודים 414, 415.

"בבית המרזח של הכפר (בגבול יוגוסלביה הונגריה – י"ש) בחדר מיוחד חיכו לסטיפה (הקצין היוגוסלבי המתווך – י"ש) שלושה הונגרים, שהציגו עצמם כמנהיגי הפרטיזנים ההונגרים. התאכזבתי לראות ששטייבר או שליחו לא היו ביניהם. סטיפה הבטיח שיש קשר גם עם הקבוצה היהודית. חששתי והחלטתי לנהוג בזהירות.

"הצגתי עצמי כקצין הבריגדה ההונגרית וחקרתי את שלושת ההונגרים על המצב במדינה. סטיפה נכנס אתם לשיחה על תוכנית לפיצוץ הגשר על הנהר בארץ. הסכמנו שלפגישה הבאה יבואו עם קבוצת פרטיזנים הונגרים, שילכו ליוגוסלביה להתאמן במעשי חבלה. כעבור כמה ימים הגענו לבית המרזח שהתקיימה בו הפגישה הראשונה ומצאנו שם שוב את אותם שלושה הונגרים. את קבוצת האנשים שהבטיחו להביא – לא הביאו. האנשים עוררו בנו חשד ונועצתי עם פרץ אם להמשיך ללכת אתם. אך כיוון שראינו בהזדמנות זו את הניסיון האחרון לחדירה לבודפשט, החלטנו להמשיך. קיבלנו מידי ההונגרים את תעודות הנסיעה ובלילה יצאנו לתחנת הרכבת הקרובה".

על סמך האמור ועל סמך דברי השופט במשפטה של חנה סנש, המחזקים את גרסת יואל פלגי חד משמעית והמופיעים בקלטת של ח"כ שילנסקי, ראוי שתימנע הקרנת הסרט של מוטי לרנר על ישראל קסטנר, או לפחות שתוצא ממנו ההשערה הזדונית והשקרית על חנה סנש. לרנר הרשה לעצמו חופש ביטוי עד כדי שימוש בהשערות לא מבוססות בניסיון להאשים את סנש כדי לזכות את קסטנר. מעשה זה חמור במיוחד כי על פי כל הראיות המבוססות, שניהם זכאים, ואחרים – שלושת ספקי התעודות המזויפות ההונגרים והפרטיזן היוגוסלבי שתיווך ביניהם לבין יואל פלגי ופרץ גולדשטיין – הם הם האשמים. האם במקרה כזה חופש הביטוי קדוש יותר מן האמת?

יעקב שפירא
ירושלים

נימוקים רציונליים

פניית ראש הממשלה בנאומו בכנסת לרגשות מיסטיים של ביל קלינטון הנובעים מאמונתו הדתית, בבסורה ליצור מחויבות לתמוך בישראל – מערערת את מעמדו של נשיא ארה"ב כמתווך נייטרלי. הדבר דומה לניסיונות הערבים בעבר לעורר בקרב אישים התנגדות לישראל, על סמך המיתוס של הקללה הרובצת על העם היהודי בגין צליבת ישו.

יש לעקר את הסכסוך מהיבטים דתיים. לישראל די נימוקים רציונליים המצדיקים את עמדותיה. על בסיס השוואתי ועובדתי – אין מדינה בעולם שקיומה ואופן התפתחותה צודקים יותר מזה של ישראל.

דוד מגידו
עין גדי

פטנט מקורי של הערוץ ה־1

בתגובה על מכתב למערכת "לפני שנברח לספורט בערוץ 1" ("הארץ", 27.10)

בצד הסכמתי עם ביקורתו הנוקבת של חזי שוסטר על התוכנית "הדקה ה־91" המשודרת בערוץ 2, יש לזכור שגם ערוץ 1 מתייחס העונה לחובבי הכדורגל באופן מחפיר. לאחר איבוד זכויות השידור של הליגה הלאומית, מתמקד הערוץ בכדורגל אירופי.

בכל שבוע אנו זוכים לתוכנית "כדורגל עולמי" וגולת הכותרת בה היא שידור ישיר של משחקי הליגה האיטלקית המצוינת. ואולם, אף שלערוץ 1 דיכוין לשידורים מלאים, הצופים נאלצים להסתפק בשידור המחצית השנייה בלבד. פטנט ישראלי מקורי שכמוהו כצפייה בחלקו השני של סרט בלא החלק הראשון. עוול זה נגרם לחובבי הכדורגל עקב שידור התוכנית "אולפן לילה", שאפשר לשדרה בכל זמן אחר.

יואב ויכסלפיש
תל אביב

מוטיווציה נשחקת

אני אביו של חייל תרמ"ש אשר יצא מחברון לפני כשבועיים לאחר שמונה חודשים רצופים של שירות קשה במשוא. השירות בחברון כמעט בלתי נסבל. מצד אחד יש לשמור על ביטחון התושבים היהודים ומצד אחר לשמור על ביטחונם של הערבים. התגרויות התושבים היהודים יורדות וגם התושבים הערבים אינם מרפים. החיילים שומרים ומסיירים 12–16 שעות ביממה, וחופשות ניתנות ביד קמוצה.

במקום לנייד חיילים אלה ולדאוג שלא ישהו בחברון יותר מחודש־חודשיים, נשחקת רמת המוטיווציה עד בלי שאת ובאחרונה הגיעו הדברים לשפל בתחלופה קולקטיבית על נפקדות.

מפקדי צה"ל אטומים לפניותיהם החוזרות ונשנות של חיילים אלה להקלה מכומת. אין פלא בכך. אם הרמטכ"ל נושא את עיניו רדף קבע לפרסום אישי, אין לו זמן לנווט את המערכת כהלכה. הקרבנות הם אותם החיילים, הנחשבים בעיני הגיבורים העכשוויים של צה"ל. הם קורבנות המתרדים המתמידים של הרמטכ"ל ועוזריו.

בטרם יעניש את החיילים, יש לבדוק את הנושא באופן חיובי כדי שלא לדכא את המוטיווציה של אותם חיילים, שעוד מסכימים לשרת באווירה הקיימת ביחידות קרביות שאין להן "הילה".

מ"י
חיפה
(השם והכתובת שמורים במערכת)

חרפה לאומית

רשות שדות התעופה בישראל הפקידה את תכנון נתב"ג לשנת ה־2000 בידי משרדי אדריכלים ומהנדסים אמריקאיים, אנגליים וקנדיים. בה בעת התפרסמה הודעה בעיתונות המקומית לאדריכלים ולמהנדסים ישראלים, כי מי שמעוניין להשתלב בפרויקט ענק זה ובעריך כי יוכל לעשות זאת, מוזמן להציע את שירותיו לאחת מהחברות הזרות שיועסקו על ידי הרשות. תוזהן של החברות הזרות מחייבים אותן להעסיק אנשי מקצוע ישראלים בכמחצית היקף העבודה.

ישראל משופעת באדריכלים ובמהנדסים מנוסים מהדרגה הראשונה בכל קנה מידה, בהם גם מתכנני מסלולים, חשמל ומאור, דרכים וחנייה, מיזוג אוויר, אינסטלציה וניקוז, קרקע ומיפוי, פיתוח וגינון, תיאום, תכנון ופיקוח על הביצוע.

הניסיון להעסיק מתכננים ישראלים כקבלני משנה אצל החברות הזרות הוא פגיעה גסה בציבור המהנדסים וביזוי עצמי ברמה הלאומית.

לעומת מדינות אחרות העושות כל מאמץ כדי שהמבנה הראשי בשדות התעופה הלאומיים ייצג את האדריכלות והתרבות המיוחדת להן, ישראל תציג קומפלקס מבנים שתוכנן על ידי אדריכל זר.

מיכאל פרי
תל אביב

מה קרה למנהלות

בחוברת "פרסי ניהול – הצדעה למצוינות ואיכות 1994" שצורפה ל"הארץ" ב־24.10 פורסמו מאמרים הכוללים סיפורי הצלחה של 47 מנהלים. את הסקר ערך מכון אלול – המכון הישראלי לסקרי דעת קהל, המצדיע למנהלים מצטיינים ומחלק פרסי ניהול בכל ענפי המשק בארץ.

בחוברת תמונות של 47 גברים, שקיבלו פרסים, והם לוחצים ידיהם של 47 גברים אחרים במעמד הכנס השנתי של פורום המנהלים הישראלי לשנת 1994.

מטרידה אותי השאלה אם במשק הישראלי ב־1994 אין אשה המנהלת ומקדמת בהצלחה ובמצוינות חברה שהיא עומדת בראשה. האם אף לא מנהלת אחת בישראל עומדת בהצלחה בקריטריונים של הניהול שפורטו בסקר?

חנה פרידמן
ירושלים

בתי חולים

תל אביב – דנה־איכילוב, טל' 6974504 (ילדים) איכילוב, טל' 6974444 (פנימית, כירורגית)
ירושלים – ביקור חולים, טל' 701111 (ילדים) הדסה עין כרם, טל' 427427 (פנימית, כירורגית, אורתופדית, א.א.ג [illegible]), טל' 661151 (עיניים), שערי צדק, טל' 555111 (עיניים)
באר שבע – המרכז הרפואי סורוקה, טל' 400111

בתי מרקחת

תל אביב – בן יהודה, 5223535 ועד 03:00; סופרפארם, 6413730 ועד 24:00; ברק, 6046682; אפרפארם, 5613010
ירושלים – [illegible] פארם, 383788
חיפה – האדר, 510166
באר שבע – ירושלים, 277034
רמת גן – [illegible], 6722954
חולון – אהרון, 889153
בת ים – מזור, 583360
נתניה – פודה, 340962
פתח־תקוה – [illegible], 9211106
כפר סבא – קופ"ח מכבי, 907736

חירום

שירות רפואי בבית לקשישים חולים כרוניים ביה"ח איכילוב ה"א. טל' 6974628, 6974627
שח"ל – 03-5625555
מוקד רב [illegible] שירות לחולי לב 177-022-6699

עזרה ראשונה
ערן – עזרה ראשונה נפשית 24 שעות ביממה. ירושלים 610303, תל אביב 5461111, ילדים ונוער 6961113, חיפה 672222/3, נתניה 625110, באר שבע 281128, כרמיאל 988410, כפר סבא 974555, חדרה 333453
קו חירום רופאים במצוקה 09-505720
קו אל"י – טל' 03-961070, יד שרה תל אביב 813501, ירושלים 244242, חיפה 381704
יד ביד – תל־אביב לילה, 5226027, עד 23:00. ירושלים, 243358; חיפה ונהריה, בימים א'־ה', מ־14.00 עד 20.00, 820222
המועצה לשלום הילד. טל' 02-256099
מרכז סיוע לקורבנות אונס 24 שעות ביממה. תל אביב טל' 5234819. קו טלפון מיוחד לסיוע לנערים ולנערות נפגעי תקיפה מינית טל' 5449191 בימים א', ג' ו־ה' בשעות 18.00־22.00. ירושלים טל' 514455; חיפה טל' 382611.
מגדי 1991
קו פתוח לנפגעות אלימות בבית. 07-74907. א'־ה' מ־08.30־12.00, א'־ה' 16.00־19.00
ויצו 24 שעות קו אדום לנשים
[illegible], טל' 03-5461133, 08-550506, 02-514111, 07-376310
ויצו סיוע משפטי 09.00־14.00, 03-5421791
נו"ס – משפחות ונפגעי סמים א'־ה' מ־9.00־14.00 [illegible] ירושלים 11, יפו. טל' 03-5170789/0
אלכוהוליסטים אנונימים 02-630524
הוועד למלחמה באיידס מ־19.30־22.30 טל' 5660580, 03-5604576

שיניים

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל אביב: איכילוב, מרפאת שיניים לטיפולי חירום, רח' ויצמן 6, בימים א'־ה' 19.00־24.00; ירושלים: הדסה עין כרם 22.00־16.00

24 שעות

חברת החשמל ירושלים: 513188; תל אביב: 5633777; חיפה: 647647
מודיעין אור 03-5375555, 02-3045555, 04-5495555
מודיעין דן 03-6394444
[illegible] עברית: 03-9731111, אנגלית: 03-9731122
רכבות: 03-5652200, 04-303133

מאיזה כיוון שלא תסתכל על זה. שופ.

סטנדרט בניה גבוה, בשילוב עם איכות חיים ונוף עוצר נשימה, תוכלו למצוא באתרי הבניה של שופ:

[illegible]
משלב מיקום מעולה, נוף קסום ומספר מועט של שכנים. בכל בית 4 דירות בלבד - שתי דירות גן בנות 4 חדרים ושתי דירות דופלקס בנות 4.5 חדרים. לכל הדירות כניסה פרטית ומחסן צמוד. לחלק מרפסת נוף וחלק צמודות לקרקע.

[illegible]
דירות איכות בנות 3.5 חדרים, הכוללות מחסן ומוכנות למסירה מיידית ודירות דופלקס בנות 5.5 חדרים. הפיתוח הקהילתי והסביבתי גבוה והנוף משגע מהנקודה הגבוהה ביותר במעלה אדומים.

[illegible]
דירות איכות בנות 3, 3.5 ו־4 חדרים ואף ממ"ד, בכל דירה. כל הדירות מרווחות במיוחד וצמודות גינה. הבנינים מדורגים והתשתית הקהילתית מבוססת. בנוסף דירות בנות 5-4 חדרים משלב א', לאיכלוס קרוב.

שופ
לגור בטוף
שיכון ופיתוח לישראל
רחוב בן הלל 15 ירושלים. טל. 02-231321

هكذا من الأصل